

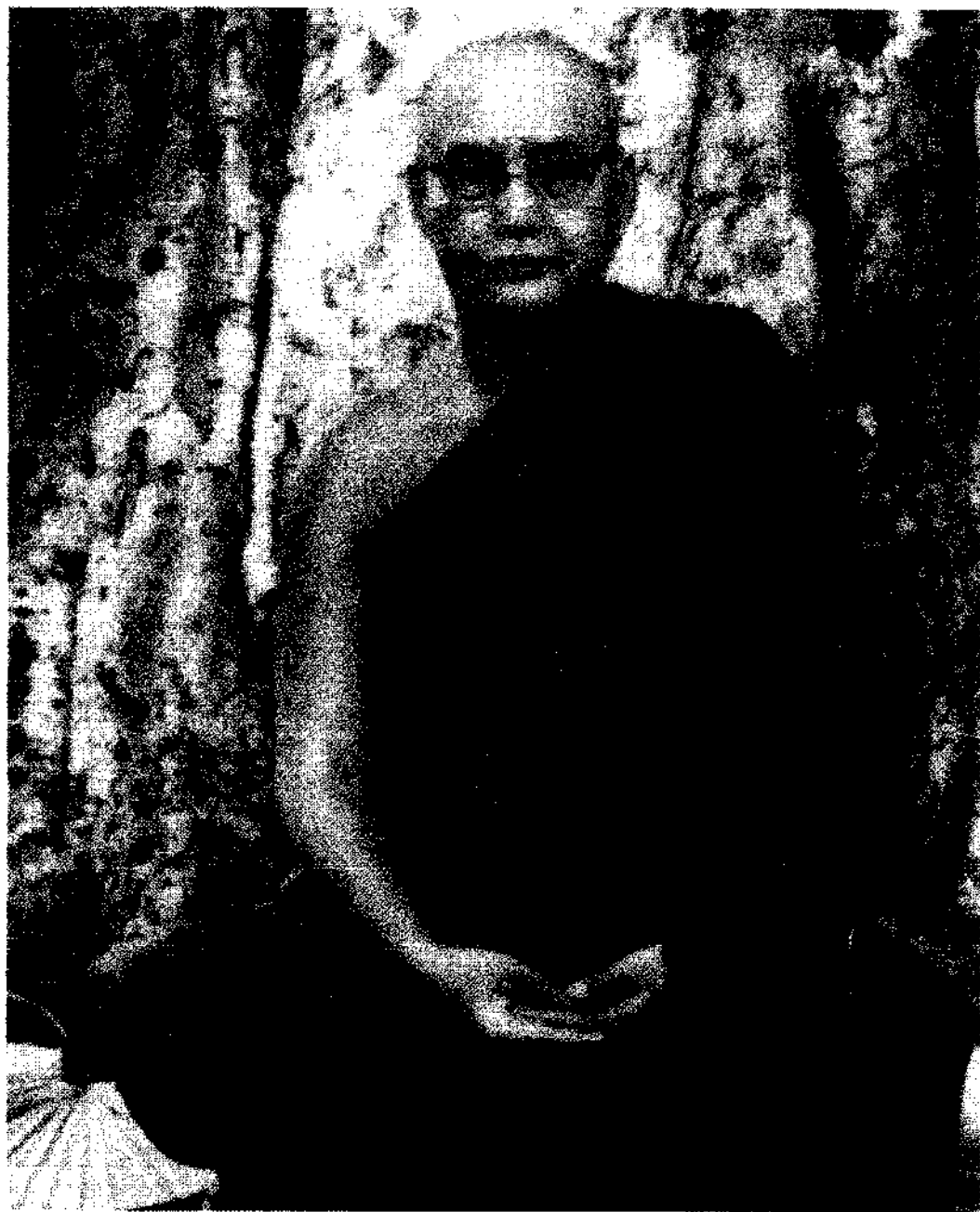
စုဆောင်း စာစဉ် - ၄၉

ဓမ္မရုံသီဆရာတော်
၏
ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာ
အရှင်ဇောတိသာရ (စဉ့်ကူး)

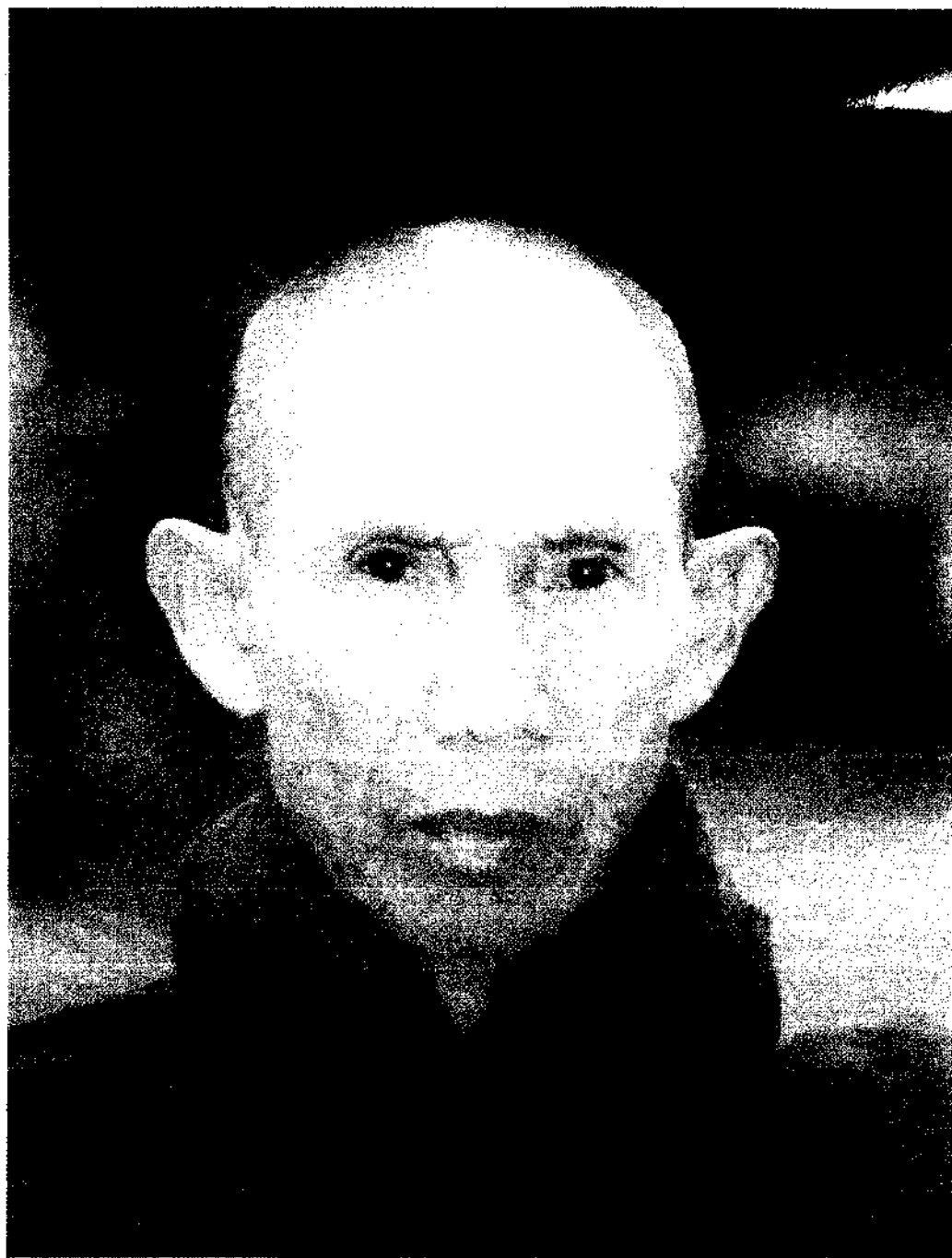
2015.GRAPHIC DESIGN : KYAW MINN MOUNG

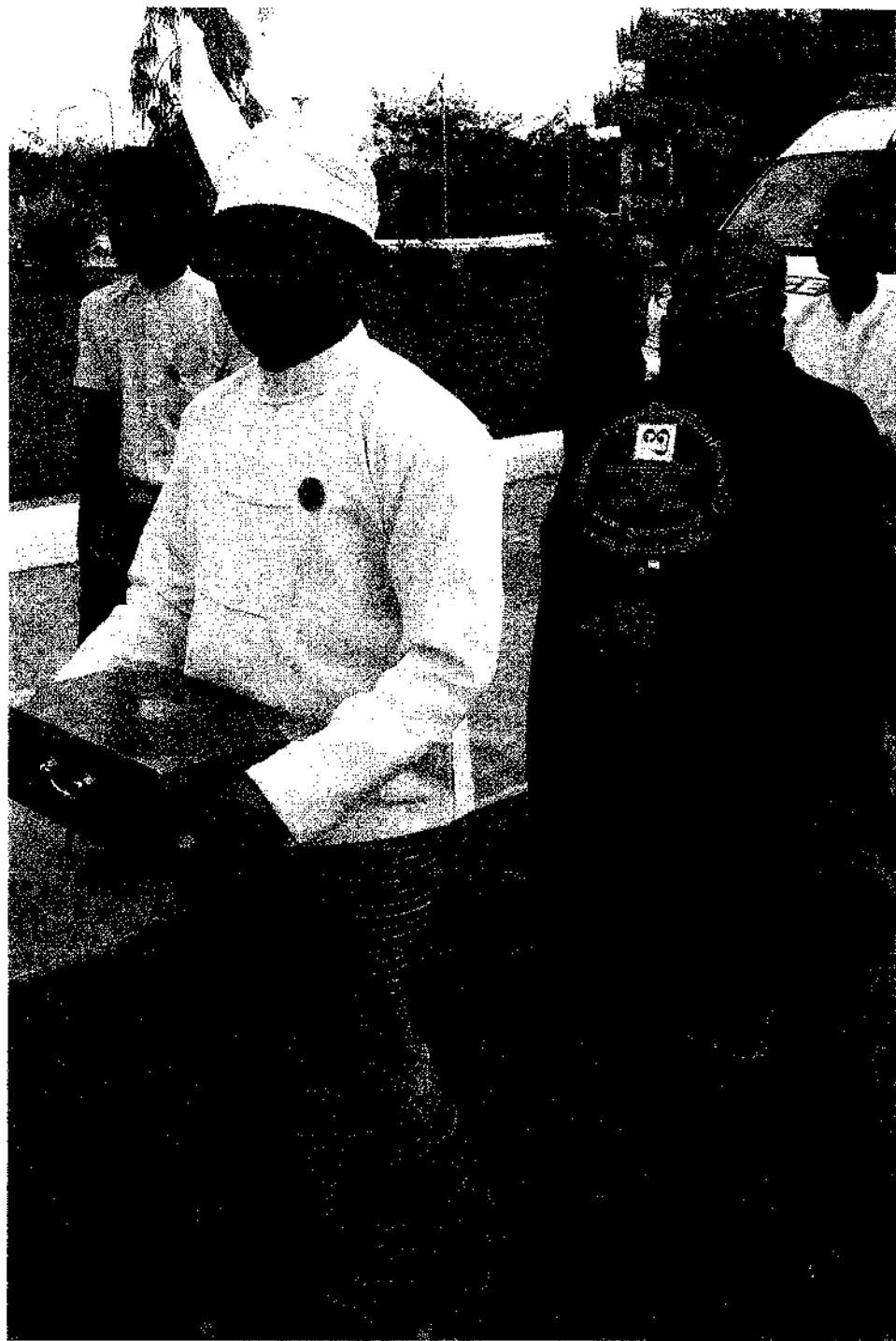
ပဋိပတ္တိ အနန္တကျေးဇူးရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး။

ပရိယတ္တိအနန္တကျေးဇူးရှင် မဟာဂန္ထဝရ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး။

ပရိယတ္တိအနန္တကျေးဇူးရှင် ကျောက်မဲ သီပေါနှင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီး။

စူးထက်စာစဉ် (၃၉)

ဓမ္မရံသီဆရာတော်

၏

ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာ

အရှင်ဇောတိသာရ (စဉ့်ကူး)

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ပုံနှိပ်တိုက် - ဦးအောင်မျိုး

ဆုလာဘ်ပြည့်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၃၉၇ (အေ)၊ ၁၃ လမ်း၊

၃ ရပ်ကွက်၊ တ/ဥ။

Ph. 01-571680

ဖြန့်ချိရေး - ဓမ္မရံသီမိုးကုတ် ဓမ္မရိပ်သာ

တန်ဖိုး -

သာရ-မှသည် ‘စူးထက်’ ဆီသို့ ပန်းဒကာ၏ မှာတမ်း

“ဆရာတော်ဘုရား၊ ‘စူးထက်’ ဆိုတဲ့ စာရေးဆရာက ဆရာတော် ထေရုပ္ပတ္တိကိုတောင် ရေးလာနိုင်တယ်ဆိုတော့ သူက ဘယ်အန္တယ်ထဲကလဲ ဘုရား”

“ပန်းဒကာကြီးတို့ မဟာဂန္ဓာရုံ အန္တယ်ထဲကပဲလေ”

“ဒါဖြင့် သူ့ဘွဲ့က ဘယ်လိုခေါ်ပါသလဲ ဘုရား”

“ဇောတိသာရလေ၊ ပန်းဒကာကြီး မသိဘူးလား”

“ဪ... မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီးရဲ့ ‘သက်တော်တစ်ရာ၊ စာတစ်ရာ’ စာအုပ်ကို ရေးသားပြုစုတဲ့ ‘အရှင်ဇောတိသာရ’ လား”

“ဟုတ်ပါ့ဗျာ၊ ဟုတ်ပ”

“တပည့်တော်တို့ မဟာဂန္ဓာရုံမှာနေတဲ့ ခေတ်ကာလတုန်းက ပင်မကျောင်းတိုက်ကြီးမှာ သံဃာခုနစ်ရာကျော်လောက် နေခဲ့ကြပေမယ့် ရဟန်းစာဆိုထွက်ပေါ်လာတဲ့ နှုန်းထားကတော့ တော်တော့ကို နည်းပါတယ်ဘုရား။ မှတ်

မှတ်ရရ ရေတွက်ကြည့်ရင် ‘အရှင်ဃောသိတ (တစ်ဘဝသာသနာ) အရှင် မဟောသမေဏ္ဍိတ၊ ဓမ္မဒူတအရှင်ပညာဇောတ၊ အရှင်ပညာဇောတ (စံပြ၊ ရွှေသင်း)၊ အရှင်သဇ္ဇန (မဟာမြိုင်)၊ အရှင်သာသန (ပန်းဒကာကိုတင်မြင့်)၊ အရှင်ပါကဋ္ဌ (ဦးမြင့်သိန်း)၊ အရှင်သုနန္ဒ (ဓမ္မရံသီ)၊ အရှင်ဆန္ဒာဓိက (ရွှေ ပါရမီတောရ)၊ အရှင်ဣန္ဒကာဘိဝံသ (စစ်ကိုင်း၊ မြစကြာ)၊ အရှင်ဇောတိသာရ (စူးထက်)၊ အရှင်အဂ္ဂသာရ၊ အရှင်ပညာသာရ စုစုပေါင်း (၁၃) ပါးလောက်ပဲ ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပါတယ် ဘုရား။

“၁၃ ပါးထဲမှာ ‘အရှင်ဃောသိတ (တစ်ဘဝသာသနာ) ကနေ အရှင်ပါ ကဋ္ဌ (ဦးမြင့်သိန်း) အထိ (၇) ပါးက ဆရာတော်ကြီး သက်တော်ထင်ရှား ရှိတော်မူစဉ်က ‘လက်ထက်ဖွား ကလောင်’ တွေဖြစ်ပြီး ကျန်တဲ့ အရှင်လေး များက ဆရာတော်ကြီး လွန်တော်မူပြီးမှ စာ-စ၊ ရေးကြတာဆိုတော့ ‘လွန် ထွက်ဖွားကလောင်’ ပေါ့ ဘုရား။ ခုနစ်ရာထဲကနေ ၁၃-ပါးလောက်သာ ထွက်ပေါ်လာခဲ့တာ-ဆိုတော့ တော်တော်ကို နည်းပါတယ် ဆရာတော်။

“နည်းတဲ့အထဲက အောင်မြင်တဲ့ ကလောင်ကို ထပ်စစ်လိုက်ပြန်ရင် ပိုပြီး နည်းသွားပါတယ် ဘုရား”

“အနည်း အများဆိုတာကတော့ ထားလိုက်တော့ဗျာ။ ‘အောင်မြင် တဲ့ကလောင်’ ဆိုတာ ဘယ်လိုအောင်မြင်မှုမျိုးကို ပြောတာလဲ၊ ပန်းဒကာကြီး ရဲ့ အဘော်ကို သိချင်တယ်။ ပြောပါအုံး”

“တပည့်တော်ရဲ့ အဘော်အယူအဆ ဆိုတာထက် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာ တော်ကြီးရဲ့ အဆိုအမိန့်ကို လျှောက်ထားပါရစေ ဘုရား။ ဆရာတော်ကြီးက ဘုန်းကြီး အနာဂတ်သာသနာရေးကျမ်းစာကို ၁၉၄၂ ခုနှစ် (လွတ်လပ်ရေး မရခင်) ကတည်းက ရေးသားခဲ့တယ်။ သာသနာတော်အပေါ်မှာ ထားရှိတဲ့ ဘုန်းကြီးရဲ့ စိတ်ရင်းအတိုင်း ရေးခဲ့တာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အချိန်အခါအနေနဲ့ကြည့် ရင် သာသနာတော်ကြီး ဖြစ်ချင်တိုင်း ဖြစ်နေ၊ ပျက်ချင်တိုင်း ပျက်နေတဲ့ ကျွန်ခေတ်မှာ စောစောစီးစီးသာ ထုတ်ဝေခဲ့ရင် အမှန်တရားဖြစ်ရက်နဲ့ အမုန်း

ပင်လယ်ထဲမှာ နစ်မျောပြီး ဘုန်းကြီးရဲ့ စေတနာစိတ်ရင်းကို အကဲမခတ်နိုင်ကြဘဲ နောင်ထုတ်ဝေမယ့် စာအုပ်တွေကို ကောက်ကိုင်ကြည့်ကြဖို့တောင် တော်တော်ခဲယဉ်းကြပေလိမ့်မယ်။

“ဘုန်းကြီးရဲ့စိတ်ရင်းကို ပြောရရင် ဒကာတစ်ယောက်က လျှောက်ဖူးတယ်။ ‘ဆရာတော်၊ ဆရာတော်ဟာ ပခုက္ကူစာချဘုန်းကြီးလေးဘဝတုန်းက ပိန်ပိန်သေးသေးလေးပါ။ အခု ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ကြီးထွားလာတာ ဘာဆေးတွေကို မှီဝဲပါသလဲ’ တဲ့။ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးက အဲဒီဒကာကို ပြောလိုက်တယ်။ ‘ဘုန်းကြီး စိတ်ကြီးဝင်လာလို့ ခန္ဓာကိုယ်လည်း ကြီးလာတာ’ လို့ဆိုတော့ အဲဒီ ဒကာနားလည်ပုံ မပေါ်ဘူး။ ဒါနဲ့ ဘုန်းကြီးက ‘ဟုတ်တယ် ဒကာ၊ သာသနာတော်ကြီးတစ်ခုလုံးကို ပြုပြင်ချင်တဲ့ စိတ်လောက်ကြီးတာ ဘာရှိသေးလဲ’ လို့ ပြောလိုက်မှ သဘောပေါက်သွားပုံရတယ်။

“ဘုန်းကြီး ရေးခဲ့သမျှ ကျမ်းစာတွေထဲမှာ ပုံမနှိပ်ခင်၊ ဖြန့်ချိရေးတွေ မဖြန့်ခင် သတ်မှတ်တဲ့ နဝကမ္မတွေ ပေါ်ပေါက်မလာခင်ကတည်းက အောင်မြင်တဲ့ ကျမ်းစာတစ်စောင်ပဲ။ ကျမ်းဂန်အထောက်အထားတွေနဲ့ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရေးရလို့ သာသနာတော်ကို ကြည်ညိုလေးစားကြသူတွေအပေါ် မေတ္တာဩဇာ ရှိလိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ထားတဲ့အတွက်လည်း တာဝန်ကြီးတစ်ရပ် ပြီးဆုံးသွားပြီလို့ ခံယူရင်း ပီတိတွေ အများကြီးဖြစ်ရတယ်တဲ့”

“နေပါအုံး ပန်းဒကာကြီးရဲ့၊ ဆရာတော်ဩဝါဒတွေကို ဘယ်လိုရထားသလဲ ပြောပါအုံး”

“အရှင်ပညာဇောတ (စံပြ-ရွှေသင်း) နဲ့ တပည့်တော်က ‘တိုက်သစ်ကျောင်း’ အပေါ်ထပ်မှာ အတူနေခဲ့ကြရတယ်။ သူက ‘လက်ရေးတို’ တတ်တယ်။ နံနက်ခင်းဩဝါဒတွေကို လက်ရေးတိုနဲ့ (နေ့စွဲပါမကျန်) ရေးလာခဲ့တယ်။ သူ့အကြိုက်ဆုံး ပွိုင့်ဩဝါဒကို ရေးယူလာခဲ့တော့ တပည့်တော်က မြန်မာလို နေ့စဉ်ကူးပေးရတယ်။ ‘နံနက်ခင်းဩဝါဒများ’ ဆိုတဲ့ စာအုပ်ဟာ သူ့လက်ရာဖြစ်လို့ ဒီနေ့အထိ အလွမ်းပြေ ဖတ်နေရတုန်းပါပဲ ဘုရား”

“ကဲ ဟုတ်ပါပြီ၊ ဒါဆိုရင် အောင်မြင်မှုကို ဆက်ပါအုံး”

“အောင်မြင်မှုက ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဩဝါဒနဲ့တင် လုံလောက်နေပါပြီ ဘုရား။ စာအုပ်တစ်အုပ်ဟာ စောင်ရေ သောင်းနဲ့ချီပြီး ရိုက်နှိပ်ရတဲ့အပြင် အမြတ်ငွေတွေလည်း သိန်းရာချီရပေမယ့် သာသနာတော်အတွက် အကျိုးများ မယ့်အချက်က တစ်စက်လေးတောင်မရှိရင် စာပန်းချီဆွဲပြီး ရောင်းရာရောက်နေ လို့ အောင်မြင်တဲ့စာ၊ အောင်မြင်တဲ့ကလောင် မဟုတ်ကြောင်း ဖော်ပြနေပါ တယ် ဘုရား”

“ဒါဖြင့် ‘စူးထက်’ ရဲ့ စာတွေကိုရော ဘယ်လိုမြင်သလဲ။ ပြောပါဦး”

“အခု သူထုတ်မယ့်စာအုပ်မှာ တပည့်တော်ကို ‘အမှာစာရေးပေးပါဦး နောင်တော်ကြီး’ လို့ တောင်းထားပါတယ်ဘုရား။ သူဟာ ‘ဇောတိသာရဘဝ နဲ့ ဗုဒ္ဓစာပေတွေကို သင်ယူခဲ့တယ်။ သင်တဲ့အတိုင်းလည်း တတ်မြောက်ခဲ့တယ်။ တချို့ လူဝတ်လဲလိုက်တာနဲ့ သင်ထားတဲ့စာတွေ အလကားဖြစ်သွားတယ် ဘုရား။ အဲသလို မဖြစ်စေချင်လို့ ‘သာရ-မှသည် စူးရှထက်မြက်တဲ့ စူးထက်ဆီ သို့ ရောက်အောင်၊ ရအောင်ယူပြီး သာသနာတော်အတွက် အကျိုးရှိမယ့် စာကောင်းတွေ ရေးပါ’ အဲဒါ ‘ပန်းဒကာ’ ရဲ့ မှာတမ်းပါပဲ။ သာသနာတော် အတွက် အကျိုးမများတဲ့အပြင်၊ တို့သေသွားလို့ တို့စာတွေက တို့ကိုပြန်ဖတ်ပြီး ဟားတိုက် ရယ်မောမနေရစ်ကြရအောင် ကြိုးစားကြပါစို့’ လို့ တိုက်တွန်းမိတဲ့ အတွက် အခုသူ့ဆရာ အရှင်သုနန္ဒ (ဓမ္မရုံသီ ဆရာတော်) ရဲ့ ပုံရိပ်လွှာကို ဖတ်ကြည့်လိုက်တော့ စူးရှထက်မြက်တဲ့ ‘စူးထက်’ ပဲလို့ ချီးကျူးမိပါတယ်။ ဆရာတော်လည်း ဖတ်ကြည့်လိုက်ပါဦး ဘုရား”

အားလုံးစိတ်ကြီးဝင်နိုင်ကြပါစေ... ပန်းဒကာကိုတင်မြင့်

စာရေးသူ၏ ရင်တွင်းစကား

ကျေးဇူးတော်ရှင် ဓမ္မရံသီဆရာတော်ဘုရားအား စာရေးသူ ဆည်းကပ် ပူဇော်ခွင့်ရရှိသည်မှာ ဆယ်စုနှစ်ရာသီတစ်ခုပင် စွန်းလှလှရှိခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော် ဘုရား၏နာမည်ကျော် တရားစဉ်ဖြစ်သော “ဗုဒ္ဓဘာသာငါးမျိုးနှင့် သစ္စာလေးပါးတရားတော်” ကို ကျမ်းစာအုပ်အသွင် စီစဉ်တင်ဆက်ခွင့်ရခြင်းမှ အစပြုခဲ့ပါသည်။ စာရေးရာတွင် မိုးကုတ်ဝိပဿနာ၏ သဘောသဘာဝနှင့် ဓမ္မရံသီဆရာတော်၏ ဆိုလိုရင်းအဘော်များကို အရအမီ ဆုပ်ကိုင်မိစေရန် အတွက် ဓမ္မရံသီရိပ်သာမှာ စာရေးသူတရားစခန်းဝင်ရောက်ပြီးမှ ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်၏ ပထမကျမ်းစာဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် စာရေးသူ ရန်ကုန်၊ အမရပူ၊ မိုးကုတ် သွားချည်ပြန်ချည် အခေါက်ပေါင်းများစွာ ကြိုးစားဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်၏ ထောက်ပံ့ကူညီချီးမြှင့်မှုဖြင့် ရန်ကုန်မိုးကုတ် ဝိပဿနာအဖွဲ့ချုပ်တွင် ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး မိုးကုတ်ဝိပဿနာ သင်တန်းများ တက်ရောက်ပြီး အေးချမ်းစွာ အားထုတ်ခွင့် ရရှိပါသည်။ ဆက်လက်၍လည်း သူလိုမိန်းမသား ရှာမှရှား၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ခန္ဓာဉာဏ်ရောက်ဒိဋ္ဌိဖြုတ်တရားတော်၊ ကြီးပွားကြောင်းရာ ၃၈ ဖြာ မင်္ဂလာတရားတော်၊ ဗုဒ္ဓရည်မှန်းမြတ်ပဋ္ဌာန်း

တရားတော်၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတရားတော်၊ သြစတေးလျနိုင်ငံ ဆစ်ဒနီမြို့တွင် ဟောကြားတော်မူသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သင်တန်းတရားတော် စာအုပ်ငယ်များစွာတို့ကိုလည်း ရေးသားတင်ဆက်ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရား၏ လိုလေသေးမရှိ ချီးမြှင့်ထောက်ပံ့မှုများကြောင့် ကျမ်းစာရေးသားခြင်း သာသနာပြုလုပ်ငန်းများကို မပင်မပန်း ချောမောအောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းဖြစ်၍ ဓမ္မရံသီဆရာတော်ဘုရား၏ ကျေးဇူးတော်များမှာ စာရေးသူအဖို့ဆပ်၍ မကုန်နိုင်အောင်ပင် ရှိလှပါတော့သည်။

ယခုနှစ် (၂၀၁၅) ခုနှစ်တွင် ဓမ္မရံသီဆရာတော်ဘုရား သက်တော် (၅၀) ပြည့်မြောက်တော်မူခဲ့ပါပြီ။ ဓမ္မရံသီ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သော (၂၅) နှစ်ပြည့်မြောက်ခြင်းကာလနှင့်လည်း ကြိုကြိုက်နေပါသည်။ ဆရာတော်အား ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရမှ ကမ္မဋ္ဌာနစရိယ (၁၉၉၆)၊ ဓမ္မကထိက ဗဟုဇနဟိတဓရ (၂၀၁၂)၊ အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနစရိယ (၂၀၁၅) ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များ ဆက်ကပ်ပူဇော်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရား၏ သက်တော် ၅၀ ပြည့် ရွှေရတုပူဇော်၊ သာသနာပြု ၂၅ နှစ်ပြည့် ငွေရတုပူဇော် ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များ ဆက်ကပ်ပူဇော်ခံရခြင်းစသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသများကို ရည်ညွှန်းလျက် ယခုနှစ် ၁၃၇၇ ခု ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ၂.၅.၂၀၁၅ တွင် မိုးကုတ်မြို့ ဓမ္မရံသီမိုးကုတ်ရိပ်သာကြီးတွင် ခမ်းနားကြီးကျယ် သိုက်မြိုက်စည်ကားစွာ ကျင်းပပူဇော်ကြပါတော့မည်။

စာရေးသူအနေဖြင့် ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် စစ်ကိုင်းမြို့ မဟာသုဗောဓာရုံ ကျောင်းတိုက် အာရာမသမုဋ္ဌာပက ပဓာနနာယကဆရာတော် ရွှေကျင်နိကာယ ဥပ ဥက္ကဋ္ဌ (တွဲဖက်သာသနာပိုင်) ဆရာတော်ဘုရားကြီး အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရရှိသော ဂုဏ်ပူဇော်ပွဲတွင် “မဟာသုဗောဓာရုံ ဆရာတော်၏ ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာ” စာအုပ်ရေးသားပူဇော်ခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်၍ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် မတ္တရာမြို့ သာသနာ့ဇောတာရုံ (ရွှေအုန်းပင်) ကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယကဆရာတော် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရရှိသော ဂုဏ်ပူဇော်ပွဲ

တွင် “သာသနာဇောတာရုံဆရာတော်၏ ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာ” စာအုပ်ရေးသားပူဇော်ခဲ့ပါသည်။

ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရား သက်တော် (၅၀) ပြည့် သာသနာပြု (၂၅) နှစ်ပြည့် မဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရရှိသော ဂုဏ်ပူဇာပွဲကြီးမှာလည်း “ဓမ္မရုံသီဆရာတော်၏ ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာ” စာအုပ်ရေးသားပူဇော်လိုသောဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ပရိယတ္တိကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်များဖြစ်သော မဟာသုဗောဓာရုံ၊ သာသနာဇောတာရုံ ဆရာတော်များ၏ ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာများ ရေးသားပူဇော်ခဲ့ရသလို ပဋိပတ္တိကျေးဇူးတော်ရှင်ဖြစ်သော ဓမ္မရုံသီဆရာတော်၏ ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာကိုလည်း ရေးသားပူဇော်ရန် စာရေးသူမှာ တာဝန်ရှိသည်ဟု ခံယူမိသောကြောင့်ပင်။

ထိုသို့ ရေးသားပူဇော်လိုကြောင်း ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရားအား လျှောက်ထားရာ ဆရာတော်ဘုရားက ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ ခွင့်ပြုတော်မူသည့်အပြင် တရားစခန်းပွဲများ အနားယူချိန်ညတရားပွဲမှအပြန် ည ၁၀ နာရီ ၁၁ နာရီများတွင် အနီးကပ် မေးမြန်းခွင့်လည်း ရရှိခဲ့ပါသည်။ တစ်နေ့တာနှင့် ညဦးပိုင်း အချိန်များ မအားမလပ် ဟောပြောပြသ သာသနာပြုရသည့်ကြားကပင် ဆရာတော်က စိတ်ရှည်လက်ရှည် အသေးစိတ် မိန့်ကြားခဲ့ပါသည်။ ညစဉ်နာရီပြန်တစ်ချက်၊ နှစ်ချက်အထိ ညပေါင်းများစွာ မညည်းမည၊ ပြောပြပေးခဲ့သော ဆရာတော်၏ မေတ္တာကရုဏာကို အရင်းခံပြီး ဤဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာ ပေါ်ထွက်လာရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါရစေ။

ဤစာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် (၇) လတာနီးပါး စာရေးသူမနားမနေကြိုးပမ်းခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော် ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာအတွက် တွေ့ဆုံမေးမြန်းဖို့ လိုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များထံ အရောက်သွား၍ မေးမြန်းမှတ်တမ်းရယူခဲ့ရပါသည်။ မိုးကုတ်ဓမ္မရုံသီကျောင်းတိုက်၏အစဖြစ်သော အဘဦးညွန့်၊ မိုးကုတ်မြို့ဦးအရှည်ကြီး မဝါမိသားစု၊ ဒေါ်ခင်အုန်းမြင့်၊ ဒေါ်အုံးစိန်၊ ဒေါ်ပြုံး၊ ဒေါ်မြဝင်း၊ ကိုတင်ထွန်း၊ ဆရာတော်အစ်မ ဒေါ်သန်းသန်းစိုး၊ ကိုစိုးမိုးအောင် မသဲ မိသားစု၊ မုံရွာဓမ္မရုံသီမှ ဦးဣဿရိယနှင့် ဦးတင့်ဆွေမိသားစု ဓမ္မရုံသီအဖွဲ့သားများ၊

မန္တလေးဓမ္မရုံသီ ဦးပုညိန္ဒ၊ ဦးစန်းထွန်းဦးအဖွဲ့သားများ၏ အားတက်သရော
 ဖြေဆိုကူညီပေးမှုများသာ မရရှိခဲ့လျှင် ဤဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာကို ပြီးမြောက်
 အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ အထူးသဖြင့် အမှာစာရေးသားပေးသော
 စာရေးဆရာ ပန်းဒကာ ကိုတင်မြင့်၊ သို့ဖြစ်၍ ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရားနှင့်
 အထက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စောင်မကူညီမှုကို အသိအမှတ်ပြုလျက် ကျေးဇူးတင်
 စကား ပြောကြား ဂုဏ်ပြုပါရစေ။

(၇) လတာ အချိန်တိုကာလအတွင်း စာရေးသူကြီးပမ်းရှာဖွေ အားထုတ်
 ပြုစုခဲ့သော “ဓမ္မရုံသီဆရာတော်၏ ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာ” စာအုပ်ဖြင့်
 စာရေးသူအပေါ်တွင် တင်ရှိနေသော ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရား၏ ကျေးဇူး
 တော်အနန္တကို သိမှတ်တုံးလွယ် ဆပ်ခွင့်ရသဖြင့် များစွာ ဝမ်းသာဂုဏ်ယူမိပါ
 သည်။ ဆရာတော်အား လေးစားကြည်ညိုလျက် ဆရာတော်၏ သာသနာပြု
 လုပ်ငန်းများတွင် တထပ်တအား ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေကြသော ဓမ္မရုံသီသာဝက
 အားလုံး စာရေးသူ၏ ဓမ္မမိတ်ဆွေအားလုံးကလည်း စာရေးသူနည်းတူပင်
 ကျေနပ်နှစ်သိမ့်နေကြလိမ့်မည်ဟု မှတ်ယူပါသည်။ ကျေးဇူးတင်ထိုက်သူအားလုံး
 ကို ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရား သက်
 တော်ရာကျော်ရှည်ပြီး သာသနာ့တာဝန် အမျိုးဘာသာ အကျိုးများ မပင်မပန်း
 လွယ်ကူချမ်းသာစွာ ဆောင်ရွက်တော်မူနိုင်ပါစေကြောင်း ဆုတောင်းမေတ္တာ
 ပို့သအပ်ပါသည်။

လေးစားစွာဖြင့်

တပည့် အရှင်ဇောတိသာရ (စဉ့်ကူး)

စူးထက်

၀၉-၃၃၅၇၅၆၈၅

၀၉-၇၉၇၂၂၀၉၆၉

(၁၇-၃-၂၀၁၅)

၁၃၇၆ ခု တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁၃ ရက်၊

အင်္ဂါနေ့။

ဓမ္မရုံသီဆရာတော်၏ ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာ

မာထိကာ

(က)	ပန်းဒကာ ကိုတင်မြင့် အမှာစာ	က
(ခ)	စာရေးသူ၏ ရင်တွင်းစကား	င
(ဂ)	မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘဝဖြစ်တော်စဉ်	၁
(ဃ)	မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘဝဖြစ်တော်စဉ်	၅
(င)	ပထမသီဟိုဠ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘဝဖြစ်တော်စဉ်	၉

အခန်း (၁)

ဓမ္မရုံသီလောင်းလျာ ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာ

၁။	ဇာတိန္ဒယ်လာ ဖမိနှစ်ဖြာ	၁၁
၂။	မီးရှူးသန့်စင်ဖွားမြင်ပြီ	၁၄
၃။	အမြင်ဓာတ်ချို့တဲ့ခဲ့ရ ငယ်ဘဝ	၁၆
၄။	နောင်ချိုမြို့တွင် ပညာသင်	၁၈
၅။	သာမဏေဖြစ်စ ရှင်သူနန္ဒဘဝ	၂၀
၆။	ကျောက်မဲမြို့ သီဟိုဠ်စာသင်တိုက်ကြီးမှာ	၂၃
၇။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အရသာ ဆည်းပူးလာ	၂၄
၈။	စာချဆရာအား ဆွမ်းလုပ်ကျွေးခဲ့ပုံ	၂၇
၉။	သီဟိုဠ်ကျောင်းက တုံးခေါက်သံ	၃၀

၁၀။	ရဟန်းတော် အရှင်သုနန္ဒရဲ့နိဗ္ဗာန်ဆော်သံ	၃၁
၁၁။	တစ်နေ့တာ လုပ်ငန်းစဉ်	၃၄
၁၂။	ခွေးတွေ အစာကျွေးရသည်	၃၆
၁၃။	ဆေးလိပ်ကြိုက်မိလို့	၃၈
၁၄။	သီဟိုဠ်ဆရာတော်ကြီး၏ ဩဝါဒ	၄၁
၁၅။	မြစကြာဆရာတော်၏ ဓမ္မကထိကဖြစ်နည်း	၄၃
၁၆။	မဟာဂန္ဓဝရုံကျောင်းရွှေဘုံသို့	၄၄
၁၇။	ခေတ္တခိုင် မင်္ဂလာရိပ်သာတွင်	၄၈
၁၈။	ငှက်ဖျားဒဏ် သေမလောက်ခံခဲ့ရ	၅၁
၁၉။	စာမဖတ်ရမနေနိုင်	၅၃
၂၀။	ဆွမ်းကွမ်းပေါများ စာသင်သားဘဝ	၅၄
၂၁။	ဘုန်းကြီးကုဏ်၏ ဓမ္မကထိကသင်တန်း	၅၆
၂၂။	တရားဟောကွက်ဆင်နည်း	၆၀
၂၃။	ဝစီနှုတ်ကြွေး ပုပုလေး	၆၁
၂၄။	သတိဖြူဖွယ်ရတနာသုံးသွယ်	၆၁
၂၅။	အဖေသတ် အမေသတ်၍ ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့သူ	၆၂
၂၆။	အမေဆိုတာ တဏှာပါ	၆၃
၂၇။	အမေတဏှာသက်ပွဲ	၆၄
၂၈။	အဖေဆိုတာ မာနပါ	၆၄
၂၉။	မင်းနှစ်ပါးဆိုတာ	၆၅
၃၀။	မင်းနှစ်ပါးကိုသတ်ချင်ရင်	၆၆
၃၁။	သူလှူခြောက်ယောက်	၆၇
၃၂။	ရန်မျိုးကိုရှင်း၍	၆၈
၃၃။	ဒေသနာနိဂုံး	၆၈
၃၄။	စကားပြောကောင်းချင်ရင်	၆၉
၃၅။	ရိပ်သာတစ်ဌာနလျှင် တစ်လစီဝင်	၇၂
၃၆။	ဆရာတော်ဦးဓမ္မသာရ ဟောပြောချက်များ	၇၃

၃၇။	နိဗ္ဗာန်ရောက်ချင်ရင် ဝိပဿနာအားထုတ်	၇၄
၃၈။	ဗလဝ ဝိပဿနာဖြစ်ပါစေ	၇၅
၃၉။	ဆရာတော်ကြီးအပေါ် ဘဝင်မကျဖြစ်ခဲ့ရပုံ	၇၆
၄၀။	ဂန္ဓာရုံမှာ တစ်ဝါဆိုပြန်	၈၂
၄၁။	မော်လူးမြို့မှာပလ္လင်တက် တရားပွဲတွေဆက်	၈၄
၄၂။	မော်လမြိုင်မှာ အားငယ်စိတ်ဝင်ခဲ့	၈၆
၄၃။	ဆရာစန္ဒြဟောကိန်းများ	၈၇
၄၄။	အိပ်မက်ထဲမှာ ငိုခဲ့ရ	၈၉
၄၅။	မယ်တော်ကြီးအတွက် ကျေးဇူးဆပ်တရား	၉၁
၄၆။	မြဝတီသို့ခရီးကြမ်းနှင်ခဲ့ရ	၉၄
၄၇။	မဟာဂန္ဓာရုံမှ ဓမ္မကထိကပေါက်စ	၉၆
၄၈။	မှန်ပြတောင်တောရမှာ နားခိုရာ	၉၈

အခန်း (၂)

ဓမ္မရံသီကျောင်းတိုက်တာတည်စ ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာ

၄၉။	မိုးကုတ်အစ	၁၀၁
၅၀။	မိုးကုတ်ဆိုသည်မှာ	၁၀၃
၅၁။	မိုးကုတ်ဒေတာများ	၁၀၄
၅၂။	နဝရတ်ကိုးပါး	၁၀၆
၅၃။	နာမည်ကျော် ငမောက်ပတ္တမြား	၁၀၉
၅၄။	ငမောက်ပတ္တမြားကယ်ပေလို့	၁၁၁
၅၅။	ထင်ရှားကျော်ကြား မိုးကုတ်ကျောက်မျက်များ	၁၁၃
၅၆။	မိုးကုတ်ကျောက်တူးသမားဘဝ	၁၁၅
၅၇။	မိုးကုတ်ကျောက် ရောင်းဝယ်ပုံ	၁၁၆
၅၈။	မိုးကုတ်ကျောက်သွေးလုပ်ငန်း	၁၁၆
၅၉။	မိုးကုတ်ကျောက်ပန်းချီလုပ်ငန်း	၁၁၇

၆၀။	ရေနောက်မှ ထမင်းဝတယ်	၁၁၇
၆၁။	ဘော်ပတန်းက အတွင်းရန်တိုက်ပွဲ	၁၁၈
၆၂။	ဓမ္မရုံသီနီဒါန်း	၁၂၂
၆၃။	ရိပ်သာမြေအလှူရှင်ဦးညွန့်	၁၂၄
၆၄။	ဘာသာရေးစိတ်ညွတ်ကိုင်းသူ	၁၂၅
၆၅။	မိုးကုတ်သာဝကဖြစ်လာခဲ့ပုံ	၁၂၆
၆၆။	လက်ဖက်ခြံကလေးထဲမှာ မိုးကုတ်တရားနာ	၁၂၉
၆၇။	ဦးညွန့်အိမ်က မိုးကုတ်တရားပွဲ	၁၃၁
၆၈။	ရိပ်သာအတွက် တစ်ဧကလှူမယ်	၁၃၃
၆၉။	ရင်ခုန်ရသော ဓမ္မကထိက ကြိုဆိုပွဲ	၁၃၅
၇၀။	လိပ်စာပျောက်တဲ့ ဓမ္မကထိက	၁၃၇
၇၁။	ဆင်းဆင်းရဲရဲ လက်ဖက်ခြံထဲက တရားစခန်းပွဲ	၁၄၁
၇၂။	ဝါဆိုသံဃာသုံးပါးနဲ့ စတင်သောရိပ်သာ	၁၄၂
၇၃။	ငါးဆူနိမိတ်အောင်အတိတ်	၁၄၅
၇၄။	ဆွမ်းအိုးကောက်အဖွဲ့	၁၄၆
၇၅။	ချိုင့်ဝှမ်းခြုံနွယ် ရှင်းလင်းဖွယ်	၁၄၈
၇၆။	အားသစ်မာန်သစ် ရိပ်သာအဖွဲ့သစ်	၁၅၀
၇၇။	ရိပ်သာအမည် ဓမ္မရုံသီ	၁၅၃
၇၈။	ပဓာန နာယက တာဝန်ယူရပြီ	၁၅၅
၇၉။	တောက်ပလင်းလက် ဓမ္မရုံသီ အရုဏ်တက်မှာ	၁၅၇

အခန်း (၃)

အောင်ပွဲအလီလီ ဓမ္မရုံသီ

၈၀။	မိုးကုတ်မြို့မှာ မိုးကုတ်ဝိပဿနာ	၁၆၁
၈၁။	မန္တလေးမြို့မှ သစ္စာဓမ္မသဘင်များ	၁၆၂
၈၂။	နှစ်ပတ်လည် ဓမ္မဒူတခရီးစဉ်များ	၁၆၆

၈၃။	နိဗဒ္ဓစုဗ္ဗုဒ္ဓအလှူတော်စတင်ပုံ	၁၆၈
၈၄။	သာသနာနုဂ္ဂဟ ပင်မဝေယျာဝစ္စနှင့် နိဗဒ္ဓကျေးဇူး	၁၇၀
၈၅။	မုံရွာဆုတောင်းပြည့် ဓမ္မရံသီအောင်မြေ	၁၇၄
၈၆။	မုံရွာ ဓမ္မရံသီ စတင်ပြီ	၁၇၇
၈၇။	မန္တလေး ဓမ္မရံသီ ပေါ်ထွန်းပြီ	၁၈၇
၈၈။	နိုးနိုးကြားကြား ဓမ္မရံသီယာဉ်မောင်းသမား။	၁၈၈

အခန်း (၄)

ဟောစဉ်မှတ်တမ်း ရွှေကျမ်းစာများ

၈၉။	ဓမ္မစာပေအညွှန်း	၁၉၃
၉၀။	ဗုဒ္ဓဘာသာငါးမျိုးနှင့် သစ္စာလေးပါးတရားတော်	၁၉၅
၉၁။	သူလိုမိန်းမသား ရှားမှရှား	၂၀၀
၉၂။	ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် ဒိဋ္ဌိပျောက်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သင်တန်း တရားတော်	၂၀၇
၉၃။	ရှင်တော်မြတ်ဗုဒ္ဓအလိုတော်ကျ လောကီလောကုတ္တရာ အသုံးချပညာ ကြီးပွားကြောင်းရာမင်္ဂလာ	၂၁၄
၉၄။	ဗုဒ္ဓရည်မှန်းမြတ်ပဋ္ဌာန်း	၂၂၂
၉၅။	သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးနှင့် အခြေခံဝိပဿနာရှုပွားနည်း	၂၃၀

အခန်း (၅)

စာရေးသူမှတ်မိသမျှ ဓမ္မရံသီဆရာတော်အကြောင်း

၉၆။	သဒ္ဓါတရားကောင်းတဲ့ မိုးကုတ်	၂၃၇
၉၇။	ဓမ္မရံသီဆရာတော်နှင့် စတင်တွေ့ခဲ့ပုံ	၂၄၀
၉၈။	ပထမဦးဆုံးကျမ်းစာ ရေးဖြစ်လာ	၂၄၂
၉၉။	နန်းထက်ထက်အောင်စာအုပ်များ	၂၄၄
၁၀၀။	ကျေးဇူးအလီလီ ဓမ္မရံသီ	၂၄၆
၁၀၁။	ကျေးဇူးတုံ့ဆပ် ပူဇော်အပ်၏	၂၄၉

ကျေးဇူးတော်ရှင်
အမရပူရမြို့မင်္ဂလာတိုက်ဟောင်း
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတမိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ဘဝဖြစ်တော်စဉ်

ဓမ္မရံသီဆရာတော်ဘုရား၏ ပဋိပတ္တိအရာ ဥပနိဿယအနေအားဖြင့် အားထားမှီခိုရာ အနန္တကျေးဇူးတော်ရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မိုးကုတ်ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ကြည်ညိုဖွယ်ရာဘဝဖြစ်တော်စဉ်-

ကျေးဇူးတော်ရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် မန္တလေးတိုင်း အမရပူရမြို့နယ် ဥယျာဉ်တော်ရွာ၊ ခမည်းတော် ဦးအောင်ထွန်း၊ မယ်တော် ဒေါ်ရွှေအိမ်တို့မှ ကောဇာသက္ကရာဇ် (၁၂၆၁) ခုနှစ် နတ်တော် လပြည့်ကျော် ၁၁ ရက် (၂၇.၁၂.၁၈၉၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၊ မွန်းလွဲ ၂ နာရီ ၃၀ မိနစ်အချိန်တွင် ဖွားမြင်တော်မူခဲ့ပါသည်။ မွေးချင်းရှစ်ယောက်တွင် ပဉ္စမ မြောက်သားရတနာ ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသူငယ် (၅)နှစ်သားအရွယ်တွင် ဥယျာဉ်တော် ရွာထိပ်ရှိ အစိုးရမူလတန်းကျောင်း ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဦးစံရထံ၌ ပညာ သင်ယူခဲ့သည်။ (၉)နှစ်သားအရွယ်တွင် ငွေပင်တောရ ဆရာတော်ကြီးကို

ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ မိဘနှစ်ပါး၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟဖြင့် ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသည်။ ဘွဲ့အမည် ရှင်ဝိမလဖြစ်၍ (၅)နှစ်တိုင်တိုင် ငွေပင်တောရဆရာတော်ကြီးထံ၌ ရှင်ကျင့်ဝတ်၊ သဒ္ဓါသင်္ဂဟ အခြေခံစာများကို သင်ယူခဲ့သည်။

သက်တော် ၁၄ နှစ်အရွယ်တွင် အမရပူရမြို့ မင်္ဂလာတိုက်ကျောင်းသို့ ရောက်ရှိပြီး အဘိဓမ္မာညပါအကျော် ဆရာကြီးဦးအုန်းထံ၌ ပညာသင်ယူသည်။ ကိုရင်ဝတ်ဖြင့် သီလပေးတရားဟောရာ ထင်ရှားခဲ့သည်။

ကောဇာသက္ကရာဇ် (၁၂၈၁) ခု ဝါဆိုလဆန်း ၈ ရက် (၄.၇.၁၉၁၉) သောကြာနေ့ နံနက်ပိုင်းတွင် မင်္ဂလာတိုက်တိုက်အုပ် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဦးသုဇာတကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ အမရပူရမြို့ အိုးတော်ရပ် ကုန်သည်ကြီးဦးဝင်း၊ ဒေါ်စောတို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟဖြင့် ရဟန်းဘောင်သို့ ရောက်ရှိတော်မူခဲ့ပါသည်။

ရဟန်းဝါ(၃)ဝါအရတွင် ဆရာကြီးဦးအုန်း၏ တာဝန်ပေးချက်အရ မာတိကာ ဓာတုကထာကျမ်းကို စတင်ပို့ချသည်။ ရဟန်းဝါ (၆) ဝါအရတွင် ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီးကို စတင်ပို့ချသည်။ ရဟန်းဝါ (၇) ဝါအရတွင် အမရပူရမြို့ ပွဲတော်ရပ် ဒေါ်သစ်သစ်မိသားစု ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသော ပိဋကတ်တိုက်ကျောင်းတွင် စတင်သီတင်းသုံးတော်မူပြီး ပင့်ဖိတ်လာသော တရားပွဲများက စတင်လက်ခံ ဟောပြောတော်မူခဲ့ပါသည်။

ရဟန်းဝါ(၉)ဝါအရတွင် ယမကမဇ္ဈရှိကျမ်းကို စတင်ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပြီး။ (၁၀)ဝါပြည့်မြောက်ချိန်၌ အောင်ခြင်းရှစ်ပါ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သတိပေးတိုက်တွန်းချက်အရ စာချစာရေးရင်း အချိန်ကန့်သတ်၍ စတင်တရားအားထုတ်တော်မူပါသည်။ သက္ကာယဖြုတ်အကျဉ်းချုပ်ဖြစ်သော ပုထုဇ္ဇနအလင်းပြကျမ်းကို ရေးသားထုတ်ဝေတော်မူခဲ့ပါသည်။

ရဟန်းဝါ ၁၂ ဝါအရ (၁၉၃၁) ခုနှစ်တွင် လယ်တီဓမ္မကထိက ဆရာတော်ဦးပဒုမ၏ လျှောက်ထားချက်အရ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တရားပွဲဖြစ်သော ညောင်လေးပင်မြို့တွင် အဘိဓမ္မာတရားတော် စတင်ဟောကြားခဲ့ပြီး နောင်တွင်လည်း ညောင်လေးပင်မြို့မှာ အဆက်မပြတ် ဟော

ကြားခဲ့ပါသည်။ (၁၉၃၂) ခုနှစ်တွင် မင်းကွန်းရှိ မိုးကုတ်ချောင်းသို့ ကြွရောက်၍ အဘိဓမ္မာညဝါပို့ချဟော တော်မူခဲ့ပါသည်။

ရဟန်းဝါ ၁၄ ဝါအရ (၁၉၃၃) ခုနှစ်တွင် မိုးကုတ်မြို့ကျောင်း ဒါယကာ ကြီးဦးလယ်၏ ပင့်လျှောက်ချက်အရ မိုးကုတ်မြို့သို့ စတင်ကြွရောက်၍ တရားဟောတော်မူခဲ့သည်။ (၁၉၃၆) ခုနှစ်တွင် အမရပူရမြို့ မင်္ဂလာတိုက်အတွင်း မိုးကုတ်မြို့ ဒေါ်ဒေါ်အုံ၊ ဒေါ်ဒေါ်ဖုံမိသားစု ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသော မိုးကုတ်ကျောင်းကြီးတွင် သီတင်းသုံးရာမှ “မိုးကုတ်ဆရာတော်” ဟု အမည်တွင်လာ၏။ အမရပူရ မင်းကွန်းမိုးကုတ် ညောင်လေးပင်မြို့များတွင် လှည့်လည်၍ စာဝါပို့ချ တရားဟောတော်မူသည်။

(၁၉၄၂) ခုနှစ် နယုန်လတွင် မိုးကုတ်မြို့အနီး ဘော်ပတန်းရွာသို့ ကြွရောက်ပြီး လေးနှစ်လေးဝါတိုင်တိုင် ဝါကပ်သီတင်းသုံးတော်မူသည်။ (၁၉၄၅) ခုနှစ်တွင် မိုးကုတ်မြို့ပေါ်သို့ ကြွရောက်သီတင်းသုံးပြီး ကျောင်းဒါယကာကြီး ဦးလယ်၊ ဒေါ်သိုင်းမြို့နေအိမ်တွင် နေ့စဉ်တရားဟောတော်မူသည်။ မိုးကုတ်မြို့တွင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အခြေခံ၍ သစ္စာတရားများ စတင်ဟောကြားတော်မူပြီး ဘော်ပတန်းရွာ (၄) ဝါ အပါအဝင် မိုးကုတ်မြို့၌ ၁၃ ဝါဆက်တိုက် သီတင်းသုံးတော်မူသည်။

(၁၉၅၃) ခုနှစ်တွင် အမရပူရမြို့သို့ ပြန်ကြွ၍ တရားဟောတော်မူပြီး (၁၉၅၄) ခုနှစ်မှစ၍ ဆရာတော်ဟောကြားသော တရားတော်များကို တိတိရီကော်ဒါဖြင့် စတင်မှတ်တမ်းတင်သည်။ (၁၉၅၅) ခုနှစ်တွင် တရားနာပရိသတ်များပြားလွန်းသဖြင့် အမရပူရမြို့ အိုးတော်ရပ်၊ ပိုးကုန်သည် ဦးထွန်းကြည်၊ ဒေါ်စောရီတို့က မင်္ဂလာ တိုက်ဟောင်းတွင် ဓမ္မသုခမင်္ဂလာရိပ်သာ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသည်။ စာချရပ်နား၍ ဝိပဿနာတရားသက်သက်သာ ဟောတော်မူသည်။

(၁၉၅၆) ခုနှစ်တွင် အမရပူရမှာ မိုးတွင်းလေးလ မန္တလေးမြို့ ဦးချစ်ဆွေ ဒေါ်မမနေအိမ်မှာ ဆောင်းတွင်းလေးလ၊ မိုးကုတ်မြို့မှာ နွေလေးလ၊ သီတင်းသုံး

လျက် ဝိပဿနာတရားဟောတော်မူသည်။ အမရပူရမှာ သီတင်းသုံးစဉ်အတွင်း
ညောင်လေးပင်သို့လည်း ကြွရောက်ဟောပြောတော်မူသည်။ အမရပူရမြို့
မင်္ဂလာမဂ္ဂင်ရိပ်သာဝင်းအတွင်း ဦးချစ်ဆွေ ဒေါ်မမတို့က ဓမ္မာရုံကြီးဆောက်လုပ်
လှူဒါန်းသည်။ မိုးကုတ်မြို့ ထင်းရှူးခြံရပ်တွင် ဒေါ်ဒေါ်အုံ၊ ဒေါ်ဒေါ်ဖုံတို့က
ဓမ္မာရုံတိုက် ကျောင်းကြီးဆောက်လုပ်၍ မိုးကုတ်မင်္ဂလာတိုက်ဟု ကမ္မည်းထိုး
လှူဒါန်းသည်။

(၁၉၆၀) ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မှ ဦးသံဒိုင်၊ ဦးထွန်းရင်တို့အဖွဲ့အား
သီးသန့် တရားဟောတော်မူသည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ဝိုင်းကို စတင်စီစဉ်ပေး
တော်မူသည်။ (၁၉၆၁) ခုနှစ်တွင် မန္တလေးမြို့ ရွှေလုံရပ်၊ ဦးချစ်ဆွေ ဒေါ်မမ
ခြံဝင်းအတွင်း ညစဉ် ၇ နာရီမှ ၈ နာရီထိ တရားဟောတော်မူရာ စစ်ကိုင်း
တံတားဦး၊ စဉ့်ကိုင်၊ ကျောက်ဆည်စသော နယ်တရားနာပရိသတ်များလည်း
လာရောက်ကြ၍ တရားနာပရိသတ် နေ့စဉ်ငါးထောင်၊ ခြောက်ထောင်ရှိသည်။

တရားပွဲများတွင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ဝိုင်းကြီးအသုံးပြုလျက် ဟောကြား
တော်မူရာ ရန်ကုန်မြို့ ဦးသံဒိုင် ဒေါ်တင်တင်နေအိမ်တွင် မနက်ည တစ်နေ့
နှစ်ကြိမ် အမရပူရမှာ ဝါကပ်၍ တစ်နေ့နှစ်ကြိမ် ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။

(၈.၇.၁၉၆၂) ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်
တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသည်။ (၁၅.၁၀.၁၉၆၂) တွင် ရှင်ပြုကထိန်အလှူ
အကြံ တရားဟောတော်မူသည်။ (၁၇.၁၀.၁၉၆၂) နံနက် ၆ နာရီတွင်
အောင်ခြင်းရှစ်ပါး ဆရာတော်ကြီး ဦးနာဂဝံသအား နောက်ဆုံးရှိခိုးကန်တော့ပြီး
၄င်း (၁၇.၁၀.၁၉၆၂) ခုနှစ်၊ ကောဇာ ၁၃၂၄ ခု သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော်
၄ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ၁ နာရီ၊ မိနစ် ၂၀ အချိန်တွင် ခန္ဓာဝန်ချတော်မူခဲ့ပါသည်။

ကျေးဇူးတော်ရှင်
အမရပူရမြို့မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်နေကာဘိဝံသ ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ဘဝဖြစ်တော်စဉ်

ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရား၏ ပရိယတ္တိအရာ အားထားမှီခိုရာ ဖြစ်တော်မူသော အနန္တကျေးဇူးတော်ရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကြည်ညိုဖွယ်ရာဘဝဖြစ်တော်စဉ်-

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်နေကာဘိဝံသသည် စစ်ကိုင်းတိုင်း ရွှေဘိုခရိုင်ဝက်လက်မြို့နယ် သရိုင်းရွာခမည်းတော် ဦးဇောတိ မယ်တော် ဒေါ်အုန်းလှိုင်တို့မှ ကောဇာသက္ကရာဇ် (၁၂၆၁) ခုနှစ် တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၁၄ ရက် (၁၉၀၀ ပြည့် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်) အင်္ဂါနေ့တွင် ဖွားမြင်တော်မူသော သားရတနာဖြစ်ပါသည်။

သက်တော်(၅)နှစ်အရွယ် (၁၂၆၆) ခုနှစ်၌ ပထမအကြိမ်ရှင်သာမဏေပြုတော်မူသည်။ သက်တော် ၁၅ နှစ်အရွယ် (၁၂၇၅) ခုနှစ်၌ ဒုတိယအကြိမ် ရှင်သာမဏေပြုတော်မူသည်။ (၁၂၇၉) ခုနှစ်၌ ပထမကြီးတန်းစာမေးပွဲကို အောင်မြင်တော်မူသည်။

၁၂၈၀ ပြည့်နှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ ပထမအကြိမ် ရဟန်းအဖြစ် ခံယူတော်မူသည်။ ၁၂၈၁ ခုနှစ် နယုန်လပြည့်နေ့၌ ဒုတိယအကြိမ် ၁၂၈၁ ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ တတိယအကြိမ်ရဟန်းအဖြစ် ခံယူတော်မူသည်။

၁၂၈၇ ခုနှစ်၌ ပထမကျော်အောင်မြင်တော်မူသည်။ ၁၂၈၉ ခုနှစ်၌ သကျ သီဟစာမေးပွဲတွင် ပရိယတ္တိသာသနာဟိတဓမ္မာစရိယ အဘိဝံသဘွဲ့ ရရှိအောင်မြင် တော်မူသည်။

၁၃၀၃ ခုနှစ် ဝါဆိုဦး (၁၉၄၁-၄၂) ဂျပန်စစ်တပ်များ မြန်မာပြည်သို့ ဝင် ရောက်သိမ်းပိုက်မည့်နှစ်တွင် ယခုလက်ရှိအမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်း တိုက်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့သီတင်းသုံးတော်မူသည်။ ပြောင်းရွှေ့လာစဉ်က သံဃာတော်ငါးပါးမျှသာရှိ၍ ပျံလွန်တော်မူချိန်တွင် သံဃာတော်ငါးရာကျော်မျှ သီတင်းသုံးလျက်ရှိသည်။

လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီးနောက် ၁၃၁၂ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ရှေးဦးစွာ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်တော်ဆက်ကပ်ခြင်းကို ခံယူ တော်မူရသည်။

၄င်း ၁၃၁၂ ခုနှစ်မှာပင် နိုင်ငံတော်စာသင်ကျောင်းများ၌ သင်ကြားရန် မူလတန်း ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲခေါ် သင်ခန်းစာများကို ရေးသားတော်မူခဲ့ပါသည်။

၁၃၁၅ ခုနှစ်၌ ဆဋ္ဌသံဂီတိဩဝါဒါစရိယနာယက၊ ဆဋ္ဌသံဂီတိဘာ ရနိတ္ထာရက၊ ဆဋ္ဌသံဂီတိပါဠိပဋိဝိသောဓက၊ ဆဋ္ဌသံဂီတိဩသာန သောဓေယျ ပတ္တပါဋ္ဌကအဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်းကို ခံယူတော်မူရပါသည်။ ၁၃၃၇ ခုနှစ် ပဲခူးမြို့၌ ကျင်းပအပ်သော ဂိုဏ်းလုံးကျွတ် သံဃာ့အစည်းအဝေးကြီးက ရွှေကျင် ဂိုဏ်းကြီး၏ ဥပဥက္ကဋ္ဌ (ဒုတိယသာသနာပိုင်း)အဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်းကို ခံယူတော်မူရသည်။

၁၂၉၂ ခုနှစ် သက်တော် ၃၀ မှစ၍ ကျမ်းစာများကို စတင်ပြုစုတော်မူခဲ့ ရာ ၁၂၉၃ ခုနှစ်တွင် ပထမဦးဆုံးကျမ်းစာကို ရေးသားပြီးစီးတော်မူ၍ ၁၃၃၈ ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလတွင် “နောက်ဆုံးဆယ်လ မြတ်ဗုဒ္ဓ” ကျမ်းစာကို

ရေးသားပြီးလျှင် “တစ်ဘဝသံသရာ” အမည်ဖြင့် ထေရုပ္ပတ္တိကို ကိုယ်တိုင် ရေးသားတော်မူခဲ့သည်။

စာပေပို့ချခြင်း၊ ကျမ်းစာရေးသားခြင်းတို့ကို တစ်သက်တာကာလအတွင်း စဉ်ဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ရာ ပဉ္စပကရဏဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာ နိဿယ ပါဠိတော်နိဿယများကို ၁၃၃၆ ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၅ ရက် (၁၈.၁၁.၇၄) တနင်္လာနေ့ ၁ နာရီအချိန်တွင် စတင်ပို့ချရေးသား၍ ၁၃၃၉ ခုနှစ် ဝါခေါင်လဆန်း ၁၂ ရက်နေ့မှာ ပြီးဆုံးခဲ့ပါသည်။

သုတ်မဟာဝါဘာသာဋီကာကို ၁၃၃၇ ခုနှစ် ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၂ ရက် (၂၄.၇.၇၅) ကြာသပတေးနေ့၌ စတင်ပို့ချရေးသား၍ ၁၃၃၉ ခုနှစ် နတ်တော်လဆန်း ၁၃ ရက် (၂၃.၁၂.၇) သောကြာနေ့ (ပျံလွန်တော်မမူမီ ၅ ရက်အလို) တွင် ပြီးစီးတော်မူခဲ့ပါသည်။ သုတ်ပါထေယျဘာသာဋီကာကိုပင် တစ်ရက်မျှ ရေးသားပို့ချခဲ့ပါသေးသည်။

၁၃၃၉ ခုနှစ် သက်တော် ၇၈ နှစ်အရောက် နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၂ ရက် (၁၉.၇.၇ ခု ဒီဇင်ဘာလ ၂၇ ရက်) အင်္ဂါနေ့ ညနေ ၄ နာရီ မိနစ် ၃၀ တွင် တစ်ဘဝအတွက် ငြိမ်းတော်မူပါသည်။

ကျေးဇူးတော်ရှင်
ကျောက်မဲမြို့ သီဟိုဠ်ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်
အာရာမသမုဋ္ဌာပက ပထမ သီဟိုဠ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တပညာဝံသ
ဘဝဖြစ်တော်စဉ်

ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရားအား ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးဘဝအရွယ်မှ စ၍ ရှင်သာမဏေ ရဟန်းပျိုစာသင်သားဘဝတစ်လျှောက်လုံး မပြတ်သွန်သင် စောင့်ရှောက်ကြည့်ရှုတော်မူခဲ့သော အနန္တဂိုဏ်းဝင်ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာအရှင် ပထမ သီဟိုဠ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ဘဝဖြစ်တော်စဉ်။

ကျေးဇူးတော်ရှင် ပထမသီဟိုဠ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် မွန်ပြည်နယ် ဘီးလင်းမြို့နယ် ပေါက်တောကျေးရွာ ခမည်းတော် ဦးဘသော် မယ်တော် ဒေါ်ငြိမ်းခွန်းတို့မှ ကောဇာသက္ကရာဇ် (၁၂၈၀) ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် (၁၂) ရက် ကြာသပတေးနေ့တွင် ဖွားမြင်တော်မူခဲ့ပါသည်။

အသက် (၁၃) နှစ်အရွယ်တွင် ပေါက်တောကျေးရွာ ပေါက်တော ကျောင်းကြီး ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တဥယျကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူခဲ့ပါသည်။ ရှင်သာမဏေဘွဲ့တော်မှာ ရှင်ပညာဝံသဖြစ်ပါသည်။

သက်တော် (၂၀)အရွယ် (၁၂၉၉) ခုနှစ် နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၉) ရက် နံနက် (၉) နာရီအချိန်တွင် ပေါက်တောကျေးရွာ စမ်းအေးမြိုင်ကျောင်း

တိုက် ခဏ္ဍသိမ်တော်၌ ပုသိမ်ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသာသနကို ဥပဇ္ဈာယ် ပြု၍ မိဘနှစ်ပါးတို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟကိုခံယူကာ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူခဲ့ပါသည်။

၁၃၁၁ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရ ဓမ္မာစရိယတန်း စာမေးပွဲ၌ ကျမ်းရင်း သုံးကျမ်းကို ဂုဏ်ထူးဆောင် (၆) ကျမ်းနှင့်တကွ ကိုးကျမ်းလုံး အောင်မြင်တော် မူပြီး သာသနဓဇ သီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယဘွဲ့တံဆိပ်တော် ရရှိတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဓမ္မာစရိယစာချတန်းအောင်မြင်ပြီးနောက် ခရမ်းမြို့၊ မဟာဓမ္မိကာရာမ ရွှေကျင်တိုက်နှင့် ရန်ကုန်မြို့ကျောက်ကုန်းတောရ မေဒီနီကျောင်းတိုက်တို့တွင် ပရိယတ္တိ စာပေများကို ပို့ချပေးတော်မူခဲ့ပါသည်။

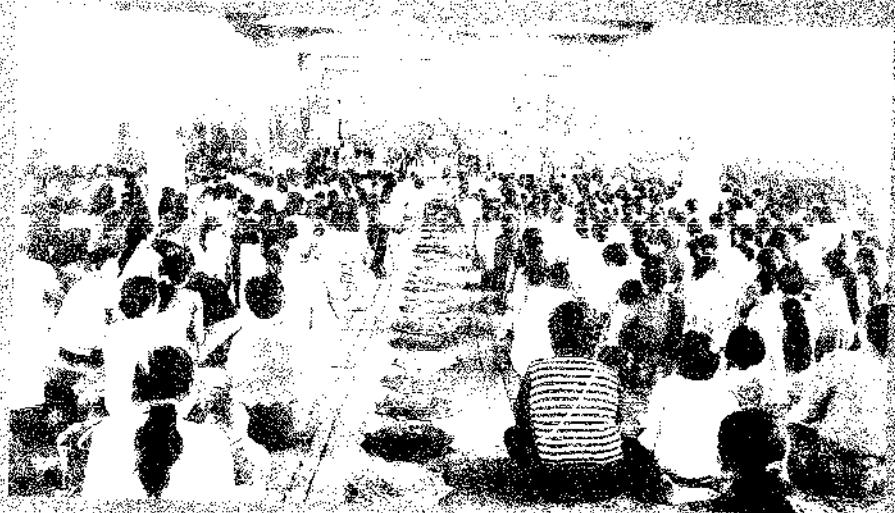
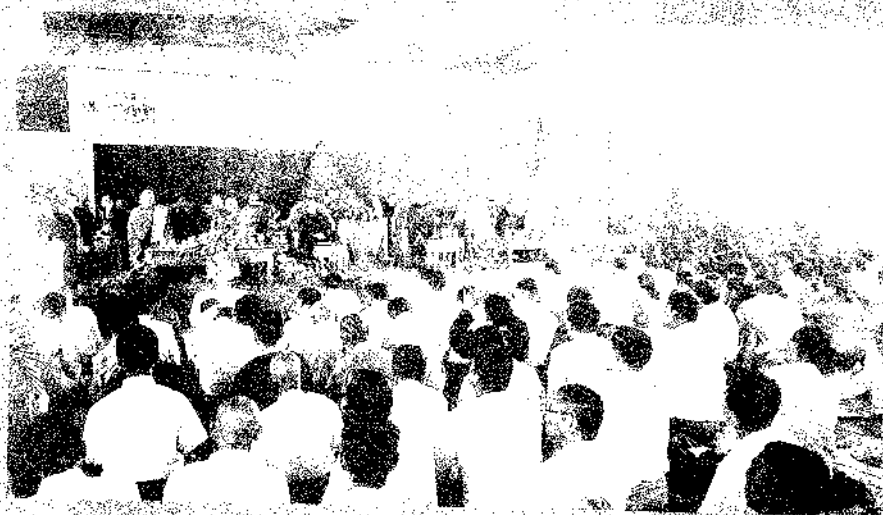
၁၃၁၃ ခုနှစ်တွင် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသို့ ကြွရောက်ပြီ။ ကိုလံဘိုမြို့၊ မဟာဝိသု ဒွါရာမကျောင်း၌ သီတင်းသုံးလျက် (၅) နှစ်တိုင်တိုင် ဘာသန္တရ စာပေများ လေ့လာဆည်းပူးတော်မူခဲ့ပါသည်။

၁၃၂၀ ခုနှစ်တွင် ကျောင်းအမကြီး ဒေါ်ဒေါ်ဝ၏ ပင့်လျှောက်ချက်အရ ကျောက်မဲမြို့သို့ ကြွရောက်တော်မူခဲ့ပြီး လွယ်စွမ်းတောင် ပြည်လုံးချမ်းသာစေတီ တော်အနီး၌ “သီဟိုဠ်ပရိယတ္တိ စာသင်တိုက်ကြီး” ကို စတင်တည်ထောင်၍ ရှမ်း၊ မြန်မာ၊ ပလောင်၊ ပအိုဝ်၊ လွယ်လ၊ ဓနု၊ ရခိုင်စသော တိုင်းရင်းသား ရဟန်းသာမဏေများအား စာပေပို့ချတော်မူခဲ့ပါသည်။

ရွှေကျင်နိကာယ ဂိုဏ်းလုံးဝန်ဆောင် နာယကအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတော် ဗဟို သံဃာ့ ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ဝင်၊ နိုင်ငံတော်သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့ အမှတ် (၁၉) ၌ သဘာပတိဆရာတော်အဖြစ် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ပါသည်။

၁၃၁၅ (၁၉၅၃) ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသော “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ” ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို ခံယူရရှိတော်မူခဲ့ပါသည်။

၁၃၅၆ ခုနှစ် တော်သလင်းလပြည့်ကျော် (၇) ရက် သက်တော် (၇၆) နှစ်၊ သိက္ခာတော် (၅၆) ဝါအရတွင် တစ်ဘဝသိမ်း၍ ငြိမ်းတော်မူခဲ့ပါသည်။

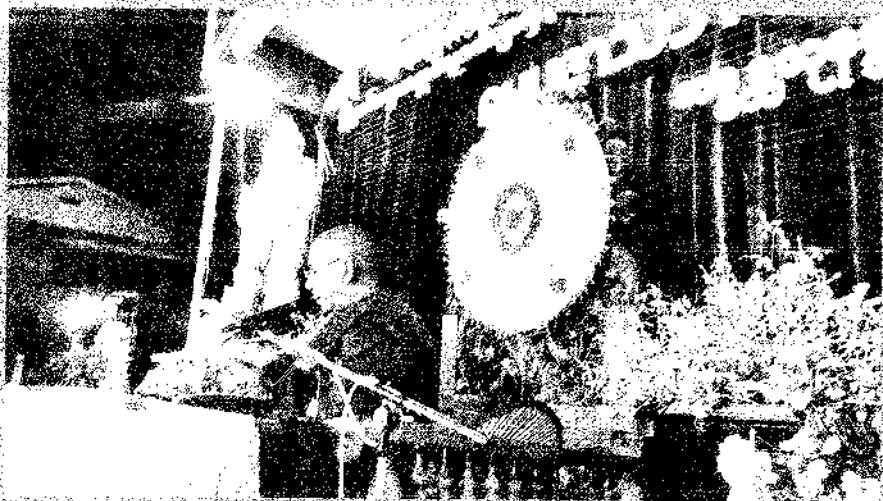
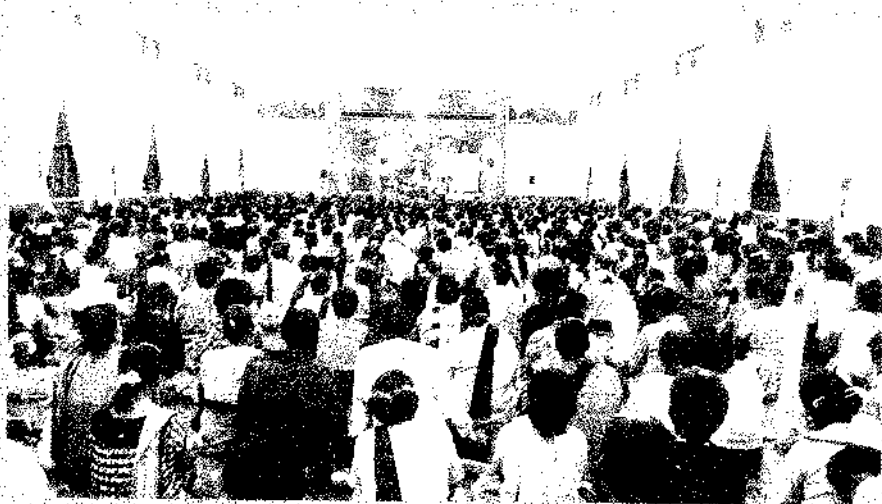

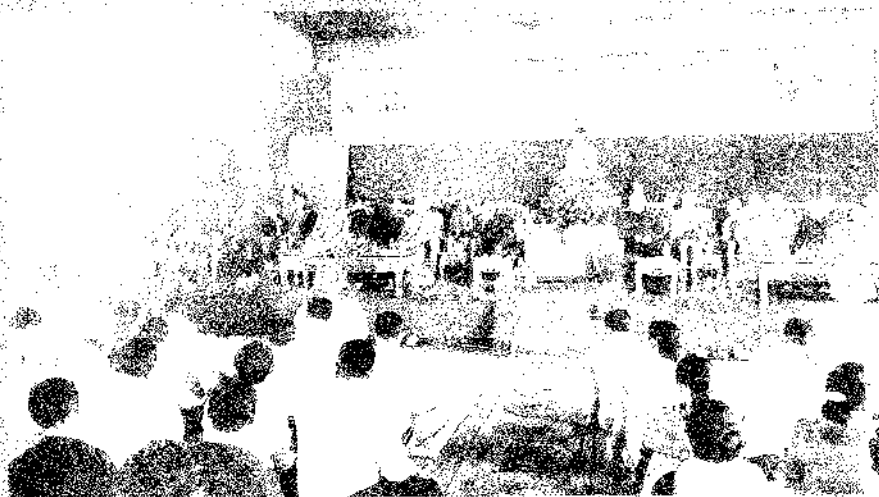

ရှိသေးလေးစား ကိပ်ရထားတဲ့ ဗို့အရှင်။

ဓမ္မသဟင် အောင်ပွဲဝင်။

မိုးညှင်း၊ ဓမ္မရုံသီအိုလို့။

အခန်း (၁)

ဓမ္မရုံသီလောင်းလျား ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဇာတိန္ဒယ်လာ ဖ၊ မိနစ်ဖြာ

ဓမ္မရုံသီလောင်းတော်ဘုရားအား မီးရှူးသန့်စင်ဖွားမြင်ပေးခဲ့ကြသော အနန္တဂိုဏ်းဝင် ကျေးဇူးရှင်မိဘနှစ်ပါးမှာ ခမည်းတော် ဦးအောင်ကျော်၊ မယ်တော်ဒေါ်မြသောင်းတို့ဖြစ်သည်။ ခမည်းတော်ကြီး ဦးအောင်ကျော်က တောင်တွင်းကြီးမြို့နယ် နတ်မောက်မြို့ အနောက်တောက်ရှာတန်းကျေးရွာဇာတိဖြစ်၍ မယ်တော်ကြီး ဒေါ်မြသောင်းက ရှမ်းပြည်နယ်ကျောက်မဲမြို့ မြောက်ကုန်းရပ်ဇာတိဖြစ်ပါ၏။

ခမည်းတော်ကြီး ဦးအောင်ကျော်မှာ အသားညိုညိုနှင့် သန်မာတုပ်ခိုင်သော အသွင်ရှိပြီး မယ်တော်ကြီး ဒေါ်မြသောင်းကတော့ ရှမ်းအမျိုးသမီးပီပီဖြူဖြူစင်စင် အရပ်မြင့်မြင့်နှင့် ရုပ်ရည်ချောမောလှပ၏။ ခမည်းတော် မယ်တော်နှစ်ပါးလုံးပင် စေတနာသဒ္ဓါတရား အလွန်ထက်သန်ပြီး အလှူရေစက်လက်နှင့် မကွာ ရှိနေတတ်ကြပါသည်။

ခမည်းတော်ကြီး ဦးအောင်ကျော်က ပညာဉာဏ်ထက်သန်ထူးချွန်၏။ ငယ်စဉ်က ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမကျောင်းတိုက်တွင် ကျမ်းကြီးပေါက် အောင် ဆည်းပူးသင်ယူခဲ့သည်။ စာတော်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ ပခုက္ကူဆရာတော် ဘုရားကြီး ဦးပညာ၏ စာဝါမှာ ရာနှင့်ချီသော စာလိုက်သံဃာတော်များအကြား မှာ စာဆိုရ၏။ ရသင့်ရထိုက်သော သင်ခန်းစာများကို ကြေကြေညက်ညက် ပီပီသသ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရွတ်ဆိုနိုင်သူမှသာ စာဆိုနေရာကိုရနိုင်သည်။ စာဆိုတော်ဘွဲ့ဖြင့် စာလိုက်သံဃာများက ချီးကျူးအထင်ကြီးလေးစားရသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါသည်။ မောင်အောင်ကျော် တစ်နေ့မှာ စာဆိုရင်း အမှတ်တမဲ့ ထစ်ငေါ့သွားသဖြင့် ဆရာတော်ကြီး ဦးပညာက ကျောက်သင်ပုန်းနှင့် ပစ်ပေါက် လိုက်ရာ ဦးခေါင်းမှာ ဒဏ်ရာရသွား၏။ ယနေ့တိုင် ခမည်းတော်ကြီး၏ ဦးခေါင်းမှာ အမာရွတ် ထင်ရှားရှိနေဆဲ။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ငြိမ်းချမ်းသော သာသနာ့အရိပ်အောက်မှာ ပရိယတ်ဓမ္မ အရသာကို ချိုမြိန်စွာ သောက်သုံးပျော်မွေ့လိုကောင်းတုန်းအချိန်မှာ မောင်အောင် ကျော်တစ်ယောက် ဒုက္ခဆိုသော လောကဓံမုန်တိုင်း၏ ရှေ့ရမ်းတိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခံလိုက်ရရှာ၏။ ကာလဝိပလ္လိ တိုင်းပြည်မငြိမ်းချမ်းသော ခေတ်ပျက်ခေတ်ဆိုး ကာလမှာ မောင်အောင်ကျော်၏ အားထားရာကျေးဇူးရှင် မိဘများ လူဆိုးဓားပြ များ၏ နှိပ်စက်ခြင်းကို ခံလိုက်ရသည်။ ဓားပြတွေက ဥစ္စာပစ္စည်းကို လုယူ သိမ်းပိုက်ရုံနှင့် မတင်းတိမ်ဘဲ အသက်ကိုပါ ရန်ရှာခဲ့ကြ၏။ မောင်အောင်ကျော် လည်း မိဘနှစ်ပါးကို သတ်သွားသော ဓားပြတွေအပေါ် စိတ်နာပြီး သာသနာ့ အရိပ်မှ ထွက်ခွာ၍ တပ်မတော်သို့ ဝင်လိုက်လေတော့သည်။

စစ်သားဘဝနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ သွားလာတာဝန်ထမ်းဆောင်နေရင်း ရှမ်းပြည်နယ်ရောက်တော့ ကျောက်မဲသူ မမြသောင်းနှင့် နဖူးစာရွာလည် ဆုံစည်းခဲ့ကြသည်။ သားရတနာ သမီးရတနာ ဥစ္စာဓန ပွားစီးဆောက်တည် နေကြရင်းမှ အချိန်တန်တော့ သတိဉာဏ်သံဝေဂ နှိုးဆော်ဝင်ရောက်လာကာ သာသနာဘောင်သို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်ခဲ့၏။ ဝိပဿနာတရား ပွားများ

အားထုတ်လျက် ယနေ့ကာလမှာ မန္တလေး ဓမ္မရုံသီရိဝိသာဝယ် သက်တော်ရှည် ရဟန်းတော်တစ်ပါးအဖြစ် သီတင်းသုံးဓမ္မပျော်လျက် ရှိနေဆဲပါ။

မယ်တော်ကြီး ဒေါ်မြသောင်းမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မိဘမျိုးရိုးမှ မွေးဖွားဆင်း သက်လာသူ ပီသစွာ ရတနာသုံးပါးကို လေးစားရှိသေ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ဆည်း ကပ်သည်။ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ငါးပါးပဉ္စသီ လုံခြုံအောင် ဆောက်တည်လျက် ဘုရားရှိခိုး ဝတ်တက်ဝတ်ကပ် ဆီမီးရေချမ်း ဆွမ်းပန်းမလပ်စေရဘဲ ကျင့်ဝတ် မြဲမြံခဲ့သည်။ မေတ္တာဘာဝနာပွားလျက် လှူဒါန်းပေးကမ်းစွန့်ကြံမှု ဝါသနာထုံ ကာ သာသနာတော် ကြည်ညိုလေးမြက်စွာ ရှိနေခဲ့သည်။

မောင်အောင်ကျော်နှင့် မမြသောင်းတို့ ချဖူးသော ရေစက်ပန္နက်ဖူးသော သစ္စာ နှစ်ကိုယ်တူဆုံစည်းလာကြသောအခါမှာလည်း ဇနီးမောင်နှံနှစ်သွယ် စိတ်တူသဘောတူ သဒ္ဓါတရားတူ ကြည်ဖြူထက်သန်စွာဖြင့် မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာ တော်ကို လှူဒါန်းပေးကမ်းချီးမြှင့် သီလဆောက်တည် ဘာဝနာတူညီပွားကြရင်း အေးချမ်းစွာ နေထိုင်လာခဲ့ကြပါသည်။ တပ်မတော်သားဘဝ တာဝန်ကျရာဒေသ မှာ ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်လိုက်ပါခဲ့ပြီး သားသမီးတွေ ပွားစီးလာချိန်မှာ တပ်မှာ အနားယူကာ မှော်ဘီမြို့ ဆပ်သွားတော့ကျေးရွာဝယ် ဆေးဆိုးပန်းရိုက် သမ္မာအာဇီဝလုပ်ငန်းနှင့် အသက်မွေးနေထိုင်ခဲ့ကြပါ၏။

ခမည်းတော် ဦးအောင်ကျော် မယ်တော် ဒေါ်မြသောင်းတို့မှ မွေးဖွား သန့်စင်ခဲ့သော သားသမီး ရတနာများကတော့

- ၁။ ကိုနီ (ငယ်စဉ်ကဆုံးပါး)
- ၂။ ဒေါ်အုံးအုံးသိန်း
- ၃။ ဒေါ်သန်းသန်းစိုး
- ၄။ ဒေါ်အုံးအုံးမြ
- ၅။ ယောက်ျားလေး (မွေးမွေးချင်းဆုံးပါး)
- ၆။ ဒေါ်သိန်းသိန်းမြ
- ၇။ ယောက်ျားလေး (မွေးမွေးချင်းဆုံးပါး)

၈။ မောင်ကျော်သန်း (ဆရာတော်လောင်းလျာ)

၉။ ဒေါ်ချိုချိုလွင်အားဖြင့်

သားလေးယောက်၊ သမီးငါးယောက်မွေးဖွားပေးခဲ့သော်လည်း သားလေး
ယောက်ထဲက သုံးယောက်မှာ ငယ်စဉ်ကပင် ဆုံးပါးသွားခဲ့ကြရှာ၏။ ဆရာ
တော်လောင်းလျာ မောင်ကျော်သန်းတစ်ယောက်သာ သာသနာပြုထိုက် သော
ဘုန်းရှင် ကံရှင် ပါရမီရှင် အာဇာနည်လောင်းလျာပီပီ ရှင်သန်ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။
ဆရာတော်၏ မွေးချင်းအစ်မညီမများအားလုံးလည်း ကျန်းမာစွာ အသက်ရှည်
လျက်ရှိနေကြဆဲပါ။ ဒေါ်အုံးအုံးသိန်းက ပေါင်းတည်မှာ၊ ဒေါ်သန်းသန်းစိုးက
မိုးကုတ်မှာ၊ ဒေါ်အုံးအုံးမြက ရန်ကုန်မှာ၊ ဒေါ်သိန်းသိန်းမြက ဖားကန့်မှာ၊
ဒေါ်ချိုချိုလွင်က ပေါင်းတည်မှာ ကိုယ့်မိသားစုနှင့်ကိုယ် အသီးသီးနေထိုင်
လျက် ရှိကြပါသည်။

မီးရှူးသန့်စင်ဖွားမြင်ပြီ

၁၃၂၇ ခုနှစ်မှာ ဦးအောင်ကျော်၊ ဒေါ်မြသောင်းတို့မိသားစု မှော်ဘီမြို့
နယ် ဆပ်သွားတောကျေးရွာမှာ နေထိုင်လျက်ရှိနေကြ၏။ သားသမီးခုနစ်
ယောက် မွေးဖွားခဲ့ပြီး၊ သမီးလေးယောက်သာ ရှင်ကျန်လျက် သမီးတွေကို
ပြုစုမွေးမြူထိန်းကျောင်းရင်း နေခဲ့ကြရသည်။ မိခင်ဒေါ်မြသောင်းမှာ နောက်
ထပ်ကိုယ်ဝန်သားသန္ဓေကို လွယ်ပိုက်ထားရပြီ။

ဒီတစ်ခါ မွေးဖွားမည့်သားသန္ဓေကိုတော့ ယောက်ျားလေးပဲ ဖြစ်စေချင်
သည်။ သမီးတွေက လေးယောင်တောင် ရှိနေပြီ။ မွေးခဲ့တဲ့ သားတွေကလည်း
အဖပ်မတင်။ အခုမွေးမည့် ကလေးကတော့ သားယောက်ျားလေး ဖြစ်ရုံမျှမက
သက်ရှည်ကျန်းမာ ဘုန်းကံပါရမီကြီးမား ထူးချွန်ပြီး အားကိုး အာထားပြုရမည့်
သားကောင်း သားမြတ်ဖြစ်ရမည်။ ဤသို့သော ရည်မှန်းချက်ဖြင့် နေ့စဉ်
ဘုရားရှိခိုးဝတ်တက် ဝတ်ကပ်မေတ္တာပို့ သီလဆောက်တည်ရင်း လှူဒါန်းပေး
ကမ်းမှုလည်း မပျက်စေရ။ သားကောင်းသားမြတ်ရရှိစေဖို့ ဆုတောင်း အဓိ

ဌာန်ရည်သန်ပြီး ကုသိုလ်အလုပ် ကောင်းမှုထုပ်ကို ပြည့်သထက် ပြည့်အောင် ဖြည့်ဆည်းနေခဲ့ပါ၏။

ဤသို့ဖြင့် ၁၃၂၇ ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၆ ရက် (၂၁.၅.၁၉၆၅) နေ့ထူးရက်မြတ်မင်္ဂလာ ကောင်းမြတ်သော သုနက္ခတ္တသုမင်္ဂလာကြိုကြိုက်သော ချိန်ခါသမယတွင် သားကောင်းသားမြတ်ရတနာကို မီးရှူးသန့်စင်ဖွားမြင် ခဲ့ပါလေသည်။

သားကောင်းတစ်ယောက်

ရွှေတောင်ပေါက်သို့

လက်ထောက်လှလှ

မိနှင့်ဘမ္မာ

ရလာသဖြင့်

ကြီးမြင့်ဂုဏ်အင်

ဆွေမျိုးခွင်မှာ

ရှင်ပင်လည်းတင့်

မျိုးလည်းမြင့်သို့

စာဆိုလာအတိုင်း အားကိုးရမည့် သားတစ်ယောက် ဖွားမြောက်လာ၍ မိဘတွေလည်း ကြည်နူးပျော်ရွှင် ဂုဏ်အင်မြင့်ကာ ဝင့်ကြွားစရာဖြစ်လာခဲ့ သည်။ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေအဖို့လည်း မျိုးရိုးဂုဏ်သိက္ခာမြင့်တက်အောင် ရှင်ပင်မြတ်စွာသာသနာ ရောင်းဝါထွန်းလက်အောင် အသရေဆောင်မည့် သားကောင်းရတနာအတွက် ဂုဏ်ယူတက်ကြွလျက် ရှိနေကြပါတော့သည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသူငယ်အား မွေးဖွားပြီး ရက်တစ်ရာပြည့် မြောက်ချိန်တွင် “မောင်ကျော်သန်း” ဟု အမည်မှည့်ခေါ်ခြင်း နာမကရဏ မင်္ဂလာကို ပြုလုပ်ကြ၏။ မိဘများအနေနှင့် သားတွေအဖပ်မတင်ဘဲ သမီးတွေ ချည်းသာ ရှိနေခဲ့ရာမှ သားတစ်ယောက် ထွန်းပေါက်လာခဲ့၍ ဝမ်းမြောက် ကြည်နူးပျော်ရွှင်နေကြသလို ဒီသူငယ်ကလေး သက်ရှည်ကျန်းမာပါစေ။

ဘေးဘယာမှ ဝေးကွာကျော်လွန် ဖြတ်သန်းနိုင်ပါစေဟု ဆုတောင်းမျှော်လင့်
 နေကြမည်မှာ အမှန်ပင်။ သာသနာသုံးရပ် နှလုံးဓာတ်ဓမ္မပျော် ကျော်ကြီးကျော်
 မည့်သာ။ သာသနာအန္တရာယ်၊ ဓမ္မန္တရာယ် မိစ္ဆာဝါဒတွေကို ပယ်ရှင်းခုတ်ထွင်
 ကာ နည်းမှန်လမ်းမှန်ရောက်အောင် ပို့ဆောင် ဟောပြောဖြတ်သန်းလေမည့်
 သားကောင်တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်းကိုတော့ ထိုစဉ်က မိဘနှစ်ပါးနှင့် ဦးကြီး
 ဦးလေး ဆွေမျိုးသားချင်းများ တွေးမိပါလေစ။

အမြင်ဓာတ်ချို့တဲ့ခဲ့ရ ငယ်ဘဝ

မိဘတိုင်းပင် ကိုယ့်သားသမီးကို ချစ်ခင်ယုယ ကြင်နာကြသည် ဓမ္မတာ
 မှန်သော်ငြား ဦးအောင်ကျော်နှင့် ဒေါ်မြသောင်းတို့အဖို့မှာတော့ သမီးတွေ
 ကြားထဲက ရှားရှားပါးပါးရလာသော သားကလေးကို သူတကာတွေထက်
 ရှစ်ဆပိုချစ်ကြသလို ဆိုသည်မှာလည်း သဘာဝကျသည်ဟုပင် ဆိုရပါလိမ့်
 မည်။ မိဘတို့ထံ ဓမ္မတာအတိုင်း ဒီကလေးမှတ်ခြင်ယင် မသန်းစေရ၊ မျက်စိ
 အောက်က အပျောက်မခံနိုင်အောင် ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ပေးကြ၊ အကြင်နာ
 ပိုကြသည်မှာလည်း သူတစ်စိမ်းတို့ ကဲ့ရဲ့စကားတင်းဆိုကြသည်အထိပင်။

နို့စို့ကလေးအရွယ်မှာသည် ငါးလမှာ ဝမ်းလျားမှောက် ခြောက်လမှာ
 ထိုင်နိုင်ပြီ။ လူငုတ်တုတ် သွားငုတ်တုတ်မှသည် မတ်တတ်ရပ်စပြုပြီ။ ပြေး
 နိုင်လွှားနိုင် ဆော့ကစားနိုင်ပြီ စသည်ဖြင့် အရိပ်တကြည့်ကြည့်နှင့် ပီတိ
 ဖြစ်နေကြသော မိဘဆွေမျိုးများအတွက် သားငယ်ကလေး နှစ်နှစ်သားအရွယ်
 အရောက်မှာ မျှော်လင့်မထားသော ကံကြမ္မာရိုင်းက ဝန်းဝိုင်းကြိုကာ ဝင်ရောက်
 လာပါလေတော့၏။ မောင်ကျော်သန်းလေး အပြင်းဖျားရာကနေ ဝက်သက်တွေ
 ပေါက်လာ၏။ ဝက်သက်က ကိုယ် လက် မျက်နှာ ခန္ဓာကိုယ်အနှံ့မှာ ပေါက်ရုံ
 နှင့်မကျေနပ်နိုင်ဘဲ မျက်စိထဲပါ ဝင်ရောက်ပေါက်လာသဖြင့် မျက်စိနှစ်ကွင်းမှာ
 အမြင်ဓာတ် ကွယ်ပသွားရှာခဲ့ရလေ၏။ အဖေ အမေ အဒေါ်အစ်မ တိတိ
 တာတာ ခေါ်တတ်စ ပြောတတ်စ၊ ဟိုနားဒီနား ပြေးလွှားဆော့ကစားတတ်စ

အရွယ်မှာ ရေစီးအရှိန်အဟုန်ကို တာရိုးဖြင့် ဆီးတားပိတ် ဆို့လိုက်သည့်ပမာ ကလေးက ငြိမ်ကျသွားသည်။ မိဘတွေ စိတ်ဆင်းရဲသောက ရောက်လိုက်ကြ သည်မှာ ပြောစရာမရှိ။ မျက်စိပြန်မြင်ရာ မြင်ကြောင်း ဆရာအမျိုးမျိုးနှင့် ကုသပေးကြသည်။ အစွမ်းကုန်ဂရုစိုက်ကြသည်။

နှစ်နှစ်သားအရွယ် လောကကြီးထဲက သင်ယူမှတ်သားစရာတွေကို လေ့လာသင်ကြားစပြုနေတုန်း အားထားကြည့်ရှုစရာ မျက်စိက အလင်းမရလေ တော့ သိထားပြီးသား မှတ်ဉာဏ်တချို့ပင် ပျောက်ကွယ်သလောက် ဖြစ်သွားရ သည်။ မှတ်သားထားသော အရာဝတ္ထုတွေ သစ်ပင်ရေမြေတွေ ဘယ်လို ပုံသဏ္ဌာန်ရှိပါလိမ့် စဉ်းစားလိုမရတော့။ လူတွေကိုလည်း မမှတ်မိတော့၊ အသံကြားဖြင့်သာ အစ်မ အဒေါ် အဖေ အမေစသည်ဖြင့် သင်္ကေတပြုကာ မှတ်သားနေရရှာသည်။ မိဘဆွေမျိုးတွေကတော့ ဇွဲမလျှော့။ ဘယ်ရွာက ဘယ်ဆရာ ကောင်းတယ်ကြားလျှင် ကြားခြင်း ပင့်ခေါ်ကုသကြသည်။ ကြားဖူး နားဝရော သူများတွေ ပြောလာသမျှရော နည်းပေါင်းစုံ ကုသပေးကြသည်။

တစ်ရက်ပြီး တစ်ရက်၊ တစ်လပြီးတစ်လ လတွေကြာညောင်းလာသော် လည်း မထူးခြား။ ကလေးက မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်းမရသေး။ တစ်နှစ်ကြာ ခဲ့ပြီ။ သုံးနှစ်သားအရွယ် ရောက်လာခဲ့ပြီ။ နောက်ထပ်တစ်နှစ်ကြာ။ လေးနှစ်။ ဘာမှထူးခြားမှု မရှိသေး။ ကြာတော့ လက်လျှော့ရတော့မလိုပင် ဖြစ်လာသည်။ ဒါပေမယ့် မိဘတွေက ဇွဲမလျှော့။ ကြိုးစားကုသပေးနေကြမြဲ။ ဒီလိုနှင့် ငါးနှစ် သားအရွယ်ရောက်တော့မှ မသဲမကွဲ မှုန်ဝါးဝါးမြင်စပြုလာခဲ့လေ၏။

မောင်ကျော်သန်းလေးမှာ အမြင်ဓာတ်ချို့တဲ့ပြီး နေလာခဲ့ရတာကြာတော့ မြင်ရသမျှကလေးက အသစ်အဆန်းတွေချည်းဖြစ်လို့နေတော့သည်။ လူတွေကို လည်း ဘယ်သူ့ဘယ်ဝါ မမှတ်မိ။ သူရှေ့မှာ ဆံပင်ဖားရာ၊ ကိုးရို့ကားယား မြင်လာခဲ့သော တစ္ဆေသူရဲမှတ်ထင်ကာ ထွက်ပြေးပုန်းရှောင်မိသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ရ သည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မမြင်ရတာနဲ့စာရင်တော့ မှုန်ဝါးဝါးမြင်ရတာက တော်

သေးတာပေါ့။ (ဆရာတော်အဖြစ်သို့ ရောက်လာသည်အထိ မျက်စိအမြင်ဓာတ် အားမကောင်းရှာပဲ မှုန်ဝါးဝါးသာသာ ဖြစ်နေရဆဲပင်။)

နောင်ချိုမြို့တွင် ပညာသင်

မောင်ကျော်သန်းကလေး စကားပြောတတ်စအရွယ်ကတည်းက လိမ္မာ ယဉ်ကျေးမှုရှိစေရန် ပြောတတ်ဆိုတတ်အောင် မိဘတွေက သင်ကြားပေးကြ သည်။ မျက်စိအမြင်ဓာတ်ချို့တဲ့နေစဉ်ကာလမှာ အနီးကပ်ပြုစုစောင့်ရှောက် ပေးရင်း ယဉ်ကျေးလိမ္မာကဗျာလင်္ကာလေးတွေကအစ ဘုရားရှိခိုး မေတ္တာပို့များ ကို ရွတ်ဆိုသင် ကြားပေးခဲ့ကြလေတော့ ကလေးအတွက် အမြင်ဓာတ်ချို့တဲ့ သော်လည်း ယဉ်ကျေးလိမ္မာ ဘာသာသာသနာစိတ်ဓာတ်ကတော့ ပိုလို့ပင် ထက်သန်အားကောင်းခဲ့လေသည်။ ပြင်ပနှင့်ဆက်ဆံရတာ နည်းပါးသဖြင့် အမိုက်ဓာတ်တွေ ကူးစက်ခြင်းမခံရဘဲ သီးသန့်မွှေးမြူ ပျိုးထောင်ပေးရသလို ဖြစ်ပြီး အလိမ္မာစိတ်ဓာတ်တွေ အားကြီးမြင့်တက်လာခဲ့၏။ တစ်ကိုယ်တည်း တိတ်ဆိတ်အေးချမ်းစွာနေတတ်သော အကျင့်မြတ်ကိုလည်း ရလာခဲ့သည်။

မောင်ကျော်သန်း မျက်စိမှုန်ဝါးဝါးမြင်ရသည်နှင့် မရှေးမနှောင်းဆိုသလို ပင် မိဘတွေက မှော်ဘီမြို့နယ် ဆပ်သွားတောရွာမှ မိခင်၏ဇာတိချက်ကြွ နောင်ချိုမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြ၏။ နောင်ချိုရောက်တော့ ကျောင်းထားရ မည့်အရွယ်ရောက်နေသော မောင်ကျော်သန်းအား နောင်ချိုအထကမှာ အပ်နှံ ပညာသင်ကြားစေခဲ့သည်။

မောင်ကျော်သန်းတို့အိမ်ကို နောင်ချိုမြို့သာသနာ့ရောင်ခြည်ကျောင်းတိုက် က စာချဘုန်းကြီးလေးတစ်ပါး။ နံနက်တိုင်း ဆွမ်းခံကြွတော်မူ၏။ စာချ ဘုန်းကြီးလေး၏ ဘွဲ့တော်က အရှင်တေဇိန္ဒတဲ့။ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ မောင်ကျော်သန်း လေး အထကကျောင်းသို့မသွားခင် အရှင်တေဇိန္ဒ ဆွမ်းခံကြွလာသည်နှင့် ဆုံစည်းရသည်။ အမြဲလိုလို မြင်တွေ့နေရသည်မို့ အရှင်မြတ်နှင့် ခင်မင်ရင်းနှီး လာခဲ့သည်။ အရှင်မြတ်ကလည်း စကားပြောရင်း ကလေးအရွယ်နှင့် ထိုက်တန်

သလောက် ဘာသာရေးအသိပညာ လိမ္မာယဉ်ကျေးစွာ ပြောဆိုနေထိုင် တတ်အောင် ပြောဆိုသင်ကြားပေးလာခဲ့သည်။ ဘာသာသာသနာအပေါ် လေးစားကြည်ညိုတန်ဖိုးထားတတ်သော စိတ်ဓာတ်ကို အရှင်မြတ်က အခြေပြုစိုက်ပျိုးမွေးမြူပေးခဲ့ခြင်းပင်။

အရှင်မြတ်က ယဉ်ကျေးလိမ္မာကဗျာလေးတွေလည်း နှုတ်တိုက်ရွတ်ဆိုသင် ကြားပေး၏။ အထူးသဖြင့် စနေ၊ တနင်္ဂနွေ ကျောင်းပိတ်ရက်ကလေးများသည် အရှင်တေဇိန္ဒနှင့် မောင်ကျော်သန့်လေးတို့ ဆရာတပည့်နှစ်ယောက်အတွက် အချိန်ပြည့် ဓမ္မစကူးလ်လေးဖြစ်ခဲ့၏။ ဆရာအရှင်မြတ်ကလည်း စေတနာပါပါ စိတ်ရှည်လက်ရှည် ပို့ချသင်ကြားပေး၍ တပည့်ကလည်း စိတ်ပါဝင်စား မှတ်သားရွတ်ဆိုလေတော့ ကဗျာတစ်ပုဒ်က တစ်ခေါက် နှစ်ခေါက် သင်ပေးတာနဲ့ အလွတ်ရခဲ့သည်က များပါသည်။ အရှည်သဖြင့်လည်း စွဲစွဲမြဲမြဲ မှတ်မိနေ၏။ ယခု ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဖြစ်လာချိန်အထိ မှတ်မိနေသော ကဗျာလေးတစ်ပုဒ်ကို ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ကိုယ်တိုင် ပြန်လည်ရွတ်ဆို မိန့်ကြားသည်မှာ

ဘုန်းဘုန်းခေါ် ဘယ်လိုထူး၊ အရှင်ဘုရားလို့ သာယာထူး။

လျှောက်ထားပါဦး ဘုရားတပည့်တော်၊ သုံးနှုန်းတတ်စေရော်။

မေးသော် မြန်းသော် “ဘူး-တယ်-ဗျား” မပြောမိအောင် သတိထား။

“ပါ အရှင်ဘုရား” လျှောက်တတ်စေ၊ ငြိမ်ငြိမ်တိတ်တိတ် နေတတ်လေ။

လက်ချိုးဆော့တွေ ပြုမထား၊ ဆရာရှေ့နားနေတတ်သား။

ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရားက သူကလေးဘဝရလာခဲ့သော ကဗျာလေးကို ပြန်ရွတ်ပြရင်း “ဒီခေတ်မှာတော့ ဆရာတွေကလိုက်ပြီး ယဉ်ကျေးလိမ္မာသင်တန်းတွေ ဖွင့်ပေးနေကြရတယ်။ တကူးတက လုပ်ပေးနေကြရတာ ဘုန်းဘုန်းတို့ ငယ်ငယ်ကတော့ ဒီလိုပဲ ဆွမ်းခံကိုယ်တော်တွေကပဲ သင်ပေးသွားတာပဲ။ ကိုယ်တော်တွေက ကလေးချစ်တတ်တော့ ဆွမ်းခံကြွလာရင်းနဲ့ ကလေး

ကို အနားခေါ်ပြီး ဦးချခိုင်းတယ်။ သံဃာတော်တွေနဲ့ ပြောတတ်ဆိုတတ် နေတတ်ထိုင်တတ်အောင် သင်ပေးတယ်။ ဒီကလေးကြီးလာတော့ ရဟန်းသံဃာ တော်တွေနဲ့ မစိမ်းတော့ဘူး။ အချိုးကျကျ လျှောက်တတ် တင်တတ် ဆည်းကပ် တတ်သွားတယ်။ ဘာသာသာသနာ ချစ်စိတ်လည်း ရင်ထဲမှာ ကိန်းအောင်သွား တယ်” လို့ အမိန့်ရှိလိုက်ပါသည်။ ထိုစဉ်က ဆရာအရှင်တေဇိန္ဒမှာ ယခုအခါ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ဝေဇယန္တာကျောင်းတိုက်မှာ သီတင်းသုံးတော်မူလျက် ရှိနေ ဆဲပါ။

သာမဏေဖြစ်စ ရှင်သုနန္ဒဘဝ

မောင်ကျော်သန်းလေး ဆယ်နှစ်သားအရွယ် ငါးတန်းရောက်တော့ ဖွားဖွား တော်စပ်သူ ဒေါ်သိန်းမေက ရှင်ပြုပေး၏။ ကျောက်မဲမြို့နေ အဖေရဲ့ ဆွေမျိုးတွေကို ရှင်ပြုပေးတော့ မောင်ကျော်သန်းလေး ရှင်သာမဏေ ဖြစ်လာခဲ့ သည်။ အတူရှင်ပြုဘက် အစ်ကိုတွေ၊ ညီတွေက ခဏတစ်ဖြုတ်ပဲ ဝတ်ကြပေ မယ့် မောင်ကျော်သန်း တစ်ယောက်ကသာ သုံးလတင်းတင်းပြည့်အောင်နေခဲ့ ၏။ ရှင်သာမဏေဘဝမှာ ယဉ်ကျေးလိမ္မာစာပေတွေ သင်ရတာ၊ ၃၈ ဖြာမင်္ဂလာ ကို သင်ကြားခဲ့ရတာတွေကို မှတ်မိနေသည်။

ပါရမီဓာတ်ခံပါလာတော့ သင်္ကန်းဝတ်ရတာ ပျော်နေ၏။ ကျောင်းတွေ ပြန်ဖွင့်လာသဖြင့် မိဘများက အတင်းအကြပ် ထွက်ခိုင်းလို့သာ ထွက်လာခဲ့ရ သည်။ သူ့သဘောဆန္ဒအတိုင်းသာဆိုလျှင် တစ်သက်လုံး သာသနာ့ဘောင်မှာပဲ နေချင်သည်။ လူက စာသင်ကျောင်းသို့ ရောက်သွားပေမယ့် စိတ်ကတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာပဲ ရှိနေခဲ့၏။ စနေ တနင်္ဂနွေ ကျောင်းပိတ်ရက်ရောက်လျှင် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာပဲ နေသည်။ သောကြာနေ့ ညနေရောက်သည်နှင့် စာသင် ကျောင်းကစာအုပ်တွေ သိမ်းပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းရောက်တော့တာပါပဲ။ နွေ ရာသီကျောင်းပိတ်ရက်မှာတော့ ပြောမနေနှင့် ကိုရင်တစ်ခါတည်း ဝတ်ပစ်လိုက် ၏။

ကျောင်းပြန်တက်လိုက်၊ နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက် သင်္ကန်းပြန်ဝတ်လိုက် နှင့် နေလာခဲ့တာ ၅ တန်း၊ ၆ တန်း၊ ၇ တန်း၊ ၈ တန်းဆိုတော့ လေးကြိမ်လေး ခါ ကိုရင်ဖြစ်ခဲ့သည်ပဲ။ ဒီလိုနှင့် ၈ တန်းဖြေပြီး နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက် ကိုရင်ဝတ်တော့ ကျောင်းဖွင့်ချိန်ရောက်တာနဲ့ ဖခင်ကြီးရောက်လာပြီး လူဝတ်လဲ ခိုင်းတော့မှာကို နှစ်စဉ်ထုံးစံလိုဖြစ်နေ၍ ကြိုသိနေခဲ့၏။ ကိုရင်ဝတ်နဲ့သာ ပျော်နေတော့ မောင်ကျော်သန်းက ဖခင်လိုက်လာခဲ့ရင် ကူပြောပေးဖို့ စစ်ကူ တောင်းထားနှင့်၏။ ဖခင်ကြီးက “၁၀ တန်းအောင်မှ ဝတ်ပါလား သားရယ်၊ တော်ကြာ သင်္ကန်းဝတ်နဲ့မမြဲခဲ့ရင် ဟိုမရောက် ဒီမရောက်ဖြစ်နေလိမ့်မယ်”

စသဖြင့် အမျိုးမျိုးအကြောင်းပြ နားချပါသေးသည်။ “လုံးဝမထွက်ဘူး” လို့ တင်းခံထားလိုက်တော့မှ ဖခင်ကြီး လက်လျှော့ရတော့သည်။

ရှင်သာမဏေအဖြစ် ချီးမြှောက်ပေးတော်မူခဲ့သော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်မှာ နောင်ချိုမြို့ သာသနာ့ရောင်ခြည်ကျောင်းတိုက် ဘဒ္ဒန္တအာစိဏ္ဍမထေရ်မြတ် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်က “သုနန္ဒ” ဆိုသော ဘွဲ့အမည်ကို မှည့်ခေါ်ပေးခဲ့၏။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ နှစ်သက်မြတ်နိုးဖွယ်ကောင်းသူပါတဲ့။

သာသနာ့ဘောင်မှာ အမြဲအစွဲနေတော့မည်လို့ ပိုင်းဖြတ်ထားလိုက်ပြီမို့ အခြေခံ ပရိယတ္တိစာပေများကို စတင်သင်ကြားရတော့သည်။ ရှင်သာမဏေ ကျင့်ဝတ်များဖြစ်သော ပစ္စဝေက္ခဏလေးပုဒ်၊ လိင်ဆယ်ပါး၊ ဒဏ်ဆယ်ပါး၊ သေခံယသိက္ခာပုဒ် ၇၅ ပါး၊ စုဒ္ဒသဓန္နကဝတ် ၁၄ ပါးတို့ကို သင်ကြားအရ ကျက်မှတ် အာဂုံဆောင်ရ၏။ ငယ်ငယ်ကတည်းက စာကျက်ရမှာ မပျင်းသော ရှင်သုနန္ဒအဖို့ သူလိုလားသော ပရိယတ္တိစာပေများကို သင်ကြားရသဖြင့် ရွှင်လန်းတက်ကြွနေသည်။ တကယ်တော့ ရှင်သုနန္ဒမှာ ၆ တန်း ကျောင်းသား ဘဝကတည်းက မင်္ဂလာစာမေးပွဲ အောင်မြင်ပြီ။ “မင်္ဂလာမောင်” ဘွဲ့ပင် ရထားပြီးပြီ။ ၈ တန်းကျောင်းသားဘဝကလည်း အဘိဓမ္မာသင်တန်းတွေတက် လို့ ဖြေဆိုအောင်မြင်ပြီးထားပြီးပြီမို့ အလေ့အကျင့် ရပြီးသားဖြစ်သည်။

ခန္ဓာကိုယ်ပိုင်းအရတော့ စာသင်စာကျက်ဖို့ အားပေးအားမြှောက်မရှိလှ ပေ။ အချိန်အတန်ကြာ မျက်စိကွယ်ပြီးမှ ကြပ်မတ်ကုသမှုကောင်းလိုသာ ပြန်မြင်လာရတာကိုး။ မြင်တယ်သာဆိုရတာ မှုန်တိမှုန်ဝါးမျှပါ။ ကိုရင်ကလေး က ငယ်ငယ်ပါဝါ မျက်မှန်ကြီးက ဒီဂရီ ၈၀၀၊ ၉၀၀ ထူထူကြီး။ လိုချင်စိတ် ပြင်းပျနေတော့လည်း ဘာစာမှမခံနိုင်။ ကြောင်ပုဇွန်စာ ကြွတ်ကြွတ်ဝါး၊ ဆရာ ပို့ချကျက်မှတ်ခိုင်းသမျှ ဇွဲသန်သန်နှင့် မရမနေ ကျက်မှတ်၏။ ကိုရင်စာမရလို့ ဒီနေ့တော့ စာအသစ်မတက်ပေဘူးဆိုတာမျိုး လုံးဝမရှိစေရ။ ဘယ်လောက် ခက်ခက်၊ တစ်ရက်တလေမှ အပျက်မခံ။ ဘယ်စာကျက်ရဦးမလဲ။ ပါတိမောက်

နှစ်စောင်၊ သဒ္ဒါ သင်္ဂြိုဟ်အခြေခံစာများ၊ ကြိုက်ရာလာထား။ အားမလျှော့တန်း
မဆုတ်မနစ် ကြိုးပမ်းသင်အမှတ်သားလိုက်တာပါပဲ။

ကျောက်မဲမြို့ သီဟိုဠ်စာသင်တိုက်ကြီးမှာ

၁၃၄၀ ပြည့်နှစ် ၁၄ နှစ်သားအရွယ်မှာ ရှင်သုနန္ဒ ကျောက်မဲမြို့၊
သီဟိုဠ် ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ နောင်ချိုမြို့ သာသနာ
ရောင်ခြည်ကျောင်းမှာ အခြေပျိုးဖြစ်တည်လာခဲ့သော ပရိယတ္တိစာပေများဖြင့်
ရဲရင့်တက်ကြွနေပြီးသား ရှင်သုနန္ဒအား သီဟိုဠ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး စာသင်
တိုက်သင်နည်း စံနစ်ကျကျဖြင့် မွမ်းမံဖြည့်စွမ်း အရောင်တင်ပေးလိုက်ရာ
အစိုးရမူလတန်း၊ ပထမငယ်တန်းစသဖြင့် တစ်နှစ်ပြီးတစ်နှစ် စာမေးပွဲ
အောင်ပန်းများကို ရယူဆင်မြန်းနိုင်ခဲ့ပါလေတော့သည်။

ကိုရင်ရှင်သုနန္ဒ စာပေကျက်မှတ်ရာတွင် ရိုးရိုးအသံဖြင့် ကျက်မှတ်လေ့
မရှိ။ အသံနေအသံထားဖြင့် သာယာနာပျော်ဖွယ် ရွတ်ဆိုရင်း ကျက်မှတ်လေ့ရှိ
သည်။ ငယ်စဉ်ကတည်းက တရားဟော ဝါသနာထုံ၏။ ခါးပိုက်ဆောင်
ကက်ဆက်ကလေး မှာ ပေါ်ခါစအချိန်ဖြစ်၍ ရှင်သုနန္ဒက ကက်ဆက်ကလေး
တစ်လုံးဝယ်ပြီး အသံသွင်းသည်။ ဂါထာပါဠိပါဠိသားများကို သီတဂူဆရာ
တော်စသော နိုင်ငံကျော် ဓမ္မကထိကဆရာတော်များ၏ လေယူလေသိမ်းအတိုင်း
ရွတ်ဆိုပြီး အသံသွင်းကာ သီဟိုဠ်ကျောင်းတိုက်မှ ကိုရင်လေးများ ကျောင်းသား
လေးများအား ဖွင့်ပြ၏။ “ဘယ်နှယ့်လဲ၊ ငါ့အသံကောင်းတယ် မဟုတ်လား၊
သီတဂူဆရာတော် အသံနဲ့မတူဘူးလား” စသဖြင့် မေးမြန်းစုံစမ်းလေ့ရှိသည်။
နိုင်ငံကျော်ဓမ္မကထိကဖြစ်ဖို့ မျိုးစေ့ဗီဇကို ရှင်သာမဏေ ငယ်ဘဝကတည်းက
အခြေပျိုးလေ့ကျင့်လာခဲ့ခြင်းပင်။

စာကျက်တော့လည်း ဓမ္မကထိကလေသံနှင့် ကျက်လိုက် ကက်ဆက်
ကလေးတစ်လုံးနှင့် ကျောင်းသားကိုရင်တွေကို အသံသွင်းပြီး ဖွင့်ပြလိုက်နှင့်
လုပ်နေရာ ကြာတော့ သီဟိုဠ်ဆရာတော်ကြီး သိရှိသွား၏။ ဆရာတော်ကြီးက

ဘာမှတော့ မပြော၊ ကောင်းတဲ့အလုပ်လုပ်နေတာပဲ၊ စာကျက်တာ ထိခိုက်တာ မှတ်လို့ဆိုပြီး ခပ်မဆိတ်ပင်နေတော်မူသည်။ ကိုရင်သုနန္ဒနှင့် အတူနေ သီတင်းသုံးဖော်တွေကတော့ “ဓမ္မကထိကရူးလေး” လို့ မကြားနိုးနာ လှောင်သူက လှောင် “မင်းအသံ မဆိုးဘူးကွ ဓမ္မကထိကဖြစ်နိုင်ဟယ်” လို့ အားပေးသူက အားပေးအမျိုးမျိုးပေါ့။ ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဟူ၍ နိုင်ငံကျော်ဓမ္မကထိကဖြစ်လာ ချိန်မှာတော့ ငယ်စဉ်က ထိုအဖြစ်အပျက်ကလေးသည် သီတင်းသုံးဖော် ငယ်ပေါင်းကြီးဖော် သူငယ်ချင်းများ အမှတ်တရ ပြောစမှတ်ပြုစရာ ဖြစ်လာခဲ့ ပါတော့သည်။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အရသာ ဆည်းပူးလာ

သီဟိုဠ်ကျောင်းတိုက်ကြီးမှာ တောထွက်ဦးဇင်းကြီး ဦးအာဒိစ္စလည်း ရှိနေခဲ့၏။ ဦးဇင်းကြီး ဦးအာဒိစ္စက မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဥပနိဿယခံ ယူလာခဲ့သော တပည့်တစ်ယောက်ဖြစ်၏။ မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို နာကြားအားထုတ်ပြီးမှ စာသင်တိုက်သို့ ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ စာသင်တိုက်ရောက်တော့လည်း မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နှင့် သစ္စာတရားအကြောင်းကို ဦးဇင်းငယ် ကိုရင်ငယ်များအား စကားစပ်မိတိုင်း ပြောပြနေလေ့ရှိသည်။

ထိုစဉ်က ကိုရင်သုနန္ဒက ၁၆ နှစ်သားလောက်ပဲ ရှိဦးမည်။ ကျောင်းတိုက် ဝေယျာဝစ္စတွေ လုပ်ကိုင်ရင်း ဦးဇင်းကြီး ဦးအာဒိစ္စနှင့် စကားလက်ဆုံကျနေတတ်သည်။ ဦးအာဒိစ္စက “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်က သိပ်အရေးကြီးတယ်။ သစ္စာတရားသိဖို့လည်း အရေးကြီးတယ်။ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူတာတောင်မှ သစ္စာသိမှပွင့်ရတာ။ ဘုရားဖြစ်ပြီးပြီးချင်း ဥဒါန်းကျူးရင့်တော်မူတော့လည်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုပဲ ဦးဆုံး ဥဒါန်းကျူးရင့်တော်မူတယ်” ဟုပြောသည်။ ညနေ ဝေယျာဝစ္စချိန်ရောက်တိုင်း ဦးဇင်းကြီး ဦးအာဒိစ္စက အမြဲတန်း ပြောနေလေတော့ သစ္စာတရား ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားများနှင့် ကိုရင်သုနန္ဒ ရင်းနှီးလာခဲ့သည်။

ကြာတော့ နားရည်ဝလာပြီး ကိုရင်သုနန္တ နှလုံးသားဝယ် သစ္စာတရား ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားများ ဝင်ရောက်စိုးမိုး နေရာယူခဲ့လေတော့၏။

တကယ်တော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဆိုတာ ကိုရင်သုနန္တတို့လို ပထမလတ်တန်းရောက်နေသော စာသင်သားတစ်ယောက်အဖို့ အဆန်းတကျယ် မဟုတ်လှပါ။ အဘိဓမ္မာဘာသာရပ်တွင် သင်ခန်းစာတစ်ခုအနေနှင့် တွေ့ထိသင်ကြား မှတ်သားခဲ့ရဖူး ပြီးသားပါ။ သို့သော် စာတွေ့သင်ခဲ့ရတာက အခုဦးဇင်းကြီးပြောပြတာလောက် စိတ်ဝင်စားစရာမကောင်း။ ဦးဇင်းကြီးကတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို အဝိဇ္ဇာနဲ့တဏှာကြောင့် သတ္တဝါတွေ သံသရာလည်နေပုံ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာကင်းပြတ်လျှင် သံသရာအလည်ရပ်ရပုံကအစ ဂဃနဏပြောပြ၏။ ရှင်းလည်းရှင်းသည့်အပြင် သင်္ဂြိုဟ်စာအုပ်မကိုင် ဘာမကိုင်နှင့် အလွတ်တန်းပြောပြတာမို့ ကိုရင်သုနန္တ အလွန်စိတ်ဝင်စားသွားခဲ့သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အကြောင်းကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်သိချင် နားလည်ချင်စိတ်တွေ ဖြစ်လာခဲ့၏။

ပထမပြန်သင်ခန်းစာက ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အကြောင်းပါဝင်တော့ အဘိဓမ္မာဘာသာရပ်အပြင် ဝိနည်း၊ သဒ္ဒါ၊ သင်္ဂြိုဟ်၊ ညဝါစတဲ့ ဘာသာရပ်တွေပါ သင်ကြားရလေတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အတွက် အချိန်များများပေးမထား။ သည်တော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အကြောင်းလေ့လာရတာ ကိုရင်သုနန္တ အားမရနိုင်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုပဲ အချိန်ပြည့် လေ့လာကြည့်ချင်နေသည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သဘောကျအောင် အစပျိုးဦး ဆောင်လမ်းပြပေးခဲ့သော ဦးဇင်းကြီး ဦးအာဒိစ္စကိုပဲ အားကိုးရတော့မည်။

ဦးဇင်းကြီး ဦးအာဒိစ္စကလည်း “အောက်ပြည်အောက်ရွာ ညောင်လေးပင်တို့ ပဲနွယ်ကုန်းတို့ဖက်မှာတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုပဲ သီးသန့်အားစိုက်ပြီးတော့ သင်ကြားကြတယ်။ ညောင်လေးပင်တောရဆရာတော်ကြီး ဦးစီးကျင်းပတဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စာမေးပွဲဆိုတာလည်း ရှိတယ်။ ကိုရင် ဒီလောက် စိတ်ဝင်စားနေရင် အဲဒီကို သွားနေပါလား” ဟု လမ်းညွှန်ပေးသည်။ ဦးဇင်းကြီးလမ်းညွှန်ချက်

ကို သဘောကျပြီးတော့ ကိုရင်သုနန္ဒ အောက်ပြည်အောက်ရွာသွားဖို့ ပြင်ဆင်တော့သည်။ သီဟိုဠ် ဆရာတော်ကြီးထံ ခွင့်ပန်တော့လည်း ဆရာတော်ကြီးက ကိုရင်သုနန္ဒရဲ့ လိုချင်စိတ်ထက်သန်ပုံ၊ မဖြစ်မနေ ဇွဲရှိရှိ လေ့လာလိုက်စားတတ်ပုံတို့ကို သိရှိတော်မူပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း အကြည်အသာပင် ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆရာတော်ကြီး၏ ခွင့်ပြုချက်ကိုရသည်နှင့် အချိန်မဆိုင်းဘဲ အောက်ပြည်အောက်ရွာသို့ ကိုရင်သုနန္ဒ ကြွသွားခဲ့သည်။ ပဲခွယ်ကုန်းတောရကြီးကျောင်းတိုက်မှာ ဆရာတော်ဦးဇိနထံတော်မှောက် ရောက်ရှိပြီး ဆရာတော်ဦးဇိန ပို့ချပေးသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သင်တန်းကို အားရပါးရ သင်ယူလေတော့သည်။ ညောင်လေးပင်တောရမှ ကျင်းပသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စာမေးပွဲကို ဝင်ရောက်ဖြေဆို၏။ ပထမဆင့်၊ ဒုတိယဆင့်၊ တတိယဆင့်၊ စတုတ္ထဆင့် လေးဆင့်လုံး ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့သည်။ စတုတ္ထဆင့်မှာ အမှတ်အများဆုံးရ၍ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မောင်ဘွဲ့” ချီးမြှင့်ခံရသည်။ လေးဆင့်လုံးမှာရခဲ့သော အမှတ်တွေအားလုံး ပေါင်းပြီးမှ နံပါတ်တစ်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပေးအပ်ချီးမြှင့်လေ့ရှိသော “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မောင်” ရွှေစလွယ်ကြီး ကိုရင်သုနန္ဒ ထိုက်ထိုက်တန်တန် ဆင်မြန်းခွင့်ရခဲ့လေပြီ။

ညောင်လေးပင်တောရ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စာမေးပွဲမှာ ပ.ဒု.တ.စ လေးဆင့်ပြီးလျှင် ဂုဏ်ထူးတန်းရှိသေးသည်။ ဂုဏ်ထူးတန်းပြီးတော့လည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာမေးပွဲ အဆင့်ဆင့်တွေ ရှိသေးသည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဂုဏ်ထူးတန်း၏ ပြဋ္ဌာန်းစာမှာ ညောင်လေးပင်တောရဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားတော်မူသော နာမည်ကျော် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အရသာ ကျမ်းစာဖြစ်ပါ၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ကျမ်းကျင်ပိုင်နိုင်တော်မူလှသော ဆရာတော်ကြီး၏ နာမည်ကျော်ကျမ်းစာကြီးကို လေ့လာကျက်မှတ်ပြီး ဂုဏ်ထူးတန်းစာမေးပွဲကြီး ဖြေလိုက်ဦးမည်ဟု အားခဲပြင်ဆင်နေခိုက်မှာပင် သီဟိုဠ်ဆရာတော် ဘုရားကြီးက ပြန်ခဲ့ဖို့အမိန့်ရှိလာ၍ ဆရာအမိန့် မလွန်ဆန်နိုင်၍သာ ကိုရင်သုနန္ဒ ပြန်လာခဲ့ရသည်။ ပဲခွယ်ကုန်း

တောရကြီးမှာ နှစ်နှစ်တာသင်ကြားခဲ့ရသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကျမ်းစာ၏ အရသာ ထူးကြီးက ကိုရင်သုနန္ဒရင်ဝယ် ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ တွယ်ငြိနေခဲ့ပါလေပြီ။

စာချဆရာအား ဆွမ်းလုပ်ကျွေးခဲ့ပုံ

ကိုရင်သုနန္ဒ ပဲနွယ်ကုန်းတောရကြီးမှာ နှစ်နှစ်နေပြီး ကျောက်မဲမြို့ သီဟိုဠ် ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်ကြီးသို့ ဆရာတော်ကြီး၏ အမိန့်အရ ပြန်လည် ရောက်ရှိလာခဲ့၏။ ကိုရင်သုနန္ဒနှင့် မရှေးမနှောင်းဆိုသလိုပင် စာချဘုန်းကြီး လေးအသစ်တစ်ပါးလည်း ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ စာချဘုန်းကြီးလေးရဲ့ ဘွဲ့အမည်က အရှင်စန္ဒနသာရတဲ့။ ရွှေကျင်နိကာယဗဟိုဌာန မန္တလေးမြို့ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်၊ နဝမရွှေကျင်သာသနာပိုင် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် ဝါဆိုဆရာတော် (ယခုလက်ရှိ စုဒ္ဓသမရွှေကျင် သာသနာပိုင် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဝါဆိုဆရာတော်ဘုရားကြီး) တို့၏ စေလွှတ် ချက်အရ ရောက်ရှိလာခြင်းပင်။ အရှင်စန္ဒနသာရက သီဟိုဠ်ဆရာတော်ကြီး၏ လက်အောက်မှာ တိုက်အုပ်စာချဘုန်းကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ အမိန့်အရသာ ရောက်လာရသော်လည်း စာချ ဘုန်းကြီးလေး အရှင်စန္ဒနသာရအဖို့ ရှမ်းပြည်၏ အစာအာဟာရ ရာသီ ဥတုတွေက သပ္ပာယ်မဖြစ်လှပါ။ စီးစီးထွေးထွေး ရှမ်းဆန်ကိုလည်း မဘုဉ်းပေး တတ်။ သစ်ပင်တောတောင် အုပ်ဆိုင်းပြီး စိမ့်အေးနေသော ရာသီဥတုနှင့်လည်း အဆင်မပြေ။ ဥတုအာဝါသနှင့် ဘောဇနတို့သပ္ပာယ်မမျှလေတော့ အရှင်စန္ဒန သာရမှာ ငှက်ဖျားရောဂါဝင်ပြီး အစားပျက် အသောက်ပျက် အစာမကြေဖြစ်ကာ နေထိုင်မကောင်း ဖြစ်လာတော့သည်။

စာချဘုန်းကြီးလေးအား ရှင်သုနန္ဒနှင့်အတူ ရှင်အာစာရတို့က အနီးကပ် ပြုစုလုပ်ကျွေးကြရသည်။ ဆရာမကြီး ဒေါ်မြအုံးကလည်း သင့်တော်ရာ ဆေး ဝါး အာဟာရတို့ကို ညွှန်ကြားပြုစုပေးနေ၏။ အရှင်သုနန္ဒ စိတ်ကူးရမိတာက “တို့စာချ ဘုန်းကြီးလေးဟာ ရှမ်းအစားအစာနဲ့ မတည့်သေးလို့ နေထိုင်

မကောင်းဖြစ်ရတာပဲ။ မြန်မာအစားအစာ ဘုဉ်းပေးရရင် ကျန်းမာရေးအဆင်ပြေ လိမ့်မယ်။ ဘုန်းကြီးလေးနဲ့ အဆင်ပြေတဲ့ ဆွမ်းဘောဇဉ်ရှာဖွေပြီး ငါလုပ်ကျွေး ရရင်ကောင်းမယ်ဟု တွေးမိသွား၏။ တွေးစရာ အခြေခံအကြောင်းကလည်း ရှိနေ၏။ ရှင်သုနန္ဒမှာ ဆွမ်းခံအိမ်က ကိုးအိမ်ရှိရာ ကိုးအိမ်လုံးပင် မြန်မာလူမျိုး တွေဖြစ်နေသည်။ မြန်မာအိမ်ပီပီ မြန်မာဆွမ်း ဆွမ်းဟင်းတွေ လောင်းလျှာကြလေ တော့ စာချဘုန်းကြီးလေးအတွက် အဆင်ပြေမည်ဟု တွေးမိသွားခြင်းဖြစ်၏။

စိတ်ကူးလေး အကောင်အထည်ပေါ်လာဖို့ ရှင်သုနန္ဒဆွမ်းခံကြွရင်း ဆွမ်း ဒကာတွေကို ပြောပြတိုင်ပင်သည်။ ဒကာ ဒကာမတွေကလည်း သဒ္ဓါတရား ထက်သန်စွာဖြင့် “ကိုရင်ဆွမ်းချိုင့်ဆွဲနိုင်ရဲ့လား” စာချဘုန်းကြီးအတွက် ချိုင့်နဲ့ သီးသန့်လောင်းပေးမယ်လေ” ဟု လျှောက်ကြ၏။ ပထမတော့ သုံးဆင့်ချိုင့်၊ နောက်ငါးဆင့်ချိုင့်အထိ တိုးတက်လာခဲ့သည်။ စာချဘုန်းကြီးလေးလည်း ကိုရင် သုနန္ဒဆွမ်းချိုင့်ကို အမှီပြုလျက် အာဟာရဘောဇဉ် သပ္ပာယ်မျှတပြီး ကျန်းမာ ရေး ကောင်းမွန်လာခဲ့ပါ၏။

ငါးဆင့်ချိုင့်ကြီး လက်တစ်ဖက်ကဆွဲ၍ တစ်ဖက်က သပိတ်ကိုထိန်းရင်း ဆွမ်းခံပြန်လာသော ကိုရင်သုနန္ဒ တစ်နေ့မှာတော့ ဆရာတော်ကြီးနဲ့ ပက်ပင်းပါ တိုးမိပါလေ၏။ ဆရာတော်ကြီးက “ဟဲ့ သုနန္ဒ မင်းချိုင့်ကြီးက ကြီးလှပါလား၊ ဘာတွေများတုန်း” လို့ အမိန့်ရှိတော့ “မှန်လှပါဘုရား၊ စာချဘုန်းကြီးလေးက ရောက်ခါစမှီ ရှမ်းဆန်နဲ့မတည့်တော့ အစာမကြေဖြစ်နေပါတယ်။ ဘုန်းကြီးလေး အဆင်ပြေအောင်လို့ မြန်မာဆွမ်းဆွမ်းဟင်းတွေ အလှူခံပေးခြင်းပါ ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားရာ ဆရာတော်ကြီးက အားရဝမ်းသာ သာဓုသုံးကြိမ်ခေါ်တော် မူသည်။ “မောင်သုနန္ဒ၊ မင်းဘုန်းကြီးဦးမယ်။ ငါ့တပည့်တွေထဲမှာ ဒီလိုမျိုး ဆောင်ရွက်ပေးတာ တစ်ယောက်မှ မရှိသေးဘူးဟေ့” ဟုလည်း ချီးမွမ်း တော်မူလိုက်ပါသည်။ စာချဘုန်းကြီးလေးအတွက် ဆွမ်းချိုင့်ဆွဲပြီး ဆွမ်းလုပ် ကျွေးလာခဲ့တာ လေးနှစ်တိတိ ကြာခဲ့ပါသည်။ ကိုရင်သုနန္ဒ ဆွမ်းကျွေးခွင့်ရ သော စာချဘုန်းကြီးလေးမှာ ယခုအခါ ကျောက်မဲမြို့ သီဟိုဠ်ပရိယတ္တိစာသင်

တိုက် (ရွှေကျင်နိကာယ ဂဏသန္တက) ကြီး၏။ ပဓာန နာယကဆရာတော်ကြီး ဖြစ်နေပါပြီ။ ကိုရင်သုနန္ဒအကြောင်း ခဏရပ်ပြီး လက်ရှိသီဟိုဠ်ပရိယတ္တိ စာသင်တိုက် ပဓာန နာယကဆရာတော် အရှင်စန္ဒနသာရ၏ ထေရုပ္ပတ္တိကို မှတ်သားဖွယ် အနှစ်ချုပ်တင်ပြလိုပါ၏။

ကျောက်မဲမြို့ သီဟိုဠ်ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်ကြီး၏ ပဓာန နာယကဆရာ တော် အရှင်စန္ဒနသာရ လောင်းလျာသတို့သားငယ်ကို ၁၃၁၁ ခုနှစ် တန်ဆောင် မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၁ ရက် အင်္ဂါနေ့၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မတ္တရာမြို့နယ် စကျင်ရွာနေ ခမည်းတော် ဦးဝန်ဘ မယ်တော်ဒေါ်သင်းကြိုင်တို့မှ ဖွားမြင်ပါ သည်။

ခုနစ်နှစ်သားအရွယ်မှာ စကျင်မဟာသိမ်ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ တိဿကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ မိဘနှစ်ပါး၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟကိုခံယူကာ ရှင်သာမဏေ အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပါသည်။

ကိုးနှစ်သားအရွယ်မှာ ရွှေကျင်နိကာယဗဟိုဌာန မန္တလေးမြို့ မဟာ ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ် နဝမရွှေကျင်သာသနာပိုင် အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု စံကင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် ဝါဆိုဆရာတော် (ယခုလက်ရှိ စုဒ္ဓသမရွှေကျင် သာသနာပိုင် အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု ဝါဆိုဆရာတော်ဘုရားကြီး) တို့ ခြေတော် ရင်းရောက်ရှိပြီး အထက်တန်း ပိဋကစာပေများကို သင်ယူခဲ့ပါသည်။

သက်တော်နှစ်ဆယ်ပြည့်မြောက်ချိန်ဝယ် သက်တော်ရှည် စံကင်းဆရာ တော် ဘုရားကြီးကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ မန္တလေးမြို့ ဘုရင့်နောင်လမ်း၊ ဆိုင်းတန်း ရပ်၊ ဇယ မေဒနီကျောင်းအစ်မကြီး ဒေါ်ကြင်၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟဖြင့် မြင့်မြတ် သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပါသည်။

သီဟိုဠ်ဆရာတော် အရှင်စန္ဒနသာရ ရရှိအောင်မြင်ခဲ့သော စာမေးပွဲနှင့် ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးများမှာ

၁။ တိပိဋက ဝိနယဓရ

၂။ သာသနဓဇ သီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ

- ၃။ နိကာယုဇ္ဇောတက ဝိနယဓရ ဓမ္မာစရိယ
- ၄။ ဝိနယာနုဂ္ဂဟ ဝိနယကောသလ္လ ဓမ္မာစရိယ
- ၅။ B.A Philos. (Yangon)
- ၆။ M.A. Buddhm (Kelaniya)
- ၇။ Dip in Eng (Aquinas)
- ၈။ EFC Level 32 (Warwick) တို့ဖြစ်ပါ၏။

သီဟိုဠ်ကျောင်းက တုံးခေါက်သံ

တုံ... တုံ... တုံ... တုံ...

အရှေ့မိုးကောင်းကင်မှာ နီကျင်ကျင်လင်း အရုဏ်လေး မလင်းတလင်း အချိန် သီဟိုဠ်ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်ကြီးအတွင်းမှ ပိုးမဲသားအသားကို ထွင်းထုထားသော အုံးမောင်း(တုံး) ခေါက်သံက ကျောက်မဲမြို့တစ်ခုလုံးကို လွှမ်းခြုံလိုက်ပြီး တောင်တန်း တောင်စဉ် မြင့်မြင့်မားမားတို့ထံ ပြေးထွက်သွားလေသည်။ တုံးခေါက်သံလှိုင်း ပဲ့တင်သံများ တောင်တန်းတောင်စဉ်တွေကနေ ကျောက်မဲမြို့ကလေးဆီသို့ ပြန်လည်ရိုက်ခတ်လာပြန်၏။

မနက် ၄ နာရီ၊ ၄ နာရီခွဲ နီကျင်ကျင် အလင်းစလေး အရှေ့ မိုးကောင်းကင်ယံမှာ အခိုက်အတန့်လင်းလက်လာပြီး ပြန်မှောင်သွား၏။ တစ်နာရီကြာကြာ မှောင်ရာကနေ တစ်စတစ်စ လင်းလက်လာသည်။ အရုဏ်ကျင့်လို့ အလင်းရောက်ကာ မိုးသောက်နိုးထ ကြပေတော့မည်။ အလင်းပျို့ချိန်၊ အရုဏ်တက်ချိန်၊ မိုးသောက်အလင်းရောက်ချိန်တွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ကျရောက်လာတာကတော့ နေ့တစ်ခုပုံမှန်ဇယားပင်။ တစ်လနှင့်တစ်လ အချိန်နာရီကွာခြားမှုတော့ရှိသည်။ တစ်လအတွင်း ရက်သုံးဆယ်မှာပင် တစ်ရက်နှင့်တစ်ရက် တစ်မိနစ် တစ်မိနစ် အချိန်ဇယား ကွာခြားပြောင်းလဲနေ၏။ မည်သို့ဆိုစေ အရုဏ်မတက်မီ တစ်နာရီကြိုပြီး တုံးခေါက်သံက သီဟိုဠ် ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်ကြီးထဲက နေ့စဉ်ပေါ်ထွက်လာနေမြဲပါ။

တုံ... တုံ... တုံ... တုံ...

တုံးခေါက်သံအရေအတွက်က ၂၄ ကြိမ်တိတိ ထွက်ပေါ်လာ၏။ တုံးခေါက်တာ ကိုယ်ခေါက်ချင်သလောက် ခေါက်လို့မရ။ ၂၄ ကြိမ် ၂၄ ချက် ခေါက်ရသည်။ တစ်ချက်ခြင်း ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်ခေါက်သည်။ ဟေတုပစ္စယောလို့ ရွတ်လိုက်၊ တစ်ချက်တုံးခေါက်လိုက်၊ အာရမ္မဏပစ္စယောလို့ ရွတ်လိုက် တုံးတစ်ချက်ခေါက်လိုက်။ ပဋ္ဌာန်း ၂၄ ပစ္စည်းဆိုတော့ တုံးခေါက်သံ ၂၄ ချက်ပေါ့။ သတ္တဝါအနန္တ ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းပါစေ ဆန္ဒပြုရည်ရွယ်သည်။ တုံးခေါက်သံ ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် ၂၄ ချက်နောက်ဝယ် ခပ်သွက်သွက် တုံးတော့သံ ကြားရမည်။ ပြီးတော့ ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် နောက်တစ်ခါ ခပ်သွက်သွက်။ ပြီးမှ နေ့အလိုက် တနင်္ဂနွေနေ့ဖြစ်လျှင် တစ်ချက်၊ တနင်္လာနေ့ ဖြစ်လျှင် နှစ်ချက်စသဖြင့် ထိုးနှက်တီးခေါက် အဆုံးသတ်ရသည်။

တောင်ပေါ်က ပိုးမဲသာ အသားကောင်းကောင်းသန့်သန့် ရွေးပြီးတော့ ခုတ်။ အရှည်ရှစ်ပေ ကိုးပေ၊ လုံးပတ် လူကြီးတစ်ဖက်သာသာ ဖြတ်ယူ အတွင်းမှာ လှိုင်ထွင်းပြီး ဘေးတစ်ဖက်မှာ အလျားလိုက် ကျဉ်းကျဉ်းသေးသေး အပေါက်ဖောက်၊ တိုင်နှစ်တိုင်မှာ ဆွဲထားသော တုံး (အုံးမောင်း) ဖြစ်ပါ၏။ အသားကောင်းလျှင် ကောင်းသလောက်၊ ထွင်းပုံကောင်းလျှင် ကောင်းသလို တုံးခေါက်သံ သာယာသည်။ တုံးအောက်တည့်တည့်မှာ တွင်းနက်နက်တူး တချို့က စဉ့်အိုးပါမြှုပ်ထားတတ်၏။ ဒီတော့ တုံးခေါက်သံ ပိုပြီးတော့ ကျယ်လောင်မြည်ဟီးလာသည်ပေါ့။

ရဟန်းတော် အရှင်သုနန္ဒရဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆော်သံ

ကျောက်မဲမြို့ သီဟိုဠ်ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်ကြီးထဲက နံနက်အရုဏ် မကျင်းမီ တုံးခေါက်သံပေး၍ နီးထစေသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အခြားမဟုတ်။ ဓမ္မရံသီ ဆရာတော်လောင်းလျာ ရဟန်းတော် အရှင်သုနန္ဒ ဖြစ်ပါသည်။

ဟုတ်ပါသည်။ ကိုရင်သုနန္ဒ သက်တော်နှစ်ဆယ်တင်း နှစ်ဆယ်

တင်းတင်း ပြည့်ချိန်။ သီဟိုဠ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မွေးနေ့ရက်မြတ်မှာ သာမဏေရှင်သုနန္ဒမှသည် မြင့်မြတ်သော ရဟန်းတော် အရှင်သုနန္ဒအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူခဲ့ပါသည်။ တိတိကျကျပြောရလျှင် ၁၃၄၇ ခုနှစ် သီတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော် ၁၁ ရက်နေ့ပါတည်း။

သီဟိုဠ်ပရိယတ္တိ စာသင်တိုက်ကြီး၏ နှစ်စဉ်ကျင်းပမြဲ ထုံးထမ်းစဉ်လာ မှာ ဝါလကင်းလွတ် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၈ ရက်နေ့မှာ ကထိန်ပွဲ ဆက်တိုက် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၉ ရက်၊ ၁၀ ရက်၊ ၁၁ ရက်၊ ၁၂ ရက်နေ့များမှာ ဝိနယပါလစာတော်ပြန်ပွဲ၊ စာတော်ပြန်ပွဲ ကျင်းပနေသည့်ရက် အတွင်း သီတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော် ၁၁ ရက်နေ့က သီဟိုဠ်ဆရာတော်ဘုရား ကြီး၏ မွေးနေ့ပူဇော်ပွဲဖြစ်သည်။

ကျောက်မဲစာပြန်ပွဲခေါ် ဝိနယပါလစာတော်ပြန်ပွဲကြီးသို့ မန္တလေး စစ်ကိုင်းမြို့များမှ အကျော်အမော် ဆရာတော်ကြီးများ ကြွရောက်တော်မူလေ့ရှိ သည်။ ထို ၁၃၄၇ ခုနှစ် စာတော်ပြန်ပွဲသို့ မန္တလေး ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ် ဇယမေဒနီဝါဆို ဆရာတော်ဘုရားကြီး သူဌေးတန်းကျောင်းဆရာတော် ဥူးမာနိ တသိရီ၊ အတုလဂုဏ်ရည် ဆရာတော်ဥူးသြဒါတာသီရိဘိဝံသ၊ ကျောက်မဲ တိုက်အုပ်ဘုန်းကြီး ဥူးစန္ဒနသာရ၊ မဟာမြိုင်ဆရာတော် ဥူးသာသန၊ ဥူးသဇ္ဇန၊ စည်ရှင်ဆရာတော်နှင့် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ဓမ္မကထိကအကျော် မြစကြာဆရာ တော် ဥူးလက္ခဏတို့ ကြွရောက်တော်မူလာကြ၏။ ဓမ္မရံသီဆရာတော် လောင်း လျာ ရှင်သုနန္ဒအား ဥပသမ္ပဒမင်္ဂလာ ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်အောင် သိမ်ဝင် ကံဆောင်ချီးမြှောက်ဖို့ ကြွရောက်လာကြသည့်ပမာ အခန့်သင့်လှတော့သည်။

အရှင်သုနန္ဒ၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်မှာ သီဟိုဠ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပစ္စယာနုဂ္ဂဟအလှူရှင် ရဟန်းအစ်မကြီးကတော့ အရှင်သုနန္ဒ၏ ဖွားဖွားကြီး ဒေါ်သိန်းမေ။ ရဟန်းဖြစ်ဖြစ်ခြင်း အရှင်သုနန္ဒ ထမ်းဆောင်ရသော တာဝန်က တော့ သီဟိုဠ် ကျောင်းတိုက်ကြီးအတွင်း နံနက်စောစောထပြီး တုံးခေါက်ရခြင်း ပါ။

အရှင်သုနန္ဒ၏ တုံးခေါက်သံနှိုးဆော်မှုဖြင့် သီဟိုဠ်ပရိယတ္တိ စာသင်တိုက်ကြီးမှ သံဃာတော်များ နှိုးထတော်မူကြရ၏။ အရုဏ်တက်ချိန် ဘုရားရှိခိုးပရိတ်ရွတ် မေတ္တာပွားနိုင်ကြစေရန် မျက်နှာသစ် ကိုယ်လက်သန့်စင်ကာ အဆင်သင့် အသင့်အနေအထား ဖြစ်စေ၏။ ကျောက်မဲမြို့ရပ်ကွက်အသီးသီးရှိ နိဗ္ဗာန်ဆော် ဥပါသကာများကလည်း အရှင်သုနန္ဒ တုံးခေါက်သံဖြင့်ပင် နှိုးထပြီး လမ်းများပေါ်မှာ ဘွန္တောနိဗ္ဗာန်ဆော်သံ ဟစ်အော်ကြရသည်။

ဘွန္တော... တေဘူမက၊ ဝဋ်ဒုက္ခမ၊ မုချမလွတ်၊ ငှက်တောင်ကျွတ်သို့၊ ဇွတ်နှစ်ပျော်ပါး၊ အို လူသားတို့... ရည်စူးစိတ်သန်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဧကန်ရောက်ကြောင်း၊ သဒ္ဓါလောင်း၍၊ ကောင်းမှုဒါန၊ မြတ်စာကနှင့်၊ စိတ်မှပြဋ္ဌာန်း၊ ကပ်လျှာဒါန်းဖို့ ဆွမ်းချက်ရန် ထတော်မူကြပါ ဘွန္တောသပ္ပု ရိသအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့...

ကြေးစည်သံတဝေဝေဖြင့် လမ်းပေါ်က ဘွန္တောနိဗ္ဗာန်ဆော်သံဖြင့် ကျောက်မဲသူ ပျိုဖြူမေတို့ ဆွမ်းထချက်ကြသည်။ သံဃာတော်တွေက အရှင်သုနန္ဒ၏ တုံးခေါက်သံဖြင့် နှိုးထ ကိုယ်လက်သန့်စင် ဘုရားဝတ်ပြုပြီးတော့ အရုဏ်ဆွမ်းဘုဉ်းပေး၊ ကျောင်းသန့်ရှင်းရေးလုပ်၊ စာဝါတက် ကျက်မှတ်သင်အံ့၊ ဆွမ်းခံကြ။ အရှင်သုနန္ဒ၏ တုံးခေါက်သံဖြင့်ပင် နိဗ္ဗာန်ဆော်တွေ ဘွန္တောသံပေး၊ လုံမတို့ ဆွမ်းချက်ထ၊ အိမ်ရှေ့လမ်းမလှဲကျင်း၊ ဆွမ်းခံကိုယ်တော်တွေ လောင်းဖို့ လှူဖို့ အသင့်ပြင်။ အားလုံးပင် အရှင်သုနန္ဒ၏ တုံးခေါက်သံမှ အစပြုရသည်ချည်း။

နံနက်ခင်း ကောင်းမှုမင်္ဂလာဖြင့် နေ့သစ်ကို စတင်နိုင်ဖို့ အများတကာထက် စောပြီး အရှင်သုနန္ဒ နှိုးထရသည်။ ညပိုင်းက စာပြန်တာ ဘယ်လောက်ပဲ ညဉ့်နက် ညဉ့်နက် တုံးခေါက်တာဝန် လုံးဝမပျက်စေရ။ တစ်ခါတော့ အရှင်သုနန္ဒ ဝီရိယပိုကာနာရီ ကြည့်မှားပြီး တုံးခေါက်မိလို့ နှစ်ချက်ထိုးကတည်းက သံဃာတော်တွေ နှိုးထခဲ့ကြရဖူး၏။ တချို့ ဦးဇင်းကိုရင်တွေကျတော့လည်း အိပ်မောကျနေတော့ တုံးခေါက်သံကို မကြားမိ။ တုံးခေါက်၍မှ အိပ်ရာကမထ

သေးလျှင် တိုက်အုပ်စာချ ဆရာများက လာပြီးနိုးလေ့ရှိသည်။ ဆရာသမား၏ ဆူတာ၊ ငေါက်တာ ခံရတတ်သည်။ ဆရာသမားတွေလည်း အပင်ပန်းခံ နိုးမနေရအောင် တုံးခေါက်သံမကြားလိုက်၍ မထနိုင်သော သံဃာတော်တွေ လည်း နိုးထကြရလေအောင် အရှင်သုနန္ဒက သူ့အသည်းစွဲ သီတဂူဆရာတော် ရွတ်လေ့ရှိသော ဂါထာတစ်ပုဒ်ကို အသံနေ အသံထားဖြင့် ကြည်လင်ပီပြင် ပြတ်သားစွာ ရွတ်ဆိုပေးလိုက်ပါတော့သည်။ ဂါထာကတော့

အသာရေ သာရမတိနော၊ သာရေ စာ သာရ ဒသိနာ။

တေ သာရံ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပဂေါစရာ။

သီတဂူဆရာတော်၏ နာမည်ကျော် “ဘဝတန်ဖိုး” တရားတော်လာ ဂါထာပင်။ နံနက်တိုင်း ဂါထာလေးကိုရွတ်ရင်း ဓမ္မကထိကဖြစ်ဖို့ အစပျိုး နေခြင်းပေလား ဆိုတာကတော့ အရှင်သုနန္ဒကိုယ်တိုင်သာ သိနိုင်ပါလိမ့်မည်။ သံဃာတော်တွေ ဘုရားဝတ်တက် ဝတ်ကပ်ပြုလုပ်နိုင်အောင် နိဗ္ဗာန်ဆော်တွေ ဘွန္တောသံပေးနိုင်အောင် တုံးခေါက်နှိုးဆော်ပေးခဲ့ရသော ကုသိုလ်စေတနာ အဟုန်ကပင် အရှင်သုနန္ဒအား အများပြည်သူတရားမှာ ယောဂီပရိသတ်များ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတရားဖြင့် နိုးကြားတက်ကြွအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရသော ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်အဖြစ်သို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့လေရောသလား။ အတွေးပွားဖို့ ကောင်းလှပါတော့၏။

တစ်နေ့တာလုပ်ငန်းစဉ်

အရှင်သုနန္ဒ ၁၄ နှစ်သား ကိုရင်ဘဝကတည်းက ခိုလှုံပညာသင်ကြား ဆည်းပူးလာခဲ့သော သီဟိုဠ်ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်ကြီးမှာ စည်းကမ်းစံနစ် ကြီးမားမှုတွင် နာမည်ကျော်ကြားလှ၏။ စာသင်သားသံဃာတော် ၁၅၀ ကျော် မှာ အားလုံးလိုလိုက လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပျော်ချင်မြူးချင် တက်ကြွပြန့်လွှင့် နေတတ်သော ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် နှစ်ဆယ်ယွန်းယွန်း လူငယ်များ

သာဖြစ်၏။ ပြီးတော့ ရှမ်း၊ ဓနု၊ ပလောင်၊ ပအိုဝ်း၊ ရခိုင်၊ မြန်မာစသည်ဖြင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုံ၊ ဒေသမျိုးစုံက လာရောက်ကြသူတွေဖြစ်၍ စရိုက် ကလည်း အထွေထွေမို့ အုပ်ချုပ်ရတာမလွယ်။ စည်းကမ်း တင်းတင်းကျပ်ကျပ် လိုက်နာအောင် ထိန်းကွပ်ပေးမှသာ တော်ရုံကျသည်။ လူလေးငါးဆယ် လောက်သာရှိသော မိသားစုမှာပင် စည်းကမ်းစံနစ်မရှိလျှင် တစ်ယောက် တစ်ပေါက်နှင့် မညီမညွတ်ဖြစ်နေတတ်သည်။ မဟုတ်ပါလား။

ကျောင်းတိုက်၏ ပဓာနအကြီးအချုပ်ဖြစ်တော်မူသော သီဟိုဠ်ဆရာတော် ဘုရားကြီးဆိုသည်ကလည်း နှယ်နှယ်ရရ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ ဆက်ကပ်ပူဇော်သော “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ” ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို ခံယူရရှိထား ၏။ နိုင်ငံတော်ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်ဆရာတော်အဖြစ် သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း၏ ထိပ်ပိုင်းတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်တော်မူနေ၏။ ရွှေကျင်နိကာယ သံဃာ့ဥသျှောင် ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးလည်း ဖြစ်သည်။ သည်လိုဆရာတော်ကြီး အုပ်ချုပ် သော ကျောင်းတိုက်မှ စည်းကမ်းမကြီးလျှင်။

ကျောင်းတိုက်တာ၏ တစ်နေ့တာ လှုပ်ရှားမှုပုံရိပ်များကို ကြည့်ပါဦး။ မနက် စောစော ၄ နာရီ၊ ၄ နာရီခွဲ တိုးခေါက်သည်နှင့် သံဃာတော်များအားလုံး အိပ်ရာမှထ၊ ကိုယ်လက်သန့်စင် မျက်နှာသစ်၊ ၅ နာရီ၊ ၅ နာရီခွဲ ကြေးမောင်း သုံးချက်ခေါက်လျှင် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းသို့တက်။ ကြေးမောင်းခေါက်ပြီး ငါး မိနစ်အတွင်း ရောက်အောင်လာ၊ ငါးမိနစ်ပြည့်တာနဲ့ တံခါးပိတ်ပြီးပြီ။ ဘုရား ဝတ်တက်မပါသော သံဃာတော်များ အရုဏ်ဆွမ်းစားခွင့်မရှိပေ။

ဘုရားရှိခိုးဝတ်တက် ဝတ်ကပ်ပြီးတော့ အရုဏ်ဆွမ်းစား။ ပြီးတာနဲ့ နံနက် ၇ နာရီမှ ၈ နာရီ ၃၀ အထိ စာအံကျောင်းတက်။ ၈ နာရီ ၃၀ ဆွမ်းခံ ကြွ၊ ၁၀ နာရီ ၃၀နေ့ ဆွမ်းဘုဉ်းပေး။ မွန်းတည့် ၁၂ နာရီက နေ့လည် ၁ နာရီအထိ ကျိန်းစက်အနားယူ။ ၁ နာရီကနေ ညနေ ၅ နာရီအထိ စာဝါ ယောအလိုက် ကိုယ့်အတန်းနှင့်ကိုယ် စာဝါလိုက်။ ၅ နာရီမှ ၆ နာရီ

ခေတ္တအနားယူ သန့်ရှင်းရေးလုပ်၊ မှောင်တာနဲ့ ဘုရားဝတ်တက်၊ ဘုရားဝတ် တက်ပြီးတော့ စာအံ စာပြန် စာကျက် ည ၉ နာရီအထိ။ မနက် ၄ နာရီ ၄ နာရီခွဲရောက်တော့ အိပ်ရာကပြန်ထနှင့် တစ်နေ့တာ ပုံမှန်လည်ပတ်နေပြီ။

တစ်ပတ်မှာ ဥပုသ်နေ့တစ်ရက် အနားရသည်။ အဖိတ်နေ့ ညနေပိုင်းမှာ ထင်းခွဲထင်းဖြတ် မြက်ရှင်းကအစ ကျောင်းဝေယျာဝစ္စ သန့်ရှင်းရေးကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ နေ့စဉ်စာဝါလိုက်နေသည့်ကြားကပင် ဆွမ်းချက် ဆွမ်းပြင် အလုပ်များကိုလည်း အဖွဲ့လိုက် အလှည့်ကျ ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ တခြားကျောင်းတိုက်များထက် ထူးကဲသော တာဝန်တစ်ရပ်ကတော့ အလှည့်ကျ ခွေးများအား အစာကျွေးခြင်းပါ။

ခွေးတွေအစာကျွေးရသည်

ခွေးများအား အစာကျွေးရသောတာဝန်ကို နှစ်ပါးတစ်တွဲ အလှည့်ကျ တာဝန်ယူရတာမို့ အရှင်သုနန္ဒလည်း ထိုတာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးသည်ပင်။ သီဟိုဠ်ကျောင်းတိုက်ကြီးမှာ စာသင်သား သံဃာတော်တွေများသလောက် ခွေးတွေကလည်း ခွေးထီးခွေးမ အကြီးအငယ် အရွယ်ဆိုက်စုံ အကောင်တစ်ရာ ကျော်ရှိ၏။

ခွေးအစာကျွေးရသော တာဝန်ကလည်း မသေးလှ။ ပထမဦးဆုံး ခွေးစာ ခွက်တွေကို စင်ကြယ်အောင် ဆေးကြော။ သံဃာတော်များ နေ့ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီး ကျန်နေသော ဟင်းပေါင်းများကို ထမင်းနှင့် ကျကျနန နယ်ဖတ်၊ ခွက်တွေထဲမှာ ထည့်၊ သူ့နေရာနဲ့သူ နေရာချထားပေး။ အားလုံးပြီးပြီဆိုလျှင် သံချောင်းခေါက် လိုက်ပေတော့။

ခွေးကျွေးသံချောင်းက သုံးကြိမ်သုံးခါတိတိ ခေါက်ရ၏။ သုံးကြိမ်မပြည့် မချင်း ခွေးတွေထွက်မလာ။ ကျွေးချိန်မဟုတ်ဘဲနှင့် သံချောင်းခေါက်လျှင်လည်း လာလေ့မရှိ။ ခွေးလည်း စားချိန်တန်လျှင် စားချင်သည်။ သံချောင်းခေါက်မှာကို စောင့်နေကြသည်။ သံချောင်းခေါက်မည်ကိုရင်က ခေါက်ဖို့ဟန်ပြင်လိုက်လျှင်

ပြေးလာဖို့ အသင့်ရှိနေကြ၏။ သံချောင်းသံထွက်မလာတော့မှ အရှိန်တန်ကာ ပြန်ဆုတ်သွားကြသည်။ သံချောင်းကို ချော်ခေါက်နေလို့ကတော့ စောင့်နေသော ခွေးတွေ ဝုန်းခနဲပြေးလာလိုက်၊ သံချောင်းသံမကြားလို့ ပြန်ဝင်ပြေးလိုက်နှင့် ပွဲကျစရာ ကောင်းလှ၏။

သံချောင်းခေါက်ပြီးလျှင် ခွေးတွေထွက်လာပြီး ကိုယ်စားနေကျ ခွက် အသီးအသီးမှာ နေရာယူ၍ ငြိမ်ငြိမ်ကလေး စားကြ၏။ တစ်ကောင်နှင့် တစ်ကောင် အစာလှခြင်း၊ ကြီးနိုင်ငယ်ညည်း တွန်းထိုးကိုက်ခဲခြင်း လုံးဝမရှိ။ လုမိကိုက်မိသော ခွေးခမျာ ထိုနေ့အဖို့ အစာငတ်ပြီသာ မှတ်ပေတော့။ လုံးဝ မကျွေးတော့။ ကိုယ်တော်တွေ ခွေးအခွက်များမှာ အစာထည့်နေတုန်း ထည့်လို့မှ မပြီးသေးခင် ရှေ့တိုးလာပြီး ဝင်စားဖို့ကြံတဲ့ ခွေးကတော့ သေပေတော့။ “ခွေးကြီးတွေက ကိုက်လွှတ်ဖို့ အသင့်စောင့်နေ၏။ ခွေးခွေးချင်း စည်းကမ်း ထိန်းပေးသည့်သဘော။ သီဟိုဠ်ကျောင်းတိုက်ကြီးက ခွေးတွေ သည်မျှ စည်း ကမ်းရှိ၏။ ကျောင်းက ခွေးအစာကျွေးချိန်ကို အထူးအဆန်းသဖွယ် လူတွေက ကြည့်ကြသည်။

ခွေးတွေက စားရာသောက်ရာမှာသာ စည်းကမ်းရှိတာ မဟုတ်။ အညစ် အကြေးစွန့်ရာမှာလည်း စည်းကမ်းရှိ၏။ ဘုရားဝင်း ကျောင်းဝင်းထဲမှာ ဘယ် တော့မှ အညစ်အကြေးစွန့်လေ့မရှိ။ တော်ရာ လွတ်ကင်းရာ သတ်မှတ်ထားသော နေရာမှာသာ စွန့်ကြသည်။ ခွေးကျွေးဖို့ အလှည့်ကျသော ကိုယ်တော်များမှာ ခွေးချေးကျုံးသော တာဝန်ကိုလည်း ယူရသေး၏။ ခွေးတွေက ဒီလောက် စည်းကမ်းရှိနေတော့ ပြောစမှတ်ပြုစရာ ဖြစ်နေသည်။ သီဟိုဠ်ဆရာတော်ကြီးက ပင် စည်းကမ်းပျက်သော ကိုရင်ဦးဇင်းကိုတွေ့လျှင် “ခွေးအို” ဟုသာ ငေါက် ငန်းတော်မူလေ့ရှိ၏။ တခြားကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်းစကား မိန့်တော်မမူ။ “ခွေး အို... မင်းခွေးလောက်မှ စည်းကမ်းမရှိဘူး၊ မသိတတ်ဘူး” ဟုသာ ဆုံးမ လေ့ရှိ၏။ ဆရာတော်ကြီးက “ခွေးအို” လို့ အခေါ်ခံရမှာကို ကိုရင်ဦးဇင်းတွေ

သေမလောက် ကြောက်ရွံ့ကြသည်။ အရှင်သုနန္ဒကိုယ်တိုင်လည်း တစ်ခါက “ခွေးအို” အခေါ်ခံရဖူး၏။ လိပ်ပြာလွင့်မတတ်ဖြစ်ပြီး ဇောချွေးတွေ ပျံ့ခံရဖူးပါသတဲ့။

ဆေးလိပ်ကြိုက်မိလို့

ရဟန်းဖြစ်စ အရှင်သုနန္ဒ၏ ရုပ်သွင်းက သေးသေးညက်ညက်။ ပါဝါထူထူနဲ့ မျက်မှန်ကြီးကလည်း လူနှင့်မလိုက်။ စာကျက်စာအံ့ပြီဆိုလျှင် စာအုပ်ကို မျက်စိအနားကပ်၍ ကြည့်ရ၏။ မျက်စိအားမကောင်းရသည့်အထဲ စာဖတ်ဝါသနာက ကြီးလိုက်သေးသည်။ ကျောင်းသင်ခန်းစာအပြင် ရရာစာအုပ်ကို ဆွဲဖတ်နေတတ်ခြင်းမှာ သူဝါသနာလိုဖြစ်နေသည်။

ငယ်စဉ်က မျက်စိကွယ်လောက်အောင် ကျန်းမာရေး ချို့ယွင်းခဲ့သော်လည်း စာပေဗဟုသုတ ရှာမှီးသည့်နေရာမှာတော့ ဇွဲကောင်းလှ၏။ အစဉ်တစိုက် ဖတ်လိုက် မှတ်လိုက် လုပ်လာခဲ့သော အသိအမြင် ဗဟုသုတတွေက အရှင်သုနန္ဒအား နိုင်ငံကျော်ဓမ္မကထိကအဖြစ်သို့ ပို့ဆောင်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ စာပေဝါသနာ ကြီးသော်လည်း ဆရာဝေယျာဝစ္စ၊ ကျောင်းဝေယျာဝစ္စကို နည်းနည်းမှ မလစ်ဟင်းစေရ။ ဆရာဝတ် ကျောင်းဝတ်ကျေပွန်သူအဖြစ် စည်းကမ်း စံနစ်ကြီးလှသော သီဟိုဠ်ဆရာတော်ကြီးကပင် အသိအမှတ်ပြုထားရသည်။

အရှင်သုနန္ဒ၏ အားနည်းချက်တစ်ခုကတော့ ဆေးလိပ်ကြိုက်တတ်တာပါပဲ။ စာဝါနား ဝေယျာဝစ္စနားချိန် လူကြီးတွေ မမြင်ကွယ်ရာမှာ ဆေးလိပ်ခိုးသောက်၏။ သူ့လို ဆေးလိပ်ကြိုက်တတ်သော သူငယ်ချင်းတွေနှင့် တတွဲတွဲ ဖြစ်နေတတ်၏။ ဆေးလိပ်ခိုးသောက်ရင်း ဆရာတော်နှင့်မိတာလည်း အကြိမ်ကြိမ်။ ဆရာတော်ကြီးအား ချစ်ကြောက်ရုံသေ လေးစားကြည်ညိုနေသည့် ကြားကပင် ဆရာတော်ကြီးမကြိုက်သော ဝါသနာကို မစွန့်လိုက်နိုင်။ လစ်ရင်

လစ်သလို ဆေးလိပ်ခိုးသောက်နေမိသည်။ သီဟိုဠ်ဆရာတော်ကြီးကလည်း မတစ်ရာသားတွေ အုပ်ချုပ်နေတာဆိုတော့ အကင်းပါးလှသည်။ ဆေးလိပ်နဲ့ကို အစောကြီးကပင်ရ၏။

တစ်နေ့တော့ အရှင်သုနန္ဒတို့ သီတင်းသုံးသောကျောင်းအနီးမှ ဆရာတော်ကြီးဖြတ်သွား၏။ အရုဏ်ဆွမ်းစားအပြီးလျှောက်လာရင်း ဆေးလိပ်နဲ့က လေထဲမှာ ဝေ့ဝဲနေသည်။ ကျောင်းထဲမှာ အရှင်သုနန္ဒနှင့် ဝါသနာတူနှစ်ပါးသုံးပါး ဆေးလိပ်ခိုးသောက်နေကြ၏။ ဆရာတော်ကြီးကျောင်းရှေ့ကနေ ဖြတ်သွားတာကိုလည်း နံရံကြားမှ ချောင်းကြည့်ရင်း မြင်နေရသည်။ တံခါးတွေ အလုံအခြုံ ပိတ်ထားတာမို့ သူတို့ဆေးလိပ်သောက်နေတာ ဆရာတော်ကြီး မသိနိုင်ဟု ထင်မှတ်နေကြသည်။ ဆရာတော်ကြီး ကျောင်းရှေ့က လွန်သွားတာနှင့် မီးခိုးထောင်းထောင်းထအောင် တစ်ပါးတစ်လှည့် ဖွာရှိုက်နေကြလေ၏။

ဆေးလိပ်နဲ့ရနေသော ဆရာတော်ကြီးက ပြန်လှည့်လာတာကို သူတို့မသိ။ ဆရာတော်ကြီး ကြွသွားပြီအထင်နှင့် စိတ်ချလက်ချပင် လက်ဆင့်ကမ်း ဖွာရှိုက်နေကြသည်။ ဆရာတော်ကြီးက ကျောင်းတံခါးကို လာခေါက်တော့လည်း သူတို့ဆီ ဆေးလိပ်လာသောက်နေကြ အရှင်သောဘနမတ်ပြီးတော့ ပါးစပ်မှာ ဆေးလိပ်ခဲမပျက် တံခါးဖွင့်ပေးလိုက်၏။ ဆရာတော်ကြီးမှန်းလည်း သိရော ခဲထားတဲ့ဆေးလိပ် ပြုတ်ကျသွားပြီး ဆေးလိပ်မီးခိုးက ဆရာတော်ကြီးကို မှုတ်ထုတ်လိုက်သလိုဖြစ်သွား၏။ “ဟဲ့ ခွေးအိုတွေ ဆေးလိပ်ခိုးသောက်နေကြတယ်။ အကုန်ဒဏ်ထမ်းရမယ်” ဟု အမိန့်ရှိရင်း ဆရာတော်ကြီး ပြန်ကြွသွားသည်။

ဆေးလိပ်ခိုးသောက်လို့ “ခွေးအို” အခေါ်ခံရ ဒဏ်ထမ်းရသော်လည်း ဝါသနာတော့ မစွန့်နိုင်သေး။ ကုဋီနားမှာ ဆေးလိပ်ခိုးသောက်ရင်းနဲ့ ဆရာတော်ကြီးမိသွားလို့ “ခွေးအို” အခေါ်ခံရတာကိုတော့ အရှင်သုနန္ဒ ဘယ်တော့မှ မမေ့။ ဝါသနာတူ သူငယ်ချင်းနှစ်ပါး ဆေးလိပ်တိုတစ်လှည့်စီခဲရင်း ကုဋီနားမှာ အလုပ်ဖြစ်နေကြ၏။ ဆေးလိပ်လေးသောက်လိုက် ဆရာတော်ကြီးများ ရောက်

လာမလားလို့ ကျီးကန်းတောင်မှောက်ကြည့်လိုက်နှင့် အဆင်ပြေနေတုန်း။ ဆေးလိပ်သောက်ဖော် သူငယ်ချင်းကုဇ္ဈိထဲဝင်သွားတာ အရှင်သုနန္ဒမသိလိုက်။ နောက်မှရိပ်ခနဲ မြင်လိုက်တာ သူ့သူငယ်ချင်းမှတ်ပြီးတော့ ဆေးလိပ်လက်ကြား ညှပ်ရက် လှမ်းပေးလိုက်၏။ ဆေးလိပ်ကို လှမ်းယူလိုက်တာကတော့ ဆရာတော်ကြီးပင်။ အရှင်သုနန္ဒ လက်ကြားထဲက ဆေးလိပ်ကို အသာလှမ်းယူရင်း ဆရာတော်ကြီးက “ခွေးအို” ဟု ကြိမ်းမောင်းလိုက်မှ အရှင်သုနန္ဒ လိပ်ပြာ လွင့်မတတ် တုန်လှုပ်သွားကာ စောချွေးတွေ ပျံသွားလေတော့၏။

ဆေးလိပ်ကြိုက်တတ်သော အရှင်သုနန္ဒ၏ အာသာဆန္ဒကို ဆွမ်းခံ အိမ်တစ်အိမ်က ဖြည့်ဆည်းပေး၏။ တစ်ရက်ကို ဆေးလိပ်နှစ်လိပ် အိမ်မှာကိုယ် တိုင်လိပ်ပြီးတော့ ကပ်သည်။ အရှင်သုနန္ဒက ဆေးလိပ်ကို ခါးကြားထဲမှာ လိပ်ပြီး ယူသွားလေ့ရှိ၏။ ဖြစ်ချင်တော့ ဆွမ်းခံပြန်အလာ ကျောင်းထဲအရောက် မှာ သင်္ကန်းပြင်ဝတ်ရင်း ဆေးလိပ်တစ်လိပ် ကျကျန်နေရစ်တာ လမ်းလျှောက် လာသော ဆရာတော်ကြီးက ကောက်ရသွားသည်။ “ဆေးလိပ်က တံဆိပ် လည်း မပါပါလား။ မြို့ထဲက ဒကာတွေ သောက်တာမဖြစ်နိုင်ဘူး။ ကျောင်းက ကိုယ်တော်တစ်ပါးပါး သောက်တာဖြစ်ရမယ်” ဟု ဆရာတော်ကြီး တွေးမိ သွား၏။

သီဟိုဠ်ကျောင်းတိုက်မှာ ညစာပြန်ပြီးချိန် ဆရာတော်ကြီးအား နှိပ်နယ် ဝတ်ဖြည့်ကြခြင်းက နေ့စဉ်ထုံးစံတစ်ခုလိုဖြစ်နေခဲ့၏။ တပည့်တွေအဖို့လည်း တပည့်ဝတ်ကျေ ကုသိုလ်ရ၊ ဆရာတော်ကြီးအတွက်လည်း အေးအေးဆေးဆေး ပြောစရာရှိတာ ပြောလို့ရ၊ ဆရာတပည့် ရင်းနှီးချစ်ခင်မှုပိုစေသော အလေ့အထ ကောင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော်ကြီးအား ဝတ်ဖြည့်ချိန်တိုင်း အရှင် သုနန္ဒ မလွတ်တမ်းပါ၏။ ကျင့်ဝတ်ကျေပွန်လိုစိတ်အပြင် ဆရာတော်ကြီးအား အနီးကပ် ချစ်ခင်ကြည်ညိုချင်တာလည်းပါသည်။

အဲဒီနေ့ ညစာပြန်အပြီး ဝတ်ဖြည့်ကြရာမှာ ဆရာတော်ကြီးက ရောက် တတ်ရာရာ စကားစမြည်ပြောနေရင်း “မနက်တုန်းက ငါဆေးလိပ်တစ်လိပ်

ကောက်ရထားတယ်။ ကျောင်းက ကိုရင်တွေ၊ ဦးဇင်းတွေထဲက ဘယ်သူများ ဆေးလိပ်သောက်နေသလဲ မသိဘူး” လို့ အမိန့်ရှိလိုက်တော့ အရှင်သုနန္ဒက ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပင် “တပည့်တော် ဆေးလိပ်ပါဘုရား” ဟု ဝန်ခံလိုက်ပါ၏။ ဆရာတော်ကြီးကလည်း အေးအေးဆေးဆေးပင် “ဆေးလိပ်သောက်တာ ကျန်းမာရေး မကောင်းဘူးကွ၊ ဆေးလိပ်မသောက်ကြနဲ့ ကြားလား၊ သုနန္ဒ မင်းနောက်ကို ဆေးလိပ်မသောက်နဲ့တော့” ဟု ဆုံးမသည်။ အရှင်သုနန္ဒက လည်း “မှန်ပါဘုရား၊ တပည့်တော် မသောက်တော့ပါဘူး ဘုရား” ဟု လျှောက် သည်။ ဒီတော့ ဆရာတော်ကြီးက “အေး ဒါမှသူတော်ကောင်းကွ” သူတော် ကောင်းဆိုတာ ဆရာသမားဆုံးမတဲ့စကားကို နားထောင်ရတယ်” ဟု ဆက် လက်မိန့်ကြားရင်း “ကဲ ကဲ ဒီနေ့ဝတ်ဖြည့်တာ တော်ကြတော့” ဆိုတော့ တပည့်အားလုံးဝတ်ဖြည့်တာရပ်ပြီး ဆရာတော်ကြီးအား ကန်တော့ကြ၏။

ကန်တော့ပြီးပြန်အထမှာ အရှင်သုနန္ဒခါးပိုက်ကြားထဲက ဆေးလိပ်တွေ ထွက်ကျလာ၏။ ကြမ်းပြင်ပေါ် ဆေးလိပ်ကျသံကြားတော့ ဆရာတော်ကြီးက “ဟဲ့ သုနန္ဒ မင်းခုနကပြောတော့ ဆေးလိပ်မသောက်တော့ဘူးဆို။ ဆေးလိပ် တွေ မင်းခါးကြားက ဘာလို့ထွက်လာတာလဲဟဲ့ ခွေးအိုရဲ့” ဟု ဆူပါလေတော့ သည်။ အရှင်သုနန္ဒ ဆေးလိပ်ကြိုက်တဲ့ဇာတ်လမ်းက တော်တော်နှင့်မပြီးနိုင်။ နိုင်ငံကျော်ဓမ္မကထိကဖြစ်သည်အထိ ဆေးလိပ်ကို စွဲစွဲလန်းလန်းသောက်နေ တုန်းပင်။ ယခုအချိန်မှာတော့ နှစ်ရှည်လများ စွဲလန်းနေခဲ့တဲ့ ဆေးလိပ်ကို ရက်စက်မှကြေကွဲ ရဲမှမင်းဖြစ် ဗန္ဓုလစိတ်ဓာတ် အပြတ်မွေးပြီး ဇွတ်အတင်း ဖြတ်လိုက်ရကြောင်း ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် အမိန့်ရှိခဲ့ဖူးပါ၏။

သီဟိုဠ်ဆရာတော်ကြီးသြဝါဒ

သီဟိုဠ်ဆရာတော်ကြီးက ရွှေကျင်နိကာယ သံဃာ့ဥသျှောင် ဆရာတော် တစ်ပါးပီပီ စည်းကမ်းစံနစ်ကြီးသည်။ စာသင်သားဘဝက သီရိလင်္ကာခေါ်

သီဟိုဠ်နိုင်ငံမှာ ပညာသင်ကြားလာခဲ့သဖြင့် အင်္ဂလိပ်ဟင်ဒီသက္ကတစသော ဘာသာစုံလည်း ကျွမ်းကျင်သည်။ နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် နေထိုင်ဖူးသဖြင့် အတွေးအမြင်လည်း ကျယ်ပြန့်သည်။ တပည့်သံဃာတော်များအပေါ် မိဘသဖွယ် ရင်အုပ်မကွာ ပြုစုစောင့်ရှောက်တော်မူလေ့ရှိ၏။

ဆရာတော်ကြီး စည်းစိနစ်ကြီးပုံကို ပြောရလျှင် ဖယောင်းတိုင်ထွန်းရာမှာ ပင် စံနစ်ပါသည်။ ဖယောင်းတိုင်ထွန်းလျှင် စောင်းပြီးတော့ မီးမညှိရဘူး။ ကုန်လွယ်တယ်တဲ့။ ဆွမ်းဘောဇဉ်ခွဲဝေသုံးဆောင်ရာမှာ သာတူညီမျှ စံနစ်ဖြစ်သည်။ လူကြီးဝိုင်းအတွက်ဆိုပြီး ဟင်းကောင်းပိုမခတ်ရ။ မုန့်ဝေလျှင်လည်း ဦးဇင်းဖြစ်စေ၊ ကိုရင်ဖြစ်စေ၊ ကျောင်းသားဖြစ်စေ တစ်ခုစီ အညီအမျှရသည်။ ရွာထဲရပ်ထဲ ဆွမ်းစားပင့်လျှင်လည်း သံဃာတွေ အလှည့်ကျကြွရသည်။

မနက် ၉နာရီ ထိုးပြီဆိုလျှင် အလှည့်ကျကိုရင်ကလေးများနှင့်အတူ ဆရာတော်ကြီးကိုယ်တိုင် ရေဇွေးအိုးတည်၏။ ကျောင်းတိုက်ထဲ လမ်းလျှောက်ရင်း တွေ့လာသော ထင်းခြောက်တွေ ကောက်ယူထားပေး၏။ ကျောင်းတိုက်မှာ လုပ်စရာကိုင်စရာရှိလျှင် ခေါင်းဆောင်တစ်ပါးထားပြီး လုပ်စေ၏။ ခေါင်းဆောင်လုပ်တဲ့လူဟာ အလုပ်ခွင်ကို သူများထက် အရင်ရောက်နှင့်ရမယ်။ အလုပ်သိမ်းတဲ့အခါကျတော့ နောက်ကျပြီးမှ ပြန်ရမယ်။ နောက်ဆုံးမှပြန်တော့ လုပ်ငန်းမှာ မေ့ကျန်ထားခဲ့တဲ့ပစ္စည်းတွေ သိမ်းနိုင်တာပေါ့။ ဒါမှ ခေါင်းဆောင် ဝိသတယ်ဟု ဆုံးမတော်မူသည်။

အမျိုးဘာသာ သာသနာချစ်စိတ်၊ အမျိုးဘာသာသာသနာကို စောင့်ရှောက်လိုစိတ်ကိုလည်း အမြဲသွင်းပေး၏။ ဆရာတော်ကြီးက “အရင်တုန်းက လုပ်ငန်းကြီးကြီးဆိုရင် ဘာသာခြားအရင်းရှင်တွေပဲ ပိုင်တယ်။ ဦးနေဝင်း လက်ထက်ရောက်တော့ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကြီးတွေအကုန်လုံး ပြည်သူပိုင် သိမ်းလိုက်ရော။ အဲဒါ ကုလားတစ်ယောက်က ငိုတော့ ဘေးက ကုလားတွေက နှစ်သိမ့်တယ် “ဟေ့ကောင် မငိုနဲ့၊ မြန်မာတွေက စည်းကမ်းရှိတာမဟုတ်ဘူး။ တစ်နေ့ကျရင် အခုသိမ်းထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေလုပ်ငန်းတွေတို့ လက်ထဲပြန်ရောက်

လာမှာပဲလို့ ပြောတယ်။ သူတို့က အဲဒီလို အကြံကြီးတာ။ ဒါကြောင့် ဈေးဝယ် တဲ့အခါ ဘာသာတူရာဆိုင်မှာ ဝယ်ရမည်။ ဘာသာမတူတဲ့ဆိုင်မှာ မဝယ်ရဘူး လို့ ပြောတာကွ” ဟု ရှင်းပြဆုံးမတော်မူဖူးပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းများကို ကိုးကားပြီးတော့လည်း ဆရာ တော်ကြီး မကြာခဏဆုံးမသည်။ တို့မြန်မာတွေက ပန်းတိုင်မရောက်ခင် တက် ထောင်တတ်တယ်ဆိုသော ဗိုလ်ချုပ်မိန့်ခွန်းကိုတော့ ဆရာတော်ကြီး သဘော အကျဆုံးပင်။ ဗိုလ်ချုပ်ပြောသလို တက်ထောင်တာ မလုပ်ကြနဲ့၊ စည်းကမ်းရှိကြ ဖို့ သတိပေးလေ့ရှိပါသည်။

မြစကြာဆရာတော်၏ ဓမ္မကထိကဖြစ်နည်း

အရှင်သုနန္ဒက ဝေယျာဝစ္စလုပ်ကိုင်တာ ဝါသနာပါသည်။ ဆရာတော် ကြီး၏ ဝေယျာဝစ္စ၊ စာချဘုန်းကြီးများ ဝေယျာဝစ္စမှအစ သံဃာ့ဝေယျာဝစ္စ အားလုံး သိမ်းကျုံးလုပ်ကိုင်နေတတ်၏။ တစ်နှစ်တစ်ခါ သီတင်းကျွတ်လျှင် ကျင်းပသော သီဟိုဠ်စာသင်တိုက်ကြီး၏။ ဝိနယပါလ ဝိနည်းစာတော်ပြန်ပွဲသို့၊ မန္တလေးမဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ရွှေကျင်ဗဟိုဌာနနှင့် စစ်ကိုင်းပုသိမ်ကြီးစသော ဒေသ များမှ ရွှေကျင်ထိပ်ခေါင်တင်ဆရာတော်ကြီးများ ကြွလာတော့လည်း သင်္ကန်း လျှောက်တာ ခေါင်းရိတ်ပေးတာကအစ အရှင်သုနန္ဒ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေး ၏။ မျက်မှန်ထူထူ ပါဝါများများနှင့် လုပ်တာကိုင်တာ သွက်လက် ဖျက်လက် သော ကိုယ်တော်လေးအဖြစ် ဆရာတော်ကြီးများ သံဃာပရိသတ်အကြားမှာ အရှင်သုနန္ဒ ရေပန်းစားလာခဲ့သည်။

ဝိနယပါလ ဝိနည်းစာတော်ပြန်ပွဲမှာ နိုင်ငံကျော်ဓမ္မကထိက ဆရာတော် ကြီး များ၏။ တရားပွဲများလည်း ပူးတွဲကျင်းပလေ့ရှိ၏။ ဆရာတော်ကြီးတွေ ဟောကြားတာ၊ နာကြားရတော့ ငယ်စဉ်က ဓမ္မကထိကဖြစ်ချင်သော ဝါသနာ က နိုးကြား ခေါင်းထောင်လာတော့သည်။ ဓမ္မကထိကအကျော်မြစကြာဆရာ တော် ကြွလာလျှင် အရှင်သုနန္ဒ အနားကမခွာတော့။ မြစကြာဆရာတော်အနား

မှာ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုရင်း စကားစမြည်ပြောရသော အခွင့်ထူးကြီးရရှိရန် ပျော်မဆုံးဖြစ်နေတတ်၏။ မြစကြာဆရာတော်ကလည်း ဝေယျာဝစ္စ ကျေပွန် လွန်းသော အရှင်သုနန္ဒကို ခင်မင်သည်။ ဖော်ဖော်ရွေ့ရွေ့စကား လက်ခံ ပြောသည်။

တစ်ခါမှာတော့ မြစကြာဆရာတော်က “သုနန္ဒ မင်းကြီးလာရင် ဘာ လုပ်မလို့ ရည်ရွယ်ထားသလဲ” ဟုမေးသည်။ “မှန်ပါဘုရား တပည့်တော်ကြီး ရင် အရှင်ဘုရားတို့လို နယ်လှည့်ပြီး သာသနာပြုရတဲ့ ဓမ္မကထိကဖြစ်ချင်ပါ တယ် ဘုရား” ဟု လျှောက်လိုက်တော့ ဆရာတော်က “ဟာ မင်းရည်ရွယ်ချက် ကောင်းတယ်ကွာ၊ အေး တစ်ခုတော့ ပြောထားမယ်။ ဓမ္မကထိကဆိုတာ မရှက်ရဘူးကွ။ ရှက်ရင် ဓမ္မကထိက မဖြစ်ဘူး။ အရှက်အကြောက်ကင်းမှ ဓမ္မကထိက ဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ထား၊ လူလဲသူလဲမှာ ပြောရဲဆိုရဲရှိမှ အောင်မြင် တယ်” ဟုအမိန့်ရှိလိုက်၏။ အရှင်သုနန္ဒအဖို့ မြစကြာဆရာတော် မိန့်ကြား သော “မရှက်မှ ဓမ္မကထိကဖြစ်မယ်” ဆိုသောစကားကို အသည်းစွဲမှတ်ယူ ထားလိုက်၏။ အရှင်သုနန္ဒ နိုင်ငံကျော် ဓမ္မကထိကဖြစ်လာရခြင်းမှာ နိုင်ငံကျော် မြစကြာဆရာတော်၏ အားပေးစကားများနှင့်မကင်း။ မြစကြာဆရာတော်၏ ဩဝါဒများကို ဘယ်တော့မှမမေ့။

မဟာဂန္ဓာရုံ ကျောင်းရွှေဘုံသို့

အရှင်သုနန္ဒ ရဟန်းဝါတစ်ဝါရခဲ့ပြီ။ ကျောက်မဲမြို့သီဟိုဠ်ပရိယတ္တိ စာသင်တိုက်ကြီးမှာပင် စာဝါတက်လိုက် စာအံစာကျက်လိုက်၊ ဆရာတော်ကြီး နှင့် စာချဆရာတော်များ၏ ဝေယျာဝစ္စ၊ ကျောင်းဝေယျာဝစ္စများကို စေတနာ ပါပါ စိတ်အားထက်သန်စွာ လုပ်လိုက်နှင့် မအားလပ်နိုင်အောင်ရှိနေ၏။ သီဟိုဠ် ကျောင်းတိုက်ကြီးမှာ ပျော်မွေ့နေရင်းက အနာဂတ်အရေးကိုလည်း မျှော်တွေး နေမိသည်။ ရဟန်းတော်တစ်ပါးအဖို့ သာသနာပြုရာမှာ ပညာရေးအရည်အချင်း

အပြင် နေပုံထိုင်ပုံ စည်းကမ်းအုပ်ချုပ်ရေး စီမံခန့်ခွဲရေးစသဖြင့် လိုအပ်နေသော အရည်အချင်းတွေ ရှိနေသေး၏။ ထိုလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းသွားနိုင်ဖို့ရာ တွေးတောနေမိသည်။

ထိုအချိန်မှာ အမရပူရမြို့ရှိ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်ကြီး၏ ဂုဏ်သတင်း က မွေးပျံ့နေသည်။ အနေအထိုင် အပြောအဆို စည်းကမ်းတကျ သင်ကြားပေး ကြောင်း။ ပညာရေးမှာလည်း သူ့အရွယ်နှင့်သူ သင်ခန်းစာများ ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ကာ စံနစ်တကျ သင်ကြားပေးနေကြောင်း။ အရည်အချင်း ပြည့်ဝစွာ ရရှိလိုသော စာသင်သားတွေ တဖွဲဖွဲရောက်ရှိနေကြောင်း။ ဒီသတင်းတွေက မြန်မာပြည်တစ်နံတလျားနှင့်အတူ ကျောက်မဲမြို့ကလေးသို့ပါ ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိလာ တော့၏။

အထူးသဖြင့် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီး ရေးသားပြုစုတော်မူသော ကျမ်းစာများက အိမ်တိုင်း ကျောင်းတိုင်း မြို့တိုင်း ရွာတိုင်းမှာလိုလို ရောက် ရှိနေသည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ ဘာသာရေး သင်ခန်းစာစာအုပ်များ၊ ကိုယ်ကျင့် အဘိဓမ္မာ၊ ရတနာဂုဏ်ရည်၊ ဘာသာသွေး၊ အနာဂတ်သာသနာရေး စသော ကျမ်းစာများက လူတိုင်း လက်စွဲဖြစ်နေသည်။ အခြေပြုသင်္ဂြိုဟ် အခြေပြုသဒ္ဒါ ရှင်ကျင့်ဝတ်၊ နာမ်ဂိုဏ်း အာချာတ်ဂိုဏ်း ဝီထိနှင့်သုံးချက်စုစာအုပ်များက စာသင်သားကိုရင်ငယ်ကလေးတွေ လက်ထဲရောက်ရှိနေသည်။ ပညာရည် မြင့်မားလာပြီဖြစ်သော ကိုရင်ကြီးတွေ ဦးဇင်းငယ်တွေ လက်ထဲမှာတော့ ကစွည်းဘာသာဋီကာ၊ သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ စာအုပ်များ။ ဓမ္မာစရိယတန်း ရောက် ဦးဇင်းများနှင့် စာချဆရာတော်များအတွက်က ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ နိဿယများစသည်ဖြင့် အလွှာစုံအတွက် ကျမ်းစာအဖုံဖုံကို ဆရာတော်ကြီး ရေးသားပြုစုပေးတော်မူထားသည်ကိုး။

ဆရာတော်ကြီး တီထွင်တော်မူခဲ့သော ပညာရေးစံနစ်က စာသင်သား လောကအတွက် အာရုံစူးစိုက်စရာ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ စည်းကမ်းကောင်းသော ကျောင်းမှာ ကိုယ့်တပည့်သားမြေးကို အပ်နှံလိုသော ဆရာမိဘများအတွက်

မဟာဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက်ကြီး၏ ဂုဏ်သတင်းသည် ဟိုးလေးတစ်ကျော်ပင်ဖြစ်လို့ နေပါချေပြီ။ အခြားအခြားသော လူငယ်လူရွယ် စာသင်သားများနည်းတူ အရှင် သုနန္ဒလည်း မဟာဂန္ဓာရုံတိုက်ကိုသွားချင်သည်။ မဟာဂန္ဓာရုံတိုက်မှာ နေပြီး ဘက်စုံအရည်အချင်းပြည့်ဝသော သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လာဖို့ မျှော်လင့်ချက် တွေရှိနေ၏။

ယင်းမျှော်လင့်ချက်ကို အခြေတည်လျက် သီဟိုဠ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ လျှောက် ထားခွင့်ပန်ဖြစ်တော့၏။ အရှင်သုနန္ဒအား ဆရာတော်ကြီးက “ငါ့ရှင် မင်းဘာဖြစ်လို့ သွားချင်တာလဲ၊ ဒီမှာနေရတာ အဆင်မပြေဘူးလား” ဟု အမိန့်ရှိ၏။ “မှန်လှပါ အရှင်ဘုရား။ တပည့်တော် ဒီက စာချဘုန်းကြီးတွေအား လုံးကို လေးစားပါတယ်။ အထင်ကြီးပါတယ်ဘုရား။ တပည့်တော် မဟာဂန္ဓာရုံ ကိုသွားပြီး ပညာသင်ချင်တာက တပည့်တော်တို့ရဲ့ အနာဂတ်ဟာ ပညာရေး တစ်ခုတည်းအပေါ် မှီတည်နေတယ်လို့ မထင်ပါဘူး ဘုရား နောင်လူကြီး လုပ်တဲ့အခါမှာ ပညာရေးအပြင် အုပ်ချုပ်ရေးစီမံခန့်ခွဲရေးကအစ စံနစ်တကျ တက်ထားဖို့ လိုအပ်မယ်ထင်လို့ပါ ဘုရား။ မဟာဂန္ဓာရုံဆိုတာ ပညာရေး သာမကဘဲ အနေအထိုင် အပြောအဆို သွားတာလာတာ စားတာသောက်တာက အစ စည်းကမ်းအလွန်ကျနတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒါကြောင့် တပည့်တော် သွားချင်ပါတယ် ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလိုက်၏။

ဆရာတော်ကြီးကလည်း “အေးအေး၊ ကောင်းတယ် ငါ့ရှင်။ ဘယ်မှာ နေတယ်ဆိုတာထက် ဘယ်လိုနေတယ်ဆိုတာက ပိုအရေးကြီးတယ်။ စာမေးပွဲ ကတော့ ကိုယ်ကြိုးစားရင် အောင်တာပဲ။ ငါ့ရှင်ရဲ့ဆန္ဒအတိုင်း ဘုန်းကြီးခွင့်ပြု ပါတယ်။ သွားတာပေါ့” ဟု အကြည်အသာပင် ခွင့်ပြုတော်မူရင်း “ဆရာ တော်ကြီးဆီနေဖို့ လျှောက်တဲ့အခါ အခက်အခဲရှိရင် ဘုန်းကြီးကိုပြောပေါ့” ဟုလည်း မှာကြားတော်မူလိုက်လေ၏။

မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ခေတ်အဆက်ဆက် ပရိယတ္တိအရာမှာ အကျော် အမော် ဆရာတော်ကြီးများစွာ ထွန်းပေါက်ခဲ့ပါသည်။ ပုဂံခေတ်မှာ သဒ္ဒနီတိ

ကျမ်းပြုဆရာတော် အင်းဝခေတ်မှာ မဏိမဉ္ဇူသာဠီကာ ဆရာတော် ကုန်းဘောင်ခေတ်မှာ သီလ ကုန္ဒဝဂ္ဂဠီကာသစ်ဆရာတော် ဗုဒ္ဓအစ ဗုဒ္ဓအလယ် ဗုဒ္ဓအဆုံးဟုကျော်ကြားသော ဆရာတော်ဦးဗုဒ္ဓ၊ ရတနာပုံခေတ်မှာ ပါစိတျာဒိယောဇနာကျမ်းပြုဆရာတော် မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်၊ လယ်တီဆရာတော်၊ မာန်လည်ဆရာတော်၊ ဗြိတိသျှခေတ်မှာ အဘယာရာမဆရာတော် ပြည်ထောင်စုခေတ်မှာ ညောင်ရမ်းဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့နှင့် တပ်ကြပ်မက္ခာ အရှင်ဇေယျာဘိဝံသသည်လည်း ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့ပါသည်။ ထိုအထဲမှ မဟာဂန္ဓာရုံတိုက်တည် ပထမဆရာတော်ကြီး အရှင်ဇေယျာဘိဝံသမှာ “နှစ်ဆယ့်တစ်ရာစုခေတ်၏ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ” ဟု ခေါ်တွင်ကြသည်အထိ ပါဠိအဋ္ဌကထာဠီကာနိဿယကျမ်းများစွာအပြင် ရှင်သုံးလူသုံး ကျမ်းစာပေါင်းမျိုးစုံကို အံ့ဩဘာနန်း ရေးသားပြုစုနိုင်ခဲ့သော ထိပ်တန်းအကျော်အမော် ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်အရှင်ဇေယျာဘိဝံသသည် အမရပူရမြို့ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်ကို စတင်တည်ထောင်တော်မူပြီး စာသင်သား ရဟန်းရှင်သာမဏေများ စံနစ်တကျ အခြေရရ မပင်မပန်း လွယ်လွယ်ကူကူ စာတတ်စေရန် စာအမြင် သန်စေရန်အတွက် ပညာရေးအမြော်အမြင်ကြီးစွာဖြင့် ပခုက္ကူနည်း မန္တလေးနည်းနှစ်မျိုးလုံးပေါင်းစပ်ကာ ကျောင်းတိုက်၏ ပညာရေးစံနစ်ကို တီထွင်တော်မူခဲ့ပါသည်။ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်သို့ ပညာသင်ကြားဖို့ ရောက်ရှိလာသည့် ရဟန်းသာမဏေ ဖိုးသူတော် မည်သူမဆို ထိုကျောင်းတိုက်ပညာရေးစံနစ်အတိုင်း ပညာသင်ခွင့်ရကြသည်။

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီး၏ ပညာရေးစံနစ်မှာ စာတတ်စေရန် စာမြင်စေရန် အဓိကထားသော စံနစ်ဖြစ်ပါသည်။ ငယ်ရွယ်နုနယ်သူများအား ခက်ခဲသည့် သဒ္ဒါသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းရင်းကို တိုက်ရိုက်မသင်စေဘဲ ပထမဆုံး ပါဠိသိက္ခာ၊ သဒ္ဒါ အကျဉ်း၊ နာမ်ဂိုဏ်း အာချာတ်ဂိုဏ်း၊ သုတ်စဉ်သုတ်နတ်တို့ ကျေပွန်အောင် လအပိုင်းအခြားဖြင့် သင်ကြားပေး၏။

စာကျက်ရာမှာ အဖြတ်အတောက် အရွတ်အဖတ်မှန်ရသည်။ ပီပီသသ ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် ရွတ်ဆိုရသည်။ စိတ်ဖြင့်စဉ်းစား၍ တိုးတိုးရွတ်ဆိုရသည်။ ဤသို့ စိတ်ထဲမှာစွဲပြီး နှုတ်လည်းတက်အောင် လေ့ကျင့်ပေးတော်မူသည်။

ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ ဝိနည်းမဟာဝါစသော ပါဠိအဋ္ဌကထာများကို ပို့ချရာ မှာ စာသင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ စောစောက သိထားပြီးသား သင်ထားပြီးသားဖြစ်သော သဒ္ဒါနည်း သင်္ဂြိုဟ်အဘိဓမ္မာနည်းများကို လက်တွေ့အသုံးချသဒ္ဒါ၊ အသုံးချ အဘိဓမ္မာဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ပေးတော်မူသည်။ ဟင်းစားပေးရုံသာမဟုတ်၊ ကွန်ချက်ပါ ပြပေးသောနည်းဖြင့် တစ်သက်လုံး စားမကုန်အောင် လေ့လာနိုင် အောင် လမ်းပြပေးတော်မူသည်။

ပညာရေးစံနစ်ကောင်းမွန်ရုံမျှမက စည်းကမ်းစံနစ်မှာလည်း စာတတ်ဖို့ ထက် စိတ်ကောင်းရှိဖို့ ပထမနေရာတွင် ဦးစားပေးသတ်မှတ်ထားသော မဟာ ဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတော်ကြီးဆီသို့ ရှေ့ရှုလျက် အရှင်သုနန္ဒ ကျောက်မဲမြို့မှသည် စတင်ထွက်ခွာလာခဲ့ပါတော့သည်။

ခေတ္တခိုဝင် မင်္ဂလာရိပ်သာတွင်

အရှင်သုနန္ဒ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်ကြီးမှာ ပညာရှာမှီးဖို့ ရည်ရွယ် ချက်ဖြင့် ကျောက်မဲမြို့ကြီးကို စွန့်ခွာပြီး အမရပူရမြို့ဆီသို့ ဦးတည်ထွက်ခွာ လာခဲ့သည်။ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းကိုရောက်တော့ အရှင်သုနန္ဒ ဆန္ဒမပြည့်ဝခဲ့ပါ။ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်မှာ နေထိုင်ခွင့်ရဖို့ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်တွေက ရှိနေ၏။ အရှင်သုနန္ဒက ရဟန်းဝါတစ်ဝါရရှိနေပြီမို့ ကျောင်းတိုက်က လက်မခံ နိုင်။

မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်တွင် နေခွင့်မရသေးသဖြင့် လောလောဆယ် မိခင် ဖခင်ကြီးများရှိရာ အမရပူရမြို့ မင်္ဂလာရိပ်သာတိုက်မှာ ခေတ္တသီတင်းသုံး နေရလေသည်။ မင်္ဂလာရိပ်သာတိုက်မှာ ခမည်းတော်ကြီးက ရဟန်းပြု၍ တရား အားထုတ်နေ၏။ မယ်တော်ကြီးကလည်း ယောဂီဘဝဖြင့် ရှိနေသည်။ အစ်မ

ဖြစ်သူ ဒေါ်သန်းသန်းစိုးကလည်း ဒေါ်သုစန္ဒာဘွဲ့မည်ဖြင့် သီလရှင်ဝတ်လျက် ရှိနေသည်။ ဆရာလေးဒေါ်သုစန္ဒာက မင်္ဂလာရိပ်သာကြီး၏ ယောဂီပေါင်း ၃၀၀ ကျော် ၄၀၀ အတွက် ဆွမ်းကွမ်းဝေယျာဝစ္စ ဆောင်ရွက်နေ၏။ သည်တော့ မဟာဂန္ဓာရုံ နေခွင့်မရသေးခင် ဆွေရိပ်မျိုးရိပ်ရှိရာ မင်္ဂလာရိပ်သာသို့ အရှင် သုနန္ဒ ဝင်ရောက်နားခိုရသည်။ မင်္ဂလာရိပ်သာမှာ နှစ်လကျော်သုံးလနီးပါး ကြာသွား၏။

မင်္ဂလာရိပ်သာမှာ နေ့စဉ်နံနက်တိုင်း ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ တရားတော်တိတ်ခွေများ ဖွင့်ပေးသဖြင့် အရှင်သုနန္ဒ ကြား နေရသည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ဝိုင်းကြီး ရေးဆွဲချိတ်ထားတာကိုလည်း နေ့စဉ် အချိန်ပြည့် မြင်တွေ့နေရသည်။ အရှင်သုနန္ဒရှင်ထဲမှာတော့ တရားမကိန်း နိုင်သေး။ နားဝင်မချို့နိုင်သေး။ ဆရာတော်ကြီးအသံကလည်း ထန်းရည်မူးသံနဲ့ တူလိုက်တာဟုပင် စိတ်ထဲက ပြစ်မှားနေမိသည်။ မိုးကုတ်တရားနာလိုကတော့ တစ်ခါတည်း အိပ်သွားမှာပဲ။ အိပ်ဆေးတရားကြီးပဲ။ စက်ဝိုင်းကြီးကို ကြည့် လိုက်တော့လည်း စာသားတွေကတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဠိတော်မို့လို့ ကိုယ်က လည်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သင်တန်းတက်ထားတာဆိုတော့ ကိစ္စမရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် အနီတွေနဲ့ပြထားတာ မြှားတွေပြထားတာ အလည်ကောင်မှာ ဝိုင်းပြထား တာတွေက ဘာသဘောလဲစသဖြင့် တသီတတန်းကြီး သံသယတွေပွားပြီး ဆရာတော်ကြီးအပေါ် ပြစ်မှားနေမိကြောင်း ဆရာတော်ဦးသုနန္ဒကိုယ်တိုင် စာရေးသူအား ပြောပြခဲ့ဖူးပါ၏။

ထိုအဖြစ်အပျက်ကို အခြေခံ၍ ဆရာတော်ဦးသုနန္ဒက “ဒီနေ့လူတွေ တရားမရတာ၊ မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ တရားအနှစ်သာရကို ကောင်း ကောင်း မသိကြတာကို ဘုန်းဘုန်း ခွင့်လွှတ်ပါတယ်။ ဘုန်းဘုန်းကိုယ်တိုင် အဲဒီအချိန်က ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မောင်ဘွဲ့ရထားပြီးသား ဖြစ်နေရင်နဲ့ ဆရာတော်ကြီး ဟောတဲ့တရားကို ပြစ်မှားမိသေးတာပဲ။ ဘုန်းဘုန်းတရားပွဲတွေမှာလည်း

စော်ကား မော်ကား ပြောလာတဲ့သူတွေ တွေ့တဲ့အခါ ဘုန်းဘုန်းကိုယ်တွေ့နဲ့ နှိုင်းပြီး ကိုယ်ချင်းစာနိုင်ပါတယ်။ ခွင့်လွှတ်ပါတယ်။ တရားဆိုတာ အချိန်တန်မှ ရတာပါလားလို့ သိခဲ့ရပါတယ်” ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

မိုးကုတ်ရိပ်သာသို့ အရှင်သုနန္ဒရောက်ပြီး နှစ်လ၊ သုံးလအကြာမှာ မန္တလေးမြို့ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံရွှေကျင်ဗဟိုဌာန အစည်းအဝေးကြီးသို့ ကျောက်မဲ သီဟိုဠ်ဆရာတော်ကြီး ကြွလာ၏။ အရှင်သုနန္ဒက ဆရာတော်ကြီးရှိရာ မန္တလေး မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်သို့ သွားရောက်ကန်တော့ပြီး မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်း တိုက်မှာ နေခွင့်မရသေးကြောင်းကိုလည်း လျှောက်ထားသည်။ ထိုအခါ သီဟိုဠ် ဆရာတော်ကြီးက အစည်းအဝေးသို့ ကြွရောက်လာသော မဟာဂန္ဓာရုံ နာယက ချုပ်ဆရာတော် အရှင်စန္ဒောဘာသနှင့်အတူ အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသစသော နာယကဆရာတော်များနှင့် တွေ့ဆုံပြီး စကားစပ်မိသွားပါသည်။ သီဟိုဠ် ဆရာတော်ကြီးက တပည့်ဖြစ်သူ အရှင်သုနန္ဒအား မဟာဂန္ဓာရုံ နာယကဆရာ တော်များထံ လျှောက်ထားအပ်နှံပေး၍ နာယကဆရာတော်များကလည်း ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ လက်ခံလိုက်သဖြင့် အရှင်သုနန္ဒမဟာဂန္ဓာရုံမှာ နေခွင့် ရသွားပါသည်။

၁၃၄၉ ခုနှစ်၊ သက်တော် ၂၂ နှစ် ရဟန်းဖြစ်ပြီး နှစ်ဝါမြောက်ဝါဆို ရမည့်နှစ်မှာ အရှင်သုနန္ဒ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်ကြီးကို ရောက်ရှိ၏။ ပွဲ ကုန်းသိမ်ကျောင်းမှာနေရပြီး ကျောင်းဘုန်းကြီးကတော့ ဦးနန္ဒိယဖြစ်သည်။ ကျောင်းတိုက်စည်းကမ်းနှင့်အညီ စာသင်ချိန်သင်၊ ဘုရားဝတ်တက်ချိန် ဝတ် တက်။ နေ့ပရိယတ် ညပဋိပတ်၊ တရားထိုင်ချိန်တရားထိုင်ဖြင့် အေးချမ်း ပျော်ရွှင်နေခဲ့သည်။ ကျောင်းတိုက်ကြီး၏ ပညာရေးစနစ်၊ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ် စားသောက်သွားလာနေထိုင်ဝတ်ရုံပုံကအစ စနစ်ကောင်းမွန်သမျှကို လေ့လာ အတုယူမှတ်သားကျင့်ကြံရင်း လူငယ်ပီပီ ဖျက်လက်တက်ကြွနေခဲ့၏။ မိမိ လိုလားသော ဆန္ဒပြည့်ဝပြီမို့ ဆန္ဒနှင့်အညီ ဖြည့်ဆည်းအားထုတ်ကာ မဟာ ဂန္ဓာရုံကျောင်းတော်မှာ ကျောင်းနေပျော်လျက် ရှိနေခဲ့ပါတော့သည်။

ငှက်ဖျားဒဏ်သေမလောက်ခံခဲ့ရ

တစ်နေ့ညနေ နေဝင်ရီမိုးချုပ် ဖဲ နာရီလောက် ဘုရားဝတ်တက်ချိန်။ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းမှာ အခြားသံဃာတော်များနည်းတူ အရှင်သုနန္ဒလည်း ရောက်ရှိနေ၏။ အခြားသံဃာတော်များနည်းတူ အရှင်သုနန္ဒ ဘုရားကန်တော့ဖို့ နေရာယူပြီး လက်အုပ်ကလေးချီလိုက်ပါသည်။ လက်အုပ်ကလေးဖြည့်လို့ အောက်ကိုချလိုက်တာအထိ မှတ်ဉာဏ်မပျောက်သေး။ လက်အုပ်ကလေး အောက်ကိုအရောက်မှာ ဦးခေါင်းထဲက မူးမိုက်လာပြီး ထိုးလဲကျသွားလေ၏။ ဘာဖြစ်မှန်းမသိလိုက်တော့ပေ။

အရှင်သုနန္ဒ သတိပြန်ရလာတော့ ည ၂ နာရီခွဲရှိနေပြီ။ အနားမှာ ခမည်းတော်ကြီး ဦးဣန္ဒာဝုဓနှင့်အတူ မင်္ဂလာတိုက်မှ ဦးဇင်းကောင်း ဦးဇင်းခင် တို့ကို တွေ့ရသည်။ သူတို့မျက်နှာများ စိုးရိမ်ပူပန်စိတ်တွေ အရောင်လွမ်း နေကြ၏။ ရောက်ရှိနေသောနေရာက မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်အဝင်စ စန်းသီတာ သံဃဆေးရုံမှာပါ။

ကိုယ်တွေ ခြစ်ခြစ်တောက်ပူလောင်ပြီး ဝေဒနာ အပြင်းအထန်ခံစားနေ ရ၏။ သတိကလည်း မရတစ်ချက်၊ ရတစ်ချက်။ ဘေးမှာ စကားပြောသံတွေ ကြားနေရတယ်။ ခမည်းတော်ကြီး ရောက်နေတယ်ဆိုတာလည်း သိတယ်။ သိလိုက် မသိလိုက် ဖြစ်နေ၏။ သတိလေး ဝင်လာခိုက် ခမည်းတော်ကြီးက “သားမောင်ပဉ္စင်း သတိရလာပြီလား။ လူလေး ဖြစ်ပျက်ရှုက္ခယံ” ဟု ပြော တော့ “အဖေ ဖြစ်ပျက်က ဘယ်လိုရှုရမှာလဲ” ဟု ပြန်မေးမိသည်။ ခမည်း တော်ကြီးက “ဖြစ်ပျက်ဆိုမှတော့ကွာ၊ ဖြစ်ပြီးပျက်တာကို ပြောတာပေါ့ သားရဲ့” ဟု ပြန်ဖြေသဖြင့် “အဲဒီဖြစ်ပျက်ကို ဘယ်လိုရှုရမှာလဲ” ဟု ပြန်မေးရာ အသံထွက်မလာကြတော့ပါ။ ခမည်းတော်ကြီးရော ဦးဇင်းနှစ်ပါးပါ ကျကျနန ရှင်းမပြနိုင်ကြဘဲ “ဖြစ်ပျက်ဆိုတာ ဖြစ်ပြီးပျက်တာပဲ” ဟုသာ ပြောနေကြ၏။ “ဘာမှန်းလဲ မသိဘူးကွာ” လို့ ဆရာတော်ဦးသုနန္ဒက ပြန်လည်အမိန့်ရှိဖူး ပါသည်။

ထိုနေ့က အဖြစ်အပျက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆရာတော်ဦးသုနန္ဒ အမိန့်ရှိသည်မှာ “သေခါနီးကာလမှာ ဓမ္မာနုပဿနာဖြစ်ပါစေတော့ဆိုပြီး ဂုဏ်တော်တွေ ရွတ်ခိုင်း၊ ဝေဒနာနုပဿနာတွေ ရှုခိုင်းရတာ လွယ်တော့ မလွယ်ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဝေဒနာက ပြင်းထန်လွန်းရင် ဂုဏ်တော်ပွားဖို့ဆိုတာ မလွယ်ကူဘူး။ ဝေဒနာရှုဖို့ဆိုတာလည်း မရေရာဘူး။ ဝေဒနာ မဖြစ်ခင်ကတည်းက အထုံပါရမီပါအောင် ကြိုးစားထားမှ တော်ကာကျမယ်” ဟု အမိန့်ရှိပါသည်။

ဆက်လက်၍ ဆရာတော်ဦးသုနန္ဒက “တရားသိ သိပြီး တရား ရဖို့ဆိုတာ မလွယ်ကူပါဘူး။ ဘုန်းဘုန်းတို့ ငယ်ငယ်က ကိုယ်တွေ့ပဲ။ သေမလောက်ဖြစ်နေချိန်မှာ ဖြစ်ပျက်ဆိုတာ ဘာမှန်းမသိဘူး။ ငှက်ဖျားရောဂါ ဖြစ်တာလို့ ပြောတာပဲ။ ဘုန်းဘုန်းရဲ့ ခမည်းတော်ကြီးနဲ့ ဦးဇင်းကောင်း ဦးဇင်းခင်တို့ကလည်း ဘုန်းဘုန်းကို ပစ်ရတော့မယ်လို့ ထင်နေတာ။ သတိရလာတော့မှ သူတို့သိသလောက်၊ မှတ်သလောက်လေးတွေ ပြောပြနေကြတာ။ “သားလူလေး ဖြစ်ပျက်ရှု” ဆိုတဲ့ ခမည်းတော်ကြီးရဲ့အသံကိုတော့ ကြားနေရပါရဲ့ ဘုန်းဘုန်းက ဝိပဿနာမလုပ်ဘူးတော့ ဖြစ်ပျက်ဆိုတာ ဘာမှန်းတောင် မသိဘူး။ ခမည်းတော်ကြီးက အသက် ၇၀ နားကပ်နေပြီ။ မိုးကုတ်ရိပ်သာထဲမှာ တရားအားထုတ်နေပြီ။ သားရဟန်းကို ဖြစ်ပျက်သဘော ပေါက်အောင် ရှင်းမပြတတ်ဘူး။” ဟု အမိန့်ရှိပါသည်။

အရှင်သုနန္ဒစိတ်ထဲမှာတော့ “ငါတော့ သွားပြီ၊ ကိုယ်ကျိုးနည်းပြီ။ သင်ထားတဲ့ ဂုဏ်တော်တွေလည်း အရေးအကြောင်းဆို ရွတ်ဆိုမရတော့ဘူး။ ခမည်းတော်ကြီးပြောတဲ့ ဖြစ်ပျက်ဆိုတာလည်း ရေရေရာရာမသိဘူး။ ဦးဇင်းကောင်းတို့ ဦးဇင်းခင်တို့ကလည်း သူတို့သိသလောက်၊ မှတ်သလောက်လေးတွေနဲ့ပဲ ဘေးကနေ ပြောနေကြတာပဲ” ဟု တွေးနေရင်း နားထဲမှာတော့ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏ တရားသံတွေ ကြားနေရသည်။ “အင်း ငါက ကျွဲပါးစောင်းတီးပဲ။ ဆရာတော်ကြီးကိုတောင် ပြစ်မှားမိသေးတယ်။ တရား

အနှစ်သာရမသိဘဲနဲ့ သေရင်တော့ သွားပါပြီ။ တကယ်လို့ ကျန်းမာရေး ပြန်ကောင်းလာခဲ့ရင် တရားအားထုတ်တော့မယ်” ဟု ဓမ္မသံဝေဂတွေ ဝင်လာခဲ့ ပါတော့သည်။

စာမဖတ်ရ မနေနိုင်

ငှက်ဖျားဖြစ်ရာကနေ နာလံ့ထလာပြီး ကျန်းမာရေးပြန်ကောင်းလာခဲ့၏။ အရှင်သုနန္ဒ စာဝါတွေပြန်လိုက်နိုင်လာခဲ့သည်။ သီဟိုဠ်ကျောင်းတိုက်မှာ အစိုးရ ပထမငယ်တန်းအောင်ခဲ့ပြီးပြီမို့ ပထမလတ်တန်းစာဝါများသာ လိုက်ဖို့လိုအပ် သော်လည်း မဟာဂန္ဓာရုံ ပညာရေးစံနစ်အတိုင်း သင်ရိုးကို အောက်ခြေမှစပြီး ပြန်လိုက်သည်။ မူလတန်းမှစ၍ ဂန္ဓာရာမိက သာမဏေကျော်တန်းစာဝါများကို လိုက်သည်။

မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်တွင် ဂန္ဓာရာမိက သာမဏေကျော်တန်းကို ရဟန်းတော်တွေပါ ဝင်ရောက်ဖြေဆိုခွင့်ပြုထားပါသည်။ ၎င်းသာမဏေကျော် တန်း သုံးဆင့်အောင်မြင်ပြီးလျှင် အပြင်ထွက်ပြီး ဆွမ်းခံစရာမလိုတော့။ စာချ ပုဂ္ဂိုလ်စာရင်း ဝင်သွားပြီး ကျောင်းတိုက်က ဆွမ်းကျွေးထားသည်။ အရှင် သုနန္ဒက ဂန္ဓာရာမိကသာမဏေကျော်တန်းကို ပထမဆင့် ဒုတိယဆင့်အထိ စာဝါလိုက်ရင်း အစိုးရပထမလတ်တန်း၊ ပထမကြီးတန်းများကိုလည်း ဖြေဆို အောင်မြင်ခဲ့လေသည်။ အရှင်သုနန္ဒ စာဝါလိုက်ခဲ့သော စာချဆရာတော်များမှာ ဦးဝိမလဗုဒ္ဓိ၊ ဦးဣန္ဒက၊ ဦးကုမာရ၊ ဦးသုစိတ္တ၊ ဦးပါကဋ၊ ဦးအဂ္ဂ၊ ဦးဝိလာ သဂ္ဂ၊ ဦးဝိစက္ကဏ၊ ဦးဝိလာသ၊ ဦးအရိယဝံသ စသော စာချဆရာတော် များဖြစ်ပါ၏။

အရှင်သုနန္ဒ ပထမကြီးတန်းရောက်တော့ မျက်စိဝေဒနာ ပြန်ဖြစ်လာ၏။ ဝေဒနာက ပြင်းထန်လွန်းသဖြင့် ဆရာဝန်ကြီးက “စာ ဆက်မလုပ်ပါနဲ့တော့၊ စာဆက်လုပ်ရင် မျက်စိလုံးဝကန်းသွားလိမ့်မယ်” ဟု တားမြစ်သည်။ ထိုနှစ်က မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်မှာ ပထမကြီးတန်းဖြေဆိုခွင့်မရတာ ခုနစ်ပါးရှိ၏။

ဆယ်တန်းခြောက်ဘာသာဂုဏ်ထူးရခဲ့သော အရှင်ဆန္ဒာဓိကကိုလည်း မျက်စိဝေဒနာကြောင့် ဖြေဆိုခွင့်မပေးခဲ့။ အရှင်ဆန္ဒာဓိကက မြိတ်ဘုရားငါးဆူကျောင်းမှာ သွားဖြေပြီး အကြီးတန်းပထမကျော်ရရှိသွားသည်။ အရှင်သုနန္ဒကတော့ နောက်နှစ်မှ ဖြေခွင့်ရပြီး ပထမကြီးတန်းအောင်မြင်၏။ ထိုနှစ်က အရှင်သုနန္ဒစာဖတ်လျှင် စာအုပ်နှင့်မျက်နှာ ကပ်ပြီးတော့ ဖတ်ရသည်။ ပါဝါကလည်း ၉၅၀ ကျော်နေပြီ။ မျက်စိကန်းမယ်လို့ ဆရာဝန်တားထားတဲ့ ကြားထဲကပဲ စာမဖတ်ရ မနေနိုင်၊ ရသလောက် ဖတ်နေ၏။

ဆွမ်းကွမ်းပေါများ စာသင်သားဘဝ

မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်မှာ သံဃာတော် တစ်ထောင်ဝန်းကျင် တစ်ထောင်ကျော်ရှိ၏။ သံဃာကုန်ဆွမ်းကပ်သော ဒကာရှိသောနေ့မှာ ဆွမ်းဆွမ်းဟင်း အဆင်ပြေသော်လည်း ဆွမ်းဒကာမရှိလျှင်တော့ မနက်အရုဏ်ဆွမ်းပဲပြုတ်နှင့်င်ပြာရည် နေ့ဆွမ်း ဟင်းနှစ်ခွက်ကပ်သည်။ ဟင်းနှစ်ခွက်နှင့် ဘုဉ်းပေးလို့ အဆင်မပြေတော့ ဆွမ်းခံထွက်ကြရ၏။ အမရပူရခေါ် တောင်မြို့က စာသင်တိုက်တွေများ၊ စာသင်သားသံဃာတွေလည်း ပေါများသဖြင့် ဆွမ်းဆွမ်းဟင်း ပြည့်စုံဖို့မလွယ်၊ မြို့သူ မြို့သားတွေက ယက္ကန်းလုပ်ငန်း၊ ယက္ကန်းခတ်သူ လက်လုပ်လက်စားတွေသာ များသည်။

အရှင်သုနန္ဒ ဆွမ်းခံထွက်တော့ ဆွမ်းတွေ ဆွမ်းဟင်းတွေ သပိတ်အပြည့်ရသည့်အပြင် သပိတ်ဖုံးပေါ်မှာလည်း မုန့်သစ်သီးတွေ အပြည့်တင်လို့၊ လက်ကလည်း မနိုင်တနိုင်ဆွဲလို့။ အရှင်သုနန္ဒ သပိတ်တစ်လုံးက သီတင်းသုံးဖော်သုံးလေးပါ။ ဘုဉ်းပေးလို့ပင် မကုန်နိုင်။ သီတင်းသုံးဖော်များကို အရှင်သုနန္ဒ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ကပ်လှူလေ့ရှိသည်။ အရှင်သုနန္ဒ ဆွမ်းခံပြန်လာပြီဆိုလျှင် အပေါ်တင်တွေရော လက်ဆွဲတွေနှင့်ပါ မနိုင်မနင်း ဖြစ်နေသဖြင့် သီတင်းသုံးဖော် ဦးဇင်းတွေ ဝိုင်းကူမကြရသည်အထိ ဘုန်းကံကြီးမားလာ၏။

ငယ်စဉ်ရှင်သာမဏေဘဝတုန်းကတော့ ဆင်းရဲလိုက်တာ လာဘ်လာဘ ပါးရှားလိုက်တာ။ ပေတံလေးတစ်ချောင်း ရဖို့ပင်မနည်း။ သာမဏေဘဝ တစ်လျှောက်လုံး ပိတ်သင်္ကန်းနဲ့ပဲ နေခဲ့ရသည်။ ရဟန်းတစ်ဝါရတော့မှပဲ တက်ထရွန်သင်္ကန်း ဝတ်ရုံဖူးတော့သည်။ ဂန္ဓဝရုံရောက်တော့ ဆွမ်း ဆွမ်းဟင်း၊ မုန့်ပဲ၊ သစ်သီးတွေ အလျှံပယ်ပေါများသလို သပိတ်သင်္ကန်းကအစ လာဘ် လာဘာတွေလည်း ကြွယ်ဝလာသည်။ သီတင်းသုံးဖော်များပင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ခွဲခြမ်းပေးကမ်း သုံးဆောင်နိုင်လာ၏။

ယခုလို ဘုန်းကံကြီးမားလာရတာ ဘာကြောင့်လဲလို့ ပြန်စဉ်းစားလျှင် ကျောက်မဲ သီဟိုဠ်ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်မှာနေစဉ်က ဆရာဖြစ်သူ စာချဘုန်းကြီး အား ၄ နှစ်လုံးလုံး ဆွမ်းဝတ်ပြုခဲ့ခြင်းကို သွားတွေ့ရ၏။ ကိုယ်ပြုတဲ့ကံ ကိုယ့်ထံပြန်လာခြင်းပင်။ ဆရာသမား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သိရှိနားလည်ပြီး ဆွမ်းဝတ်ပြုခဲ့တဲ့ အကျိုးပေးခြင်းပင်။ “ဘုန်းကြီးချင်ရင် ဆရာသမားတွေ ဘာလိုအပ်သလဲ။ လိုအပ်တာကို နားလည်ဖြည့်စွမ်းပေးပြီးတော့ အနီးကပ် လုပ်ကျွေးသမှု ပြုစုရတယ်” ဟု ဆရာတော် ဦးသုနန္ဒက စာရေးသူအား အမိန့်ရှိပါသည်။

သဒ္ဓါတရားကောင်းလှသော မယ်တော်ကြီးကို အကြောင်းပြု၍လည်း အရှင်သုနန္ဒအား သီတင်းသုံးဖော်တွေက ချစ်ခင်လေးစားကြ၏။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အရှင်သုနန္ဒ၏အစ်မဖြစ်သူ ဆရာလေး ဒေါ်သုစန္ဒာက အမရပူရမြို့ မင်္ဂလာရိပ်သာကြီးမှာ ယောဂီများ ဆွမ်းကွမ်းဝေယျာဝစ္စ ပြည့်စုံ ရေးအတွက် တာဝန်ယူရသည်။ သမီးဖြစ်သူကို အကြောင်းပြု၍ ခမည်းတော် ကြီးကလည်း အရှင်ဣန္ဒာဝုဓေမည်ဖြင့် ရဟန်းဘောင်တက်ရောက်ကာ မင်္ဂလာ ရိပ်သာမှာပဲ သီတင်းသုံးသည်။ မယ်တော်ကြီးကလည်း ယောဂီဝတ်နှင့် တရား အားထုတ်ရင်း မင်္ဂလာရိပ်သာမှာပဲနေ၏။ မင်္ဂလာရိပ်သာနှင့် မဟာဂန္ဓာရုံက ၁၅ မိနစ် မိနစ် ၂၀ လောက်လျှောက်ရင် ရောက်တာမို့ မယ်တော်ကြီး သား ရဟန်းဆီကို မကြာခဏ လာလေ့ရှိသည်။

မယ်တော်ကြီးက ကျောင်းကိုလာလျှင် မည်သည့်အခါမျှ လက်မဲ့မလာ။ စားစရာ သောက်စရာ တစ်ခုခုတော့ပါလာမြဲ။ အရှင်သုနန္ဒနေသောကျောင်းရှိ သံဃာတော် ဆယ်ပါးအပါးနှစ်ဆယ်ရှိသမျှအတွက် အလုံအလောက် ယူလာ လေ့ရှိ၏။ ဘုရားလက်ထက်တော်က ကျောင်းဒကာ အနာထပိဏ်သူဌေးတို့ ကျောင်းအစ်မကြီး ဝိသာခါတို့လည်း မြတ်စွာဘုရားကျောင်းတော်ကိုလာတိုင်း ကိုရင်လေးတွေ ဦးဇင်းလေးတွေအတွက် ခဲဖွယ်ချိုချဉ်ဆီဦးထောပတ်တွေ အမြဲ ပါလာလေ့ရှိသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ သံဃာတော်တွေကလည်း မယ်တော်ကြီး ရောက်လာတာနှင့် “မယ်တော်ကြီး သားတို့အတွက် ဘာစားစရာပါလဲ” ဆိုကာ ဝိုင်းလာကြတော့၏။ မယ်တော်ကြီးက အရပ်မြင့်မြင့် အသားအရည် ဖွေးဖွေး သဒ္ဓါတရားကောင်းကောင်းနှင့် ရဟန်းသံဃာတွေအပေါ် အလွန် ကြည်ညိုတတ်သဖြင့် ကျောင်းကသံဃာတွေကလည်း ချစ်ခင်ကြသည်။ အလှူ အတန်းရက်ရောသော မယ်တော်ကြီးကို အကြောင်းပြု၍ အရှင်သုနန္ဒကိုလည်း သံဃာတွေက ချစ်ခင်ကြသည်။ ဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်မှာ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် စည်းကမ်းတကျ ပညာသင်ကြားရင်း အရှင်သုနန္ဒနေလာခဲ့၏။

ဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက် မဟာနာယကဆရာတော်တစ်ပါးဖြစ်သော (နောင်တွင် နာယကချုပ်ဆရာတော်ကြီး) အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသမှာ နိုင်ငံကျော် ဓမ္မကထိက အကျော်အမော်ဖြစ်၏။ အဟောအပြောကောင်းသော ဆရာတော် အဖြစ် ကျော်ကြားပြီး တပည့်သံဃာတွေကိုလည်း ဟောတတ်ပြောတတ်အောင် သွန်သင်ပေးလေ့ရှိသည်။ ဆရာတော် အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသထံမှ အရှင်သုနန္ဒ ဓမ္မကထိကဆရာဖြစ် သင်တန်းတက်ခဲ့ပုံကို ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။

ဘုန်းကြီးကုဏ်၏ ဓမ္မကထိကသင်တန်း

အရှင်သုနန္ဒ မဟာဂန္ဓာရုံတိုက်မှာနေရင်း အစိုးရပထမကြီးတန်း အောင် မြင်သည်။ ပထမကြီးတန်းပြီးသွား၍ ဓမ္မာစရိယတန်းအတွက် စာဝါတွေလိုက် နေသော်လည်း မျက်စိက အားမရ။ ပထမကြီးတန်းဖြေနေစဉ်ကပင် ဆရာဝန်က

စာမကြည့်ဖို့ ပြောထားသည်။ ဓမ္မာစရိယစာဝါတွေလိုက်နေပြီဆိုတော့ ဆရာဝန်ကရော ဆရာဘုန်းကြီးများကပါ တားမြစ်ကြတော့သည်။ ဓမ္မာစရိယက ကြည့်စရာ၊ ဖတ်စရာ၊ ရေးစရာ၊ မှတ်စရာတွေ များလွန်းတာလည်း ပါ၏။

အရှင်သုနန္ဒကိုယ်တိုင်လည်း ကိုယ့်မျက်စိအခြေအနေကို ကိုယ်တိုင်သိ၏။ ကျမ်းစာအုပ်သားရေဖုံးအထူကြီးတွေ မျက်စိနားရောက်အောင် မပြီးကြည့်ရတာ လွယ်တာမှတ်လို့၊ ပါဝါကလည်း ဒီထက်တိုးရင် ပုလင်းကွဲဖင်ကို တပ်ကြည့်ဖို့ပဲ ရှိတော့သည်။ စာဝါဆက်လိုက်ဖို့ စဉ်းစားရတော့မည်။ နောက်တစ်ခုက မဟာဂန္ဓာရုံတိုက်သို့ ရောက်ကာစနစ်မှာ ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်ပြီး မေ့မျောကာ သေမလောက်ဖြစ်စဉ်က ဝင်လာခဲ့သော သံဝေဂအသိဉာဏ်မျိုး မကြာခဏ ဝင်လာနေတာလည်း ရှိသေး၏။ သို့ဖြစ်၍ စာပေပရိယတ္တိ လိုက်စားဖို့ အခြေအနေမပေးမှတော့ ပဋိပတ္တိလမ်းကြောင်းကို ရွေးချယ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ရတော့သည်။ ဝိပဿနာအလုပ်စခန်းကို ကိုယ်တိုင် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် လေ့လာအားထုတ်ပြီး ဝိပဿနာအလုပ်ပေးတရားဟော ပြောတဲ့လမ်းကိုပဲ လိုက်တော့မည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ချလိုက်ပါတော့သည်။

အရှင်သုနန္ဒ ဝိပဿနာ အဟောအပြောဘက်ကို ဇောက်ချလေ့လာဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်နှင့် မရှေးမနှောင်းမှာပင် မဟာဂန္ဓာရုံနာယကဆရာတော် အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသက ဓမ္မကထိက ဟောနည်း ပြောနည်း သင်တန်းပို့ချပေးတော်မူလာ၏။ တိုင်းယက်တဲ့ ပက္ကလာ၊ မိုးရွာတာနှင့် အခန့်သင့်ဆိုတာလို၊ ရေငတ်တုန်း ရေတွင်းထဲကျလို့ ပြောရမလား။ အရှင်သုနန္ဒ ထခုန်မိတော့မတတ်ဝမ်းသာလုံး ဆို့သွားရလေ၏။

ဆရာတော်ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသမှာ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက် နာယကဆရာတော်ငါးပါးထဲက အငယ်ဆုံးဖြစ်သော်လည်း တိုက်တာက အားအကိုးရဆုံးဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က နာယကချုပ်ဆရာတော် ဦးစန္ဒောဘာသနှင့် နာယကကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးမဟိန္ဒ၊ ဦးအဂ္ဂဝံသ၊ ဦးဣန္ဒောဘာသတို့နောက်မှာ မှ ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသဖြစ်သည်။ နာယကချုပ်ဆရာတော် ဦးစန္ဒောဘာသ

မရှိသည့်နောက်ပိုင်းမှာ ကျန်နာယကကြီးများအားလုံးကပင် အငယ်ဆုံးဖြစ်သော ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသအား နာယကချုပ်အဖြစ် လိုလိုလားလား တင်မြှောက်ခဲ့ကြပါ၏။

ဆရာတော် ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသက နိုင်ငံကျော်ဓမ္မကထိက ဆရာတော်တစ်ပါးအဖြစ် တစ်နိုင်ငံလုံး မသိသူမရှိ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသည်။ ဆရာတော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်ဓမ္မကထိကအကျော် ဆရာတော်များမှာ မြစကြာဆရာတော် ဦးလက္ခဏာ၊ မိုးတားဆရာတော် ဦးသူရိယာဘိဝံသ၊ သီတဂူဆရာတော် ဦးဉာဏိဿရစသဖြင့် ရှိကြ၏။ ဆရာတော် ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသက ကြည်ကြည်လင်လင် သွက်သွက်လက်လက် အကွက်စေ့စေ့ အချက်ကျကျနှင့် တရားနာပရိသတ် အလှူရှင်များ သဒ္ဓါတရား နိုးကြားပေ။ ပေါက်လာအောင် ဆွဲဆောင်ဟောပြောရာမှာ နာမည်ကြီးသည်။ အသံလည်း ကောင်း၏။ ဆရာတော်အသံကို ကြားလိုက်ရလျှင် ရင်ထဲမှာ အေးမြကြည်လင်သွားကြသည်။

အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှာလည်း သမာသမက်ရှိ၍ တိုက်တာ တိုးတက်အောင်လည်း ကြံဆောင်နိုင်သော သံဃာတော်တစ်ထောင်ကျော်တို့အား တရားဟောပြီး ကျွေးမွေးနိုင်ရုံသာမက စာသင်သား သံဃာတော်တို့ လိုအပ်ရာမှန်သမျှကို မငြင်းမပယ် ချက်ခြင်းရအောင် ဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်သော အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသအား နာယကများကရော စာသင်သားများကပါ ချစ်ခင်လေးစားကြသည်။ ချစ်စနိုးနှင့် “ဘုန်းကြီးကုဏ္ဍ” ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ တိုက်တာအကျိုးစွမ်းစွမ်းတမံ ထမ်းဆောင်သူဖြစ်သော်လည်း “တောင်ကျောင်းကြီး” ဆိုသော သာမန်နှစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်လေးမှာပင် စာသင်သား သံဃာတော်တွေနှင့်အတူ သီတင်းသုံးသည်။

ဆရာတော်ဦးကုဏ္ဍလ ဓမ္မကထိကသင်တန်းပို့ချပေးတာက တောင်ကျောင်းကြီးရှေ့က ကွပ်ပျစ်ကလေးပေါ်မှာပါ။ သင်တန်းသား ၁၅ ပါးခန့် ရှိမည်။ ယခု ဓမ္မကထိကဆရာတော်ဖြစ်နေကြသော ဦးဉာဏဝံသ၊ ဦးပါကဋ၊ ဦးဝံသပါလာ လင်္ကာရတို့လည်း သင်တန်းသားထဲမှာပါသည်။

ဆရာတော်အဓိကထား ပို့ချပေးတာကတော့ ဂါထာရွတ်ပုံ၊ ဆောင်ပုဒ်
ချပေးပုံ၊ မြန်မာစကားကို မြန်မာလူမျိုးများ နားလည်အောင် စကားပြော
ရှင်းလင်းပြတ်သားပြီး အကွက်ကျကျ ပြောတတ်အောင် သင်ပေးသည်။ သုတ္တန်
ဇာတ်လမ်းကို ဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့နွဲ့ အားရပါးရပြောပြပြီး ထိုသုတ္တန်ထဲမှ ဖောက်၍
ဝိပဿနာနှင့် ဆက်စပ်ဟောပြောကာ တရားနှုတ်ခမ်းသက်တက်အောင် သင်
ပေးသည်။ ဆရာတော်က သုတ္တန်မှ ဝိပဿနာဖြင့် တရားနှုတ်ခမ်းသက်
ဟောပြောရာတွင် နာမည်ကျော်ကြား၏။ တရားပွဲအစချီဖွင့်လှစ်ပုံကိုလည်း
စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဆွဲဆောင် စတင်လေ့ရှိသည်။ ဆရာတော် ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသ၏
တရားဟောကွက်ကို နားလည်စေဖို့ “အဖေ အမေသတ်ပွဲ” အမည်ရှိ တရား
တော်ကို လေ့လာကြည့်ပါဦး။

တရားဟောကွက်ဆင်နည်း

တရားစကားချီးကလေးက-

ယနေ့မြန်မာကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၅၅ ခုနှစ် ပထမဝါဆိုလဆန်း ၄ ရက်နေ့၊ ခရစ်နှစ် ၁၉၉၃ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့မှာ အမရပူရမြို့ မဟာ ဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်သို့ (အလှူရှင်အမည်ထည့်ပါ) လာရောက်ကြလျက် အရုဏ် ဆွမ်းနေ့ဆွမ်းများဖြင့် ဆက်ကပ်ခြင်းဆိုတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုများ ပြုလုပ်ကြ ပါတယ်။

ဒီတော့ ဒီနေ့ပြုလုပ်အားထုတ်တဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ မဇ္ဈကမ္ဘာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ထဲက တရား တစ်ပုဒ်နဲ့ တိုက်ဆိုင်ပြီးတော့ ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဒီကနေ့ ဒကာ ဒကာမတွေ ဘာလာလုပ်ကြတာတုန်းလို့ မေးရင် မြတ်စွာဘုရား ဒေသနာနည်းနဲ့ ဖြေကြစို့ ဆိုရင် “မိဘကိုသတ်၊ မင်းကိုသတ်၊ တိုင်းရပ်ပြည်ကိုမှုန်း”တဲ့။

ဒီကနေ့ အမေသတ်တဲ့ပွဲ၊ အဖေသတ်တဲ့ပွဲ။ အမေအဖေသတ်ပြီး မင်း နှစ်ပါးကိုလည်း သတ်၊ တိုင်းပြည်ကြီးတစ်ခုလုံးကိုလည်း ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းအောင် ခြေမှုန်းလိုက်ရင်တဲ့။ “အပါယ်မကျ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၊ လောကအမြတ်ဆုံး” ဪ မြတ်စွာဘုရားက အမေသတ် အဖေသတ်လို့ အပါယ်မကျတဲ့အပြင် အိုဘေး နာဘေး သေဘေးကြီးကတောင် မြန်မြန်လွတ်သွားမယ်တဲ့။ အဖေအမေတွင် မကဘူး တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်နေတဲ့ မင်းနှစ်ပါးကလည်း သတ်တဲ့။ အပါယ်မကျတဲ့အပြင် နိဗ္ဗာန်ရမယ်တဲ့။

နိဗ္ဗာန်ရမယ်ဆိုတာ အိုဘေး နာဘေး သေဘေးကြီး မြန်မြန်လွတ်သွား တယ်။ ဒါတွင်မကဘူး။ သူလျှိုစုံထောက် အထောက်တော်တွေနှင့်တကွဖြစ် တဲ့ တိုင်းပြည်ကြီးကို ခြေမှုန်းပစ်တဲ့။

ဆောင်။ ။ မိဘကိုသတ်၊ မင်းကိုသတ်၊ တိုင်းရပ်ပြည်ကိုမှုန်း။

အပါယ်မကျ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၊ လောကအမြတ်ဆုံး။

လကုဏ္ဍက၊ ဘဒ္ဒိယ၊ ဗုဒ္ဓဟောသည့်ထုံး။

ဝစီနှုတ်ကြွေး ပုပုလေး

ဒီတရား ဘယ်မှာဟောတုန်း ဘယ်သူ့အကြောင်းပြု ဟောတာတုန်းဆိုတော့ လကုဏ္ဍက ဘဒ္ဒိယမထေရ်ကို အကြောင်းပြုဟောတယ်။ ဘုရားလက်ထက်တုန်းက အသီတိမဟာသာဝက မြတ်စွာဘုရားရဲ့လက်ရုံး တပည့်ကြီး ရှစ်ကျိပ်ရှိခဲ့တယ်။ အဲဒီ ရှစ်ကျိပ်ထဲမှာ လကုဏ္ဍက ဘဒ္ဒိယဆိုတာရှိတယ်။

အရပ်က ပုပုလေး။ အခုကာလပြောရင် လူစဉ်မမီဘူး။ ရှေးအတိတ်တုန်းက ကဿပဘုရားလက်ထက်တုန်းက သူခေါင်းဆောင် လက်သမားဆရာကြီး အဖြစ်နဲ့ စုပေါင်းပြီး ကဿပဘုရားရှင်ရဲ့ ဓာတ်တော်ကြွင်းတွေကို ဌာပနာပြီးတော့ စေတီတစ်ဆူတည်ကြတယ်။

“ဉာဏ်တော် ဘယ်လောက်ထားမတုန်း။ ဟ အတောင်တစ်ရာထားမယ်” စသည်ဖြင့် အစည်းအဝေးမှာ ပြောကြ။ သူက ခေါင်းဆောင်ဆိုတော့ “ဟေ့ အတောင်တစ်ရာဆိုရင် ကုန်ကျစရိတ်က မနည်းဘူး။ အတောင်ငါးဆယ်ပဲ တည်မယ်” လို့ ကုန်ကျစရိတ်များစွာစိုးပြီး သက်သာအောင်ပြောလိုက်တယ်။

အတုမရှိတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။ ဘုန်းတော်အနန္တ၊ ကံတော်အနန္တ၊ ဉာဏ်တော်အနန္တ၊ တန်ခိုးတော်အနန္တ၊ ကျက်သရေတော်အနန္တ ပြည့်စုံတော်မူတဲ့ ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို သောသိမ်အောင် သွားပြုလုပ်သလို ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီဝဋ်ကြွေး နှုတ်ကြွေး မသိမသာပါလာတဲ့အတွက် သူ့မှာ ဖြစ်လေရာဘဝ အရပ်ပုပုလေးချည်း ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။

သတိပြုဖွယ် ရတနာသုံးသွယ်

ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာရတနာသုံးပါးနဲ့ စပ်လာလို့ရှိရင် အမှတ်တမဲ့နဲ့ သေးသိမ်သွားအောင် မစီမံမိဖို့ အဲဒါ လကုဏ္ဍကက သက်သေပြတယ်။ တို့ဘုရား လက်ထက် ရဟန္တာအရှင်သူမြတ်ကြီးဖြစ်တော့လည်း ဧတဒဂ်ဘွဲ့ရ ရဟန္တာအရှင်သူမြတ်။ အရပ်က လူစဉ်မမီရှာဘူး။ သူမြင်ရင် တအံ့တဩ

ကြည့်ကြတယ်။ ပြောင်တဲ့လူကလည်း ပြောင်၊ လှောင်တဲ့သူတွေကလည်း လှောင်နဲ့ပေါ့။

အခါတစ်ပါး မြတ်စွာဘုရား ဇေတဝန်ကျောင်းသီတင်းသုံးတော်မူစဉ် အရပ်ဝေး အာဂန္တုတွေ ဘုရားဖူးကြရင်း ရောက်လာကြတော့ ဘုရားအနားမှာ အလ္လာပ သလ္လာပ နှုတ်ဆက်စကားပြောရင်း လက္ခဏာဘာဒ္ဒိယမထေရ်က ခပ်လှမ်းလှမ်းက ဖြတ်သွားတော့ ရဟန်းတော်တွေက လှည့်ကြည့်ကြတယ်။ တစ်ပါးနဲ့တစ်ပါး လက်တို့ပြောကြတယ်။ တလှုပ်လှုပ်နဲ့ ဣန္ဒြေမရဖြစ်ကြတယ်။

ဒါကို မြတ်စွာဘုရားက မြင်တော်မူလို့ “အေး သူ့မှာက သာမန်အညကြ အမှတ်တမဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးလို့ မထင်လိုက်ကြနဲ့။ အဲဒီသူက အဖေသတ် အမေသတ်လို့ ရဟန္တာဖြစ်လာတာ” လို့ စကားချိုးပြီး ဟောကြားတော်မူတယ်။

အဖေသတ် အမေသတ်၍ ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့သူ

မာတရံ ပီတရံ ဟန္တာ ၊ ရာဇာနော ဒွေစခတ္တိယေ။

ရဋ္ဌံ သာနစရံ ဟန္တာ၊ အနိဿော ယာတိ ဗြဟ္မဏော။

မာတရံ၊ မိမိကိုဖြစ်စေသော မွေးမေမေကို။ ဟန္တာ၊ သုတ်သင်ရှင်းလင်း သတ်ဖြတ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ ပီတရံ၊ ထိုထိုကိစ္စ ဝင့်ဝါကြသည့် ဖပိတာကို။ ဟန္တာ၊ သုတ်သင်ရှင်းလင်းသတ်ဖြတ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ ရာဇာနော ဒွေစခတ္တိယေ၊ တိုင်းကြီးပြည်ကြီးသခင် ဘုရင်နှစ်ပါးတို့ကိုလည်းပဲ။ ဟန္တာ၊ သုတ်သင်ရှင်းလင်း သတ်ဖြတ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ သာနစရံ၊ သူလျှိုခြောက်ယောက် အထောက်တော် တို့နှင့်တကွဖြစ်သော။ ရဋ္ဌံ၊ တိုင်းကြီးပြည်ကြီး နိုင်ငံတော်ကြီးကို။ ဟန္တာ၊ သုတ်သင်ရှင်းလင်း သတ်ဖြတ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ အနိဿော၊ ဆင်းရဲဟူသရွေ့ မြူမငွေဘဲ အေးမြချမ်းသာသည်ဖြစ်၍။ ယာတိ၊ နိဗ္ဗာန်နန်းမြိုင် စခန်းပိုင် အောင် စွမ်းနိုင်ပလေ၊ လွှမ်းနိုင်ခဲ့ပေတော့သတည်း။

ချစ်သားကို အခုဖြတ်သွားတဲ့ ပုတုတုလေးလို့ သင်တို့စိတ်ထဲမှာ ယူဆပြီး

ပြောင်ချင်ကြ၊ လှောင်ချင်ကြ၊ ရယ်မောချင်ကြတဲ့ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်လေးဟာ သာမန် မထင်လိုက်နဲ့။

အဖေသတ်လို့ ရဟန္တာဖြစ်တဲ့သူ၊ အမေကိုသတ်လို့ ရဟန္တာဖြစ်တဲ့သူ၊ တိုင်းပြည်ကြီးသခင် ဘုရင်ကြီးနှစ်ပါးကိုသတ်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်တဲ့သူ သူလျှို ခြောက်ယောက် အထောက်တော်တွေနဲ့တကွ နိုင်ငံကြီးကို ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်း အောင် ချေမှုန်းခဲ့တဲ့သူ။ ဘုရားက ပရိယာယ်နဲ့ဟောတာ၊ ဥဇုကဋ္ဌ အဖြောင့် မဟုတ်ဘူး။ ပရိယာယ် ဝင်္ကေတုတ္တိဒေသနာနဲ့ လှည့်ပြီးဟောတယ်။

အမေဆိုတာ တဏှာပါ

အမေသတ်တာဆိုတော့ ဘယ်အမေတုန်း။ တို့တစ်တွေရဲ့ သဏ္ဌာန်မှာ ဟိုဟာလေး လိုချင်၊ ဒီဟာလေး လိုချင်နဲ့ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တွေ လိုချင် တပ်မက်တဲ့ တဏှာကို အမေလို့ ခေါ်ပါတယ်။

အမေဆိုတာ သားသမီးတွေ ပေါက်ဖွားပေးတယ်။ အမေဝမ်းထဲက ထွက်လာရတယ် တို့တစ်တွေ အမေက သားသမီးတွေ ဖြစ်စေသလို တဏှာ ဆိုတဲ့တရားက လောကကြီးမှာရှိတဲ့ ရုပ်တွေ နာမ်တွေကို ဖြစ်ပွားစေအောင် လုပ်တယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကို သမုဒယသစ္စာတဏှာလို့ ခေါ်တယ်။

ရုပ်နာမ်ဒုက္ခ မှန်သမျှတွေဖြစ်အောင်လုပ်တာ တဏှာပဲ။ နတ်မင်း စည်းစိမ်၊ လူမင်းစည်းစိမ်၊ ဗြဟ္မာမင်းစည်းစိမ် အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန်ရအောင် တဏှာကလိုချင်တော့ ကောင်းမှုတွေပြုပြီး ဆုတောင်းတော့ဖြစ်ရော။ နတ်သား နတ်သမီးတွေ ဖြစ်တော့ရော နတ်ရုပ် နတ်နာမ်တွေရမယ်။ ရုပ်နာမ်တွေက ဒုက္ခတွေ။ အိုဟယ် နာဟယ် သေဟယ်ဆိုတဲ့ ဒုက္ခတွေလာကုန်ပြီ။ ဒီတော့ ရုပ်နာမ်တွေ ပေါက်ဖွားအောင်လုပ်တယ် ဘယ်သူလဲဆိုရင် တဏှာပဲ။ ဒါကြောင့် အမေနဲ့တူတာ တဏှာဖြစ်တယ်။

အမေတဏှာသတ်ပွဲ

ဒီကနေ့ ဒကာ ဒကာမတွေ အခုလို ကုသိုလ်ပြုနေကြတာဟာ တဏှာသတ်ပွဲကြီးပဲ။ အခုဆွမ်းကပ်လိုက်တာ ငါးသောင်း၊ ခြောက်သောင်းလောက် ကုန်မယ်။ အဲဒီငွေတွေ မလှူခင်က ငါ့ငွေ ငါ့ဟာနဲ့ တဏှာစိတ်ကလေ။ ငါ့ပစ္စည်း၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါ့စားမယ်၊ ငါ့သားကျွေးမယ်၊ ငါ့သမီးကျွေးမယ်၊ ငါဝတ်မယ် ငါဆင်မယ်နဲ့ လက်နဲ့ထိပြီ။ တငါငါနဲ့ တဏှာက တွယ်တာတယ်။ ဒီကနေ့ ဒကာ ဒကာမတွေရဲ့ သဏ္ဌာန်မှာ ဒီတဏှာသတ်နိုင်လို့ ဒီအလှူကြီး အောင်မြင်သွားပြီ။ သူများကို ပေးနိုင်တယ်၊ ကျွေးနိုင်တယ်ဆိုတာ တဏှာသေလို့ပဲ။

မြတ်စွာဘုရားက တင်စားဟောတာ၊ ဒီကနေ့ ဒါနကောင်းမှုကြီးပြုတယ် အမေနဲ့တူတဲ့ ဒီတဏှာကိုသတ်တယ်။ ဒါနဖြစ်ချင်ရင် အမေကို သတ်နိုင်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။

ဆောင်။ ။ အမေသတ်နိုင်အောင်၊ သတိဆောင်

များမြှောင်ဒါန အားထုတ်ကြ။

အဖေဆိုတာ မာနပါ

အဖေဆိုတာ ဘယ်နှယ်တုန်းဆိုတော့ ဒါလည်းတင်စားပြောတာပဲ။ အဖေဆိုတာ မာန။ မာနတရားက အဖေနဲ့တူတယ်တဲ့။ တို့ဘယ်သူမဆို ကိစ္စကြီးငယ်ရှိရင် “ငါဘယ်သူ့သားကွ၊ ကိုယ့်အဖေက ဂုဏ်ရှိတယ်။ ပွဲစားကြီး၊ ကုန်သည်ကြီး၊ စက်ပိုင်ကြီး” နဲ့ “ငါက ရှင်ဘုရင့်သားကွ၊ အမတ်ကြီးသားကွ” နဲ့ ကိုယ့်အဖေကို တာထိုးကြတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် မာန်မူကြတယ်။ အဲဒါကြောင့် အဖေက မာနနဲ့တူတယ်။

အဲဒီမာနကိုသတ်ရင် သီလကုသိုလ်တွေရတယ်။ ဒီနေ့ ဆွမ်းဒကာ ဆွမ်းအမေတွေ ခုနက ဆွမ်းလောင်းကြတော့ ဆွမ်းခံကြွလာတဲ့ ဖိုးသူတော်လေးတွေ ကိုယ့်လောက် ဘာမှအသက်ကြီးသေးတာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်ထက်အများကြီးငယ်တယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီဖိုးသူတော် ကိုရင်လေးတွေကို ရိုရိုသေသေ လောင်း

ရတယ်။ ရီရီသေသေဆိုတဲ့ သီလဖြစ်လိုက်သည်နဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ဝမ်းထဲမှာ မာနတွေ ပျောက်သွားတယ်။

တကယ်ကြည့်မယ်ဆိုရင် စည်းစိမ်တွေနဲ့ ကြည့်မလား။ ရာထူးရာခံတွေနဲ့ ကြည့်မလား။ ကိုယ်ကသာဦးမယ်။ အဲဒါတွေ အကုန်နှိပ်ချုပ်လိုက်ပြီးတော့ ဖိုးသူတော်ကနေ ဦးဇင်းတွေအထိ ဝေယျာဝစ္စ ဆောင်ရွက်လိုက်တယ်။ အဲဒါ သီလခေါ်တာပဲ။ အဲဒီသီလက အဖေနဲ့တူတဲ့ မာနကို သတ်တာပဲ။ ဒါကြောင့် လိုက်ဆိုကြည့်ပါ။

ဆောင်။ ။ ဖ သတ်နိုင်အောင်၊ သတိဆောင်
များမြှောင်သီလ အားထုတ်ကြ။

မင်းနှစ်ပါးဆိုတာ

မင်းနှစ်ပါးဆိုတာကျတော့ သဿတဒိဋ္ဌိနဲ့ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို ပြောတယ်။ သဿတဒိဋ္ဌိဆိုတာ ဒီခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာရှိတဲ့ အသက်ဝိညာဉ်လို့ခေါ်တဲ့ ရုပ်နာမ်အစုလေးက သေတော့ နောက်ဘဝ ကူးသွားတယ်။ ဒါကြောင့် သူက ရှင်ဘုရင်ပဲတဲ့။

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဆိုတာကျတော့ ဘယ်သူမဆို သေပြီးရင် ပျောက်ကရောလို့ထင် တယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ရုပ်အလောင်းက မြေမြှုပ်ပစ်တယ်။ ဘယ်ဘဝမှရောက်တယ် ဆိုတာ မရှိဘူး။ ဒီမှာလမ်းဆုံးတယ်လို့ ထင်တယ်။

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိက ပြတ်တယ်လို့ယူတယ်။
သဿတဒိဋ္ဌိက ဆက်တယ်လို့ယူတယ်။

ဒီသဿတဒိဋ္ဌိနဲ့ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိက ရှင်ဘုရင်နှစ်ပါးမင်းဆိုတာ ကျန်တဲ့သူတွေ က သူ့အလိုလိုက်ရတယ်။ သူပြောတာပြီးကြရတယ်။ ဒိဋ္ဌိ ၆၂ ပါးလို့ခေါ်တဲ့ အယူမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေ သူတို့ဆီမှာ ခေါင်းဆိုက်ကြရတယ်။ ဒိဋ္ဌိမှန်သမျှ သူတို့ နှစ်ပါးက အခြေခံတယ်။

ဒါကြောင့် သူတို့နှစ်ပါးဟာ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်တဲ့ ရှင်ဘုရင်တဲ့။ ဘယ်
တိုင်းပြည်လဲဆိုတော့ ခန္ဓာငါးပါးတိုင်းပြည်ကြီးကို ပြောတယ်။

မင်းနှစ်ပါးကို သတ်ချင်ရင်

ဒီခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားဆိုတဲ့ တိုင်းပြည်ကြီးကို အုပ်ချုပ်နေတယ်
ဒီသဿတဒိဋ္ဌိနဲ့ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိပဲ။ ဒီမင်းနှစ်ပါးကို သတ်ချင်ရင် ဓမ္မခေါ်တဲ့
ဝိပဿနာလက်နက်နဲ့ သတ်ရတယ်။

ဝိပဿနာရှုတော့မယ်ဆိုတော့ အခုကိုယ့်စိတ်ကလေးပဲ ရှုရ။ ဘုန်းကြီး
ပြောနေတဲ့ အသံဓာတ်လေးပဲ ရှုရ။ ရှုဆိုတာ သတိထားကြည့်တာပြောတယ်။
တရားရှုတယ်ဆိုတာ ဘာလုပ်တာလဲမေးရင် သတိထားကြည့်တယ်။

အခုပြောနေတဲ့ အသံလေး ဘယ်ရောက်သွားပါလိမ့်မတုန်း။ သတိထား
ကြည့်လိုက်တော့ ဘုန်းကြီးပါးစပ်က ထွက်လာပြီးတော့ ပျောက်ပျောက်
သွားတယ်။ နားကနေပြီးတော့ ကြားတယ်။ ကြားတဲ့စိတ်ကလေး သောတ
ပသာဒက လာခတ်ပြီး ကြားဆိုတဲ့ နာမ်စိတ်၊ သောတပသာဒလာထိတဲ့ ရုပ်။
အဲဒီ ရုပ်နာမ်လေးတွေ ဘယ်ရောက်သွားပါလိမ့်မတုန်း။ ပြီးတော့ ပျောက်သွား
တယ်။

ကြားတဲ့အခိုက်မှာရှိတာ ရုပ်နာမ်၊ နားသောတပသာဒ အသံဓာတ်ဆိုတဲ့
အကြည်ရုပ်။ ဒီနှစ်ခုစပ်လိုက်တာ ရုပ်ချင်းစပ်လိုက်တယ်။ အဲဒါကို ရုပ်ဓာတ်၊
သိသိသွားတဲ့ နာမ်ဓာတ်။ အဲဒီရုပ်ဓာတ်နဲ့ နာမ်ဓာတ်နှစ်ခုပဲ ရှိတယ်။
သူ့အကြောင်းနဲ့ သူ့အကျိုးပေါ်တော့ ကြားရတယ်။ ကြားရတဲ့အသံလေး
မရှိမှန်းသိတော့ ပျက်တာပဲ။ ဒီလိုသိရင် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ သေတာပဲ။ သဿတ
ဒိဋ္ဌိလည်း ဒီနည်းနဲ့သတ်ရတယ်။

ဒါကြောင့် ဝိပဿနာရှုလိုက်လို့ ရုပ်နာမ်တွေဖြစ်ပျက်ကို မြင်ရင်
သဿတဒိဋ္ဌိနဲ့ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ နှစ်ပါးသေတယ်လို့ ခေါ်တယ်။ ဒါကြောင့် မင်း
နှစ်ပါးကို သတ်ချင်ရင် ဓမ္မဆိုတဲ့ ဝိပဿနာကို ရှုပွားရတယ်။

ဆောင်။ ။ မင်း သတ်နိုင်အောင်၊ သတိဆောင်
မြားမြောင်မမ္မ၊ ရှုပွားကြ။

သူလျှိုခြောက်ယောက်

သူလျှိုခြောက်ယောက် အထောက်တော်တွေက ဘယ်သူတွေတုန်းဆို
တော့ နန္ဒီရာဂဆိုတဲ့ တဏှာခြောက်ပါး။ မျက်စိပေါက်၊ နားပေါက်၊ နှာခေါင်း
ပေါက်၊ လျှာပေါက်၊ ကိုယ်ပေါက်၊ မနောပေါက်၊ ဒွါရခြောက်ပါးပြောတယ်။

သူလျှိုဆိုတာ အတွင်းဝင်ပြီးတော့ ပူးသတ်တယ်။ မိတ်ဆွေယောင်ဆောင်
တယ်။ မိတ်ဆွေမှတ်ပြီး ယုံကြည်သွားတယ်။ စုံထောက်တွေက အရင်မိတ်ဆွေဖွဲ့
ပြီး ယုံကြည်လောက်ပြီဆိုမှ ပူးသတ်သွားတယ်။ သူ့လိုရာကို ဆွဲတယ်။
နောက်ဆုံး ဖမ်းချုပ်တယ်။

အဆင်းရူပါရုံ မြင်တဲ့ မျက်စိပေါက်မှ တဏှာသူလျှို ဝင်လာတယ်။
ဘာကောင်းမှုလေးပြုပြု၊ သူလျှိုက ဝင်လာပြီ။ အခုကောင်းမှုပြုနေတာ နည်းတာ
မဟုတ်ဘူး။ ကုန်တာမှ။ နတ်စည်းစိမ် သူဌေးကြီးစည်းစိမ်း ကောင်းကောင်း
ရပေါ့။ ဒီသံဃဒါနကုသိုလ်မျိုးနဲ့ဆိုကွာ ဖြစ်လိုက်မည့်စီးပွားတွေ။ အဲဒီလို
စီးပွားရအောင် ဆုတောင်းတော့ သူဌေးကြီးဖြစ်မယ်။

နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အိုနာသေလွတ်တဲ့နေရာ ရနိုင်ပါလျက်နဲ့ ပြည်တန်ပတ္တမြား
ကြီး ရနိုင်ပါလျက်နဲ့ ချက်ကျောက်ကလေးမှတ်ပြီး သူဌေးဖြစ်ရပါလို၏။ ဆု
တောင်းလိုက်တယ်။ မျက်စိအောက်က တဏှာက လှည့်စားလိုက်တယ်။ သူဌေး
ကြီးဖြစ်လာပြီ ဆီးချိုတို့၊ သွေးတိုးတို့၊ နှလုံးတို့၊ ကင်ဆာတို့၊ သွေးကြောပိတ်
တို့၊ သူဌေးကြီး ဒုက္ခတွေ ခံရတယ်။

သူလျှိုက လှည့်စားပြီး သူလိုရာ ဆွဲသွားလိုက်တယ်။ ၃၁ ဘုံထဲမှာ
အချုပ်ကျသွားတယ်။ အိုနာသေ ဒုက္ခတွေနဲ့ ကြုံရတယ်။

ရန်မျိုးကိုရှင်း၍

ဒီတော့ သူလျှိုကို ချေဖျက်ပြီး ၃၁ ဘုံဆိုတာ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေနဲ့
အိုနာသေဘေးနယ်ကြီး အကျဉ်းစခန်းကြီး ထောင်တန်းကြီး။

ဒီကနေ လွတ်အောင်ရုန်းမယ်ဆိုပြီးတော့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု စေတနာ
ကြောင့် ၃၁ ဘုံဝဋ်က ကျွတ်ဖို့လွတ်ဖို့ဖြစ်ပါစေသားလို့ဆိုတော့ သူလျှိုတွေ
နဲ့တကွ တိုင်းပြည်ကြီးကို ခြေမုန်းပစ်လိုက်တယ်။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ အာယတန
၁၂ ပါးက လွတ်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုလိုက်တယ်။

ဆောင်။ ။ မိသတ်နိုင်အောင်၊ သတိဆောင်

မြားမြောင်ဒါန၊ အားထုတ်ကြ။

ဖသတ်နိုင်အောင်၊ သတိဆောင်

မြားမြောင်သီလ၊ အားထုတ်ကြ။

မင်းသတ်နိုင်အောင်၊ သတိဆောင်

မြားမြောင်ဓမ္မ၊ ရှုပွားကြ။

ပြည်ဖျက်နိုင်အောင်၊ သတိဆောင်

မြားမြောင်ဓမ္မ၊ ရှုပွားကြ။

မိဘကိုသတ်၊ မင်းကိုသတ်၊ တိုင်းရပ်ပြည်ကိုမှုန်း။

အပါယ်မကျ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၊ လောကအမြတ်ဆုံး။

လကုဏ္ဍက၊ ဘဒ္ဒိယ၊ ဗုဒ္ဓဟောသည့်ထုံး။

ဒေသနာနိဂုံး

ကဲ လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယမထေရ်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဘုရားကိုယ်တော်
မြတ်ကြီး ဟောတော်မူသွားတဲ့အတိုင်း ဒီကနေ့ ဒကာ ဒကာမအပေါင်း သူတော်
ကောင်းတို့သည်

အဖေနဲ့တူတဲ့ မာနကိုသတ်

အမေနဲ့တူတဲ့ တဏှာကိုသတ်

တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်တဲ့ ရှင်ဘုရင်နှစ်ပါးနဲ့တူတဲ့ သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးကိုသတ်။

သူလျှိုခြောက်ယောက် အထောက်တော်တွေနဲ့တူတဲ့ ဒွါရခြောက်ပါး။ နန္ဒီရာဂတဏှာကို သတ်ပြီးတော့

အာယတန ၁၂ ပါးလို့ခေါ်တဲ့ တိုင်းပြည်ကြီးကို ခြေမုန်းဖို့အတွက် ဒီကနေ့ ဒါနကောင်းမှုအစုစုတို့ကို ပြုလုပ်အားထုတ်ကြပါကုန်၏။ ဤကဲ့သို့ အားထုတ်နိုင်ကြတဲ့ အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးများ ဖြစ်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။

ဤကဲ့သို့ မဂ္ဂသစ္စာဆိုတဲ့ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်တဲ့ ဝိဝဇ္ဇနိဿိတကုသိုလ်တွေကို နေ့စဉ် စုဆောင်းအားထုတ်နိုင်ကြတဲ့ ရှေးရှေးဘုရားလောင်းကြီးတွေ ရအပ်ရောက်အပ်သော နိဗ္ဗာနဓာတ်တရား တော်မြတ်ကြီးကို လျင်မြန်ဆော့စွာ ရကြရ ရောက်ကြရ မြင်ကြရပါလို့ ကုန်သောဟူ၍ ပတ္တနာအောင်ဆု ပြုကြကုန်ရာသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

စကားပြောကောင်းချင်ရင်

ဆရာတော် ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသ ကင်ရှားကျော်ကြားနေသော အချိန် ကာလက ယခုလောက် ဓမ္မကထိကဆရာတော်များ မပေါ်များ။ တရားပွဲများ လည်း ယခုလို မပေါ်များလှပါ။ မန္တလေးရန်ကုန်မြို့ကြီးများမှာပင် တရားပွဲ ရှားပါးပါသည်။ နယ်မြို့များ၊ ကျေးရွာဒေသများ တရားပွဲဆိုတာ တစ်နှစ် တစ်ခါပင် မကျင်းပဖြစ်။ ရွာတစ်ရွာမှာ တရားပွဲရှိပြီဆိုရင် ရွာနီးချုပ်စပ်က မိုင်ပေါင်းနှစ်ဆယ်သုံးဆယ် အဝေးကပင် လှည်းတွေ ထမင်းအိုးတွေနှင့် တစ်နေကုန် သွားရလာရပြီး အုန်းအုန်းကြွက်ကြွက် စည်ကားလေ့ရှိပါသည်။

ယခုခေတ်လို လူမှုရေး၊ ဘာသာရေးအသင်းအဖွဲ့များလည်း မပေါ်များ သဖြင့် တရားပွဲဖြစ်ဖို့ရာ တစ်ဦးတည်း ဒကာအလှူရှင်များပေါ်တွင် မူတည်

နေပါသည်။ ကြွယ်ဝချမ်းသာသူများ သားရှင်ပြုရဟန်းခံ ကျောင်းရေစက်ချ စသည့် အခမ်းအနားများမှာသာ တရားပွဲထည့်လေ့ရှိကြသည်။ မလွန်ဆန်လှူ အသင်းတရားပွဲများလည်း အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှာ ကျင်းပလေ့ရှိကြသော်လည်း မလွန်ဆန်လှူအသင်း ဓမ္မကထိက သီးသန့်ရှိသည်။ မန္တလေးမှာတော့ ဆွမ်းလောင်းအသင်းများက ဝါတွင်း ဥပုသ် သီတင်းစဉ် တရားပွဲများ ကျင်းပလေ့ရှိ၏။ ဓမ္မကထိက ကျော်မကျော်ကို သီတင်းစဉ် တရားပွဲဓမ္မကထိက စာရင်းမှာပါမပါဖြင့် တိုင်းတာကြသည်။

ဆရာတော် ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသမှာ အလှူရှင်သဒ္ဓါတရား တက်ကြွအောင် ဟောပြောပေးရာမှာ နာမည်ကြီးသဖြင့် မန္တလေးရှိ သားရှင်ပြုအလှူပွဲ၊ ကျောင်းရေစက်ချစသောပွဲများမှာ ဟောကြားပေးရသည်။ သီတင်းစဉ်တရားပွဲစာရင်းမှာလည်း သီတဂူဆရာတော်၊ မြစကြာဆရာတော်၊ မိုးတာဆရာတော်၊ ဝါခင်းကုန်းဆရာတော်တို့နှင့်အတူ ဆရာတော်ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသ အမြဲပါသည် ဆိုရလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ ထိပ်တန်းဓမ္မကထိက အကျော်အမော်စာရင်းမှာ ဆရာတော်ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသ ရှိနေ၏။

ဆရာတော် ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသ တရားဟောကောင်းရခြင်းအကြောင်းကို လေ့လာကြည့်လျှင် ဆရာတော်က မြန်မာစာ မြန်မာစကား ကြွယ်ဝသည်။ မြန်မာစကားဖြင့် မြန်မာနားလည်အောင် နားဝင်အောင် ဟောပြောနိုင်စွမ်းရှိသည်။ အသံတော် ကြည်လင်ပြတ်သားလှသဖြင့် နာယူသူများ ရင်ထဲမှာ ရွှင်လန်းအေးမြသည်။ စကားပရိယာယ်ကြွယ်ဝစွာ ပေါပေါသီသီသုံးပြီး အာဝဇ္ဇန်းရွှင်သဖြင့် နာယူရသော တရားနာပရိသတ် ငြီးငွေ့မသွား ဆရာတော် ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသ တရားပွဲဆိုလျှင် တရားနာပရိသတ်များ တရားပွဲမပြီး ဆုံးခင် ထမပြန်နိုင်။ တရားပွဲပြီးသည့်တိုင် ငြိမ်သက်စွာ စောင့်စားနေကြသည်အထိ ဆွဲဆောင်အားကောင်းလှသည်။ ဆရာတော် တရားဟောသောမူက ဟောပြောသော တရားတော်တိုင်းမှာ သုတ္တန်တစ်ခုကိုမူတည်၊ ထိုသုတ္တန်မှ

ဖောက်ထွက်ပြီး တရားနိဂုံး အဆုံးသတ်တိုင်းမှာ သစ္စာတရားနှင့် အဆုံးသတ် လေ့ရှိခြင်းပင်။

ဆရာတော် ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသ ဘာကြောင့်ဒီလောက် အာဝဇ္ဇန်းခွင် ရသလဲ။ ဘာကြောင့် နာမည်ကျော်ရသလဲ၊ ထိုမေးခွန်းကို မေးလာကြသူတွေ ရှိ၏။ ဆရာတော် ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသက သူ့ဓမ္မကထိကသင်တန်းသို့ တက် ရောက်လာကြသော အရှင်သုနန္ဒတို့အဖွဲ့အား အထက်ပါမေးခွန်းကို အဖြေ ခိုင်းသည်။ သင်တန်းသားများက အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အကြောင်းပြချက် များကို ပြောသူပြောကြ၏။ တချို့ကတော့ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီး ရေးသား တော်မူခဲ့သော ကျမ်းစာအုပ်တွေဖတ်ပြီး အဲဒီကျမ်းစာတွေထဲက ဟောကွက် ပြောကွက်တွေယူပြီး ဟောတဲ့အတွက် တရားဟောကောင်းတာ နာမည်ကျော် တာဟု ဖြေကြသည်။

ထိုအခါ ဆရာတော်ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသက “မင်းတို့ဖြေတာ မှန်သင့် သလောက် မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အပြည့်အစုံ မမှန်သေးဘူး။ တရားဟော ကောင်းတဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်ကတော့ ဆရာတော်တရားဟောကြွတိုင်း ခရီးသွား တိုင်း ခရီးဆောင်ကန်ဆက်လေး အမြဲယူသွားတယ်။ အဲဒီကန်ဆက်လေးနဲ့ တရားခွေတွေ အမြဲနားထောင်တယ်။ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးရဲ့ တရားခွေ ကတော့ အများဆုံး နားထောင်တယ်” ဟု ဖြေကြားတော်မူရင်း “အပြော ကောင်းချင်ရင် များများနားထောင်၊ စကားပြောကောင်းချင်ရင် သူများပြောထား တာ များများနားထောင်ရမယ်” ဟု မိန့်တော်မူလိုက်ပါသည်။

ဆရာတော် ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသက ပြောရင်းဆိုရင်း လက်ထဲမှာ အသင့် ပါလာသော ကန်ဆက်ကလေးကို ဖွင့်ပြလိုက်၏။ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏ တရားခွေ ဖြစ်နေသည်။ ဆရာတော်က “မြန်မာပြည်မှာ ဓမ္မကထိကတွေ အများကြီးရှိတယ်။ အားလုံးကောင်းကြပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် မိုးကုတ်ဆရာ တော်ကြီးကတော့ မြန်မာစကားကို ပီပီသသ ပြောတတ်တဲ့နေရာမှာ နှစ်ပါး

မရှိဘူး။ တို့ စကားပြောကောင်းတယ်ဆိုတာ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ တရားတွေ ကြောင့်ပေါ့” ဟု မိန့်ကြားပြန်ပါသည်။

ဆရာတော်က ဆက်လက်၍ “တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင် အသံကောင်းဖို့ အဓိကလို့ ထင်နေကြတာ မှားတယ်။ တကယ်က အသံကောင်းဖို့ထက် သဘာဝဓမ္မကို ပိုပြီးတော့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြောတတ်ဖို့က အရေးကြီးတယ်” ဟုလည်း ညွှန်ပြပေးပါသည်။ ဂါထာကို ဘယ်နေရာမှာ ရွတ်ရမည်။ ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာလေးတွေကို ဘယ်လိုရွတ်ရမည် စသည်ဖြင့် စိတ်ရှည်လက်ရှည် သင်ပြပေးတော်မူပါသည်။ ဓမ္မကထိကသင်တန်းမှာ ခြောက်လလောက် ကြာမြင့်ပါ၏။

ရိပ်သာတစ်ဌာနလျှင် တစ်လစီဝင်

အရှင်သုနန္ဒ ဆရာတော်ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသထံ ဓမ္မကထိကသင်တန်း ခြောက်လတက်ပြီးချိန်တွင် သက်တော် ၂၄ နှစ်အရွယ် ရောက်နေပြီ။ ဆရာတော်က သင်တန်းပြီးတော့ သင်တန်းသားတွေကို မေးသည်။ ငါ့ရှင်တို့ ရှေ့ဆက်ပြီး ဘာလုပ်မယ် စိတ်ကူးထားကြသလဲ။ စာသင်တိုက်ဖွင့်ပြီးတော့ စာချကြမှာလား။ ဓမ္မကထိကလုပ်ပြီး နယ်လှည့်တရားဟော ထွက်မှာလား။ ဒါမှမဟုတ် ရိပ်သာထောင်ပြီး တရားပြကြမှာလား။ ဘယ်လမ်းကို ကြိုက်သလဲ” မေးရာ သင်တန်းသား အရှင်မြတ်တွေက ကိုယ့်ဆန္ဒနှင့်ကိုယ် အသီးအသီး လျှောက်ထားကြ၏။

အရှင်သုနန္ဒ အလှည့်မှာ “တပည့်တော်ကတော့ ပဋိပတ္တိဓမ္မနဲ့ သွားချင်ပါတယ် ဘုရား။ သုတ္တန်ချည်း သက်သက်မဟုတ်ဘဲ အလုပ်ပေးနဲ့အတူ ဟောပြောချင်ပါတယ် ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလိုက်ရာ ဆရာတော်က “ဒီလိုဆိုရင် ငါ့ရှင် ပရိပတ္တိကို ကိုယ်တိုင်ကျင့်ပါ။ ကိုယ်တိုင်ကျင့်ပြီးမှ အလုပ်လုပ်တာ ကောင်းတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရိပ်သာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ မိုးကုတ်၊ မဟာစည်၊ စွန်းလွန်း၊ သဲအင်းစသဖြင့် ရှိကြတယ်။ ရိပ်သာတွေကို တစ်ဌာနတစ်လစီ ဝင်ထိုင်ပါ။ ကိုယ်တိုင် လေ့လာပွားများအားထုတ်ပြီးကာမှ အလုပ်ခွင်

ဝင်ရတာ ပိုကောင်းတယ်။ ရိပ်သာတွေသွားပြီး တရားအားထုတ်ကြည့်ပါ” ဟု လမ်းညွှန်တော်မူသည်။

အရှင်သုနန္ဒလည်း ဆရာတော်ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း တန်ဆောင်မုန်း ကထိန်ပြီးသည်နှင့် ရိပ်သာများကို တစ်လစီ ဝင်ရောက်အားထုတ်သည်။ ရိပ်သာ များ ဝင်ရောက်အားထုတ်တာ ခြောက်လကြာသွားပြီ။ ဝါဆိုကာနီးမှ မဟာ ဂန္ဓာရုံကျောင်းသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလေတော့၏။

ဆရာတော်ဦးဓမ္မသာရဟောပြောချက်များ

ရိပ်သာတွေ တစ်လစီဝင်အားထုတ်ဖို့ ဆရာတော်ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသ ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း အရှင်သုနန္ဒ ပထမဆုံးဝင်ရောက်သော ရိပ်သာမှာ အမရပူရမြို့ မင်္ဂလာရိပ်သာဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က မင်္ဂလာရိပ်သာ ကမ္မဋ္ဌာန စရိယဆရာတော်မှာ ဦးဓမ္မသာရ (ဆင်ဖြူကျွန်း) ဆရာတော်ကြီးဖြစ်ပါ၏။

မင်္ဂလာရိပ်သာမှာ အရှင်သုနန္ဒ၏ ခမည်းတော်ကြီး ဦးဣန္ဒာဝုဓ ရှိနေသည်။ ကရားစခန်းဝင်ဖို့ ခမည်းတော်ကြီးက စာရင်းသွင်းပေးထား၏။ တရားစခန်းဝင်ဖို့ သုနန္ဒကစာအုပ်တွေ တပွေတပိုက်ကြီးနှင့် ရောက်သွားသည်။ ခမည်းတော်ကြီးက ဆီးမေး၏။ “ငါ့သား မင်းဘာလုပ်တာလဲ။ တရားစခန်း ဝင်မယ်ဆိုလို့ အဖေက စာရင်းသွင်းထားတာ၊ အခုဟာက ဘာလုပ်တာလဲ” ဆိုတော့ အရှင်သုနန္ဒက “တပည့်တော် တရားစခန်းဝင်မယ်လေ” ဟု ဖြေလိုက်၏။ “တရားစခန်းဝင်မယ်ဆိုပြီး ဒီစာအုပ်တွေက ဘာလုပ်မလို့လဲ” “ဪ ခါလား၊ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးရဲ့ တရားတော်တွေနာပြီး စာပေနဲ့ ပြန်တိုက်ကြည့်မလို့ပါ” ဟု ဖြေလိုက်ရာ ခမည်းတော်ကြီးက “ဘာပြောတယ်၊ မင်းလို ဖြုတ်ဦးနှောက်က မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး တရားနာပြီး ကျမ်းဂန်နဲ့ ပြန်တိုက်ကြည့်မယ် ဟုတ်လား။ ဒီမယ် ငါ့သား၊ အဖေက ပခုက္ကူမှာ ပထမ ကြီးတန်း စာဆိုရှင်ဘဝနဲ့ လာခဲ့တာပါ။ မင်းလို မတောက်တခေါက် အသိဉာဏ် လေးနဲ့ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးတရားကို သွားပြီး တိုင်းထွာမနေနဲ့၊ မင်းတရား

အားထုတ်မှာ အားထုတ်။ အားထုတ်ပြီးပြီဆိုမှ မင်းဘာသာ တိုက်ကြည့်ပေါ့။ အခုတော့ တရားပဲ အားထုတ်၊ မင်းစာအုပ်တွေ အဖေပေး”ဟု ဆိုကာ စာအုပ်များ သိမ်းသွား၏။ အရှင်သုနန္ဒယူလာခဲ့သော စာအုပ်များထဲမှာ ဋီကာကျော်နှင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အရသာစာအုပ်တွေလည်း ပါသည်။

မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏ မင်္ဂလာရိပ်သာထဲမှာ တရားနာပြီး တရားပဲ အား ထုတ်နေရသည်။ စာကြည့်ခွင့်မရ။ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဆရာတော်ကြီး ဦးဓမ္မသာရ၏ ဟောစဉ်တရားများကို စတင်နာကြားခွင့်ရတော့ ကြက်သီး များပင် ထသွား၏။ အရှင်သုနန္ဒအဖို့ ပရိသတ္တိသမားအဖြစ် စာပေသင်ကြား လာခဲ့တာ ယခုလို နိဗ္ဗာန်သွားမည့်လမ်းကို မသိခဲ့ပေ။ မဟာဂန္ဓာရုံ ရောက် ကာစတုန်းက ငှက်ဖျားရောဂါ အပြင်းအထန် ခံစားရတော့ ခမည်းတော်ကြီး က ဖြစ်ပျက်ရှုခိုင်းတုန်းကလည်း ဘာရှုလို့ရှုရမှန်းပင် မသိခဲ့ပါ။ မင်္ဂလာရိပ်သာ ရောက်တော့မှပင် နိဗ္ဗာန်သွားဖို့ လမ်းစဉ်ဆိုတာ ရှိပါလားလို့ သိရတော့သည်။ နိဗ္ဗာန်သွားဖို့ တရားလမ်းစဉ်ကို ဆရာတော်ဦးဓမ္မသာရ၏ ဟောပြောချက်မှ ထုတ်နှုတ်တင်ဆက်ပေးလိုက်ပါ၏။

နိဗ္ဗာန်ရောက်ချင်ရင် ဝိပဿနာအားထုတ်

ယောဂီအပေါင်းသူတော်ကောင်းတို့ ယနေ့ ယောဂီတို့ရိပ်သာကြီးထဲ လာပြီးတော့ ဘာလုပ်ကြတာလဲမေးရင် ဝိပဿနာတရားလာပြီး အားထုတ် ကြတာပါ ဘုရား”လို့ ဖြေမယ်။ ဝိပဿနာလာပြီး အားထုတ်ကြတဲ့အခါ တရားကို ရမ်းသမ်းပြီး ရှုရမှာလား၊ လမ်းစဉ်အတိုင်း သွားရမှာလားဆိုတော့ လမ်းစဉ်အတိုင်း သွားရမယ်။ လမ်းစဉ်အတိုင်းသွားမှ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ တွေ့မယ်။

ဒါဖြင့် ကောင်းပြီ။ ယောဂီတို့ တစ်သံသရာလုံးက နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့အသံကို မကြားဖူးလောက်အောင် ဝေးခဲ့တယ်လေ။ အတိတ်တုန်းက ဒါနတွေလည်း ပြုပါတယ်။ သီလတွေလည်း ဆောက်တည်ပါတယ်။ ဘာဝနာအလုပ်တွေလည်း

ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာ

ပွားများ အားထုတ်ပါတယ်။ သို့သော် နိဗ္ဗာန်မရခဲ့ဘူး။ နိဗ္ဗာန်လိုချင်ရင် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားအားထုတ်ရမယ်။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသင်္ခတဂါမိမဂ္ဂေါ

ချစ်သားတို့ မက္ခေမကောကံ ဖြောင့်ဖြောင့် ခရီးတစ်ကြောင်းတည်းနဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အရောက်ပို့တဲ့တရားက အဘယ်တရားလဲ ဘုရားလို့မေးပြီး ဖြေလိုက် တဲ့စကားက တစ်လုံးတည်း။ “ဝိပဿနာ” တဲ့။ မက္ခေမကောကံ ဖြောင့်ဖြောင့် ခရီးတစ်ကြောင်းတည်းနဲ့ နိဗ္ဗာန်အရောက်ပို့တဲ့တရား။ ဒါဖြင့် နိဗ္ဗာန်ရောက် ချင်ရင် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ရမယ်ပေါ့။

ဗလဝဝိပဿနာ ဖြစ်ပါစေ

ယောဂီတို့ ဝိပဿနာအားထုတ်မယ်ဆိုရင်လည်း ဒိဋ္ဌိခွာပြီး အားထုတ်တဲ့ ဗလဝဝိပဿနာ၊ ဒိဋ္ဌိမခွာဘဲ အားထုတ်တဲ့ ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ။ နှစ်မျိုးရှိပြန်ရော။ ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာဆိုတာ အားနည်းတဲ့ ဝိပဿနာ။ ဗလဝဝိပဿနာဆိုတာ အားကြီးတဲ့ ဝိပဿနာ။

အေး အားနည်းတဲ့ ဝိပဿနာ အားထုတ်နေမယ်ဆိုရင် ကုသိုလ်တော့ ရပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်မရနိုင်ဘူး။ ဗလဝဝိပဿနာ အားကြီးတဲ့ ဝိပဿနာကတော့ ကုသိုလ်လည်းရမယ်။ နိဗ္ဗာန်လည်း ရောက်မယ်။ အခုဟာက နိဗ္ဗာန်လိုချင် တာဆိုတော့ ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာကို ဖယ်ထားပြီး ဗလဝဝိပဿနာအားထုတ်ပါ။

ဗလဝဝိပဿနာဆိုတာ ဒိဋ္ဌိကိုခွာပြီး အားထုတ်တဲ့ ဝိပဿနာ။ ဒါဖြင့် ဒိဋ္ဌိခွာပြီး အားထုတ်ရမယ်ဆိုတော့ ရမ်းသမ်းခွာရမှာလည်း မဟုတ်သေးဘူး။ ဒိဋ္ဌိခွာမယ်ကြံရင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နားလည်ရမယ်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် နိဗ္ဗာန် သွားတဲ့ လမ်းကြောင်း။ ဟောဒီ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် အခြေခံအကျဆုံး၊ အရင်း အမြစ်အကျဆုံး။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုမှ သဘောမပေါက်ဘူး၊ နားမလည်ဘူးဆို ရင် အကြောင်းအကျိုးသဘောတွေ မသိရဘူးဆိုရင် ဒိဋ္ဌိကလည်း မကွာဘူး။

ဒိဋ္ဌိမက္ကာဘဲ အားထုတ်နေမယ်ဆိုရင် ဝိပဿနာဒုဗ္ဗလဖြစ်နေတယ်။ ဒုဗ္ဗလဖြစ်နေရင် ဘယ်တော့မှ နိဗ္ဗာန်မရဘူး။

ကောင်းလိုက်တဲ့ တရားစဉ်။ အရှင်သုနန္ဒ ဘဝင်ခိုက်သွားသည်။ သဘောကျသွားသည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အဓိကကျ၍ ညောင်လေးပင်တောရ၌ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သင်တန်းသွားတက်ခဲ့သည်။ အရှင်သုနန္ဒ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မောင်ဘွဲ့ပင် ရခဲ့သည်။

သို့သော် ယခုဆရာတော် ဦးဓမ္မသာရ၏တရားတော်ကို နာလိုက်ရတော့ ပို၍ ရှင်းသွား၏။ တရားအစဉ်ကို ပို၍သဘောကျသွား၏။ လမ်းစဉ်ရှိမှတော့ လမ်းစဉ်အတိုင်းသွားလျှင် နိဗ္ဗာန်ဆိုတာမရောက်ဘဲ ဘယ်ရှိတော့မှာလဲ။

အရှင်သုနန္ဒအဖို့ သွားချင်နေသောနေရာကို သွားဖို့လမ်းရှာတွေ့သကဲ့သို့ ပြုံးရွှင်ကြည်နူးမိသည်။ ဆရာတော်ဦးဓမ္မသာရအား လေးစားကြည်ညိုမိလေတော့၏။

ဆရာတော်ကြီးအပေါ် ဘဝင်မကျဖြစ်ခဲ့ပုံ

ယနေ့ကာလမှာ မိုးကုတ်ဓမ္မကထိကအဖြစ် ဓမ္မာရုံသီဆရာတော်ဘုရားအား နားလည်မှတ်သားနေကြပါသည်။ ထိုဓမ္မာရုံသီ ဆရာတော်ဘုရားသည် တစ်ချိန်က မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောပြောပုံကို ဘဝင်မကျဖြစ်ခဲ့ရကြောင်း သိရှိကြလျှင် အံ့သြနေကြမည်အမှန်ပါ။ ဓမ္မာရုံသီဆရာတော်ဘုရားကိုယ်တော်တိုင် အမိန့်ရှိခဲ့သော တကယ့်ဖြစ်ရပ်မှန်ကလေးကို တင်ပြပါရစေ။

ဓမ္မာရုံသီဆရာတော်အဖြစ်သို့ မရောက်မီ အရှင်သုနန္ဒ ပဉ္စင်းပျို့ဘဝ အမရပူရ မင်္ဂလာရိပ်သာကြီးမှာ စတင်တရားအားထုတ်ကာစ အချိန်က ဖြစ်ပါ၏။ တရားထိုင်ဖို့လို့သာ ထိုင်လိုက်ရသည်။ စိတ်က သမာဓိတည်ဆောက်၍မရ။ ရှင်းရှင်းပြောရလျှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏တရားကို ဘဝင်မကျဘဲဖြစ်နေ၍ တရားနှလုံးသွင်းလို့ မရတတ်။

အရှင်သုနန္ဒက ပရိယတ္တိမှ ကူးပြောင်းလာကာစမှီ သင်ယူထားသော စာပေ၏အရှိန်ဖြင့် မာနခံနေတာလည်း ပါ၏။ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးဟောပုံက ပါဠိပါဌ်သားမပါတော့ အထင်မကြီးနိုင်ဘဲဖြစ်နေသည်။ နာနေကျမဟုတ်၍ ဆရာတော်ကြီး၏ဟောကွက်ပြောကွက်များကို နားရည်မဝသေး။ နားအကင်းမပါးသေး။ သို့ဖြစ်၍ တရားထိုင်နေရသော်လည်း တရားထဲ စိတ်မရောက်ဘဲ သံသယတွေ ပွားနေမိသည်။

မှတ်မှတ်ရရ အဲဒီနေ့ နံနက်ပိုင်း တရားထိုင်ချိန်မှာ ဖွင့်ထားပေးသော တရားတိပ်ခွေက မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး မန္တလေးမြို့ ဦးချစ်ဆွေ ဓမ္မာရုံပေါ်မှာ (၁-၂-၁၉၆၁) ခုနှစ်က ဟောကြားတော်မူခဲ့သော တရားတိပ်ခွေ။ ပပဉ္စတရား သုံးပါးချုပ်ပုံနှင့် ဝေဒနာနုပဿနာရှုပွားပုံကို ဟောကြားထားသည်။ ဖြေးဖြေးအေးအေး ရှင်းလင်းပြသ ဟောကြားနေသော ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏အသံတော်နှင့် အရှင်သုနန္ဒ၏ သောတပဿာဒတို့ ထိခိုက်နာကြားနေရင်း သံသယတွေ လွင့်စင်ကာ သဘောကျလာပါတော့သည်။ ဆရာတော်ကြီးက “ဝိပဿနာမဂ္ဂဘဲ လိုချင်ရချင်တဲ့ သောမနဿကျတော့ မဖြစ်ကောင်းဘူး”

အရှင်သုနန္ဒအဖို့ တရားတိပ်ခွေနာနေသည် မထင်။ ဆရာတော်ကြီးကိုယ်တိုင် မိမိရှေ့မှာထိုင်၍ မိမိတစ်ဦးတည်းအတွက် တိုက်ရိုက်လာဟောပြုနေသလို ခံစားလိုက်ရ၏။ “ဝိပဿနာမဂ္ဂဘဲ လိုချင်ရချင်နေတဲ့ သောမနဿ”တဲ့။ ငါက ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ သေမှာကြောက်ပြီး ဝိပဿနာလုပ်မယ်လို့ စိတ်ကူးတာ။ “လိုချင်ရချင်တဲ့ သောမနဿ မဖြစ်ကောင်းဘူး”လို့ ဆရာတော်ကြီးက ဟောနေပြီ။ ဘာကြောင့် မဖြစ်ကောင်းတာပါလိမ့်။ ရှေ့ဆက်ပြီး အာရုံစိုက်၍ နားထောင်နေ သိသည်။ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ရဟတ်ကြီး လည်သောကြောင့်” ဆိုပါလား။

“ဖြစ်ကောင်းတဲ့ သောမနဿကျတော့ ဝိပဿနာလုပ်ငန်းတွေလုပ်ပြီး အနိစ္စမြင်တော့ ဝမ်းသာ၊ ဒုက္ခမြင်တော့ ဝမ်းသာ၊ အနတ္တမြင်တော့ ဝမ်းသာ၊

ဒုက္ခဆုံးတာလေးမြင်တော့ ဝမ်းသာပြီးသကာလ ရင်ထဲမှာ အေးချမ်းပြီး စိတ်ထဲမှာ ဝမ်းမြောက်မဆုံးဖြစ်နေတာလေးတွေ။ တစ်သံသရာလုံးက အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဝမ်းသာလုံးလေးတွေ ဖြစ်ကောင်းပါတယ်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပျက်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ဘုရားက “ဖြစ်ကောင်းတယ်ကွ” ဒီတော့ ဖြစ်ကောင်းတဲ့ သောမနဿ၊ မဖြစ်ကောင်းတဲ့ သောမနဿနှစ်မျိုး။

အရှင်သုနန္ဒ သဘောကျသွားပြီး တရားတော်မှာ အာရုံစိုက်နေလိုက်သည်။

“ဒေါမနဿကလည်း ဖြစ်ကောင်းတဲ့ ဒေါမနဿ၊ မဖြစ်ကောင်းတဲ့ ဒေါမနဿနှစ်မျိုး။ မဖြစ်ကောင်းတဲ့ ဒေါမနဿကျတော့ ဒီဘက်က ကိုယ်နဲ့ မတည့်တဲ့သူတွေ့ရင် မျက်စိလေးလွဲသွားတယ်။ ခေါင်းလေးရမ်းသွားနဲ့ မဖြစ်ကောင်းတဲ့ ဒေါမနဿ။ ဒီဒေါမနဿကျတော့ ဒုက္ခဒေါမနဿ ဥပါယာသ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် လည်သောကြောင့်။

ဖြစ်ကောင်းတဲ့ ဒေါမနဿကျတော့ ဒကာ ဒကာမတွေ ငါတို့သည် အပါယ်လေးပါး တံခါးပိတ် သောတာပန်တည်ဖို့အလုပ်တွေ လုပ်နေတယ်။ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ မြင်ကိုမမြင်ရသေးဘူး။ ဘုရားကလည်း ဟောထားပါတယ်။ ဖြစ်ပျက်မြင်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။ ဖြစ်ပျက်မှန်းဖို့ အရေးကြီးတယ်။ ဖြစ်ပျက်ဆုံးဖို့ အရေးကြီးတယ်လို့ ဟောထားပါလျက်နဲ့ ငါ့မှာမမြင်ဘူး။ ခက်ခက်ရလေခြင်း။ ဒါ ဒေါမနဿပဲ။ ဒီ ဒေါမနဿကျတော့ဖြစ်ကောင်းတယ်။

ဖြစ်ကောင်းတဲ့ ဒေါမနဿကို သာဓကလေး ထုတ်ပြမယ်။ ဟို မဟာ သီဝမထေရ်ကြီးဆိုတာ ရှိတယ်။ ဘုရားလက်ထက်က မဟာသီဝ။ အင်မတန် စာပေကျမ်းဂန် တက်ကျွမ်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး။ ကျောင်းပေါင်း ငါးရာကျော်လောက် စာချနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပါပဲ။ သူ့တပည့်တွေက တောထဲမှာ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ရင်းနဲ့ ရဟန္တာတွေ ဖြစ်ကုန်ကြတယ်။

တပည့်တွေက အဘိညာဉ်ဈာန်သမာပတ်တွေရကြတော့ သူတို့ဆရာကြီး ကို ကြည့်ကြတယ်။ ရဟန်းကိစ္စပြီးပြီလား။ ဪ ဘာမှမဟုတ်သေးပါလား

မြင်ကြတယ်။ ဒါနဲ့ ရဟန္တာဖြစ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ကောင်းကင်ကနေ ကြွလာတယ်။ သူ့ရှေ့မှာ ဝတ်ချ။ “ငါ့ရှင် ဘယ်ကလာသလဲ” “အနုမောဒနာတရားလေး နာချင်လို့ပါ ဘုရား” “ငါ့ရှင် ဘယ်နှယ် ငါ့မှာ အချိန်မရှိဘူး”

“ဒါဆိုရင် ဆွမ်းခံသွားတဲ့အချိန် သပိတ်ကလေးလွယ်နေတဲ့ အချိန်လေး ခဏလေး မေးပါရစေ” “ငါ့ရှင် ဒီအချိန်လည်း မရဘူး။ အဘိဓမ္မာမေးမည့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ သုတ္တန်မေးမည့်ပုဂ္ဂိုလ်။ သူ့အချိန်နဲ့သူကွ။ ဘယ်အချိန်မှ မေးလို့မရ ဘူးကွ”

“အရှင်ဘုရား သေချိန်လေးမှ ရှိသေးရဲ့လား ဘုရား” လို့ မေးပြီး သူ့ ရှေ့မှာပဲ ကောင်းကင်ပျံတက်သွားတယ်။ မဟာသီဝမထေရ်ကြီး စဉ်းစားတယ်။ ငါ့ရှေ့လာပြီး အနုမောဒနာတရား နာချင်လို့ ဟုတ်ပါရဲ့လား။ ငါ့ကို သတိ သံဝေဂရအောင် သက်သက်လာပြီး သတိပေးသွားတာပါလား။ ဒါများ ရဟန္တာ ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ မခဲယဉ်းပါဘူး။ ပရိယတ္တိစွန့်ခွာပြီး တောထဲမှာ တရားအားထုတ် တယ်။

ဝါဆိုလပြည့်ကျော်တစ်ရက်နေ့ ပြန်လာမယ်ဆိုပြီး လဆန်း ၁၃ ရက်နေ့ လောက်က တောထွက်သွားတယ်။ သုံးရက်သာ အချိန်စေ့သွားတယ်။ တော ထဲက မပြန်နိုင်ဘူး။ ဝါဆိုလပြည့်ကျော်တစ်ရက်နေ့ ဝါဆိုနိုင်ရဲ့လား။

ကဲ ဝါဆိုမမီတော့ သီတင်းကျွတ်ပဝါရဏာပွဲအမီ ရဟန္တာနဲ့ ဝင်မယ်ကွာ ဆိုပြီး ကြိုးစားလိုက်တာ။ ဒကာသစ်၊ ဦးခင်မောင်တို့ သီတင်းကျွတ်လည်း မရပြန်။ မှန်းခြေနဲ့ ကိုက်ရဲ့လား။ တိုတိုပြောကြပါစို့။ ၁၂ နှစ်ကြာသွားတယ်။

ဪ ငါတော့ ရထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဟုတ်မယ်မထင်ပါဘူး။ အတော် ညံ့ဖျင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ နေယျပုဂ္ဂိုလ်၊ ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ်၊ အညံ့ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နေ ပြီပဲဆိုပြီး ဒေါမနဿဖြစ်တယ်။

ဆရာတော်ကြီး၏ တရားကိုနာရင်း အရှင်သုနန္ဒ ဝမ်းနည်းသလို ဖြစ် လာသည်။ ဆရာတော်ကြီးက မိမိတစ်ပါးထဲကို ရွေးပြီး ဟောနေသလို ဆုံးမ နေသလို ခံစားလာသည်။ လွန်ခဲ့သောရက်များက ဆရာတော်ကြီးတရားကို

သေသေချာချာ မနားယူဘဲ စိတ်ထဲက ပြစ်မှားခဲ့သော မနောက်ကို ဝန်ချတောင်းပန်ချင်လာသည်။

ရင်ထဲမှာ တရားအသိ ကိန်းလာသည်နှင့်အမျှ ဝမ်းနည်းသလို အားငယ်သလိုနှင့် အားမလို အားမရဖြစ်လာသည်။ ငါတော့ မှားပြီ။ ငါ့မှာ မိဘတွေရော အစ်မပါ မိုးကုတ်ရိပ်သာထဲရောက်ပြီး မိုးကုတ်တရားမှာ ပျော်မွေ့ သက်ဝင်နေကြပါလျက်နှင့် ငါ့ကျတော့ ဆရာတော်ကြီးနဲ့ ဝေးခဲ့တယ် ငါ့လောက်မိုက်တဲ့သူ ရှိပါဦးတော့မလား။

ဆရာတော်ကြီးဟောတဲ့ တရားထဲက မဟာသီဝမထေရ်ကြီး တရားမရနိုင်လို့ ဒေါမနဿဖြစ်နေသလို ငါ့မှာလည်း တရားနဲ့ဝေးနေရာက ခုမှလိုချင်စိတ်တွေများပြီး အားမလိုအားမရ ဒေါမနဿတွေ ဖြစ်နေတာပါလား။ အရှင်သုနန္ဒစိတ်ထဲမှာ ထိုင်နေရက်က အတွေးတွေ ပွားနေ၏။ ဆရာတော်ကြီးတရားကတော့ ဆက်နေဆဲ။

“မှန်တာက သုံးရက်၊ နှစ်က ၁၂ နှစ်တောင်ပြည့်သွားတော့ ဒကာသစ်တို့၊ ဦးခင်မောင်တို့ သူ့စိတ်ထဲ စိတ်မပျက်ဘူးလား။ စိတ်ပျက်တာနဲ့ ထပြီး ငိုတော့တာပဲ။ ငါဟာ အတော်ဖျင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ မှန်ခြေတွေလည်း လွဲကုန်ပါရောလား။”

ရဟန်းကြီးငိုပြီဆိုတော့ ဒကာ၊ ဒကာမတို့သဘောကျလား။ ငိုတာသောမနဿလား၊ ဒေါမနဿလား။ ဒေါမနဿနော်။ ဘယ့်နှယ်ကြောင့် ဒီကိုယ်တော် ငိုရပါသလဲ။ တရားမရလို့။ တရားမရလို့ငိုတာ ဒေါမနဿ။ ဒီဒေါမနဿဖြစ်ကောင်း မဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ကောင်းပါတယ်။

ဒါနဲ့ သူတရားအားထုတ်နေတဲ့ သစ်ပင်စောင့်နတ်သမီးက ဒီကိုယ်တော်က တရားမရလို့ ငိုတာ၊ ယောက်ျားမတန်တဲ့ ဖျင်းကိုဖျင်းတယ်ဆိုပြီး မနီးမဝေးမှာ သူကလည်း ထိုင်ငိုနေတယ်။

အဲဒီမှာ နတ်သမီးကလည်း ငို၊ ကိုယ်တော်ကြီးကလည်း ငိုဆိုတော့ အစကတော့ မကြားသေးဘူးပေါ့။ နောက်တော့ ကြားတာနဲ့ ကိုယ်တော်ကြီးက

“ဟာ ဒီနားလာပြီး ဘာလို့ငိုရတာလဲ” လို့ ဦးစွာမေးလိုက်တယ်။ ဒါနဲ့ နတ်သမီးက “တပည့်တော်လည်း တရားရမလားလို့ ငိုနေတာပဲ” လို့ လျှောက်လိုက်တယ်။ ရဟန်းကြီး ရှက်သွားတယ်။

မဟာသီဝမထေရ်ကြီး ရှက်သွားတယ်။ ဒကာမကတောင် လှောင်သလို ပြောင်သလို ရှိနေပါလားလို့ ရှက်ပြီးတော့ ရဟန်းတရားကြိုးစားပြီး အားထုတ်လိုက်တယ်။ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားတယ်။

ဆရာတော်ကြီး ဟောနေသော မဟာသီဝမထေရ်ကြီးနှင့် ထူးခြားနားပင်။ အရှင်သုနန္ဒကလည်း တရားနာနေရင်း ရှိက်ကြီးတင် ငိုနေမိပါသည်။ မဟာသီဝမထေရ်ကြီးအကြောင်း ကြားရသိရတော့မှ မိမိငိုနေတာကို သတိရသွား၏။ မိမိငိုနေခြင်းကို ပတ်ဝန်းကျင်ကများ သိသွားလေသလား စိုးရိမ်စိတ်ဖြင့် ဘေးပတ်လည်ကို မျက်လုံးအသာ ဖွင့်ကြည့်မိသည်။ ယောဂီတွေက တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်စွာ တရားအားထုတ်နေကြတာ မြင်တော့ မိမိကိုယ်ကိုယ် ရှက်မိတော့သည်။

ဆရာတော်ကြီး၏ တရားတော်အသံက ပျံ့လွင့်လာနေဆဲ။ တရားအသံတော်မှာ နားစိုက်ရင်း အရှင်သုနန္ဒစိတ်ကလေး တည်ငြိမ်သွား၏။ ဖြစ်ပေါ်နေသော မိမိစိတ်ကလေး သတိကပ်ရှုမှတ်ရင်း တရားတော်ကို နာကြားနေလိုက်ပါတော့သည်။

“ဒါနဲ့ ခုနက အနုမောဒနာတောင်းတဲ့ ရဟန္တာမထေရ်က ငါ့ဆရာဘယ်လို ဖြစ်နေသလဲလို့ကြည့်တော့ ရဟန္တာဖြစ်နေပြီ။ ငါလည်း ခြေသွားဆေးပေးမယ်လို့ ပြန်ကြွလာတယ်။ သိကြားကလည်း ကောင်းကင်က မနေနိုင်လို့ သုဇိတာခေါ်ဆင်းပြီး ခြေဆေးပေးကြတယ်”

ဪ မဟာသီဝမထေရ်ကြီးဟာ တရားအားထုတ်နေတာ တရားမရလို့ ၁၂ နှစ်တိုင် ခြေကိုတောင် မဆေးပါလားဟု တွေးပြီး အရှင်သုနန္ဒ မဟာသီဝမထေရ်ကြီးအား ကြည်ညိုစိတ်အားကျစိတ်တွေ ဖြစ်နေသည်။ ရင်ထဲမှာ ကြည်နူးစိတ်နှင့်အတူ သတိလေးကပ်ရင်း တရားတော်ကို အာရုံပြုနေလိုက်

သည်။ မဟာသီဝမထေရ်ကြီးဟာ ရဟန္တာဖြစ်မှ ခြေဆေးတယ်။ ပြင်းထန်တဲ့ လုံ့လဝီရိယနဲ့ အားထုတ်ရင် နိဗ္ဗာန်ကိုရနိုင်ပါလားဟု အသိတရားလေး ဝင်လာရင် အရှင်သုနန္ဒ တရားတော်မှာ ကြည်နူးစိတ်နှင့်အတူ မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးလည်း လေးစားကြည်ညိုလာတော့သည်။

အချိန်စေ့၍ တရားဆင်းလျှင်ဆင်းခြင်း မိုးကုတ်ဆရာတော် ဘုရားကြီးအပေါ် ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံဖြင့် ပြစ်မှားကျူးလွန်မိသော အပြစ်တို့အား ပျောက်ကင်းပါစေ။ ဤနေ့ ဤအချိန်မှစပြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဥပနိဿယခံယူကာ အသက်ထက်ဆုံး တပည့်အဖြစ် သတ်မှတ်တော်မူပါဘုရားဟု ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ရုပ်တုတော်ရှေ့ဝယ် ထိုင်၍ ကန်တော့ရင်း ဝန်ချ တောင်းပန်လိုက်ပါတော့သည်။

အရှင်သုနန္ဒသည် ထိုနေ့ ထိုအချိန်ကစ၍ ဆရာတော်ကြီးအပေါ် လုံးဝ အပြစ်မမြင်တော့ဘဲ ဆရာတော်ကြီး၏ ဥပနိဿယကျကျ ထိမိရွှင်လန်းစွာဖြင့် မိုးကုတ်ဝိပဿနာတရားတော်များ ကျေးဇူးဆပ်ဟောကြားလျက် မိုးကုတ်ဓမ္မကထိက ဆရာတော်အစစ် ဖြစ်လာခဲ့ပါတော့၏။

ဂန္ဓာရုံမှာ တစ်ဝါဆိုပြန်

အရှင်သုနန္ဒ မင်္ဂလာရိပ်သာကြီးမှာ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏ ဥပနိဿယကို ခံယူပြီး ၁၀ ရက်စခန်းဝင်၏။ ထို့နောက် ဆရာတော်ဦးဓမ္မသာရက မန္တလေးမြို့ ပရိယတ္တိသာသနဟိတအသင်း (ဦးလှသိန်း ဓမ္မာရုံ) မှာ ၁၀ ရက် မီးငြိမ်းစခန်း ဖွင့်ရာသို့ ဆက်လက်လိုက်ပါပြီး တရားစခန်း ဝင်ပြန်သည်။ တရားသဘောကို ကောင်းစွာရရှိနေသည်။

၁၀ ရက် မီးငြိမ်းတရားစခန်းပြီးတော့ ဆရာတော် ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသ ညွှန်ကြားထားသည့်အတိုင်း မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်ရှိ ရိပ်သာများကို လှည့်လည် တရားစခန်း ဝင်၏။ မန္တလေးမြို့ စိန်ပန်းမဟာစည်။ မြင်းခြံစွန်းလွန်း ရိပ်သာ။ ကျောက်ဆည် ဝေဘူရိပ်သာ သဲအင်းဂူ ဂိုအင်ကာစသဖြင့် တစ်ဌာနပြီး တစ်ဌာန

လှည့်လည်ပြီး တရားအားထုတ်သည်။ တရားရိပ်သာများ တစ်လှည့်စီအားထုတ်ခဲ့ရာ ၆ လခန့် ကြာသွားပါတော့သည်။ ဝါဆိုခါနီးမှပင် အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလေ၏။

ကျောင်းတိုက်သို့ ပြန်ရောက်သည်နှင့် ဆရာတော်ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသထံ ပြန်ရောက်ကြောင်း လျှောက်ထားကန်တော့ဖို့ သွားသည်။ မှတ်မှတ်ရရ ထိုနေ့က ဘုရားဝတ်မတက်ခင် ညနေပိုင်းဖြစ်၏။ ဆရာတော်အထံရောက်တော့ ဆရာတော်က မေးသည်။ “ဘယ့်နှယ်လဲ သုနန္ဒရေ၊ တရားစခန်းတွေ တော်တော်ဝင် ဖြစ်ခဲ့ရဲ့လား” “မှန်ပါဘုရား။ တပည့်တော် တရားရိပ်သာ ၆ ဌာနမှာ တစ်လစီဝင်ပြီး အားထုတ်ခဲ့ပါတယ် ဘုရား” “ဘယ့်နှယ်လဲ” “အားလုံး အကောင်းတွေချည်းပါ ဘုရား” “အေး အားလုံး အကောင်းတွေချည်းပါပဲ ကွာ”။ သူနည်းနဲ့ သူ့ဆရာ ပြောစရာမလိုပါဘူး။ ဒီတော့ ငါ့ရှင် မင်းဘယ်မူနဲ့ သာသနာပြုမလဲ၊ ဘယ်မူနဲ့များ ဆက်လက်ပြီးတော့ အားထုတ်မလဲ” ဟု မေးတော်မူလိုက်သည်။

အရှင်သုနန္ဒကလည်း “မှန်လှပါ အရှင်ဘုရား။ တပည့်တော် မိုးကုတ် ဆရာတော်ကြီး၏ ဥပနိဿယနဲ့ ဆက်လက်ပြီးအားထုတ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ချက် ချထားပါတယ် ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလိုက်ရာ ဆရာတော်က ကုလားထိုင် ကြီးပေါ် ထိုင်နေရာကနေ လက်တင်ကို “ဘုံး” ခနဲ ရိုက်ချလိုက်ပြီ။ ဒါမှ ငါ့တပည့်ကွ။ ဘုန်းကြီးတို့က လမ်းကြောင်းပဲ ပေးနိုင်တယ်။ ရွေးချယ်တာက တော့ ကိုယ့်ဖာသာကိုယ် ရွေးချယ်ရမှာ။ ငါ့ရှင်ပရိယတ္တိတွေ သင်ကြားခဲ့ပြီးပြီ။ အဲဒါတွေက အလကားမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်ပိုင် ဆုံးဖြတ်နိုင်ဖို့၊ ကိုယ်ပိုင် ရွေးချယ် နိုင်ဖို့ သင်ထားတာပဲ။ ရွေးချယ်တဲ့နေရာမှာ ပရိယတ္တိမပါဘဲနဲ့ မရွေးချယ်နဲ့။ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မှန်ကန်အောင် ဆုံးဖြတ်နိုင်ရမယ်။

ငါ့ရှင်ရွေးချယ်တာ ကောင်းပါတယ်။ မိုးကုတ်ကတော့ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္န ဆိုတဲ့ လမ်းစဉ်ကျတယ်။ မြန်မြန်ဆန်ဆန် တိုးတက်မယ်။ တို့မြန်မာနိုင်ငံ မှာ ဘုရား တရားတော်တွေရှိနေတာပဲ။ ဒါပေမယ့် တရားအရသာကို လူတိုင်း

မခံစား နားမလည်ကြရဘူး။ ပါဠိဘာသာ တတ်ကျွမ်းတဲ့ ရဟန်းတော်တွေပဲ သိခွင့်ရနေတယ်။ ပါဠိဘာသာ မတတ်ကျွမ်းတဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ မိုးကုတ် ဆရာတော်ကြီးလို မြန်မာလူမျိုးတွေအတွက် မြန်မာလိုသက်သက် ဟောပေးတဲ့ သူရှိမှ ဆိုလိုသမျှအဓိပ္ပာယ် အကုန်သိခွင့်ရကြတယ်။ ပါဠိမတတ်ကျွမ်းလည်း တရားအရသာ ခံစားခွင့်ရကြတယ်။ ကောင်းပါတယ် ငါ့ရှင် ကြိုးစားပါ” ဟု ဆုံးမစကား ပြောလိုက်လေသည်။

အရှင်သုနန္ဒလည်း ဆရာတော် ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသအား ဦးချကန်တော့၍ မိမိနေရာဖြစ်သော ပွဲကုန်းသိမ်ကျောင်းသို့ ပြန်လာခဲ့၏။ ထိုနှစ်ဝါကို မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်မှာဆိုပြီး ဝါကျွတ်တော့ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်မှ ပင် တရားပွဲများကို လိုက်လံဟောကြားလေတော့၏။

မော်လူးမြို့မှာ ပလ္လင်တက် တရားပွဲတွေဆက်

သီတင်းကျွတ် ကထိန်ခင်းပြီးချိန်မှာ အရှင်သုနန္ဒ မဟာဂန္ဓာရုံတိုက်မှ ခေတ္တထွက်ခွာလာခဲ့၏။ ခမည်းတော်ကြီးရှိရာ မင်္ဂလာရိပ်သာတိုက်သို့ ရောက်သွားသည်။ ခမည်းတော်ကြီး ဦးကုဏ္ဍဝုဓကလည်း သားဖြစ်သူ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို သိထားပြီးဖြစ်၍ မိုးကုတ်နယ်လှည့် ဓမ္မကထိကဖြစ်သော ဆရာတော် ဦးကုမာရထံ အပ်နှံပေးသည်။ အရှင်သုနန္ဒအား နယ်လှည့်ဓမ္မကထိကဖြစ်အောင် နည်းပေးလမ်းပြ သွန်သင်ပေးပြီး ပလ္လင်တင်ပေးဖို့လည်း လျှောက်ထား၏။

ဆရာတော်ဦးကုမာရမှာ မင်္ဂလာရိပ်သာကြီးမှ နယ်လှည့်ဟောကြားနေသော ဓမ္မကထိက ဆရာတော်တစ်ပါးဖြစ်ဖို့လို့ သက်တော်ကြီးမှ သာသနာဘောင် ဝင်ရောက်လာတာ ဖြစ်သော်လည်း မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏ ဥပနိဿယကို ကျကျနနခံယူကာ ဟောကြားနေ၏။ ဦးကုမာရက အဟောအပြောကောင်းသည်။ ဒိဋ္ဌိဖြုတ်ကို ပိုင်နိုင်ကျွမ်းကျင်သည်။ ဒိဋ္ဌိဖြုတ် တရားဟောရာမှာ ရှင်းလင်းပြတ်သားလှသဖြင့် တရားနာယောဂီများ သဘောကျသည်။

ဆရာတော်ဦးကုမာရထံမှာ တပည့်ခံလိုက်ပါခဲ့သောအချိန်မှာ အရှင် သုနန္ဒ သက်တော် ၂၅ နှစ်ရှိနေပြီ။ အရှင်သုနန္ဒနှင့်အတူ ဦးဝိမလ (မြင်းခြံ)၊ ဦးဂန္ဓမာ (ပျဉ်းမနား)၊ ဦးနန္ဒေဘာသ (မေမြို့) တို့လည်း ဆရာတော် ဦးကုမာရ နောက်မှာ တပည့်ခံလိုက်ပါလာခဲ့ကြ၏။ အရှင်သုနန္ဒ ပထမဦးဆုံး ပလ္လင်တက် ရတာကတော့ ကချင်ပြည်နယ် မော်လူးမြို့ မြို့မကျောင်းမှာဖြစ်သည်။

မော်လူးမြို့မကျောင်းတွင် ဆရာတော်ဦးကုမာရနှင့် တပည့်လေးပါး အလှည့်ကျ တရားဟောကြရ၏။ အရှင်သုနန္ဒအလှည့်မှာ သိပ်တော့ အဆင် မပြေလှ။ စာသင်သားဘဝမှ ပလ္လင်တက်လာရသူဖြစ်၍ မိုးကုတ်ဟောနည်း နှင့် အံဝင်ခွင်ကျမဖြစ်။ အရှင်သုနန္ဒက မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီး အရှင်ဇေယျာ ဘိဝံသ ဆရာတော် အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသတို့၏ နည်းနာနိဿယအတိုင်း သုတ္တန်ကို အခြေခံပြီး ပါဠိဂါထာများ တန်ဆာဆင်၍ဟော၏။ ဆရာတော် ဦးကုမာရတို့ ဟောပုံနှင့်မတူ။ ဦးကုမာရတို့က မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏ ဥပနိဿယကို ခံယူဟောကြားသည်။ ပါဠိဂါထာတွေမပါဘဲ လက်တန်းဟောရ ခြင်းဖြစ်သည်။ မိုးကုတ်ဥပနိဿယနှင့် တစ်ထပ်တည်းမကျသော်လည်း အရှင် သုနန္ဒ ပွဲအတွေ့အကြုံရစေဖို့ လူရဲစေဖို့ရာ ဆရာတော်ဦးကုမာရက ဆက်လက် အဟောခိုင်းပါသည်။

အရှင်သုနန္ဒက ပရိယတ္တိနယ်ပယ်မှ ရောက်လာသူဖြစ်တော့ စာသံပေသံ မပျောက်ချင်။ ပါဠိဂါထာတွေ၊ ကဗျာလင်္ကာတွေ ရွတ်ချင်သည်။ တရားဟော ကောင်းပြီး ပရိသတ်လက်ခံသော်လည်း ဆရာတော်ဦးကုမာရက အားမရ။ မိုးကုတ်တရားဟောလျှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏ ဥပနိဿယအတိုင်း ဖြစ်စေ ချင်သည်။

ယခုတရားဟောထွက်လာကြသော ရဟန်းတော်ငါးပါးထဲမှာ အရှင် သုနန္ဒက သက်တော်အငယ်ဆုံးပေမယ့် ဝါတော်ကျတော့ အကြီးဆုံးဖြစ်၏။ ဦးကုမာရထက်ပင် ဝါကြီးသည်။ သို့သော် ခမည်းတော်ကြီးကိုယ်တိုင် အပ်နှံ ပေးလိုက်သော ဆရာဖြစ်၍ ဦးကုမာရအား ဆရာအရင်းပမာ သဘောထားကာ

ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်မှန်သမျှ မလစ်ဟင်းအောင် ပြုစုဆောင်ရွက်ပေးသည်။ ဦးကုမာရ ရေချိုးတော့မည်ဆိုလျှင် ရေလဲသင်းပိုင် မျက်နှာသုတ်ပုဝါ ဆပ်ပြာ အရံသင့်။ ကျိန်းတော့မည်ဆိုလျှင် အိပ်ရာခင်း အရန်သင့်ဖြစ်အောင် ပြုစုပေးနေတော့ ဆရာကလည်း ဂရုစိုက်သည်။

အရှင်သုနန္ဒ၏ ပရိယတ္တိ စာပေအရည်အချင်း ပြည့်ဝမှုကို ဆရာတော် ဦးကုမာရက အားကိုးပါသည်။ မိုးကုတ်တရားဟောရာမှာ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏ ဥပနိဿယ ကျနဖို့လို၏။ အရှင်သုနန္ဒ ဟောသောတရားများမှာ ပရိယတ္တိလမ်းကြောင်းပေါ်က သွားနေသဖြင့် ပရိယတ္တိမာန်ခံနေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဆရာတော်ဦးကုမာရက ငေါက်ကာ ငန်းကာပြင်ပေးရသည်။ အရှင်သုနန္ဒကလည်း ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ လိုလိုလားလား အပြင်ခံပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဆရာတော်ဦးကုမာရနှင့်အတူ အရှင်သုနန္ဒအပါအဝင် ဆရာတပည့်ငါးပါး မော်လူးမြို့မှာ စတင်ပလ္လင်ဖွင့်ပြီး ကသာ၊ မိုးညှင်း၊ မိုးကောင်းမြို့များသို့ တက်ခဲ့ကြ၏။ ထိုမှ အောက်ဘက်သို့ဆင်းကာ မုဒုံ၊ သထုံ၊ အပေါင်၊ ပျဉ်းမနား၊ တောင်ညို၊ မြင်းခြံစသည်ဖြင့် ပွဲစဉ်တွေ ဆက်ကာ ဆက်ကာ ဟောကြားခဲ့ကြပါသည်။ အရှင်သုနန္ဒလည်း မိုးကုတ်တရား ဟောနည်းနှင့် အတော်အသင့် အသားကျလာခဲ့ပြီဖြစ်ပါ၏။

မော်လမြိုင်မှာ အားငယ်စိတ်ဝင်ခဲ့

မော်လမြိုင်မြို့ မန္တလေးကျောင်းမှာ ဟောရသော တရားပွဲစဉ်ကိုတော့ အရှင်သုနန္ဒ ဘယ်တော့မှ မမေ့နိုင်။ အဲဒီတရားပွဲမှာ ဆရာတော်ဦးကုမာရက တစ်ရက်သာဟောပြီး ရန်ကုန်ကို ကြွသွား၏။ အရှင်သုနန္ဒနှင့် အရှင်ဂန္ဓမာ နှစ်ပါးကို နောက် ၄ ရက်မှာ ၂ ညစီဟောပေးဖို့ ချန်ထားခဲ့၏။

အရှင်ဂန္ဓမာက အရှင်သုနန္ဒထက် တရားဟော ကောင်းသည်။ အရှင်ဂန္ဓမာ တရားဟောပြီးတိုင်း မော်လမြိုင်ပရိသတ်က လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ အားပေးကြ၊ နှုတ်ဆက်စကား ပြောကြသလောက် အရှင်သုနန္ဒကျတော့ ကြိုးစားပမ်းစား

ဟောနေသည့်ကြားက နှုတ်ဆက်သူမရှိ အားပေးသူမရှိ။ အရှင်ဂန္ဓမာအား ပရိသတ်က ဝိုင်းဝိုင်းလည် နှုတ်ဆက်အားပေးနေသော မြင်ကွင်းကို အရှင် သုနန္ဒအားကျသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် “ငါ ဒီလောက်ကြိုးစားပြီး ကောင်းအောင်ဟောနေတာတောင် အားပေးမည့်ပရိသတ် မရှိဘူး။ ငါဟောတာ မကောင်းလို့လား” စသည်ဖြင့် အားငယ်စိတ်တွေ ဝင်လာ၏။

အရှင်ဂန္ဓမာအား အားကျသောစိတ်မှသည် သူ၏ အောင်မြင်မှုအပေါ် မနာလိုဝန်တိုစိတ်တွေ ပြောင်းလဲသွား၏။ သို့သော် အရှင်သုနန္ဒက ထိုမနာလို ဝန်တိုစိတ်များကို အရှင်ဂန္ဓမာ၏အပေါ် မကျရောက်စေခဲ့။ ငါ လိုသေးတယ်။ ငါ ကြိုးစားရဦးမယ်ဟုသာ ခံယူလိုက်သည်။ ငါကြိုးစားလို့ တရားဟော ကောင်းလာရင် အရှင်ဂန္ဓမာလိုပဲ ပရိသတ်က ငါ့ကို အားပေးကြလိမ့်မယ်လို့ တွေးပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားပေးအားမြှောက် အထောက်အပံ့စိတ်အဖြစ်သို့ အရှင်သုနန္ဒ အချိန်တိုအတွင်းမှာပင် ပြောင်းလဲပြုပြင် ရယူလိုက်ပါတော့သည်။ မော်လမြိုင်တရားပွဲစဉ်များပြီးတော့ အမရပူရမြို့ မိခင်မင်္ဂလာရိပ်သာကြီးသို့ ပြန်ကြွလာခဲ့ကြ၏။

ဆရာစန္ဒဟောကိန်းများ

အရှင်သုနန္ဒ သက်တော် ၂၆ နှစ်အရွယ်မှာ ဟောကြားခဲ့ရသော မန္တလေး မြောက်ပြင်တရားပွဲကိုလည်း အရှင်သုနန္ဒ အမြဲအမှတ်ရနေ၏။ မန္တလေးမြို့ မြောက်ပြင် သူရဲဈေးဘူတာ၊ ရွှေဘုံသာဓမ္မာရုံမှာ ဆရာတော်ဦးကုမာရ၊ ဦးဝိမလ တို့နှင့်အတူ အရှင်သုနန္ဒဟောကြားခဲ့ရသော မီးငြိမ်း ၁၀ ရက် တရားစခန်း ပွဲပေါ့။ သူရဲဈေးဘူတာက အမေညို၊ အမေလှတို့ ဦးဆောင်ကျင်းပသည့်ပွဲ။

သူရဲဈေးဘူတာ တရားစခန်းပွဲမှာ ဦးဝိမလက နံနက်ပိုင်းသင်တန်းပေး ၏။ အရှင်သုနန္ဒက နံနက်ပိုင်း သီလပေးနှင့် အလုပ်သင်တရားဟော၊ နေ့လည် ကျတော့ အရှင်ခံ အရှင်ဉာဏ်ဟော အရှင်သုနန္ဒ တစ်နေ့နှစ်ကြိမ် ဟောရသည်။ ညပိုင်းကျတော့ ဆရာတော် ၃ ပါး တစ်ညစီ အလှည့်ကျ ဟောရသည်။

တရားစခန်းပွဲများ ပြကွဒိန်ထုတ်ဝေသော ဗေဒင်ဆရာကြီးစန္ဒြိတို့ သားအဖလည်း တရားလာအားထုတ်သည်။ တရားစခန်း ငါးရက်မြောက်နေ့မှာ ဆရာကြီးစန္ဒြိက အရှင်သုနန္ဒအား ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် မေးခွန်းများ မေးလာ၏။ အရှင်သုနန္ဒ မဖြေနိုင်သဖြင့် ဇောချွေးတွေ ပျံနေသည်။ ဆရာကြီးမေးသော ဖြစ်ပျက်ဆိုင်ရာ မေးခွန်းများမှာ ကောင်းပါ၏။ အရှင်သုနန္ဒ လိပ်ပတ်လည် အောင် မဖြေနိုင်။ သည်တော့ ဆရာစန္ဒြိက “ကဲ ကဲ ထားပါတော့ ဦးဇင်းလေး၊ ဦးဇင်းလေးက ကြိုးစားတယ်။ အသံဩဇာရှိတယ်။ ပရိယတ္တိ အခြေခံက လည်းရှိတော့ ကောင်းတယ်။ နောင်တော့ အောင်မြင်မှာပါ” ဟု အားပေးစကား ပြောသည်။

ထို့နောက် ဆရာစန္ဒြိက “ဦးဇင်းလေးကို တပည့်တော်တို့ ပညာနဲ့ ပူဇော်ချင်ပါတယ် ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားပြီး အရှင်သုနန္ဒ၏ ခြေဖဝါးအား မှင်သုတ်ပဝါလေးဖြင့် သုတ်ပြီး အဝတ်ဖြူလေးခင်းကာ မတ်တတ်ရပ်စေသည်။ လက်ဖဝါးနှစ်ဖက်ကိုလည်း မှင်သုတ်ပြီး ပုဝါအဖြူလေးမှာ အဖိခိုင်းသည် ခြေရာလက္ခဏာ၊ လက်လက္ခဏာတွေ ယူတော့မှာပင် ဆရာစန္ဒြိကို နာမည် ကျော် ဗေဒင်ဆရာ လက္ခဏာဆရာကြီးမှန်း အရှင်သုနန္ဒ ရိပ်မိတော့သည်။ ခဏနေတော့ ဆရာစန္ဒြိက ဟောကိန်းထုတ်၏။

ဦးဇင်းလေးက ဟုတ်ရင်ကျော်၊ ပုပ်ရင်ပေါ်။ ကျော်ကြားမှုနဲ့ အမှန်တရား ဖက်ကိုလိုက်ပြီဆိုရင် တော်ရုံတန်ရုံပုဂ္ဂိုလ် အရှင်ဘုရားကို လိုက်မမီတော့ဘူး။ ပုပ်ပြီဟေ့ဆိုရင်လည်း အသုံးမကျတော့ဘူး။ ဒီတော့ ဟုတ်ဖို့ ပုပ်ဖို့ဆိုတာ အရှင်ဘုရားအပေါ်မှာ အများကြီးမူတည်ပါတယ်။ အရှင်ဘုရား လူထွက်ပြီး အိမ်ထောင်ပြုဖို့ မကြံနဲ့၊ အပျိုနဲ့မရဘူး။ မုဆိုးမ၊ တစ်ခုလပ်၊ ကလေးအမေနဲ့ အိမ်ထောင်ပြုရမည့်ကိန်း ရှိတယ်။

အရှင်ဘုရားသာ ဒီအဝတ်နဲ့ မြဲမယ်ဆိုရင် ကမ္ဘာသာသနာပြုဖြစ်မယ်။ နိုင်ငံတကာလှည့်လည်ရမယ်။ ကျော်ကြားမယ်။ မင်းကိုးကွယ်ခံ ဆရာတော်ဖြစ် မယ်လို့ တပည့်တော်ဟောခဲ့မယ် ဘုရား။ အရှင်ဘုရား အရွယ်ရလာတဲ့အခါ

အရှင်ဘုရား ဟောတဲ့တရားတွေ တပည့်တော် နာချင်ပါသေးတယ်ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလိုက်လေသည်။

ဆရာကြီးစန္ဒြဟောပြောချက်ကို ကြားရတော့ အရှင်သုနန္ဒ ကိုရင်ဘဝ တုန်းက ပဲနွယ်ကုန်း ဇောတိရွာမှာ ရှမ်းဆရာကြီးဟောခဲ့တာကို ပြန်အမှတ်ရ သည်။ ကိုရင်ဘဝမှာ ပဲနွယ်ကုန်းသွားတော့ ဇောတိရွာရောက်ခဲ့၏။ ဇောတိရွာ ရှမ်းဆရာကြီးက ကိုရင်သုနန္ဒနှင့် အပါအဝင် ကိုရင် ၆ ပါးအား စားခွက်နှိုက် ဆေးများ ထိုးပေးသည်။ ယခုတိုင် ဆရာတော် ပခုံး၊ လည်ပင်း၊ လက်မောင်း တွေမှာ အနက်ပြောက်ကလေးတွေ ရှိနေသည်။ ငယ်ထိပ်နှင့် ရင်ဘတ်ကို ဆေးထိုးတော့ နာလွန်းသဖြင့် ကွမ်းသီး ကိုက်ထားရ၏။ ရှမ်းဆရာကြီးက “ကိုရင်တို့ ၆ ပါးထဲက ကိုရင်သုနန္ဒနဲ့ ကိုရင်ဝိမလပဲ ဘုန်းကြီးဖြစ်မယ်” ဟု ဟောခဲ့၏။ ကိုရင်ဝိမလမှာ ယခုအခါ ပဲနွယ်ကုန်း ကျောင်းဘုန်းကြီးဖြစ်နေပြီ။ ရှမ်းဆရာကြီးလည်း ယခုဆရာကြီးစန္ဒြနည်းတူပင် ဟောကြားခဲ့ပါ၏။

အိပ်မက်ထဲမှာ ငိုခဲ့ရ

အရှင်သုနန္ဒ ခဏခဏမက်လေ့ရှိသော အိပ်မက်မှာ လူထွက်ရတယ်ဟူ ချ်ပင်။ အိပ်မက်မက်ပြီး နိုးလာသည့်အခါတိုင်း ငိုရသည်။ ခေါင်းအုံးတစ်ခုလုံး မျက်ရည်တွေ ရွဲရွဲစိုသည်အထိ။ ကိုရင်ဘဝကနေ အသက် ၃၆ နှစ်အရွယ်အထိ အရှင်သုနန္ဒ ဤအိပ်မက်ကို မကြာခဏမက်သည်။ မက်တိုင်းလည်း လူဝတ် လဲရပြီ၊ သင်္ကန်းချွတ်လိုက်ရပြီဆိုတာ အရှုံးကြီး ရှုံးရတာပဲဟုတွေးကာ ဝမ်းနည်း ပြီးတော့ ငိုရသည်။ အသက် ၃၆ နှစ်ကကျော်တော့ ၎င်းအိပ်မက်မမက်တော့ပါ။

ဓမ္မာရုံသီဆရာတော်အဖြစ်သို့ ရောက်သောအခါ ဆရာတော်က အထက် ပါ အကြောင်းအရာများကို ပြန်လည်အမိန့်ရှိရင်း “ဗေဒင်ဆရာကြီးတွေ ဟော တယ်ဆိုတာက ကံတရားပဲ။ အဲဒီကံတရားကို ဉာဏ်နဲ့လိုက်ပြီး ကာကွယ်ရ မယ်။ ဉာဏ် ဝီရိယစိုက်ပြီး ကာကွယ်ရင် မကောင်းတဲ့ ကံတရားတွေကို

ကျော်လွှားနိုင်ပါတယ်။ ဆရာကြီးစန္ဒရော၊ ရှမ်းဆရာကြီးကရော ဆရာတော်ကို အသက် ၄၄ နှစ်လောက်ကျော်ရင် ရှမ်းရှမ်းတောက်ကျော်ကြားမယ်လို့ ဟောခဲ့ကြတာပဲ။ ဆရာကြီးစန္ဒဆိုရင် တကယ်လို့ လူထွက်လိုက်မယ်ဆိုရင် မုဆိုးမကလေးအမေနဲ့ညားမယ်လို့တောင် ဟောခဲ့သေးတယ်။

ဆရာတော်သာ ကလေးဘဝကနေ ယခုအချိန်အထိ မကြိုးစားဘဲနဲ့ နေခဲ့ရင် ဒီလိုဖြစ်လာစရာ အကြောင်းမရှိဘူး။ ဆင်းရဲမွဲတေပြီး တိမ်တိမ်မြုပ်မြုပ်နဲ့ပဲ နေရမှာ။ ဘဝကို စာပေပရိယတ္တိမှာမြှုပ်နှံပြီး တစာစာနဲ့ စာပြီးစာ ကြိုးစားခဲ့လို့ ဒီအခြေအနေ ရောက်လာခဲ့တာပါ။ ရှိသမျှအချိန်တိုင်းကို တခြားအာရုံဝင်မလာအောင် စာကြည့် စာဖတ်နဲ့ နေပေးရတယ်။ ဘုန်းကံဇာတာဆိုတာ သူ့အချိန်ကျရင် တက်လာမှာပဲ။ ကိုယ်က သတိဝီရိယထားပြီးတော့ ကြိုးစားနေဖို့ပဲ လိုပါတယ်။ ဒီသဘောကို ဒီနေ့ခေတ် စာသင်သား ဦးဇင်းလေးတွေကိုရင်လေးတွေ သတိပြုမှတ်သားစေချင်ပါတယ်” ဟု ဆရာတော်က အမိန့်ရှိပါသည်။

သူရဲဈေးဘူတာ ရွှေဘုံသာ မီးငြိမ်း ၁၀ ရက်စခန်းမှာ ဆရာစန္ဒ မေးလာသော မေးခွန်းတွေ မဖြေနိုင်တော့လည်း အရှင်သုနန္ဒ နောင်တရမိသည်။ ကိုယ်က စောစောကတည်းက ဖြေနိုင်အောင် ကြိုးစားထားခဲ့လျှင် ယခုလို အခက်ကြုံမည်မဟုတ်။ ထိုအဖြစ်အပျက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဓမ္မာရုံသီဆရာတော် အရှင်သုနန္ဒက ဓမ္မကထိက ကောင်းလျာများ ဓမ္မကထိက တက်သစ်စပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်မှာ

“ဓမ္မကထိကဆိုတော့ မြို့ပေါင်းစုံ၊ လူပေါင်းစုံ၊ နယ်ပေါင်းစုံ လှည့်ပြီးတော့ သွားနေရတယ်။ ဒီတော့ လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ အလွှာပေါင်းစုံနဲ့ တွေ့ရမှာပဲ။ စရိုက်အမျိုးမျိုးနဲ့ တွေ့ရတာပဲ။ မေးခွန်းတွေ မေးကြမှာပဲ။ တချို့လူတွေက မသိလို့ မေးကြတာ။ တချို့ကျတော့ သိလျက်နဲ့ ပညာစမ်းချင်လို့မေးတဲ့ လူကတော့ တွေ့လည်း ရှိတယ်။ ဘာသာသာသနာနဲ့ မဆိုင်တဲ့ အကျိုးမရှိတဲ့မေးခွန်းတွေလည်း မေးချင်မေးကြတာပဲ။ ဓမ္မကထိကဖြစ်စရာ ငယ်လည်းငယ်သေးသော သူတို့မေးတာတွေ မဖြေနိုင်ရင် စိတ်ပျက်အားလျော့သွားတတ်ကြတယ်”

အမှန်တော့ ဘာမှအားလျော့စရာမလိုဘူး။ မေးခွန်းတိုင်းကို ဖြေနိုင်တယ် ဆိုတာ မြတ်စွာဘုရားပဲရှိတယ်။ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသာ မေးသမျှ ဖြေကြားမယ်ဆိုတဲ့ သဗ္ဗညုတပဝါရဏာနဲ့ ဖိတ်ကြားတော်မူတာပါ။ သာဝတွေ ရဲ့ အရာမဟုတ်ပါဘူး။ “ဘာဏုဏ္ဏန္တု၊ အံသုမာလာ၊ ရောင်ဝါထိန်ဝင်း၊ လေးကျွန်းချဉ်းသား၊ နေမင်းလမင်း၊ ဝါးလုံးတွင်း၌၊ မလင်းနိုင်စွာ၊ ပမာတန္တု၊ မျက်မြင်ရှုလော့” လို့ မဃဒေဝလင်္ကာသစ် (၂၁၁) မှာဆိုတဲ့အတိုင်း လေးကျွန်း လုံးတစ်ကမ္ဘာလုံးကို အလင်းရောင်ပေးနိုင်တဲ့ နေမင်းလမင်းကြီးတွေတောင်မှ ဝါးလုံးခေါင်းထဲအထိတော့ မလင်းနိုင်ဘူး မဟုတ်လား။ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မဖြေနိုင်တဲ့မေးခွန်းတွေ အများကြီးရှိမှာပဲ။ မဖြေနိုင်ရကောင်းလားလို့ စိတ်ပျက် စရာမလိုပါဘူး” ဟု ဓမ္မကထိက တက်သစ်စတို့ မှတ်သားသတိပြုဖွယ် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

မယ်တော်ကြီးအတွက် ကျေးဇူးဆပ်တရား

သူရဲဈေးဘူတာ ရွှေဘုံသာ မီးငြိမ်းတရားစခန်းမှာ တရားစခန်းဝင်သူများ ထဲတွင် အရှင်သုနန္ဒ၏ မယ်တော်ကြီး ဒေါ်မြသောင်းလည်း ပါဝင်သည်။ မယ်တော်ကြီးက သမီးဖြစ်သူ ဆရာလေးမသုစန္ဒာနှင့်အတူ အမရပူရ မင်္ဂလာ ရိပ်သာမှာ နေ၏။ သားရဟန်းက အနီးအနားမှာ တရားပြတရားစခန်းဖွင့် နေတော့ သားရဟန်းဟောတဲ့ တရားနာချင်လို့ တရားစခန်းလာဝင်တာ ဖြစ် သည်။ သွားခါနီးမှာ သမီးဖြစ်သူ မသုစန္ဒာအား “ငါ့သား တရားဟောမှာ ငါသွားတရားထိုင်မယ်။ သားတရား နာရရင် သေဖျော်ပါပြီ” ဟုပင် ပြောခဲ့သေး သတဲ့။

မယ်တော်ကြီးစကားက နိမိတ်ဖတ်သလို ဖြစ်သွားသည်။ တရားစခန်း ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့မှာ ထိုင်တရားမှတ်ရင်းနှင့်ပင် မယ်တော်ကြီး ဒေါ်မြသောင်း ဇီဝိန်ချုပ်ကာ ကွယ်လွန်သွားရှာပါတော့သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်မှာ မယ်တော်ကြီး

သက်တော် ၆၄ နှစ်ရှိပြီ။ လူတွေက မယ်တော်ကြီး၏ သေခြင်းတရားကို အံ့သြဝမ်းနည်းဖြစ်ကြရသည်။ သားတရား နာရရင် သေပျော်ပါပြီဆိုသော မယ်တော်ကြီးဆန္ဒကတော့ ပြည့်ဝခဲ့ပါ၏။

မယ်တော်ကြီး၏ ဈာပနအခမ်းအနားကို တရားစခန်းမှာပင် ပြင်ဆင်ထား၏။ ဆရာတော်ဦးကုမာရက ထိုနေ့ညတရားပွဲကို ဦးသုနန္ဒဟောပေးရမည်။ မိခင်ကို ကျေးဇူးဆပ်တဲ့တရားပွဲဖြစ်ရမည်ဟု အမိန့်ချ၏။ ထိုနေ့ညတရားပွဲမှာ စည်ကားလှသည်။ မယ်တော်ကြီး ဈာပနပွဲရှိတာကတစ်ကြောင်း၊ မိခင်ရင်းကွယ်လွန်တာကို သားရဟန်းက ကျေးဇူးဆပ်တရားဟောမည်ဆိုသော သတင်းက ပျံ့နှံ့နေတာက တစ်ကြောင်းပေါ့။

တရားပွဲကို မဟာဂန္ဓာရုံတိုက်မှ အရှင်သုနန္ဒ၏ သူငယ်ချင်းများလည်း လာရောက်ကြ၏။ ဦးပညာသာရ၊ ဦးဇေန၊ ဦးဇောတိကာ၊ ဦးနန္ဒက၊ ဦးတိဿ ဓမ္မ၊ ဦးဆေကိဿရတို့ဖြစ်သည်။ သူငယ်ချင်း ဦးဇင်းများမှာ မယ်တော်ကြီး ဂန္ဓာရုံကျောင်းကိုလာတဲ့အခါ မယ်တော်ကြီးနား ဝိုင်းဖွဲ့ပြီး စကားပြောလေ့ ရှိကြသည်။ မယ်တော်ကြီး ဆုံးတယ်ကြား၍ ညနေကတည်းက ရောက်နေနှင့် ကြပြီး အရှင်သုနန္ဒကိုယ်တိုင် ညတရားဟောမည်ဆို၍ စိတ်ဝင်တစားနှင့် စောင့်စားနေကြပါ၏။

တရားပလ္လင်ကို မယ်တော်ကြီး ဈာပနပြင်ထားရာ ရှေ့နားမှာ ချထား၏။ အရှင်သုနန္ဒ ဟောကြားသောတရားမှာ ‘ကျေးဇူးကိုဆပ် သားမောင်မြတ်’ ဟု အမည်ပေးထားသည်။ လက်ျာတော်ရံ အဂ္ဂသာဝက အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ် မြတ်ကြီးက မယ်တော်သာရိပုတ္တောမကြီးအား ရုပ်နာမ်ခွဲခြားတရားပြသ ကျေးဇူး ဆပ်ခဲ့ပုံဖြစ်သည်။ ဘာသာခြားမိစ္ဆာအယူရှိသော မယ်တော်ကြီး သားတော်ဟော ကြားသော တရားကို နာရပြီးနောက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သွား၏။ တရားဟော ခေတ္တ အနားယူနေစဉ်မှာပင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး သွေးအန် ကာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ၏။ မယ်တော်ကြီးက အရှင်သာရိပုတ္တရာ အလောင်း တော်ကို ဖက်ပြီး ငိုလေတော့သည်။

မယ်တော်ကြီးငိုပုံ ဂါထာကို အရှင်သုနန္ဒက ကုလားသံပါပါနှင့်ရွတ်ရာ တရားနာပရိသတ်အားလုံး တရံ့ရှုံ့နှင့် ငိုကြလေသည်။ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်း တိုက်မှလာသော ဦးဇင်းများလည်း မနေနိုင်။ မယ်တော်ကြီး သဒ္ဓါတရားကောင်း ပုံ၊ ပြုံးပြုံးပြုံးပြုံးနှင့် စိတ်သဘောထား မြင့်မြတ်ပုံ၊ ဥပဓိရုပ် ရှိသေချစ်ခင်စရာ ကောင်းပုံတွေကို ပြန်သတိရပြီး ဦးဇင်းတွေလည်း ငိုကြ၏။ အောက်က တရား နာပရိသတ် ဘယ်လောက်ငိုငို ဘယ်လောက်မျက်ရည်ကျကျ၊ ပလ္လင်ပေါ်က အရှင်သုနန္ဒကတော့ တစ်စက်ကလေးမျှ မျက်ရည်မကျဘဲ တရားကိုဟန်မပျက် အကောင်းဆုံး ဟောကြားသွားပါသည်။

တရားပွဲပြီး၍ အနားယူရာ အခန်းထဲကိုရောက်တော့ အရှင်သုနန္ဒအား

သူငယ်ချင်းတစ်စုက ဝိုင်း၍ ထိုးကြပုတ်ကြ၏။ “ငါတို့ကတော့ ငိုလိုက်ရတာ၊ မင်းကဖြင့် ပလ္လင်ပေါ်က အခန့်သားကြီး၊ မျက်ရည်တစ်စက်မှ မကျဘူး” ဟု ပြောကြတော့ “သူငယ်ချင်းတို့ရာ ငါ့အမေကို မချစ်လို့ မဟုတ်ပါဘူး၊ အမေ့ကို ချစ်တာပေါ့၊ အမေ့ကို ချစ်လို့ တရားနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်တာပါ။ ငါက ပလ္လင်ပေါ်ကနေ ငိုနေရင် ပရိသတ်သောက ငြိမ်းပါ့မလား။ သောကငြိမ်းအောင် ဟောနေတဲ့သူက ငိုနေလို့ ဖြစ်ပါ့မလား။ ငိုချင်ပေမယ့် မငိုမိအောင် ထိန်းရတာ ပေါ့ကွာ၊ အမေ့ကို ကျေးဇူးဆပ်နေတယ်ဆိုတဲ့ အသိနဲ့ ငိုချင်စိတ်တောင် မရှိတော့ ပါဘူး” ဟု ပြန်လည်ဖြေကြားလိုက်လေ၏။

မယ်တော်ကြီးဆုံးပါးချိန်မှာ ခမည်းတော်ကြီး ဦးလူနွာဝုဓက မြဝတီမြို့ကို ရောက်နေ၏။ မိသားစုထဲက အရှင်သုနန္ဒနှင့် အစ်မဖြစ်သူ မသုစန္ဒာတို့ပဲရှိသည်။ ကျန်တဲ့မိသားစုက အဝေးမှာရောက်နေကြ၏။ မယ်တော်ကြီးဈာပနကတော့ ခမ်းခမ်းနားနား စည်စည်ကားကားနှင့် ပြီးဆုံးသွားပါ၏။

တရားစခန်းပြီးတော့ ဗေဒင်ဆရာကြီး ဦးစန္ဒြက “အရှင်ဘုရား တရား ဟောတာတွေ ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အလုပ်လုပ်ပါဦး၊ အလုပ်လုပ်ပြီး ဟောမှ ပိုအရသာရှိပါတယ်” ဟု အားပေးစကားပြောကြားရင်း နှုတ်ဆက် သည်။ ဆရာတော်ဦးကုမာရကလည်း “အလုပ်အားနည်းနေသေးတယ်၊ အလုပ် လုပ်ပါဦး” ဟု မှတ်ချက်ပြု၏။

မြဝတီသို့ ခရီးကြမ်းနှင့်ခဲ့ရ

မြဝတီသို့ရောက်နေသော ခမည်းတော်ကြီးအား မယ်တော်ကြီးကွယ်လွန် သွားကြောင်း သတင်းပေးဖို့ တာဝန်ကရှိနေ၏။ ကျန်တဲ့မိသားစုက အစ်မတွေ၊ မိန်းမသားတွေမို့ အရှင်သုနန္ဒတာဝန်ဖြစ်လာသည်။ တစ်ခါမှမရောက်ဖူးသော မြဝတီ။ ထိုအချိန်အခါက မြဝတီမှာ ကရင်သူပုန်များ ထကြွနေသဖြင့် လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးကလည်း အဆင်မပြေ။ မသွားဖူးသေးသောအရပ်ကို အရှင်သုနန္ဒ အရဲစွန့်ပြီး သွားရတော့၏။

အသိအကျွမ်းလည်းမရှိ၊ တစ်ခါမှလည်း မရောက်ဖူးသော သူပုန်တောကို

မေးမြန်းစုံစမ်းပြီး သွားခဲ့၏။ ဖားအံမြို့ကို ညနေမိုးချုပ်မှာ ရောက်သည်။ ကော့ကရိတ်ဆက်သွားဖို့ အချိန်မရှိတော့၍ ဖားအံမှာပဲ ညအိပ်ကျိန်းစက် ရတော့မည်။ တည်းခိုဖို့ကျောင်းတွေ လျှောက်ကြည့်တော့လည်း ဘယ်ကျောင်း ကမှ အတည်းမခံ။ ခေတ်ကာလ မကောင်းတဲ့အချိန်မှာ ဘာမှမဆန်းပါဘူး လေဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး လမ်းဘေးသစ်ပင်အောက်က ကွပ်ပျစ်ကလေးပေါ်မှာ တစ်ညတာကျိန်းစက်ဖို့ ပြင်၏။

ကွပ်ပျစ်ပေါ်ထိုင်လို့ ခဏနေတော့ ဆိုက္ကားသမားတစ်ယောက် ရောက် လာပြီး အရှင်သုနန္ဒအား မေးသည်။ အရှင်သုနန္ဒကလည်း တည်းခိုဖို့ အသိမရှိ တဲ့အတွက် ဒီမှာပဲကျိန်းတော့မလို့ဟု ဖြေကြားတော့ ဆိုက္ကားဆရာက သူ့အိမ်ပင့် သွား၏။ ဆိုက္ကားဆရာအိမ်မှာ ကျိန်းစက်ပြီ။ မနက်မိုးလင်းတော့ ဆွမ်းကပ်ရုံမ က လမ်းစရိတ် ၂၀၀ ကျပ်ပင် လှူလိုက်ပါသေးသည်။ ယခု ဓမ္မရံသီ ဆရာ တော်ဖြစ်လာချိန်မှာ ဆိုက္ကားဆရာအား ကျေးဇူးဆပ်ချင်သည်။ လမ်းတွေအိမ်တွေ မမှတ်မိတော့၍ ဆပ်ခွင့်မရကြောင်း ဆရာတော်က အမိန့်ရှိပါသည်။

ကော့ကရိတ်မြို့ကိုရောက်တော့ သတိပဋ္ဌာန်စာသင်တိုက်ဆိုတာ တွေ့ ၍ ခေတ္တတည်းခိုဖို့ ဝင်လျှောက်၏။ ထိုကျောင်းထဲမှာ အရှင်သုနန္ဒနှင့် သီဟိုဠ် ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်မှာ အတူနေခဲ့ဖူးသော ဦးဇင်းတစ်ပါးနှင့် သွားတွေ့ပြီး အဆင်ပြေသွားသည်။ နောက်နေ့ မြဝတီတက်ဖို့ ကားစုံစမ်းတော့ လိုင်းကားက အဆင်းသာရှိ၍ အတက်ကားမရှိသဖြင့် သစ်လုံးတင်သောကားကြီးနှင့် လိုက် သွားရ၏။ သူငယ်ချင်းဦးဇင်းက သင်္ကန်းညီနောင်ကို သွားမည့် အမျိုးသမီး တစ်ဦးနှင့် မိတ်ဆက်ပေး၍ ခရီးသွားဖော်ရသွားသည်။ ခဏနေတော့ မြဝတီသို့ အလုပ်လုပ်ရန်သွားမည့် ရန်ကုန်ကလူငယ်နှစ်ယောက် ရောက်လာပြီး အဖော် အင်အားကောင်းသွား၏။

ကော့ကရိတ်နှင့် သင်္ကန်းညီနောင်က ၂၇ မိုင်ဝေးသည်။ သစ်တင်ကား ကြီးက သင်္ကန်းညီနောင်အထိ မရောက်၊ လမ်းတစ်ဝက်ပဲ ရောက်သဖြင့် ကျန်ခရီးကို ခြေလျင်ဆက်ရသည်။ သင်္ကန်းညီနောင်ရောက်တော့ ည ၉ နာရီ

ထိုးပြီ။ အမျိုးသမီးကတော့ သူ့ခင်ပွန်းရှိရာသို့ သွားသည်။ သင်္ကန်းညီနောင်က ကျောင်းတစ်ကျောင်းမှာ မီးရောင်လက်လက် ဆိုင်းသံ၊ ဗုံသံ ဆူဆူညံညံနှင့် ပွဲကျင်းပနေ၏။ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာတည်းဖို့ ဝင်လျှောက်တော့ လက်မခံ။ ကျောင်းဝင်ပြင်ဘက်က ဇရပ်ပေါ်မှာပဲ လူငယ်နှစ်ယောက်နှင့်အတူအိပ်ရလေ၏။

သင်္ကန်းညီနောင်မရောက်ခင် ခြေလျင်ခရီးမှာ လူငယ်နှစ်ယောက်နှင့်အတူ အိတ်တွေကို တုတ်တစ်ချောင်းနဲ့ လျှိုပြီး တစ်လှည့်စီထမ်းလာခဲ့ကြရ၏။ ဖိနပ်ပေါက်၍ ဖိနပ်ကိုခါးထိုးလာခဲ့ရသည်။ လမ်းမှာ ကရင်စစ်သားတွေနဲ့တွေ့တော့ ကရင်စစ်သားတွေက ဖိနပ်မပါသော အရှင်သုနန္ဒအား “ဟေ့ မင်း ခွာမနာဘူးလား” ဟု စကြလေသည်။ ခရီးပန်းလာသောအရှိန်နှင့် သင်္ကန်းညီနောင်က ဇရပ်ပေါ်မှာ အရှင်သုနန္ဒ ဖျားတော့သည်။ ကိုယ်တွေပူပြီး သတိပင်လစ်သွား၏။ လူငယ်နှစ်ယောက်က ပွဲဈေးတန်းမှာ ရေနွေးတောင်းပြီး ဆေးတိုက်ပေးကြ၊ ပြုစုပေးကြမှ သက်သာသွား၏။

မနက်ရောက်တော့ ကားကြုံဖြင့် မြဝတီကိုသွားသည်။ မြဝတီရောက်တော့ ဘုရားကြီးကျောင်းမှာ ခမည်းတော် ဦးဇင်းကြီးနှင့်တွေ့ကာ အကျိုးအကြောင်း ပြောပြရသည်။ မြဝတီဘုရားကြီးကျောင်းမှာ ခမည်းတော်ကြီးနှင့် သုံးလေးလလောက်အတူနေပြီး အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံတိုက်သို့ ပြန်လာခဲ့ပါတော့သည်။

မဟာဂန္ဓာရုံမှ ဓမ္မကထိကပေါက်စ

မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်ကို ပြန်ရောက်တော့ အရှင်သုနန္ဒ သက်တော် ၂၆ နှစ်ရှိပြီ။ ပွဲကုန်းသိမ်ကျောင်းမှာပဲ ပြန်နေသည်။ ပွဲကုန်းသိမ်ကျောင်းဘုန်းကြီးက ဦးနန္ဒိယဖြစ်၏။ ထိုနှစ်ဝါကိုလည်း မဟာဂန္ဓာရုံမှာပဲ ဆိုဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်မှာ အရှင်သုနန္ဒ တရားဟော တရားပြ ပိုင်နိုင်နေပြီမို့ နယ်လှည့်ပြီး တရားဟောထွက်သည့်အခါ ထွက်သည်။ ထိုစဉ်က တရားဟော တစ်ပတ် ထွက်လို့ရသော ဓမ္မပူဇာငွေမှာ ၁၀၀ ကျပ်သာရှိသည်။ သူ့ခေတ်နှင့်သူ တော်

တော် အသုံးဝင်သော ပမာဏဖြစ်၏။ ဓမ္မပူဇာ ကျပ် ၁၀၀ ထဲက ၄၅ ကျပ်ကို မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး တရားတိပ်ခွေ ၁၀ ခွေ ကူးယူပူဇော်သည်။ နောက် ၄၅ ကျပ်ကို အစ်မဖြစ်သော ဆရာလေးအားပေးပြီး၊ မင်္ဂလာတိုက်အတွင်းရှိ သံဃာတော်များနှင့် ယောဂီများအတွက် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရန် အပ်နှံသည်။ ကျန်ငွေ ၁၀ ကျပ်ကိုသာ မိမိလိုရာသုံးဖို့ ချန်ထား၏။ မယ်တော်ကြီးရှိစဉ်ကပင် တရားပွဲကပြန်လာတိုင်း အထက်ပါ အစီအစဉ်ဖြင့် ဓမ္မပူဇာများကို ခွဲဝေသုံးစွဲသော အလေ့အထ ရှိနေခဲ့ပါ၏။

အရှင်သုနန္ဒက တရားပွဲမရှိသောရက်များတွင် ပွဲကုန်းသိမ်ကျောင်းမှာ တရားဟော တရားပြလေ့ရှိသည်။ သီတင်းသုံးဖော် သူငယ်ချင်းများအား တရားပွဲတွေမှာ ဟောလာခဲ့သည့်အတိုင်း ပြန်လည်ဟောပြသည်။ ပွဲကုန်းသိမ်ကျောင်းအောက်မှာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ဝိုင်းကြီးချိတ်ပြီး တရားဟောတဲ့အလုပ်ကို နေ့စဉ်လုပ်နေလေ့ရှိ၏။ တရားနာပရိသတ်ကတော့ ဦးနန္ဒက၊ ဦးတိဿ၊ ဦးအဂ္ဂဝံသ၊ ဦးဝိဝေက၊ ဦးဆေကိဿရစသော သူငယ်ချင်းများပင်။ တစ်ခါတစ်ခါ ဟိုကျောင်းသည်ကျောင်းမှ ကိုရင်ကလေးတွေလည်း လာနားထောင်ကြ၏။ ကိုရင်ကလေးတွေက အနီးအနားက တွေ့ရာသင်္ကန်းကိုဖြန့်ခင်းပြီး အားလျားမှောက်ကာ နားထောင်တတ်ကြသည်။

တရားဟောရင်း ပွဲကျပြီး ရယ်သံမောသံတွေ ပွဲကုန်းသိမ်ကျောင်းအပြင်သို့ လျှံထွက်လာတတ်၏။ အရှင်သုနန္ဒကတရားပွဲမှာ ဟောလာခဲ့စဉ်က အမှားတွေကို ထောက်ပြသည့်အခါပြကြ၏။ သူငယ်ချင်းချင်းဆိုတော့ တစ်ခါတစ်ခါ ဟာသလုပ်ကြတာလည်းရှိရာ အသံတွေ ဆူဆူညံညံ ထွက်လာလို့ ကျောင်းဘုန်းကြီးက ဆင်းပြီး ငေါက်တာ ခံရသည်။ ယခုအချိန်အထိ သူငယ်ချင်းများနှင့် ပြန်တွေ့လျှင် အရှင်သုနန္ဒဓမ္မကထိက အရူးထပြီး တရားဟောပုံ၊ တရားအလွန်ဟောချင်ပုံတွေကို တဝါးဝါးပွဲကျလျက် ပြောမဆုံးဖြစ်နေတတ်ပါသေးသည်။

မဟာဂန္ဓာရုံမှာနေရင်း တစ်နေ့မှာတော့ သူငယ်ချင်းများနှင့် စကားစပ်

မိသည်မှာ ဓမ္မကထိကလမ်းကြောင်းပေါ်ရောက်ဖို့ လုပ်စရာတွေ ကျန်သေးတယ်။ ဆရာသမားဖြစ်တဲ့ ဆရာတော်ဦးကုမာရက တရားအားထုတ်ဖို့ တိုက်တွန်းထားတာရှိတယ်ဟု အရှင်သုနန္ဒကပြောရာ အတူနေသူငယ်ချင်းတစ်ပါး ဖြစ်သော ဦးတိဿဓမ္မက “ဒါဆိုရင် တပည့်တော်တို့ဘက်ကို လိုက်ခဲ့ပါလား” ဟု ခေါ်သည်။ သူငယ်ချင်းနှစ်ပါး တရားအားထုတ်ဖို့ ပြင်ကြ ဆင်ကြသည်။ သီတင်းကျွတ်ကထိန်ပြီးချိန်တွင် ဦးတိဿဓမ္မ (ယခု တောင်ကုန်းတောရ)နှင့် အတူ အရှင်သုနန္ဒ မဟာဂန္ထဝရုံက အပြီးအပိုင်ထွက်ပြီး မှန်ပြတောင်သို့ ထွက်ခဲ့လေတော့၏။

မှန်ပြတောင်တောရမှာ နားခိုရာ

မှန်ပြတောင်တောရမှာ ဆွာမြို့တွင်ရှိ၏။ ဦးတိဿဓမ္မ၏ ရဟန်းအမများက ရေတာရှည်မြို့မှာ နေထိုင်သည်။ ဦးတိဿဓမ္မ၏ ရဟန်းအမများ၏ အစစအရာရာ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးမှုဖြင့် သူငယ်ချင်းနှစ်ပါး မှန်ပြတောင်တောရသို့ တရားအားထုတ်ရန် စိတ်တူသဘောတူ ရောက်ရှိလာကြသည်။ ဦးသုနန္ဒကတော့ မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တရားစာအုပ်များ၊ တရားတိပ်ခွေများနှင့်အတူ ကက်ဆက်တစ်လုံးပါ ယူလာခဲ့သည်။

မှန်ပြတောင်တောရ ဆရာတော်ကြီး ဦးဉာဏသံဝရက တရားဟောတရားပြအလွန်ကောင်း၏။ အလုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ အသေးစိတ်ဟောကြားပေးသည်။ ပညတ်ပရမတ်ခွဲသော အခန်းအရှုခံ အရှုဉာဏ်၊ ခန္ဓာအာယတန ဓာတ်သစ္စာအခန်းနှင့် အာနာပါန ရူပွားရာတွင် ဖုသနနည်းတို့ကို အဓိကထားပြီး သင်ပေး၏။ အရှင်သုနန္ဒတို့ သူငယ်ချင်းနှစ်ပါး ဆရာတော်ကြီး၏ အနီးကပ်သင်ပြပေးမှုဖြင့် အလုပ်ခွင်တွေကို စံနစ်တကျ ခံယူခဲ့ကြရပါသည်။

မှန်ပြတောင်တောရမှာ မနက်ဆွမ်းခံထွက်ချိန် တစ်ချိန်သာ ရွာထဲသွားခွင့်ရှိ၏။ နေရာထိုင်ခင်းကလည်း လူသူကင်းဆိတ် ငြိမ်သက်အေးချမ်းလှသဖြင့် အလုပ်တွင်လှသည်။ အရှင်သုနန္ဒမှာ တရားအားထုတ်ချိန်၊ တရားနာချိန်က

ကျန်သော အနားယူချိန်များတွင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏ တရားတိပ်ခွေများကို နာယူလိုက်၊ တရားစာအုပ်တွေ ဖတ်လိုက်နှင့် အချိန်ကို စိတ်တိုင်းကျ အပြည့်အဝ အသုံးပြုနေသည်။

မှန်ပြတောင်တောရမှာ တစ်နှစ်ခွဲလောက် တောရဆောက်တည်ခဲ့ပြီး အမရပူရ မင်္ဂလာရိပ်သာသို့ ပြန်လာခဲ့၏။ ဆရာတော် ဦးကုမာရနှင့် နယ်လှည့် တရားဟောလိုက်ပြန်သည်။ မြစ်ကြီးနား၊ မိုးညှင်း၊ မိုးကောင်း၊ ကသာ၊ မော်လူးစသော ခါတိုင်းဟောနေကျ တရားပွဲစဉ်တွေ လိုက်ဟောသည်။

အရှင်သုနန္ဒ ၂၇ နှစ်ထဲသို့ရောက်ပြီ။ ဆရာတော်ဦးကုမာရက “ဒီနှစ် သင်္ကြန်မှာ မိုးကုတ်မြို့မှာ တရားစခန်းပွဲကျင်းပမယ်။ ဦးသုနန္ဒ လိုက်ခဲ့ပေတော့” ဟုဆိုပြီး လိပ်စာပေးကာ ကြွသွားနှင့်သည်။ ဆရာတော်ဦးကုမာရပေးခဲ့သော လိပ်စာမှာ “ကုန်းမြင့်သာယာရပ်၊ ရှုခင်းသာ ထိဆိုင်” ဖြစ်၍ ၎င်းမှာ ဦးကုမာရ၏အစ်ကိုအရင်း ဦးကံသာအိမ်လိပ်စာဖြစ်သည်။ ဆရာတော် ဦးကုမာရ ဖိတ်ကြားချက်အရ အရှင်သုနန္ဒ မိုးကုတ်မြို့သို့ ပထမဆုံးရောက်ရှိခဲ့ပုံ ဓမ္မရံသီရိပ်သာ ဖြစ်ပေါ်လာပုံများကို ဆက်လက်တင်ပြသွားပါမည်။

* * *

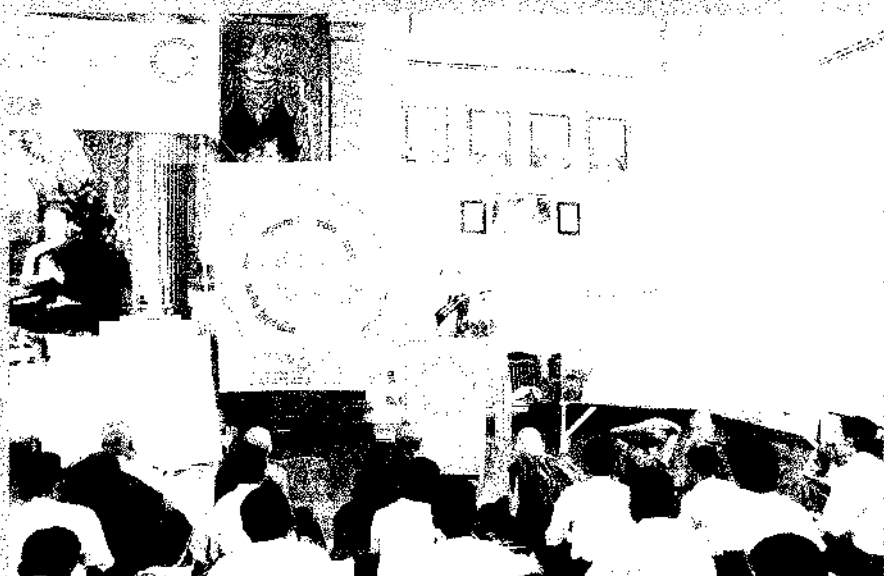

သက်တော်ရှည် ခမည်းတော် ဦးလူနွဲ့ဝုဓ။

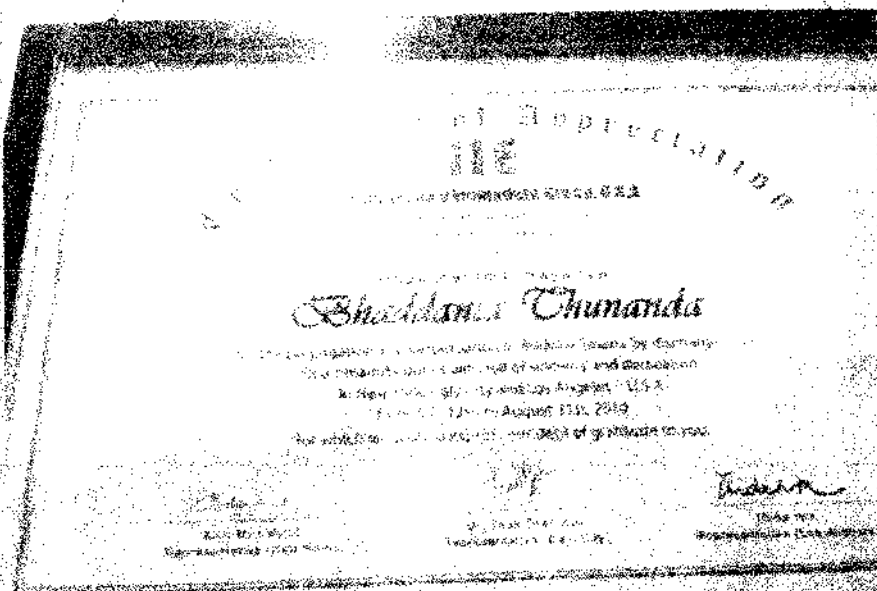

ဓမ္မရုံသီ အစ ဆွမ်းအိုးကောက်အဖွဲ့။

ဒုတိယအကြိမ် ယဉ်ကျေးလိမ္မာ ညီလာခံ။

ဓမ္မရူပိဘေ ဦးညွန့် က။

နိုးနိုးကြားကြား ဓမ္မရသီ ယာဉ်ဆောင်သွား

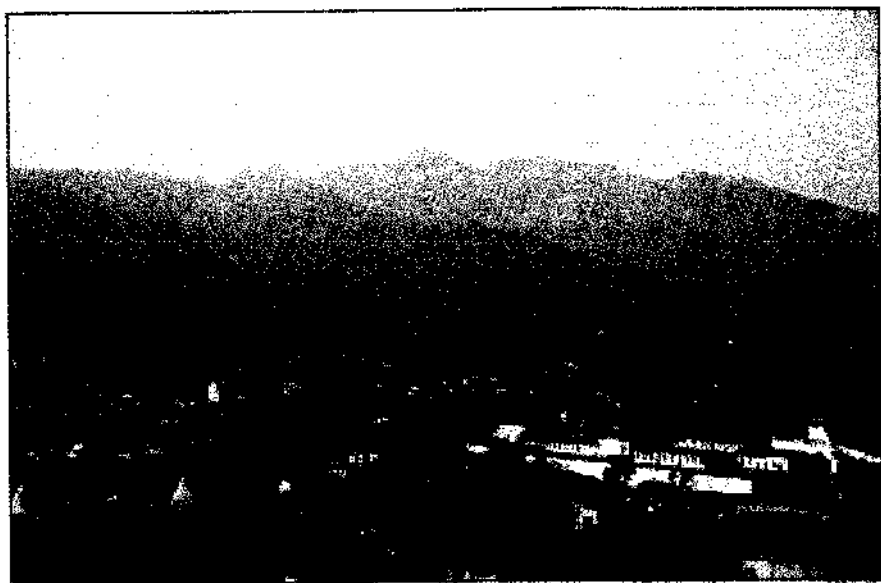
အခန်း (၂)

ဓမ္မရုံသီကျောင်းတိုက်တာတည်စ ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာ

မိုးကုတ်အစ

ကိတ်၊ နဂါး၊ ကြွက်
သုံးစ ဖော်ယုက်
ကျောက်မျက်ရတနာ
ပေါ်ထွက်လာ
ဂန္ဓာလတိုင်း
သမိုင်းပွင့်ဆန်း
ပင်သဖန်းဟု
မော်ကွန်းတိုးထုတ်
မြို့မိုးကုတ်... တဲ့။

ရှေးတပေါင်စကားအရ မိုးကုတ်မြို့နေရာတွင် သဖန်းပင်ရွာကလေး
ဦးစွာတည်ရှိခဲ့ပြီး နောင်ကာလကြာမှ မိုးကုတ်မြို့ရယ်လို့ ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။
ကိတ်က ၉၊ နဂါးက ၇၊ ကြွက်က ၅ ဖြစ်၍ သဖန်းပင်ရွာကလေး စတည်တာ

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၅၇၉ ခုနှစ်ဖြစ်သည်။ တပေါင်စာဆိုရှိသည့်အတိုင်းပင် ရှေးတုန်းက ဂန္ဓာလတိုင်းတွင် ပါဝင်ခဲ့ပြီ။ ကျောက်မျက်ရတနာတွေ ရှေးအစဉ်အဆက်ကတည်းက ထွက်ရှိခဲ့ကြောင်း သိနိုင်ပါသည်။

အဲဒီ သက္ကရာဇ် ၅၇၉ သို့ နောက်ကြောင်းပြန်လိုက်သော် မိုးမိတ်စော်ဘွားကြီး သိုဟန်ဖတ်လက်ထက်ဖြစ်၏။ ရှမ်းအမျိုးသား မုဆိုးသုံးယောက် တောလည်ထွက်ရင်းနှင့် မျက်စိလည်လမ်းမှားကာ ယခု မိုးကုတ်မြို့တည်ရှိရာဒေသကို ရောက်လာခဲ့ကြပါသတဲ့။ တောထဲမှာ လမ်းစရုမရနိုင်ဘဲ မိုးချုပ်သွားတော့ ရောက်တဲ့နေရာ တောင်ခြေရင်းက သဖန်းပင်ကြီးအောက်မှာပဲ အိပ်စက်လိုက်ကြတော့သည်။ နံနက် မိုးသောက်အိပ်ရာက နိုးထချိန်မှာ အနီးအနားက ပြိုကျနေသော တောင်ကြားထဲက ကျိုးနှင့်စွန်ငှက်များ ပျံဝဲအော်ဟစ်နေကြတာကို တွေ့မြင်လိုက်ကြရ၏။

ငှက်တွေ ဝိုင်းအုံပျံဝဲနေသောနေရာသို့ သွားကြည့်လိုက်တော့ အသားတစ်များပမာ နီမြန်းနေသော ပတ္တမြားကျောက်နီများကို တွေ့လိုက်ရပါသတဲ့။

မုဆိုးတို့လည်း အားရဝမ်းသာ ပတ္တမြားတွေကို ကျုံးယူခဲ့ကြသည်။ နေ့ခင်း အလင်းရောင်ဖြင့် ပျောက်သောလမ်းစကို ရှာဖွေတွေ့ရှိသွားကြပြီး မူလဌာနေ မိုးမိတ်မြို့သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသွားကြ၏။ ရရှိလာသော ပတ္တမြားကျောက်နီ များမှာ အရည်အသွေး ကောင်းမွန်လှသဖြင့် မိုးမိတ်စော်ဘွားထံ ဆက်သကြ သည်။ စော်ဘွားကြီးက ကျောက်မျက်များ တွေ့ရှိခဲ့ရာနေရာကို လိုက်ပြခိုင်း၏။ နောက်တော့ ပတ္တမြားမြေနေရာမှာ ဟိန်ခေါ်အရာရှိတစ်ဦးအား လွှတ်ပြီး စောင့် ရှောက်ဖို့ တာဝန်ပေးအပ်လိုက်သည်။ ဟိန်အရာရှိနှင့်အတူ အိုးစား (တပ်သား) ၃၀ ထည့်ပေးလိုက်ပြီ။ နှစ်စဉ် ၆၄ ၃၀၀ ကျပ် ထောက်ပံ့ပေးခဲ့သည်။ ဟိန် နဲ့အတူပါလာသော တပ်သားတွေက မိသားစုပါခေါ်ပြီးတော့ သဖန်းပင်ကြီး နေရာမှာ ရွာတည်ကြသည်။

သဖန်းပင်ကြီးနေရာမှာ တည်တဲ့ရွာမို့ သဖန်းပင်ရွာလို့ခေါ်ကြ၏။ အချိန် ကာလ ရင့်ညောင်းလာချိန်မှာ ရွာနေလူတွေများလာ၍ နေရာတိုးချဲ့နေထိုင်ကြ။ လုပ်စားကိုင်စား လယ်ယာမြေချဲ့ထွင် စိုက်ပျိုးကြနှင့် ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း ဖြစ်လာသည်။ “မိုးကုတ်အစ သဖန်းပင်က” ဟု သမိုင်းပညာရှင်တွေ ဆိုရိုး ပြုခဲ့ကြသည်နှင့်အညီ လူဦးရေထူထပ်များပြားလာတော့ မိုးကုတ်ချိုင့်ဝှမ်းသို့ တိုင် တိုးချဲ့တည်ထောင်ရင်း မိုးကုတ်မြို့ရယ်လို့ ဖြစ်လာခဲ့ခြင်းပင်။

မိုးကုတ်ဆိုသည်မှာ

မိုးကုတ်အမည်တွင်ရခြင်းအကြောင်းကို လေ့လာကြည့်လိုက်တော့ မိန်း ကွတ်၊ မိန်းကု(ပ)၊ မိန်းကတ်ဆိုသော ရှမ်းဘာသာစကားမှ ဆင်းသက်လာခြင်း ဖြစ်ပါသတဲ့။ မိန်းကတော့ မြန်မာလို မြို့ပေါ့။ ကွတ်က ကွေ့ကောက်ခြင်း၊ ကု(ပ)က ခမောက်၊ ကတ်က အေးချမ်းခြင်း။ သို့ဖြစ်၍ မိုးကုတ်ဆိုတာ ကွေ့ကောက်သောမြို့၊ ခမောက်ကလေး ပက်လက်လှန်ထားသလို ချိုင့်ဝှမ်း အလည်မှာရှိသောမြို့၊ အလွန်ချမ်းအေးသောမြို့အားဖြင့် မြန်မာလို အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူနိုင်ပါသည်။ အအေးဓာတ်လွန်ကဲတဲ့မြို့ဆိုတာလည်း အမှန်ပါ။ ၁၂

ရာသီ နွေမိုးဆောင်း ချမ်းအေးသည်။ နွေလည်း အေးအေးဟု စာဖွဲ့ကြ၏။ ဆောင်းရာသီမှာတော့ ပြောမနေနဲ့တော့၊ ရေခဲလောက်အောင် အေး၏။

မိုးကုတ်မြို့၏တည်နေဟန်က တောင်တွေ ဝိုင်းရံထားသော အလည်မှာ ချိုင့်ဝှမ်းကြီးလိုဖြစ်နေတော့ နေထွက်တာ နောက်ကျသလောက် နေဝင်တာက ကျတော့ စောလှသည်။ နေမမြင်ရ၍ စောစောမှောင်သည်။ ရှမ်းအမျိုးသားတွေက အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ ဇွဲကြီး၏။ မှောင်သွားတော့ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ဖို့မဖြစ်။ လုပ်ရကိုင်ရတာ အချိန်တို၍ အားမရ။ ဒီတော့ သည်ချိုင့်ဝှမ်းကြီးကို မိုးချုပ်စောတဲ့မြို့လို့ သဖန်းပင်သားတွေက အမည်သစ်ပေးကြသည်။ မိုးချုပ်မြို့ကနေ မိုးကုတ်မြို့ တွင်လာတာလို့ ဆိုကြပြန်လေ၏။

မိုးကုတ်ဒေတာများ

မိုးကုတ်မြို့သည် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ပြင်ဦးလွင်ခရိုင်တွင်ပါဝင်၍ မြောက်လတ္တီတွဒ် (၂၂°-၅၀') နှင့် (၂၂°-၅၅') ကြား၊ အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် (၉၆°-၃၀') ကြားတွင် တည်ရှိ၏။ အရှေ့နှင့်အနောက် ၃၀.၀၀ မိုင်၊ တောင်နှင့်မြောက် ၁၅-၁၂ မိုင်၊ စတုရန်းမိုင်ပေါင်း ၄၅၃.၆၆ မိုင် ဧကပေါင်း ၂၉၁၃၀၅ ဧက အကျယ်အဝန်းရှိ၏။

မြို့နယ်အပိုင်းအခြားနှင့်ပြောရလျှင် တောင်ဘက်နှင့် အရှေ့ဘက်မှာ ကျောက်မဲမြို့နယ်၊ မြောက်ဘက်မှာ မိုးမိတ်မြို့နယ်၊ အနောက်ဘက်မှာ သပိတ်ကျင်းမြို့နယ်တို့နှင့် ဆက်စပ်တည်ရှိနေပါ၏။

မြို့ကိုတောင်များ ဝိုင်းရံပတ်ကာထားပြီး အရှေ့ဘက်က မြို့ပြင်တောင်က ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်ထက် အမြင့်ပေ ၅၉၅၅၊ အရှေ့မြောက်ဘက်တောင်မဲတောင်က ပေ ၇၅၄၄၊ အနောက်ဘက်က ဒေါ်နန်းကြည်တောင်က ပေ ၅၂၇၇၊ ပင့်ကူတောင်က ၅၃၅၄ ပေ မြင့်မားစွာရှိနေကြလေတော့ မြို့ကလေးကအလယ်မှာ ချိုင့်ခွက်လို့ ဒယ်အိုးပုံသဏ္ဌာန် ဖြစ်နေရသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်မြို့တွေနှင့် အကွာအဝေးကိုပြောရလျှင် အရှေ့ဘက်က

မိုင်းလုံမြို့နှင့် ၂၁ မိုင်၊ မြောက်ဘက်က မိုးမိတ်မြို့နှင့် ၂၈ မိုင်၊ အနောက်ဘက်က သပိတ်ကျင်းမြို့နှင့် မိုင် ၆၀ မန္တလေးမြို့ကြီးနှင့်ကတော့ ၁၂၈ မိုင် ဝေးကွာပါ၏။

၁၂ ရာသီ အမြဲတန်းအေးမြသော ရာသီဥတုဖြစ်၍ နေလို့ထိုင်လို့ကောင်းသည်။ မြို့သူမြို့သားတွေ စိတ်အေးချမ်းမှုများပြားပြီး သက်ရှည်ကျန်းမာကြ၏။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်က ၉၅.၄ ဒီဂရီဖာရင်ဟိုက်၊ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်က ၃၀.၂ ဒီဂရီ ဖာရင်ဟိုက်ဖြစ်သည်။ မိုးရွာနှုန်းလည်း ကောင်းသည်။ မိုးရေချိန်ပုံမှန် ၁၀၇.၅၈ လက်မ၊ ပုံမှန် မိုးရွာရက်က တစ်နှစ်မှာ ၁၃၅၊ ၇ရက်မို့ တစ်နှစ်ပတ်လုံး မိုးမပြတ်လို့ ဆိုရတော့မည်။

ရာသီဥတုကောင်းတော့ တောတောင်ထူထပ် စိမ်းလန်းစိုပြေလှသည်။ သစ်ကြီးဝါးကြီးတွေ ပေါက်ရောက်သည်။ ထင်းရှူး၊ အင်၊ ထောက်ကြံ့၊ ရုံး၊ သစ်အယ်၊ သအယ်ချင်၊ ရေမန၊ လောက်ရာ၊ အုံတုံ၊ မျောက်ငို၊ ဖက်သန်း၊ ရုန်းဖက်ဝန်း၊ မန်းမ၊ သပြေ၊ ဒီဒူး၊ တောင်တမာ၊ နဘဲ၊ ရွက်ကြမ်းမအူ၊ လက်တံရှည်၊ တောသရက်၊ ခါတော်မှီ၊ နဂျယ်၊ ချယ်ရီ၊ တောင်ဇလပ်၊ လှေကား၊ မအူလက်တံတူ၊ ခူသန်းဇလီဖား၊ ညောင်၊ စကားဝါ၊ စကားစိမ်း အပင်မျိုးစုံလှသည်။ သစ်ပင်မျက်မြင်သူတောသနလုပ်လိုသူတွေအတွက် အကွက်ကောင်းပေါ့။

မြန်မာသမားတော်ကြီးများ ဘယဆေးအစစ်အမှန် စုဆောင်းရှာဖွေလိုပါလျှင်လည်း အဆင်သင့်ပါ။ သစ်ကြမ်းပိုး၊ ကရဝေး၊ ပန်းမ၊ နလင်ကျော်၊ လက်ထုပ်ကြီး၊ တောင်ငူရတ်၊ ဥပသကာ၊ ဖုံးမသိမ်၊ သက်ရင်းကြီး၊ မနိဩ၊ ဃ၊ ရင်းပျားဖြူ၊ ရင်းပျားနီ၊ မြင်းခွာ၊ သစ်ပင်၊ ဆင်တုံးမန္တယ်၊ ကျောက်ချင်း၊ တောချင်း၊ နန္ဒင်းခါး၊ ကြောင်လျှာ၊ ထိကရုန်း၊ နမနီသန်လျက်၊ ဝံသည်းခြေ၊ ရှောက်ကညို၊ သစ်နံကိုင်၊ တတိုင်မြနန်း၊ ရွက်ပြတ်၊ ဇော်ဂျီဦးထုပ်စသည်ဖြင့် အဖိုးတန်ရှားပါးဘယဆေးရွက်မြစ်သီးပွင့် လိုတာရနိုင်သည်။

ပန်းချစ်သူ ပျိုဖြူများအတွက်လည်း တောင်ဇေယျ၊ တောင်ဇလပ်ဖြူ၊

ချယ်ရီ၊ စိန်ပန်းနီ၊ စိန်ပန်းပြာ၊ ငှေ့ဝါ၊ ငှေ့ပပ်၊ သဇင်၊ တောနှင်းဆီနှင့် သစ်ခွမျိုးစုံ တစ်ခွင်လုံး ကြိုင်လန်းလျက်၊ ကြိုက်ရာရွေးလို့ ပန်ကြပေရော။

တောတောင်ထူထပ်သော သားကောင်တွေလည်း ပျော်ကြသည်ပေါ့။ ဆင်၊ ကြွ၊ ပြောင်၊ စိုင်း၊ နွားနောက်၊ ဆက်၊ တောဆိတ်၊ တောင်ဆိတ်၊ တောဝက်၊ ဂျီ၊ ဝက်ဝံ၊ ကျား၊ ကျားသစ်၊ ကျားမင်း၊ ကြောင်ဖား၊ ကြောင် သားပိုက်၊ တောင် ကြောင်၊ ဆတ်ခလောက်၊ တောခွေး၊ ခွေးအ၊ ခွေးတူဝက်တူ၊ ယုန်၊ ပွေး၊ ဖြူ၊ ဖွတ်၊ သင်းခွေချပ်နှင့် မျောက်တွေဆိုတာကတော့ မျိုးပေါင်းစုံ။

ငှက်ကြည့်သမားတွေ လေ့လာကြည့်ရှုချင်စရာ ဒေါင်း၊ ငှက်တော်၊ အောက်ချင်း၊ အောင်လောင်၊ တောကြက်၊ ဇရက်၊ ဗျိုင်း၊ ကြက်တူရွေး၊ ရစ်၊ သာလိကာ၊ စစ္စလီ၊ ချိုး၊ ငုံး၊ စာကလေး၊ သိမ်းငှက်၊ စွန်၊ သစ်တောက်ငှက်၊ စိတ်တိုင်းကျ ကြည့်ကြပေတော့။

အဓိကကျတဲ့ ကျောက်မျက်ရတနာကိုလည်း ပြောရဦးမည်။ မိုးကုတ်ဆို လျှင် ပတ္တမြားထွက်တာလောက်ပဲ အသိများကြ၏။ သဘာဝတော့ ကျပါသည်။ ပတ္တမြားက နန်းသုံးတော်ဝင်ရတနာ တန်ဖိုးကြီးမားလှသော ပျိုတိုင်းကြိုက် ကျောက်မျက်ဖြစ်ပေသကဲ့။ မိုးကုတ်က ထွက်လာသော အခြားကျောက်မျက် တွေလည်း ရှိပါသေးသည်။ နီလာ၊ ဣန္ဒနီလာ၊ ဥဿဖယား၊ အညွံကျောက်၊ အညွံနီလာ၊ ဥဒေါင်း၊ သလင်း၊ ပြောင်ခေါင်းစိမ်း၊ ထပ်တရာ၊ ရွှေတွင်းဝါ၊ ဖရဲအူ၊ နဂါးဘွဲ့၊ ပါလဒုတ္တာ၊ မိုးကုတ်ပုလဲ၊ မျော၊ မျောနီ၊ မျောစိမ်း၊ သူရောင်၊ ထပ်ကွာစိမ်း၊ ဂေါ်မိတ်၊ မဟူရာ၊ မိုးကုတ်မြ၊ ခရိုင်ဆို ဘယ်ရယ်ကျောက်၊ ပိန်းနိုက်ကျောက်၊ ဂျီဟာချီဒိုလိုက်၊ သီလဂုတ်ကြောင် စုံစုံလင်လင် ထွက်ရှိ ပါသည်။

နဝရတ်ကိုးပါး

ပတ္တမြားအကြောင်းပြောလျှင် နဝရတ်ကိုးပါးအကြောင်းလည်း ပြောသင့် ၏။ ပတ္တမြားနှင့် နဝရတ်က အဆက်အစပ်ရှိ၏။ နဝရတ်ကိုးပါးမှာ ပတ္တမြား

က အခရာပါ။ သူကအလည်မှာနေရတာကိုး။ ပြောကြကြေးဆိုလျှင် နဝရတ်
ကိုးပါးမှာ ပတ္တမြားက တန်ခိုးအကြီးဆုံး၊ တန်ဖိုးအများဆုံး။ သည်တော့
သူ့ကို အလည်မှာပဲ ထားရ၏။ ပတ္တမြားက အခြားကျောက်မျက်ကို ရံနေရတာ
မျိုး မဖြစ်ရ။

နဝရတ်ဆိုတာ နဝရတနာကလာသည်။ သူ့တန်ခိုးနှင့်သူ စွမ်းရည်သတ္တိ
အမျိုးမျိုးရှိကြသည်။ တန်ခိုးစွမ်းရည်ရှိသော ကျောက်မျက်ရတနာကိုးမျိုးကို
ပေါင်းစပ်ထားတာ နဝရတ်ပဲပေါ့။ ခေတ်အဆက်ဆက် မြန်မာနိုင်ငံသားတို့
နဝရတ်လက်စွပ်ကို မြတ်မြတ်နိုးနိုး ဝတ်ဆင်လာခဲ့ကြသည်။ နဝရတ်ကိုးပါး
၏ စွမ်းရည်သတ္တိတွေမှာ -

ပတ္တမြား ဘုန်းတောက်၊ မြကျောက်အေးချမ်း

စိန်စွမ်းဂုဏ်ရောင်၊ ကြောင်ကားသိဒ္ဓိ

မဏိနီလာ၊ မေတ္တာကဲချုပ်

ဥဿဖယား ကျန်းမာသန္တာကြီးကဲ

ပုလဲကျက်သရေ ကိုးဂုဏ်ဝေသည်

ကိုးထွေ နဝရတ်စွမ်းရည်တည်း။

ဤသို့ ဥတုဘောဇနသင်္ဂဟကျမ်းမှာ ဆိုထားသည်နှင့်အညီ ပတ္တမြားက
ဘုန်းတန်ခိုးကြီးစေသည်။ မြကျောက်က အေးချမ်းတည်ငြိမ်စေသည်။ စိန်က
ဂုဏ်ရောင်ဂုဏ်ဝါ တိုးစေသည်။ ကြောင်က သိဒ္ဓိပြီးသည်။ နီလာက လူချစ်
လူခင်ပေါများသည်။ ဥဿဖယားက ကျန်းမာရေးကောင်းစေသည်။ သန္တာက
ဩဇာအာဏာ ရှိစေသည်။ ပုလဲက ကျက်သရေတက်စေသည်။ လောကဟိ
တရာသီကျမ်းလာ နဝရတ်လက်စွပ်စီရင်နည်းကိုလည်း မှတ်သားသင့်ပါ၏။

ဝင်းလျှံလည်၍၊ ရွှေရည်မင်းစံ

ဆယ်မီးပြန်လျက်၊ လုပ်ကြံသေသပ်

နဝရတ်ကို၊ စီခတ်သေချာ

ထားစရာကား၊ သန္တာတိတျ

စန္ဒကား စိန်၊ မှူးချိန်ပြည်ကဲ
 ပုလဲ ဘောမ၊ ဗုဒ္ဓကြောင်သာ
 သောရာ ဂေါ်မုတ်၊ စီလုပ်မှန်လှ
 ဂုရုမြနှင့်၊ ဥဿဖယား
 ရာဟုထားလော့၊ ထူးခြားရောင်ဝါ
 နီလာသောကြ၊ ထွန်းပချက်ဗွေ
 လျှံဝေ ပတ္တမြား၊ စီထားကေတု
 ဤသို့ပြုမှ၊ ရွက်နုမြညာ
 ပွင့်လည်ကြာသို့ စက်ခါမြကား၊
 ရင်ခွင်ထားလော့၊ စိန်ကားရှေ့နေ
 ဆောင်တုံပေက၊ ကင်းထွေရောဂါ
 ဗျာပါစင်ဝေး၊ ရန်ဘေးမလာ
 တစ်ရာသက်လွန်၊ ရှည်မြဲညွှန်သည်
 ရှေးမွန်ကျမ်းရိုးအလာတည်း။

နဝရတ်လက်စွပ်မှာ ကျောက်မျက်ရတနာများ နေရာချထားမြှုပ်နှံပုံမှာ

၁။ အရှေ့မြောက်တနင်္ဂနွေထောင့်တွင်	သန္တာ
၂။ အရှေ့ တနင်္လာအရပ်တွင်	စိန်
၃။ အရှေ့တောင် အင်္ဂါထောင့်တွင်	ပုလဲ
၄။ တောင်ဗုဒ္ဓဟူးအရပ်တွင်	ကြောင်
၅။ အနောက်တောင် စနေထောင့်တွင်	ဂေါ်မုတ်
၆။ အနောက် ကြာသပတေးအရပ်တွင်	မြ
၇။ အနောက်မြောက် ရာဟုထောင့်တွင်	ဥဿဖယာ
၈။ မြောက် သောကြာအရပ်တွင်	နီလာ
၉။ အလယ်ဗဟို ကိတ်ဂြိုဟ်တွင်	ပတ္တမြား

တို့ကို နေရာမှန်ကန်စွာ မြှုပ်နှံရမည်။ မဏိသျှတ္တရကျမ်းအရ နဝရတ်

လက်စွပ်ပြုလုပ်သည့်အခါ ရက်ကောင်း ရက်ရာဇာ ရက်မြတ်မင်္ဂလာရွေးပြီး ပန်းထိမ်ဆရာထံ အပ်နှံရမည်။ ပန်းထိမ်ဆရာကလည်း ရက်ကောင်းရွေးပြီး ရေမိုးချိုးသန့်စင်ပြီး သမ္မာဒေဝ နတ်ကောင်းနတ်မြတ်တွေကို ပူဇော်ပသပြီးမှ ပြုလုပ်စီရင် ရပါသည်။

နဝရတ်လက်စွပ် စတင်ဝတ်ဆင်သောအခါမှာလည်း ရက်ကောင်းရက် ရာဇာရွေးပြီး ရတနာသုံးပါး မိဘဆရာကန်တော့ပြီးမှ ဝတ်ဆင်ရမည်။ နဝရတ် လက်စွပ် ဝတ်ဆင်ထားသူသည် မသန့်ရှင်းသောနေရာများကို ဝင်ထွက်သွားလာ မပြုရ။ အမျိုးသမီးများ နဝရတ်လက်စွပ်ဝတ်ဆင်လျှင် လက်ျာလက်မှာသာ ဝတ်ဆင်ရမည်ဟု စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များရှိပါ၏။

နာမည်ကျော် ငမောက်ပတ္တမြား

ပတ္တမြားအကြောင်းနှင့်စပ်၍ ပတ္တမြားငမောက်အကြောင်းကိုလည်း သိ ထားသင့်ပါသည်။ အချိန်ကာလအားဖြင့် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၀၀၂ ခုနှစ် အင်းဝနေပြည်တော်မှာ ငါးထပ်ကြီးဘုရား ဒါယကာ ပင်းတလဲမင်းလက်ထက် ပတ္တမြားတွေ့ရှိသူက ချင်းတွင်းနယ်သား ငမောက်။

ငမောက်က ချင်းတွင်းနယ်ကနေ မိုးကုတ်မြို့ကို ရောက်လာပြီးတော့ လက်ယာဥယျာဉ်ခြံမြေ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်အသက်မွေးနေသူ “တစ်ခုသော ညပိုင်းတွင် ခြံထဲက တစ်နေရာမှာ ထူးထူးဆန်းဆန်း ပြုံးပြုံးပြက်ပြက် အရောင် တွေ တလက်လက် တောက်ပနေသည်ကို ငမောက်တွေ့မြင်လိုက်ရသည်။ ငမောက်က အံ့သြတကြီးနှင့် သွားကြည့်လိုက်တော့ ကြီးမားသော ကျောက်နီ ပတ္တမြားတစ်လုံးကို တွေ့လိုက်ရ၏။

ငမောက်က ကျောက်နီပတ္တမြားကြီးကို ကောက်ယူလာပြီး အိမ်ရောက် တော့ နှစ်ပိုင်းခွဲစိတ်ဖြတ်တောက်လိုက်သည်။ တစ်ပိုင်းကို ယောက်ဖဖြစ်သူ မောင်ရွှေအား တရုတ်ပြည်သို့ အရောင်းခိုင်း၏။ ကျန်တစ်ပိုင်းကိုတော့ အင်းဝ နေပြည်တော်က ပင်းတလဲမင်းထံ သွားရောက်ဆက်သလိုက်ပါသည်။ ဘုရင်က

များစွာ နှစ်ထောင်အားရဖြစ်ပြီး ငမောက်အား ဆုတော်ငွေများ ပေးသနားလိုက်လေ၏။ ငမောက်ဆက်သတဲ့ပတ္တမြားမို့ ငမောက်ပတ္တမြား၊ ပတ္တမြားငမောက်လို့ အမည်တွင်သွား၏။ ပတ္တမြားထဲမှာတော့ ငမောက်ပတ္တမြားက အထင်ရှားဆုံး။ “ပတ္တမြားငမောက်၊ မယားဆံတောက်” လို့ စကားပုံတွင်သွားသည် အထိပင်။

ဖြစ်ချင်တော့ ယောက်ဖမောင်ရွှေ တရုတ်ပြည်သွားရောင်းခဲ့သော ပတ္တမြားကို ကုန်သည်တစ်ဦးက ဝယ်သွား၏။ အဲဒီအချိန်မှာ တရုတ်ပြည်က မင်းဆက်ပျက်ပြီး တိုင်းပြည်က မငြိမ်မသက်ဖြစ်နေတော့ တရုတ်ပြည်သားတွေ လုံခြုံရာ နီးစပ်ရာ တိုင်းပြည်တွေမှာ ခိုလှုံကြရ၏။ ပတ္တမြားဝယ်သွားသော တရုတ်က မြန်မာနိုင်ငံထဲ ဝင်လာသည်။ သူက နယ်စပ်မှာတင် ရပ်မနေဘဲ အင်းဝရွှေနန်းတော်အထိ ရောက်သွားပြီ။ မြန်မာဘုရင်ထံ ပတ္တမြားကြီးကို ဆက်သလိုက်ခြင်းပင်။ ဘုရင်ကလည်း တရုတ်ကုန်သည်အား ဆုတော်ငွေ အမြောက်အမြားပေးသည်။ ခေတ်ပျက်ချိန်မှာ ဝယ်လက်ရှာဖို့မလွယ်။ ဘုရင်ကို ဆက်သလိုက်ခြင်းကသာ ငွေကြေးအများဆုံးရနိုင်မည့် ရောင်းချနည်း မဟုတ်ပါလား။

ဘုရင်က တရုတ်ကုန်သည် ဆက်သသည့် ပတ္တမြားကြီးကို တစ်မိုစီမို ကြည့်ရင်း သင်္ကာမကင်းဖြစ်လာသည်။ သို့ဖြင့် ငမောက်ဆက်သသော ပတ္တမြားနှင့် တရုတ်ကုန်သည်ဆက်သသော ပတ္တမြားကို ဆက်စပ်ကြည့်လိုက်၏။ ပတ္တမြားနှစ်ပိုင်းဟာ တစ်ပွင့်ထဲက ဖြတ်တောက်ထားတာပါလားလို့ သိသွားပြီ။ တစ်ပွင့်လုံး မဆက်သခဲ့တဲ့ ငမောက်အပေါ် အမျက်တော်ရှုတော့တာပေါ့။

ငမောက်နှင့်အတူ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေ အကုန်လုံးဖမ်းဆီးပြီး တောင်ကုန်းတစ်ခုပေါ်မှာ မီးလောင်စင်များထိုး၍ မီးရှို့သတ်စေသည်။ ယခုတိုင် ထိုနေရာကို လောင်းစင်ရွာဟုခေါ်ကြ၏။ ရေဝေးတဲ့တောင်ကုန်းပေါ်မှာ သတ်တာမို့ ရေဝေးလို့ခေါ်တဲ့နေရာလည်း ရှိသည်။ ဆွေမျိုးတွေအကုန် ဖမ်းတယ် ဆီးတယ်ကြားတော့ ငမောက်ရဲ့အစ်မဖြစ်သူ ဒေါ်နန်းက လွတ်ရာကျွတ်ရာ

ထွက်ပြေးရင်း တောင်တစ်လုံးပေါ် တက်လာခဲ့သည်။ တောင်ပေါ်ကနေ လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ မောင်ဖြစ်သူငမောက်နှင့် ဆွေမျိုးတွေ မီးလောင်စင်တင်ပြီး အသတ်ခံနေရတာ မြင်လိုက်ရ၏။ စိတ်ထိခိုက်ပြီး ဒေါ်နန်းရင်ကွဲကာကျ သေဆုံးရှာလေတော့သည်။ အဲဒီတောင်ကို ဒေါ်နန်းကြည့်တောင်လို့ ယခုတိုင် ခေါ်နေကြဆဲပါ။

ငမောက်ပတ္တမြား ကယ်ပေလို့

အင်းဝခေတ် ပင်းတလဲမင်းလက်ထက်မှာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ငမောက်ပတ္တမြားသည် မင်းအဆက်ဆက်မှာ နန်းစဉ်ရတနာအဖြစ် နန်းတွင်းထဲမှာပင် ရှိနေခဲ့ပါ၏။ အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာ ထူးခြားမှုမရှိသဖြင့် ကာလရှည်ကြာစွာပင် ငမောက်ပတ္တမြား တိမ်မြုပ်နေခဲ့သည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်နှောင်းပိုင်းမှာတော့ ငမောက်ပတ္တမြားအကြောင်း ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။ မန္တလေးရတနာပုံမင်းနေပြည်တော်ကို တည်ထောင်ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့သော ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်ဘဝရှင် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး လက်ထက်တော်မှာပါ။

မင်းတုန်းမင်းလက်ထက်မှာ မြန်မာပြည်တစ်ဝက်အောက်ပိုင်းတစ်ခုလုံးက အင်္ဂလိပ်ဗြိတိသျှလက်သို့ ကျရောက်နေခဲ့ပြီ။ ကျန်နေသော မြန်မာပြည်တစ်ဝက်ကိုလည်း နယ်ချဲ့များဖြစ်သော အင်္ဂလိပ်ကရော ပြင်သစ်ကပါ သိမ်းပိုက်ဖို့ အပြိုင်ကြိုးစားနေကြချိန်။ မင်းတုန်းမင်းအဖို့ နှစ်နိုင်ငံလုံးနှင့် မြွေမသေ တုတ်မကျိုး မိတ်မပျက်ဆက်ဆံရင်း နိုင်ငံတော်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးအတွက် ဟန်ချက်ညီအောင် ကြိုးစားနေရ၏။ အင်္ဂလိပ်နှင့်ရော ပြင်သစ်နှင့်ပါ သံတမန်အဆက်အသွယ်မပျက်အောင် မိတ်ဖွဲ့ဆက်ဆံထားရ၏။

ဤသို့ဖြင့် ကင်းဝန်မင်းကြီးဦးဆောင်သော သံတမန်အဖွဲ့ကို အင်္ဂလန်သို့ ချစ်ကြည်ရေး ခရီးစေလွှတ်လိုက်သည်။ သူတို့တိုင်းပြည်မှာ နေပုံထိုင်ပုံ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် တိုးတက်နေပုံများကို လေ့လာဖို့လည်း ရည်ရွယ်ထား၏။ နှစ်ဖက်သံတမန်များ ချစ်ကြည်ရေးစကားဆိုကြရင်း အင်္ဂလိပ်အစိုးရဖက်မှ

မြန်မာအစိုးရပိုင် ပစ္စည်းတစ်စုံတစ်ခု နေရာတစ်ခုခုကို သင့်တင့်သော အစိုးအခ နှင့် ဝယ်ယူလို ငှားရမ်းလိုလျှင် မြန်မာအစိုးရမှနေ၍ ရောင်းချငှားရမ်းပေးပါ မည်ဆိုသော ကတိစကား ကျွဲခဲ့ပါသတဲ့။

အင်္ဂလိပ်အစိုးရ ဝယ်ယူလို၊ ငှားရမ်းလိုသောအရာဆိုသည်မှာ မိုးကုတ် ကျောက်တွင်းများဖြစ်နေ၏။ ကင်းဝန်မင်းကြီးတို့အဖွဲ့ မြန်မာနိုင်ငံပြန်ရောက်လို့ မကြာမတင်မှာပင် အင်္ဂလိပ်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ရောက်လာပြီး မင်းတုန်းမင်းကြီး နှင့်တွေ့ဆုံသည်။ သူတို့လာရင်းကိစ္စကို ကြိုသိနေသော မင်းတုန်းမင်းကြီးက အင်္ဂလိပ်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ရောက်လာချိန်နှင့်ကိုက်ပြီး ယောအတွင်းဝန် ဦးဖိုး လှိုင်အား ကျောက်မျက်ရတနာအမျိုးမျိုးကို ဈေးဖြတ်ပေးစေခဲ့သည်။ နောက် တော့ မင်းတုန်းမင်းကြီးက ယောအတွင်းဝန်လက်ထဲသို့ ငမောက်ပတ္တမြား ထည့်ပေးလိုက်ပြီး တန်ဖိုးဖြတ်ခိုင်းပြန်၏။

ယောအတွင်းဝန်က “ဒီပတ္တမြားဟာ တန်ဖိုးဖြတ်လို့မရပါဘူး။ သူ့ရဲ့ အစွမ်းသတ္တိကိုကြည့်ပါ” ဟုဆိုကာ အင်တုံငယ်တစ်လုံးမှာရေထည့်ပြီး ပိတ်ဖြူစ တစ်စကို ယူလာစေ၏။ ဆင်တုံထဲကို ငမောက်ပတ္တမြားထည့်ပြီး ပိတ်ဖြူစ နှင့် အုပ်လိုက်သည်။ ပထမတော့ ပိတ်ဖြူစအလည်လောက်မှာ အလင်းရောင် သန်းလာ၏။ ပိတ်ဖြူစတွေ တစ်ထပ်ပြီး တစ်ထပ် အုပ်ပေးလေ အလင်းရောင် က ပိုလင်းပြီး ပိုကျယ်ပြန့်လာလေ။ ပိတ်ဖြူစ ငါးထပ်၊ ခြောက်ထပ်လောက် အုပ်လိုက်ချိန်မှာတော့ အင်တုံနှုတ်ခမ်းပြည့်မျှ ဝင်းဝင်းတောက်လာခဲ့ပြီ။

ခဏနေတော့ ယောအတွင်းဝန်က အင်တုံထဲမှ ပတ္တမြားကို ထုတ်ယူ လိုက်ရင်း “မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်တုန်းက ဇောတိက သူဌေးကြီးရဲ့ ပတ္တမြားဟာ မီးထွန်းစရာမလိုဘဲ သူ့အရောင်နဲ့ပဲ လင်းထိန်တယ်လို့ ဆိုပါ တယ်။ အခု ပတ္တမြားရဲ့အရောင်မျိုးပါပဲ။ သူက အမှောင်ထုများလေ ပိုလင်း လေပဲ။ ဒီလိုပတ္တမြား ကျောက်မျက်ရတနာတွေကို တန်ဖိုးဖြတ်ဖို့ မသင့်ပါဘူး။ အနည်းဆုံး ခန့်မှန်းခြေနဲ့ တန်ဖိုးဖြတ်ပါဆိုရင်တောင်မှ ပြည်တန်တယ်ဆိုတာ

ထက် လျော့လို့ မခန့်မှန်းနိုင်ကြောင်းပါ။” ဟု လျှောက်တင်ပြီး ပတ္တမြားကို မင်းတုန်းမင်းကြီး လက်ထဲသို့ ထည့်လိုက်ပါ၏။

ဒီတော့ မင်းတုန်းမင်းကြီးက “ကိုင်း ကိုင်း ကျောက်မျက်ရတနာတွေ ဈေးဖြတ်နေရတာနဲ့ အချိန်အတော်ကြာသွားပြီ။ သံတမန်ဧည့်သည်တော်များ လာရောက်ရတဲ့ကိစ္စကို တင်ပြပါဦး” လို့ တစ်ဖက်လှည့်စကားနှင့် မိန့်တော် မူလိုက်၏။ ငမောက်ပတ္တမြားတစ်ပွင့်ထဲ၏ အရည်အသွေးနှင့်တန်ဖိုးကို မျက်မြင် သိရှိထားပြီမို့ အင်္ဂလိပ်သံတမန်များမှာ မိုးကုတ်ကျောက်တွင်းများ၏ တန်ဖိုး ကို ခန့်မှန်းတွက်ဆဖို့ ခက်သွားကာ ရောင်းဖို့၊ ငှားဖို့ကိစ္စ လုံးဝနှုတ်မဟဝံ့ တော့ပါလေ။

မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး နတ်ရွာစံပြီးနောက် သားတော်သီပေါမင်းတရား နန်းတက်လာတော့လည်း အင်္ဂလိပ်များနည်းတူ ပြင်သစ်တွေက မိုးကုတ် ကျောက်တွင်းများ ဝယ်ယူဖို့ ကမ်းလှမ်းခဲ့ပြန်၏။ ဒီအခါမှာလည်း ဝက်မစွက် မြို့စား ယောမင်းကြီးဖြစ်နေသော ဦးဖိုးလှိုင်ပင် ဖြေရှင်းပေးခဲ့ရသည်။ ဒီတစ်ခါ မှာတော့ ဦးဖိုးလှိုင်က ငမောက်ပတ္တမြားကို တစ်ထွာလောက်မြင့်သော ဝါဂွမ်း ဖြင့် ဖုံးအုပ်၍ ပြင်သစ်ကိုယ်စားလှယ်များအား ပြသခဲ့ပါသည်။ ပတ္တမြား အရောင်ဖြင့် ဝါဂွမ်းဆိုင်တစ်ခုလုံး နီရဲနေတာတွေ့ရတော့ ပြင်သစ်ကိုယ်စား လှယ်တွေ တန်ဖိုးမမြတ်ရဲကြတော့။ ပတ္တမြားတစ်ပွင့်ကို သင်ဈေးမမြတ်နိုင်လျှင် ပတ္တမြားများစွာထွက်သော ကျောက်တွင်းတွေကို ဘယ်လို ဈေးဖြတ်နိုင်ပါ မည်နည်း။ ဤသို့ဖြင့် ပြင်သစ်များ မိုးကုတ်ကျောက်တွင်း ဝယ်ယူလိုသော အစီအစဉ် ပျက်သွားခဲ့ရလေတော့သည်။

ထင်ရှားကျော်ကြား မိုးကုတ်ကျောက်မျက်များ

ပတ္တမြားငမောက်က အလေးချိန်ရတီ ၉၀ ရှိသည်။ လုံးချောသွေးထား၏။ ဆွတ်ဆွတ်ဖြူနေသော ဝါဂွမ်း (သို့မဟုတ်) နွားနို့ထဲသို့ ထိုပတ္တမြားကို ထည့်

လိုက်သော် ဝါဂွမ်းနှင့် နွားနို့အနီရောင် ပြောင်းလာသည်အထိ အရည်အသွေး ကောင်းမွန်ကြောင်း သိရပါသည်။

ငမောက်ပတ္တမြားနည်းတူ ထင်ရှားကျော်ကြားသော မိုးကုတ်မြေမှ ကျောက်မျက်ရတနာများကိုလည်း သိထားသင့်ပါသည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင် ထင်ရှားသော ကျောက်မျက်ရတနာများမှာ

- ၁။ သက္ကရာဇ် ၁၁၉ ခုနှစ်တွင် ဘကြီးတော်ဘုရားထံ ဆက်သခဲ့သော အလေးချိန် (၂၉) ရတီရှိ လှော်ကားတင်ကြီးကျောက်။
- ၂။ သက္ကရာဇ် ၁၁၄၇ ခုနှစ်တွင် ဘိုးတော်ဘုရားထံ ဆက်သခဲ့သော အလေးချိန် (၂၀) ဒီဂရီရှိ လှော်ကားတင်လေးကျောက်။
- ၃။ သက္ကရာဇ် ၁၂၀၉ ခုနှစ်တွင် ပုဂံမင်းအားဆက်သခဲ့သော အရည် အလွန်လှသဖြင့် စံကျောက်အဖြစ်ထားရသော အလေးချိန် (၈) ရတီရှိ စံကျောက်တော်။
- ၄။ ဆင်မတော် တင်ဆောင်ကာ ဆက်သခဲ့သည်။ ဆင်မတော်ကျောက်။
- ၅။ အချိန် (၁၀၀) ရတီကျော်ရှိ နဂါးဗိုလ်မျိုးကျောက်တို့ဖြစ်ပါသည်။ မျက်မှောက်ယနေ့ခေတ်မှာ တွေ့ရှိရသော မိုးကုတ်ကျောက်ကြီးများက

တော့ -

- ၁။ Edith Delong ဆိုသူက လှူဒါန်းထားသဖြင့် Delong Star ဟုခေါ်ဆိုသည်။ ဘဲဥပုံသွေးထားသော ကလပ်ချိန်(၁၀၀) ကျော် ရှိ ဂေါ်ကြိုးကြီး (နယူးရောက်မြို့ သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်တွင် ထားရှိသည်။)
- ၂။ ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် မိုးကုတ်မြို့မှ တူးဖော်ရရှိသ့် အမြင့်တစ်ပေ အလေးချိန် (၃၄၅၀) ကပ်ရှိ ပုံဆောင်ခဲမပျက်ရှိသေးသော ပတ္တ မြားအရိုင်းတုံးကြီး (ဗြိတိသျှ သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်တွင် ထားရှိ သည်။)
- ၃။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် မိုးကုတ်ရတနာမြေမှ တူးဖော်ရရှိသည့် အလေး

ချိန် (၆၃၀၀၀) ကာရက်ရှိ ကမ္ဘာအကြီးဆုံး နီလာဂေါ်ကြိုးတုံးကြီး
(မြန်မာ့ကျောက်မြေရတနာပြတိုက်။

၄။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် မိုးကုတ်မြို့ စခန်းကြီးရပ်ကွက်မှ တူးဖော်ရရှိ
သည့် အလေးချိန် (၉၈၇၀) ကာရက်ရှိ မြပြာပုံဆောင်ခဲ
အရိုင်းတုံးကြီး (မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာပြတိုက်)။ စသည်ဖြင့်
ပေါ်ထွက်ခဲ့ပါသည်။

မိုးကုတ်ကျောက်တူးသမားဘဝ

မိုးကုတ်ထွက်ကျောက်မျက်ရတနာများက တန်ဖိုးကြီးသလို ကျောက်
တစ်လုံးရဖို့လည်း မလွယ်ကူလှပါ။ တောင်တွေဖြိုမြေတွေ အောက်နှိုက်ပြီး
ခဲရာခဲဆစ် တူးဖော်ယူရတာပါ။

ကျောက်တူးလုပ်ငန်းမှာ မြေတွင်း၊ ခဲတွင်း နှစ်မျိုးရှိ၏။ စက်တွင်းနှင့်
လက်တွင်းဆိုပါတော့။ စက်တွင်းက ရေစုပ်စက်၊ သဲစုပ်စက်၊ ဗြိုးစုပ်စက်များ
သုံးပြီး တူးဖော်ရသည်။ အင်းပြပုံသဏ္ဌာန်တွင်းကြီးများထဲမှ သဲစုပ်စက်၊
ဗြိုးစုပ်စက်များဖြင့် စုပ်ယူပြီး ရေလှောင်ကန်များထဲမှာ ထည့်ရသည်။ ရေလှောင်
ကန်ထဲမှာ ဗြိုးကိုမွှေပြီး ရေမြောင်းနှင့် ထုတ်ရသည်။ ရေမြောင်းအဆုံးမှာရှိ
သော ဇလုပ်ထဲမှာ ကျောက်ရော သဲပါရောနှောပြီး ကျန်ရစ်၏။ အဲဒါကို
ကျောက်ရွေးသံစကာများနဲ့ တစ်ခါရွေးယူကြရပြန်သည်။

လက်တွင်းတူးသမားတွေကျတော့ ဗြိုးကြောကို လိုက်ပြီးတူးရ၏။ တွင်း
လုံးလေးပင်ကိုးပင်စသော မျောလူးလက်ကြား အင်းဗြိုးများဖြစ်သည်။ မြေသား
ပျော့သောနေရာများ၌ တွင်းလုံးတူး၍မရ။ တွင်းလုံးမှာ လူတစ်ကိုယ်စာ အဝင်
ထားပြီး ဗြိုးကြောအတိုင်း လိုက်ရပါသည်။ ဗြိုးကြောက အောက်ကိုဆင်း
သွားလျှင် အောက်ကိုလိုက် ဘေးကိုရောက်သွားလျှင် ဘေးကိုလိုက်ရ၏။
အောက်မှာ မှောင်နေလျှင် အလင်းရောင်ပေးရ၏။ တချို့တွင်းများမှာ လူကရပ်
ပြီးသွား၍မရ။ ပက်လက်အနေအထားဖြင့် သွား၍တူးရသည်။ အန္တရာယ်များ

၍ အထူးဂရုစိုက်ရသည်။ ကျောက်တူးသမားဘဝမှာ မလွယ်ပါ။ တစ်နေ့နေ့ တစ်ချိန်ချိန် သိန်းကျောက်ပွင့်ရင် လောပန်းဖြစ်မယ်ဆိုသော အိပ်မက်ကလေးကို စိတ်ကူးယဉ်ကြည့်ရင်း မျှော်လင့်ချက်ထားနေကြရပါ၏။

မိုးကုတ်ကျောက်ရောင်းဝယ်ပုံ

ကျောက်တွင်းမှရလာသော ကျောက်မျက်ရတနာများကို မိုးကုတ်မှာ ဆိုင်ဖွင့်ပြီး ရောင်းဝယ်တာ နည်းပါးသည်။ ထာပွဲမှာသာ ရောင်းဝယ်လေ့ရှိကြသည်။ မိုးကုတ်ထာပွဲ အစဉ်အလာမှာ ယနေ့တိုင်တည်ရှိနေပြီး နာမည်ကျော်ဆဲပင်။

မိုးကုတ်ကျောက်ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ခြုံ၍ပြောရလျှင် ပွင့်ကောက်သမား၊ အစပ်ကျောက်သမား။ ဝယ်ရောင်းသမားနှင့် ပွဲစားဆိုပြီး လေးမျိုးရှိ၏။ တန်ဖိုးကြီးကြီးကျောက်များကိုသာ တစ်ပွင့်ချင်း စိတ်ကြိုက်ဝယ်သော ကုန်သည်ကြီးပိုင်းကို ပွင့်ကောက်သမားဟုခေါ်သည်။ အစပ်ကျောက်သမားကျတော့ ကိုယ်အားသန်ရာ ဂေါ်ကြိုးအညှစ်သည်ဖြင့် အယဉ်အကြမ်း တစ်ပွင့်စီ တစ်ပွင့်စီ ကလပ်ချိန်များနှင့် ရောင်းဝယ်ကြသည်။ ဝယ်ရောင်းသမားမှာ ကျောက်မျိုးစုံကို နေရာမျိုးစုံက ရှာဝယ်သည်။ နေရာအတိအကျ သတ်မှတ်မထားဘဲ အသံကြားရာကို လိုက်ဝယ်ရ၏။ ကျောက်တွင်းများရောက်လိုက်၊ ထာပွဲရောက်လိုက်နှင့် ဝယ်ထားပြီးကျောက်များ ပြန်ထွက်သွားအောင် အားစိုက်ရောင်းဝယ်ကြရ၏။ ပွဲစားမှာ သူတို့လောက် ပင်ပန်းခံစရာမလို၊ နာမည်ကောင်းရှိဖို့နှင့် ဆက်ဆံရေးကောင်းဖို့လိုသည်။ ဣန္ဒြေရနှင့် ယုံကြည်လေးစားမှု ခံယူကာ အလုပ်ကို မှန်မှန်ကန်ကန် လုပ်ဖို့ပဲလိုသည်။ ဂုဏ်သိက္ခာမရှိ နာမည်ပျက်သွားပြီဆိုလျှင် ပွဲစားလုပ်ငန်းလုပ်၍ မရတော့ပေ။

မိုးကုတ်ကျောက်သွေးလုပ်ငန်း

ကျောက်သွေးလုပ်ငန်းက မိုးကုတ်မြို့၏ မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော လုပ်ငန်း

ဖြစ်သည်။ တွင်းမှထွက်လာသော အရိုင်းကျောက်များကို တန်ဖိုးရှိ ကျောက် အချောတစ်ပွင့်ဖြစ်လာအောင် ပြုလုပ်ပေးရသည်။ ကျောက်သွေးပညာရှင်၏။ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာမှု လက်ရာကောင်းမှုအပေါ်မူတည်ပြီး အနုပညာမြောက် ကျောက်ကောင်းတစ်ပွင့်ဖြစ်လာရ၏။

ကျောက်သွေးခုံက တာပလာခုံနှင့် ဂေါ်ကြိုးလုံးချောခုံဆိုပြီး နှစ်မျိုးရှိ သည်။ တာပလာခုံက အကွက်ချ၍ သွေး၏။ တာပလာကွက်၊ စိန်ချွန်းကွက်၊ မြကွက်၊ မိုးရေစက်စသည်ဖြင့် သွေးသည်။ ဂေါ်ကြိုးလုံးချောခုံကတော့ ပွတ် ချော၊ ကြိုးပျက်၊ ကြယ်ပျက်စသည်ဖြင့်သွေးသည်။

မိုးကုတ်ကျောက်ပန်းချီလုပ်ငန်း

အခုနောက်ပိုင်း မိုးကုတ်မြို့မှာ ခေတ်စားပြီး ဈေးကွက်ဝင်တွင်ကျယ် လာတာကတော့ ကျောက်ပန်းချီလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ အမှုန့်ဖြူးကျောက်ပန်းချီ နှင့် အတုံးကပ်ကျောက်ပန်းချီအားဖြင့် နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိသည်။ အတုံးကပ် ကျောက်ပန်းချီက ပို၍ဈေးမြင့်သည်။ သဘာဝရွှေခင်း၊ တိုက်တာအဆောက်အဦ၊ နာမည်ကျော်ဆရာတော်၊ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်စသော လူပုဂ္ဂိုလ်ပုံများကို ကျောက် အရောင်အသွေးအလိုက် သူ့နေရာနှင့်သူ နေရာချထားပုံဖော်ရတာဖြစ်သည်။

ကျောက်ပန်းချီကားများသည် ဖောင်းကြွပုံဖော်ထားခြင်းဖြင့် ရင်သတ်ရှု မောဖွယ် အနုပညာမြောက်လှပါသည်။ အတုမရှိ မြတ်ဗုဒ္ဓပုံတော်ကျောက်ပန်းချီ ကားမှာ ကြည်ညိုမြတ်နိုးသဒ္ဓါတရား တက်ကြွစေနိုင်သလို မိခင်ဖခင် ကျေး ဇူးရှင် ဆရာသမား အနန္တဂိုဏ်းဝင် ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း လေးစားသတိရ ဂါရဝပြုနိုင်ကြဖို့ ကျောက်ပန်းချီဖြင့် ပုံဖော်ချိတ်ဆွဲထားလေ့ ရှိကြပါသည်။

ရေနောက်မှ ထမင်းဝတယ်

မိုးကုတ်မြို့ ရာသီဥတုက တစ်နှစ်ပတ်လုံးလိုလို မိုးရွာသွန်းသော အနေ အထားရှိ၏။ သည်တော့ တောတောင်လျှိုမြောင် စိမ့်စမ်းတွေလည်း အားကောင်း

ပေါများလှသည်။ လေးဘက်လေးတန် ပိတ်ကာဆီးနေသော တောင်တန်းကြီးတွေက ပဏာရလှသည်။ မိုးရာသီရောက်လျှင် မြူခိုးတွေ တလိပ်လိပ်တက်လာပြီး တစ်တောလုံး တစ်တောင်လုံး ဖုံးအုပ်သွားကာ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခွင် ဘာမှ မမြင်ရတော့ပေ။ နေရောင်ခြည်လေးပွင့်လာလိုက်၊ မြူတွေလွင့်သွားလိုက်နှင့် ဘယ်လိုမှ ကြည့်မဝနိုင်သော ပန်းချီကားကြီးတစ်ချပ်ပမာ ရှိနေတတ်ပါ၏။

ရာသီဥတုက အမြဲလိုလို အေးစိမ့်နေသဖြင့် မြေပြန့်သားတွေ မိုးကုတ်မှာ မနေတတ်ကြ။ မိုးကုတ်ရာသီဥတုကို မနှစ်လိုကြပေမယ့် မိုးကုတ်သားတွေကတော့ အကြိုက်ပင်။ လေကလေး တဖြူးဖြူးနှင့်နေရတာ နှစ်ခြိုက်ကြ၏။ မိုးကုတ်သားတွေ အလုပ်ဖြစ်မဖြစ် ချောင်းရေမြောင်းရေကြည့်ပြီးတော့ အကဲခတ်လိုရသည်။ ကျောက်မျက်တူးဖော်ရှာဖွေရတာဆိုတော့ မြေကိုတူးဆွ အရေဖျော်ရတာမို့ ရွံ့ရေ နုံးရေတွေ နီးစပ်ရာ ချောင်းမြောင်းထဲ စီးဆင်းသွားကြမြဲ။ မိုးကုတ်မြို့က ချောင်းတွေ၊ မြောင်းတွေ အမြဲတန်း နောက်ကျိနေတတ်၏။ ရေနောက်လေ စီးပွားရေး အဆင်ပြေလေဖြစ်၍ မိုးကုတ်သူ မိုးကုတ်သားတွေ ပြောလေ့ပြောထရှိတဲ့စကားက “ရေနောက်မှ ထမင်းဝသည်” ပါတဲ့။

ဘော်ပတန်းက အတွင်းရန်တိုက်ပွဲ

ဘော်ပတန်းရွာကလေးမှာ မိုးကုတ်မြို့အနောက်ဘက် ၄ မိုင်ခန့်အကွာမှာ တည်ရှိပါသည်။ မိုးကုတ်မြို့မှသည် ကန်သာရွာ၊ ရေပူရွာ၊ သဖန်းပင်ရွာတို့ကို ဖြတ်ကျော်လိုက်လျှင် ဘော်ပတန်းရွာသို့ရောက်၏။ အိမ်ခြေတစ်ရာကျော်ရှိသော တောင်ပေါ်ရွာကလေးဖြစ်သည်။ တောင်တန်းကြီးတွေ နောက်ခံပြုကာ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက် အေးချမ်းလှပါသည်။

ရွာထဲမဝင်မီ အရှေ့ဘက်က တောင်တန်းကြီးတွေဆီ တစ်ချက်လောက် ဝှေ့ကြည့်လိုက်ပါ။ တောင်တန်းနံရံကို ကျောပေးထားသော လိုဏ်ဂူတစ်ခုကို တွေ့ရလိမ့်မည်။ ပဋိပတ္တိသာသနာ သမိုင်းအတွက် အရေးပါလှသော ထိုလိုဏ်

ဂူအကြောင်းကို မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး တစ်ဘဝသာသနာကျမ်းမှာ ကျမ်းပြုဆရာတော် အရှင်ဃောသိတာဘိဝံသက ဤသို့ဖွဲ့ဆိုထားပါသည်။

“မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး အတွင်းရန်နှိပ်နင်းခဲ့သော် ဘော်ပတန်းကျောက်လိုဏ်ဂူလေး၏ အနေအထားကို သေချာလေ့လာကြည့်သော် ဘော်လတန်းရွာသွားသောလမ်းမှ အထက်ပေ ၂၀၀ ခန့် ခပ်ပြေပြေမော့၍ တက်သွားရ၏။ ဂူ၏အထက်တွင်လည်း မြင့်မားသော တောင်စွယ်တောင်ထွတ်တို့ဖြင့် ဝိုင်းရံလျက်ရှိ၏။ ဂူအတွင်းဝင်ကြည့်လျှင် လက်နှစ်ဖက်ခန့်မျှမက ကျောက်တိုင်ကြီးသုံးခုက မတ်လျက်တည်ရှိ၏။ ယင်းကျောက်တိုင်သုံးခုအပေါ်ထိပ်တွင် ကွမ်းသီးခြမ်းကို လက်သုံးချောင်းထိပ်ပေါ်၌ မှောက်၍တင်ထားသလို ကျောက်တုံးအလုံးကြီးတစ်ခြမ်းက မှောက်လျက် တင်၍မိုးထားသည်။ အမိုးကျောက်တုံးကြီးမှာအပေါ်က ခုံးလျက်နေသော်လည်း အတွင်းဘက်မှာမူ မျက်နှာကြက်ကဲ့သို့ ညီညာ၍ ပြန့်ပြူးနေ၏။ ပတ်ဝန်းကျင်မှ တောင်မြေ သဲမြေ ကျောက်မြေတို့ဖြင့် ညှပ်လျက်ပြည့်သိပ်နေအောင် ပတ်ကာထားသည်။ အတွင်းဘက်၌ အလျား ၁၅ ပေခန့်၊ အနံ ၁၀ ပေခန့် ကျယ်ဝန်းသော အမြင့်အားဖြင့် လူတစ်ရပ်ခွဲကျော်မြင့်သော တိုက်ခန်းမကြီးသဖွယ်ဖြစ်နေ၏။ နတ်တို့ ဖန်သလို ဖြစ်တော့၏။

ဘော်ပတန်းလိုဏ်ဂူလေးအကြောင်းကို ကဗျာဝိဒူစာဆိုတို့ စာပန်းချီ
မှုန်းခြယ်ထားသည်မှာ

- ❁ လူမတွေ့ချင်လိုတဲ့
ဂူမွေ့တဲ့ မထေရ်။
- ❁ သံသရာ ဟိုဘက်ကမ်းကို
မြန်းဖို့ရော်ရည်။
- ❁ တောင်ထွတ်တွေနဲ့ စုံစုံညီ
မှုန်ရီတဲ့ ဘော်ပတန်း။
- ❁ ဆိပ်ဦးသည်နေရာက
ပြည်ခေမာ နိဗ္ဗူကိန်းလို့ရယ်
ငြိမ်းဖို့မျှော်မှန်း။

နေရာဒေသအနှံ့အပြားမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မီးကြီး ဟုန်းဟုန်းတောက်နေ
ချိန်။ အတိအကျပြောရလျှင် ၁၃၀၄ ခုနှစ် ပထမဝါဆိုလဆန်းပိုင်းရက်များ။
အများတကာတွေ ကမ္ဘာစစ်ကြီးမှာ ဆင်နွှဲတိုက်ခိုက်နေကြစဉ် ကျေးဇူးတော်
ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကတော့ ခန္ဓာအတွင်းရန်ကို သူနိုင်ကိုယ်နိုင်
တိုက်ဖို့ ပြင်နေလေပြီ။ နေရာဒေသမှာ အထက်ကစာဆိုတို့ကလောင် လက်စွမ်း
ပြရာ ဘော်ပတန်းလိုဏ်ဂူလေးမှာပါ။

ဆရာတော်ကြီး လိုဏ်ဂူလေးမှာ ဝါကပ်သည်။ တရားဓမ္မအတွက် အချိန်
ပြည့် အသုံးချသည်။ ကိုယ်တွင်းရန်သူတွေနှင့် အပြိုင်တိုက်ရာ၌ အာရုံမများ
တစ်ပါးတည်းသော စိတ်ရှိဖို့ လိုအပ်နေရာ ဘော်ပတန်းလိုဏ်ဂူကလေးက
ဣန္ဒြေ ၆ ပါး တံခါးခြောက်ပေါက်ထဲက ငါးပေါက်ကို ပိတ်ပေးထားသလို
ရှိနေတော့ မနိန္ဒြေမနော တံခါးပေါက်ကိုသာဖွင့်ပြီး ကြိုးစားဖို့ပဲရှိတော့၏။
တောင်ပို့ကြီးထဲမှာရှိသောဖွတ်ကို အပေါက်ခြောက်ပေါက်ပိတ်၍ ငါးပေါက်ကို
လုံလုံခြုံခြုံ ပိတ်ထားပြီးပြီဆိုလျှင် ထွက်စရာတစ်ပေါက်ပဲ ကျန်တော့သည်။

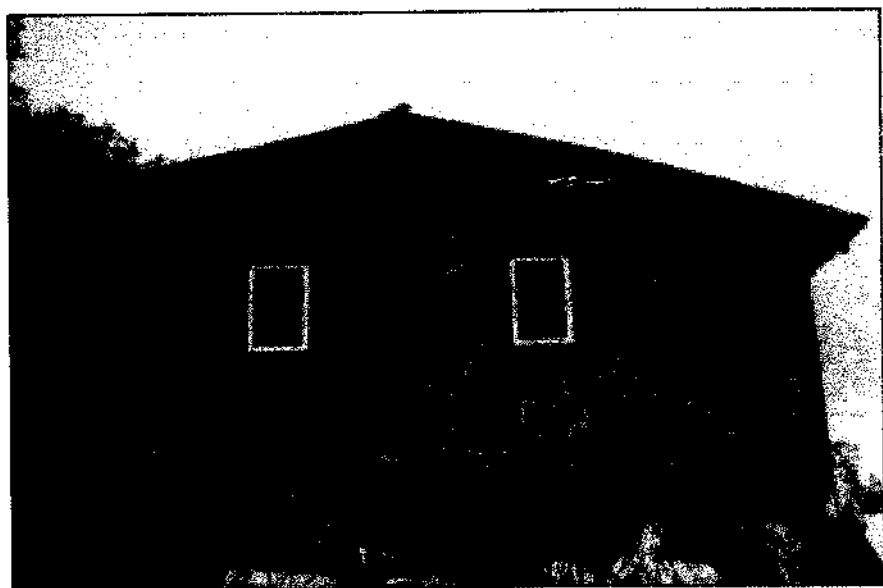
သည်တစ်ပေါက်က သတိဝီရိယသမာဓိ မြဲမြံစွာနှင့် စောင့်ဖမ်းလျှင် သည်ဖွတ်
ဧကန်မိရပေမည်။

အချိန်တွေက စက္ကန့် မိနစ် နာရီ ရွှေ့လျားနေ၏။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ကလည်း ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း အမြန်နှုန်းဖြင့် တရစပ်ဖြစ်ပျက်နေသည်ကို ဉာဏ်
ဖြင့် လိုက်၍ မိအောင်ဖမ်းနေခဲ့သည်။ နာရီမှ ရက်၊ ရက်မှလ။ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်၊
တော်သလင်း၊ သီတင်းပင် ကျွတ်ခဲ့လေပြီ။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကတော့
အမြဲမပြတ် သတိကပ် ရှုမှတ်နေမြဲ။

သက်တော် ၄၃ သိက္ခာတော် ၂၄ ဝါ ၁၃၀၄ ခုနှစ် ဝါဆိုဦးမှသည်
သက်တော် ၄၆ သိက္ခာတော် ၂၇ ဝါ ၁၃၀၇ ခုနှစ် ဝါကျွတ်ကာလအထိ
လေးနှစ်လေးမိုတိုင်တိုင် ဘော်ပတန်းလိုဏ်ဂူလေးထဲမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး
သီတင်းသုံးနေခဲ့၏။ ခိုင်ခိုင်ခံ့ခံ့ ရပ်တည်အားထုတ်ခဲ့၏။ လုံ့လထန်ပြင်း အား
ထုတ်ခြင်းဖြင့် သီတင်းသုံးတော်မူခဲ့၏။ အချိန်မလပ် အားပြည့်အင်ပြည့် သတိ
သမာဓိဝီရိယအခြေခံလျက် သမ္မာ သင်္ကပ္ပ သမ္မာသမာဓိ တပ်သားစုံလင်စွာ
တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ပါသည်။

ဘော်ပတန်းလိုဏ်ဂူအတွင်းမှ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းရန်တိုက်ပွဲသည် ပဋိပတ္တိ
သာသနာသမိုင်းတွင်ခဲ့လေပြီ။ တိုက်ပွဲ၏ပန်းတိုင်ကား နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဒုက္ခ
အားလုံးမှ လွတ်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်ဆိုတာ လျော့ရဲပျော့နဲ့သော လုံ့လဝီရိယရှိ
သူတို့အတွက် ဟုတ်နိုင်ပေလား။

ဓမ္မရံသီနိဒါန်း

ဗုဒ္ဓသာသနံ စိရံ တိဋ္ဌတု
ဓမ္မရံသီ မိုးကုတ်ရိပ်သာ
သမိုင်းအကျဉ်းချုပ်

မိုးကုတ်မြို့ ကုန်းမြင့်သာယာရပ်အနီး ကျောင်းဒကာ အဖ ဦးစိန္တာ အမိ ဒေါ်ပြည့်တို့အား ရည်စူး၍ သာသနာ့ဒါယကာ ဦးညွန့်+ဒေါ်တင်ရွှေ မိသားစုတို့မှ ဘိုးဘွားပိုင်ခြံမြေအား သာသနာပြုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် သာသနာ ၂၅၃၆ ခု၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၅၄ ခု တန်ခူးလဆန်း ၈ ရက် (၃၀-၃-၁၉၉၃) ခုနှစ်တွင် ဓမ္မရံသီမိုးကုတ်ဝိပဿနာ တရားစဉ်နှင့်လုပ်ငန်းစဉ် ပြန့်ပွားရေး သာသနာ့နဂ္ဂဟအဖွဲ့၊ သြဝါဒါစရိယနှင့် ပဓာနနာယကဆရာတော်ဘုရားတို့အား ဦးထိပ်ထားလျက် သံဃိက ဓမ္မသန္တကအဖြစ် လှူဒါန်းခဲ့ပါသည်။ ထိုသာသနာ့မြေ၌ သံဃာ့သြဝါဒခံယူလျက် အဖွဲ့ကြီးကြပ်မှုဖြင့်

အများဒါယကာပေါင်းစုလှူဒါန်းသည့် နှစ်လရက်မှ စတင်၍ ဤဓမ္မရံသီသာ သနာရိပ်သာကြီးကို တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်သာသနာပြုခဲ့ကြပါသည်။

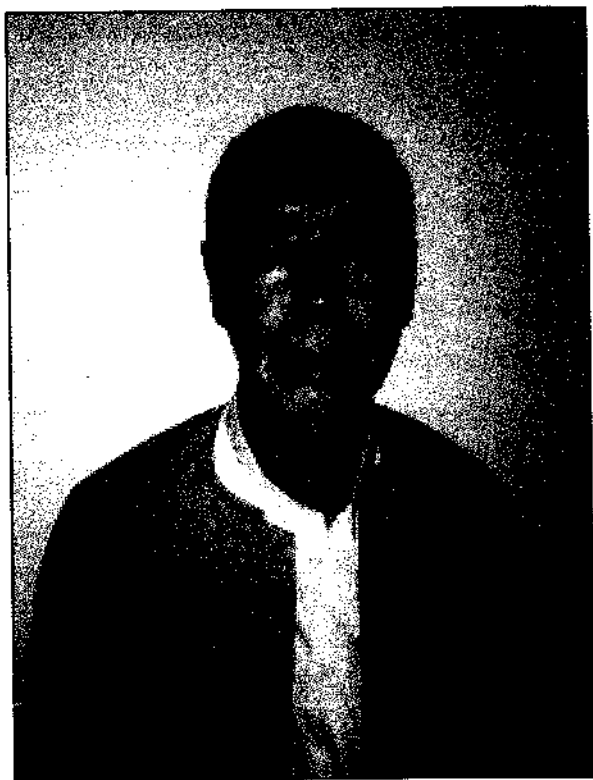
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာရောင်ဝါနေသို့လင်းပါစေ

မှတ်တမ်းပြုစုသူ

ကျောက်ပြားပေါ်တွင် ရေးထိုးထားသော အထက်ပါကမ္မည်းကို မိုးကုတ် မြို့ ဓမ္မရံသီမိုးကုတ်ရိပ်သာ ကျောင်းတိုက်အဝင်ဝမုခ်ဦးတွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

ယင်းကမ္မည်းကျောက်စာကလေးက ဓမ္မရံသီဆရာတော်ဘုရားနှင့် ဓမ္မ ရံသီကျောင်းတိုက်ကြီး စတင်တည်ထွန်း ပေါ်ပေါက်လာပုံ သမိုင်းနိဒါန်းကို ဖော်ညွှန်းနေပါသည်။ ယခု ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ပြန်လည်ရေတွက်ကြည့်လျှင် ၂၃ နှစ် ၂၄ နှစ်ကာလသို့ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါ၏။ အကယ်၍သာ ထို ၂၃ နှစ်၊ ၂၄ နှစ်ကာလထက် တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ်လောက် စောပြီး ကြည့် မြင်ခွင့်ရမည်ဆိုလျှင် “မိုးထိလုဆီ တိမ်သို့မှီသား” ဆိုတဲ့ စကားနဲ့အညီ နတ်ဘုံနတ်နန်းတမျှ ဘုံပြဿဒ် တိုက်တာ အဆောက်အဦများဖြင့် ပြည့်စုံကြီး ကျယ် ခမ်းနားလှသော လက်ရှိမြင်ကွင်းနေရာ၌ စိမ်းစိုအုပ်ဆိုင်းနေသော လက် ဖက်ခြံကြီးကိုသာ တွေ့မြင်ရမည် ဖြစ်ပါ၏။

ဟုတ်ပါသည်။ အရည်အသွေး မြင့်မားကောင်းမွန်လှသော လက်ဖက်စို လက်ဖက်ခြောက်များ ထွက်ရှိသည့် နှစ်ဧကကျော် ကျယ်ဝန်းသော ကုန်းမြင့် ပေါ်က လက်ဖက်ခြံကြီးတစ်ခြံသာ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ လက်ဖက်ခြံပိုင်ရှင် ဦးညွန့် မှာ ဓမ္မရံသီရိပ်သာကြီးတည်ဖို့ စတင်ကြံစည်စိတ်ကူးကာ လက်တွေ့လည်း စတင်ပုံဖော်ခဲ့သူတည်း။ ဓမ္မရံသီရိပ်သာအစ၊ ဦးညွန့်က”ဟု ဆိုရပါတော့ မည်။ ဦးညွန့်ဆိုသည်ကား-

ရိပ်သာမြေအလှူရှင် ဦးညွန့်

ရှမ်းမြန်မာလူမျိုး၊ ဓမ္မရံသီကျောင်းတိုက်မြေအလှူရှင် ဦးညွန့်ကို မိုးကုတ်မြို့ ကုန်းမြင့်သာယာရပ်၊ အဖ ဦးစိန္တာ၊ အမိ ဒေါ်ပြည့်တို့မှ ၁၃၀၁ ခု တန်ခူးလဆန်း ၂ ရက် အင်္ဂါနေ့မှာ ဖွားမြင်သည်။

ဦးညွန့်ငယ်စဉ်က တပ်ကုန်းကျောင်းဆရာတော် ဦးသုဒ္ဓတ္ထံ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသင်ရိုးဖြစ်သော သင်ပုန်းကြီး မင်္ဂလသုတ်၊ နမက္ကာရ၊ ရတနာရွှေချိုင့်၊ အတွင်းအောင်ခြင်း၊ အပြင်အောင်ခြင်း၊ လောကနီတိ ပရိတ်ကြီး ဆုံးမစာများအပြင် သင်္ဂြိုဟ်ကိုးပိုင်း ကုန်သည်အထိ သင်ယူခဲ့သည်။ အဘိဓမ္မာစာမေးပွဲများ ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့သည်။

၁၅ နှစ်သား အရွယ်ရောက်တော့ ကျောင်းကထွက်ပြီး ကျောက်သွေး ပညာသင်ယူ၏။ မောင်ညွန့်ကလေးက ရိုးသားသည်။ အနေအထိုင် သပ်ယပ် သည်။ ပညာသင်ရာမှာ စူးစူးစိုက်စိုက် လေ့လာသည်။ ဒီတော့ ဆရာသမားဖြစ် သူ၏ ချစ်ခင်ယုံကြည်အားကိုးမှုကို ရရှိသည်မှာ မဆန်းလှပါ။ ကျောက်သွေး ပညာကို လေးနှစ်တာမျှ အပတ်တကုတ် ဆည်းပူးပြီး ကျွမ်းကျင်လာသောအခါ ဆရာသမား၏ အားကိုးအားထားပြုရသူဖြစ်လာသည်။ လက်ထောက်ဆရာ ကလေးအဖြစ် ကျောက်သွေးပညာသင်တပည့်များကို ပညာဖြန့်ဝေပေးရသည်။

နောက်တော့ ဆရာဖြစ်သူက ကျောက်တွင်းလုပ်ငန်းဆင်းပြီး ကျောက် အောင်ကာ ချမ်းသာကြွယ်ဝသွားသည်။ ကျောက်သွေးလုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုလုံး နှင့် တပည့်များကို မောင်ညွန့်အား လွှဲအပ်ပေးခဲ့သည်။ ဆရာ၏တပည့်များ ကို ဆက်လက်ပညာသင်ထိန်းကျောင်းပေးရင်း ကျောက်သွေးပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ရိုးသား၍ ကြိုးစားသော မောင်ညွန့်မှာ ကျောက်သွေးလောက တွင် လုပ်ငန်းရှင်များ၏ ယုံကြည်အားကိုးမှုရရှိကာ နာမည်ရလာသည်။ မောင် ညွန့်၏ တစ်ရက်တာ ကျောက်သွေးလုပ်အားခကတော့ ထိုစဉ်က ကျပ်လေး ဆယ်ရရှိ၏။ ဆန်တစ်ပြည် ၃ ကျပ်ပြားငါးဆယ်၊ ဝက်သား တစ်ပိဿာ ၃ကျပ်ပြားငါးဆယ်၊ ရွှေတစ်ပိဿာမှ ၁၉၀ ကျပ်သာ တန်ဖိုးရှိသောခေတ်ကပါ။

ဘာသာရေး စိတ်ညွတ်ကိုင်းသူ

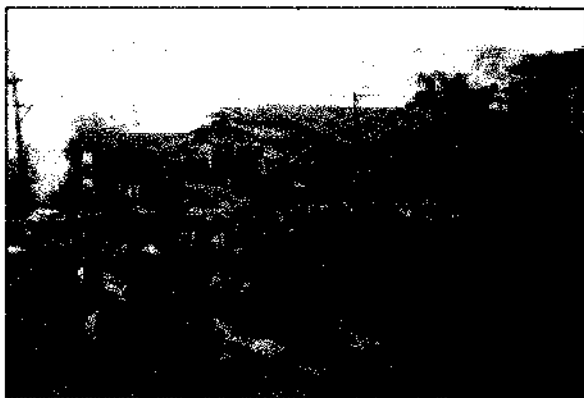
မောင်ညွန့် ၂၁ နှစ်အရွယ်ရောက်တော့ မိုးကုတ်မြို့သူ မတင်ရွှေနှင့် ဖူးစာဆုံသည်။ သားသမီးခုနစ်ယောက် မွေးဖွားခဲ့ရာ ကိုဇော်လွင်ဦး (ကိုလုံး)၊ မမာမာလွင်၊ မမာမာအေး (မငယ်)၊ ကိုဇော်ဝင်း၊ မနီလာဖြူ၊ မလွင်လွင်မျိုး၊ ကိုသန့်ဇင်ဦးတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ကျောက်သွေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးသဖြင့် စီးပွားရေး ကောင်းတော့ ငွေကြေးအတွက် မပူရ မပင်ရ၊ သားသမီးတွေကလည်း မိ ကောင်း ဖသား ပီပီ လိမ္မာရေးခြားလည်းရှိကြ၏။ ရပ်ရေးရွာရေး လူမှုရေး တာဝန်များကိုလည်း ကျေကျေပြန်ပြန် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

သာယာချမ်းမြေ့သော အိမ်ထောင်စုကို ပိုင်ဆိုင်ထားသော်လည်း ဦးညွန့်၏ မူလစိတ်အခြေခံက ဘာသာရေးပိုင်းကို ပိုမိုပြီး စိတ်ညွတ်ကိုင်းသည်။ ငယ်စဉ်က ဗုဒ္ဓတရားတော်များ သင်ကြားလေ့လာလိုက်စားခဲ့ရတာကလည်း အကြောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အိမ်ထောင်သက် လေးနှစ်မပြည့်မီ အသက် ၂၄ နှစ်အရွယ်မှာပင် တရားဓမ္မကို စတင်ဖက်တွယ်လာခဲ့၏။ မိုးကုတ်မြို့ သတိပဋ္ဌာန်ကျောင်းတိုက်တွင် သင်္ကြန်တွင်း ဒုလ္လဘရဟန်းဝတ်သည်။ မူလ သတိပဋ္ဌာန်ကျောင်းဆရာတော်ကြီး ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍဝတံမှာ သတိပဋ္ဌာန်တရားများ နာကြားနည်းယူ အားထုတ်ခဲ့သည်။

ဒုတိယအကြိမ် ဒုလ္လဘရဟန်းဝတ်တဲ့အချိန်မှာတော့ သတိပဋ္ဌာန်ကျောင်းတိုက်မှာ ယခုလက်ရှိဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသုနန္ဒ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ) ဖြစ်နေပါပြီ။ သတိပဋ္ဌာန်ဆရာတော် ဦးသုနန္ဒမှာ ဦးညွန့်၏ အစ်ကိုအရင်းတော်စပ်သော ဦးစန္ဒောဘာသနှင့် ငယ်စဉ်က မန္တလေး မစိုးရိမ်တိုက်မှာ ပညာသင်ဖက်များ ဖြစ်၍ ဦးညွန့်နှင့် ရင်းနှီးပြီးသားဖြစ်သည်။ ဦးသုနန္ဒက မိုးကုတ်မြို့ သတိပဋ္ဌာန်ကျောင်းမှာ ဆရာတော်ဖြစ်လာတော့ ပိုပြီး နီးနီးကပ်ကပ် ရှိလာသည်။ ဆရာတော်ထံ မကြာခဏ ဝင်ထွက်သွားလာရင်း သတိပဋ္ဌာန် အလုပ်ပေးတရားများ ဆက်လက်အားထုတ်ဖြစ်နေပါတော့သည်။

မိုးကုတ်သာဝကဖြစ်လာခဲ့ပုံ

ကျောက်သွေးပညာဖြင့် နာမည်ရလာသော ဦးညွန့်၏အိမ်မှာ အလုပ်သမားတွေ တစ်လှေကြီးဖြင့် မနားတမ်း ခေါင်းမဖော်တမ်း လုပ်ကိုင်နေရသည်။ ဒီကြားထဲ တချို့ကျောက်ပိုင်ရှင်သူဌေးတွေက သူတို့ရဲ့ အဖိုးတန်ကျောက်များကို အိမ်ခေါ်ပြီး အသွေးခိုင်းတာကရှိသေး၏။ ဒါတောင် ကျောက်သွေးသမားတိုင်းကို ခေါ်တာမဟုတ်။ သူတို့စိတ်ချယုံကြည်ရပြီး လက်ရာသဘောကျသော ကျောက်သွေးပညာရှင်ကိုသာ သီးသန့်စိတ်ကြိုက် ရွေးချယ်ပြီးမှ ခေါ်မြဲပါ။ ရိုးသားဖြောင့်မတ်၍ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်ပြီး လက်ရာမြောက်သွေးပေးနိုင်တဲ့

ဦးညွန့်အဖို့ သူဌေးတွေအိမ်လိုက်ပြီး ကျောက်သွေးပေးရတာမျိုးကလည်း မပြတ်မလပ် ရှိနေတတ်ပြန်ပါသည်။

တစ်ခါမှာတော့ ဒေါ်ခင်ခင်၏အိမ်ကို ဦးညွန့်သွားပြီး ကျောက်သွေးပေးရ၏။ ဒေါ်ခင်ခင်မှာ မျိုးရိုးစဉ်ဆက် ချမ်းသာလာခဲ့သော သူဌေးမျိုးနွယ်ဖြစ်သည်။ ဒေါ်ခင်ခင်အိမ်က မိုးကုတ်မြို့ မင်္ဂလာတိုက်ရဲ့အရှေ့ဘက် ကုန်းမြင့်ပေါ်မှာရှိသည်။ ဥပုသ်နေ့တိုင်း မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏ တရားခွေတွေ ဖွင့်သည်။ ပေတစ်ရာလောက်သာ ဝေးသောနေရာက ဖွင့်ခြင်းမို့လို့ နားမထောင်ချင်လည်း ကြားနေရသည်။ ဦးညွန့်အတွက်ကတော့ ကျောက်သွေးအလုပ်ကိုပဲ အာရုံစိုက်နေမိ၏။ ဆရာတော်ကြီး၏တရားကို စိတ်ဝင်တစား မရှိလှပါ။

ဦးညွန့်က မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးတရားကို စိတ်မဝင်စားပေမဲ့ သူ့အမျိုးသမီး ဒေါ်တင်ရွှေကတော့ မင်္ဂလာတိုက်ကို ရောက်ပြီးနေပြီ။ အဖော်တွေနဲ့ တရားစခန်းဝင် တရားအားထုတ်လုပ်နေပြီ။ အဲဒီအချိန်က တရားပြသော ဆရာတော်မှာ မန္တလေးမြို့မှာ ဦးဣန္ဒကဖြစ်၏။ ဆရာတော်ဦးဣန္ဒက စက်ဝိုင်းတရားတွေ လာပြပြီး ဟောကြားနေချိန်ဖြစ်၍ ဒေါ်တင်ရွှေက ဦးညွန့်ကို မိုးကုတ်တရား လိုက်နာကြည့်ဖို့ ခေါ်ပေမယ့် ဦးညွန့်စိတ်မဝင်စားနိုင်။ သူ့ရင်ထဲမှာ သတိပဋ္ဌာန်တရား ရှိသည်။ သတိပဋ္ဌာန်တရားကို လက်ကိုင်ထားသည်။ ဒါဆိုရင် ပြီးပြီမဟုတ်လား။ ဒီတော့ မိုးကုတ်တရားလိုက်နာဖို့ နေနေသာသာ။

အသံချဲ့စက်မှကြားနေရတဲ့ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးတရားကို ကြားရတာပင် ငြီးငွေ့သလို ခံစားနေရ၏။ အိမ်ရှင် ဒေါ်ခင်ခင်တို့မိသားစု မင်္ဂလာတိုက်ကို မိုးကုတ်တရားသွားနာတော့လည်း ဦးညွန့်က အိမ်စောင့်နေခဲ့သည်ပင်။

ဦးညွန့်က ဘယ်လိုပဲ ဥပေက္ခာပြုထားတာ၊ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး တရားကတော့ ဖွင့်နေမြဲ။ အမျိုးသမီးဖြစ်သူ ဒေါ်တင်ရွှေကလည်း မိုးကုတ် တရားနာဖို့ ဇွဲကောင်းကောင်းနဲ့ တိုက်တွန်းနေမြဲ။ ဆွဲဆောင်အားကလည်း ကောင်း၊ ပါရမီ အရှိန်အဟုန်တွေကလည်း နိုးထလာပြီဆိုတဲ့ အချိန်ရောက် တော့ ဦးညွန့်မင်္ဂလာတိုက်ကို ရောက်သွားရတာပါပဲ။ ကျောင်းတိုက်ထဲသွားပြီး ကျကျနန ထိုင်ပြီးနားလိုက်ရတော့ ဦးညွန့်မိုးကုတ်တရားကို သဘောကျ ကျေနပ် သွား၏။ တစ်ကြိမ်တရားနာလိုက်သွားမိတာနဲ့ တရားနာတာ စခန်းဝင်တာတွေ ဆက်လာပြီး ရိပ်သာနဲ့ အဆက်မပြတ်တော့။

မင်္ဂလာတိုက်သို့ တရားအတူနာဖော် စခန်းဝင်ဖော် ဓမ္မမိတ်ဆွေတွေ လည်း တိုးလာသည်။ ကုန်းမြင့်သာယာရပ်မှ ဒေါ်ခင်အုန်းမြင့်မှာ မိုးကုတ် သာဝက ဓမ္မမိတ်ဆွေတစ်ဦးဖြစ်၏။ မင်္ဂလာရိပ်သာမှာ ပုံမှန်အတူတရားနာနေ ကျ ဓမ္မမိတ်ဆွေများ။ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏ ဥပနိဿယကို ခံယူထားကြ သော တရားနာဖော် စခန်းဝင်ဖော် အသိမိတ်ဆွေတွေ တိုးလာသည်သာမက ရိပ်သာဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့နှင့်ပင် ရင်းနှီးလာခဲ့၏။ ဦးညွန့်ကိုယ်တိုင် တစ်ခါတစ်ခါ ပန်းဒကာဝင်လုပ်သည်။ ဝေယျာဝစ္စတွေ ဝိုင်းကူသည်။ ပန်းဒကာဆိုသည် မှာ တရားပွဲတွင် ရှေ့ကဦးဆောင်ပြီး ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကန်တော့ချိုး ဆို ဆွမ်းတော်ကပ် ပန်းတော်ကပ်များ ရွတ်ဆိုဆက်ကပ်ရသူဖြစ်၏။ မိုးကုတ် ဒေသနှင့် ရှမ်းဗမာများ နေထိုင်ရာဒေသများတွင် ဆောင်ရွက်လေ့ရှိသော ထုံးစံ ဖြစ်သည်။

လက်ဖက်ခြံကလေးထဲမှာ မိုးကုတ်တရားနာ

မင်္ဂလာတိုက်မှာ တရားနာ တရားထိုင် တရားစခန်းဝင်နဲ့ နေလာခဲ့တာ ငါးနှစ်တာရှိပြီမို့ ဦးညွန့်ရင်ထဲမှာ မိုးကုတ်တရားအသိတွေ ကျကျနန ခိုဝင် ကိန်းအောင်လာခဲ့ပါပြီ။ ကိုယ့်မှာအသိတရားရသလို ရပ်ကွက်ထဲက မိုးကုတ် တရားနဲ့ စိမ်းနေသေးသော မိတ်ဆွေများကိုလည်း အသိတရားရစေချင်လာ သည်။ သူတို့ကို မင်္ဂလာတိုက်ထဲရောက်အောင် ခေါ်ဖို့က နည်းနည်းကြာချင် ကြာနိုင်သည်။ ဒီတော့ မြန်မြန်တရားနာဖြစ်အောင် အိမ်မှာပဲ ကက်ဆက်နဲ့ ဖွင့်ပေးပြီး နာခိုင်းရမည်။

ဒီလိုနဲ့ ဦးညွန့်အိမ်မှာ မိုးကုတ်တရားနာပရိသတ် အစုအစည်းလေး ဖြစ်လာ၏။ ဦးညွန့်က ကက်ဆက်ဖြင့် မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး တရားခွေတွေ ဖွင့်ပေးရုံသာမက ဂျင်းသုတ်၊ လက်ဖက်သုတ်တွေနဲ့လည်း ဧည့်ခံပေးသည်။ ညနေ ၆ နာရီ၊ ၇ နာရီဆိုရင် ပုံမှန်တရားနာ ရောက်လာကြပြီး အစတော့

လေးယောက်၊ ငါးယောက်။ နောက်တော့ ဆယ်ယောက်ဆယ်ငါးယောက်။ ဤသို့ဖြင့် ဦးညွန့်အိမ်မှာ မိုးကုတ်ဓမ္မမိတ်ဆွေ အစုအစည်းလေး ဖြစ်တည်လာခဲ့သည်။ တရားနာပရိသတ်တွေ များသထက် များလာနေပြီ။

ညနေတိုင်း ပုံမှန်တရားနာကြသော အစုအစည်းလေးကို ဦးညွန့် မိသားစုကလည်း သဘောကျ ကျေနပ်သည်။ သားသမီးတွေ အကုန်လုံးက နေရာထိုင်ခင်းတွေ ပြင်ဆင်၊ ဧည့်ခံကျွေးမွေး၊ လိုအပ်တာလေးတွေ ဝိုင်းကူဖြည့်ဆည်းပေးကြသည်။ ဓမ္မမိတ်ဆွေတွေကလည်း တိုးလာလိုက်တာ ကြာတော့ အိမ်နှင့်ပင် မဆန့်ချင်သလို ဖြစ်လာ၏။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ပူးပူးကပ်ကပ် ထိုင်ရတဲ့ အခြေအနေပင် ရောက်လာပြီ။

ဒီလိုနဲ့ တစ်ခုသော သင်္ကြန်ကာလသို့ရောက်ဖို့နီးနီးအချိန်။ သားသမီးတွေက ဦးညွန့်ကို စကားတစ်ခွန်းဆိုလာကြ၏။ အဖေ ဒီနှစ်သင်္ကြန် မင်္ဂလာတိုက်သွားပြီး တရားနာမနေပါနဲ့တော့။ အဖေရဲ့ လက်ဖက်ခြံလေးထဲမှာစုပြီး ဥပုသ်စောင့် တရားနာ လုပ်ကြပါလား။ မင်္ဂလာတိုက်ကိုသွားရတာ ဝေးလည်းဝေးပါတယ်။ သင်္ကြန်ရက်ရှည် နေ့စဉ်သွားနေရမှာ ပင်ပန်းလှတယ်။ သမီးတို့လိုလေသေးမရှိ ပြည့်စုံအောင် စီစဉ်ပေးပါ့မယ်။ သမီးတို့လည်း မန္တလေးသင်္ကြန်သွားလည်ချင်တယ်။ လည်ခွင့်ပြုပါနော်” လို့ ပြောလာကြ၏။ ဦးညွန့်ကလည်း “အေးအေး၊ သမီးတို့ အစီအစဉ် ကောင်းတယ်။ ငါ့လက်ဖက်ခြံကလေးကလည်း ကုန်းမြင့်မှာဆိုတော့ လေကောင်းလေသန့်လည်းရ လူသူနဲ့လည်း အလှမ်းဝေးတော့ တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်လည်း ရှိတယ်။ တရားနာလို့ တရားထိုင်လို့ သိပ်ကောင်းမှာပဲ။ သမီးတို့က လူငယ်ဆိုတော့ မန္တလေးသင်္ကြန်သွားလည်ချင်ကြမှာပဲ။ အဖေခွင့်ပြုပါတယ်။ လက်ဖက်ခြံလေးထဲမှာ တရားနာဖို့ နေရာလေးသာ ဝိုင်းပြီးတော့ ပြင်ဆင်ကြပေတော့” လို့ ခွင့်ပြုလိုက်၏။

ဦးညွန့်၏ လက်ဖက်ခြံမှာ အိမ်အထက်တွင်ရှိသည်။ လက်ဖက်ခြံကနေ မိုးပြီးကြည့်လိုက်ရင် ဦးညွန့်အိမ်ကို အပေါ်စီးက မြင်နေရသည်။ သင်္ကြန်မတိုင်မီ ရက်များမှာ လက်ဖက်ခြံထဲက လက်ဖက်ပင်ရှင်းသောနေရာလေးကို

ရှင်းလင်းပြီးတော့ တရားနာစရာ ရိပ်သာလေးသဖွယ် ဖန်တီးစီစဉ်ကြသည်။ ဦးညွန့်က မေ့မိတ်ဆွေတွေဆီသွားပြီး “ဒီနှစ်သင်္ကြန်မှာ တို့တစ်တွေ မင်္ဂလာ တိုက်ကို မသွားတော့ဘူး။ ငါ့အိမ်အထက်နားက လက်ဖက်ခြံလေးထဲမှာ ရှင်းလင်းပြီးတော့ နေရာလေးလုပ်ထားတယ်။ အဲဒီမှာ အားလုံးစုပြီးတော့ တရားနာကြ တရားအားထုတ်ကြမယ်။ ပါလာတဲ့ ထမင်းချိုင်းလေးတွေ စားကြသောက်ကြ၊ အေးအေးဆေးဆေးနေကြမယ်” လို့ပြောတော့ မိတ်ဆွေတွေကလည်း သဘောကျသည်။

သင်္ကြန်ရက်မှာ ဦးညွန့်ရဲ့ လက်ဖက်ခြံကလေးထဲကို ဥပုသ်စောင့်ရင်း တရားနာ တရားထိုင်ရောက်ကြတဲ့ ပရိသတ်က ငါးဆယ်လောက်ရှိမည်။ တရားနာရင်း တရားထိုင်ရင်း တရားဆွေးနွေးရင်းဖြင့် အေးအေးဆေးဆေး အနားယူကြသည်။ ညနေမိုးချုပ်တော့ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ်ပြန်ကြဖြင့် သင်္ကြန်ကာလကို အဓိပ္ပာယ်ရှိရှိ တရားအသိဖြင့် ကုန်ဆုံးစေခဲ့ကြပါ၏။ သင်္ကြန်ပြီးတော့လည်း ဦးညွန့်အိမ်က ညနေတရာနာရိုင်းက ဆက်လက်စည်ကားမြဲပါ။ အိမ်နီးနားချင်းတွေ တရားလာနာကြမြဲ။ မိသားစုကလည်း ဂျင်းသုတ်၊ လက်ဖက်သုတ် သာမက ယံယံခေါက်ဆွဲထုပ်တွေ ဖာလိုက်မှာယူပြီး ကျွေးမွေးဧည့်ခံမြဲ။ တရားနာပရိသတ်ကလည်း တရားနာရလို့ပျော်။ မိသားစုကလည်း ကျွေးမွေးဧည့်ခံရတာ ကုသိုလ်ရလို့ပျော်။ လေးနှစ်တာခရီးသို့ပင် ပေါက်ခဲ့ပါပေါ့။

ဦးညွန့်အိမ်က မိုးကုတ်တရားပွဲ

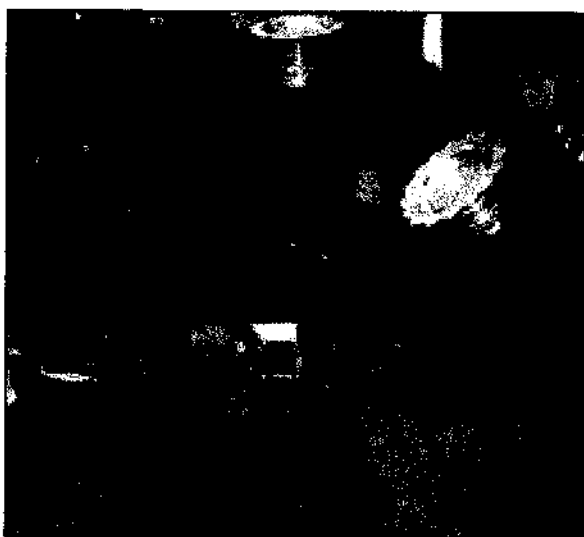
ညနေတိုင်း တရားနာနေကြသလို နေ့လည်မှာလည်း ကျောက်သွေးလုပ်ငန်းက အရှိန်မပျက် ရှိနေခဲ့ပါသည်။ ဦးညွန့်မှာ ကျောက်သွေး ပညာသင်အလုပ်သင်တပည့်တွေ သုံးဆယ်ကျော် လေးဆယ်နဲ့ တစ်နေ့ကုန် အလုပ်ရှုပ်နေမြဲဖြစ်သည်။

နေ့လည်နေ့ခင်း တပည့်တွေနဲ့အတူ ကျောက်သွေးနေ့စဉ် ဆရာတော်တစ်ပါး ကြွလာသည်ဆို၍ ကြည့်လိုက်တော့ ဆရာတော် ဦးကုမာရဖြစ်နေ၏။

ဆရာတော်ဦးကုမာရဆိုတာက လူ့ဘဝတုန်းက ဦးညွန့်နှင့်ရင်းနှီးသော ကျောက်ကုန်သည်တစ်ဦး။ သူနှင့် မကြာခဏ ကျောက်အရောင်းအဝယ် အတူတူ လုပ်ကိုင်ဖူးသည်။ လက်ရှိမှာလည်း ဦးကုမာရ၏ သားတစ်ယောက်က ဦးညွန့်ဆီမှာ ကျောက်သွေးပညာသင်နေသည်။ ဦးကုမာရနှင့် ဦးညွန့်မတွေ့တာ ၁၃ နှစ်လောက်ရှိသွားပြီ။ ရဟန်းဝတ်သွားကြောင်း သတင်းစကားကြားရပေမယ့် အခုမှ လက်တွေ့ဖူးမြင်ရတော့သည်။

ဦးကုမာရက ရဟန်းဝါလေးဝါတောင် ရနေပြီတဲ့။ ဆရာတော်အတွက် နေရာထိုင်ခင်း ပြင်ဆင်ပေးရင်း စပ်မိစပ်ရာစကားစမြည် ပြောကြသည်။ ဦးကုမာရက မန္တလေး မိုးကုတ်ရိပ်သာ မင်္ဂလာတိုက်မှာ သီတင်းသုံးနေတယ်။ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဥပနိဿယ ခံယူပြီးတော့ နယ်လှည့်တရားဟောနေတယ်လို့ အမိန့်ရှိတော့ ဦးညွန့်သဘောကျသွားသည်။ “ဟန်ကျလိုက်တာ ဘုရား၊ တပည့်တော်လည်း မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဥပနိဿယကို ခံယူထားတယ်။ ညနေတိုင်း တပည့်တော်အိမ်မှာ ကက်ဆက်ဖွင့်ပြီးတော့ တရားနာကြတာ ပရိသတ် သုံးလေးဆယ်ရှိတယ်။ အရှင်ဘုရား ကြွလာတာ သိပ်ကောင်းတာပဲ။ တပည့်တော်တို့ ညတရားပွဲ ကျင်းပရအောင် “အရှင်ဘုရား ဟောပေးနိုင်မလား” ဟု လျှောက်တော့ ဆရာတော်က ဟောပေးနိုင်ပါတယ်လို့ မိန့်ကြား၏။ “ဒါဆို တပည့်တော် စီစဉ်လိုက်တော့မယ်။ ဒီနေ့ည အရှင်ဘုရား တရား ချီးမြှင့်ပေးပါ” ဟု ဦးညွန့်က လျှောက်ထားလိုက်၏။

ညနေရောက်တော့ အသံချဲ့စက်တွေပြင်ဆင်ပြီး တရားပွဲ ကျင်းပ၏။ တရားနာပရိသတ် စည်စည်ကားကား ရောက်လာကြ၏။ ဆရာတော် ဦးကုမာရ ဟောပြောရှင်းပြသည်ကို တရားနာပရိသတ် သဘောကျလက်ခံကြပြီး ညစဉ် ခုနစ်နာရီမှာ တရားပွဲကျင်းပလာလိုက်တာ ခုနစ်ညတိတိ စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပနိုင်ခဲ့ပါတော့သည်။

ရိပ်သာအတွက် တစ်ဧကလှူမယ်

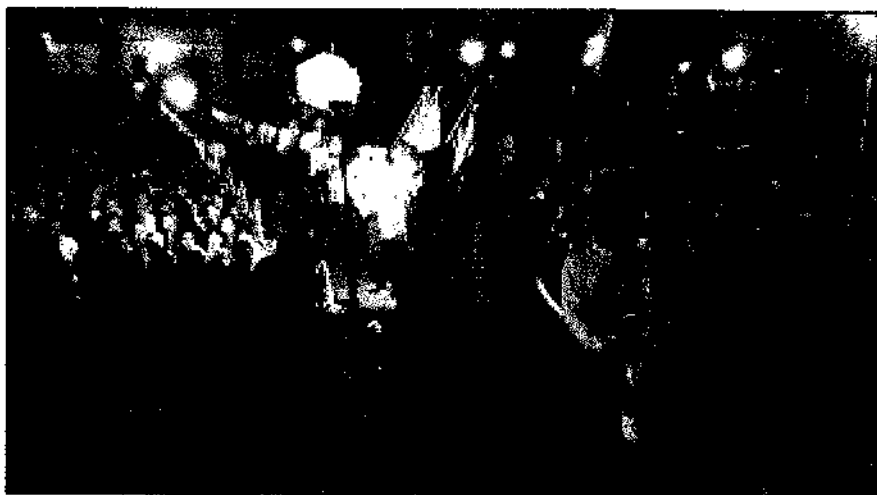
ဦးညွန့်အိမ်မှာ တရားပွဲခုနစ်ည ကျင်းပပြီးတော့ ဆရာတော် ဦးကုမာရ မန္တလေးသို့ ပြန်ကြွသွား၏။ ရှစ်လလောက်ကြာတော့မှ မိုးကုတ်ကို ပြန်ကြွလာသည်။ ဆရာတော်ဦးကုမာရနဲ့အတူ ဒကာတစ်ယောက်လည်း ပါလာသည်။ ရန်ကုန်မြို့မိုးကုတ်ဝိပဿနာအဖွဲ့ချုပ်တွင် လူဓမ္မကထိကအဖြစ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော ဦးစိန်ဝဖြစ်၏။

ကျေးဇူးတော်ရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မိုးကုတ်ဆရာတော် ဘုရားကြီး သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်ကာလတစ်လျှောက်လုံး ဟောကြားချီးမြှင့်ပေးတော်မူခဲ့သော တရားတော်များ ပြန့်ပွားစေရေးဆိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရန်ကုန်မြို့၊ အမှတ် ၈၂၊ နတ်မောက်လမ်းမှာ မိုးကုတ်ဝိပဿနာအဖွဲ့ချုပ်ကို ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ စတင်ဖွဲ့စည်းစဉ်က ကမ္မဋ္ဌာနစရိယဆရာတော်များ၊ ဓမ္မကထိကဆရာတော်များသာ ရှိခဲ့၏။ ၁၉၈၂ ခုနှစ် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်ကျော်၊ အတွင်းရေးမှူး ဦးကျော်ညွန့်တို့လက်ထက်ရောက်တော့မှ လူပုဂ္ဂိုလ်ဓမ္မကထိကများပါ တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။

ဆရာကြီးဦးလှဖေ၊ ဦးကျော်စိန်၊ ဦးကျော့ရှင်၊ ဦးကံစိန်၊ ဦးစောအောင်၊ ဦးသန့်စင်၊ ဦးအုန်းရွှေ၊ ဦးခိုင်၊ ဦးချစ်ခိုင်၊ ဦးဘမြင့်၊ ဦးတင့်ဝေ၊ ဦးစိန်ဝစသဖြင့် လူဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ပေါ်ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ ဓမ္မကထိကဆရာတော်များ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်ဓမ္မကထိကဆရာကြီးများဖြင့် လူဘက် ရှင်ဘက် မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် ဟောကြားပေးလျက်ရှိရာ မိုးကုတ်တရားတော်များ အရှိန်အဝါတိုးတက်လာပြီး အားတက်စရာ အချိန်သို့ရောက်ရှိလာခဲ့ပါသည်။ အဖွဲ့ချုပ် လူဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်များတွင် ပါဝင်သော ဦးစိန်ဝလည်း ဆရာတော်ဦးကုမာရနှင့်အတူ မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး တရားအားထုတ်တော်မူခဲ့ရာ ဘော်ပတန်းဒေသနှင့် မင်္ဂလာတိုက်တို့ကို လေ့လာဖို့ လိုက်ပါလာခဲ့ခြင်းပင်။

ဆရာတော်ဦးကုမာရ ကြွလာပြီဆိုတော့ ဦးညွန့်လည်း သူ့နေအိမ်မဏ္ဍပ်သို့ ညနေတရားချီးမြှင့်ပေးဖို့ ပင့်ဖိတ်သည်ပင်။ ဆရာတော်ကလည်း ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် ဦးညွန့်အိမ်မှာညနေတိုင် မိုးကုတ်ဝိပဿနာ အလုပ်ပေးတရားတော်များကို အားရပါးရ ချီးမြှင့်ပေးသည်။ ခုနစ်ရက်မြောက်မှာ ဆရာတော် ဦးကုမာရနှင့် တပ်ဦးကျောင်းဆရာတော်တို့အား အိမ်မှာပင့်ပြီး နေ့ဆွမ်းဆက်ကပ်သည်။ ဆရာဦးစိန်ဝလည်း ပါလာ၏။ ဆွမ်းကပ်နေချိန်မှာ လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်း ဆရာဦးစိန်ဝက “လက်ဖက်ခြောက်ကောင်းလိုက်တာဗျာ။ ဘယ်က လက်ဖက်ခြောက်လဲ” လို့ စကားစလာတော့ ဦးညွန့်က “ကျွန်တော် လက်ဖက်ခြံကပါ” လို့ ပြောပြ၏။ “ကျွန်တော် လက်ဖက်ခြံကို ကြည့်ချင်တယ်” ဆိုတာနဲ့ ဆွမ်းကပ်ပြီးချိန်မှာ လက်ဖက်ခြံရှိရာ ကုန်းမြင့်လေးပေါ်သို့ လိုက်ပြပေးရသည်။ ဆရာဦးစိန်ဝနဲ့အတူ ဆရာတော်ဦးကုမာရပါ လိုက်လာ၏။

လက်ဖက်ခြံထဲရောက်တော့ ဦးစိန်ဝက “သာယာလိုက်တာ ဗျာ၊ လေကောင်းလေသန့်ကလည်းရ၊ ရှုခင်းကလည်းကောင်း၊ မိုးကုတ်မြို့ကို အပေါ်ကစီးပြီးတော့ မြင်ရတယ်။ ဒီနေရာမှာ ရိပ်သာဖွင့်လိုက်ရရင် ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲ” လို့ စကားစလိုက်တော့ ဦးညွန့်က “ကျွန်တော်လည်း ရိပ်သာဖွင့်ဖို့

စိတ်ကူးရှိပါတယ်” ဟု အနှစ်နှစ်အလလက စိတ်ကူးထားသော အကြံအစည်ကို ဖွင့်ထုတ်လိုက်သည်။ သည်တော့ ဦးစိန်ဝက “စိတ်ကူးရှိရင်လည်း လုပ်လိုက်လေဗျာ” ဆိုတော့ “ခင်ဗျားတို့ကူညီမလား၊ ကျွန်တော့်ခြံက နှစ်ဧကရှိတယ်၊ တစ်ဧက ရိပ်သာအတွက်လှူမယ်” ဟု တက်ကြွစွာ ပြောလိုက်၏။

ဆရာတော်ဦးကုမာရ၊ ဆရာ ဦးစိန်ဝနှင့် ဦးညွန့်တို့ သုံးဦးသား ရိပ်သာဖွင့်ဖို့ တိုင်ပင်ကြသည်။ ဆရာတော် ဦးကုမာရက “လာမည့်သင်္ကြန်မှာ ရိပ်သာဖွင့်ပြီး တရားပြမယ်။ ခြံထဲမှာ ရှင်းလင်းပြီးတော့ တရားမဏ္ဍာဆောက်ထားနှင့်ကြပါ” လို့ မှာကြားပြီးနောက် မန္တလေးသို့ ပြန်ကြွသွားသည်။ ဦးညွန့်ရင်ထဲမှာတော့ သူဖြစ်ချင်တဲ့ဆန္ဒကြီး အကောင်အထည် ပေါ်တော့မယ်ဆိုတဲ့ အသိစိတ်ဓာတ်နဲ့ ရင်ခုန်တက်ကြွနေပါတော့သည်။

ရင်ခုန်ရသော ဓမ္မကထိက ကြိုဆိုပွဲ

ဆရာတော်ဦးကုမာရ ပြန်ကြွသွားလို့ မကြာခင်မှာပဲ ဦးညွန့်က သူ့မိသားစုကိုခေါ်ပြီး တိုင်ပင်၏။ လက်ဖက်ခြံထဲမှာ တရားရိပ်သာဖွင့်ဖို့ကိစ္စ မိသားစုအားလုံးပင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရှိကြသည်။ သားသမီးတွေက “ကောင်းတယ်

အဖေ၊ လက်ဖက်ခြံ နှစ်ဧကထဲက ရိပ်သာအတွက် တစ်ဧကလှူမယ်။ ရိပ်သာ တရားစခန်းဖွင့်ပွဲမှာ အဖေ့မြေးသုံးယောက်ကိုလည်း ရှင်ပြုကြတာပေါ့” လို့ ပြောလာကြ၏။ အားလုံးသဘောတူကြသည်။

သင်္ကြန်နားနီးတော့ ဦးညွန့်တပည့်တွေနဲ့အတူ လက်ဖက်ခြံကို ရှင်းလင်း သည်။ တပည့်သုံးလေးဆယ်ကျော်ရှိသဖြင့် တခြားက အလုပ်သမားငှားစရာ မလိုတော့။ ကျောက်သွေးပညာသင် တပည့်တွေထဲမှာ အမျိုးသမီးလေးတွေ လည်းပါရာ သူတို့ဆရာရဲ့ အလှူပွဲအတွက် တက်ညီလက်ညီ လုပ်ကိုင်ကြ၏။ သည်လိုနှင့် လက်ဖက်ခြံမြေရှင်းလင်းပြီး ယာယီမဏ္ဍပ်ကြီးလည်း ဆောက်လို့ ပြီးသွားပြီ။ အလှူရန်ပစ္စည်းများလည်း ဝယ်ခြမ်းစုဆောင်းပြီးပြီ။ မောင်ရှင် လောင်းများလည်း သင်္ကန်းကပ်သင်္ကန်းတောင်းစာတွေ ကျက်ကြ အံ့ကြရင်း တက်တက်ကြွကြွနှင့် အားလုံးအရန်သင့် ဖြစ်နေကြလေပြီ။

ဆရာတော် ဦးကုမာရက အလှူရက်မတိုင်မီ ကြိုတင်ကြွရောက်လာပြီး သူ့နောင်တော် ဦးကံသာရဲ့အိမ်မှာတည်း၏။ အလှူဝင်နေရောက်မှ ဦးညွန့်အိမ် သို့ ကြွလာပြီး မဏ္ဍပ်မှာ လိုအပ်တာလေး ပြင်ဆင်ပေးသည်။ ဆရာတော် ဦးကုမာရက “တရားဟောဖို့ မန္တလေးက ဦးဇင်းတစ်ပါးပင့်ထားတယ်။ ဒီ အိမ်လိပ်စာပေးထားတယ်။ ဦးဇင်းကြွလာရင် တရားမဏ္ဍပ်ကို လိုက်ပို့ပေး လိုက်ပါ” လို့ ဦးညွန့်ကိုမှာထားပြီး တရားမဏ္ဍပ်ကို ဆက်လက်ပြင်ဆင် မွမ်း မိနေသည်။

ဦးညွန့်တို့အိမ်က ကုန်းမြင့်သာယာရပ် ဓမ္မရံသီရိပ်သာသို့ အတက်လမ်း၊ အလည်တည့်တည့်မှာ ရှိနေ၏။ ရိပ်သာသို့သွားလျှင် ဦးညွန့်အိမ်မှ ကွေ့ချိုး ပြီ။ တက်သွားရသည်။ ဦးညွန့်အိမ်နံရံမှာ ဓမ္မရံသီရိပ်သာကျောင်းတိုက်သို့ ဆိုပြီး လမ်းညွှန်ဆိုင်းဘုတ်ကလေး ကပ်ထားရသည်။ ရိပ်သာတည်ရှိရာသို့ မရောက်ခင် ဦးညွန့်အိမ်ကို အရှင်ရောက်သဖြင့် အကယ်၍ ဦးဇင်းကြွလာတာ မြင်ရင် တရားမဏ္ဍပ်သို့ လိုက်ပို့ပေးဖို့ ဆရာတော် ဦးကုမာရက မှာကြားနေရ ခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

ဦးညွန့်ကလည်း ရှင်လောင်းများ ဘုန်းကြီးကန်တော့ဖို့ သွားစရာကိစ္စ ရှိနေသဖြင့် ဒေါ်ခင်အုန်းမြင့်ကို အိမ်စောင့်ထားခဲ့ပြီး ဆရာတော်ဦးကုမာရ မှာကြားသည့်အတိုင်း ဓမ္မကထိက ဆရာတော်ကြွလာရင် တရားမဏ္ဍပ်ဆီ ပို့ပေးဖို့ပြောရင်း မိသားစုနှင့်အတူ အလှူအတွက် အလုပ်များနေခဲ့၏။ စိတ်ထဲ မှာတော့ အလှူမှာ တရားဟောမည့် ဆရာတော်ဟာ ဥပဓိရုပ်သန့်သန့် ခန့်ခန့် ညားညား အသားဖြူဖြူ အရပ်ထောင်ထောင်မောင်းမောင်းနဲ့ နေမှာပဲလို့ မြင် ယောင်ကြည့်နေမိသည်။ အိမ်စောင့်ရင်း ဓမ္မကထိကကြိုဖို့ တာဝန်ကျနေသော ဒေါ်ခင်အုန်းမြင့်လည်း ဒီအတိုင်း တွေးနေမိမှာပါပဲ။ နေ့လည်နေ့ခင်းထဲက စောင့်ကြိုနေလိုက်တာ ဓမ္မကထိကဆရာတော် ပေါ်မလာသေးပါလား။

ဆရာတော်ဦးကုမာရပြောတော့ စောစောကြွလာမှာတဲ့။ အခုတော့ ညနေ ၃ နာရီထိုးနေပြီ။ ပေါ်မလာသေး။ ဇွဲကောင်းကောင်းနဲ့ စောင့်ရင်း ၄ နာရီ ထိုးသွားပြီ။ ပေါ်မလာသေး။ ၄ နာရီခွဲ။ ငါးနာရီ။ ဒီလိုနဲ့ နေဝင်တော့မယ်။ ဓမ္မကထိက ဆရာတော် ပေါ်မလာသေးပါ။

လိပ်စာပျောက်တဲ့ ဓမ္မကထိက

အိမ်စောင့်ရင်းနဲ့ ဓမ္မကထိကကြိုဖို့ တာဝန်ကျသော ဒေါ်ခင်အုန်းမြင့် လည်ပင်းတရှည်ရှည်နဲ့ မျှော်နေဆဲမှာပင် အဝေးမှာ ကိုရင်တစ်ပါးလား၊ ဦး ဇင်းတစ်ပါးလား လမ်းပေါ်ကိုတက်လာတာ လှမ်းမြင်လိုက်ရ၏။ အိမ်က အပေါ် စီးကဆိုတော့ အဝေးကို လှမ်းမြင်နေရသည်။ လမ်းပေါ်မှာ ရဟန်းတော်တစ်ပါး တော့ တက်လာတာပဲ။ ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်နေမလား။ မသိဘူး တွေး ရင်း အိမ်အပြင်ထွက်စောင့်နေလိုက်သည်။ ရဟန်းတော်ရောက်လာတော့မှ

“ဆရာတော်ဘုရား ဘယ်ကြွမလို့လဲဘုရား”

“ဦးဇင်း ဟောဒီတောင်ပေါ်က မိုက်စမ်းနေတဲ့ဆီကို ကြွဖို့ပါ။ မိုက် စမ်းနေတာ ဆရာတော်ဦးကုမာရအသံပဲ။ ဆရာတော်ဦးကုမာရက ပင့်လို့ ကြွလာတာပါ”

“မှန်ပါဘုရား၊ ဆရာတော် ဒီအိမ်ကို ခဏကြွပါဦးဘုရား”

လို့လျှောက်ရင်း အိမ်အပေါ်ထပ်မှာရှိတဲ့ ဦးညွန့်ကိုပြေးပြီးတော့ ပြောရသည်။
ဦးညွန့်လည်း ဓမ္မကထိကဆရာတော်ကြွလာတယ်ဆိုတော့ အိမ်ပေါ်က ပြေး
ဆင်းလာ၏။ ကိုယ်တော်ကိုကြည့်လိုက်တော့ ကိုရင်လေးတစ်ပါးလိုလို။ ဓမ္မ
ကထိကဆရာတော်မှ ဟုတ်ရဲ့လား။ မခင်အုန်းမြင့် မှားပြီးတော့များ ပင့်လာ
လေသလား။ ဦးညွန့် အတွေးပွားနေရင်းက

“အရှင်ဘုရား ဦးကုမာရ”

“ဟုတ်ပါတယ် ဒကာကြီး ဦးဇင်း ဦးကုမာရပင့်ခဲ့လို့ ကြွလာတာပါ”

“မှန်ပါဘုရား၊ ဒါဆိုလည်း အိမ်ပေါ်ကြွတော်မူပါ”

လို့ ပင့်လျှောက်ပြီး ဦးချရင်း လျှောက်ထားကြည့်တော့မှ ဆရာတော် ဦးကုမာရ
ပင့်ခဲ့သော ဓမ္မကထိကဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်ရတော့၏။

“အရှင်ဘုရား မိုးချုပ်လှချည်လား ဘုရား”

“ဟုတ်တယ် ဒကာကြီးရေ။ ဦးဇင်းတို့ မျက်စိလည်နေကြတာ၊ နေ့လည်
ကတည်းက မိုးကုတ်ရောက်နေတာ၊ နေရာရှာမတွေ့ဘူး ဖြစ်နေလို့”

“ဦးကုမာရက အရှင်ဘုရားကို လိပ်စာမပေးခဲ့ဘူးလား”

“ပေးခဲ့ပါတယ်။ လိပ်စာပျောက်သွားတာနဲ့ မှန်းပြီးတော့ ရှာနေရတယ်။

သူပေးခဲ့တဲ့လိပ်စာက မြက်သာထီဆိုင်ဆိုပြီး လိုက်မေးတာ ဘယ်သူမှမသိကြဘူး”

“ဘယ့်နှယ် မြက်သာထီဆိုင်ရမှာလဲ။ ရှုခင်းသာထီဆိုင်ပါ ဘုရား။ အဲဒါ ဦးကုမာရအစ်ကိုကြီး ဦးကံသာရဲ့အိမ်လိပ်စာပဲ”

“ဦးဇင်းလည်း စိတ်ထဲမှာ မြက်သာထီဆိုင်လို့ မှတ်မိပြီး တစ်မြို့လုံး လိုက်ရှာနေတာ။ ကားသမားတွေကလည်း ရိပ်သာဆိုတော့ သတိပဋ္ဌာန်ကျောင်းရောက်လို့ရောက်နဲ့။ နောက်ဆုံးတော့ နေရာအတိအကျမသိတာနဲ့ ဖောင်တော်ဦးဘုရားစောင်းတန်းက ခြင်္သေ့ကြီးနှစ်ကောင်နားမှာ ချထားခဲ့တာ။ ဦးဇင်းနဲ့အတူ ဒကာတစ်ယောက်ပါလာသေးတယ်။ အဲဒီမှာ ခြင်းတစ်လုံးနဲ့ ထိုင်စောင့်နေရစ်တယ်”

“ဒါဆို အဲဒီဒကာ သွားခေါ်လိုက်မယ်လေ။ အရှင်ဘုရား စာရေးပေးလိုက်ပါ။ ဒကာနာမည်က ဘယ်သူတဲ့လဲဘုရား”

“ဒကာကိုတင်ထွန်းလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဦးဇင်းစာရေးပေးလိုက်ပါမယ်။ လို့ ပြောပြောဆိုဆို စာကလေးတစ်စောင်ကောက်ကာ ငင်ကာ ရေးပေးလိုက်တော့ ဦးညွန့်က သူ့သားအကြီးကို ဆိုင်ကယ်နဲ့ သွားခေါ်ခိုင်းလိုက်သည်။ ဦးညွန့်ကဆက်၍

“အရှင်ဘုရား ဘယ်နေရာတွေ မျက်စိလည်ပြီးမှ ဒီကို ရောက်လာခဲ့တာလဲ၊ ပြောပါဦးဘုရား”

ဦးညွန့်စိတ်ထဲမှာ သိပ်တော့မရှင်းသေး။ မန္တလေးက ဓမ္မကထိကဆရာတော် ကြွလာမည်ဆိုတော့ ခန့်ခန့်ချောချော၊ အရပ်ရှည်ရှည်၊ ဥပဓိသန့်သန့် ဖြစ်ရမည်လို့ ထင်မှတ်ထားခဲ့၏။ ယခုကြွလာတဲ့ကိုယ်တော်က ဦးဇင်းလိုတောင် ထင်မှတ်စရာမရှိ။ ကိုရင်လေးတစ်ပါးလိုဖြစ်နေသည်ကိုး။ ဒါကြောင့်ပဲ ကြွလာခဲ့တဲ့ ခရီးစဉ်ကိုမေးရင်းနဲ့ အကဲခတ်ကြည့်နေ၏။

“ပထမတော့ ကားသမားတွေက ဝိုင်းကူပြီး ရှာပေးသေးတယ်။ လိပ်စာအတိအကျမသိတာနဲ့ ကြာတော့ စိတ်ပျက်ပြီး ဖောင်တော်ဦးဘုရားစောင်းတန်း

ဒကာ တင်ထွန်း။

လှေကားရင်းမှာ ချထားခဲ့တာ။ ဒါနဲ့ ဦးဇင်းလည်းပါလာတဲ့ ဒကာတင်ထွန်းကို ခြင်းတစ်လုံးနဲ့ထားခဲ့ပြီးတော့ တစ်ပါးတည်း လိုက်ရှာတာ။ ဟိုကုန်းမြင့်သာယာ အရှေ့ဘက် ဘုရားငါးဆူဘက်ရောက်သွားတော့ ဒီတောင်ပေါ်က ဆရာတော် ဦးကုမာရ မိုက်စမ်းနေတဲ့ အသံကြားရတယ်။ ဒါ ဦးကုမာရအသံပဲဆိုပြီးတော့ ပြန်ကွေ့လာပြီး ဒီတောင်ပေါ်ကို မှန်းတက်လာခဲ့တာပဲ။ ဒီအိမ်ရှေ့ရောက်တော့ ဒကာမကြီးတစ်ယောက်ထွက်လာပြီး မေးတော့မှ အမောပြေတော့တယ်။ တစ်နေကုန်လိုက်ရှာရလို့ မောလိုက်တာ ဒကာကြီးရယ်။

“လိပ်စာမှားနေတော့ ရှာရတာ ခက်သွားတာပေါ့ ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်အိမ်မှာပဲ ကျောင်းအဖြစ် သီတင်းသုံးတော်မူပါ။ တောင်ပေါ်ထိ လိုက်သွားမနေပါနဲ့တော့။ ခဏနေ ဦးကုမာရ အိမ်ပြန်ကျိန်းတော့မှာပဲ။ ဒီကပဲ စောင့်ပါတော့ဘုရား။”

ဆရာတော်ဦးကုမာရတောင်ပေါ်က ဆင်းလာတော့မှပဲ ဦးဇင်းလေးတွေ ဆုံရတော့သည်။ ဦးညွန့်က ကိုရင်လေးတစ်ပါးလို့ မှတ်ထင်ခဲ့သော ဦးကုမာရ မန္တလေးကပင်ခဲ့သော ဓမ္မကထိက ဆရာတော်ဆိုသည်မှာ ဓမ္မရံသီ ဆရာတော် ဦးသုနန္ဒပင် ဖြစ်ပါတော့သတည်း။

ဆင်းဆင်းရဲရဲလက်ဖက်ခြံထဲက တရားစခန်းပွဲ

နိုင်ငံကျော်ဓမ္မရံသီရိပ်သာကြီးရဲ့ နိဒါန်းအစကတော့ ခြေဆင်းပျိုးနေပါ ချေပြီ။ ဓမ္မကထိကအကျော် ဓမ္မရံသီဆရာတော် ဦးသုနန္ဒရဲ့ အောင်မြေပလ္လင် ဖွင့် ဘိသိက်တင် မင်္ဂလာအခမ်းအနားကလည်း ဟောဒီ ဒကာကြီး ဦးညွန့်ရဲ့ လက်ဖက်ခြံ တစ်စကကွက်ကလေးထဲက ယာယီတရားမဏ္ဍပ်ကလေးကပဲ စတင်ခဲ့တယ်ဆိုရင် မမှားနိုင်ပါလေ။

ဒီယာယီတရားမဏ္ဍပ်ကလေးမှာ ဆရာတော်ဦးကုမာရ မိုးကုတ်ဓမ္မ ကထိက ဆရာဦးစိန်ဝ၊ နောက်ပါဒကာ ဦးတင်ထွန်းတို့နှင့်အတူ ဆရာတော် ဦးသုနန္ဒ တရားစခန်းစတင်ဖွင့်ခဲ့သည်။ သင်္ကြန်ရနစ်ရက် တရားစခန်းနဲ့အတူ ဦးညွန့်မြေး ၃ ယောက် ရှင်ပြုအလှူပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ဒီတရားစခန်းလေး မှာ ဓမ္မကထိက ဆရာတော်တွေအတွက် သီးသန့်နားနေစရာမရှိ၊ ဆွမ်းစား ကျောင်းမရှိ၊ ယောဂီဆောင်မရှိ။ တရားမဏ္ဍပ်မှာ တရားဟော၊ တရားပြ၊ ဆွမ်းစားချိန်ရောက်တော့ ဦးညွန့်အိမ်မှာ ပြန်ဘုဉ်းပေး၊ ညပိုင်းကျိန်းစက်တော့ လည်း ဒကာဦးညွန့်အိမ်မှာပဲ ပြန်ကျိန်း။

ဆင်းရဲလိုက်တာ။ ပင်ပန်းလိုက်တာ။ ဒါပေမယ့် အမြတ်တော့ ထွက်ခဲ့ ပါသည်။ ဦးဇင်းလေး တရားဟောကောင်းတယ်လို့ မိုးကုတ်မှာ သတင်းထွက် လာသည်။ ဦးဇင်းလေး တရားပြတာ ရှင်းတယ်၊ သဘောပေါက်လွယ်တယ်၊ ပြတ်သားတယ်ဆိုပြီး သဘောကျနေကြသည်။ မိုးကုတ်သူ မိုးကုတ်သားတွေ ရင်ထဲမှာ စွဲသွားပြီး ဦးဇင်းလေး ဒီမှာပဲနေရစ်ဖို့ လျှောက်ထားကြလေတော့၏။ မြေနေရာ အလှူရှင် ဒကာညွန့်ကပါ ဦးဇင်းလေးကျောင်းထိုင်တဲ့နေရာမရှိရင်

ဒီမှာပဲ သီတင်းသုံးပြီး ရိပ်သာလုပ်ရအောင် နေရစ်ပါတော့ဟု လျှောက်ထားလာလေသည်။

ဦးသုနန္ဒက “ဒကာကြီးလျှောက်တာ လက်ခံပါတယ်။ သဘောကျပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဦးဇင်းက ဆရာတော်ဦးကုမာရရဲ့တပည့်ပါ။ သူ့နောက်မှာ လိုက်ပြီး တရားဟော တရားပြလုပ်နေတာမို့ ဆရာတော် ဦးကုမာရရဲ့ ဆန္ဒကိုလည်း ကြည့်ရဦးမယ်။ ဒကာညွန့်တို့သာ ရဟန်းတော်တွေ သီတင်းသုံးဖို့ ကျောင်းလေး အရင်ဆောက်နှင့်ပါ။ ဦးဇင်းတို့ ဝါဆိုချိန်ရောက်ရင် ပြန်လာပြီး ဝါဆိုပါ့မယ်။ အခုတော့ နယ်တရားပွဲတွေ ဟောစရာရှိသေးလို့ သွားရဦးမယ်” ဟု ပြန်လည်အမိန့်ရှိလိုက်သည်။

ဦးဇင်းလေး ဦးသုနန္ဒအဖို့ ဒါမိုးကုတ်မြေကို ပထမဦးဆုံး ခြေချဖူးခြင်းပါ။ ဆရာတော်ဦးကုမာရက ပင့်လို့ရောက်ခဲ့တာပါ။ တရားဟောပင့်တာဆိုတော့ ဓမ္မရိပ်သာတစ်ခုမှာ တရားဟော တရားပြရမယ်ထင်ပြီး ကြွလာခဲ့တာပါ။ ဒီရောက်တော့ လက်ဖက်ခြံလေးထဲက ယာယီမဏ္ဍပ်ကလေးမှာ ဆင်းဆင်းရဲရဲနဲ့။ ဒါပေမယ့် တရားနာသူ မိုးကုတ်ပရိသတ်က လက်ခံသွားပြီ။ မြေအလှူရှင် ဒကာကလည်း ကြည်ညိုသဒ္ဓါစိတ်ဖြင့် သီတင်းသုံးဖို့ ပင့်ဖိတ်နေပြီ။ ပင်ပန်းရကျိုးနပ်ပါသည်။

လောလောဆယ်မှာတော့ ဒကာဦးညွန့်၏ မြေးရှင်ပြုအလှူပွဲနှင့် သင်္ကြန်ခုနစ်ရက် တရားစခန်းပွဲအပြီးမှာ နယ်လှည့်တရားဟောခရီးထွက်ဖို့ ဆရာတော်ဦးကုမာရနဲ့အတူ မိုးကုတ်မြေမှ ပြန်ကြွလာခဲ့ကြသည်။ ဆရာတော်နှစ်ပါးလုံး ဝါဆိုအမီ ကြွလာပါမည်ဟု ဒကာဦးညွန့်အား ကတိပေးခဲ့ကြပါ၏။

ဝါဆိုသံဃာသုံးပါးနဲ့ စတင်သောရိပ်သာ

ဆရာတော်များ ဝါကပ်ပေးကြမည်ဆိုတော့ ဓမ္မရိပ်သာလေးပေါ်ပေါက်လာဖို့ မျှော်လင့်ချက်ရောင်ခြည်ကလေး သန်းလာခဲ့ပါပြီ။ မြေအလှူရှင် ဒကာဦးညွန့်နှင့် ဝါသနာတူ ဓမ္မမိတ်ဆွေများ ကျောင်းဆောက်ဖို့ စီမံကြတော့သည်။ ဓမ္မရိပ်သာဖြစ်မြောက်ရေး အဖွဲ့အစည်းလေး ဖွဲ့စည်းကြတော့ ဦးကံသာနှင့်

အရှင်သုနန္ဒ နှင့် ဆရာတော် ဦးကုမာရ။

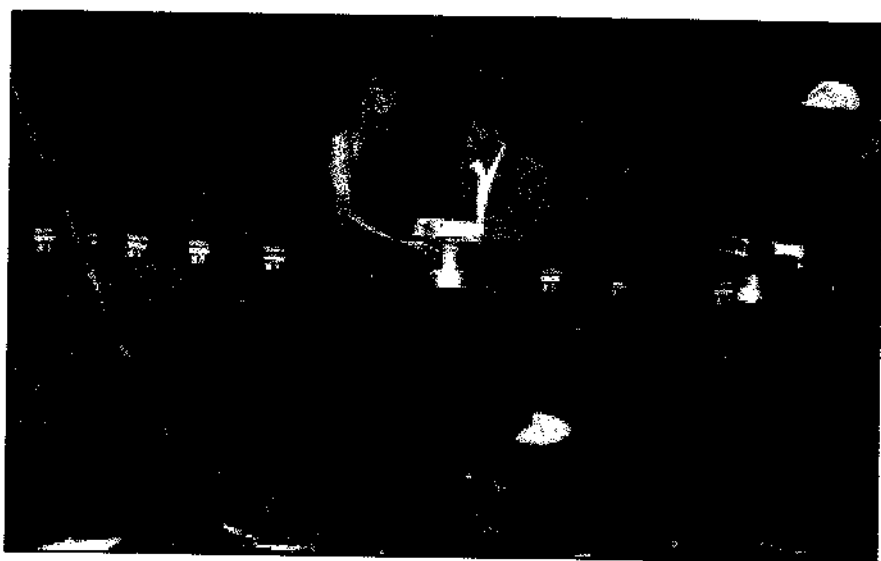
ဦးမောင်ကိုတို့က နာယက၊ ဦးဘကြည်က ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဦးမြင့်သိန်းက အတွင်း
ရေးမှူး၊ ဦးစိန်မောင်၊ ဦးတင်ဌေး၊ ဦးညွန့်၊ ဒေါ်ခင်အုန်းမြင့်၊ ဒေါ်တင်ရွှေ၊
ဒေါ်တင်၊ ဒေါ်လှိုင်၊ ဒေါ်မြမြဝင်းတို့က အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြ
သည်။

ယခုလက်ရှိ ဆွမ်းစားကျောင်းနေရာမှာ ငါးခန်း၊ သုံးခန်း၊ မွှာရုံကျောင်း
လေး စတင်ဆောက်လုပ်သည်။ အဖွဲ့ဝင်တွေချည်းထည့်ဝင် စုဆောင်းဆောက်
လုပ်ရတာမို့ အမိုးမမိုးနိုင်သေး။ ဒီအချိန်မှာပဲ ဆရာတော်များ ဝါဆိုဖို့ ကြွလာ

ကြ၏။ ဆရာတော်တွေ ဝါကပ်ကြမှာဆိုတော့ အမိုးက မဖြစ်မနေ မိုးရတော့မည်။ ရိပ်သာဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့သားတွေ အကြံထုတ်နေကြစဉ်မှာပင် ကံကောင်းချင်တော့ ဦးကျော်တင်ဆိုသော ဒကာရောက်လာ၏။ သူက အောင်ဘာလေသိန်းထီ ၁၀ သိန်းကျပ် ပေါက်ထားသည်။ ကျောင်းမှာ လိုအပ်ရာရာ ဖြည့်စွက်မည်ဟု စေတနာထက်သန်စွာပြောဆိုပြီး လှူဒါန်းလိုက်သဖြင့် ကျောင်းကလေးမှာ အမိုးအကာပြည့်စုံသွားရုံမက မီးစက်လေးတစ်လုံးပင် ရလိုက်သေးသည်။ စေတနာရှင် ဦးကျော်တင်က ဒုလ္လဘရဟန်းဝတ်လိုက်တော့ ဆရာတော် ဦးကုမာရရယ်၊ ဆရာတော်ဦးသုနန္ဒရယ်၊ ဒုလ္လဘရဟန်း ဦးကျော်တင်ရယ်၊ ပထမဆုံးကပ်တဲ့ဝါမှာ ဝါဆိုသံဃာသုံးပါးရသွား၏။

ဝါတွင်းမှာ တရားစခန်းပွဲများ စတင်ကျင်းပတော့ တရားနာပရိသတ် နှစ်ဆယ်သုံးဆယ်ရှိသည်။ ကျောင်းအတွက်လိုအပ်သော ပန်းကန်ခွက်ယောက်များကို ဒေါ်ခင်အုန်းမြင့် ဒေါ်မြမြဝင်းတို့က အိမ်မှာရှိတဲ့အထဲက ယူလာပြီး လှူဒါန်းကြသည်။ ယောဂီများနေဖို့ အဆောင်အတွက် သစ်ဝါးများကို ဦးညွန့်နှင့် သူ့တပည့်များက တောင်ပေါ်တက်ခုတ်ကြ၏။

ဝါတွင်းတရားစခန်းကို မိုးကုတ်မြို့ ကျောက်မျက်ရုံးမှ ဒကာများလည်း တရားနာလာကြသည်။ တရားစခန်းဝင် အခြားယောဂီများနည်းတူပင် သူတို့လည်း ဆရာတော်များ ဟောကြားပြသပေးသောတရားကို သဘောကျ နှစ်ခြိုက်ကြသည်။ ကျောက်မျက်ရုံးမှ ဦးမင်းသူ ဦးဆောင်သော ဒကာများက ဆရာတော်များအတွက် လိုအပ်ရာရာတွေ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြသည်။ ကျောင်းပေါ်တက်ရာလမ်းကို ဖောက်ပေးသည်။ ကျောင်းမြေနေရာကို ဘက်မှီးကားကြီးများဖြင့် ညှိပေးသည်။ တောင်ပေါ်အတက်အဆင်းလမ်းလည်း ပြေပြစ်သွားပြီး ကျောင်းမြေလည်း ပြန့်ပြန့်ပြူးပြူး ဖြစ်သွား၏။ အရင်ကလို ကျင်းတွေ၊ ချိုင့်တွေမရှိတော့။ သစ်ပင်ကြီးတွေလည်း အုပ်ဆိုင်မနေတော့၍ ယောဂီများ မှက်ခြင်ယင် အနှောက်အယှက်ကင်းကင်းနှင့် စိတ်အေးချမ်းသာ တရားနာ တရားအားထုတ်လို့ ရသွားပြီ။

ငါးဆူနိမိတ် အောင်အတိတ်

ဆရာတော်သုံးပါးဝါကပ်ဖို့ ကျောင်းဆောင်ကလေးလည်း ရှိပြီ။ ယောဂီတွေ နားနေဖို့ အဆောင်ကလေးလည်း ဆောက်ပြီးသွားပြီ။ ကျောင်းမြေပြင်လည်း ညီညီညာညာဖြစ်သွားပြီ။ တောင်ပေါ်အဆင်းအတက် လမ်းကလေးလည်း ကောင်းသွားပြီဆိုတော့ အထိုက်အလျောက်တော့ အဆင်ပြေသွားပြီပေါ့။ ဒကာဦးညွန့်တို့ ဓမ္မရိပ်သာဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ကလည်း နီးနီးကြားကြားစေ့စေ့စပ်စပ်ဖြင့် ကျောင်းမှာဘာတွေလိုနေသလဲ ရှာဖွေဖြည့်ဆည်းလို့ နေကြသည်။

တစ်ရက်မှာ ကျောင်းဝေယျာဝစ္စ ဆောင်ရွက်နေသော ယောဂီဒေါ်မြမြဝင်း တစ်ယောက် တရားစခန်းနှင့် ဝေယျာဝစ္စလုပ်ငန်းများ အားလပ်နေချိန်လေးမှာ သူ့အိမ်ကို ခဏပြန်သွားသည်။ အိမ်ရောက်တော့ ဘုရားဆောင်မှာ ပန်းအိုးများလဲရင်း ကိုးကွယ်ထားသော ဘုရားဆင်းတုတော်များအား ဖူးမျှော်ကြည့်ညှိမိသည်။ ဆင်းတုတော်နှစ်ဆူမှာ ကြေးဆင်းတုတော်များဖြစ်ပြီး သေ

သေချာချာ ဖူးကြည့်လိုက်တော့ ဘုရားကိုယ်တော်မှာ စမတွေပေါ်နေတာ တွေ့လိုက်ရလေ၏။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် သူတို့ဓမ္မရိပ်သာမှာ ကိုးကွယ်စရာ ဘုရားရုပ်ပွားတော် မရှိသေးတာလည်း သတိရသွားသည်။

ဒီလိုနှင့် ဒေါ်မြမြဝင်းက အိမ်မှာကျန်ရစ်သော ဦးဘသွင်းနှင့် တိုင်ပင် ပြီးတော့ ကြေးဆင်းတုတော်နှစ်ဆူကို ရိပ်သာသို့ ပင့်ဆောင်လာခဲ့၏။ ကျောင်း ရောက်တော့ ကျောင်းမှာ ဘုရားသုံးဆူရောက်နေသည်။ ပင့်လာသူ ဘယ်သူ မှန်းမသိရသော်လည်း ရိပ်သာမှာ ဘုရားငါးဆူရှိနေပြီ။ ဆရာတော် ဦးသုနန္ဒ က စတင်ဝါဆိုမည့်နှစ်မှာ ဘုရားငါးဆူကြွလာတာ အောင်မြင်ခြင်းနိမိတ်ဟု ယုံကြည်နေသည်။ စာဆိုတော် အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရကလည်း

ငါးဆူရွှေကြာ၊ နိမိတ်လာ၍
ငါးဖြာမြွာလျက်၊ တစ်ပင်နက်ဝယ်
ငါးဆက်ဖူးငုံ၊ ပေါ်လတ်တုံက
ငါးစုံသင်္ကန်း၊ ကြိုင်လှိုင်လျှမ်း၍
ငါးခန်းဘုံနေ၊ ယူတုံလေက
ငါးမြေမိုးနတ်၊ နိမိတ်ဖတ်သည်
မချွတ်ကမ္ဘာပွင့်ရာသော်

လို့ စပ်ဆိုတော်မူထားသည်နှင့် လျော်ညီစွာ ဒီဓမ္မရိပ်သာ တည်နေရာ ဒေသလေးဟာ အတိတ်နိမိတ် အလားအလာ ကောင်းမွန်လှသဖြင့် သာသနာ ထွန်းကားတော့မှာပဲလို့ ဆရာတော်လေး ဦးသုနန္ဒရင်ထဲမှာ စွဲစွဲမြဲမြဲ ယုံကြည် လို့နေပါတော့သည်။

ဆွမ်းအိုးကောက်အဖွဲ့

ဦးညွန့်၏ လက်ဖက်ခြံကလေးကို အသွင်ပြောင်းထားသော ရိပ်သာ ကလေးမှာ မိုးကုတ်ဝိပဿနာ တရားသံတွေ လွင့်ပျံ့လို့နေပါပြီ။ ဆရာတော်တွေ က တရားဟော တရားပြ၊ ယောဂီတွေက နာကြားကြည်ညိုအားထုတ်ကြ။

တစ်စတစ်စ ယောဂီအသစ်တွေလည်း ရောက်လာ၊ ဘုရားကျောင်းကန် သံဃာ ယောဂီအင်္ဂါရပ်တွေ စုံညီလို့ ရှိနေပြီ။

အရေးကြီးတဲ့ ဆွမ်းကွမ်းကိစ္စကိုတော့ သင့်တော်သလိုပဲ ဖြေရှင်းနေကြ ရသည်။ သံဃာတော်တွေ နေ့ဆွမ်းကိစ္စအတွက် ဒကာ ဒကာမတွေက ဟိုအိမ် က ပင့်ကပ်လိုက်၊ ဒီအိမ်ကပင့်ကပ်လိုက်နဲ့ အတည်တကျ မရှိသေး။ ကျောင်း ရယ်လို့ဖြစ်လာမှတော့ ကျောင်းမှာပဲ ဆွမ်းချိန်တန်ဆွမ်း အဆင်သင့်ပြည့်ပြည့် စုံစုံဖြစ်အောင် စီမံထားဖို့လိုသည်။ နေ့တစ်ရက် ရေရှည်ကိစ္စကို ဟိုအိမ်ဒီအိမ် ဆွမ်းပင့်ကပ်တာနဲ့ ဖြေရှင်းနေလို့မရ” ဒီတော့ ရပ်ကွက်ထဲမှာ ဆွမ်းအိုးကောက် အဖွဲ့ဖွဲ့နိုင်ရန် ပြင်ဆင်ကြရ၏။

ဆွမ်းအိုးကောက်အဖွဲ့ကို ယောဂီဒကာမကြီးတွေက တာဝန်ယူစီစဉ်ကြ သည်။ ဒေါ်အုံးစိန်၊ ဒေါ်ပြုံး၊ ဒေါ်ခင်အုန်းမြင့်၊ ဒေါ်တင့်၊ ဒေါ်ခင်၊ ဒေါ်တင်မြ၊

ဒေါ်တင်တင်၊
ဒေါ်ညို၊
ဒေါ်ခင်အုန်းမြင့်
ဆွမ်းအိုးကောက်အဖွဲ့။

ဒေါ်ရီ၊ ဒေါ်ဥ၊ ဒေါ်သန်း၊ ဒေါ်စီ၊ ဒေါ်စာ။ ဒကာမကြီးတွေက ရပ်ကွက်ထဲသွားပြီး သဒ္ဓါတရား ထက်သန်တဲ့အိမ်များကို ဆွမ်းဟင်းလှူကြဖို့ နှိုးဆော်ကာ နေ့စဉ်ဆွမ်းလှည့်ကြသည်။ ဆရာတော် သံဃာတော်တွေအတွက် သာမက ဝေယျာဝစ္စဒကာများ ယောဂီများအားလုံး ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင် နိုင်ကြပါတော့သည်။

ရိပ်သာအစဉ်းမှာ ဆွမ်းကွမ်းကိစ္စ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ကြသော ဒကာမကြီးတွေ တချို့လည်း မရှိကြတော့။ တချို့လည်း အသက်အရွယ်ကြီးရင့် ကျန်းမာရေး မကောင်းကြလေတော့ အိမ်မှာပဲ ဆရာတော်များ တရားခွေနဲ့ နာကြားရင်း တရားအလုပ်လုပ်နေကြရသည်။ ဓမ္မရံသီရိပ်သာကြီး အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းလာစေရေးအတွက် အရေးကြီးသော အုတ်မြစ်တစ်ခုပါပဲ။ ဆွမ်းအိုးကောက်အဖွဲ့ဝင် ဒကာမကြီးတွေ ရိပ်သာထဲ အရောက်မလာနိုင်ကြတော့ပေမဲ့ ဓမ္မရံသီ ကျောင်းတိုက်ကြီးနှင့် ဓမ္မရံသီဆရာတော်ဘုရား၏ အောင်မြင်ကျော်ကြားထွန်းကားစည်ပင်တောက်ပနေပုံများကိုတော့ အဝေးကနေ သာဓုအကြိမ်ကြိမ်ခေါ်ရင်း ပီတိဖြစ်နေကြမှာ အမှန်ပါပဲ။

ချိုင့်ဝှမ်းခြုံနွယ် ရှင်းလင်းဖွယ်

အားလုံးသိကြပြီးဖြစ်သည့်အတိုင်း မိုးကုတ်မြေဆိုသည်က စိမ့်ကြီး၊ မြိုင်ကြီး၊ ရိပ်ကြီးတောတောင် နေရောင်မခံ ပန်းများပင်ဆင့်ဆိုတာလို တောတောင်ချိုင့်ဝှမ်းထူထပ်သည်။ စိမ့်ရေစမ်းရေများ တသွင်သွင်စီးဆင်းနေပြီ။ သစ်ပင်ဝါးပင်ကြီးတွေ ဧရာမနှင့် ခြုံနွယ်တွေ ပိတ်ဖုံးယှက်ကာနေသော တကယ့်တောမြိုင်ဒေသကြီးဖြစ်၏။

ဓမ္မရိပ်သာအသစ်ကလေးက မိုးကုတ်မြေ၊ ကုန်းမြင့်သာယာရပ်ကွက်အထက်က တောင်တန်းကြီးရဲ့ တောင်ကမ်းပါးယံအစွယ်လေးမှာ တည်ရှိနေတာပါ။ သည်တောင်ကမ်းပါးယံက သစ်ပင်ကြီးတွေ ခုတ်ပယ်၊ ခြုံနွယ်တွေကို

ရှင်းလင်း၊ မြေညှိနှင့် ခက်ခက်ခဲခဲ ဖော်ထုတ် တည်ဆောက်လာခဲ့ရတာပါ။
မြေတလင်းညီညီမှာ လွယ်လင့်တကူ စီကာစဉ်ကာနဲ့ နတ်တို့ဖန်ရေကန်အသင့်
ကြာ အသင့် ဖြစ်လာတာမဟုတ်ပေ။

သက်မဲ့အရာဝတ္ထုတွေကသာ တားဆီးပိတ်ပင်နေကြတာမဟုတ်။ သက်ရှိ
လူသားတို့၏ အတားအဆီးအနှောက်အယှက်တွေကလည်း မကင်းလွတ်ခဲ့ပါ။
တကယ်ဆို တရားအလုပ်၊ သူတော်ကောင်းအလုပ်၊ အမျိုးဘာသာ သာသနာ
ကျက်သရေရှိစေဖို့ အားထုတ်နေကြသည်ပဲ။ ဝိုင်းဝန်းအားဖြည့် ဆောင်ရွက်
တာမျိုး မလုပ်ပေးချင်နေပါစေ။ ခုတော့ ဝိုင်းဝန်းကန့်ကွက် နှောက်ယှက်နေ
ကြပါသတဲ့။ ရိပ်သာမဆောက်ဖို့ အတိုက်အခံလုပ်လာကြသည်။ ဒီနေ့ပဲ လာပြီး
တော့ အဆောက်အအုံတွေ ဖျက်တော့မှာလိုလို၊ အထက်က ဖျက်မိန့်စာပဲ ထွက်
လာသလိုလို။ သတင်းတွေ ပြန့်လာ၏။ လာနေကျ ယောဂီတွေ တွန့်ဆုတ်သွား
သည်။ ကျောင်းဖြစ်မြောက်ရေး ကော်မတီလူကြီးတွေ နှုတ်ထွက်သူက နှုတ်
ထွက်၊ ဒီကြားထဲ မွှာရုံဆောက်ဖို့ရာ အသားတွေ ကြွေးယူထားလို့ လာတောင်း
နေတာက ရှိသေး။ ငွေကျပ်တစ်သိန်းနှစ်သောင်းဆိုတာက အဲဒီအချိန်ကာလမှာ
နည်းနည်းနောနော ပမာဏမဟုတ်။ လက်လှမ်းမမှီတဲ့နေရာမှာ ရှိနေ၏။ အခက်
အခဲတွေ၊ ပြဿနာတွေ တစ်ပုံတစ်ပင်နဲ့ စတင်ခဲ့ရသော ရိပ်သာကလေးရဲ့

အဖွင့်ခြေလှမ်းများပါတည်း။ တောတောင်ခြုံနွယ် ရှင်းလင်းဖော်ထုတ်ရတာထက် လူလုပ်ပြဿနာများက ပိုလို့ပင် နက်ရှိုင်းရှုပ်ထွေးနေပါတော့သည်။

အားသစ်မာန်သစ် ရိပ်သာအဖွဲ့သစ်

ရိပ်သာအသစ်ကလေးမှာ ကမ္ဘဌာနာစရိယ ဆရာတော်နှစ်ပါးရှိတဲ့အထဲ က ဆရာတော်ဦးကုမာရက နယ်လှည့်ပြီးတရားဟောရတဲ့အလုပ်က ရှိသေးတော့ တရားပွဲအားလပ်တဲ့အချိန်မှာပဲ မိုးကုတ်ကို ကြွလာနိုင်သည်။ ဦးဇင်းလေး ဦးသုနန္ဒတစ်ပါးတည်း ရိပ်သာကို စောင့်ရှောက်တာဝန်ယူနေရ၏။

ဒေါ်ခင်ခင်၊ ဆွမ်းအိုးကောက်အဖွဲ့။

ဒေါ်မြဝင်း၊ ဆွမ်းအိုးကောက်အဖွဲ့။

ရိပ်သာမှာ အဆောက်အဦက လုံလုံလောက်လောက် မရှိသေးတော့ ပရိသတ်များများ မစုစည်းနိုင်ပေ။ တရားဟောဖို့ပင်လျှောက်လာသော အိမ်တွေမှာကြွပြီး တရားပြရသည်။ ဦးဇင်းလေး ဦးသုနန္ဒကလည်း ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဥပနိဿယကို ခံယူကာ ခန္ဓာဉာဏ်

ရောက် တရားများကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ဟောပြောပေးနေသည်။ ရိပ်သာကို ကုန်းမြင့် သာယာရပ်မှ ဝေယျာဝစ္စ ဆောင်ရွက်နေကြသော ယောဂီတွေကလည်း ရှင်းလင်းပြတ်သားတဲ့ ဦးဇင်းလေးရဲ့ ဟောကွက်ပြောကွက်ကို နှစ်ခြိုက်ပြီး ဦးဇင်းလေးအပေါ် သံယောဇဉ်တွယ်တာကြပြီး အားကြီးမာန်တက် ရှိလာကြ၏။ ဦးဇင်းလေး တရားဟောကောင်းကြောင်း သတင်းတွေထွက်လာတော့ ပတ်ဝန်းကျင်ကလည်း လူသိများလာပြီး တဖြည်းဖြည်း နာမည်ရလာသည်။

တစ်နေ့မှာတော့ ဦးတင်မောင်အေးတို့အိမ်မှာ တရားပွဲကျင်းပ၏။ တရားပွဲပြီးတော့ ပရိသတ်တချို့ မပြန်သေးဘဲ စကားစမြည်ပြောနေကြရင်း ရိပ်သာကလေးအကြောင်းရောက်သွားသည်။ ဆရာတော်တွေက ရှေ့ကနေ အားတက်သရော ဟောပြောပြသနေကြတယ်။ နောက်က ဒကာတွေက လျှော့တိလျှော့ရဲလုပ်နေလို့ မတော်ဘူး။ ပတ်ဝန်းကျင်က ဟိုပြောဒီပြောနဲ့ဆိုတော့ ရှိထားပြီးသားအဖွဲ့တွေတောင် လျော့ကုန်ပြီ။ ရှေ့ဆက်ပြီး အားကြီးမာန်တက် ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် အဖွဲ့သစ်ပြန်ဖွဲ့ကြစို့ရဲ့လို့ ဆွေးနွေးတိုင်ပင် ဆုံးဖြတ်ဖြစ်ကြ၏။

ရိပ်သာဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့သစ်တွင် မိုးကုတ်မြို့ သင်္ကပ္ပဇာန်ကျောင်း ဆရာတော် တိုင်းသံဃာနာယက ဗဟိုဝန်ဆောင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တသုနန္ဒထေရ်နှင့် မြို့နယ်သံဃာနာယက ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ အရှေ့ရွာကျောင်းကြီး ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တရာဇိန္ဒတို့အား ဩဝါဒါစရိယဆရာတော်များအဖြစ် တင်မြှောက်ပြီး ဥက္ကဋ္ဌ မြေအလှူရှင်ဦးညွန့်၊ အတွင်းရေးမှူး၊ ဦးကျော်ဝင်း၊ ဒုအတွင်းရေးမှူး၊ ဦးတင်မောင်အေး၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူး၊ ဦးတင်ဌေး၊ ဒေါ်ခင်အုန်းမြင့်၊ ဒေါ်မြမြဝင်း၊ ဒေါ်တင်ရွှေ၊ ဒေါ်တင်တင်၊ ဒေါ်လှိုင်တို့က အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ကာ ဖွဲ့စည်းလိုက်ကြ၏။

မိုးကုတ်မြို့မှာ အဓိကကျသော ဆရာတော်ကြီးများအား ဩဝါဒါစရိယအဖြစ် တင်မြှောက်ပြီး အဖွဲ့သစ်ဖွဲ့လိုက်တော့မှ အနှောက်အယှက်တွေ ကင်းသွားကာ လာမည့်သင်္ကြန်ရက်မှာ ဒုလ္လဘရဟန်းခံနှင့် တရားစခန်းဖွင့်ဖို့ပါ အစီအစဉ်ချမှတ်နိုင်ခဲ့ကြပါတော့သည်။

ပထမဦးဆုံးအကြိမ် သင်္ကြန်ဒုလ္လဘရဟန်းပွဲ ကျင်းပမည်ဆိုတော့ စာရင်း လာပေးကြတဲ့ ရဟန်းလောင်းတွေက ၃၆ ဦးတောင်ရှိ၏။ ဒီလောက်များတဲ့ ရဟန်းတော်တွေ သီတင်းသုံးစရာနေရာ ထိုင်ခင်း မလုံလောက်။ ဒါပေမယ့် ရဟန်းလောင်းတွေက တက်တက်ကြွကြွရှိသည်။ သူတို့ကိုယ်တိုင် သစ်ခုတ် ဝါးခုတ်တက်သည်။ အသားတိုင်တွေနဲ့ မဏ္ဍပ်တိုင်ထူ၊ ဝါးလုံးတွေတင်၊ ဝါး ကပ်တွေ ကိုယ်တိုင်ရက်ပြီး ယာယီမဏ္ဍပ်ကို ဖန်တီးလိုက်ကြသည်။ သင်္ကြန် တရားစခန်း ၁၀ ရက်ကို ဒုလ္လဘရဟန်းတော် ၃၆ ပါးနှင့် မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် ကျင်းပနိုင်ခဲ့ကြပါ၏။

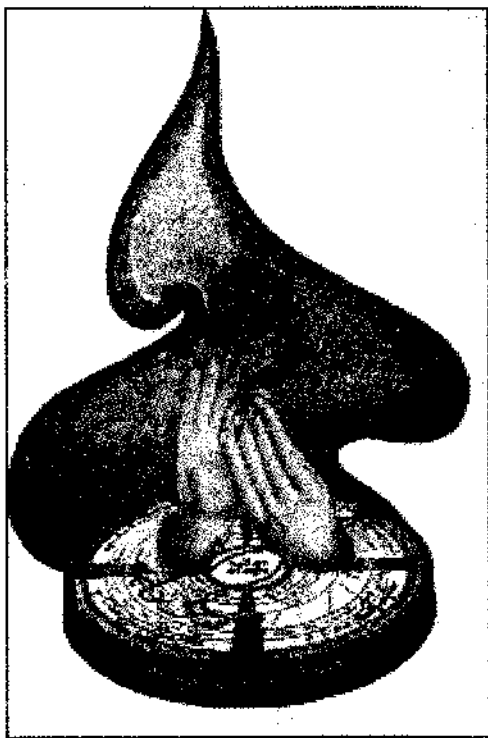
တရားစခန်းရက်မှာ ဦးဇင်းလေး ဦးသုနန္ဒနှင့်အတူ ဆရာတော်ဦးကုမာရ လည်း ရှိနေပါသည်။ စကားစပ်မိရင်း အသားဖိုးကြွေးကိစ္စကို ရောက်သွား၏။ အသားပိုင်ရှင်ကလည်း ခဏခဏ လာတောင်းနေပြီ။ ပြီးတော့ ဒုလ္လဘရဟန်း တော် ၃၆ ပါးအတွက် ဆွမ်းကွမ်းကိစ္စ။ ဒီလောက်သံသယာအရေအတွက် ကို ၁၀ ရက်ဆွမ်းကပ်ဖို့က ဒကာရှာလို့မလွယ်။ ဒီတော့ ဦးညွန့်က မြို့တွင်း မှာ သံဃာတော်တွေ ဆွမ်းခံထွက်ကြဖို့ အကြံပြုသည်။ ဦးဇင်းလေး ဦးသုနန္ဒ နှင့် ဒုလ္လဘရဟန်းတော်တွေက သဘောတူကြသော်လည်း ဆရာတော် ဦးကု မာရက လက်မခံ။ ဆွမ်းခံမထွက်ဖို့ အတင်းအကြပ်တားသည့်ကြားကပင် ဦးဇင်းလေး ရှေ့ဆောင်ကာ ရဟန်းတော်များ ဆွမ်းခံထွက်ဖြစ်ကြ၏။ ဒကာ ဦးညွန့်တို့အဖွဲ့က ဖလားများကိုင်ဆောင်ကာ ဝန်းရံလိုက်ပါပေးကြသည်။

ဆီးတောင်၊ တောင်ကချင်၊ မြို့လည်း အရှေ့ရွာစသည်ဖြင့် မိုးကုတ်မြို့ ရပ်ကွက်အသီးအသီးကို သူ့ရက်နှင့်သူ ပိုင်းခြားပြီး ဆွမ်းခံကြွကြသည်။ ဆွမ်း ဆွမ်းဟင်းတွေ အလှူပယ်ရရှိရုံသာမက ဝတ္ထုအလှူငွေပါ ရလိုက်သေး၏။ ပထမရက် ရှစ်ထောင်ကျပ်၊ ဒုတိယရက် တစ်သောင်းကျပ်၊ တတိယရက် တစ်သောင်းနှစ်ထောင်ကျပ်စသည်ဖြင့် အလှူငွေတွေ တစ်ရက်ထက်တစ်ရက် တိုးတိုးပြီး ရလာလိုက်တာ ဆွမ်းခံဆယ်ရက်ပြည့်ချိန်မှာ အလှူငွေစုစုပေါင်း ၁၄၀၀၀၀ ကျပ် ဖြစ်သွား၏။ တင်ရှိနေသော အသားဖိုးကြွေးများကို ဒုလ္လဘ

ရဟန်းတော်တွေ ဆွမ်းခံထွက်ပြီးတော့ ကျေအောင်ဆပ်နိုင်ခဲ့ပြီ။ ဆရာတော်ဦးကုမာရကလည်း “မင်းတို့ဆွမ်းခံထွက်တာ ဘယ်ဆိုးလို့လဲ” လို့ ချီးမွမ်းလေတော့သည်။

ပထမကြိမ် ဒုလ္လဘရဟန်း ၃၆ ပါးထဲမှ ဦးကေလာသမှာ ဆက်လက်မြဲနေပြီး ဓမ္မရုံသီမိုးကုတ်ရိပ်သာကြီးများမှာ တရားဟော တရားပြ ဓမ္မကထိက ဆရာတော်တစ်ပါးအဖြစ်ရှိနေဆဲပါ။

ရိပ်သာအမည် ဓမ္မရုံသီ

ပထမအကြိမ် သင်္ကြန်ဒုလ္လဘရဟန်းခံနှင့် တရားစခန်းကြီးပြီးသွားတော့ ဆရာတော်ဦးကုမာရနှင့် ဦးဇင်းလေး ဦးသုနန္ဒတို့ နယ်တရားပွဲများ ဟော

ပြောပြသဖို့ ကိုယ့်ခရီးစဉ်နှင့် ကိုယ်အသီးအသီး ကြွသွားကြ၏။ ရိပ်သာလေးမှာ တော့ မိုးကုတ်တရားအခြေအမြစ် ကောင်းစွာတည်ခဲ့လေပြီ။

ကျန်ရစ်သော ရိပ်သာဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့သားတွေ အရှိန်ရလာကာစ ရိပ်သာကလေးကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် မွမ်းမံဖြည့်ဆည်းနေခဲ့ကြ၏။ ဝါဆို ချိန်နားနီးမှ ဆရာတော်နှစ်ပါး ပြန်ကြွလာသည်။ ဆရာတော်တွေ ကြွလာတော့ အဆောက်အဦ တစ်လုံးတိုးနေတာတွေ့ရ၏။ တစ်ပါးနေတဲ့ကျောင်းကလေးပါ။ ဆိုင်းဘုတ်တွေ ဘာတွေ တပ်လို့ပါလား။ ဦးသုနန္ဒဖတ်ကြည့်လိုက်သည်။ ‘ဓမ္မရုံသီကျောင်း’တဲ့။

ဓမ္မရုံသီဆိုတာက စာပေနယ်ပယ်မှာ လျှမ်းလျှမ်းတောက် အောင်မြင် ကျော်ကြားနေသော ဓမ္မမဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်ဖြစ်၏။ အယ်ဒီတာချုပ်က ဦးလေး မြိုင်။ ထေရဝါဒတရားစစ်စစ်ကိုသာ ဦးစားပေး ဖော်ပြသည်။ ထေရဝါဒနှင့် မကိုက်ညီ အယူအဆအဟောအပြော အမူအကျင့်များကို ထိုးနှက်ချေဖျက်သည်။ ကလောင်စွမ်းထက်လှသော စာရေးဆရာ ဆရာတော်များ လူပုဂ္ဂိုလ်များ ရေး သားကြသည်။ ဓမ္မရုံသီကို စွဲစွဲမြဲမြဲ ဖတ်ရှုနေကြသော စာဖတ်ပရိသတ်တွေ အများကြီး။ ဒီပရိသတ်ထဲမှာ ဦးဇင်းလေး ဦးသုနန္ဒလည်း ပါဝင်သည်။ ဦး ဇင်းလေး မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်မှာ သီတင်းသုံးစဉ်ကတည်းက လစဉ် မပြတ် ဖတ်ရှုနေသော မဂ္ဂဇင်းပဲ။

မိုးကုတ်ရောက်တော့လည်း ဓမ္မရုံသီမဂ္ဂဇင်းကို လစဉ်ယူပြီးဖတ်ရှုနေသော ဦးကျော်ဝင်း ဒေါ်ခင်အုန်းမြင့်တို့နှင့် လာဆုံ၏။ ဦးကျော်ဝင်းတို့က မဂ္ဂဇင်း ကို ဦးဇင်းလေး သဘောကျမှန်းသိ၍ အဆက်မပြတ် ပို့ပေးသည်။ ဓမ္မရုံသီ ဆိုသော မဂ္ဂဇင်းနာမည်က ဦးဇင်းလေးရင်ထဲမှာ ကိန်းဝပ်နေတာကြာပြီ။ ကျောင်းတိုက်တည်ထောင်ခဲ့ရင် ဓမ္မရုံသီလို့ အမည်ပေးမယ်ဆိုပြီး စိတ်ကူးထား တာ။ အခု ကျောင်းကလေးမှာ တပ်ထားတဲ့ ဓမ္မရုံသီဆိုတဲ့ ဆိုင်းဘုတ်ကလေး က ဦးဇင်းစိတ်ကူးကို နှိုးဆွပေးလိုက်သလိုဖြစ်သွား၏။

ကျောင်းနာမည် ဘယ်သူပေးတာလဲ မေးကြည့်တော့ ဦးကျော်ဝင်းဖြစ်

နေသည်။ “ဒကာကြီး ဦးကျော်ဝင်းကလည်း ဦးဇင်းလိုပဲ ဓမ္မရံသီအသံစွဲ နဲ့တူတယ်။ ဒီတော့ ရိပ်သာကိုလည်း ဒီနာမည်ပဲ ပေးလိုက်ကြရအောင်” ဆိုတော့ အားလုံးက သဘောတူကြသည်။ ဓမ္မရိပ်သာကလေး ဓမ္မရံသီရိပ်သာ အမည်ကင်ပွန်းတပ်သောနေပါတည်း။

နာမည်ကို သဘောအကျဆုံးကတော့ ဒကာဦးညွန့်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ကျောင်းမှာရှိတဲ့ ကျောင်းပိုင် ခုံတွေ ဒန်အိုးတွေ ပရိဘောဂမှန်သမျှ “ဓမ္မရံသီရိပ်သာ” ဆိုတဲ့ စာလုံးလေးတွေ ရေးသားထွင်းထုနေတော့၏။ အရင်တုန်းက ဓမ္မရိပ်သာဆိုတဲ့ နာမည်ထက် အခု ဓမ္မရံသီရိပ်သာဆိုတဲ့နာမည်က ပိုပြီးတော့ ခေါ်လို့ကောင်းသည်။ လူအများ မှတ်မိလွယ်ပြီး သဘောကျသည်။ အားလုံး နှုတ်ဖျားမှာ ဓမ္မရံသီရိပ်သာ နာမည်ရေပန်းစားလာတော့၏။ ဓမ္မဆိုတာ တရား ရံသီဆိုတာ အလင်းရောင်ခြည်။ မိုးကုတ်တရားတော် အရောင်အလင်းတွေ ဖြာဝင်းတောက်ပြောင်လာပေတော့မည်။

ပဓာန နာယက တာဝန်ယူရပြီ

ပညတ်သွားရာ ဓာတ်သက်ပါဆိုတဲ့ စကားအတိုင်း ရိပ်သာကလေးကို ‘ဓမ္မရံသီရိပ်သာ’ လို့ အမည်ပေးကင်ပွန်းတပ်ပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ အရင်က ထက် ပိုပြီးကျယ်ပြန့်စွာ တရားအလင်းရောင်တွေ ထွန်းပြောင်လင်းလက်လာ ခဲ့၏။ တရားအလင်းရောင်ဖြင့် မိုးကုတ်တစ်မြို့လုံးကို ဖြန့်ကျက်စပြုနေပြီ။

ဦးဇင်းလေး ဦးသုနန္ဒအဖို့လည်း အလုပ်ပေးတရားတော်များကို ထပ်ကာ ထပ်ကာ ကြိမ်ဖန်များစွာ ဟောကြားနေရသဖြင့် တရားသားကြေညက်ပိုင်နိုင် ပြီ။ ပိုကောင်းလာ၏။ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် ဟောရာမှာ ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ပြတ်ပြတ်သားသား ရှိပါပေတယ်လို့ ဂုဏ်သတင်းကျော်ကြားလာ၏။ နာမည် ကျော်ဖြစ်လာသည်နှင့်အညီ အပင့်အဖိတ်တွေလည်း များလာပြီ။

ခက်နေတာက လူ့လောကသဘာဝတစ်ခုဖြစ်တဲ့ အစွဲအလန်းကိစ္စပါ။ လူတွေက သူ့ကိုယ်တော် ငါ့ကိုယ်တော် အစွဲအလန်းလေးတွေဖြစ်လာကြ၏။

ဦးကုမာရအသိုင်းအဝိုင်း ဦးသုနန္ဒအသိုင်းအဝိုင်း ကွဲပြားချင်လာ၏။ သူ့ဆရာတော်က ဘယ်လို၊ ငါ့ဆရာတော်က ဘယ်နှယ်ဖြင့် အချင်းချင်း ပြောကြဆိုကြသော စကားသံလေးတွေ တစ်စတစ်စ ဖြစ်ထွန်းလာခဲ့သည်။

ဦးသုနန္ဒအဖို့မှာတော့ ဆရာတော်ဦးကုမာရအား ဆရာအရင်းနေရာမှာ တစ်ပြားသားမလျော့၊ ရိုသေလေးစားမြဲပင်။ ဆရာတော်ဦးကုမာရက အနီးနေအန္တေဝါသီက ဆရာတော်အဖြစ် ကြပ်မတ်သင်ကြားပေးခဲ့၍သာ ယခုလို ဓမ္မပလ္လင်ပေါ်မှာ ဝင့်ကြားခန့်ထည်စွာ ဟောပြောပြသနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာတော် ဦးကုမာရ၏ လက်ကျကို ရရှိခဲ့၍သာ အခုလို နိုင်ငံကျော်ဓမ္မကထိက ဆရာတော် ဖြစ်လာခဲ့ရတာဟု ခံယူသည်။ စကားစပ်မိတိုင်း ဆရာတော် ဦးကုမာရရဲ့ ကျေးဇူးကြီးပုံတွေ ဆရာတော်အပေါ် ရိုသေလေးစား အားထားခဲ့ရပုံတွေကို မကြာခဏ တဖွဖွ မိန့်ကြားလျက် ရှိနေပါသည်။

ရိပ်သာကျောင်းတိုက်ရယ်လို့ ခိုင်ခိုင်ခန့်ခန့် တည်ရှိလာပြီဆိုတော့ ဦးစီးပဓာန နာယကပုဂ္ဂိုလ်လည်း သတ်သတ်မှတ်မှတ် ရှိသင့်လာခဲ့ပြီ။ ဓမ္မရုံသီရိပ်သာကို ဘယ်ဆရာတော်က ဦးစီးမှလဲ ကြည့်လိုက်တော့ အကြီးဆုံးဆရာတော်ဦးကုမာရက မကြာခဏ နယ်လှည့်တရားဟောထွက်နေရ၏။ လက်ထောက် ဆရာတော်တွေက ဦးဇင်းလေး ဦးသုနန္ဒ၊ ဦးကေလာသ၊ ဦးဣန္ဒာစရိယ၊ ဦးဝိစာရ၊ ဦးဝိမလ (မြင်းခြံ)၊ ဦးဂန္ဓမာစသည်ဖြင့် အင်အားတောင့်တင်းသည်။ ဦးဝိမလ (မြင်းခြံ) နှင့် ဦးဂန္ဓမာတို့မှာ တရားဟော တရားပြတွေ ကောင်းမွန်ပြီး ရိပ်သာတစ်ခု ဦးစီးဖွင့်နိုင်သော ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံနေကြပြီ။

ဒီတော့ ဆရာတော်တွေ စုံစုံညီညီရှိနေတုန်း ရိပ်သာဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ကို ခေါ်ယူကာ ဓမ္မရုံသီ ပဓာနနာယက ရွေးချယ်ရေးကိစ္စ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြရတော့သည်။ ကဲ ဒကာညွန့်၊ ဒကာညွန့်က ရိပ်သာရဲ့မြေနေရာကိုလည်း လှူဒါန်းထားသူဖြစ်တယ်။ ရိပ်သာဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့မှာလည်း ပဓာနအကျဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တယ်။ ဒီရိပ်သာမြေဟာ ဆရာတော် ဦးကုမာရကို လှူတာလား။

ဆရာတော် ဦးသုနန္ဒကို လှူတာလား” လို့မေးကြတော့ ဒကာဦးညွန့်က “ဘုရားတပည့်တော် လှူဒါန်းထားတဲ့မြေဟာ သာသနာတော်အတွက် လှူဒါန်းထားတာပါ။ ပုဂ္ဂိုလ်ကို လှူဒါန်းခြင်းမဟုတ်ပါဘူး” ဟု ပြန်လည်လျှောက်ထားလိုက်၏။

ထိုအခါ ဆရာတော်ဦးကုမာရက “ကောင်းပါပြီ ဒကာကြီးက သာသနာတော်အတွက် လှူဒါန်းတာဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီရိပ်သာမှာ ဆက်လက်ပြီး သာသနာပြုမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း အရန်သင့်ရှိနေပါပြီ။ ဘုန်းကြီးကတော့ မိုင်းရှူးကပင့်ထားလို့ မိုင်းရှူးကိုကြွမယ်။ ကျန်ရစ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဒီမှာ ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပြီး သာသနာပြုရစ်ကြပါ” ဟု အမိန့်ရှိသည်။ ဆရာတော် ဦးကုမာရ မိုင်းရှူးသို့ကြွသွားပြီးနောက် ကျန်သံဃာတော်များထဲမှာ သိက္ခာဝါအကြီးဆုံးဖြစ်သော ဦးဇင်းလေး ဦးသုနန္ဒအပေါ် ပဓာနနာယကတာဝန်ကျရောက်လာတော့၏။ ဓမ္မရုံသီရိပသာကြီး စည်ကားသိုက်မြိုက်တည်မြဲအောင် စီမံအုပ်ချုပ်ရန် ဦးသုနန္ဒတာဝန်ဖြစ်လာပြီ။

တောက်ပလင်းလက် ဓမ္မရုံသီအရုဏ်တက်မှာ

ရိပ်သာတာဝန်က ဦးသုနန္ဒအပေါ် လုံးလုံးလျားလျား ကျရောက်လာပြီမို့ ခါတိုင်းထက်ပိုပြီး ကြိုးစားရတော့သည်။ ရိပ်သာသို့ ရောက်ရှိဆည်းကပ်လာကြသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များ မိုးကုတ်ဝိပဿနာအလုပ်ပေးတရားများကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နားလည်သဘောပေါက်စေဖို့ လေ့လာတီထွင်ကြံဆဟောပြောရသည်။ ဝိပဿနာတရားဆိုသည်က သံဝေဂဉာဏ်ဖြစ်သွားဖို့လည်း လို၏။ သဒ္ဓါတရားဖြစ်သွားဖို့လည်း လို၏။ ယောဂီများ ရင်ထဲနှလုံးထဲတွင် သံဝေဂဉာဏ်နှင့်အတူ သဒ္ဓါတရား အသိဉာဏ်တိုးတက်စေရန်အတွက်ပါ တစ်ပါတည်း ဖြည့်သွင်းပေးနိုင်ဖို့ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဓမ္မကထိက ဆရာတော်ဘက်လည်း အဖက်ဖက်မှ လေ့လာသိရှိထားဖို့ လိုအပ်သည်မဟုတ်ပါလား။

ရိပ်သာရယ်လို့ ဖြစ်လာလျှင် ရိပ်သာအင်္ဂါရပ်တွေ ပြည့်စုံဖို့ လိုသေး

သည်။ အဆောက်အဦ နေရာထိုင်ခင်းကအစ ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှိနေပါမှ စိတ်အေးလက်အေး တရားပြတရားနာ တရားအားထုတ်နိုင်ကြမည် မဟုတ်ပါလား။ အဆောက်အဦ ပရိဘောဂပြည့်စုံရေးကလည်း ပဓာနနာယက ဆရာတော် ဦးသုနန္ဒ၏တာဝန်ပင် ဖြစ်လာ၏။ အဓိကကျသော တရားဟော တရားပြ အလုပ်က အဆောက်အဦ ပြည့်စုံရေးထက်ပို၍ အရေးကြီးသည်။ ပို၍လည်း အားစိုက်ဆောင်ရွက်ရသည်။

ဝီရိယအကျိုးစေတနာသဒ္ဓါအကျိုးဟု ဆိုရမည်လား။ ရိပ်သာတာဝန် ဆရာတော်ဦးသုနန္ဒအပေါ်ရောက်ရှိလာပြီး မကြာမတင်ကာလမှာပင် ဆရာတော် တရားပြကောင်းကြောင်း ဂုဏ်သတင်းကျော်ကြားလာ၏။ အလှူအတန်းတွေလည်း စိပ်လာ၏။ ရိပ်သာမှာလိုအပ်နေသော ဓမ္မာရုံကြီးဆောက်လုပ်ရန် မတည်အလှူရှင်ပေါ်ပေါက်လာပြီ။ ဦးလှ ဒေါ်ရွှင်ကြည် မိသားစုက သုံးသိန်းကျပ် မတည်လှူဒါန်းလိုက်တော့ အလှူရှင်တွေ အသီးအသီး ထွက်ပေါ်လာကြကာ အလျားပေ ၁၀၀ အနံပေ ၃၆ ရှိ “သစ္စာလင်းရောင် ဉာဏ်တန်ဆောင်” နှစ်ထပ်ဓမ္မာရုံကြီး အောင်မြင်ပြီးမြောက်ခဲ့လေပြီ။

ရိပ်သာတွင်းမှာ တရားပြနေရင်းက မိုးကုတ်မြို့တွင် ပထမဆုံး ညတရား ပွဲကြီးဟောရတာကတော့ အောင်နန်းဓမ္မာရုံမှာ ဖြစ်၏။ ဓမ္မပူဇာအလှူရှင်က တော့ ဦးဘစံ ဒေါ်ရှမ်း သမီးဒေါ်ခင်လှမိသားစုဖြစ်၏။ အောင်နန်းဓမ္မာရုံတွင် ကျင်းပခဲ့သော ညတရားပွဲကြီးသည် အတိတ်နိမိတ်ကောင်းသည်။ ဘူမိနက် သန်နေရာမှန်သည်ဟု ဆိုရတော့မည်။ ထိုညတရားပွဲကြီးမှ ဆက်ကာဆက်ကာ ညတရားပွဲတွေ ဟောလာရပြီး ဓမ္မကထိက အောင်နန်းပလ္လင်ကြီး စိုက်ထူနိုင် ခဲ့ပါတော့သည်။

ရရှိလာသော အောင်မြင်မှုများဖြင့် ရပ်တန့်မနေဘဲ ဆက်လက်လေ့လာ အားထုတ်ဟောပြောပေးခဲ့၏။ ဆရာတော်တရားဟောကောင်းတယ်လို့ သာမန် ဂုဏ်သတင်းကျော်စောမှုမျိုး မဟုတ်လား။ ဆရာတော်ရဲ့ ဘယ်တရားကဖြင့် သိပ်ကောင်းတာပဲလို့ ညွှန်းဆိုလာကြရတော့သည်။ တရားပလ္လင်ဖွင့် ကနဦး အစပိုင်းမှာ ဆရာတော်၏ ထင်ရှားကျော်ကြားသော တရားတော်များကတော့ “လှိုင်းဂယက်နဲ့ လှေငယ်ရှင်” “ပပဇ္ဇအလိုလိုက် သိပ်မိုက်တဲ့သား” “အကာ ထဲမှာ အနှစ်ရှာ” စသဖြင့် တရားနာပရိသတ်နှုတ်ဖျားမှာ ရေပန်းစားလာတော့ ၏။

နောက်ကြောင်းကို ပြန်ကြည့်လျှင် ဆရာတော်ဦးသုနန္ဒ ၂၇ နှစ်အရွယ် မှာ ရိပ်သာမြေကို ဆရာတော် ဦးကုမာရနှင့်အတူ လက်ခံဖော်ဆောင်ခဲ့သည်။ ၂၈ နှစ်အရွယ်ရောက်တော့ ရိပ်သာတာဝန်က ဆရာတော်ဦးသုနန္ဒအပေါ် လုံးဝ ရောက်ရှိလာသည်။ သုံးနှစ်တာကာလ ၂၈.၂၉.၃၀ အပြင်းအထန်ကြိုးစား ဆောင်ရွက်လိုက်တော့ ဓမ္မရံသီရိပ်သာကြီး ခိုင်ခိုင်မာမာ ထင်ထင်ရှားရှား ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဝင့်ဝင့်ကြွားကြွား ရပ်တည်နိုင်လာခဲ့ပြီ။ အဟော အပြော အပြ အသ ရှင်းလင်းကောင်းမွန်လှသော ဆရာတော် ဦးသုနန္ဒလည်း ဓမ္မရံသီဆရာ တော်ဆိုသည့် ဂုဏ်ပုဒ်နာမည်တစ်လုံးဖြင့် ထင်ရှားအောင်မြင် ပေါ်လွင်ခဲ့လေ တော့၏။ ဓမ္မရံသီရိပ်သာနှင့် ဓမ္မရံသီဆရာတော် တစ်ထပ်တည်းဖြစ်သွားပြီ။ မိုးကုတ်မြို့ ဓမ္မရံသီ ရိပ်သာမှသည် မြန်မာပြည်အနှံ့ ဓမ္မရံသီရိပ်သာတွေ

ပေါ်ထွက်လာဖို့ ပွဲဦးအစ ခြေလှမ်းတာထွက်ကား လှပပီပြင်စွာ အားကောင်း
မောင်းသန်ရှိလှပါချေ၏။ ဓမ္မရုံသီကား နိဒါန်းအရုဏ်ဦးကန့်လန့်အဖွင့်မှာပင်
လင်းလက်တောက်ပပါလေစွ။

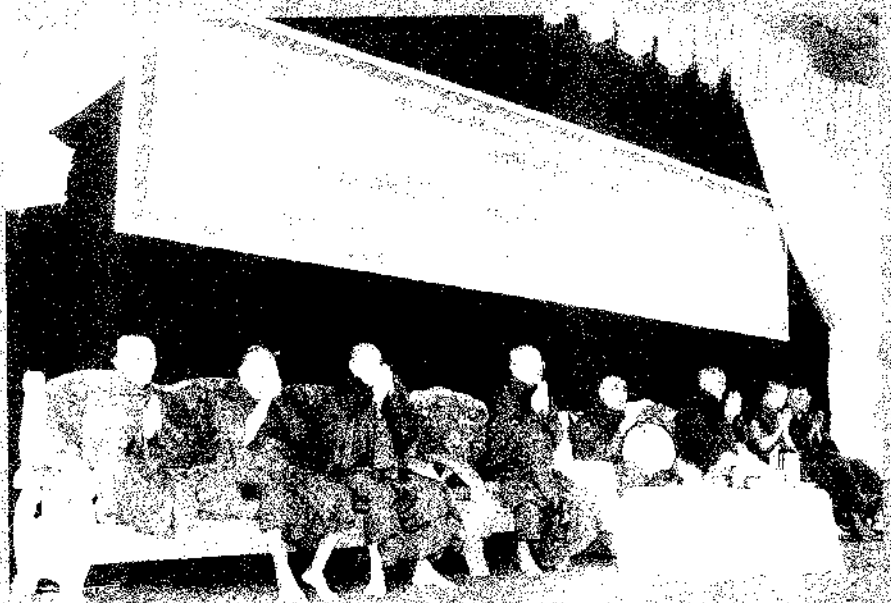
✽

အခန်း (၃) အောင်ပွဲအလီလီ ဓမ္မရံသီ

မိုးကုတ်မြို့မှာ မိုးကုတ်ဝိပဿနာ

ကျေးဇူးတော်ရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘူမိနက်သန် မိုးကုတ်ဝိပဿနာထွန်းကား တိုးတက်ရာ မိုးကုတ်မြို့မှာ မိုးကုတ်ဝိပဿနာတရား ပြန့်လည်အသက်သွင်းပေးသူမှာ ဓမ္မရံသီဆရာတော် အရှင်သုနန္ဒဟုဆိုရပါမည်။

မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏ မိုးကုတ်ဝိပဿနာတရားတော်များမှာ မိုးကုတ်သူ၊ မိုးကုတ်သားတို့၏ အသည်းစွဲ ဖြစ်ပါသည်။ အရှင်သုနန္ဒသည် ဓမ္မရံသီရိပ်သာကြီး ပီပြင်လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မိုးကုတ်မြို့မှာ မိုးကုတ်ဝိပဿနာတရားပြန့်လည်ထွန်းကားလာရေးအတွက် အားသွန်ဆောင်ရွက်တော်မူသည်။ ၁၉၉၅ ခု ၁၉၉၆ ခုနှစ်များတွင် အောင်နန်းရပ်ဓမ္မာရုံ၌ ဦးဘစံ ဒေါ်ရှမ်းသမီး ဒေါ်ခင်လှမိသားစုတို့က ရက်ရှည်ဝါတွင်းအထူးတရားပွဲကြီးများ ဆင်နွှဲပူဇော်လိုက်ခြင်းမှာ မိုးကုတ်သူ၊ မိုးကုတ်သားတို့ နှလုံးသားထဲမှာ တည်ရှိနေပြီးသား မိုးကုတ်ဝိပဿနာ တရားအသိအမြင် ခံစားချက်များကို ရိုက်ခတ်လှုပ်နှိုးလိုက်ပြီ ဖြစ်ပါသည်။

အောင်နန်းရပ်ဓမ္မာရုံတွင် စတင်မျိုးစေ့ချလိုက်သော ဓမ္မရုံသီ မိုးကုတ် ဝိပဿနာတရားပွဲမှာသည် မိုးကုတ်မြို့ရပ်ကွက်အသီးအသီးသို့ ကူးစက်ပြန့်ပွား သွားလေတော့၏။ ခံတက်ကုန်းရပ်ကွက် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ခံတက်ကုန်း ရပ်ကွက်ရှိအိမ်များ၌ ၅ ရက် ၁၀ ရက် ညတရားပွဲများ။ ကုန်းမြင့်သာသာ၊ အောင်သာယာ၊ အရှေ့ရွာ၊ ရှမ်းစု၊ မြို့မ၊ ကျောက်မျက်ရုံး ဓမ္မာရုံ၊ ဂိဇ္ဈကုဋ်။ ထို့နောက် မိုးကုတ်မြို့ အနောက်ပိုင်းကသည်းစု ၄၅ ရက် ဝါတွင်းဓမ္မသဘင်များ အကြီးအကျယ် ကျင်းပလာခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် မိုးကုတ်မြို့မှာ ဓမ္မရုံသီဆရာ တော် လူသိများလာခဲ့ပြီး တရားစခန်းများနှင့် အားရကျေနပ်မနေနိုင်ကြတော့ ဘဲ ဓမ္မရုံသီရိပ်သာသို့ ရောက်လာကြပါတော့သည်။

ဆောက်လက်စ ဓမ္မာရုံသီရိပ်သာ ဓမ္မာရုံကြီးလည်း လျင်လျင်မြန်မြန် ပြီးဆုံးသွား၏။ ဓမ္မာရုံသီဆရာတော်နှင့် ဓမ္မရုံသီရိပ်သာကြီး ထင်ရှားကျော် ကြားလာသည်။ ဓမ္မာရုံသီဆရာတော် အရှင်သုနန္ဒသည် မိုးကုတ်ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ဥပနိဿယဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်း ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် ဝိပဿနာကို အခြေခံလျက် တရားနာပရိသတ် နာယူချင်စိတ် တက်ကြွလာ စေရန် ပိဋကသုံးတန်ဇာတ်နိပါတ် အဋ္ဌကထာအဆိုအမိန့်များ လေ့လာဖြည့်စွက် ကာ အားထုတ်ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ထိုခေတ်ထိုအခါက ဓမ္မာရုံသီဆရာတော်၏ တရားတော်များမှ ထင်ရှား ကျော်ကြားသော တရားတော်အမည်များမှာ လှိုင်းဂယက်နှင့် လှေငယ်ရှင်၊ ပပဉ္စအလိုလိုက် သိပ်မိုက်တဲ့သား အကာထဲမှာ အနှစ်ရှာ စသည်တို့ဖြစ်သည်။ အထက်ပါတရားတော်များမှာ ဂျပန်နိုင်ငံရောက် မိုးကုတ်အနောက်တိုင်းဇာတိ မိသားစုများ၏ အွန်လိုင်းမှတစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေပေးမှုကြောင့် ကမ္ဘာတစ်ဝှန်းသို့ပင် ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိခဲ့ပါပြီ။

မန္တလေးမြို့မှ သစ္စာဓမ္မသဘင်များ

ယခုအခါ မန္တလေးမြို့နေရာအနှံ့တွင် ၇ ရက်စခန်း ၁၀ ရက်စခန်း

စသည်ဖြင့် နေရာအနှံ့ မကြာခဏတွေ့မြင်နေရသော ဓမ္မရုံသီဆရာတော်၏ သစ္စာဓမ္မသဘင်များ၏ ကနဦးအစမှာ ၂၀၀၁ ခုနှစ် မိုးကုတ်ဇာတိ ရွှေသန္တီ မိသားစုမှ ကျင်းပသော ဓမ္မသဘင်ဖြစ်ပါသည်။ မန္တလေးသူ မန္တလေးသားများ ဓမ္မရုံသီမိုးကုတ်ဝိပဿနာတရားနှင့် စတင်တွေ့ထိရသော ပွဲဟုဆိုရပါမည်။

ဓမ္မရုံသီဆရာတော်၏ ဟောကွက် ပြောကွက်များက ရှင်းလင်းပြတ်သားသည်။ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် ဟောချက်တွေ ထိမိလှသည်။ ဒိဋ္ဌိဖြုတ်ရာတွင် ရှင်းခနဲ လင်းခနဲ ရှိသည်။ သို့ဖြစ်၍ မန္တလေးက တရားနာပရိသတ်ယောဂီများ နှစ်သက်သဘောကျကြခြင်းဖြစ်၏။ ဆရာတော်က သစ္စာလေးပါး အခြေခံပြီး ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်များညှပ်ကာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် လက်မလွှတ်ဘဲ ဟောကြားသွားခြင်းဖြစ်၍ မန္တလေးတရားနာပရိသတ်အဖို့ အရသာတွေ့ကြသည်။ တစ်နေရာနှင့် တစ်နေရာ ဟောစဉ်မထပ်စေရ။ ပိုပြီးထူးခြားတာက “သစ္စာဓမ္မသဘင် ၁၀ ရက် အထူးတရားပွဲ” ဆိုသောအမည်ပင် ဖြစ်သည်။

သစ္စာဓမ္မသဘင်ဆိုသော ဝေါဟာရက တရားနာပရိသတ်စိတ်အစဉ်တွင် အထူးအဆန်းဖြစ်နေသည်။ တရားပွဲများမှာ သုံးစွဲလေ့ရှိတာက “ဓမ္မသဘင်”

ပါ။ ဆရာတော်က သစ္စာတစ်လုံးတိုးပြီး သစ္စာဓမ္မသဘင်ဟု သုံးခြင်းမှာ အကြောင်းရှိပါသည်။ ဆရာတော်တရားဟောရာမှာ သစ္စာလေးပါးကို အဓိကထားပြီး သစ္စာဆိုသောစကားကို လှိုင်လှိုင်သုံး၏။ သစ္စာတရားသိဖို့ ဘယ်လောက်အရေးကြီးသလဲ သိသာစေရန် သစ္စာမသိသူမှာ လူ့အန္တဟု သတ်မှတ်သည်အထိ ဆရာတော်က တစ်တစ်ခွခွပင် ဆုံးမဟောကြားလေ့ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မသဘင်ဟု ရိုးရိုးမသုံးတော့ဘဲ သစ္စာဓမ္မသဘင်ဟု သုံးစွဲရခြင်းဖြစ်ပါ၏။

“၁၀ ရက် အထူးတရားပွဲ” ဆိုသော ဝေါဟာရကလည်း အထူးအဆန်း ဖြစ်နေပြန်သည်။ သာမန်အားဖြင့် ဓမ္မကထိကဆရာတော်တစ်ပါးထဲ တစ်နေရာထဲမှာ နှစ်ညဆက်ဟောသော အလေ့မရှိသလောက် ရှားပါးနေချိန်ဖြစ်၏။ ဓမ္မရံသီဆရာတော်က ၁၀ ရက် ၁၀ည ဆက်တိုက်ဟောသည်။ တချို့နေရာများမှာ ၁၅ ရက်ကြာအောင်ပင် ရက်ရှည် ဟောကြားရတာမျိုး ရှိပါသည်။ ရက်တွေ ဘယ်လောက်ကြာကြာ တရားနာပရိသတ်က လျော့မသွားသည့်အပြင် ပို၍ ပို၍ တိုးလာ၏။ ပထမရက်ထက် နောက်တစ်ရက်က တရားနာပရိသတ် ပိုများလာသည်။ နောက်ရက်များတွင် ပို၍များလာသည်။ အလျော့မရှိဘဲ အတိုးသာရှိခဲ့၏။

ဆရာတော်ဟောသော တရားတွေကလည်း တစ်ရက်ထက်တစ်ရက် တရားအရှိန်တက်လာသည်။ တစ်ရက်ပြီးတစ်ရက် မြင့်မြင့်သွား၍ တရားနာပရိသတ် မငြီးငွေ့နိုင်။ တရားပွဲက ၁၀ ရက် ၁၅ ရက်ကြာ၍ ပြီးဆုံးသွားသော်လည်း ပရိသတ်ကတော့ ဒီလိုတရားမျိုး ထပ်မံနာယူချင်စိတ်တွေ တဖွားဖွားဖြစ်ကာ ကျန်နေရစ်ကြရသည်ချည်း။

မန္တလေးမှာ ၇ ရက်ဆက်တိုက် ၁၀ ရက်ဆက်တိုက် တရားပွဲတွေ မရှိခဲ့တာတော့ မဟုတ်ပါ။ တစ်ချိန်က ဦးလှသိန်းဗိမာန်၊ သကျသီဟဘုရား စသည်တို့မှာ ရှိခဲ့ဖူးပါ၏။ သို့သော် ယင်းသို့ရက်ရှည်ဟောသော အလေ့အထ မန္တလေးမှာ ပျောက်ကွယ်နေတာ ကြာခဲ့ပါပြီ။ ပြီးတော့ ဓမ္မရံသီဆရာတော်က မဏ္ဍပ်ထိုးပြီး ဟောကြားခြင်းဖြစ်သည်။ တရားပွဲအတွက် အမိန့်တင်ရာမှာပင်

၅ ရက်၊ ၇ ရက်၊ ၁၀ ရက် တောင်းခံသဖြင့် ဘယ်နှစ်ပါးဟောမှာမို့ ဒီလောက် ရက်တွေ တောင်းနေရတာလဲဟု အမေးခံရ၏။ ဓမ္မကထိကတစ်ပါးတည်းက ရက်ရှည်ဟောကြားသောစံနစ်ကို ဆရာတော်ဦးသုနန္ဒက တစ်ခေတ်ဆန်းခဲ့ပါပြီ။ ဘယ်နှစ်ရက်ကြာကြာ တရားနာပရိသတ်တွေ တိုးလာတာ၊ မဏ္ဍပ်ထဲမှာ သာမက ကွင်းလုံးပြည့်လျှံအောင် လာကြတာလည်း အထူးအဆန်းလိုဖြစ်လာ သည်။ သစ္စာဓမ္မသဘင် ၁၀ ရက် အထူးတရားပွဲကြီး” ဆိုသော တရားပွဲ ကြော်ငြာနှင့်အတူ မန္တလေးမြို့နေရာအနှံ့မှာ ဆရာတော်ဦးသုနန္ဒတရားပွဲများ တစ်ခေတ်ဆန်းလာခဲ့ပါပြီ။

မန္တလေးမြို့၊ ရွှေသန္တီမိသားစု၏ ဓမ္မသဘင်ပြီးတော့ ဇော်ဝင်းမိသားစု ရှင်ပြအလှူပွဲကို အကြောင်းပြု၍ ဓမ္မရံသီဆရာတော် ဟောကြားရသည်။ အလှူရှင် ဦးဇော်ဝင်း၏ မိခင်ကြီး နာမကျန်းဖြစ်နေသည့်ကြားက တရားနာ သည်။ ဆရာတော်၏ အလုပ်ပေးတရားများ နာကြားရပြီး ကျန်းမာရေးကောင်း မွန်လာခဲ့၏။ ယနေ့အထိ အမေကြီး ကျန်းကျန်းမာမာနှင့် တရားအလုပ်တွေ လုပ်ဆောင်နေဆဲပါ။ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက်တရားများ၏ ထူးခြားမှုကို မျက်မြင် တွေ့ရှိနိုင်ပါ၏။

ထို့နောက် နဝရတ်သွပ်ပြားရောင်းဝယ်ရေးမိသားစု ဦးစန်းထွန်းဦး (ယနေ့ မန္တလေး ဓမ္မရံသီရိပ်သာကြီးအတွင်းရေးမှူး) ဦးစီးကျင်းပသော ၂၂ လမ်း ပုလင်းဝင်း ၇ ည အထူးတရားပွဲ။ ထိုမှတစ်ဖန် မုန့်တီစု၊ ပုလင်းဝင်းစသည် ဖြင့် မန္တလေးမြို့မှာ ဓမ္မရံသီ သစ္စာဓမ္မသဘင် အထူးတရားပွဲတွေ ဆက်တိုက် ကျင်းပလာခဲ့သည်မှာ ယနေ့တိုင်ဖြစ်ပါတော့သည်။

၂၀၀၃ ခုနှစ် တပို့တွဲလတွင် မန္တလေးမြို့ သာသနာ့နဂ္ဂဟပင်မဝေယျာ ဝစ္စအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးမြဝင်း၊ အတွင်းရေးမှူး ဦးစန်း ထွန်းဦးတို့ ဦးဆောင်လျက် အဖွဲ့သူအဖွဲ့သားများ စုစည်းကာ မန္တလေးမြို့မှာ ဓမ္မရံသီရိပ်သာကြီး ပေါ်ထွန်းလာစေဖို့ ရည်မှန်းချက်ထားပြီး အားသွန်ကြီးပမ်း နေကြပါတော့သည်။

နှစ်ပတ်လည် ဓမ္မဒူတခရီးစဉ်များ

ဗုဒ္ဓမိန့်ကြား၊ မြတ်တရားကို
လေးစားမပြု၊ ရှေးမရှုဘဲ
ကျိုးပြုသာသနာ၊ တို့ဘာသာကို
မျက်နှာလွှဲထား၊ လူအများတို့
တို့များဘာသာ၊ ဆုတ်ယုတ်မှာမို့
ဘာသာတရား၊ တည်တံ့ပွားအောင်
တို့များညီညွတ်၊ လက်တွဲကာဖြင့်
သစ္စာလင်းရောင်၊ ဉာဏ်တန်ဆောင်ကို
မိုက်မှောင်ပယ်ခွင်း၊ နိဗ္ဗာန်ချဉ်းဖို့
နေချင်းမကြာ ကြိုးစားစို့။

အထက်ပါလင်္ကာကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်လျက် ဓမ္မရံသီဆရာတော်သည်
တပည့်ဓမ္မကထိကအကူဆရာတော် ဖြစ်ကြသော ဦးဣဿရိသ၊ ဦးကေလာသ၊

ဦးထေရ်နွဲ့၊ ဦးသီလဝံသ၊ ဦးဗလနှင့် ကပ္ပိယဒကာ မောင်နေလင်း၊ ဦးကျော်ဝင်း၊ အဘဦးအုန်းရီတို့ မိုးကုတ်မြို့ ဓမ္မရုံသီရိပိဿာကြီးမှသည် မြန်မာပြည်အနှံ့ ဓမ္မဒူတခရီးစဉ်များ တစ်နေရာမှ တစ်နေရာ အားလပ်ရက်မရှိ ခရီးဆန်ခဲ့ကြပုံများကို တင်ပြပါဦးမည်။

ဝါတွင်းတရားစခန်းပွဲကြီးကို ဓမ္မရုံသီရိပိဿာကြီးမှာ ကျင်းပ၏။ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၄ ရက် ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏ ခန္ဓာဝန်ချပွဲပြီးသည်နှင့် မန္တလေးမြို့သို့ ၅ ရက်နေ့အရောက်ကြွကြသည်။ မန္တလေးမြို့တွင် ၇ ရက်စခန်းကြီးများ ဆက်တိုက်ကျင်းပရာ နန်းရှေ့ဒေါ်နဘွားရပ်က စတင်၏။ ထို့နောက် ၁၉ လမ်း အောင်ရတနာဗိမာန်၊ ၂၄ လမ်း (၈၁×၈၂ ကြား) ရွှေကျီးမြင်မြတ်စွာဘုရား၊ ၂၆ လမ်းနှင့် လမ်း ၉၀ ချမ်းသာကြီး ဆန်လှူအသင်း၊ ဈေးချို D ရုံ အသင်းသူအသင်းသားများ၊ မဟာမြတ်မုနိဘုရား အနောက် ၄၅ တာ ၈၄ လမ်း သာသနာ ၂၅၀၀ ဓမ္မဗိမာန် သကျသီဟမြတ်စွာဘုရား ဝေဇယန္တာဓမ္မဗိမာန်၊ ၂၂ လမ်း (၈၆×၈၇ ကြား) ရွှေအံတော် မြတ်စွာဘုရား၊ ၈၇ လမ်း (၂၀×၂၁) ကြား ရုံးသာဓမ္မာရုံ၊ ၁၉ လမ်း (၈၁×၈၂ ကြား) အောင်ရတနာဓာတ်ဘူးပန်းကန်ရောင်းဝယ်ရေး၊ ၈၅ လမ်း (၃၇×၃၈ ကြား) မုန့်တီစု သံပုံစေတီဆုတောင်းပြည့်၊ ၆၅ လမ်း (တ/၆၅) သဇင်လမ်း၊ ငှပြာလမ်း မင်းထက်ဦးကျောက်မျက်ကုမ္ပဏီစသော မန္တလေးမြို့ နေရာဌာနအသီးအသီးမှာ ၇ ရက် သစ္စာဓမ္မသဘင် အထူးတရားစခန်းများ ဆက်တိုက်ဖွင့်လှစ်ဟောကြားပြသပေးတော်မူပါသည်။

မန္တလေးတရားစခန်းများ ပြီးဆုံးသည်နှင့် စစ်ကိုင်းဘက်သို့ ကူးကြရသည်။ မုံရွာဆုတောင်းပြည့် မြတ်စွာဘုရား၊ ရွှေဘို မဟာအောင်မြေကျောင်းတိုက်၊ ဘုတလင် ငါးဆူမြတ်စွာဘုရား၊ တမူး ဇေယျရတနာကန်ကြီးဝကျောင်း၊ ကလေးဝ၊ ခန္တီး၊ ဟုမ္မလင်း၊ ခင်ဦးမြို့များ။ ထိုမှတဖန် ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း ကျောက်မဲ၊ လားရှိုး၊ သီပေါ၊ နောင်ချို၊ တန့်ယန်း၊ နမ့်လမ်း၊ မိုင်းလုံစသော မြို့များမှ ၇ ရက်သစ္စာဓမ္မသဘင် အထူးတရားစခန်းများကို ဆက်တိုက်ဖွင့်

လှစ်ဟောကြားရပြန်ပါသည်။ ထိုမှ ခရီးဆက်ကာ ကချင်ပြည်နယ် ဖားကန့်၊
မြစ်ကြီးနား၊ အောက်ပိုင်း ပဲခူး၊ ရန်ကုန်၊ မော်လမြိုင်၊ ချောင်းသာ၊ မုဒုံမှစ၍
မြဝတီ မဲဆောက်မြို့များပါမကျန် မြန်မာပြည်အနှံ့ ဓမ္မဒူတခရီးစဉ်များ လှည့်
လည်ကြွချီ ဟောပြောရသည်မှာ နားရက်ပင်မရှိ၊ တစ်ခါတရံ ပြည်ပနိုင်ငံများ
သို့ပင် ကြွရောက်ဟောပြောရပါသေးသည်။

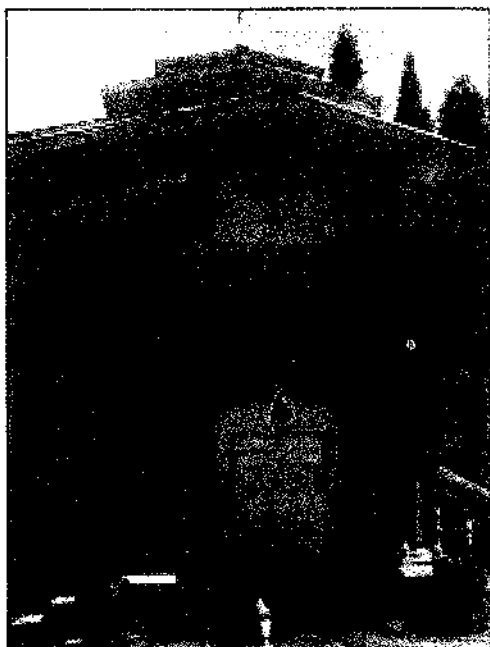
၂၀၀၀ ခုနှစ်မှစတင်၍ နယ်လှည့်ဟောကြားလာခဲ့သည်မှာ သီတင်းကျွတ်
သည်နှင့် မိုးကုတ်မြို့ ဓမ္မရုံသီကျောင်းတိုက်က ထွက်၍ သင်္ကြန်ကာလမှာ
ကျောင်းသို့ပြန်ရောက်သည်။ သင်္ကြန်အထူးတရားစခန်းပြီးတော့ တစ်ခါပြန်
ထွက်လိုက်သည်မှာ ဝါဆိုရက်နားနီးမှ ပြန်ရောက်ပါတော့သည်။ နှစ်စဉ်မပြတ်
ဓမ္မဒူတခရီးစဉ်များမှာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ဝိုင်း လည်နေသကဲ့သို့ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ တရားပွဲစဉ်များ စဉ်ဆက်မပြတ် သွားရောက်ဟောကြားနေရ
သည့်ကြားက အခိုက်အတန့် အားလပ်ချိန်ကလေးများမှာပင် ဓမ္မရုံသီဆရာတော်
သည် အလုပ်နှင့်မပြတ်ပါ။ တစ်နေ့ကုန် တရားဟော တရားစကားပြော၊
ညပိုင်း ၁၂ နာရီ နာရီပြန်တစ်ချက်ထိ စာရေးစာဖတ်ဖြင့် အအိပ်အနေနည်းပါး
လှစွာ အချိန်နှင့်အမျှ အလုပ်လုပ်လျက်ရှိသော ဆရာတော်ပါတည်း။

နိဗ္ဗာန်စုဗုဒ္ဓအလှူတော်စတင်ပုံ

ဓမ္မရုံသီဆရာတော် တရားဟောတရားပြ နာမည်ရလာသည်နှင့်အညီ
မိုးကုတ်မြို့ ဓမ္မရုံသီရိပ်သာကျောင်းတိုက်မှာလည်း တရားစခန်းဝင်ယောဂီများ
တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပိုမိုများပြားလာ၏။ ယောဂီဦးရေ တိုးတက်လာသောအခါ
နေရာထိုင်ခင်း အခက်အခဲဖြစ်လာပြန်သည်။ ယောဂီနှင့် အဆောက်အဦ မညီ
မမျှဖြစ်ကာ အဆောက်အဦတွေ လိုအပ်လာ၏။ ပြီးတော့ ယောဂီများ ကျွေးဖို့
မွေးဖို့ကလည်း ရှိသေးသည်။ ပြောရလျှင် နဝကမ္မဋ္ဌေလိုအပ်လာပြီ။ ဘယ်လို
ရှာကြံကြမှာလဲ။

၂၀၀၃ ခုနှစ်ကအစပိုင်းမှာ ဓမ္မရုံသီဆရာတော်နှင့် ဦးဝိစာရ (ယခု

မိုးကုတ်ဘုရားသုံးဆူ) ဦးဣဿရိယ၊ ဦးသီလဝံသ၊ ဦးကေလာသတို့ တိုင်ပင်ကာ စဉ်းစားခန်းဝင်ကြရတော့၏။ မြန်မာပြည်ရှိ စာသင်တိုက်ကြီးများမှာတော့ ထာဝရငွေပဒေသာပင်စိုက်ကြတာပဲ။ ဓမ္မရသီမှာလည်း ငွေပဒေသာပင် အလှူရှင်ရှာကြမည်လား စဉ်းစားကြသည်။ ဆရာတော်ဦးဣဿရိယကလည်း သူပဲခူးစာသင်တိုက်မှာနေတုန်းက သွန်းဘုရားမှာ ဆယ်ပြားတန်ဆောင်းဆိုတာ ရှိကြောင်း၊ ဈေးသူဈေးသားတွေ တစ်နေ့ဆယ်ပြားစီစုပြီး ဆောက်လုပ်ထားကြောင်း အမိန့်ရှိသည်။

နည်းလမ်းရှာကြရင်းဖြင့် စုပူးစံနစ်ကို သွားတွေ့ကြ၏။ ကိုယ့်စုပူးနဲ့ ကိုယ် တစ်နေ့မှာ တစ်ရာစုစု၊ ငါးဆယ်စုစု စုထားပြီးတော့ တစ်နှစ်ပြည့်လျှင် စုပူးဖောက်ကြမည်။ ဤသို့ဖြင့် ဝါသနာတူ စိတ်တူကိုယ်တူ ဒကာ ဒကာမတွေ စတင်အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့ကြရာမှာ နိဗ္ဗာန်စုပူး အလှူငွေစံနစ် ဖြစ်ပေါ်လာ

ခြင်းဖြစ်ပါ၏။ လေးငါးနှစ်ကြာသည်အထိ စုပူးစံနစ်က တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် မရှိသေး။ တစ်နှစ်ပြည့်လျှင် တချို့က စုပူးဖောက်ပြီး ဆွမ်းကပ်နိုင်သော်လည်း တချို့က ကောင်းကောင်းမစုဖြစ်တော့ စုပူးမဖောက်နိုင်ကြ။ နောက်တော့မှ တစ်နှစ်ပြည့်လျှင် နိဗ္ဗာန်စုပူးများ စုပေါင်းပြီးဖောက်ကြမယ်။ စုပေါင်းရေစက် ချကြမယ်ဟု သတ်မှတ်လိုက်တော့မှ ငွေအင်အား တောင့်တင်းကာ အောင်မြင် လာပါတော့သည်။

သာသနာနုဂ္ဂဟ ပင်မဝေယျာဝစ္စနှင့် နိဗ္ဗာန်ကျေးဇူး

၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် မိုးကုတ်မြို့ခမ္မရုံသီရိပိဿာ သာသနာနုဂ္ဂဟ ပင်မ ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့ကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခဲ့၏။

ဩဝါဒါစရိယဆရာတော်

- ၁။ ဘဒ္ဒန္တသုနန္ဒ၊ နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင်၊ သတိပဋ္ဌာန် ကျောင်းတိုက်၊ မိုးကုတ်မြို့။

ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်

- ၂။ ဘဒ္ဒန္တသုနန္ဒ၊ ပဓာနနာယကဆရာတော်၊ ခမ္မရုံသီရိပိဿာကျောင်း တိုက်၊ မိုးကုတ်မြို့။

အကျိုးတော်ဆောင်ဆရာတော်

- ၃။ ဘဒ္ဒန္တဣဿရိယ

တွဲဘက်အကျိုးတော်ဆောင်ဆရာတော်

- ၄။ ဘဒ္ဒန္တကေလာသ

နာယကလူကြီးများ

၁။ ဦးကြည်ရွှေ ၂။ ဦးငြိမ်း ၃။ ဦးချင်း

အဖွဲ့ဝင်လူကြီးများ

၄။ ဦးညွန့် ၉။ ဦးသုတ ၁၀။ ဦးအေးမောင်
 ၅။ ဦးဝင်း ၁၁။ ဦးမောင်မောင် (၁) ၁၂။ ဦးမောင်မောင် (၂)
 ၆။ ဦးစိုင်းစံ ၁၃။ ဦးတင်မော် ၁၄။ ဦးတင်မြင့် ၁၅။ ဦးဝင်းနိုင်
 ၇။ ဦးအောင်ကျော် ၁၆။ ဦးဝင်းနိုင် ၁၇။ ဦးသန်းထွန်း (စာရေး)
 ၈။ ဦးထွန်းသိန်း ၁၈။ ဦးကျော်ဝင်း ၁၉။ ဦးသောင်းရွှေ
 ၉။ ဦးဗုဒ္ဓဘိန္ဒ ၂၀။ ဦးဇော်ဝင်း

အမျိုးသမီးနာယကအဖွဲ့

၁။ ဒေါ်ဦး ၂။ ဒေါ်တင်မြ ၃။ ဒေါ်မြင့်မြင့်ဆွေ
 ၄။ ဒေါ်ခင်အုန်းမြင့် ၅။ ဒေါ်ထားကြည် ၆။ ဒေါ်ကြင်ကြင်
 ၇။ ဒေါ်တင်တင် ၈။ ဒေါ်အေးလှ

နိဗ္ဗာန်သုတေသနအသင်း

၁။ ဒေါ်နန်းနွယ် ၉။ ဒေါ်သန်းသန်းစိုး ၁၀။ ဒေါ်သန်းသန်းစိုး
 ၂။ ဒေါ်သန်းသန်းစိုး ၁၁။ ဒေါ်သန်းသန်းစိုး ၁၂။ ဒေါ်သန်းသန်းစိုး
 ၃။ ဒေါ်သန်းသန်းစိုး ၁၃။ ဒေါ်သန်းသန်းစိုး ၁၄။ ဒေါ်သန်းသန်းစိုး
 ၄။ ဒေါ်သန်းသန်းစိုး ၁၅။ ဒေါ်သန်းသန်းစိုး ၁၆။ ဒေါ်သန်းသန်းစိုး

ဤသို့ အသင်းကြီးစံနှစ်တကျ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် နိဗ္ဗဒ္ဓ ငွေစုပုံးလေးများ ပြုလုပ်ကြသည်။ နိဗ္ဗဒ္ဓငွေစုပုံးလေးများကို အသင်းမှထုတ်ယူပြီး ကိုယ့်အိမ်မှာ နေ့စဉ်လစဉ် အဆင်ပြေသလို စုငွေထည့်ကြသည်။ တစ်နှစ်ပြည့်လျှင် ငွေစုပုံးများကို အသင်းတိုက်ကိုယူလာကြပြီး စုပေါင်းရေစက်ချပွဲကြီးကျင်းပကြသည်။ စုငွေဖြင့် ဆွမ်းကပ်လိုက် ဆွမ်းကပ်နိုင်ပြီး ကျောင်းဆောက်ရာမှာ ကုသိုလ်ပါဝင်လိုလျှင် ပါဝင်နိုင်သည်။ ဓမ္မရုံသီသာသနာတော်အတွင်း လိုအပ်ရာရာ အသုံးပြုနိုင်သည်။ နိဗ္ဗဒ္ဓစုဗူးအလှူငွေဖြင့် မိုးကုတ်မြို့ ဓမ္မရုံသီရိပ်သာကျောင်းတိုက်ကြီးအတွင်း နှစ်စဉ်ကျင်းပသော

၁။ ဓမ္မရုံသီ မိုးကုတ်ရိပ်သာကျောင်းတိုက်အတွင်း ပုရိမဝါမှ ထမြောက်တော်မူကြကုန်သော သံဃာတော် အရှင်သူမြတ်တို့၏ ဂုဏ်ကို အာရုံပြုလျက် စုပေါင်းမဟာဘုံကထိန်သံဃာပူဇာပွဲ။

၂။ ကျေးဇူးတော်ရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ခန္ဓာဝန်ချ ဉာဏ်တော်ပူဇော်ပွဲ၊ အာစရိယပူဇော်ပွဲ။

၃။ ဝါတွင်းကာလတရားစခန်းပွဲ၊ ဓမ္မပူဇာပွဲ။

၄။ ဒေသလုံးဆိုင်ရာ ဓမ္မရုံသီရိဗဒ္ဓ ကုသလဒါန သင်းလုံးကျွတ်နှစ်
ပတ်လည် စုပေါင်းရေစက်ချ အလှူတော်မင်္ဂလာပွဲ။

အထက်ပါသာသနာပြုပွဲကြီးလေးရပ်ကို နှစ်စဉ်မပျက် အောင်အောင်မြင်
မြင် ကျင်းပနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

မိုးကုတ်မြို့ ဓမ္မရုံသီရိဗဒ္ဓ ပေါ်ပေါက်လာပြီးနောက် မန္တလေး၊ မုံရွာမြို့
များမှာလည်း ဓမ္မရုံသီရိဗဒ္ဓများ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ မန္တလေး၊ မုံရွာ
ဓမ္မရုံသီရိဗဒ္ဓများမှာလည်း နိဗ္ဗာန်ဌေစုပုံးများ ထားရှိလာခဲ့ရာ မိုးကုတ်မြို့မှ
ရရှိသော နိဗ္ဗာန်သည် မိုးကုတ်ဓမ္မရုံသီရိဗဒ္ဓအတွက် မန္တလေးမြို့မှရရှိသော နိဗ္ဗာန်သည်
မန္တလေး ဓမ္မရုံသီရိဗဒ္ဓအတွက် မုံရွာမြို့မှရရှိသော နိဗ္ဗာန်သည် မုံရွာ ဓမ္မရုံသီရိဗဒ္ဓအတွက်
ဟု အသုံးပြုရန် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ပေးလိုက်ပြီး ကျောင်းတိုက်တာမှာ လိုအပ်
သော ဆွမ်းကပ်ဝေယျာဝစ္စများအတွက် အသုံးပြုကြပါသည်။ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်
စုဗူးဖောက်ရေစက်ချပွဲ ကျင်းပကြပါသည်။

စောစောပိုင်းက မန္တလေး မုံရွာနိဗ္ဗာန်များ တစ်နှစ်တစ်နှစ် စုဗူးဖောက်လျှင်
သိန်း ၇၀၀ သိန်း ၈၀၀ ရကြသော်လည်း မိုးကုတ်နိဗ္ဗာန်မှာ ထင်သလောက်
အလှူငွေမရခဲ့။ နိဗ္ဗာန်ကုသလဒါနအသင်း ဥက္ကဋ္ဌဒေါ်နန်းနွယ်၊ အတွင်းရေးမှူး
ဒေါ်သန်းသန်းစိုးနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြပြီး နိဗ္ဗာန်အသင်းကို
အားကောင်းအောင် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းကြသည်။ နိဗ္ဗာန်ရုံးချုပ်၊ အသင်းထောက်၊
အသင်းသားများ အဆင့်ဆင့်ဖွဲ့စည်းကာ တစ်ရပ်ကွက်လျှင် ငွေကောက်ငါး
ယောက်ထားပြီး လစဉ်အလှူခံ၍ လကုန်ရက်မှာ အသင်းချုပ်သို့ ပို့ပေးကြ
သည်။ ဤသို့ဖြင့် မိုးကုတ်နိဗ္ဗာန်အဖွဲ့လည်း လစဉ်သိန်း ၇၀၊ သိန်း ၈၀ စသ
ဖြင့် တိုးတက်ရရှိလာပါတော့သည်။

နိဗ္ဗာန်ဌေများတိုးတက်လာ၍ ဝါတွင်းကာလ တရားစခန်းကို တစ်ကြိမ်သာ
ကျင်းပရာမှ နှစ်ကြိမ်ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။ သင်္ကြန်အထူးတရားစခန်းပွဲ ကျင်းပ
ခြင်း၊ သာသနိကအဆောက်အဦများ ဆောက်လုပ်ခြင်းတို့ကိုလည်း နိဗ္ဗာန်ဌေ
ဖြင့်ပင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့၏။ လူငယ်တရားစခန်းပွဲ၊ ယဉ်ကျေးလိမ္မာ မွမ်းမံ

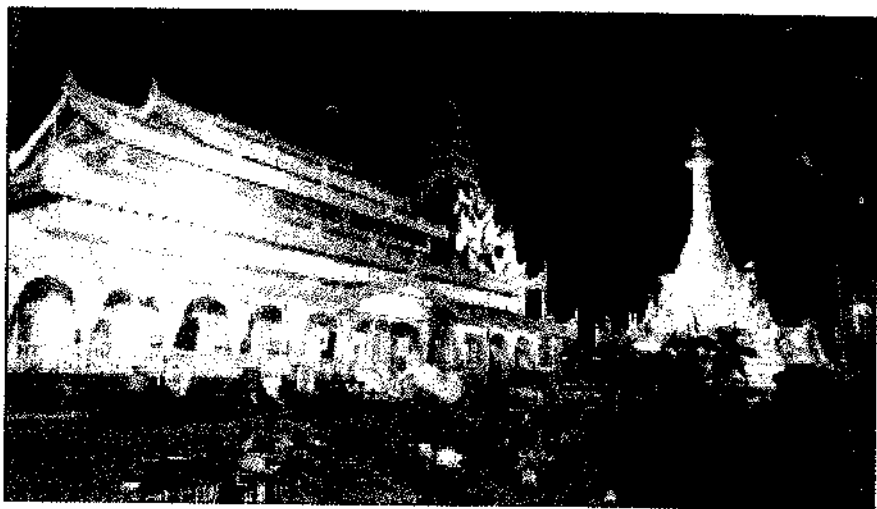
သင်တန်းတွေကိုလည်း နိဗ္ဗဒ္ဓဋ္ဌေဖြင့်ပင် အောင်အောင်မြင်မြင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ နိဗ္ဗဒ္ဓအသင်းဝင် သုံးထောင်ကျော်ဖြင့် တစ်နှစ်လျှင် သိန်း ၇၀၀ ကျော် ရှာဖွေပေးနိုင်ခဲ့၍ နိဗ္ဗဒ္ဓကျေးဇူးမှာ အစွမ်းထက်လှပါတော့သည်။ စုစုလေးကရသောငွေဟု အထင်သေးလျှင် မှားပါလိမ့်မည်။

မုံရွာဆုတောင်းပြည့် ဓမ္မရံသီအောင်မြေ

မုံရွာမြို့သို့ ဓမ္မရံသီဆရာတော် ပထမဦးဆုံးရောက်ရှိခြင်း ဟောပြောခဲ့ခြင်းမှာ ၈.၁.၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်ပါသည်။ မုံရွာမြို့ ဆုတောင်းပြည့်မြတ်စွာဘုရား ဂေါပကအဖွဲ့မှ ကြီးမှူးကျင်းပသော ပထမအကြိမ် ၁၀ ရက် မီးငြိမ်းစခန်းပွဲကြီးဖြစ်၍ မိုးကုတ်မြို့မှ မစိမ်းစိမ်းကမ္မကထပြု ပင့်ဆောင်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၀ ရက်တိုင်တိုင် ကျင်းပသော တရားပွဲမှာ မုံရွာမြို့အတွက် အထူးအဆန်းဖြစ်နေပါ၏။ ၁၀ ရက်ထိအောင် ဆရာတော်တစ်ပါးထဲက ဘာတရားတွေများ ဟောမှာတဲ့လည်း သိချင်နေကြသည်။ “သစ္စာဓမ္မသဘင်” ဆိုသောကြော်ငြာကလည်း ထူးဆန်းနေ၏။ ထုံးစံအတိုင်း ဓမ္မရံသီဆရာတော် တရားပွဲမှာ တစ်ရက်နှစ်ရက်နှင့် ကျင်းပလို့မရ။ အနည်းဆုံးခုနစ်ရက်တော့ရှိမှ။ ဆရာတော်ဟောကြားသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရား၊ သစ္စာတရားများမှာ ရက်ရှည်ဟောမှ သတ်သတ်နပ်နပ်ရှိသည်။ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိမြင်ပြီး တရားတော်ကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ကြားနာနိုင်သည်။ ခန္ဓာပေါ် ဉာဏ်ရောက်အောင် တင်ပေးနိုင်သည်။ ဤသို့သော ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ဓမ္မရံသီဆရာတော် ရက်ရှည်ဟောကြားနေခြင်းဖြစ်ပါ၏။

ရက်ရှည်ကျင်းပသော သစ္စာဓမ္မသဘင်ဆိုသောကြောင့် မုံရွာမြို့သူမြို့သားများ အထူးအဆန်းဖြစ်ကာ တရားပွဲကြော်ငြာကတည်းက နာယူလိုစိတ်ပြင်းပြနေကြသည်။ ထိုအထဲတွင် မုံရွာမြို့ ဘုရားကြီးရပ် တရုတ်တန်းလမ်းတော်ဝင်စက်နှင့် စက်ကိရိယာရောင်းဝယ်ရေးပိုင်ရှင် ဦးတင်ဆွေလည်း အပါ

အဝင်ဖြစ်သည်။ ပထမညမှာပင် ဦးတင်ဆွေနည်းတူ စိတ်ပါဝင်စားသော မြို့သူမြို့သားများဖြင့် ဆုတောင်းပြည့် မြတ်စွာဘုရား တရားပွဲကျင်းပရာ ရင်ပြင်တော်မှာ တရားနာပရိသတ်များဖြင့် ပြည့်လျှံသွားခဲ့၏။

ပထမညမှာ ဦးတင်ဆွေ တရားနှင့်စိမ်းနေသောကြောင့်လားမသိ။ သိပ်နားမလည်။ ဒုတိယည ဆက်လက်နာယူလိုက်တော့ လက်ခမောင်းခတ်ချင်လောက်အောင် တရားတော်ကို သဘောကျသွားသည်။ တရားတော်နှင့် ထိတွေ့ရသော နှလုံးသားမှ ပီတိဇောတွေ လျှံထွက်လာသည်။ တစ်ခါမှ မကြားဖူးခဲ့ရသော တရားမျိုးကို ကြားနာခွင့်ရပြီး လူဖြစ်ကျိုးနပ်ပြီဟု ကျေနပ်နေလေသည်။ တရားနာဖော် ဓမ္မဓိတ်ဆွေများဖြစ်ကြသော ဦးကြည်ထွန်း၊ ဒေါ်ခင်မာကြည်၊ ကိုထွန်းထွန်းမင်း၊ ဦးကျော်မင်းတို့ကို ကြည့်လိုက်တော့လည်း အပြီးမျက်နှာကိုယ်စီဖြင့် သူတို့မျက်နှာများကိုကြည့်၍ ဦးတင်ဆွေ အားရှိသွားသည်။

တရားပွဲပြီးတော့ ဆရာတော်နောက်မှ ပါလာသည့် ကပ္ပိယဦးဗလနှင့် ကိုနေလင်းတို့အား ဦးတင်ဆွေက “ဆရာတော်တရားဟောရတာ အဆင်ပြေရဲ့လား” ဟု မေးမြန်းကြည့်သည်။ ကိုနေလင်းက “ဆွမ်းကပ်မည့်သူတောင် မရှိပါဘူး။ ဒီကို ကြွလာတာတောင် မိုးကုတ်က မခင်လှတို့ လှူလိုက်တဲ့

ခရီးစရိတ်နဲ့ လိုင်းကားစီးပြီးတော့ ကြွလာရပါတယ်” ဟု အမှန်အတိုင်း ပြောပြလိုက်ရာ ဦးတင်ဆွေ တော်တော်စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားသည်။ နောက်ရက်များအတွက် ဆွမ်းကွမ်းဝေယျာဝစ္စအားလုံး သူတာဝန်ယူကြောင်းဖြင့် ဆရာတော်အားလျှောက်လိုက်လေသည်။ နောက်တော့ ဆွမ်းဒကာတွေ ပေါ်လာ၍ ဦးတင်ဆွေ နှစ်ရက်သာ ဆွမ်းကပ်ခွင့်ရလိုက်၏။ ပထမအကြိမ် သစ္စာဓမ္မသဘင်လည်း အောင်အောင်မြင်မြင် စည်စည်ကားကားပင် ပြီးဆုံးသွားပါသည်။

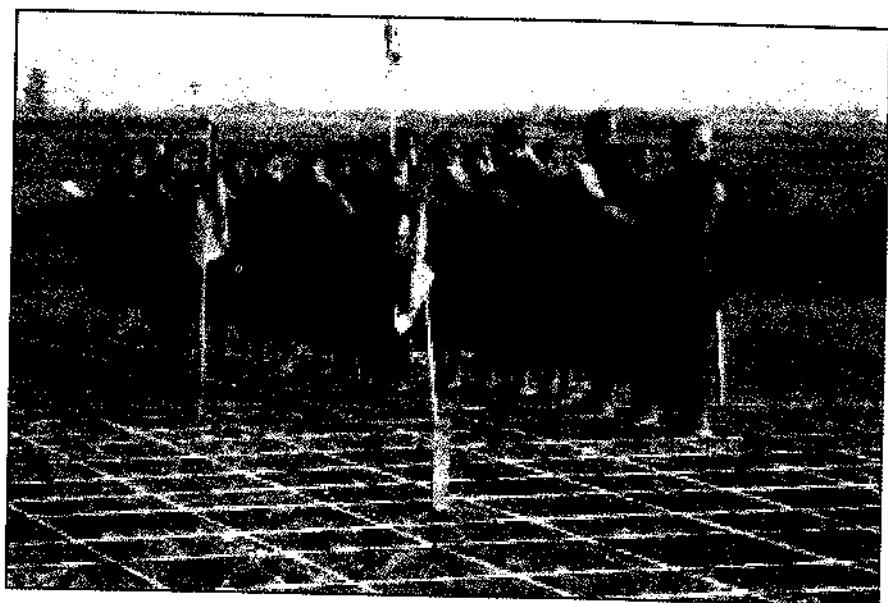
၁၀ ရက်တရားပွဲကြီးပြီးတော့ ဦးတင်ဆွေက ဆရာတော်အား “နောက်နှစ်ကြွရောက် တရားဟောဖို့ အစီအစဉ်ရှိပါသလား ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားရာ ဆရာတော်က “ပင့်မည့်သူ မရှိသေးပါ” ဟု မိန့်ကြားသဖြင့် ဦးတင်ဆွေ ရင်ထဲမှာ နင့်သွား၏။ ဒါဆို တပည့်တော်ပင့်ပါတယ်ဘုရား” ဟု အားရဝမ်းသာလျှောက်လိုက်လေသည်။ နောက်နှစ် (၈.၁.၂၀၀၄) မှာလည်း မုံရွာမြို့ ဆုတောင်းပြည့် မြတ်စွာဘုရား ရင်ပြင်တော်မှာ ဒုတိယအကြိမ် ၁၀ ရက် မီးငြိမ်းတရားစခန်းပွဲကြီးကို မပျက်မကွက် အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ခဲ့ပါလေသည်။

ဦးတင်ဆွေလည်း ဓမ္မရံသီဆရာတော်၏ ဆရာရင်း ဒကာရင်းဖြစ်လာခဲ့၏။ သူ့မိသားစုလည်း ဆရာတော်ဟောကြာသော “ဗုဒ္ဓဘာသာငါးမျိုး” တရားတော်အစွမ်းဖြင့် မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာအဆင့်မှ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်စစ်စစ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဆရာတော် လိုအပ်ရာရာကို အနီးကပ် ဖြည့်ဆည်းလှူဒါန်းပေးခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကို သိက္ခာထပ်သည်။ ဦးတင်ဆွေ ဦးဆောင်၍ မုံရွာအဖွဲ့သားများ မုံရွာမှာ တရားနာရတာမျှနှင့် အားမရတော့။ မိုးကုတ်မြို့ ဓမ္မရံသီရိပ်သာ သင်္ကြန်တရားအထူးစခန်းတွင် ဒုလ္လဘဝတ်ကြသည်။

မုံရွာ ဆုတောင်းပြည့်ဓမ္မသဘင်မှာလည်း တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် အောင်မြင်လာသည်။ မြို့သူမြို့သားများ စေတနာထက်သန်စွာ ဓမ္မပူဇာ အလှူဝတ္ထုငွေများ လှူဒါန်းကြ၍ ဆရာတော် တရားဟောကြွလျှင် ခါတိုင်းလို လိုင်းကား

တို့ စီးစရာမလိုတော့။ ဟိုင်းလတ်ကားကလေးတစ်စီးပေါ်မှာ အသံချဲ့စက်
ခွေကူးစက်တွေ အပြည့်အစုံတင်ပြီး။ မပင်မပန်းကြွနိုင်ပြီ။ မုံရွာမှာ ဓမ္မရံသီ
ရိပ်သာတစ်ခု တည်ထောင်ဖို့ ကြိုးစားလာကြသည်။ မုံရွာဆုတောင်းပြည့်
မြတ်စွာဘုရားကား ဓမ္မရံသီ၏ အောင်မြေအစစ် ဖြစ်ပါတော့သည်။

မုံရွာ ဓမ္မရံသီ စတင်ပြီ

၂၀၀၅ ခုနှစ်မှာ ဦးတင်ဆွေတို့အဖွဲ့ မုံရွာမှာလည်း ဓမ္မရံသီရိပ်သာ
ပေါ်ပေါက်လာဖို့ လုံးပမ်းကြသည်။ ရိပ်သာတည်ထောင်ရန် မုံရွာမြို့ သလ္လာမြို့
သစ်မှာ မြေနေရာ ရရှိသည်။ မြေပိုင်ရှင်ဒကာ ဦးရွှေကြီးက ရိပ်သာအတွက်
မြေနေရာရှာမှန်းသိ၍ အားရဝမ်းသာပင် “အတော်ပဲဗျ၊ ဒီနေရာက တရားဟော
မန်ကျည်းပင်ကွင်း လို့ ခေါ်ကြတယ်။ ဓမ္မကထိကဆရာတော်တွေ တရားပွဲ
ကျင်းပတဲ့နေရာမို့ ခင်ဗျားတို့ရိပ်သာ ထူထောင်မှာဆိုရင် ပိုပြီး အဆင်ပြေ
တာပေါ့” ဟုပြောရင်း လျောလျောရှုရှုပင် သဘောတူ ခွင့်ပြုမှုရရှိခဲ့ပါသည်။

ရိပ်သာမြေနေရာမှာ ရေတွင်းနှစ်တွင်းလည်း ပါလာ၏။ ရာသီဥတု ပူပြင်း၍ ရေရှားပါးသော မုံရွာလိုဒေသမျိုးမှာ ရေတွင်းက အဖိုးတန်ပါဘိခြင်း။ ရေထွက်ကောင်းသဖြင့် ယနေ့တိုင်အသုံးပြုနေရဆဲပါ။ မုံရွာ ဓမ္မရုံသီရိပ်သာ အတွက် ဂေါပကအဖွဲ့ကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်းလိုက်ကြပါတော့ သည်။

၁။ ဦးညွန့်တင်	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။ ဦးဝင်းအောင်	ဒုဥက္ကဋ္ဌ
၃။ ဦးညာဏ်ဝင်း	ဒုဥက္ကဋ္ဌ
၄။ ဦးထွန်းထွန်းမင်း	အတွင်းရေးမှူး
၅။ ဦးဌေးလွင်	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး ၁
၆။ ဦးအောင်မြင့်သန်း	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး ၂
၇။ ဦးတင်ဆွေ	ဘဏ္ဍာရေးမှူး
၈။ ဦးကြည်ထွန်း	ဘဏ္ဍာရေးမှူး

၉။ ဦးကျော်မင်း ဘဏ္ဍာရေးမှူး

၁၀။ ဗိုလ်မှူးဇော်မြင့်ဝင်း (ငြိမ်း) စာရင်းစစ်

ဂေါပကအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီး မုံရွာ ဓမ္မရုံသီရိပိဿာ ဖြစ်ပေါ်လာရေးအတွက် အဖွဲ့ဝင်များ အားတက်သရော ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဘဏ္ဍာရေးမှူး ဦးတင်ဆွေမှာ ဓမ္မရုံသီရိပိဿာတော် မုံရွာသို့ ပထမဦးဆုံး ကြွလာစဉ်ကပင် ဆွမ်းကွမ်းဝေယျာဝစ္စများ ပင်တိုင်လှူဒါန်း၍ လိုလေသေးမရှိအောင် စောင့်ရှောက်ပြုစုပေးခဲ့သည်။ နောက်နှစ် တရားပွဲကြွရောက်ဖို့လည်း ဦးတင်ဆွေပင် တာဝန်ယူပင့်လျှောက်ခဲ့သည်။ ကိုယ်တိုင်လည်း ဒုလ္လဘရဟန်း အကြိမ်ကြိမ်ဝတ်ကာ တရားအားထုတ်သည်။ မိတ်ဆွေများ ဂေါပကအဖွဲ့ဝင်များကိုလည်း တရားဖက်မှာ စိတ်ပါဝင်စားအောင် စည်းရုံးဆွဲဆောင်ပေးခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

ဓမ္မရုံသီရိပိဿာကြီးဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် မုံရွာမြို့၊ ဘုရားကြီးရပ်၊ တရုတ်တန်းလမ်း၊ ဦးတင်ဆွေ ဒေါ်ချို တော်ဝင်မိသားစု၏ ကုသိုလ်ကောင်းမှုများမှာ အထောက်အကူ ကြီးမားလှပါသည်။ ဦးတင်ဆွေက သူကိုယ်တိုင် ဒုလ္လဘရဟန်းဝတ်ပြီး တရားအားထုတ်ကာ တရားတော်၏ အရသာကို ခံစားရသလို အခြားသူများကိုလည်း ရရှိခံစားစေလိုသော စေတနာဖြင့် ဒုလ္လဘရဟန်း ၁၀၀ ပြုပေးခဲ့သည်။

ဓမ္မရုံသီရိပိဿာကြီးအတွင်း ဦးတင်ဆွေ ဒေါ်ချို တော်ဝင်မိသားစု လှူဒါန်းထားသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုများမှာ

၁။ ဝိနယရုံသီ သိမ်ကျောင်း

၂။ တော်ဝင် ရေစင်

၃။ တော်ဝင် မုခ်ဦး

၄။ တော်ဝင် ပန်းခြံအသောကကျောက်တိုင်

၅။ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏ ပတ္တမြားကျောက်စီပန်းချီ

၆။ ဉာဏ်တော် ၅ ပေရှိ ကျောက်ဆင်းတု ရုပ်ပွားတော်

၇။ ကျောက်သား ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ဝိုင်း

၈။ ကျောက်သား ကုလားထိုင်

၉။ မင်္ဂလာမဂ္ဂင်လမ်း

၁၀။ တော်ဝင်ရေစင် တိုးချဲ့လှူဒါန်းခြင်း

စသည်ဖြင့် သိန်းပေါင်းထောင်ကျော် လှူဒါန်းခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်၍လည်း လိုအပ်ရာရာ မှန်သမျှ ဓမ္မရုံသီရိပိဿာ (မုံရွာ)အတွက် သာသနာ့ဒါယကာကြီးအဖြစ် ဝါယမစိုက်ထုတ်လှူဒါန်းနေဆဲပါ။ ဓမ္မရုံသီရိပိဿာတော်၏ ဘူမိနက်သန် မဟာအောင်မြေဖြစ်သည် မုံရွာမြို့ ဆုတောင်းပြည့် မြတ်စွာဘုရား တရားပွဲမှ အခြေခံကာ မုံရွာ ဓမ္မရုံသီရိပိဿာကြီး ဖြစ်ပေါ်လာအောင် အားကြိုးမာန်တက် ရွက်ဆောင်ပေးခဲ့ကြသော ဂေါပကအဖွဲ့ဝင်များနှင့်တကွ ဦးတင်ဆွေတို့ တော်ဝင်မိသားစု၏ ရက်ရော မွန်မြတ်သော ကောင်းမှုအစုစုကို ဝမ်းမြောက်နုမော် သာဓုခေါ်ရင်း မှတ်တမ်းတင်ကြရပါမည်။

မုံရွာမြို့ ဓမ္မရုံသီရိပိဿာကျောင်းတိုက်အတွင်း ရေးထိုးစိုက်ထူထားသော ကျောင်းတိုက်မော်ကွန်းကျောက်စာကို ဖော်ပြလိုက်ပါ၏။

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မုံရွာမြို့၊ သလ္လာမြို့သစ်၊ အနော်ရထာလမ်း

ဓမ္မရံသီ ကျောင်းတိုက်

တည်ထောင်၊ ရည်ရွယ်၊ စီမံ အဓိဋ္ဌာန်မော်ကွန်း

သာသနာနှစ် ၂၅၅၇၊ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၅၊ ခရစ်နှစ် ၂၀၁၃
နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ သန္ဓေန်ဒါန်း ဓမ္မရံသီစခန်း

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မိုးကုတ်မြို့ ကုန်းမြင့်သာယာရပ်၊ ဓမ္မရံသီမိုး
ကုတ်ရိပ်သာကျောင်းတိုက်ကြီး၏ ဦးစီးပဓာနနာယက၊ နိုင်ငံတော် ကမ္မဋ္ဌာနာ
စရိယ၊ ဓမ္မကထိက ဗဟုဇန ဟိတဓရ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသုနန္ဒအရှင်သူမြတ်
သည် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မုံရွာမြို့၊ မြို့ကျက်သရေဆောင် ဆုတောင်းပြည့်
မြတ်စွာဘုရား ဓမ္မဗိမာန်တော်နှင့် ဘောဂရံသီ ဝိပဿနာ ဓမ္မဗိမာန်တော်တို့၌

(က) ၈.၁.၂၀၀၃ မှ ၁၇.၁.၂၀၀၃ အထိ ပထမအကြိမ် ၁၀ ရက်
မီးငြိမ်းတရားစခန်း ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ (ထိုအခါ) ကာလ ဆုတောင်းပြည့်
မြတ်စွာဘုရား ဥက္ကဋ္ဌကြီးဦးဘိုနှင့် ဂေါပကအဖွဲ့၏ ပစ္စည်းလေးပါး ထောက်ပံ့
မှုသည် ပဓာနဖြစ်၏။

(ခ) ၈.၁.၂၀၀၄ မှ ၁၇.၁.၂၀၀၄ အထိ ဒုတိယအကြိမ် ၁၀ ရက်
မီးငြိမ်းတရားစခန်း (ထိုအခါ မုံရွာမြို့သူမြို့သားတို့၏ ပစ္စည်းလေးပါး ထောက်
ပံ့မှု၊ ထိုနှစ်မှစ၍ သာဓံကျောင်းတိုက် အာစိဏ္ဍကံ စုပေါင်းတရားထိုင်ခြင်း
ဖြင့် ညီညွတ်ခဲ့ပါသည်။

(ဂ) ၈.၁.၂၀၀၅ မှ ၁၇.၁.၂၀၀၅ အထိ တတိယအကြိမ် ၁၀
ရက် မီးငြိမ်းတရားစခန်း ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ထိုမှစ၍ ဆုတောင်းပြည့် မြတ်
စွာဘုရား၏ ဘုန်းရိပ်ကံရိပ်သည် ဓမ္မရံသီ သန္ဓေတည်ရာ အောင်မြေနန်းမဟာ
ဖြစ်ပါတော့သည်။ (ကျေးဇူးကြီးမားပေစွ)

၂။ စိတ်တူညီမျှ ဓမ္မရုံသီအစ

မိုးကုတ်မြို့ ကုန်းမြင့်သာယာရပ် ဓမ္မရုံသီ မိုးကုတ်ရိပ်သာ ကျောင်း
တိုက်ကြီးအတွင်း နှစ်စဉ်မပြတ် ကျင်းပပြုလုပ်အပ်သော ၁၁ ကြိမ်မြောက်
သင်္ကြန်တွင်း ၁၀ ရက် တရားစခန်းပွဲသို့ မုံရွာမြို့မှ ဥပါသကာများဖြစ်ကြ
သော ဦးတင်ဆွေ၊ ဦးသိန်းဖေ၊ ဦးညွန့်တင်၊ ဦးကြည်ထွန်း၊ ဦးအောင်မင်း၊
ဦးဇော်လင်း၊ ဦးတင်ဝင်းနှင့် ဦးထွန်းထွန်းမင်း အစရှိသော ၈ ဦးပါဝင်သော
ဥပါသကာအဖွဲ့သည် ၈.၄.၂၀၀၄ မှ ၁၇.၄.၂၀၀၄ (၁၀) ရက်တိုင်တိုင်
ရဟန်းဝတ်ဖြင့် ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းခဲ့ကြပါသည်။

ထိုမှစ၍ ဥပါသကာအဖွဲ့သည် ချင်းတွင်းဒေသလုံးဆိုင်ရာ မှီခိုအားထား
ပွားများအားထုတ်ခွင့်ရမည့် သာသနာပြု ဌာနတစ်ခု တည်ထောင်ကြမည်ဟု
စိတ်တူညီမျှ ဆုံးဖြတ်ကြပြီး ဓမ္မရုံသီဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ သုနန္ဒ အရှင်သူမြတ်
အား ပန်ကြားလျှောက်ထားရာမှ လက်ခံအတည်ပြု ဦးစီးဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့
ပါသည်။

၃။ ဓမ္မရံသီ မည်နာမဖြင့် ဝသုန်မြေထု ရှာဖွေစု

ဓမ္မရံသီဆရာတော်၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် တည်ထောင်ကြမည်ဖြစ်သော ကြောင့် “ဓမ္မရံသီ မိုးကုတ်ရိပ်သာကျောင်းတိုက်” ဟု အမည်နာမပြုလျက် ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်မဖက် ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်သက်သက်ဖြင့် သူပိုင်ငါပိုင် ဘုန်းကြီးပိုင် အဖွဲ့ ပိုင်မဟုတ်ဘဲ (ဓမ္မရံသီသံဃိက ဓမ္မသန္တက ရက္ခိတဂေါပိတ) အဖြစ် သံဃာနှင့် အဖွဲ့အစည်းသည် သာသနာကြီးပွားအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် စောင့်ရှောက် ခြင်းသာလျှင်ဖြစ်၏။ ပိုင်ဆိုင်ခြင်းမဟုတ်ဟူ၍ ဆရာဒကာ ညီညွတ်စွာ ဆုံး ဖြတ်အတည်ပြု၍ သာသနာပြုမြေနေရာ ရရှိရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။

ဥပါသကာအဖွဲ့သည် ယခုသာသနာပြုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေသော “တရားဟော မန်ကျည်းပင်ကွင်း” အမည်ရှိ (ကွင်းအမှတ် ၃၆/ ၁.၃၆/ ၂.၃၅.၄၀.၄၁) မြေဧရိယာ (၈.၉၃ ဧက) အား ကာလတန်ဖိုး ၇၄ သိန်း ၅ သောင်းကျပ်တိတိ ပေးချေလျက် (၄.၆.၂၀၀၅ မှ ၁၀.၁.၂၀၁၀) ထိ သုံး ကြိမ်တိုင်တိုင် ဆက်စပ်လျက် ဝယ်ယူစုဆောင်းခဲ့ရပါသည်။

ထိုစဉ်တွင် မုံရွာမြို့ ရှောက်ခါးရပ်နေ သာသနာ့မိခင်ကြီး ဒေါ်မြခင် မိသားစုမှ ဆက်စပ်လျက်ရှိသော မြေဧရိယာပမာဏ (၄.၁၀) ဧကအား လှူဒါန်းခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ဓမ္မရံသီရိပ်သာ မြေဧရိယာ ပမာဏသည် (၁၂.၉၃) ဧကဖြစ်ပါသည်။

၄။ ပင်မဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့မုံရွာဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခြင်း

အမျိုးဘာသာ သာသနာပြုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာ၌ အဆင်ပြေ ချောမွေ့ စေရေးအတွက် သံဃဩဝါဒခံ ဓမ္မရံသီ သာသနာ့နဂ္ဂဟ ပင်မဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့ ကြီးကို

- (က) ဩဝါဒါစရိယ ဆရာတော်ကြီးများ
- (ခ) ဦးစီးပဓာန နာယကချုပ်ဆရာတော်
- (ဂ) မဟာနာယကဆရာတော်

- (ဃ) အနုနာယက
- (င) ကမ္မဋ္ဌာနစရိယ
- (စ) ဓမ္မကထိက
- (ဆ) ဂဏဝါစက (စာချ)

သံဃာပိုင်းဆိုင်ရာ အဆင့်ဆင့်နှင့် သံဃဩဝါဒခံယူပိုင်ဆိုင်ရာ နာယက အမှုဆောင်နှင့် ဝေယျာဝစ္စ လူငယ်ဟူ၍ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပြီး ကိစ္စကြီး ငယ်တိုင်း ညှိနှိုင်းတိုင်ပင် စီမံဆောင်ရွက် အုပ်ချုပ်ကြရန်ဟူသော ညီညွတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်အညီ (၁၇.၁.၂၀၀၆) ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းချမှတ် အတည်ပြုခဲ့ကြပါသည်။

၅။ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ

ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ကြီးမှ ဦးဆောင်တည်ထောင်အပ်သော မြန်မာနိုင်ငံ ဒေသအသီးသီးရှိ ဓမ္မရုံသီ မိုးကုတ်ဝိပဿနာ တရားစဉ်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ် ပြန့်ပွားရေး သာသနာ့နဂ္ဂဟ ပင်မဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့များမှ အချိုးကျစွာ ဖွဲ့စည်းအပ်သော ‘ဗဟိုကော်မတီအဖွဲ့’ ၏ မဲခွဲရွေးချယ်ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် အတည်ပြုအပ်သော တာဝန်ခံ နာယကဆရာတော်များမှ ဦးဆောင်အချက် ဒေသခံကော်မတီ လူကြီးမင်းများနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး စီမံအုပ်ချုပ်ဆောင်ရွက်ကြရမည်။

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဆန္ဒ၊ ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတည်း၏ တင်မြှောက်ခြင်း၊ ကျောင်းထိုင်ကျောင်းပိုင်အဖြစ် လွှဲပြောင်းခြင်း လုံးဝမပြုလုပ်ရ။

ဓမ္မရုံသီသာသနာ့မြေကို မှီ၍ ဖြစ်တည်လာသမျှသော အရာအားလုံးတို့သည် သံဃိကနှင့် ဓမ္မသန္တကသာဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ကျောင်းဆောင်ခေတ်အဆက်ဆက် မည်သည့်အကြောင်းပြချက်နှင့်မျှ မတည်ဆောက်ရ။ သံဃိကအဖြစ်သာ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းရမည်။ လက်ခံရမည်။

၆။ အမျိုးဘာသာ သာသနာရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်များ

ဒေသအသီးသီးရှိ ဓမ္မရုံသီမိုးကုတ်ရိပ်သာကျောင်းတိုက်ကြီးများ၌ တာဝန်ခံ နာယကဆရာတော်များနှင့် ကော်မတီကြီးများ၌ တာဝန်ခံနာယက ဆရာတော်များနှင့် ကော်မတီအဖွဲ့သည်

- (က) မိုးကုတ်ဝိပဿနာမူဖြင့် (၁၀) ရက် တရားစခန်းပွဲများ ကျင်းပပြုလုပ်ကြရမည်။
- (ခ) ကလေးအထူးတရားစခန်းပွဲများ ကျင်းပပြုလုပ်ကြရမည်။
- (ဂ) ကလေးယဉ်ကျေးလိမ္မာ ဓမ္မသင်တန်းများ ပြုလုပ်ကြရမည်။
- (ဃ) နေ့စဉ် အာစိတ္တကံသတ်မှတ်၍ ပွားများအားထုတ်ကြရမည်။
- (င) စွမ်းနိုင်သမျှ ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့မွေးမြူတည်ထောင်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြရမည်။
- (စ) အမျိုးဘာသာ သာသနာရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို စွမ်းနိုင်သမျှ ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ကြရမည်။

၇။ ဓမ္မရုံသီ အနာဂတ်သန်ရှင်းတည်တုံ့ပြန်ပွားရေး

ဓမ္မရုံသီ၏ အနာဂတ် ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်းများ ငြိမ်းအေးနိုင်ပါစေခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ အမျိုးဘာသာသာသနာပြု လုပ်ငန်းများ၌ အဆင်ပြေချောမွေ့ တိုးတက်ပြန့်ပွားစေခြင်း၊ အကျိုးငှာ ရည်ရွယ်၍ (၁၇.၁.၂၀၀၆) ည ၁၀.၀၀ နာရီတိတိ အချိန်တွင် အထက်ပါ ဓမ္မရုံသီ မိုးကုတ်ရိပ်သာကျောင်းတိုက်ကြီးများ၏ စီမံအုပ်ချုပ် ပိုင်ဆိုင်ဖွဲ့စည်းဆုံးဖြတ်ချက်များကို ဦးစီးတည်ထောင်သူ အဓိပတိ နာယကချုပ် နိုင်ငံတော် ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဓမ္မကထိက ဗဟုဇနဟိတဓရ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တသုနန္ဒ အရှင်သူမြတ်နှင့် ဓမ္မရုံသီ သာသနာ နုဂ္ဂဟပင်မဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့ကြီး (မုံရွာ) မှ သာဓုအနုမောဒနာသုံးကြိမ်ခေါ်ဆို၍ အတည်ပြုခဲ့ကြပါသည်။

ဗုဒ္ဓသာသနံ စိရံ တိဋ္ဌတု

အမျိုးဘာသာ သာသနာပြန့်ပွားရေး

ဓမ္မရံသီ စိမံချက် အနာဂတ်သာသနာ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ပါစေ
သတည်း။

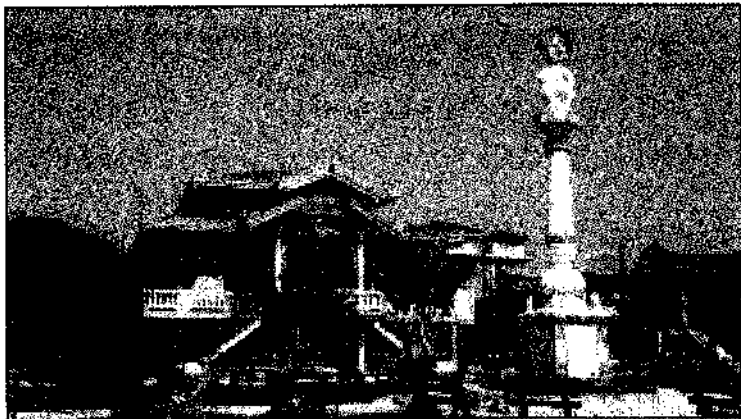
အမှုဆောင်ကော်မတီအဖွဲ့

ဓမ္မရံသီမိုးကုတ်ရိပ်သာကျောင်းတိုက်
(မုံရွာမြို့)

ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တသုနန္ဒ

အဓိပတိနာယကချုပ်

(ဓမ္မရံသီ)

မန္တလေး ဓမ္မရံသီပေါ်ထွန်းပြီ

မန္တလေးမြို့မှာလည်း ၂၀၀၃ ခုနှစ်ကတည်းကပင် သာသနာ့နဂ္ဂဟ ပင်မဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ယနေ့ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ယူထားသော ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးမြဝင်းတို့၊ ဦးစန်းထွန်းဦးတို့ ဦးဆောင်၍ ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြခြင်းပါ။ သာသနာ့နဂ္ဂဟအဖွဲ့ ဖွဲ့စဉ်ကပင် ရိပ်သာတည်ထောင်ဖို့ ရည်ရွယ်ထားကြပြီးဖြစ်သည်။

၂၀၀၆ ခုနှစ်မှာတော့ မန္တလေးမှာလည်း ဓမ္မရံသီရိပ်သာ ပေါ်ပေါက်လာဖို့ အကြောင်းဖန်လာခဲ့သည်။ ဓမ္မရံသီဆရာတော်၏ တရားပွဲခရီးစဉ်တွေမှာ ကပ္ပိယအဖြစ် လိုက်ပါ သာသနာပြုနေသော မောင်နေလင်းဆိုတာရှိ၏။ ဆရာတော်အား အနီးကပ်ပြုစုစောင့်ရှောက်နေရာမှာ အိမ်ထောင်ကျသောအခါ ဇာတိရပ်ရွာပြန်နေခဲ့သည်။ တစ်နေ့မှာ ဓမ္မရံသီဆရာတော်ထံ မောင်နေလင်း ရောက်ရှိလာပြီး မြစ်ငယ်ဘက်မှာ သာသနာပြုဖို့ နေရာတစ်ခုတွေ့ကြောင်း လျှောက်ထားလာ၏။

ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် နေရာကိုလိုက်၍ ကြည့်သည်။ နေရာမှာ မြစ်ငယ်မြို့ပြင်ကြီးဘက် ရန်ကုန်မန္တလေးလမ်းဟောင်းနှင့် မနီးမဝေးမှာရှိ၍ သွားရေးလာရေး အဆင်ပြေသည်။ ဝင်ထွက်သွားလာဖို့ လွယ်ကူသည်။ သာသနာပြုနေရာကောင်းဖြစ်၏။ တစ်ချိန်က ဇီးဇံ၊ မြသီတာ၊ စမွယ်ရုံကျောင်းတိုက်ကြီးသုံးတိုက်တည်ရှိခဲ့သော နေရာဖြစ်သည်။ ဦးဣန္ဒာစာရဆိုသော ကျောင်းစောင့်ဘုန်းကြီးတစ်ပါးသာရှိပြီး လူနေအိမ်ခြေများ ကျူးကျော်လျက် ထိန်းသိမ်းမှုနည်းပါးကာ ပျက်စီးယိုယွင်းနေပြီ။

ဦးဣန္ဒာစာရအား မေးမြန်းကြည့်တော့ ၎င်းသာသနာ့မြေမှာ သံဃနာယက အဖွဲ့က ထိန်းသိမ်းထားကြောင်း သူမပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ပြောပြသည်။ သံဃနာယကအဖွဲ့ကို လျှောက်ထားကြရာ သာသနာပြုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ဖို့ဆိုလျှင် လှူဒါန်းမည်ဟု အမိန့်ရှိသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဓမ္မရံသီရိပ်သာဖြစ်ပေါ်

လာဖို့ မြေနေရာကောင်းကို အလှူခံ ရရှိလိုက်ပါတော့သည်။ မန္တလေးမှာလည်း ဓမ္မရံသီရိပိသာ ရှိလာခဲ့ပါပြီ။

တကယ်တော့ မန္တလေး ဓမ္မရံသီရိပိသာတည်ရှိရာ နယ်မြေသည် သာမန် ဒေသမဟုတ်ပါ။ ပရိယတ္တိစာပေနယ်တွင် ထင်ရှားကျော်ကြားလှသော မြို့ပြင်ကြီးဆရာတော်ဘုရားကြီး သီတင်းသုံးတော်မူသွားခဲ့သော နေရာဖြစ်ပါသည်။ မြို့ပြင်ကြီးဆရာတော်၏ဘွဲ့မည်မှာ အရှင်စန္ဒာဝံသဖြစ်၍ အဘိဓမ္မတ္ထသရူပ ဒီပကကျမ်း အဋ္ဌသာလိနိဂဏ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိပဘောဒ ပကာသနီ၊ ရူပဝီထိပကာသနီ စသော အဘိဓမ္မာဆိုင်ရာ ကျမ်းများကို ရေးသားပြုစုတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်ကြီးရေးသားသော မြို့ပြင်ကြီးအရ ကောက်ခေါ်သင်္ဂြိုဟ်သရုပ်ခွဲ စာအုပ်မှာလည်း ရှေးက စာသင်စာချ ဆရာတော်များလက်ကိုင် အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ရတနာပုံခေတ် ကိုလိုနီခေတ်ဦး ကာလများတွင် မြို့ပြင်ကြီးဆရာတော်ထံ စာလိုက်သံဃာတွေ ရာနှင့်ချီပြီး သင်ယူကြကြောင်း သိရပါသည်။

ပရိယတ္တိစာပေဖြင့် တစ်ချိန်က ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သော မြို့ပြင်ကြီး သာသနာ့အောင်မြေမှာ မန္တလေး ဓမ္မရံသီရိပိသာကျောင်းတိုက်ကြီးသည် အောင်လံတလူလူလွှင့်ထူလျက် အောင်မြင်မှု သရဖူဆောင်းရန် အားယူနိုးထလျက် ရှိနေပါတော့သည်။

နီးနီးကြားကြား ဓမ္မရံသီယာဉ်မောင်းသမား

ဓမ္မကထိကဆရာတော်တစ်ပါး တရားဟော ပင့်ဆောင်ရာ ဌာနသို့ အချိန်မီရောက်ရှိနိုင်ရန် တာဝန်ယူရသူမှာ ဆရာတော်၏ ယာဉ်မောင်းသမား ဖြစ်ပါသည်။ တရားပွဲကျင်းပသူများ ဆရာတော်အား ဖူးတွေ့ရပြီး စိတ်အေးချမ်းသာ ရလေအောင် စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်သည်မှာ ယာဉ်မောင်းသမားဖြစ်သည်။ လမ်းခရီးတွင် ဆရာတော် အန္တရာယ်ကင်းကင်းနှင့် မပင်မပန်းရလေအောင်

သတိဝီရိယအပြည့်ဖြင့် နိုးနိုးကြားကြား တာဝန်ထမ်းရသည်မှာလည်း ယာဉ်မောင်းသမားပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရား ကြွလို့ရာသို့ ယာဉ်မောင်းပို့ဆောင်ပေးခဲ့ကြသူများမှာ ဦးညီ၊ ဦးကျော်ဝင်း၊ အဘဦးအုန်းရီ၊ ကိုငယ်လေးတို့ အစဉ်အဆက် မောင်းနှင်ပေးခဲ့ကြပြီး ယခုလက်ရှိ ယာဉ်မောင်းသူမှာ ကိုစိုးမိုးအောင် ဖြစ်ပါသည်။ ယာဉ်မောင်းသူအားလုံးပင် ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရား၏ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများကို ကိုယ်ရောစိတ်ပါ မြှုပ်နှံပြီး လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ဆရာတော်ဘုရားအား ကြည်ညိုသဒ္ဓါစိတ်ဖြင့် ကျရာတာဝန်ထမ်းဆောင်သည့်သဘောအခမဲ့ယာဉ်မောင်းများ ဖြစ်လာကြသူတွေပင်။

သူတို့အထဲမှ အဘဦးအုန်းရီဆိုလျှင် ဆရာတော်၏ ဝေယျာဝစ္စများကို သိမ်းကျုံးလုပ်ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကြွလိုရာသို့ ကားဖြင့် မောင်းနှင် ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ အသက်အရွယ်ထောက်လာတော့ မိုးကုတ်ဓမ္မရုံသီရိဝိသာ ကြီး၏ သာသနာ့နဂ္ဂဟအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရင်း ဝိပဿနာအလုပ် ကိုလည်း အချိန်အရယူကာ အားထုတ်ကျင့်ကြံခဲ့ပါသည်။ အဘဦးအုန်းရီ၏ ဘဝနေဝင်ချိန်မှာ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံး သက်ရှိအသွင် ပျော့ပြောင်းလျက်တွေ့ မြင်ခဲ့ကြရပါသည်။ ဘာသာသာသနာ အကျိုးထမ်းဆောင်ခြင်း ရတနာသုံးပါး ဝေယျာဝစ္စ ရွက်ဆောင်ခြင်းနှင့် တရားအားထုတ်ခြင်း၏ လက်တွေ့အကျိုး အာနိသင်များကို အဘ ဦးအုန်းရီက သာဓက ထင်ရှားပြလျက် သက်သေခံခဲ့ ပါသည်။

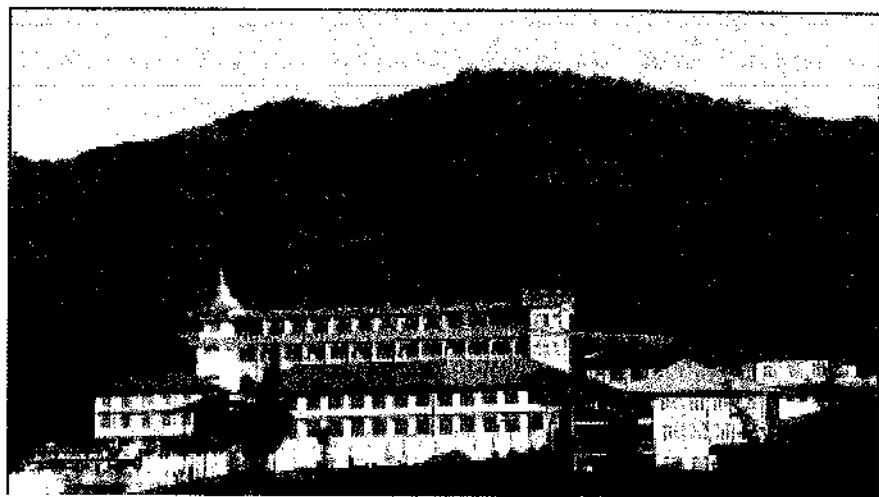
ယခု ဆရာတော်ကားကို လက်ရှိမောင်းနှင်ပေးနေသူကတော့ ကိုစိုးမိုး အောင် ဖြစ်ပါသည်။ ကိုစိုးမိုးအောင်က မြေလတ်ဇောတိဖြစ်သော်လည်း ဥစ္စာ စီးပွားရှာဖွေဖို့ မိုးကုတ်ရတနာမြေကို လာရောက်အခြေချ နေထိုင်ခဲ့သည်။ ဓမ္မရုံသီဆရာတော်၏ တူမဖြစ်သူ မသဲသဲနှင့် ကံဆုံပြီး အကြောင်းပါခဲ့ရာမှ ဆရာတော်၏ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများတွင် ထဲထဲဝင်ဝင် ရွက်ဆောင်ခွင့်ရလာ ခဲ့သည်။ ဇနီးဖြစ်သူက ဆရာတော်၏ ဆွမ်းကွမ်းဝေယျာဝစ္စကို လိုလေသေး မရှိရအောင် ပြုစုဆောင်ရွက်ပေးသည်။ ကိုစိုးမိုးအောင်ကလည်း ဆရာတော် သာသနာပြုကြွရာ ခရီးစဉ်များမှာ ယာဉ်မောင်းပို့ဆောင်ပေးရင် တရားဟောခရီး စဉ်တစ်လျှောက် ဆရာတော် အနီးကပ် အပါးတော်မြဲပမာ လိုအပ်ရာရာကို အလိုက်သိစွာ လုပ်ကိုင်ဖြည့်ဆည်းပေးရသည်။ ကိုစိုးမိုးအောင်နှင့် မသဲသဲတို့ ဇနီးမောင်နှံမှာ ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရား၏ ဝိသင်္ကြံနှင့် မာတလိနတ်သားများ သဖွယ် ဓမ္မရုံသီသာသနာပြုလုပ်ငန်းကြီး၏ အရေးပါသော အုတ်ချပ်သံပွင့်များ အလား ကျရာတာဝန်ကို မခိုမကတ် တက်ကြွရွှင်လန်းစွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် နေကြပါသည်။

ဓမ္မရုံသီဆရာတော်၏ ဓမ္မခရီးစဉ်များမှာ မြန်မာပြည်အနှံ့ဖြစ်သည်။

တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်အနှံ့ တောရောမြို့ပါသွားလာရသဖြင့် လမ်းက အမြဲတန်းအဆင်ပြေချောမွေ့နေသည် မဟုတ်ပါ။ ကတ္တရာလမ်းကောင်းကောင်းနှင့် ကြုံရသည့်အခါ ကြုံရ လှည်းလမ်း မြေလမ်းမှာ မောင်းသည့်အခါမောင်းရ၊ တောင်တက်တောင်ဆင်း လျှိုမြောင်းချပ်ကြားတွေထဲက ဖြတ်သန်းရသည်လည်း ရှိပါသည်။ ဘယ်လောက်ပဲ ခရီးကြမ်းကြမ်း ဆရာတော် မပင်ပန်းရအောင် ဂရုတစိုက် မောင်းနှင်ပေးရသည်။ တရားပွဲက တစ်နေရာနှင့်တစ်နေရာ ဝေးကွာသည့်ကြားက ရက်ချင်းကပ်နေလျှင် အချိန်မီရောက်ဖို့လည်း ကြောင့်ကြရပြန်ပါသည်။ တရားပွဲကျင်းပနေသူများလည်း စိတ်အေးချမ်းသာ ဆရာတော်လည်း အေးဆေးသက်သာဖြစ်ဖို့ ယာဉ်မောင်း၏ တာဝန်တွေချည်းပါ။ ညလုံးပေါက်တစ်နေကုန် မောင်းနှင်ရသည်အခါ ပင်ပန်းပြီးအိပ်ပျော်မသွားအောင် သတိထားရင် နီးနီးကြားကြား ရှိဖို့ကလည်း အရေးကြီးလှပါသည်။

ကိုစိုးမိုးအောင်အား စာရေးသူတစ်ပါးက မေးခဲ့ဖူးသည်။ ခရီးဝေး ခရီးကြမ်းများ မောင်းနှင်ရသည့်အခါ အန္တရာယ်ကင်းရှင်းအောင် ဘယ်လိုဂါထာများရွတ်ဖို့ ဆရာတော်က ခိုင်းပါသလဲ။ မေးကြည့်ရာ ဂါထာရယ်လို့တော့ မညွှန်းဖူးပါဘူး။ ရောက်တဲ့အရပ်မှာ အဲဒီအရပ်က ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအားလုံးကို မေတ္တာပို့ရင်းနဲ့ မောင်းနှင်ပါလို့ ညွှန်ကြားဖူးပါတယ်ဟု ပြန်ပြောပါသည်။ ဓမ္မရုံသီ သာသနာအတွက် အရေးပါသောနေရာမှ စေတနာ သဒ္ဓါတရားအပြည့် နီးနီးကြားကြား ထမ်းဆောင်နေပါသော ကိုစိုးမိုးအောင်၏ သာသနာပြုခွန်အား တစ်ရပ်ကို မှတ်တမ်းတင် ဂုဏ်ပြုပါရစေ။

* * *

ရဟန်းမယ်တော်
ဒေါ်မြင့်မြင့်ဆွေ။

အိမ် (အသံစဉ်) အောင်သန်းသန်းစိုး။

အခန်း (၄) ဟောစဉ်မှတ်တမ်းရွှေကျမ်းစာများ

ဓမ္မစာပေအညွှန်း

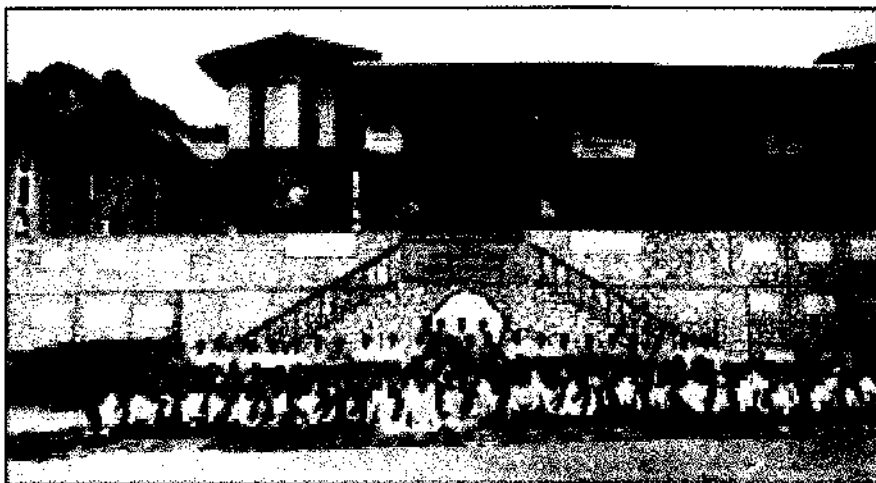
ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရားသည် မိုးကုတ်မြို့ ဓမ္မရုံသီမိုးကုတ်ရိပ်သာ ကျောင်းတိုက်ကြီးကို ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်တော်မူပြီး ဓမ္မရုံသီ မိုးကုတ်ရိပ်သာကြီးမှာ မိုးကုတ်မြို့အပါအဝင် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ ရောက်ရှိ လာကြသော ရဟန်းရှင်လူ သူတော်စင်ယောဂီများအား မိုးကုတ်ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ဥပနိဿယအတိုင်း ခန္တပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သင်တန်းများ၊ သစ္စာ လေးပါး အလုပ်ပေးတရားတော်များကို ဟောကြားပြသတော်မူခဲ့ပါသည်။

အထူးသဖြင့် ဓမ္မရုံသီမိုးကုတ်ရိပ်သာကြီးအတွင်းမှာ ဝါတွင်း၊ ဝါပ၊ သင်္ကြန် တရားအထူးစခန်းကြီးများ ဖွင့်လှစ်၍ ဟောကြားပြသတော်မူခဲ့သည်။ ဓမ္မရုံသီရိပ်သာ တရားစခန်းသို့ မိုးကုတ် မိုးမိတ်မြို့များအပါအဝင် ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ ခင်ဦး၊ ရေဦး၊ ရွှေဘို၊ ဝက်လက်၊ ပခုက္ကူ၊ မြင်းခြံ၊ မတ္တရာ၊ ရှမ်း ပြည်နယ် ကျောက်မဲ၊ သီပေါ၊ လာရှိုး၊ နမ့်လန်၊ မိုင်းလုံ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ တမူး၊ ကလေး၊ ကလေးဝ၊ ဟုမ္မလင်း၊ ချင်းပြည်နယ် မတူပီ စသော အနယ် နယ်အရပ်ရပ်မှ ယောဂီငါးရာကျော် ခြောက်ရာအထိ တရားစခန်း ဝင်ရောက်

အားထုတ်ကြသည်။ နှစ်စဉ် ဒုလ္လဘရဟန်းတော် နှစ်ရာကျော်ကို မြင့်မြတ်သော ပဉ္စင်းအဖြစ်ဖြင့် သာသနာ့ဘောင်သို့ ပို့ဆောင်ချီးမြှောက်တော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်ဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူရာ ဓမ္မရုံသီ မိုးကုတ်ရိပ်သာကြီး မှာ ဟောကြားပြသတော်မူခဲ့သည်သာမက မြန်မာနိုင်ငံ ဒေသအသီးသီးနှင့် နိုင်ငံရပ်ခြားတိုင်းပြည်များစွာသို့တိုင် နေ့စဉ် မရပ်မနား တရားစခန်းကြီးများ ဖွင့်လှစ်လျက် ဟောကြားပြသခဲ့သော တရားတော်ယောစဉ်များ မြောက်မြားစွာ ပေါ်ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်ဟောကြားသော တရားတော် VCD တိပ်ခွေများ အနယ်နယ်အရပ်ရပ် ယောဂီသူတော်စင် တရားနာပရိသတ်များထံ ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိ နာကြားကြည်ညိုလျက် ရှိပါသည်။

ဆရာတော်၏ ဟောတရားတိပ်ခွေများကို ကျမ်းစာအုပ်အသွင်ဖြင့် စာရေးသူ တင်ဆက်စီစဉ် ပူဇော်ခဲ့ပါသည်။ တရားတော်များအား စာပေအက္ခရာဖြင့် လေ့လာကြည်ညိုနိုင်စေလိုသော ဆန္ဒဖြင့် စီစဉ်တင်ဆက်ပေးခဲ့သော ကျမ်းစာများ တစ်အုပ်ပြီးတစ်အုပ် ထုတ်ဝေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကျမ်းစာအုပ်အဖြစ် ပေါ်ထွက်လာသော ဓမ္မစာပေရသကို ရရှိခံစားနိုင်စေဖို့ အမြွက်မျှညွှန်းဆိုတင်ဆက်ပေးပါရစေ။

ဗုဒ္ဓဘာသာငါးမျိုးနှင့် သစ္စာလေးပါးတရားတော်

ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရားသည် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီး မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးဟူသော အထင်ကရ သာသနာ့ကျောက်ထီးမဏ္ဍိုင် မထေရ်ရှင် မြတ်ကြီးများ၏ တပည့်ကောင်း ပီသလှပါသည်။ မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ နည်းနာနိဿယကျနစွာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာ သစ္စာလေးပါး ဝိပဿနာတရားတော်များကို ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်စွာ ရှင်းလင်းဟောပြနိုင်သည်။ ကျမ်းပြုအကျော် အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မူဝါဒလမ်းစဉ် အဆုံးအမတော်အတိုင်း ဗုဒ္ဓသာသနာတော် တိုးတက်ကြီးပွားရေးအတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ ပြုပြင်ဆင်ခြင်သင့်သော အရာများကိုလည်း ပြတ်ပြတ်သားသားပင် အလေးထားပဲ့ပြင် ဟောကြားတော်မူနိုင်ပါသည်။

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်တော်ကြီးနှစ်ပါး၏ မူဝါဒ နှစ်ရပ်ဖြစ်သော ဝိပဿနာကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်ရေး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ ပြုပြင်ဆင်ခြင်သင့်သော အရာများကို ပြုပြင်ရေး ရည်ရွယ်ချက်နှစ်ရပ်ကို ပေါ်လွင်အောင်ပြသခဲ့သော တရားတော်မှာ ‘ဗုဒ္ဓဘာသာငါးမျိုးနှင့် သစ္စာလေးပါးတရား လေးပါးတရားတော်’ ဖြစ်ပါသည်။

‘ဗုဒ္ဓဘာသာငါးမျိုးနှင့် သစ္စာလေးပါးတရားတော်’ ကို ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရား အနယ်နယ်အရပ်ရပ် ဒေသအသီးသီးမှာ အခြေအနေအချိန်ကာလ နေရာဒေသအလျောက် သုံးရက်၊ ငါးရက်၊ ခုနစ်ရက်၊ ဆယ်ရက် စသည်ဖြင့် အလျဉ်းသင့်သလို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပြီး တရားနာ ယောဂီသူတော်စင်များ သဘောသက်ဝင် နှစ်ခြိုက်ကြသော တရားတွဲဖြစ်ပါသည်။ ယခုကျမ်းစာအုပ်အဖြစ် စီစဉ်ပူဇော်ခဲ့သည်မှာ ၁၃၆၅ ခုနှစ် တပို့တွဲလဆန်း (၈) ရက်နေ့ မန္တလေးမြို့၊ အောင်မြေသာစံမြို့နယ်၊ နန်းတော်ရှေ့၊ ဒေါနဘွားရပ်၊ အောင်ရတနာဓမ္မဗိမာန်တော်ကြီးတွင် ဟောကြားပြသခဲ့သော တရားတော်ဖြစ်ပါ၏။ တရားစခန်းကာလ (၇) ရက်တာအတွင်း (၇) ညတိုင်တိုင် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရား ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို အနှစ်ချုပ် တင်ပြပါမည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ကုလဗုဒ္ဓဘာသာ၊ လာဘဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဘယဗုဒ္ဓဘာသာ၊ သဒ္ဓါဓိကဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ပညာဓိကဗုဒ္ဓဘာသာအားဖြင့် ငါးမျိုးရှိ၏။ ထိုငါးမျိုးထဲမှာ ကုသဗုဒ္ဓဘာသာ၊ လာဘဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဘယဗုဒ္ဓဘာသာ သုံးမျိုးက အောက်တန်းစား ဗုဒ္ဓဘာသာ။ သဒ္ဓါဓိကဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ပညာဓိကဗုဒ္ဓဘာသာနှစ်မျိုးက အထက်တန်းစား ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သည်။

မိဘမျိုးရိုးစဉ်လာ ကိုးကွယ်မှုက ကုလဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာလာဘ် လာဘ ပေါများလို၍ ကိုးကွယ်မှုက လာဘဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဘေးအန္တရာယ်မှ ကြောက်ရွံ့ပြီး ကိုးကွယ်မှုက ဘယဗုဒ္ဓဘာသာ။ ဤအောက်တန်းစား ဗုဒ္ဓဘာသာ သုံးမျိုးသည် ကိုယ့်ရည်ရွယ်ချက်နှင့်အညီပင် ရတနာသုံးပါးကို ရိုးရာနတ်၊ ဘိုးတော်၊ ဗေဒင်၊ ယတြာ၊ ဂါထာမန္တန်စသော လောကီကိစ္စများနှင့် ရောထွေး လျက် မှားယွင်းစွာ ကိုးကွယ်နေကြသည်။ အောက်တန်းစား ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်မှ လွတ်မြောက်စေရမည်။

ထို့ပြင် ရတနာသုံးပါးအပေါ်မှာ မှန်မှန်ကန်ကန် ကြည်ကြည်လင်လင် ယုံကြည်ကာ သမ္မာသဒ္ဓါပိုင်ရှင် သဒ္ဓါဓိကဗုဒ္ဓဘာသာအစစ်ဖြစ်အောင် အားထုတ်ကြရမည်။ တစ်ဆင့်တက်ပြီး ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ ခန္ဓာငါးဝ၏ ဖြစ်ဟန်ပျက်ဟန် ဤနှစ်တန်ကို ဧကန်သိမြင်နိုင်သော ပညာဓိကဗုဒ္ဓဘာသာ အဆင့်မြင့်တန်းသို့ တိုးတက်ရောက်ရှိအောင်လည်း တိုးတက်အားထုတ်ကြရမည်။

ဆရာတော်ဘုရားက ကိုးကွယ်မှု အယူအဆအမှားများအား ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်ကို အခြေခံကာ ကြောင်းကျိုးခိုင်လုံ ယုတ္တိဗေဒ ကျနဝီပြင်စွာဖြင့် ပြတ်ပြတ်သားသား ချေဖျက်လျက် မီးမောင်းထိုးပြကာ ရှင်းလင်းစွာ တရားစွမ်းရည် လင်းရောင်ခြည်ပေးတော်မူထားပါသည်။ ဆရာတော်၏ ဟောပြောချက်များထဲမှ အချို့ကို ကောက်နှုတ်ဖော်ပြရလျှင် -

“ဗုဒ္ဓဆိုတာ ဘာလဲ ဘုရား၊ ဘာသာဆိုတာ ဘာလဲ၊ စကား ဝင်ဆို

တာ ဘာလဲ၊ နားထောင်တာ” ဒီတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဆိုတာ ဘာလဲဆိုတော့ ဘုရားစကား နားထောင်တာနော်”

✽

“ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီတို့ ကိုးကွယ်နေတဲ့ မြတ်စွာဘုရားသည် သစ္စာ သိပြီး ပွင့်တော်မူတဲ့ဘုရား။ အတိုနည်းနဲ့ ပြောရင် သစ္စာသိသော ဘုရား”

✽

“သစ္စာသိတဲ့နေရာမှာ လူပြောသူပြောနဲ့ သိတာမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်နဲ့သိတာ” ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ သိတဲ့နေရာမှာလည်း သူ့ဆုတောင်းလေးနဲ့ ပါရမီဖြည့်လို့ သိတာမဟုတ်ဘူး။ ခန္ဓာပေါ်ဉာဏ်ရောက်လို့ သိတာ။ ဒီတော့ ဘုရား သစ္စာသိတာသည် ခန္ဓာပေါ် ဉာဏ်ရောက်လို့ သိတာ”

✽

“ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် နားလည်တဲ့လူဆိုရင် သစ္စာသိမယ်။ သစ္စာသိချင်ရင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို လေ့လာပါ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားဆိုတာက အကြောင်းနဲ့ အကျိုး။ အကြောင်းကို ပဋိစ္စ၊ အကျိုးကို သမုပ္ပါဒ်။ စာလိုပြောတော့ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်။ မြန်မာလိုပြောတော့ အကြောင်းနဲ့အကျိုး”

✽

“စာပေဆိုတာ ခန္ဓာရဲ့မှတ်တမ်း။ တကယ့်တရားတော်အစစ်က ခန္ဓာမှာ ရှိတာ။ စာပေလေ့လာခြင်းသည် ဆေးညွှန်းဖက်တာနဲ့ တူပါတယ်။ ခန္ဓာကို ဉာဏ်လှည့်၍ ရှုခြင်းသည် ဆေးသောက်တာနဲ့ တူပါတယ်။ အနာနဲ့ဆေး၊ သင့်အောင်ပေး၊ ပျောက်ရေးမခက်ပါဆိုတာလို မှန်ကန်တဲ့နည်းစနစ်နှင့် ဗုဒ္ဓ အလိုတော်ကျ တင်ပြလာတဲ့စာပေနှင့် ဟောပြောချက်များကို လေ့လာမှတ်သား နာယူပြီး ခန္ဓာနဲ့ဟုတ်မဟုတ် တိုက်ကြည့်။ တရားမနာ စာပေမလေ့လာရင် လည်း မျက်ကန်းယုံကြည်ဖြစ်တတ်တယ်”

✽

“ဘုရားကို ကြည်ညိုသည်ဖြစ်စေ၊ မကြည်ညိုသည်ဖြစ်စေ၊ ကိုးကွယ်သည်ဖြစ်စေ၊ မကိုးကွယ်သည်ဖြစ်စေ၊ ကောင်းတာလုပ်ရင် ကောင်းကျိုးရမယ်၊ မကောင်းတာလုပ်ရင် မကောင်းကျိုးရမယ်ဆိုတာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေရဲ့ ယုံကြည်ချက်လို့ မှတ်ပါနော်”

✽

“အသေလွတ်ရာလမ်းကို ပြတတ်လို့ မြတ်စွာဘုရားအား ကိုးကွယ်ပါ၏။ အသေလွတ်ရာ ပို့ဆောင်နိုင်လို့ တရားတော်အား ကိုးကွယ်ပါ၏။ အသေလွတ်ရာ တရားတော်ကို ဆောင်ထားနိုင်လို့ သံဃာတော်အား ကိုးကွယ်ပါ၏”

✽

“ကုလဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ ဘာပြောတာတုန်းလို့ဆိုရင် ရိုးရာဗုဒ္ဓဘာသာ” မိဘက ဗုဒ္ဓဘာသာမို့လို့ သားသမီးက ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်လာရတာ။ ဘုရားဘာလို့ပွင့်လာမှန်းလည်း မသိဘူး။ ဘုရား ဘာတရားဟောမှန်းလည်း မသိဘူး”

✽

“လာဘဆိုတာ လာဘ်လာဘ လို့ချင်တာ။ ဒီဘဝ စီးပွားရေးလေး တက်မလားဆိုပြီးတော့မှ ဘုရားကိုးကွယ်တာတောင်မှ ရွေးကိုးကွယ်တယ်။ ‘ဪ ငါ အသေလွတ်ရာလမ်းကို ပြတတ်လို့ ဘုရားကိုးကွယ်ပါ၏’ ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာက တစ်သောင်းမှာ တစ်ယောက်ရှိဖို့ ခဲယဉ်းတယ်”

✽

“ဘယဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ ဘေးကိုကြောက်လို့ ကိုးကွယ်တာ။ သူက အန္တရာယ်ကင်းဖို့၊ ဘေးရှင်းဖို့၊ အသက်ရှည်ဖို့၊ ကျန်းမာဖို့၊ ဒီလို အတွေးအခေါ် အယူအဆတွေနဲ့ ဘုရားကိုးကွယ်နေတာ”

✽

“သဒ္ဓါမိကဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ သဒ္ဓါတရားကို အရင်းခံတယ်။ သဒ္ဓါတရားဆိုတာက ယုံကြည်ချက်။ ယုံကြည်ချက်ဆိုတဲ့နေရာမှာ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ တစ်- ရတနာမြတ်သုံးပါး၌ ယုံကြည်မှု၊ သိပြီးမှ ယုံကြည်တယ်။ ရမ်းယုံတာ မဟုတ်ဘူး။ ယုံကြည်တာက သဒ္ဓါ၊ သိတာက ပညာ။ သဒ္ဓါမိကဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ ပညာမိကဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်အောင် ကျေးဇူးဆပ်နေတာပါ။ သဘောကျရဲ့လား။”

✽

“အားမငယ်ပါနဲ့။ ကြိုးစားပါ။ တစ်နေကုန် သားရေးသမီးရေး၊ စီးပွားရေး လုပ်ပါ။ မလုပ်ပါနဲ့လို့ မပြောဘူး။ ညရောက်တဲ့အချိန်ကျမှ တစ်ခါတည်းပဲ နှာသီးဖျားမှာ ရုပ်နာမ်ထိသိ၊ ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက်၊ အာနာပါနဲ့ စသည်ဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ ဖြစ်ပျက်ကလေးကို ဉာဏ်ကလေးနဲ့ ရှုလိုက်မယ်ဆိုရင် တစ်နေကုန်လုပ်ထားတဲ့ သားရေးသမီးရေး၊ စီးပွားရေး အကုသိုလ်အကြွေးတွေ ကျေတယ်တဲ့ဗျာ။ သဘောကျရဲ့လား။”

✽

“မြတ်စွာဘုရားလည်း လောကအလည်မှာ ပွင့်ရကျိုးနပ်တယ်ဗျာ။ တို့ကလည်း အဲဒီကျမှ ဗုဒ္ဓဘာသာစစ်စစ် ဖြစ်ပျက်မြင်တဲ့ အချိန်ကျမှ ဖြစ်တယ်လို့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဆုံးဖြတ်ပါ။”

✽

“ဗုဒ္ဓဘာသာငါးမျိုးနှင့် သစ္စာလေးပါးတရားတော်’ စာအုပ်၊ စာမျက်နှာ ၂၇၁ ရှိပြီး ၁၃၆၇ နှစ် (၂၀၀၅) ခုနှစ်တွင် စတင်ထုတ်ဝေပါသည်။ မဟာဂန္ဓာရုံ နာယကချုပ်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကုဏ္ဍလာဘိဝံသ အမှာစာရေးသားချီးမြှင့်သည်။ ပညာမိက အထက်တန်းစား ဗုဒ္ဓဘာသာကောင်းဖြစ်လိုသူများ စာအုပ်အပြည့်အစုံ ရှာဖွေဖတ်ရှုပြီး ကျင့်သုံးလိုက်နာကြပါကုန်။”

သူလိုမိန်းမသား ရှာမှရှား

ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရား၏ တရားဟောစဉ်တိပ်ခွေများထဲမှ ဒုတိယ အကြိမ်မြောက် စာရေးသူကျမ်းစာအုပ်အသွင် စီစဉ်ပူဇော်ခဲ့သော စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ဤ ‘သူလို မိန်းမသား၊ ရှာမှရှား’ တရားတော်၏ ထူးခြားချက်မှာ ဇာတ်နိပါတ်သာဓကမဟုတ်လော ယနေ့မျက်မှောက်ခေတ် လက်တွေ့ဖြစ်ရပ် ဇာတ်လမ်းကို ဟောပြောထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဝိပဿနာတရား၏ စွမ်းအားကို ထူးခြားစွာ သက်သေပြသွားခဲ့သူ သမီးလေး နန်းထက်ထက်အောင်အကြောင်း ဖြစ်ပြီး ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရား၏ လူသိများ ထင်ရှားသော တရားတော်လည်း ဖြစ်သည်။ သမီးလေး နန်းထက်ထက်အောင်၏ ဘဝမှတ်တမ်းဈာပန VCD ခွေရှိသည်။

နန်းထက်ထက်အောင်မှာ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း ကျောက်မဲမြို့ ဦးဇော်နီ ဒေါ်နန်းရွှေအိမ်တို့မှ ၁၂-၄-၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ဖွားမြင်သော သမီးငယ်ဖြစ်၏။ ဉာဏ်ရည်ထက်မြက် ထူးချွန်သည်။ ဆိုကရေးတီး အနုပညာရပ်များတွင် စတုတ္ထ

တန်းမှ သတ္တမတန်းအထိ ထူးထူးခြားခြား စွမ်းရည်ပြသနိုင်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံတော် အဆင့် ပြိုင်ပွဲများမှာ ပြည်နယ်အဆင့်အထိ ရွေးချယ်ခံရသည်။ ကျောက်မဲမြို့ အမှတ် (၁၀) အထက်တန်းကျောင်းတွင် ကျင်းပသော အခမ်းအနားများနှင့် ရှမ်းရိုးရာပွဲတော်၊ နှစ်သစ်ကူးပွဲတော်၊ သင်္ကြန်ပွဲတော်များမှာလည်း ပါဝင်ကပြ ခဲ့သည်။ ခေတ်နှင့်အမီ ကွန်ပျူတာသင်တန်း၊ ဇာတိပန်းတိုး၊ စက်ချုပ်သင်တန်း များ တက်ရောက်ပြီး ကျွမ်းကျင်သည်။ နွေရာသီ ဗုဒ္ဓဘာသာ ယဉ်ကျေးမှု သင်တန်းများ တက်ရောက်ရာမှစတင်၍ ဘာသာရေး လမ်းကြောင်းပေါ်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့၏။

မိုးကုတ်ဝိပဿနာ တရားစခန်းပွဲများတွင် ဓမ္မရံသီဆရာတော်၊ ဆရာမ ကြီး ဒေါ်နန်းသန်းပွင့်တို့၏ အနီးကပ်ကြည့်ရှုစောင့်မမှုဖြင့် မိုးကုတ်ဝိပဿနာ အလုပ်ပေးတရားစခန်းများကို မိခင်နှင့်အတူ သုံးနှစ်ဆက်တိုက် အားထုတ်ခဲ့ သည်။ သာမန်သဘောပေါက်ရုံ နားလည်ရုံမျှမဟုတ်ဘဲ အဆင့်မြင့်ဝိပဿနာ စခန်းအထိ ပေါက်မြောက်အောင် အားထုတ်ခဲ့၏။ မိုးကုတ်ဝိပဿနာ တရား စခန်းဝင်ပြီး သုံးနှစ်ကျော်လေးနှစ်အဝင်မှာ နန်းထက်ထက်အောင် ကံအကြောင်း မကောင်းလှစွာ ပြင်းထန်သော ရောဂါဝေဒနာခံစားရပြီး ဆုံးပါးကွယ်လွန်ခဲ့ ရှာသည်။

နန်းထက်ထက်အောင်၏ ဘဝနေဝင်ချိန် ဖြတ်သန်းပုံမှာ အများတကာ နှင့် ကွဲပြားခြားနားလှသည်။ သတိလုံးဝ မလွတ်သွားခဲ့။ သူ အမှန်တကယ် လောကကြီးထဲကနေ ထွက်ခွာသွားရတော့မှာ သိနေသည်။ မိဘနှစ်ပါးကို လက်အုပ်ချီကန်တော့ပြီး မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တရားတိပ်ခွေများ တစ်ခွေပြီးတစ်ခွေ ဖွင့်ခိုင်းသည်။ ဆရာတော်ကြီး တရားနာရင်း တရားရှုမှတ် ရင်း ဘဝနိဂုံးချုပ်သွားရှာသည်။

နန်းထက်ထက်အောင် ဘဝကူးပြောင်းသွားပုံက ငြိမ်သက်တည်ကြည် လွန်းလှသဖြင့် မည်သူမှ မသိလိုက်ကြ။ ဆရာဝန်က အကြိမ်ကြိမ်စစ်ဆေး အတည်ပြုပေးလိုက်မှသာ အသက်မရှိတော့မှန်း သိကြရသည်။ သာမန်အိပ်စက်

အနားယူနေသည့်ပမာ မျက်နှာကြည်လင်ဝင်းပနေပြီး အသားအရည်များလည်း နီဂိုနေအတိုင်း ဝါဝင်းလှပနေ၏။ အရိုးအဆစ်တွေက ပျော့ပြောင်းနေ၏။ သက်ရှိ ပမာ လက်တွေ၊ ခြေတွေ ကွေးလှိဆန့်လို့ ရနေဆဲ။

ပိုပြီးထူးခြားတာက သမီးလေး နန်းထက်ထက်အောင် ကွယ်လွန်ပြီး နောက် သုံးရက်ကြာသည့်တိုင် အသားအရည်များ မပုပ်သိုး မပျက်စီး မူလ ပကတိအတိုင်း ရှိနေခြင်းပင်။ သမီးလေး ရုပ်ကလာပ်ကို သင်္ချိုင်းသို့ ပို့ဆောင် သင်္ဂြိုဟ်လိုက်ရသော်လည်း နှမြောတသနေကြရဆဲ။ သမီးလေး ကွယ်လွန်တာ ၂၀၀၅ ခု ဩဂုတ်လ ၂၇ ရက်၊ ၁၄ နှစ်သမီးလေးပဲ ရှိသေးသည်။ ကွယ်လွန် ပြီး ရှစ်လအကြာ (၂၇-၄-၂၀၀၆) ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်ခြင်း ရှစ်လပြည့် အထိမ်းအမှတ်မှာ ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရားက ဤ ‘သူလိုမိန်းမသား ရှာမှ ရှား’ တရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဓမ္မရုံသီဆရာတော် ဘုရားက နန်းထက်ထက်အောင်ကို ဓမ္မဒိန္နာ၊ စူဠသုဘဒ္ဒါတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ် ဝိပဿနာတင်၍ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

သူလိုမိန်းမသား ရှာမှရှား တရားတော်တွင် ဆရာတော်ဘုရားက ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်များ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုလုပ်တဲ့အခါ နိဗ္ဗာန်လိုချင်တောင့်တကြ ကြောင်း၊ နိဗ္ဗာန်ရချင်လျှင် သာမန်နဲ့မရနိုင်ဘဲ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် ဝိပဿနာ အလုပ်ကို အားထုတ်ကြရမှာဖြစ်ကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ နိဗ္ဗာန်ရောက် အောင် လျှောက်လှမ်းကြရာတွင် ဒါန၊ သီလဆိုသော ကံလမ်း၊ သမထဆိုသော ဈာန်လမ်း၊ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် ဝိပဿနာဆိုသော ဉာဏ်လမ်းဟု လမ်းသုံးသွယ် ရှိကြောင်း၊ ကံလမ်းက လူ့ပြည် နတ်ပြည်၊ ဈာန်လမ်းက ဗြဟ္မာ့ပြည်သာ ရောက်ရှိပြီး ဉာဏ်လမ်းက လျှောက်မှသာ နိဗ္ဗာန်ရောက်နိုင်သဖြင့် ဉာဏ်လမ်း ကို ရွေးချယ်လျှောက်လှမ်းကြရမှာဖြစ်ကြောင်း လမ်းညွှန်ပြသ သွန်သင်တော်မူ ခဲ့ပါသည်။

ဆရာတော်၏ ဟောပြောချက်များထဲမှ မှတ်သားဖွယ်တချို့ကို ကောက် နှုတ်ဖော်ပြရလျှင်-

“နိဗ္ဗာန်ထိအောင် ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်ထားပြီး မျှော်မှန်းထားရင်တော့ ကံလမ်း၊ ဈာန်လမ်းလောက်နဲ့ ကျေနပ်နေလို့ မရဘူး။ ရှေ့ဆက်တိုးပါဦး။ ဘယ်လိုတိုးရမလဲဆိုတော့ ရုပ်နဲ့နာမ်နဲ့ ကွဲပြားအောင် ကြောင်းကျိုးသိအောင် လုပ်၊ ဖြစ်ပျက်မြင်အောင် ရှု။ အဲဒီအကျင့်မြတ်ကသာ သံသရာဝဋ်က ထွက် မြောက်ကြောင်း၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်းကောင်းလမ်းမှန်ဆိုတာ စိတ်ချ လက်ချ ယုံကြည်လိုက်ကြပါ။ ရုပ်နာမ်ကွဲပြားအောင် ခွဲခြားတဲ့ ခန္ဓာဉာဏ် ရောက် ဝိပဿနာအလုပ်ဆိုတဲ့ ဉာဏ်လမ်းကမှ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်း ကောင်းလမ်းမှန်လို့ စိတ်ချလက်ချ မယုံရဘူးလား။”

“အင်မတန် အရေးကြီးတဲ့ စကားနော်။ သုဘဒ္ဒက သူသိချင်တာတွေ မေးနေပေမဲ့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးမှာ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူခါနီးဆို တော့ ရှည်ရှည်ဝေးဝေး ပြောမနေတော့ဘူး။ ဒီစကားဟာ ကျင့်ဆဲယောဂီတို့ အတွက် အင်မတန်မှ သက်ဆိုင်တဲ့စကား၊ အလွန်အရေးကြီးတဲ့စကား။”

✽

“အရုဏ်တက်ပြီးရင် နေထွက်မယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ်ပြီးရင် မဂ်ဉာဏ် လာမယ်။ ဒါကြောင့် အားလုံးသော ယောဂီများ ဖြစ်ပျက်မြင်ဖို့က လိုရင်းဆို တာ စွဲစွဲမြဲမြဲ နှလုံးထဲ အသည်းထဲအထိ စွဲနေအောင် မှတ်ထားပါ။”

✽

“ဖြစ်ပျက်သာမြင်ပါစေ ယောဂီတို့ရေ၊ ဒီယောကျ်ား မိန်းမ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တ ဝါဆိုတဲ့ အမည်နာမတွေ ပညတ်ချက်တွေဟာ အလုံးစုံ ပျောက်သွားလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် အမျိုးသမီးတွေလည်း ဖြစ်ပျက်မြင်အောင် အားထုတ်မယ်ဆိုရင် နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင်တယ်ဆိုတာ သေသေချာချာ မှတ်ထားကြပါ။”

✽

“နာသီးဖျား ဝင်လေထွက်လေ ထိသိရုပ်နာမ် ဓမ္မဖြစ်ပျက်။ မူလကမ္မ ဌာန်း ရှုနေရင်း ခန္ဓာကိုယ်နေရာအနှံ့ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးမှုလေးတွေ ပေါ်လာရင် ပေါ်ရာကို လှည့်ရှုနေတာကို ကြားထိုးကမ္မဋ္ဌာန်းလို့ခေါ်တယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ထဲ

က ဘယ်နေရာမှ ဖောက်ပြန်မှု ထင်ထင်ရှားရှားမတွေ့ရင် မူလကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပြန်ရှုပါ။ ကြားထိုးပေါ်ရင် ကြားထိုးကိုပဲ ရှုပါ။ ဒီလိုလှည့်ရှုပါ။ သဘောကျ ရဲ့လား။

✽

“တချို့ လူကြီးမိဘတွေ ကြည့်လေ။ ဝါတွင်းဝါပ ဥပုသ်သီတင်း လပြည့်လကွယ် ကျောင်းကန်ဘုရားသွားမလို့ ပြင်ဆင်နေတာကို ကလေးကမြင် တော့ “အဖေတို့ အမေတို့ ဘယ်ကိုသွားမလဲဟင်” ဘုန်းကြီးကျောင်း ဥပုသ် စောင့်သွားမလို့၊ ဒါဆိုအတော်ပဲ သားတို့၊ သမီးတို့လိုက်မယ်” ဘာလိုက်ရမလဲ၊ ကလေးကလေးနေရာနေ၊ သွားသွား နေရာတကာ လိုက်မရှုပ်နဲ့၊ ဘုန်းကြီးရိုက် လိမ့်မယ်တဲ့။ ကဲ ကောင်းကြသေးရဲ့လား၊ ဖြူဝင်းနုနယ်တဲ့ ကလေးတွေရဲ့ နှလုံးသားထဲ ဘုန်းကြီးရိုက်လိမ့်မယ်” ဆိုတဲ့ အရိပ်မည်းကြီး အသိမည်းကြီး တွေက လွမ်းမိုးသွားခဲ့ပြီ။ ဘယ်လောက် ဝမ်းနည်းစရာကောင်းသလဲ”

✽

“ထက်ထက်အောင် သမီးလေးဟာ အသက်အရွယ် ငယ်ပင်ငယ်ငြား သော်လည်း သူ့ရဲ့အတိတ်ဘဝက ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တဲ့ ပါရမီဓာတ်ခံတွေ ဘယ်မျှ ဆိုတာ ဘယ်သူသိနိုင်မလဲ။ ဒါကြောင့် တို့လူကြီးတွေ ကလေးတွေကို သိပ် အထင်မသေးကြပါနဲ့။”

✽

“ထက်ထက် ရှစ်တန်းကျောင်းသူဘဝ သူ့သူငယ်ချင်း မိန်းလေးတွေကို ပြောတဲ့စကား အလကားနေရင် အလကားပဲ၊ အလကားလူဖြစ်မှာပဲ၊ ငါလေ အလကားလူဖြစ်မှာ သိပ်ကြောက်တယ်သိလားတဲ့။ ကိုင်းကြည့်စမ်း၊ ဒီအသိ ဉာဏ် ဒီအတွေးအခေါ်တွေ ဒီကလေးဘယ်ကရသလဲ စဉ်းစားနော်။ တရားနာ ခြင်း၊ တရားနှင့်စပ်သော ဓမ္မစာပေများဖတ်ခြင်းဆိုတဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မရှိ ဘဲနဲ့ အသိဉာဏ်ရင့်ကျက်ခြင်းဆိုတဲ့ အမြတ်အစွန်း ရနိုင်ပါ့မလား”

✽

“အသိပညာ နည်းပါးတဲ့ မိဘတွေကို အသိပညာရှိလာအောင် တိုက်တွန်းပေးရမယ်။ အသိပညာ ရရာရကြောင်း ဆောင်ရွက်ပေးရမယ်။ သစ္စာတရားမနာဘူးသေးတဲ့ မိဘကို သစ္စာတရားနာတတ်အောင် သစ္စာဓမ္မသဘင်ပွဲရှိရာ တရားစခန်းပွဲရှိရာ ဌာနတွေကို လိုက်ပို့ပေးရတယ်။ မျက်လုံးအမြင်မကြည်ရှာတော့တဲ့ မိဘတွေကို ဓမ္မစာပေများ ဖတ်ပြရမယ်။ ဒါမှ မိဘကျေးဇူးဆပ်ရာရောက်တယ်။ မိဘကျေးဇူးတွေ ကျေပွန်ပါတယ်”

✽

“ကြည့်စမ်းလေ၊ ထက်ထက်အောင်တို့ကလည်း သူသိထားတဲ့တရားသူ့အဖေကြီးကို သိစေချင်တော့ ‘ဖေဖေ သမီးနဲ့လိုက်ပြီးတော့ တရားနာနော်’ ဆိုပြီးတော့ အဖေကို တရားနဲ့ကျေးဇူးဆပ်တယ်။ အဖေ အမေကို သဒ္ဓါတရားရှိအောင် သီလရှိအောင် စာဂရှိအောင်၊ အသိပညာရှိအောင် ကျေးဇူးဆပ်တာမို့လို့ အကောင်းဆုံးနည်းနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်တာလို့ မှတ်ရမယ်နော်။

✽

ထက်ထက်အောင် သမီးလေးဆုံးပါးခါနီး အဖေအမေက ဆေးခွက်ကလေးကိုင်လို့ စောင့်နေရတဲ့ အချိန်တောင်မှလေ။ ဖေဖေ သမီးအတွက် မပူနဲ့နော်၊ သမီးမှာ သူတော်ကောင်းတရားတွေရှိတယ်။ မိုးကုတ်ဆရာတော် ဓမ္မရံသီဆရာတော်တွေ ဟောထားတဲ့ တရားတွေရှိတယ်။ ဖေဖေ မေမေ သမီးကိုချစ်ရင် ဒီခန္ဓာဉာဏ်ရောက် ဝိပဿနာအလုပ်တွေကို ဆက်လက်ကြိုးစားပြီး အားထုတ်သွားပါနော်” လို့ မှာသွားရှာတဲ့ သူတော်ကောင်း သမီးလိမ္မာလေး ဟုတ်လား။

✽

“အခုကြည့်၊ ထက်ထက်အောင်လေး လှော်ရင်းနစ်ရတော့မယ်။ လုံထမ်းတာကို မြင်ရပေမယ့် ကံထမ်းတာကို မမြင်ရဘူးဆိုတဲ့အတိုင်း ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ ဒီလိုရောဂါဝေဒနာတွေ နှိပ်စက်ခံရပြီးသေမယ်လို့ ဘယ်သူထင်မတုန်း။ ဪ ဒါကြောင့် အခုတရားပွဲထဲမှာပါတဲ့ သားငယ်သမီးငယ် ညီငယ်

နှမငယ်များနှင့်တကွ အားလုံးသော ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့
 “ငါတို့ ငယ်ပါသေးတယ်ဆိုပြီး ပေါ့ပျက်ပျက်မနေလိုက်ကြနဲ့” နော်။ ထက်
 ထက်အောင်ရဲ့ခန္ဓာက သက်သေပြနေပြီ။

✽

“သေခါနီး ထက်ထက်အောင် ဘာတွေလုပ်သွားသလဲ မိဘကိုတောင်း
 ပန်တယ်။ တရားအားထုတ်ဖို့ တိုက်တွန်းတယ်။ သေခါနီး သူ့ဘယ်တရားနာရ
 မယ်ဆိုတာ သူ့ဟာသူသိတယ်။ သေချာစွာ ရွေးချယ်စိစစ်တယ်။ တည်တည်
 ငြိမ်ငြိမ်နဲ့ သေခြင်းတရားကို တရားနဲ့အညီ ရဲဝံ့စွာရင်ဆိုင်တယ်။ ဘယ်လောက်
 အတုယူဖို့ ကောင်းသလဲ သတိထားကြပါနော်”

✽

“တရားတော်ရဲ့ကျေးဇူးဟာ ကြီးမားလိုက်တာ။ သမီးလေးသေပြီး ၃
 ရက်မြောက်တဲ့အချိန် ခေါင်းထဲသွင်းမယ်လို့ မ,လိုက်တဲ့အချိန် ခန္ဓာကိုယ်က
 နူးညံ့ပျော့ပြောင်းနေတဲ့အပြင် အေးမနေဘဲ နွေးနေတယ်။ အပုပ်နဲ့ လုံးဝမရှိ
 ဘဲ အိပ်ပျော်နေသလိုပဲ။ မိဘနှင့်တကွအားလုံးက သေတယ်ဆိုတာ မယုံကြည်
 နိုင်ဘဲ မျောနေတာနေမှာပါဆိုပြီး အကြိမ်ကြိမ် ဆရာဝန်ကြီးများနဲ့ စစ်ခဲ့ကြပါ
 သေးတယ်။ ဒါပေမယ့် အဖြေကတော့ သေတာပါပဲ။ ဆရာဝန်ကြီးများက
 တောင် ပြောလိုက်ပါသေးတယ်။ ဒီသမီးလေး တော်တော်တရားအားထုတ်
 သွားတယ်ထင်တယ်။ ဒါတရားရဲ့သဘောပါ”တဲ့။

✽

ခန္ဓာဉာဏ်ရောက်ဒိဋ္ဌိပျောက် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သင်တန်းတရားတော်

ဤကျမ်းစာမှာ မိုးကုတ်မြို့ ဓမ္မရံသီရိပိဿာ ဆရာတော်ဘုရား ရန်ကုန်မြို့ အမှတ် (၈၂) နတ်မောက်လမ်း၊ မိုးကုတ်ဝိပဿနာ တရားစဉ်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်ပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ်ကြီးတွင် (၅.၇.၂၀၀၇) မှ (၁၄.၇.၂၀၀၇) အထိ (၁၀) ရက်တိုင်တိုင် သင်တန်းပေးဟောကြားတော်မူခဲ့သောတရားတော်များကို စုစည်းထုတ်ဝေထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဓမ္မရံသီဆရာတော်ဘုရားသည် ပရိယတ္တိအကျော်အမော် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး ပဋိပတ္တိအကျော်အမော် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးတည်းဟူသော နေတစ်ဆူ လတစ်ပါး ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးများမှ မြစ်ဖျားခံလာခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ပီသစွာ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သာသနာတော်ပြုပြင်ရေးစိတ်ဓာတ်၊ မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ လူသားအားလုံးတွင် သံသရာအဆက်ဆက်က စွဲကပ်လာခဲ့သော မှားယွင်းသည့် ဒိဋ္ဌိအယူအစွဲကို အမြစ်ပြုတ်အောင် ဖြုတ်ပေးလိုသော စိတ်ဓာတ်ကောင်းများကို အမွေခံရရှိခဲ့ပါသည်။ သာသနာတော် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင် ပြုပြင်ရေးနှင့် ဒိဋ္ဌိအယူအစွဲပြုတ်ရေးအတွက် ဆရာတော်ကြီးများထံမှ လက်ဆင့်ကမ်းတာဝန်ထမ်းဆောင်သည့်အနေဖြင့် ထက်သန်ပြင်းပြ အားကောင်းသော စေတနာ မေတ္တာ ဆန္ဒ ဝီရိယဓာတ်တို့ဖြင့် တိုက်ဖျက်ကြိုးပမ်းစွမ်းဆောင် ဟောပြောတော်မူလျက် ရှိနေပါသည်။

ဤ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် ဒိဋ္ဌိပျောက် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သင်တန်း တရားတော်မှာ တရားတော်အမည်နှင့် လိုက်လျော်ညီထွေစွာ ဒိဋ္ဌိပြုတ်ရေးကို အလေးပေးဟောကြားတော်မူထားပါ၏။ လောကီလူသားတို့မှာ ဝမ်းတစ်ထွာအတွက် စီးပွားဥစ္စာ ဖြည့်တင်းရှာဖွေနေကြရင်းဖြင့် တံခွန်ကုက္ကား မလေးပွားနှင့် ဟိုဘုံ ဒီဘဝ ဆုတောင်းရှည်နေကြသော ကိစ္စ၊ ဓာတ်ရိုက်ဓာတ်ဆင်တွေ လုပ်ကြ၊

ဂြိုဟ်ပြေနံပြေဘုရားကိုးကွယ်ကြ၊ အင်းအိုင်အလှဲ့ လက်ဖွဲ့တွေဆောင်ကြ၊ ယတြာတွေချေကြ၊ ဘိုးတော်ဘွားတော် ၃၇ မင်းနတ်များက ကယ်မစောင့်ရှောက်ဖြင့် အားကိုးရာ မှားနေခဲ့ကြပါသည်။ လှူရေ၊ တန်ရေမှာလည်း ဆိုင်းဝိုင်းမဏ္ဍပ် ဘိသိက်အငြိမ့် အပျော်အပါး စားပွဲသောက်ပွဲများဖြင့် ပကာသနအကြွားအဝါ လွမ်းမိုးပြီး လုပ်ဆောင်နေခဲ့ကြပါသည်။

ထိုသို့သော အယူအဆ အပြုအမူ အမှားများကို ဓမ္မရံသီ ဆရာတော်ဘုရားက ပါဠိတော်သာဓက လက်တွေ့သဘာဝယုတ္တိများဖြင့် ခိုင်လုံစွာထောက်ပြလျက် အပြင်းအထန် ချေဖျက်တားမြစ် ဆုံးမတော်မူထားပါသည်။ ‘ဒိဋ္ဌိမပြုတ်ဘဲ လုပ်က နိဗ္ဗာန်မရနိုင်’ ဟူသော ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဩဝါဒတော်ကို အလေးအနက် ဂရုပြုဖော်ညွှန်းပြသတော်မူထားပါသည်။

ရန်ကုန်မြို့ မိုးကုတ်ဝိပဿနာတရားစဉ်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ် ပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ်ကြီးတွင် ဝါတွင်းကာလ ဟောကြားသော တရားတော်ဖြစ်၍ မိုးကုတ်ဝိပဿနာဓမ္မကထိက သင်တန်းတက်ရင်း အဖွဲ့ချုပ်ကြီးမှာ လာရောက်ဝါကပ်သင်ယူကြသော ရဟန်းတော်များအတွက် အထူးဦးစားပေး သင်ပြရင်း ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဓမ္မကထိကများ ဟောရေးပြောရေး ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်စေဖို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟောမည်ဆိုလျှင် ခန္ဓာကိုယ်ဟော လိုသလောက် ပွိုင့်ပါဠိလေးတွေ ကောက်ထား၊ သဿုတို့အမှားကို သိအောင်လည်းပြော ပေါ့ပျက်ပျက် ဖြစ်နေတာပေါ်လွင်အောင်ပြော စသည်ဖြင့် ကျနု်ပ်ပြင်စွာ နည်းလမ်းပေး ဟောပြထား၍ မိုးကုတ်ဝိပဿနာ ဓမ္မကထိကအရှင်မြတ်တိုင်း လက်စွဲပြုထားရမည့် ကျမ်းစာဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်၏ ဟောပြောချက်များထဲမှ မှတ်သားဖွယ်ရာ တချို့ကို ကောက်နှုတ်ဖော်ပြပေးပါမည်။

“ခန္ဓာဉာဏ်ရောက်အလုပ်ကို လုပ်နေတယ်ဆိုတာ ပါရမီမြောက်တဲ့ အလုပ်ကို လုပ်နေတာ။ ပါရမီဖြည့်နေတာ၊ ဒါကြောင့် ပါရမီဆိုတာ မြင့်မြတ် သူတို့ရဲ့အလုပ်”

✽

“ဝိပဿနာအလုပ်ဆိုတာ ဘာလုပ်တာလဲ- မေးရင် ပုထုဇဉ်နယ်မှ အရိယာနယ်သို့ တက်လှမ်းတဲ့အလုပ်လို့မှတ်ပါ။ ဘာဖြစ်လို့ ပုထုဇဉ်နယ်ကနေ အရိယာနယ်သို့ တက်လှမ်းနေရတာလဲ- ဆိုရင် ပုထုဇဉ်တို့ရဲ့ သေခြင်းသည် ဂတိမမြဲလို့ အရိယာတို့ရဲ့ သေခြင်းသည် ဂတိမြဲလို့”

✽

“ခန္ဓာဉာဏ်မရောက် သစ္စာမသိလို့ကတော့ ဘုရားတွေရွေးလို့ကို မပြီး နိုင်ဘူး။ မြန်မာနိုင်ငံ တန်ခိုးကြီးဘုရားမှန်သမျှ လှည့်ပြီးတော့ ဖူးတော့မှ ‘ဘုရားဖူးသွားကြစို့ဟေ့’ တဲ့။ အိမ်ကဘုရား မျက်နှာငယ်နေတာ ‘ငါ့ကို ဘုရားများမှတ်ကြရဲ့လားမသိဘူး’ ပေါ့လေ။ တစ်နိုင်ငံလုံး ဘုရားကျတော့ ရွှေချချင်တာ၊ ကိုယ့်အိမ်က ဘုရားကျတော့ ရေသပ္ပာယ်ဖို့ သတိမရဘူး။ ဟုတ်ရော ဟုတ်ရဲ့လား။ ဘာဖြစ်လို့ ဟိုဘုရားကျတော့ ရွှေသင်္ကန်းကပ်တာ ကဲ မေးတော့ ဟိုဘုရားက တန်ခိုးကြီးတယ်။ ဆုတောင်းပြည့်တယ်တဲ့။ တန်ခိုးမကြီးတဲ့ဘုရားများ ရှိသေးရဲ့လား။ ဒါကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ခဏ ခဏပြောတယ်။ ခင်ဗျားတို့ တော်တော် ရူးတာပဲတဲ့။ တို့ဒကာကြွယ် တို့ ဒကာလှဘော်တို့ တော်တော်ရူးတာပဲတဲ့။

✽

“လူပြော သူပြောနဲ့ သူလည်း သံသရာကလွတ်၊ ကိုယ်လည်း သံသရာ က လွတ်။ သံသရာ ဘာပြောမှန်းလည်း မသိဘူး။ သံသရာရဲ့ ဆိုးဝါးပုံ၊ ယုတ်မာပုံ စသည်အားဖြင့် ဘာတစ်ခုမှမသိဘဲနဲ့ သံသရာက လွတ်ချင်တယ် ဆိုတာနော်။ ကျေးဇူးရှင်ကြီးက ပြောတယ်။ “ဒကာကြွယ် သံသရာအကြောင်း နားမလည်ဘဲနဲ့ သံသရာက လွတ်ချင်တယ်ဆိုတာ သူပြော လူပြော လွတ်ချင်

တယ်လို့သာမှတ်။ တကယ် ရင်ထဲအသည်းထဲက တကယ်လွတ်ချင်တာ မဟုတ်ဘူး ဒကာကြွယ်” တဲ့။

✽

“အရှင်ဘုရားများ တရားဟောတယ်ဆိုတာ ရွှင်လည်းရွှင်ရမယ်။ မှတ်လည်း မှတ်မိရမယ်။ သဘာဝလည်း ကျရမယ်။ ရွှင်ပြီးတော့မှ မှတ်ကို မှတ်မိနေရမယ်။ မှားတာလည်း သိ၊ မှန်တာလည်း သိ။ လိုတာလည်း သိ၊ ပိုတာလည်း သိ။ အဲဒီလို နားလည်နေအောင်ကို ကျေးဇူးဆပ်ရမယ်။ ကိုယ်တတ်တာချည်း စွတ်ပြောမနေနဲ့။ သူတို့နားလည်အောင်ပဲ ဦးစားပေးရမယ်။ ဟောတဲ့နေရာမှာနော်”

✽

“ခန္ဓာငြိမ်း နိဗ္ဗာန်၊ သံသရာငြိမ်း နိဗ္ဗာန်၊ ဒုက္ခသိမ်း နိဗ္ဗာန်၊ ဖြစ်ပျက်ဆုံး နိဗ္ဗာန်။ ဒီစကားအားလုံးသည် ခန္ဓာကိုအခြေခံပြီး ပြောသွားတဲ့ စကားလုံးတွေချည်းပဲ မှတ်ပါ။ ခန္ဓာချုပ်နိဗ္ဗာန်ဆိုတော့ ခန္ဓာက သုဂတိခန္ဓာ၊ ဒုဂ္ဂတိခန္ဓာ နှစ်မျိုးရှိတဲ့အထဲမှာ တို့အရေးအကြီးဆုံး ဘယ်ခန္ဓာချုပ်ငြိမ်းအောင် အရင်လုပ်ရမလဲ။ ဒုဂ္ဂတိခန္ဓာချုပ်ငြိမ်းအောင် အရင်လုပ်ရမယ် ဆိုလိုတာက အရပ်သုံးစကားနဲ့ပြောရရင် နောက်ထပ်အပါယ်လေးဘုံမကျအောင် ငရဲတိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသူရကာယ်မကျအောင် လုပ်ရမှာ။ သုဂတိခန္ဓာရရင် အခွင့်အရေးတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဒုဂ္ဂတိခန္ဓာရရင် အခွင့်အရေးတွေ ဆုံးရှုံးသွားပြီ။

✽

“အတိတ်တုန်းက ယောဂီတို့၊ ဘုန်းကြီးတို့ ဗြဟ္မစိုရ်တရား လက်ကိုင်ထား ပွားများခဲ့တာက အကြောင်းတရား။ ဒီဘဝမှာ သူတော်ကောင်းတရားကို ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ဉာဏ်ထက်ထက်မြက်မြက် တည်တည်တံ့တံ့နဲ့ တန်ခိုးရှိန်စော် အာနုဘော်ကြီးမားနေတာက အကျိုးတရား။ မှတ်ထား။ အာဏာရှင်ဖြစ်လာတာပဲဖြစ်ဖြစ်။ ရာထူးကြီးလာတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အကြီးအကဲ ဖြစ်လာတာပဲဖြစ်ဖြစ်။ အလိုလိုဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး။ ဣဿမစ္ဆရိယ သွားမဖြစ်နဲ့။

သူ့အတိတ်က အကြောင်းတရားရှိတယ်ဗျ။ အတိတ်က အကြောင်းတရား မရှိရင် ဒီဘဝ ဘာပဲလုပ်လုပ် မဖြစ်ဘူးဗျ။ အတိတ်က အကြောင်းတရားရှိ ခဲ့လို့ အကြီးအကဲဖြစ်ရတယ်။ သြဇာအာဏာညောင်းရတယ်။ ဒါက အတိတ် အကြောင်းတရားလေ”

*

“ကံဉာဏ်ဝီရိယ အကြောင်းသုံးပါးကို ပယ်နေကြတာနော်။ ဘုရားက အကြောင်းတရားသုံးပါးကို သေချာဟောထားတယ်။ ကံ ဉာဏ် ဝီရိယ ပြော နေရက်သားနဲ့ လာဘမုနိလေးမှ ဖလ်ပန်းချောင်မှ၊ ဆင်ခံဘုရားမှ၊ မြင်းခံဘုရား မှ။ ဒီဘုရားကို ကိုးကွယ်တဲ့ ခရစ်ယာန်တွေ ဘာလို့စီးပွားဖြစ်နေတာလဲ။ တို့ဘုရားကို နာမည်မဖျက်နဲ့။ တို့ဘုရားက ‘ငါ့ကို ကိုးကွယ်ရင် မင်းတို့ လာဘ်လာဘပေါလိမ့်မယ်’ လို့ ပိဋကသုံးပုံလိုက်ကြည့်ပါ။ တစ်ခွန်းမှ မပြော ခဲ့ပါဘူး”

*

“ပုဏ္ဏနဲ့ သေနိယက ‘အရှင်ဘုရားတပည့်ဟော်တို့ကို နိဗ္ဗာန်ရောက် ကြောင်း တရားလေး ဟောပေးပါဦးဘုရား’ ဆိုတော့ ‘ငါ မင်းတို့ကို နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း တိုက်ရိုက်မဟောနိုင်ဘူး။ မင်းတို့က မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တန်းလန်းရှိတဲ့သူတွေကို ငါ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားမဟောနိုင်ဘူး’ တဲ့။ အခု ယောဂီတို့လည်း ဘုရားနဲ့တွေ့ရင် ‘မင်းတို့အိမ်က ဓာတ်အုန်းကြီး တန်းလန်းနဲ့မို့ ငါနိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားမဟောနိုင်ဘူးကွ’ လို့ ပြောမှာ။ ယောဂီတို့အိမ်က ဟိုထောင့် ဒီထောင့်၊ အနီစ အပြာစ တန်းလန်းကြီးနဲ့ ဓာတ်အုန်းနတ်အုန်း တန်းလန်းကြီးနဲ့ မရှိမသေ ဒူးထောင်ပေါင်ကားကြီးတွေ အိမ်ပေါ်တင်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့တွေ့ရင် ပြောမှာပဲ။

*

“သူများရဲ့ဆုတောင်းလေး လိုက်ပြီးတော့မှ တောင်းတဲ့သူတွေ ရိုးရာအရ တောင်းနေကြတာနော်။ ရှေ့ကလူတွေက ဒီလိုတောင်းလို့ နောက်ကလူတွေက

လည်း ဒီလိုပဲ တောင်းတာ၊ တကယ်တမ်းသိပြီးတော့မှ ဆုတောင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က အင်မတန် နည်းတယ် ရှားတယ်။ ပြီးတော့ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခကို အမှန်အကန် ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် သိထားကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့လည်း ‘ကောင်းနေလို့ ဘာမှဖြစ်မလာပါဘူး။ လက်တွေ့ကျင့်ယူရမှာပါလား’ လို့ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိထား ကြတော့ အနှစ်ကို သိနေတဲ့အတွက် ဆုတောင်းတာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ နည်း လာတယ်လို့ မှတ်ရမယ်နော်။ အဲဒီတော့ ဆုတောင်းတွေရှည်တာ ဘာကြောင့် လဲလို့မေးရင်း အနှစ်ကိုမတွေ့သေးလို့မှတ်ပါ။

*

“ယောဂီတို့ အထက်တန်းကျတဲ့ တရားတွေနာဖူးတယ်။ အထက်တန်း ကျတဲ့ ဧကရာဇ်ဆိုတဲ့လူက လှေကားထစ်ကို ပြန်မဆင်းချင်နဲ့။ အမြတ်ဆုံး သစ္စာတရားကို နာရင် နတ်ကတော်နား မသွားနဲ့တော့။ ‘ဖြူစင်သောလက်သည် အရာရာကို မကိုင်ပါနဲ့’ တဲ့။ သစ္စာဉာဏ်၊ ကတဉာဏ် ဆရာတော်ကြီးပြောတဲ့ ဟာ သွားကြည့်။ ဒီအတိုင်းပဲ”

*

“ယောဂီတို့ဘုန်းကြီး နေနေရတာက မီးကြားထဲမှာ ဆိုလိုတာက ဘုန်း ကြီးတို့ ယောဂီတို့ရဲ့ခန္ဓာက မီးကျိုးတွင်းကြီးနဲ့တူတယ်။ ဒီခန္ဓာကို မှီပြီးမှ ဖြစ်ပျက်ကိုသိတဲ့ဉာဏ်က သစ္စာကြာပန်းလေးနဲ့ တူတယ်။ ဒီတော့ မီးကျိုးကို မှီပြီးတော့မှ ကြာပွင့်တွေပွင့်ရတာ။ ဒီခန္ဓာကို မှီပြီးတော့မှ သစ္စာတွေသိရတာ။ ဒါကြောင့် ဓမ္မပဒ ပုပ္ဖဝဂ်မှာကြည့်ပါ။ ကြာပန်းတွေ ပွင့်တယ်ဆိုတာ ရွံ့နွံထဲ မှာဖြစ်ရတာပဲ။ သစ္စာဉာဏ်ရတယ်ဆိုတာ ခန္ဓာကို မှီပြီးရတာပဲ”

*

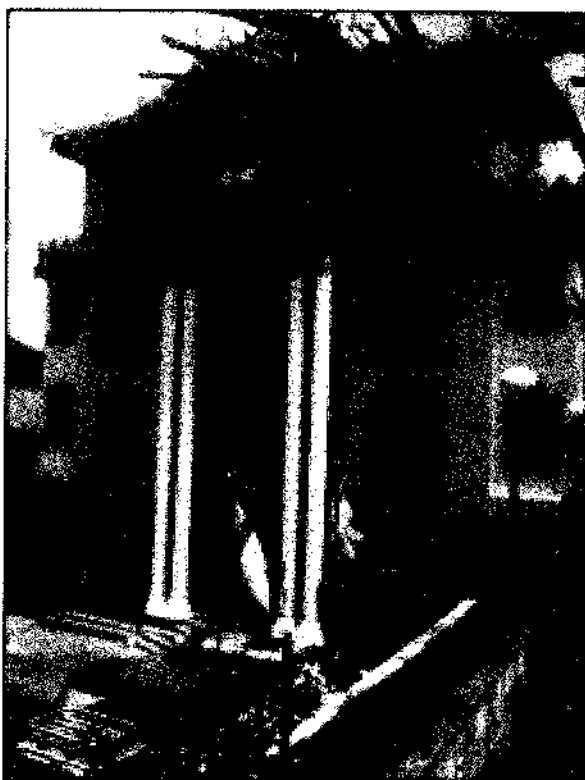
“ကလေးတွေကိုလည်း လိမ္မာစေချင်တယ်။ လူကြီးတွေကိုလည်း ငြိမ်း ချမ်းစေချင်တယ်။ အိမ်နောက်လုံတော့ အိမ်ရှေ့ချမ်းသာတာပေါ့။ အိမ်နောက်ပူ ရင် အိမ်ရှေ့မချမ်းသာဘူးတဲ့။ သားသမီးစိတ်မချရရင် မိဘက ဘယ်လိုလုပ် တရားအားထုတ်မလဲ။ သားသမီးတွေ လိမ္မာတော့ မိဘတွေ အေးအေးချမ်းချမ်း

လွတ်လွတ်လပ်လပ် စိတ်ချလက်ချ အားထုတ်တော့ မြန်မြန်ဆန်ဆန် သံသယ
ကင်းကင်းနဲ့ အားထုတ်တော့ သောတာပန် မြန်မြန်တည်တာပေါ့ဗျာ”

✱

“နိဗ္ဗာန်ကို လိုချင်ရင် အမှားကိုလည်း သိရမယ်။ အမှန်ကိုလည်း သိ
ရမယ်။ အမှားအမှန်နှစ်ခုကို ဝေဖန်ပိုင်းခြားသိတာသည် ဉာဏ်ကသိတာ။
အဲဒီဉာဏ်ရရှိအတွက် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို အခြေခံရတယ်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရား
မနာဘဲနဲ့ အမှားအမှန်မသိဘူး”

✱

ရှင်တော်မြတ်ဗုဒ္ဓအလိုတော်ကျ လောကီလောကုတ္တရာ အသုံးချပညာ ကြီးပွားကြောင်းရာ မင်္ဂလာ

ဤစာအုပ်ပါ တရားတော်များကို ဓမ္မရံသီဆရာတော်ဘုရားသည် တစ်နေ့ သုံးကြိမ်ဖြင့် (၁၀) ရက်တိတိ တရားပွဲပေါင်းပြုသခဲ့ခြင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကျင်းပသောရက်စွဲမှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ် ဇွန်လ (၂၄) ရက်မှ စတင်ကျင်းပခြင်းဖြစ်၍ ကျင်းပရာနေရာဒေသမှာ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ လားရှိုးမြို့၊ မိုးကုတ်ဝိပဿနာတရားစဉ်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်ပြ နံပွားရေးအဖွဲ့ခွဲ အမှတ် (၁၉၆) မင်္ဂလာမဂ္ဂင်ဓမ္မဗိမာန်တော်ကြီးအတွင်း၌ ကျင်းပပြုလုပ်သော ပဉ္စမအကြိမ်မြောက် မိုးကုတ်ဝိပဿနာ သစ္စာဓမ္မသဘင် နေ့ညအလုပ်သင်အလုပ်ပေး အချိန်ပိုင်း အထူးတရားစခန်းပွဲကြီးတွင် ဟောကြားတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကြီးပွားကြောင်းရာ မင်္ဂလာဆိုသည့်အတိုင်း ၃၈ ဖြာမင်္ဂလာတရားတော်ကြီးကို မင်္ဂလာသုတ်တော်ကြီးနှင့်တကွ နိဒါနဝဂ္ဂ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသံယုတ်၊ သစ္စသံယုတ်၊ ခန္ဓာဝဂ္ဂ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊ မဟာသတိပဋ္ဌာန၊ မဟာနိဒါနသုတ်ပါဠိတော်များကို အခြေခံလျက် ဟောကြားထားပါသည်။ မင်္ဂလာတရား ၃၈ ပါးကို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် သစ္စာလေးပါးတရားတော်များ ယှဉ်စပ်လျက် လက်တွေ့အကျိုးရှိအောင် ကျင့်သုံးပုံများကို အသေးစိတ်ဟောပြတော်မူပါသည်။ လောကီ လောကုတ္တရာကြီးပွားချမ်းသာကြောင်း နည်းလမ်းများကို ရှင်တော်မြတ်ဗုဒ္ဓအလိုကျ လက်တွေ့ကျင့်ကြံ အသုံးချလိုရအောင် ဟောပြထား၍ ‘ရှင်တော်မြတ်ဗုဒ္ဓအလိုကျ လောကီလောကုတ္တရာ အသုံးချပညာ ကြီးပွားကြောင်းရာ မင်္ဂလာ’ ဟု ရှည်လျားပြည့်စုံစွာ အမည်ပေးခဲ့ပါသည်။

တရားပွဲပေါင်း ၃၀ ဟောကြားထားသော တိပ်ခွေများကို စာမူကြမ်းအဖြစ် ကူးယူပေးကြသော ဓမ္မရံသီလူငယ်မောင်မယ်များ၊ သဒ္ဓါဝီရိယစေတနာ အင်အားများကို မှတ်တမ်းတင်ရသလို ကူးယူထွက်ရှိလာသော စာမူကြမ်းကြီးမှာလည်း အလွန်တရာ များပြားလှပါသည်။ ကျမ်းစာအုပ်အသွင် တင်ဆက်ရာ

၌ ဆရာတော်ဘုရားဟောကြားသည့် မူရင်းအတိုင်း ရိုက်နှိပ်လျှင် စာမျက်နှာ ထောင်နှင့်ချီရှိပြီး စာအုပ်အတွဲပေါင်းများစွာ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေရပါလိမ့်မည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ဟောတရားအတိုင်း မတင်ဆက်တော့ဘဲ ဆရာတော် ယောဂီ များနှင့် အမေးအဖြေများ၊ တူညီနေသော တရားပွဲအဖွင့်စကားများကို ချန်လှပ် ကာ စကားပြေအသွင်ပြောင်း၍ စာရေးသူ တင်ဆက်ပေးခဲ့ပါသည်။ သို့တိုင် စာမျက်နှာငါးရာ (၅၀၀) ကျော်ရှိနေသဖြင့် သုံးတွဲခွဲ၍ ထုတ်ဝေရန် စီစဉ်ခဲ့ရ ပြီး နောက်ပိုင်းကျမှ သုံးတွဲလုံးပေါင်း၍ တစ်တွဲတည်းဖြစ်အောင် ထုတ်ဝေခဲ့ပါ သည်။ ဆရာတော်၏ မူရင်းအဘော်အတိအကျ တရားအရသာမပျက် ရရှိခံစား နိုင်အောင်လည်း သတိဝီရိယကြီးစွာထား၍ ရေးသားတင်ဆက်ပေးခဲ့ပါ၏။

‘ကြီးပွားကြောင်းရာ မင်္ဂလာ’ စာအုပ်တွင် ဓမ္မရံသီဆရာတော်ဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ‘အာသီသဝဏ္ဏနာရည်ညွှန်းလွှာ’ ကို ရေးသားပေးတော်မူခဲ့ ပါသည်။ စာရှုသူတို့ မှတ်သားအသိအမြင်ပွားနိုင်ဖို့ ကောက်နှုတ်တင်ဆက်ပေး ပါမည်။

“ဗုဒ္ဓေါလောကေသမုပ္ပန္နော ဟိတာယသဗ္ဗပါဏိနံ” အစချီသော ဂါထာ တော်မြတ်များနှင့်အညီ ရတနာသုံးဆူ ပေါ်ထွန်းတော်မူလာခြင်းသည် လောက သုံးပါး၊ သတ္တဝါအများ အကျိုးစီးပွားရှိဖို့သာ ဖြစ်ပါသည်။

ရှင်တော်မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ငါကောင်းစားရေးဝါဒကို စွန့်လွှတ်လျက် အမြတ် ဆုံးနှလုံးသား ရှိတော်မူပါ၏။ သတ္တဝါအနန္တ၏။ ပူဇော်ချီးကျူးမှုကို ခံယူလို၍ ပွင့်တော်မူလာခြင်း မဟုတ်ပါ။ သတ္တဝါအများ လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာ ကောင်းကျိုး သည်ပိုးရွက်ဆောင်တော်မူပါသည်။ လောကကြီးအတွက် အလုပ် လုပ်ဖို့ရာ ပွင့်တော်မူလာခြင်းပါ။

လောကီလောကုတ္တရာ အောင်မြင်ကြောင်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကိုယ် ပိုင်ဉာဏ်ရှိဖို့ လိုသည်။ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးလိုစိတ် ရှိရမည်။ ‘စိတ်ဓာတ်ခိုင်မာ၊ ပညာပြည့်ဝ၊ နှလုံးလှ’ ရမည်။ ‘မိမိသူတပါးအကျိုးများ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း ရှိရမည်’ ဤသို့သော အရည်အချင်းပြည့် သားကောင်းရတနာများ ပေါ်ထွန်း

လာစေဖို့ ရှင်တော်မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ၄၅ ဝါကာလပတ်လုံး မြတ်ဓမ္မဒေသနာများကို နေ့မနားညမနား ဟောဖော်ညွှန်ကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဂုဏ်၊ လာဘ်၊ ပရိသတ် တိုးတက်များပြားရန် ရည်ရွယ်တော်မမူ’ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်မဖက် ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်သက်သက်ဖြင့် လမ်းညွှန်ဟောကြားတော်မူခဲ့ခြင်းပါ။

ရှင်တော်မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ နည်းပေးလမ်းပြ ဓမ္မဒေသနာများသည် အသိဉာဏ်ရှိသူ၊ လောကကောင်းကျိုး ဆောင်ရွက်လိုသူတို့၏ နှလုံးသားဝယ် တည်ရှိနေဖို့ လိုပါသည်။ သူတို့ထံမှောက် ရောက်ရှိပုံနှံ့အောင် အဖွဲ့အစည်းကို တည်ထောင်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရှင်တော်မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ တပည့်သားသံဃာတော်အရှင်မြတ်များကို အကိုးကွယ် အခွင့်ထူးခံ လူသားတစ်ရပ်အဖြစ် ရည်ရွယ်တော်မမူခဲ့ပါ။

“လောကအလယ် ရတနာမြတ်သုံးပါး ပေါ်ထွန်းတည်တံ့နေရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ ရတနာမြတ်သုံးပါး၏ ကျေးဇူးတရားတို့ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာ သိနိုင်စေဖို့ လူမျိုးဘာသာအရွယ်မရွေး ရှင်တော်မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ လမ်းညွှန်ချက်များကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် ဘဝအနှစ်သာရပြည့်ဝအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် မြတ်သောနှလုံးသားပိုင်ရှင်များ ပေါ်ထွန်းနိုင်စေဖို့ မျှော်ကိုးမှန်းထားလျက် ဤကျမ်းစာကို ဖော်ညွှန်းပြသ ရေးသားစီရင်လိုက်ပါသည်။” စသည်ဖြင့် အာသီသ ညွှန်းဆိုတော်မူခဲ့ပါ၏။

မိုးကုတ်ဝိပဿနာ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် တရားတော်များကို အခြေခံလျက် ကလေးသူငယ်ကအစ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မှန်သမျှ နားရည်ဝနေသော မင်္ဂလာတရားတော် ၃၈ ပါးကို လောကီဘက်မှာရော လောကုတ္တရာဘက်မှာပါ လက်တွေ့အသုံးချနိုင်အောင် ရှင်းလင်းစွာ ဟောပြောတော်မူထားပါသည်။ စာသားအချို့ကို အမြည်းသဘောဖြင့် အနည်းငယ် ကောက်နှုတ်တင်ဆက်ပါမည်။

သတ္တဝါတွေရဲ့ ပုထုဇဉ်စရိုက်က တစ်ယောက်တည်းနေရင် စိတ်အားငယ်တတ်သတဲ့။ စိတ်အားငယ်တာ ပြောပျောက်အောင်လို့ ကိုယ့်ကို ခွန်အားပေးမည့်၊

တွန်းအားပေးမည်။ ရဲစွမ်းသတ္တိတွေ ပေးနိုင်မယ်လို့ယူဆရတဲ့ အရာဝတ္ထုကြီးတွေကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပြီးတော့ လာခဲ့ကြပါတယ်။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ကိုးကွယ်မှုဘက်ကနေ စတင်ဖြစ်ပေါ်လာသလဲမေးရင် အားကိုးရာရှာရာကနေ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်လို့ ပြောရမယ်။ ဘာအတွက် အားကိုးတာလဲ။ ဘေးကင်းမလားလို့ အားကိုးတယ်၊ ချမ်းသာမလားလို့ အားကိုးတယ်။ အားကိုးချင်ရာကနေပြီးတော့ ကိုးကွယ်မှုဆိုတာ ဖြစ်ပေါ်လာတာပဲ။

*

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ရွှေနှုတ်တော်ကပြောတဲ့ မင်္ဂလာစကားမှာ လောကီမင်္ဂလာလည်း ပါတယ်။ လောကုတ္တရာမင်္ဂလာလည်း ပါတယ်။ မင်္ဂလာနှစ်မျိုးလုံး ကြိုက်ရာရွေးပြီး သုံးဖို့ပါ။ သမုတိကိုလည်း မပယ်ပါနှင့်။ ပရမတ်ကိုလည်း မကွယ်ပါနှင့်။ ငါတို့တရားအားထုတ်နေတာပဲဆိုပြီး လောကီမင်္ဂလာတွေကို မပယ်လိုက်ပါနှင့်။ လောကီမင်္ဂလာက သမုတိ။ ထွက်မြောက်ရေးအပိုင်း လောကုတ္တရာမင်္ဂလာက ပရမတ်ဖြစ်ပါတယ်။

*

စကြာဝဠာအနန္တမှာ ရှိကြတဲ့သတ္တဝါမှန်သမျှ ခေါင်းခါး ခြေလက် လုံးရပ်သဏ္ဌာန် ပုံဟန်နိမိတ်အင်္ဂါရပ်တွေ စုံစုံလင်လင်ရှိကြတယ်။ အဲဒီသတ္တဝါအနန္တတွေရဲ့ ကာယကံကြမ်းတမ်းမှု၊ ဝစီကံကြမ်းတမ်းမှု၊ မနောကံကြမ်းတမ်းမှု။ ကာယကံနူးညံ့မှု၊ ဝစီကံနူးညံ့မှု၊ မနောကံနူးညံ့မှု။ တစ်နည်းအားဖြင့် မိုက်တယ်လိမ္မာတယ်ဆိုတာ ဘုရားက “စိတ်ကြောင့်ဖြစ်တာ” လို့ မိန့်တော်မူထားပါတယ်။ လောကကြီးထဲမှာ ရှိနေကြတဲ့သတ္တဝါချင်းအတူတူ လူမိုက်ရယ် လူလိမ္မာရယ်လို့ ကွဲပြားသွားရတာဟာ စိတ်ကြောင့်တဲ့။

*

ရွှေငွေတိုက်တာ အိုးအိမ်တွေရဖို့ ရှာဖွေတုန်းကလည်း လောဘဒေါသ
မောဟတွေနဲ့ ရှာဖွေခဲ့ရတယ်။ အဲဒီလို လောဘဒေါသမောဟတွေနဲ့ ရင်းနှီးပြီး
ရှာခဲ့ရတာလည်း ဆင်းရဲတာပါပဲ။ ဆင်းရဲတယ်ဆိုဦးတော့ လောကကံမျက်လုံး
နဲ့ ကြည့်တဲ့အခါမှာ ထာဝရချမ်းသာရယ်လို့ ထင်ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီလို ထာဝရ
ချမ်းသာလို့ ထင်နေရင်း အရသာခံနေတုန်းမှာပဲ ဗြုန်းဆို လောကီဥစ္စာရတနာ
များနဲ့ သားသမီးများက ကိုယ့်ကို ခွဲသွားကြပြန်ရော။

✽

တို့တစ်တွေဟာ ကိလေသာနဲ့ အမြဲမပြတ်ဆက်ဆံနေတဲ့ ပုထုဇဉ်တွေ
ဖြစ်တော့ တစ်နေ့တစ်နေ့ ပြောမိဆိုမိပြုလုပ်မိကြတဲ့ ကံတွေကို ပြန်ကြည့်ရင်
အကုသိုလ်ကံတွေက များနေပါတယ်။ အဲဒီအကုသိုလ်ကံတွေက ဒီအတိုင်းမနေ
ဘူး။ တစ်နေ့ ပြန်အကျိုးပေးကြလိမ့်ဦးမယ်။ အဲဒီအကုသိုလ်ကံတွေ ဖြတ်ဖို့
ဝိပဿနာဉာဏ် အရေးတကြီး လိုအပ်လှပါတယ်။

✽

နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ မင်္ဂလာစကားနဲ့ပြောရင် လောကုတ္တရာ မင်္ဂလာထဲမှာ
ပါတယ်။ ဘုရားတရားတော်ဟာ လောကကြီးပွားရေးတွင်မကဘဲ လောကုတ္တရာ
ကြီးပွားရေး နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် အသုံးပြုပညာပါ။ ဘုရားဟောတဲ့ တရားတော်
အားလုံးသည် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းချည်း ဖြစ်ပါတယ်။

✽

ပတိရူပဒေသဝါသစက်ကြီးနဲ့ ကြံ့ခွင့်ရနေတာဟာ ကုသိုလ်ရဲ့ သတ္တိပါ
ပဲ။ ကဿပဘုရားရှင် ရှေ့တော်မှောက်ကို ရက်ကန်းသည်ဇနီးမောင်နှံတွေ
အကုန်လုံးရောက်သွားအောင် ပို့ပေးလိုက်တာဟာလည်း ဒီကုသိုလ်ပါပဲ။ ယောဂီ
တို့ကို သစ္စာတရားနဲ့ တွေ့ပေးလိုက်တာဟာလည်း ဒီကုသိုလ်ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ “ရှေးက တင်ကြိုပြုခဲ့ဖူးသည့် ကောင်းမှုအထူးရှိပါစေ” ဆိုတာကို ရှေးကောင်းမှုတွေ ရှိခဲ့ကြတယ်။ ရှိထားတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေကို မျိုးတုံး အောင် လုပ်မပစ်ဘဲနဲ့ ဆက်ပွားများလာအောင် ကြိုးစားကြရပါတယ်။

✽

နေ့စဉ်နေ့တိုင်း လောဘနဲ့ ပြောထားတဲ့ကံတွေ၊ ဒေါသနဲ့ ပြောထားတဲ့ ကံတွေ၊ မောဟနဲ့ ပြောထားတဲ့ကံတွေ၊ ငါမှငါပဲလို့ ဒိဋ္ဌိနဲ့ပြောထားတဲ့ကံတွေ။ လောဘ ဒေါသ မောဟ မာန ဒိဋ္ဌိ ဣဿာမစ္ဆရိယနဲ့ ပြောထားတဲ့ အကုသိုလ် ကံတွေ ရှိတယ်နော်။ အကုသိုလ်ကံကြွေးတွေ ရှိနေတယ်။ ကြွေးတင်ရင် ဘယ် ကရှင်ဘုရင် ဆပ်မှာလဲ။ ကြွေးဆပ်မည့်ဘုရင် ဒယ်အိုးက ဆင်းရဲပါဦးမလား။ အဲဒီတော့ ကိုယ့်အကုသိုလ်ကြွေးကို ဆပ်ဖို့ရာ ရှင်ဘုရင်လိုက်ရှာမနေနဲ့။ ကြွေး တင် ခန္ဓာနဲ့ဆပ်ပါ။

✽

သံသရာ အိုနာသေဒုက္ခမှ လွတ်ချင်တယ်။ ထာဝရချမ်းသာတဲ့ မြတ်နိဗ္ဗာန် ကို မျက်မှောက်ပြုချင်တယ်။ ဒီဘဝသောတာပန် တည်ချင်တယ်ဆိုရင်တော့ လောကုတ္တရာ အတတ်ပညာ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် ဗဟုသုတလိုပါတယ်။ တို့ တစ်တွေက တစ်နေ့တစ်နေ့ ရောင်းရေးဝယ်တာ လူမှုရေးကိစ္စတွေနဲ့ သမုဿယ သစ္စာ ပွားခဲ့ကြတယ်။ ကုသိုလ်ရေးလုပ်တာတောင်မှ သမုဒယသစ္စာ ပွားခဲ့ကြ တာ။ ပွားခဲ့ကြလို့လည်း ဒီနေ့ခန္ဓာငါးပါး၊ ဒုက္ခသစ္စာကြီး ရနေတာပဲ။ ဒါ ဗဟုသုတမင်္ဂလာ မရှိခဲ့ဘူးလို့ သက်သေပြနေတာပဲ မဟုတ်လား။

✽

ယုတ်မာတဲ့စိတ်ဓာတ်ရှိရင် ကျေးဇူးမဆပ်နိုင်ပါဘူး။ သူတော်ကောင်း စိတ်ဓာတ်ရှိမှသာ တရားနဲ့အညီ ကျေးဇူးဆပ်နိုင်ပါတယ်။ သူတော်ကောင်း

ဓာတ်ခံရှိမှ ကျေးဇူးဆပ်နိုင်ပါတယ်။ သူတော်ကောင်းစိတ်ဓာတ်ရှိပြီး မိဘကို ကျေးဇူးဆပ်တဲ့သားသမီးဟာ ဘယ်တော့မှ မဆင်းရဲဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားပါ။

✽

သားသမီးတွေက လိမ္မာယဉ်ကျေးတော့ မိဘတွေ စိတ်အေးရပြီး စိတ်ချလက်ချနဲ့ တရားစခန်းဝင် တရားအားထုတ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ လောကီမင်္ဂလာကနေ လောကုတ္တရာ ငြိမ်းချမ်းရေးနယ်ပယ်ကို အရောက်လှမ်းခွင့်ရနိုင်ကြပါတယ်။

✽

ဓမ္မစရိယခန္ဓာဉာဏ်ရောက် ကျင့်စဉ်ဟာ မဂ္ဂင်ကျင့်စဉ်ဖြစ်ပါတယ်။ မဂ္ဂင်ကျင့်စဉ်ကသာ ကံအကျိုးကို ဉာဏ်နဲ့ဖြတ်နိုင်ပါတယ်။ မဂ္ဂင်အကျင့်မြတ်နဲ့မှသာ ကံကြွေးဖြတ်နိုင်ပါတယ်။ ကံကြွေးပြတ်မှလည်း ကံကအကျိုးပေးတဲ့ ဝိပါကဝဋ်ဆိုတဲ့ နောင်ဒုက္ခက လွတ်မြောက်နိုင်ပါတယ်။

✽

ဥစ္စာရွှေငွေ အာရုံတွေကိုမြဲတယ်လို့ ယူမှတ်တဲ့ဒိဋ္ဌိ၊ ခင်မင်စွဲလမ်းတဲ့ တဏှာ၊ ငါ့မှာ ဥစ္စာနေတွေရှိတယ်လို့ ထောင်လွှားတဲ့မာနစတဲ့ မကောင်းမှုတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပေါ်လာတော့တာပေါ့။ အဲဒီလို မကောင်းမှုတွေ မဖြစ်ရအောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမှာလဲဆိုတော့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတွေရဲ့ အဖြစ်အပျက် ဒီနှစ်ချက်ကို သိမြင်အောင် အားထုတ်ထားရပါမယ်။

✽

ဂါရဝနိဝါတရှိဖို့ရာအတွက် အခြေခံအကျဆုံး လိုအပ်ချက်ကတော့ ယောနိသောမနသိကာရဆိုတဲ့ သင့်တင့်လျောက်ပတ်မှန်ကန်တဲ့ နှလုံးသွင်းရှိ

ခြင်းပါပဲ။ ခန္ဓာနဲ့တကွ လောကပတ်ဝန်းကျင်အပေါ်မှာ နှလုံးသွင်းမှန်ကန်ဖို့ လိုပါတယ်။

✽

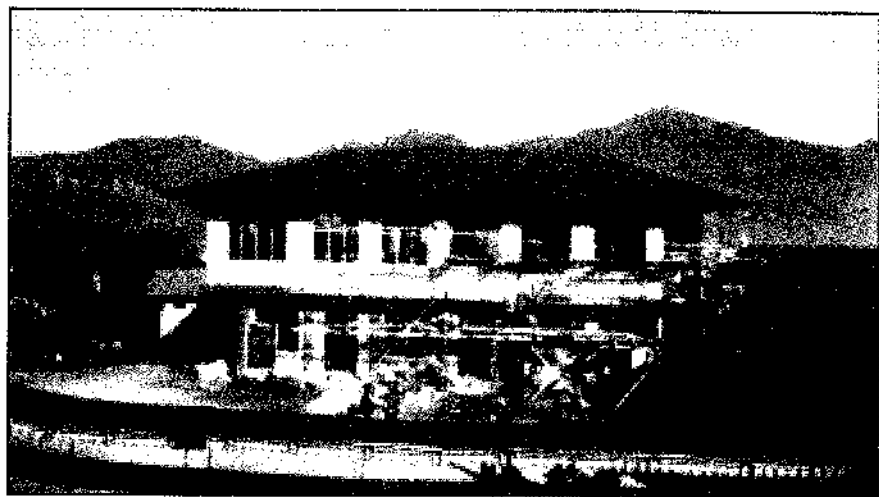
ဥစ္စာရှာတာကို အပြစ်အပြောပါဘူး။ ထိုက်သလောက်လုပ်ကိုင် ရှာဖွေ တာတော့ ရှာဖွေပေါ့။ ကိုယ်သွားမည့်လမ်းကို အန္တရာယ်ရှိမရှိ ကြည့်ဖို့ကောင်း ပါတယ်။ သန္တုဇ္ဈိစ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ခြင်းမရှိရင် အန္တရာယ်ကို မမြင် အမှန်ကို မဆင်ခြင်မိဘဲ ဒုက္ခရောက်တတ်ပါတယ်။

✽

သည်းခံဆိုတဲ့နေရာမှာ အာရုံငါးပါးလုံး သည်းခံရပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ငယ်တုန်းရွယ်တုန်း သန်မြန်တုန်းမှာ ကံထက်ဉာဏ်ထက်တဲ့အချိန်လေး တရား အားထုတ်ခဲ့ရင် ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲ။ ခုတော့ အာရုံနဲ့ပတ်သက်ပြီး သည်းမခံဘဲနဲ့ အပျော်ဘက်ကို အချိန်ပေးခဲ့ကြတယ်။

✽

အရိယသစ္စာနု ဒဿနံ လေးပါးသစ္စာ ဉာဏ်မြင်ကြည့်လို့ အမှန်သိအောင် ကြိုးစားလေတဲ့။ သစ္စာသိအောင် ကြိုးစားနေတာ မင်္ဂလာတစ်ပါးပါ။ သစ္စာ သိအောင် ကြိုးစားရင် ဘာဖြစ်မှာလဲ။ နိဗ္ဗာန် သစ္စာကိရိယာစ ဒုက္ခလွတ်ကင်း နိဗ္ဗာန်ချည်း အလင်းပေါက်နိုင်စေတဲ့။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုတာလည်း မင်္ဂလာပဲလေ။

ဗုဒ္ဓရည်မှန်း မြတ်ပဌာန်း

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အနန္တနယသမန္တ မဟာပဌာန်းကျမ်းတော်ကြီးကို အခြေခံလျက် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အလုပ်သင် ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် ဝိပဿနာအနေဖြင့် ဟောကြားထားသော တရားတော်များကို စုစည်းတင်ဆက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဓမ္မရံသီဆရာတော်ဘုရား ဟောကြားတော်မူသော တရားစဉ်များတွင် တရားနာပရိသတ် သူတော်စင်ယောဂီများ အပြောများသော တရားစဉ်လည်းဖြစ်ပါ၏။

ပဌာန်းကျမ်းတော်ကြီးသည် နက်နဲကျယ်ဝန်းလှသည့်အပြင် ပစ္စည်းအနေဖြင့် (၂၄) ပစ္စည်းရှိ၍ ရက်ရှည်ဟောကြားရသော တရားတော်လည်းဖြစ်ပါသည်။ တစ်နေ့လျှင် နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်ဟောပြောမှသာ ပြီးမြောက်နိုင်သော တရားစဉ်ဖြစ်၍ ဟောကြားပေးသော ဓမ္မရံသီဆရာတော်ဘုရားအပြင် တရားနာပရိသတ်ကိုယ်၌က ဇွဲလုံ့လစေတနာ သဒ္ဓါထက်သန်စွာ နာကြားနိုင်ဖို့လည်း လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။ နက်နဲကျယ်ဝန်းသော ပဌာန်းသဘောတရားတွင် အလုပ်သင်သဘောများကို ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ အစီအစဉ်ကျနစွာ ထည့်သွင်းဟောကြားပေးထားသဖြင့် ဓမ္မရံသီဆရာတော်၏ တရားစဉ်များထဲမှ ထူးထူးခြားခြား ထင်ရှားနာမည်ရသော တရားစဉ်လည်းဖြစ်ပါ၏။

ဗုဒ္ဓရည်မှန်း မြတ်ပဋ္ဌာန်းတရားတော်များကို စတင်ဟောကြားစဉ်က မန္တလေးမြို့ မုန့်တီစုရပ်တွင် တစ်ပိုင်း၊ ရွှေကျီးမြင်မြတ်စွာဘုရားတွင် တစ်ပိုင်း အားဖြင့် နှစ်ပိုင်းခွဲ၍ ဟောကြားခဲ့သည်။ ထို့နောက် စဉ်ဆက်မပြတ်ပင် မုံရွာမြို့၊ လားရှိုးမြို့များနှင့် ဩစတေးလျနိုင်ငံ၊ အမေရိကန်နိုင်ငံစသော နိုင်ငံများတွင်လည်း (၂၄) ပစ္စည်းလုံး အစအဆုံးပြီးမြောက်အောင် ဟောကြားခဲ့ပါသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် ဟောကြားပြီးပြန်အလာ ၁၃၇၂ ခုနှစ်မှာလည်း မန္တလေးမြို့ ရွှေကျီးမြင်မြတ်စွာဘုရားတွင် အပြည့်အစုံ ထပ်မံ၍ ဟောကြားပြန်ပါသည်။

ဒေသအသီးအသီးတွင် ဟောကြားခဲ့သော ‘ဗုဒ္ဓရည်မှန်း မြတ်ပဋ္ဌာန်း’ တရားစဉ်များထဲမှ ၁၃၇၂ ခုနှစ်က မန္တလေးမြို့ ရွှေကျီးမြင်မြတ်စွာဘုရားအတွင်း ဟောကြားခဲ့ရသော တရားစဉ်ကို အားအရဆုံး အကျေအနပ်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း ဓမ္မရံသီဆရာတော်ဘုရားကိုယ်တော်တိုင် မြွက်ကြားခဲ့ပါ၏။ ရွှေကျီးမြင့်ဘုရားမှာ ဟောသောတရားစဉ်ကို အားရကျေနပ်ရခြင်းမှာ-

“နှစ်ကာလများစွာ အကြိမ်ကြိမ်ဟောကြားခဲ့သော အတွေ့အကြုံများကို အခြေခံပြီး ရှေးက ဟောခဲ့သမျှမှ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်စွက်ဟောကြားနိုင်ခဲ့သဖြင့် ရွှေကျီးမြင်မြတ်စွာဘုရားမှာ ဟောကြားခဲ့သောတရားမှာ ပို၍စုံစုံလင်လင်ရှိသည်။ ဘုန်းကြီးကိုယ်တိုင်လည်း အားရကျေနပ် နှစ်ခြိုက်မှုရှိသည်။ တရားဟောရာမှ နာယူသူဘက်က အင်အားလည်း အရေးကြီး၏။ တရားနာယူသူက တရားဓမ္မ အသိအမြင် ဗဟုသုတ ပညာဓာတ်ခံကောင်းလျှင် ကောင်းသလောက် ဟောပြောသူဘက်ကလည်း ပဋိဘာနဉာဏ် ပိုမိုထက်သန် အားကောင်းလာ၏။

ပညာရှိသူတော်ကောင်းများ ပေါများရာဒေသတွင် ဟောကြားရသဖြင့် ဘုန်းကြီးဘက်မှ မနက်ပိုင်း၊ နေ့လယ်ပိုင်း၊ ညနေပိုင်း အချိန်တိုင်းတွင် ရွှင်လန်းအားတက်စွာ၊ လန်းဆန်းကျန်းမာစွာ ဟောကြားနိုင်ခဲ့သည်။ ဉာဏ်ရည်သွက်လက် ထက်မြက်လာ၍ တရားသား ပိုမိုစေ့စပ်လာသည်။ ပို၍ပို၍ သဘော

ပေါက်လာသည်။ အလုပ်သင်သဘောများကိုလည်း ကျနစွာ ထည့်သွင်းဟောကြားပေးနိုင်ခဲ့၍ မန္တလေးမြို့ ရွှေကျီးမြင်မြတ်စွာဘုရားတွင် ဟောကြားခဲ့သော ပဋ္ဌာန်းတရားတော်ကို အားအရဆုံးဖြစ်သည်။”

ဤသို့ ရှင်းလင်းမိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ ‘ဗုဒ္ဓရည်မှန်း မြတ်ပဋ္ဌာန်း’ တရားစဉ်များကို ကျမ်းစာအုပ်အသွင် ဖန်တီးတင်ဆက်ရာတွင် အထက်ပါ ရွှေကျီးမြင်ဘုရားတွင် ဟောကြားခဲ့သော ပဋ္ဌာန်းတရားတော်များကိုပါ နာယူမှတ်သား ညှိနှိုင်းတိုက်ဆိုင်ပြီးမှ တင်ဆက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရား၏ ပဋ္ဌာန်းတရားစဉ်များ ကျော်ကြားရခြင်းတွင် အကြောင်းများစွာရှိပါသည်။ ပထမအကြောင်းမှာ ပဋ္ဌာန်းတရားနှင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရား နှစ်မျိုးလုံးက လူသိများ၍ ထင်ရှားပြီးသားဖြစ်၏။ ခက်ခဲနက်နဲသော ကျမ်းနှစ်ဆူကို တွဲဖက်၍ ဟောကြားလိုက်သဖြင့် ကျော်ကြားလာရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဓမ္မရုံသီဆရာတော်သည် ထိုပဋ္ဌာန်းတရားတော် ဟောစဉ်ကို ဟောပြောနိုင်ရန် အမရပူရမြို့ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ “အခြေပြုပဋ္ဌာန်းတရားတော်” ကျမ်းစာနှင့် အမရပူရမြို့ မင်္ဂလာရိပ်သာ မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ “အလုပ်ပေးအလုပ်သင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်” များကို မှီခိုအားထားခဲ့ခြင်းသည်လည်း အကြောင်းတစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။ “အခြေပြုပဋ္ဌာန်းတရားတော်” နှင့် “အလုပ်ပေးအလုပ်သင်တရားတော်” များ၏ လေးနက်ကောင်းမွန်မှု အရှိန်အဝါကလည်း ကြီးမားလှပါ၏။ ဆရာတော်ကြီးနှစ်ပါး၏ သီလ သမာဓိ အရှိန်အဝါကလည်း ကြီးမားလှပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ သီတင်းသုံးရာ အမရပူရမြို့ရှိ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်၊ မိုးကုတ်မင်္ဂလာရိပ်သာကြီးများ၌ ပရိယတ်ပဋိပတ် နှစ်ပုံစုံလင်အောင် သင်ကြားခဲ့ခြင်း၊ ဆရာတော်ကြီးများထံမှ အာစရိယဟတ္ထမုဋ်ရရှိအောင် သင်ယူခဲ့ခြင်းများကလည်း ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရား ‘ဗုဒ္ဓရည်မှန်း

မြတ်ပဋ္ဌာန်း' တရားစဉ်များ အောင်မြင်အောင် ဟောပြောနိုင်ခြင်း၏။ သိသာလုံ
လောက်သော အကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါတော့သည်။

“ဗုဒ္ဓရည်မှန်း မြတ်ပဋ္ဌာန်း” ကျမ်းစာမှ ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရား၏
ဟောကွက်ပြောကွက် အချို့ကို ကောက်နှုတ်တင်ပြပါမည်။

✽

ပဋ္ဌာန်းတရားဆိုတာ အမျိုးမျိုးသော အကြောင်းတရားတွေကြောင့် အမျိုး
မျိုးသော အကျိုးတွေ ဆက်တိုက်ဆက်တိုက်ဖြစ်နေတာကို ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။
ပဋ္ဌာန်းတရားဟာ ခန္ဓာမှာပဲရှိတဲ့အတွက် ခန္ဓာပေါ် ဉာဏ်ရောက်ဖို့လိုပါတယ်။
ခန္ဓာပေါ် ဉာဏ်ရောက်မှ ဒိဋ္ဌိပျောက်ပါတယ်။ ခန္ဓာပေါ် ဉာဏ်ရောက်စေချင်လို့
ဒိဋ္ဌိပျောက်စေချင်လို့ အကြောင်းတရားကြောင့် အကျိုးတရားဖြစ်တာလို့ ဟော
တော်မူပါတယ်။

✽

ကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး ရှိတဲ့အထဲက တချို့က အလောဘ အဒေါသ
လောက်နဲ့ပဲ ကျေနပ်နေတယ်။ သစ္စာသိအောင်လုပ်ရမှန်း ခန္ဓာဉာဏ်ရောက်
လုပ်ရမှန်း မသိဘူး။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ပဋိသန္ဓေကိန်းတုန်းက အမောဟအပညာ
ဟိတ် အားနည်းခဲ့တယ်။ အလောဘ အဒေါသ ဟိတ်နှစ်ပါးထဲနဲ့ ပဋိသန္ဓေ
တည်ပြီး မွေးလာခဲ့တယ်။

✽

မှားမှန်းသိလို့ ပြင်ရဲတာဟာ အမောဟရဲ့ သတ္တိပါ။ မှားမှန်းသိရက်
နဲ့မပြင်နိုင်တာဟာ အမောဟဟိတ် အားနည်းနေတာပါပဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်
အမောဟဟိတ် အားနည်းလား၊ မနည်းလား သိစေချင်ရင် ခန္ဓာပေါ် ဉာဏ်
ရောက်အောင် လုပ်ကြည့်ပေါ့။ ခန္ဓာအရှိ ဖြစ်ပျက်၊ ဉာဏ်အသိ မဂ်နဲ့လိုက်လို့

ဖြစ်ပျက်မြင်ရင် ငါတိဟိတ်လို့သာမှတ်လို့ ကျေးဇူးရှင်မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရား
ကြီး ရှင်တော်မြတ်ဗုဒ္ဓအလိုတော်ကျ မိန့်ဆိုတော်မူထားပါတယ်။ တိဟိတ်ဖြစ်
မှ နိဗ္ဗာန်ရပါတယ်။

*

ရူပါရုံနဲ့ စက္ခုပသာဒ တိုက်ဆိုင်လိုက်တဲ့အခါမှာ စက္ခုဝိညာဏ်မြင်စိတ်
နဲ့အတူ ယှဉ်ဖော်ယှဉ်ဖက် တရားတွေအကုန်လုံး ပေါ်လာပါတယ်။ “အရပ်
စကားနဲ့ပြောရရင် မြင်စိတ်ဟာ အလိုလိုပေါ်လာတာမဟုတ်ဘူး။ အကြောင်း
အကျိုးပဲ။ အာရုံနဲ့ဒွါရက အကြောင်း၊ မြင်စိတ်ကလေးက အကျိုးပေါ့။”

*

ဝိမံသာဓိပတိကတော့ ပညာကို ပြောတာပါပဲ။ ပညာမှာ ကောင်းတာ
မကောင်းတာ နှစ်မျိုးမရှိဘူး။ ကောင်းတာပဲ ရှိပါတယ်။ မကောင်းတဲ့ဘက်မှာ
ပညာမပါတဲ့အတွက် ဘယ်လောက်ပဲ ဆန္ဒကြီးကြီး၊ ဝီရိယကောင်းကောင်း၊
စိတ်အားထက်သန်ပါစေ နောက်ဆုံးတော့ ပျက်စီးဆုံးရှုံးရတာပဲ။ တရားအား
ထုတ်တဲ့နေရာမှာတော့ ပညာက မရှိမဖြစ်လိုအပ်တယ်။ ပညာမပါရင် လမ်းမှန်
မရောက်ဘူး။ ဘယ်လောက်ပဲ နိဗ္ဗာန်လိုချင်တဲ့ဆန္ဒရှိနေပါစေ၊ ဘယ်လောက်ပဲ
ကြိုးစားပါစေ၊ ဘယ်လောက်ပဲ စိတ်အားထက်သန်ပါစေ၊ ပညာမပါရင် တရား
ထူး မရဘူး။ မဂ်ဖိုလ်ရဲ့ရှေ့မှာကတည်းက ပညာပါဖို့လိုလာတာပါ။ ဝိပဿနာ
ပညာ ရှိနှင့်ရမယ်မဟုတ်လား။

*

အရာရာတိုင်းမှာ ပဋ္ဌာန်းနဲ့မကင်းဘူး။ အာလူးဝယ်တော့ အဆစ်တောင်း
တယ်။ သူများပစ္စည်းကို လောဘစိတ်နဲ့ လိုချင်တယ်။ အဲဒါ အကုသိုလ်စိတ်
ဖြစ်ပြီး အရပ်ထဲမှာ အထည်ကလေးမြင်လိုက်တယ်။ မြင်လိုက်တော့ ‘ဟာ

အထည်ကလေး လှလိုက်တာ* ဖြစ်သွားတယ်။ အထည်ကလေးက အဗျာကတ။
လိုချင်တာက လောဘ။ စွဲလမ်းတာက ဥပါဒါနိ။ မရမနေ စွဲလမ်းတာနော်။

အဲဒါ တခြားလား၊ ကံတွေလား။ ကံတွေနော်။ ဘာကံလည်းဆိုတော့
အကုသိုလ်ကံ။ အထည်ပိတ်စလေး လိုချင်လို့ဝယ်တော့မယ်။ ပိတ်စလေးကိုက်
နေတဲ့အချိန် “ကိုက်ရေးပြည့်ရဲ့လား၊ မခိုးနဲ့နော်” ဥပါဒါနိတွေဖြစ်နေတာ၊
ဒီအချိန် ဖျတ်ငနဲသေကြည့်ပါလား။ အနန္တရအခြားမရှိဘဲ အကျိုးပေးလိုက်
မှာက အပါယ်လေးဘုံပဲ။

✽

မျက်လုံးကနေ မနောအိမ်ကို ကိလေသာတွေ မဝင်အောင် ကိလေသာနဲ့
မျက်လုံးကြားမှာ ဉာဏ်ဝင်ရမယ်။ ဉာဏ်မလိုက်ရင် သမနန္တရပစ္စည်းက
တောက်လျှောက် ကျေးဇူးပြုလိမ့်မယ်။ ကုသိုလ်ဖြစ်ဖြစ်၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ဖြစ်
ပေါ့။

✽

မဂ္ဂင်ငါးပါး တွဲမိလာတာကို ပဉ္စဂီကမဂ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အင်္ဂါငါးပါး
မပြည့်စုံဘဲနဲ့ ဘယ်သူမှ ဖြစ်ပျက်မမြင်ပါဘူး။ မဂ္ဂင်ငါးပါး တစ်ပါးနဲ့တစ်ပါး
တွဲပြီး ကျေးဇူးပြုနေလို့ သဟဇာတပစ္စည်းလို့ ခေါ်ပါတယ်။

✽

အညမညပစ္စည်းအရ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ ရုပ်ရုပ်ချင်းလည်း ကျေးဇူးပြု
တယ်။ နာမ်နာမ်ချင်းလည်း ကျေးဇူးပြုတယ်။ ရုပ်က နာမ်၊ နာမ်က ရုပ်ကိုလည်း
ကျေးဇူးပြုတယ်။ ရုပ်နာမ်တွေ ကျေးဇူးပြုလို့ အခုလိုရပ်တည်နိုင်တာပါ။ ဒီ
အထဲမှာ ငါသူတပါး၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမလို့ မပါဘူး။ ရုပ်နဲ့နာမ်ပဲ ပါတယ်။

✽

နိဿယပစ္စည်းဆိုတာ မြန်မာလိုပြောရင် မှီရာပေါ့။ အရာရာတိုင်းမှာ ဘယ်လိုဓမ္မဖြစ်ဖြစ်၊ လောကီနယ်ပယ်မှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ လောကုတ္တရာနယ်ပယ်မှာပဲ ဖြစ်ဖြစ် အမှီကောင်းရှိမှ ကြီးပွားတယ်လို့ မှတ်ရမယ်။ “အမှီကောင်းရှိမှ နိဗ္ဗာန်ရ” ဆိုတဲ့အတိုင်း ရှင်တော်မြတ်ဗုဒ္ဓမှာလည်း အမှီဆိုတာ လိုအပ်တာပါပဲ။ အာဟာရတည်းဟူသော မှီရာ၊ နေရာထိုင်ခင်းတည်းဟူသော မှီရာတွေ လိုအပ်ပါတယ်။

*

ဝိပဿနာကုသိုလ်ဟာ အားကြီးတဲ့ကုသိုလ်ဖြစ်ဖို့ ဥပနိဿယပစ္စည်း ဖြစ်သွားတယ်။ ဒီတော့ အားကြီးသော မှီရာအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုမယ်။ ကုသိုလ် စိတ်က အားကြီးရင် သာမန်အကျိုးမပေးတော့ဘဲနဲ့ အားကြီးသောအကျိုးကို ပေးပါတယ်။ အားကြီးသော အကျိုးပေးဆိုတာ နိဗ္ဗာန်ပါပဲ။

*

မြင်စိတ်ကလေးပေါ်ဖို့အတွက် အဆင်းနဲ့မျက်လုံးအကြည်က ရှေ့၊ မြင်စိတ်က နောက်။ ရှေ့ရှေ့သော အဆင်းနဲ့ မျက်လုံးအကြည်က နောက်နောက်သော မြင်စိတ်ကလေးပေါ်ဖို့အတွက် ကျေးဇူးပြုပါတယ်။ ထောက်ပံ့ပါတယ်။ ပုရေဇာတပစ္စည်းမှာ ပုရေက ရှေ့၊ ဇာတက ဖြစ်တာ။ ရှေ့က ဖြစ်နှင့်ပြီးသော ဓမ္မတွေက နောက်နောက်သော ဓမ္မတွေဖြစ်ပေါ်လာဖို့ ကျေးဇူးပြုတယ်။ ထောက်ပံ့ပေးတယ်။ အကြောင်းခံလေ့ ရှိတယ်။

*

အာသေဝနပစ္စည်းသည် ကုသိုလ်က ကုသိုလ်အလျောက်၊ အကုသိုလ်က အကုသိုလ်အလျောက်၊ ကြိယာဗျာကတကလည်း ကြိယာဗျာကတ အလျောက် အကျိုးပေးပါတယ်။ ယောဂီတို့တစ်တွေ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နေတဲ့ ကုသိုလ်ကံတွေကလည်း ကောင်းတဲ့အကျိုးတွေပဲ ပေးသွားပါလိမ့်မယ်။ အာသေ

ဝနကုသိုလ်တွေ အကြိမ်ကြိမ်အထပ်ထပ် များလာလို့ ဖြစ်ပျက် မင်ကိုက်လာ ပြီဆိုရင် ဝိပဿနာမဂ်မှသည် သောတာပန်သကဒါဂါမ်အနာဂါမ် ရဟန္တာတွေ ဖြစ်သည့်တိုင် အကျိုးထူးတွေ ပေးသွားပါလိမ့်မယ်။

✱

နှုတ်ဆက်ဆိုရာမှာ နှုတ်တာရယ် ဆက်တာရယ် နှစ်ခုရှိပါတယ်။ နှုတ်တာက ကိလေသာကို နှုတ်ပါ။ ကိလေသာနဲ့ ကင်းပါစေ၊ ဝိဂတပစ္စည်း၊ ကိလေသာကို နှုတ်မယ်၊ ဉာဏ်ကို ဆက်မယ်။ ကိလေသာကို နှုတ်ပြီး ဉာဏ်ကိုဆက်ကာ အားထုတ်သွားမယ်ဆိုရင် ဒီဘဝဒီခန္ဓာနဲ့ နိဗ္ဗာန်ရမယ်။ ကိလေသာကို နှုတ်၊ ဉာဏ်ကို ဆက်ကာ သူတော်ကောင်းရတနာ အစစ်ကြီးတွေဖြစ်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်တော် မူနိုင်ကြပါစေလို့ နှုတ်ဆက်လိုက်ပါတယ် ယောဂီသူတော်ကောင်းတို့။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးနှင့် အခြေခံဝိပဿနာရှုပွားနည်း

ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရား ၁၃၆၃ ခုနှစ် ပထမဝါဆိုလဆန်း(၁၅)ရက်၊ ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း၊ ကျောက်မဲမြို့၊ အမှတ် (၂) ရပ်ကွက်၊ မြောက်ကုန်းရပ်၊ ဓမ္မဓေဒနီ ရွှေကျင်ကျောင်းတိုက်ကြီးအတွင်းမှာ ကျင်းပသော မိုးကုတ်ဝိပဿနာ (၁၀) ရက်အဓိဋ္ဌာန် တရားစခန်းပွဲကြီးတွင် ညနေ (၄) နာရီမှ (၅) နာရီအတွင်း နေ့စဉ် ဟောကြားအပ်သော သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး အလုပ်သင်တရားတော်များကို မှတ်တမ်းတင်ထားသော စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ အလုပ်သင်တရားတော် ဖြစ်သည်နှင့်အညီ သတိပဋ္ဌာန်တရား လေးပါးလုံးကို စနစ်တကျနားလည်းပြီး လက်တွေ့ရှုပွားနိုင်အောင် အသေးစိတ်ရှင်းလင်းစွာ ဟောကြားပေးထားပါသည်။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များ နည်းလမ်းကို လက်ဆုပ်မိမိရရှိကြပါလိမ့်မည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓ ဟောကြားတော်မူခဲ့သော တရားတော်များကို သံဃာတော်တို့ လက်ဆင့်ကမ်း ဟောကြားခဲ့ပုံ၊ ဟောကြားပုံ နည်းစနစ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရားက-

“မဓုရာနိ ပဟဋ္ဌာနိ၊ ဒေါသ္မဂ္ဂါနိ ဟိတာနိစ၊ အစချီသော ဂေါတမီထေရီ အပဒါန်လာ ဂါထာမြတ်နှင့်လျော်ညီစွာ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ဟောကြားတော်မူအပ်သော တရားတော်မှန်သမျှသည် ချို့မြိန်ကောင်းမြတ်၏။ ကြားနာသူတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ရွှင်ပြုံးစေနိုင်၏။ အပြစ်ဒေါသ ဟူသမျှမှလည်း ကင်းစင်၏။ အစီးအပွားလည်း ဖြစ်ပါ၏။

လေးဆယ့်ငါးဝါ ကာလပတ်လုံး ဟောကြားတော်မူအပ်သော ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ တရားတော်များကို ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူပြီးနောက်ဝယ် တပည့်သားသံဃာတော်များက သတ္တဝါဝေနေယျ အကျိုးစီးပွားရှေ့ရှုလျက် လက်ဆင့်ကမ်း ဟောပြောတော်မူခဲ့ကြသည်။

ဆရာတော်ဘုရားများ ဟောကြားတော်မူကြသော တရားတော်များကို သတိသံဝေဂရရှိစေရေးအတွက် ဟောပြောခြင်း၊ ဝိပဿနာအလုပ်ကို စနစ်တကျ အားထုတ်တတ်စေဖို့ ဟောပြောခြင်းဟု နှစ်မျိုးနှစ်စား ခွဲခြားနိုင်သည်။

ဟု စာအုပ်နိဒါန်းတွင် မိန့်မှာထားပါသည်။ အလုပ်သင်တရားတော်ဆို သည့်အတိုင်း ဝိပဿနာအလုပ်ကို စံနစ်တကျ အားထုတ်တက်စေဖို့ ဟောပြောခြင်း အမျိုးအစားတွင် ပါဝင်ကြောင်း သိသာပါသည်။ အလုပ်သင်တရားတော်များကို လေ့လာရာတွင် -

“အလုပ်သင်တရားတော်များတွင် ခက်ခဲနက်နဲသော အဓိပ္ပာယ်များ ပါဝင်သဖြင့် တစ်ခေါက်တည်း တစ်ကြိမ်တည်း ဆက်တိုက်ဖတ်သွားရုံမျှဖြင့် မလုံလောက်ပေ။ ဖြည်းဖြည်းအေးအေး ထပ်ကာထပ်ကာ ဖတ်ရှုလေ့လာဖို့ လိုသည်။ ထို့နောက် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ လက်တွေ့ရှုပွား အားထုတ်ရန်လည်း တိုက်တွန်းပါသည်။”

ဟု လေ့လာပုံနည်းစနစ်နှင့်တကွ လက်တွေ့အားထုတ်ဖြစ်အောင်လည်း နှိုးဆော်ထားပါသည်။ သတိပဋ္ဌာန်တရားတော်များ လေ့လာအားထုတ်ခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများကိုလည်း -

“သတိပဋ္ဌာန်တရားတော်များကို ဖတ်ရှုမှတ်သားလေ့လာ အားထုတ်ပွားများခြင်းဖြင့် -

၁။ သတိမမေ့လျော့ခြင်း။

၂။ သူငယ်မပြန်ခြင်း။

၃။ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့မှ စင်ကြယ်စေနိုင်ခြင်း။

၄။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုများကို ချုပ်ငြိမ်းစေနိုင်ခြင်း။

၅။ မဂ်လေးဖြာ ဖိုလ်လေးဖြာ ရရှိစေနိုင်ခြင်း။

၆။ နိဗ္ဗာနဓာတ်တရားမြတ်ကို ဆိုက်ကပ်ရရှိခြင်း။

ဟူသော အကျိုးတရားများကို ရရှိနိုင်ကြောင်း (ဒီ၊ ၁၊ ၂၃၁) တွင် ပြဆိုထားလေသည်။”

ဟု ကျမ်းကိုးပြလျက် ညွှန်းဆိုတော်မူခဲ့ပါသည်။ မှတ်သားဖွယ် ဟောပြောချက်တချို့ကို ကောက်နှုတ်တင်ပြပေးပါမည်။

ကိလေသာမှ ချုပ်ငြိမ်းရာသည် နိဗ္ဗာန်ပြီးတော့ အပူဓာတ် အလောင်ဓာတ်
မှ ချုပ်ငြိမ်းရာသည် နိဗ္ဗာန်လို့ မှတ်ရမယ်။ ကိလေသာတွေ အပူဓာတ် အလောင်
ဓာတ်တွေ ချုပ်ငြိမ်းတယ်ဆိုတော့ မပူတော့ဘူးပေါ့။ ဒါကြောင့် ချုပ်ငြိမ်းရာ
ဆိုတာ ငြိမ်းအေးတာကို ပြောတယ်လို့ လွယ်လွယ်မှတ်ထားနှင့်ကြရအောင်ပါ။

✽

ကိလေသာတွေနဲ့ အမြဲမပြတ် ဆက်ဆံနေရလို့ ပုထုဇဉ်တဲ့။ ကိလေသာ
အပူဓာတ်တရားကြီးက တို့တစ်တွေရဲ့ ဝမ်းထဲမှာ ကိန်းအောင်းနေတဲ့အတွက်
ကိလေသာကိန်းပြီဆိုတာနဲ့ အေးအေးချမ်းချမ်းနေလို့ မရကြတော့ပါဘူး။

✽

ဒါန၊ သီလ၊ သမထ ဟာလည်း နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားပါပဲ။
ဝိပဿနာတရားလည်း နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတရားပါပဲ။ ဘာကွာခြားသလဲ
ဆိုရင် ဒါန၊ သီလ၊ သမထသည် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတရားမှာ ဝေးသော
အကြောင်း၊ ဝိပဿနာတရားကတော့ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းအရာမှာ နီးသော
အကြောင်းလို့ ကွာခြားပါတယ်။

✽

အားနည်းတဲ့ ဝိပဿနာက ကုသိုလ်တော့ရမယ်၊ နိဗ္ဗာန်မရဘူးဆိုတော့
ကုသိုလ်လည်းရ နိဗ္ဗာန်လည်းရတဲ့ အားကြီးတဲ့ဝိပဿနာကိုပဲ ရွေးရမှာပေါ့။
အားကြီးတဲ့ ဝိပဿနာကို သင်ပေးမည့်ဆရာကို ရှာရမှာပေါ့။

✽

လောဘ၊ ဒေါသ အရင်ပယ်ရမှာလား၊ ဒိဋ္ဌိ အရင်ပယ်ရမှာလားဆိုရင်
ဒိဋ္ဌိပယ်မှ နိဗ္ဗာန်ရမယ်လို့ သဘောပေါက်ဖို့ လိုပါတယ်။

✽

ပရိညာသုံးပါး ဒိဋ္ဌိဖြုတ်နည်းသုံးမျိုးမှာ အရေးအကြီးဆုံးက နံပါတ် တစ်ဖြစ်တဲ့ ဉာတပရိညာ အသိဖြုတ်ပါ။ အသိမှ မဖြုတ်နိုင်ရင် တိရဏာပရိညာ အပွား မဖြုတ်နိုင်ဘူး။ အပွားမှ မဖြုတ်နိုင်ရင်လည်း မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်နဲ့ အပယ်ဖြုတ်လည်း မဖြုတ်နိုင်ပါဘူး။

✽

ဝင်လေ ထွက်လေဆိုတာ ကာယဆိုတဲ့ ရုပ်တရားဖြစ်ပါတယ်။ ဒီရုပ် တရားလေးအပေါ်မှာ ဒါ ဝင်လေရုပ်ပဲ၊ ဒါ ထွက်လေရုပ်ပဲလို့ မှတ်ထားနေတာ ဟာ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ဖြစ်ပါတယ်။

✽

ရှုတာကို ရှုမှန်းသိတာက သတိ။ ရှုတဲ့သဘောလေး မရှိတော့တာကို သိတာက ပညာ။ သတိဦးဆောင်ပြီး မြင်ရတဲ့သဘောဟာ အဖြစ်ကိုမြင်တာမို့ သမထ။ မရှိတာဟာ ပျက်သွားလို့ပေါ့။ အပျက်ကို မြင်တာကမှ ဝိပဿနာ ဖြစ်ပါတယ်။

✽

လောကဓံကြောင့် စိတ်ကလေးမတုန်လှုပ်စေချင်ဘူးဆိုရင် ကိုယ့်သန္တာန် မှာ ပေါ်လာတဲ့စိတ်ကို ကိုယ်ရှုနိုင်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ စိတ်ကို မရှုနိုင် သေးသမျှ အမြဲတမ်းတုန်လှုပ်နေရမှာပဲ။ သောကပရိဒေဝတွေ ဖြစ်နေရမှာပဲ။ သောကကင်းချင်တယ်ဆိုရင် စိတ္တာနုပဿနာဆိုတဲ့ စိတ်ကို ရှုမှတ်ပွားများ မှုကို မဖြစ်မနေလုပ်ကြရပါမယ်။

✽

ဝိပဿနာအစ အာနာပါနက ဆိုတဲ့အတိုင်း စိတ္တာနုပဿနာ ပွားတဲ့အခါ ရှုရင် ရှုစိတ်၊ ရှိုက်ရင် ရှိုက်စိတ်လို့ အသိပေးနေရမယ်။ ရှုစိတ်က ဘယ်မှာ

ပေါ်တာလဲဆိုတော့ မနောမှာပေါ်တယ်။ ရှုစိတ်ကို နောက်က ဘယ်သူက သိတာလဲဆိုတော့ ဉာဏ်က သိပါတယ်။ ဘယ်အချိန်မှာ သိတာလဲဆိုတော့ ရှုနေတဲ့အချိန်မှာ သိနေရပါတယ်။

*

လောဘစိတ်ကလေးပေါ်လာရင် လောဘစိတ်ကလေးပါလားလို့ သိလိုက်ပါ။ အဲဒီလိုသိတာဟာ အဖြစ်ကို သိတာပဲ။ မရှိတော့ပါလားလို့ သိတာက အပျက်ကို သိတာပဲ။ တရားမှတ်တယ်ဆိုတာ သိရုံလေးမှတ်ရတာ မဟုတ်ဘူး။ အပျက်အထိရောက်အောင် လိုက်ရပါတယ်။

*

ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ကို ပြောကြပါစို့။ တို့တစ်တွေဟာ တစ်နေ့ နေ့တစ်ချိန်ချိန်မှာ သေကြရမယ်။ သေပြီဆိုတဲ့အခါမှာ ဝေဒနာနဲ့ကင်းပြီးတော့ မသေဘူး။ ဝေဒနာနဲ့ပဲ သေရမယ်။ အခုလောလောဆယ်မှာလည်း ဝေဒနာတွေ ရှိနေတာပဲ မဟုတ်လား။

*

တရားနာနေရင်းနဲ့လည်း ဝေဒနာတွေဖြစ်နေတာပါပဲ။ တရားနာလို့ နာရီ ဝက်လောက်ကြာတော့ ကိုယ်ပေါ်မှာ နာလာတယ်ဆိုရင် ဒုက္ခဝေဒနာ။ နာတဲ့ အတွက် ကိုယ်ကိုပြောင်းပြီး ရွှေ့ထိုင်လိုက်တော့ သက်သာသွားတယ်ဆိုရင် သုခဝေဒနာ။ ဝမ်းသာစရာလေးတွေ တွေ့တော့ ဝမ်းသာတယ်ဆိုရင် သောမနဿဝေဒနာ။ ဝမ်းနည်းစရာကြောင့် ဝမ်းနည်းရရင် ဒေါမနဿဝေဒနာ။ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်ဘူးဆိုရင် ဥပေက္ခာဝေဒနာ။ ဒီလို ဝေဒနာတစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု ပေါ်နေတဲ့အတွက် တရားနာနေတာ ငါးလား ဝေဒနာလား မေးရင် ဝေဒနာလို့ ပြောရမှာနော်။

*

အရင်တုန်းက ဝေဒနာ ဝေဒနာနဲ့ လာခဲ့ရင်းက ရိပ်ခနဲရိပ်ခနဲ မြင်ပါများ လာတဲ့အခါကျတော့ အာရုံထဲမှာ ဝေဒနာဆိုတာ မရှိတော့ပါဘူး။ အပျက်ချည်း ပဲ မြင်နေပါတော့တယ်။ အဲဒီမှာ “သူ့သဘောပါလား၊ သူ့သဘောပါလား” လို့ ခန္ဓာရဲ့သဘောကို သိသွားပါတယ်။

ဓမ္မာနုပဿနာရှုပွားနည်းနဲ့ နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် သွားကြမယ်ဆိုတော့ ဓမ္မဆိုတာ တရား။ တရားတကာ တရားထဲမှာ ဘယ်တရားအမြတ်ဆုံးလဲ မေးရင် သစ္စာတရားသည် အမြတ်ဆုံးတရားဖြစ်ပါတယ်။ အရေးအကြီးဆုံး တရားလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သစ္စာတရားကို ဘာဖြစ်လို့ အမြတ်ဆုံး အရေး အကြီးဆုံးလို့ ပြောရတာလဲဆိုရင် သစ္စာသိမှ နိဗ္ဗာန်ဝင်တာမို့လို့ပါ။

ဓမ္မာနုပဿနာ ရှုပွားနည်းနဲ့ တရားထိုင်တရားအားထုတ်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဝင်လေသိကနေ တစ်ဆင့် ဝင်လေလေးဝင်လာရင်လည်း ဒုက္ခသစ္စာ “ထွက် လေလေး ထွက်သွားရင်လည်း ဒုက္ခသစ္စာလို့ သိနေရမယ်။

တရားထိုင်တော့ ပူတာ တောင့်တာ တင်းတာက ဒုက္ခသစ္စာ။ ဖျက်ခနဲ သက်သာချင်တဲ့ သဘောလေးပေါ်လာရင် သမုဒယသစ္စာ။ ဒါ သမုဒယသစ္စာ ပါလားလို့ သိလိုက်တဲ့အချိန်မှာ သမုဒယလေး မရှိတော့ဘူး။ သမုဒယလေးမရှိ တော့ သမုဒယတို့ရဲ့ ချုပ်ရာငြိမ်းရာ သိမ်းရာဟာ နိရောဓသစ္စာ။ ဝမ်းထဲမှာ သိနေတဲ့ဉာဏ်က မဂ္ဂသစ္စာ။ သစ္စာလေးချက်ဟာ ခန္ဓာမှာရှိတယ်။ ခန္ဓာကို လွန်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကို မရှာပါနဲ့။

ကိစ္စဉာဏ်တုန်းကတော့ ဝိပဿနာအဆင့်ပဲ ရှိသေးတယ်။ ကတဉာဏ်

လည်း ရောက်ရော မဂ်ဉာဏ်ဖြစ်သွားပါတယ်။ သစ္စဉာဏ်မပါဘဲနဲ့ ကိစ္စဉာဏ် မရနိုင်ပါဘူး။ ကိစ္စဉာဏ်မပါဘဲနဲ့လည်း နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်တဲ့ ကတဉာဏ်ဝမ်းထဲမှာ မကိန်းပါဘူး။ ဒီအတိုင်း သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်နဲ့ ကျင့်သွားရင် တို့တစ်တွေ အတွက် ကတဉာဏ်ဆိုတာ မဝေးတော့ပါဘူး။

* * *

အနယ်နယ်အရပ်ရပ် ပြည်တွင်းပြည်ပ ဒေသအသီးသီးမှာ ဓမ္မရုံသီဆရာ တော်ဘုရား ဟောကြားပြသတော်မူခဲ့သော တရားစဉ်များ အများအပြားရှိပါ သေးသည်။ ကျမ်းစာအုပ်အသွင်ဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ထားရှိပြီးသော တရားစဉ် များကို စာရှုသူတို့ သိရှိခံစားနိုင်ကြစေရန် ထုတ်နှုတ်သုံးသပ်တင်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်၏ ဟောစဉ်မှတ်တမ်းကျမ်းစာများကို လေ့လာကြည့်သိပွား များကြဖို့ တိုက်တွန်းလိုပါသည်။ ကျမ်းစာများကို ကြည့်လျှင် ဓမ္မရုံသီဆရာ တော်ဘုရား၏ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် တရားနာသူတော်ကောင်းတို့အပေါ်မှာ ထားရှိ သော စေတနာ၊ မေတ္တာ၊ သဒ္ဓါ၊ ဆန္ဒ၊ ဝီရိယ၊ အင်အားကို ရိပ်စားမိနိုင်လောက် ပါပြီ။ ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရားသည် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သူတော်ကောင်းများ တရား သဘောနားလည်ရာ နားလည်ကြောင်း အားထုတ်လိုစိတ် ထက်သန်ရာထက် သန်ကြောင်း မျှော်မှန်းလျက် ဝိပဿနာအလုပ်ပေး တရားတော်များကို ကျမ်းဂန် အဖုံဖုံ ရှုထောင့်အစုံစုံမှ ဖတ်ရှုမှတ်သား အသိဉာဏ်ပွားကာ ဟောကြားပြသ တော်မူခဲ့ကြောင်း သိနိုင်လောက်ပါပြီ။ ဆက်လက်လည်း ဆရာတော်၏စေတနာ၊ မေတ္တာ၊ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ အင်အား သက်သေပြ သာဓကယူဖွယ်ဖြစ်သော တရားစဉ်များကို ကျမ်းစာအုပ်အသွင် ကြိုးပမ်းတင်ဆက်ရပါဦးမည်။ ဆရာတော် ဟောကြားခဲ့ ဟောကြားဆဲ ဟောကြားလတဲ့ တရားတော်တရား စဉ်များ ကျမ်းစာအုပ်အသွင် ပေါ်ထွက်လာမည့်ကာလကို မျှော်လင့်ရင်းဖြင့် တင်ကြိုသဒ္ဓါပွားနှင့် ကြပါကုန်။

* * *

အခန်း (၅)

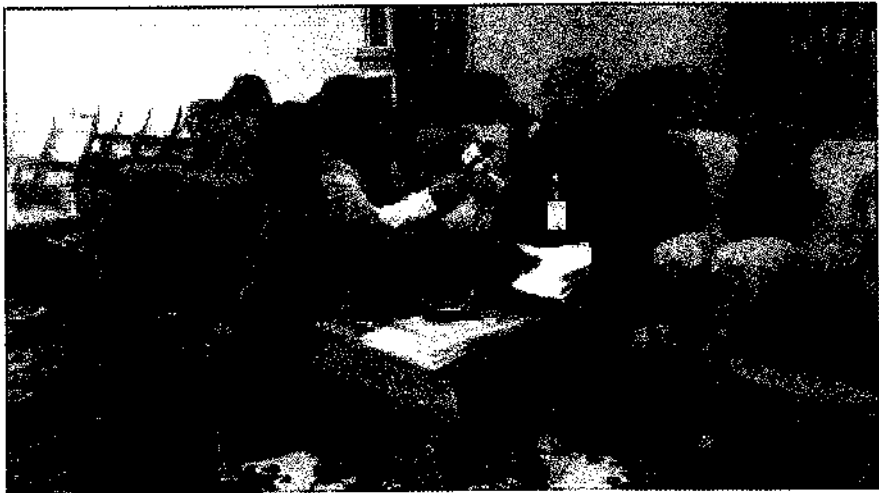
စာရေးသူ မှတ်မိသမျှ ဓမ္မရုံသီဆရာတော်အကြောင်း

သဒ္ဓါတရားကောင်းတဲ့မိုးကုတ်

ကျေးဇူးတော်ရှင် ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရားအား စာရေးသူဆုံစည်း ဆည်းကပ်ခွင့် ရရှိခဲ့သည်မှာ ၂၀၀၅ ခုနှစ်ကဖြစ်၍ ဆယ်နှစ်တာခရီးသို့ပင် ရောက်ရှိခဲ့ပါပြီ။

၂၀၀၅ ခုနှစ်က စာရေးသူမှာ ရဟန်းဘဝဖြင့် အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက်ကြီးတွင် ပညာသင်ယူနေဆဲရှိပါသေးသည်။ စာရေးသူနှင့် စာသင်ဖက် သီတင်းသုံးဖော် ဦးဇာဂရမှာ ထိုစဉ်က မိုးကုတ်မြို့တွင် သီတင်းသုံးနေပြီ။ ဦးဇာဂရဖိတ်ခေါ်သဖြင့် မိုးကုတ်မြို့သို့ အလည်တစ်ခေါက်ရောက်ရှိသွားခြင်းက ဓမ္မရုံသီ ဆရာတော်ဘုရားနှင့် ဆုံစည်းဖို့ အကြောင်းဖန်လာသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

ဦးဇာဂရကျေးဇူးဖြင့် မိုးကုတ်မြို့တွင်းရှိ တန်ခိုးကြီးဘုရားများကို ဖူးမြော်ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ မိုးကုတ်သူ၊ မိုးကုတ်သားများ၏ ပင်မအသက်မွေးလုပ်ငန်းဖြစ်သော ကျောက်တူးလုပ်ငန်း၊ ကျောက်သွေးလုပ်ငန်း၊ ကျောက်စိမ်းချိုလုပ်ငန်းများကိုလည်း လေ့လာခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ မိုးကုတ်မြို့ကလေးသည် လေးဘက်လေးတန်မှ မိုးထိလုနီးတောင်ကြီးများ ဝိုင်းရံထားသောအလည်မှာ

ဒယ်အိုးပုံသဏ္ဌာန် တည်ရှိနေ၍ ရှုခင်းမြင်ကွင်းများ သာယာလှပ ဆန်းကြယ် လှပါ၏။ အဖိုးတန် ကျောက်မြတ်ရတနာများစွာ ထွက်ရှိသကဲ့သို့ မြို့သူမြို့သား များ ရတနာသုံးပါးအပေါ် မြတ်နိုးကြည်ညို သဒ္ဓါတရားကောင်းမွန်လှကြောင်း ကိုယ်တွေ့သိမြင်ခဲ့ရပါသည်။

မိုးကုတ်မြို့မှာ စာရေးသူ သဘောအကျဆုံးမြင်ကွင်းကတော့ အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်းရှိ ဘုရားစင်မှာ ပန်းတွေ ဝေဝေဆာဆာနှင့် ကြည်နူးဖွယ်တွေ့မြင်ရ ခြင်းပါပဲ။ ဘုရားပန်းကို ဖြစ်ကတတ်ဆန်း တင်လေ့မရှိကြပါ။ ငွေဖလားကြီး များ အောက်ခံထားလျက် ဘုရားပန်းအိုးများကို လှပဆန်းကြယ်စွာ ပြင်ဆင် ထိုးလှူထားတတ်ကြသည်မှာ အိမ်တိုင်းလိုလို ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအကြောင်း ဦးဇာဂရအား ထုတ်ဖော်ပြောမိသောအခါ ဦးဇာဂရက “မိုးကုတ်သူ မိုးကုတ်သားတွေဟာ လုပ်ငန်းကလည်း ရတနာလုပ်ငန်း၊ ရတနာ သုံးပါးကြည်ညိုတဲ့နေရာမှာလည်း အလွန်သဒ္ဓါတရားထက်သန်ကြတယ်။ တရားပွဲဆိုရင် ဘယ်အချိန်၊ ဘယ်နေရာမှာပဲ ကျင်းပ ကျင်းပ တရားနာပရိသတ် အမြဲတန်း ပြည့်ကျပ်နေတာပဲ။ လူငယ်တွေကစလို့ တရားနာဝါသနာထုံကြတဲ့ မြို့” ဟု ပြောပြခဲ့သည်ကိုလည်း အမှတ်ရနေမိပါသည်။

ဦးဇာဂရက ဆက်ပြောသည်မှာ “ငါ့ရှင်ရေ၊ ငါတို့ဂန္ဓာရုံတိုက်ထွက်
ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဆိုတာ အခုမိုးကုတ်မှာ တရားဟောနာမည်ကြီးနေတယ်။
ဆရာတော်တရားတွေကို မိုးကုတ်သူ၊ မိုးကုတ်သားတွေက သိပ်ပြီးတော့ ကြိုက်
နှစ်သက်ကြတာပဲ။ ငါ့ရှင်ကို အကူအညီတောင်းစရာရှိတယ်။ ဆရာတော်ရဲ့
ဒကာမကြီးတစ်ယောက် တပည့်တော်ကို ဆရာတော်ရဲ့တရားတွေ စာအုပ်ရဖို့
ခဏ ခဏ ပြောနေတယ်။ ငါ့ရှင်က စာရေးဆရာဆိုတော့ စွမ်းနိုင်မှာပါ။
ကူညီပေးပါဦး” ဟု ပြောလာပါတော့သည်။ မိုးကုတ်မြေကို ပထမဆုံး ရောက်
သည့်အခေါက်မှာပင် ဆရာတော်နှင့် ဆုံစည်းဖို့ အကြောင်းဖန်လာခဲ့သည်ဟု
ဆိုရပါတော့မည်။

ဓမ္မရံသီဆရာတော်နှင့် စတင်တွေ့ခဲ့ပုံ

မိုးကုတ်မြို့မှာ ရက်အတော်ကြာနေထိုင်ပြီး အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက်သို့ စာရေးသူ ပြန်လာခဲ့ပါသည်။ မဟာဂန္ဓာရုံသို့ ပြန်ရောက်ပြီး သုံးလလောက်အကြာမှာ မဟာဂန္ဓာရုံ အနောက်ဥယျာဉ်ကျောင်းမှ ကိုရင်လေး တစ်ပါး စာရေးသူထံရောက်လာပြီး “ဓမ္မရံသီဆရာတော်” ရောက်နေတယ်။ ဆရာတော်က ပင့်ခိုင်းလိုက်ပါတယ်” ဟု ပြောလာပါ၏။ စာရေးသူလည်း ကိုရင်လေးနှင့်အတူလိုက်သွားရင် အနောက်ဥယျာဉ်ကျောင်းမှာ ရောက်ရှိနေသော ဓမ္မရံသီဆရာတော်အား ပထမဦးဆုံး ဖူးတွေ့ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။

ဓမ္မရံသီဆရာတော်မှာ မဟာဂန္ဓာရုံတိုက်ထွက်ဖြစ်၏။ မဟာဂန္ဓာရုံမှာ ပညာသင်ကြားပြီးမှ နယ်လှည့်ဓမ္မကထိက အကျော်အမော်ဖြစ်နေပြီး မိုးကုတ် မြို့ ဓမ္မရံသီရိပ်သာကြီးတည်ထောင်ထားသည်မှာ ၁၃ နှစ်သက်တမ်း ရှိနေခဲ့ ပြီ။ ဆရာတော်၏ တရားပွဲ ကြော်ငြာဆိုင်းဘုတ်တွေ မန္တလေးမြို့ပေါ်မှာ ဖြတ်သွားဖြတ်လာ တွေ့နေရတာတော့ ကြာပါပြီ။ ယခုမှ ပထမဆုံးအကြိမ် အဖြစ် ဆရာတော်အား ဖူးတွေ့ခွင့်ရခြင်းပင်။

ဆရာတော်ထံရောက်တော့ ပထမဦးဆုံး တွေ့ဆုံခြင်းဖြစ်သော်လည်း ဆရာတော်က ညီအရင်းနှင့်မခြား လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ပင် နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပါ သည်။ “ဒကာမကြီး ဒေါ်စန်းပျိုက အရှင်ဘုရားအကြောင်း ပြောထားပါတယ်။ အရှင်ဘုရားနဲ့ သိခွင့်ရတဲ့အတွက်လည်း ဝမ်းသာပါတယ်။ တပည့်တော်ရဲ့ သာသနာပြုလုပ်ငန်းတွေမှာ တစ်ဖက်တစ်လမ်းကနေ ကူညီပေးပါဦး” ဟု ရင်း နှီးဖော်ရွေစွာ မိန့်ကြားရင်း တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ဆရာတော်က “တပည့် တော်ရဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာငါးမျိုးနှင့် သစ္စာလေးပါး တရားတိပိဋေကို စာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေချင်ပါတယ်။ စာမူဖြစ်အောင် ရေးသားဆောင်ရွက်ပေးပါ” ဟု အမိန့် ရှိပါသည်။

ဆရာတော်စကားကို ကြားရ၍ စာရေးသူမှာ တွေဝေသွားပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် စာရေးသူမှာ မဂ္ဂဇင်းစာစောင်များတွင် စတင်ရေးသား ဖော်ပြခြင်း

ခံနေရပါပြီ။ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်၏ သက်တော်တစ်ရာ၊ စာတစ်ရာ၊ ဆရာတော်ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသ၏ ရွှေစကား ရွှေတရားစသည်ဖြင့် စာအုပ်များ ရေးသားထုတ်ဝေပြီးပါပြီ။ ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ကဲ့သို့ လှမ်းလှမ်းတောက် ကျော်ကြားနေသော ဓမ္မကထိကအကျော် ဆရာတော်တစ်ပါး၏ တရားကို စာအုပ်ဖြစ်အောင်လုပ်ပေးဖို့ မဝံ့မရဲ ဖြစ်နေပါသည်။

ဆရာတော်က မိုးကုတ်ဓမ္မကထိကဖြစ်၍ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏ တရားများနှင့် စိမ်းနေခြင်းကလည်း အကြောင်းတစ်ခုဖြစ်ပါ၏။ မိုးကုတ်ဝိပဿနာတရားကို မလေ့လာဖူးသေးဘဲနှင့် ဓမ္မရုံသီဆရာတော်၏ တရားများကို မရေးသင့်ဟု စာရေးသူတွေးမိပြီး အနည်းငယ်တွေဝေသွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ခဏနေတော့မှ ဆရာတော်ကို ပြန်လျှောက်ထားနိုင်တော့သည်။ “ဆရာတော်ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်ရေးတော့ ရေးချင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တပည့်တော်က မိုးကုတ်တရားနဲ့ဝေးနေသေးတယ် ဘုရား။ ဆရာတော်ရိပ်သာမှာ တပည့်

တော် တရားစခန်း အရင်ဝင်ချင်ပါတယ်။ ဒါမှ ဆရာတော်တရားတွေ နားလည် သဘောပေါက်ပြီး ရေးနိုင်ပါလိမ့်မယ် ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလိုက်ပါ သည်။

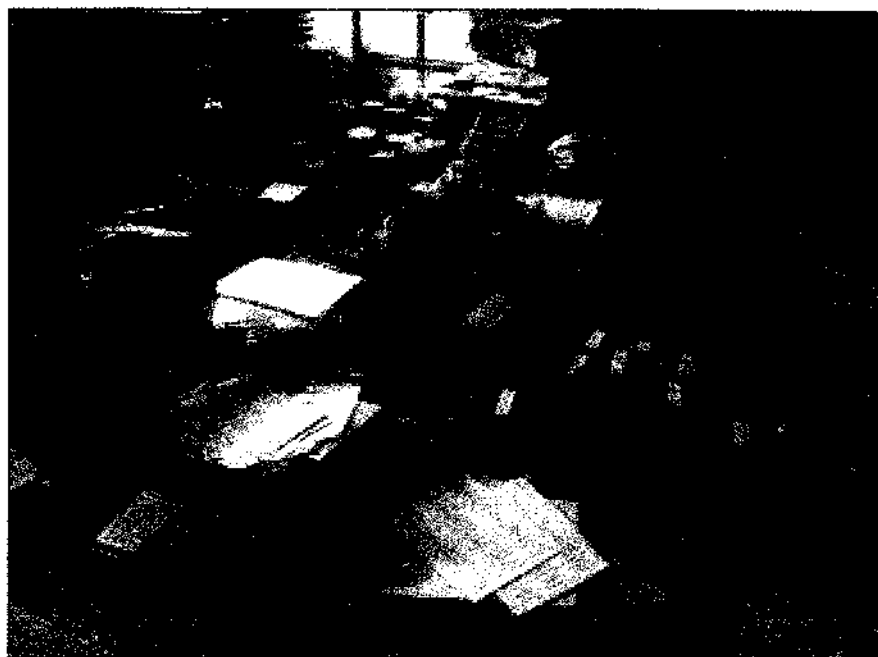
ဆရာတော်က “ဟာ ဟုတ်တာပေါ့၊ ဘုန်းဘုန်းစီစဉ်ပေးမယ်။ ဘာမှ မပူနဲ့၊ လာမည့် သင်္ကြန်တရားစခန်းမှာ ဝင်ဖို့ပြင်ဆင်ထားပေတော့။ အရှင် ဘုရားအတွက် ဒကာမကြီးဒေါ်စန်းပျိုကို ဘုန်းဘုန်းတာဝန်ပေးလိုက်မယ်။ ဒကာမကြီးက အစစအရာရာ ကူညီလိမ့်မယ်နော်” ဟု အမိန့်ရှိပြီး ဆရာတော် ပြန်ကြွသွားခဲ့ပါ၏။

ဆရာတော်အမိန့်ရှိခဲ့သည့်အတိုင်းပင် ဒကာမကြီး ဒေါ်စန်းပျို၏ ကူညီ စီစစ်ပေးမှုဖြင့် ထိုနှစ်သင်္ကြန်ရက်များမှာ မိုးကုတ်မြို့ ကုန်းမြင့်သာယာရပ်၌ ဓမ္မရံသီရိပိသာကျောင်းသို့ သွားရောက်၍ စာရေးသူပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သင်တန်း တက်ရောက်လိုက်တော့မှ ပရိယတ္တိသင်ကြားမှုဖြင့် တင်းတိမ်မနေဘဲ လက် တွေ့အားထုတ်ခြင်း ပဋိပတ္တိအရသာကို ထိတွေ့ခွင့်ရမှသာ မြတ်ဗုဒ္ဓတရားတော် များ၏ အနှစ်သာရကို ပို၍သိရှိခံစားနိုင်ကြောင်း နားလည်သဘောပေါက်ရ ပါတော့သည်။

မူလရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သော မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ပဋိစ္စသမု ပ္ပါဒ် သစ္စာလေးပါးတရားတော်များကို ကျကျနန လေ့လာခွင့်ရဖို့ဆိုသော ရည်ရွယ်ချက်လည်း ပြည့်ဝခဲ့ရပါ၏။ ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့အားထုတ် သင်တန်း တက်ရောက်ခဲ့သော အတွေ့အကြုံများကို အခြေခံကာ ဓမ္မရံသီရိပိသာမှအပြန် တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာငါးမျိုးနှင့် သစ္စာလေးပါးတရားတော်စာမူကို မွေးဖွားပေးနိုင်ခဲ့ ပါတော့သည်။

ပထမဦးဆုံးကျမ်းစာရေးဖြစ်လာ

“ဗုဒ္ဓဘာသာငါးမျိုးနှင့် သစ္စာလေးပါးတရားတော်” ကျမ်းစာသည် ဓမ္မရံသီဆရာတော်၏ ပထမဆုံး ပုံနှိပ်စာအုပ်ဖြစ်သလို စာရေးသူအတွက်လည်း

ဓမ္မရံသီစာစဉ်များတွင် ပထမဆုံးအတွေ့အကြုံလည်း ဖြစ်ပါ၏။ ထိုတရားစာအုပ်မှာ ဟောစဉ်တရားတိတ်ခွေမှာကတည်းက ထင်ရှားကျော်ကြားပြီးသားဖြစ်၍ စာအုပ်ဖြစ်တော့လည်း အောင်မြင်မှုကြီးမားလှပါသည်။ ယနေ့အထိ အကြိမ်ကြိမ် ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိနေရဆဲပင်။

ဓမ္မရံသီဆရာတော်၏ ပထမဆုံးစာအုပ်ဖြစ်၍ ဓမ္မရံသီစာစဉ် ၁ ဟု အမည်တပ်လိုက်ပါသည်။ စာမူအကြမ်းရေးပြီး၍ ဆရာတော်ထံ တင်ပြသောအခါ ဆရာတော်က ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဓမ္မရံသီ မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာချုပ် ဦးလေးမြိုင်ထံ စာရေးသူအား စေလွှတ်ပါသည်။ ဓမ္မရံသီဟူသောအမည်နှင့် ဓမ္မရံသီမဂ္ဂဇင်း၏ လိုဂိုတံဆိပ်ကို အသုံးပြုလိုကြောင်း ခွင့်တောင်းခံရင်း ဆရာကြီးထံမှ အမှာစာရယူဖို့ စေလွှတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါ၏။

ဆရာကြီး ဦးလေးမြိုင်အိမ်သို့ စာရေးသူရောက်သွားပြီး အကျိုးအကြောင်းပြောပြတော့ ဆရာကြီးက “အမှာစာကိုတော့ ကျန်းမာရေးမကောင်း

လို့ ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ။ လိုဂိုက ဦးဇင်းလေးတို့ရဲ့စာအုပ်ဟာ မဂ္ဂဇင်းလို တစ်ခါရိုက်ပြီး ပြီးသွားမည့်စာအုပ်မျိုး မဟုတ်ဘူး။ အကြိမ်ကြိမ် ရိုက်နေရမှာ။ မဂ္ဂဇင်းရဲ့ ကိုယ်ပိုင်လိုဂိုဖြစ်နေတဲ့အတွက် ဒီတစ်အုပ်တော့ အသုံးပြုပါဘုရား။ နောက်အုပ်တွေကျရင် ကိုယ်ပိုင်လိုဂိုတံဆိပ်လေးလုပ်ပြီးတော့ အသုံးပြုပေးပါ ဘုရား” ဟု ပြောလိုက်ပါသည်။

ဓမ္မရံသီရိပိသာသနာသို့ ပြန်ရောက်ရောက်ချင်း ဆရာတော်အား အကျိုး အကြောင်းလျှောက်ထားကာ လိုဂိုတံဆိပ်အသစ်ရေးဖို့ စိတ်ကူးရပါတော့သည်။ ရိပ်သာမှာ ရဟန်းလာဝတ်နေသော တောင်ကြီးမှ ဆရာတော်တူက ဂရပ်ဖီဒီဇိုင်း ကျွမ်းကျင်သည်။ ညတွင်းချင်းပင် သူနှင့် စာရေးသူ ကွန်ပျူတာရှေ့မှာထိုင်ကာ ဓမ္မရံသီရိလိုဂိုကို ရေးဆွဲကြတော့သည်။ စာရေးသူတို့ ရေးဆွဲထားသော လိုဂို ကို မနက်လင်းတော့ ဆရာတော်အား ပြကြည့်ရာ ဆရာတော်သဘောကျသွား ပြီး အသိအမှတ် ပြုလိုက်သဖြင့် ယနေ့အချိန်ထိ ကျောင်းတိုက်၏ မူပိုင်တံဆိပ် ဖြစ်နေပါတော့သည်။

နန်းထက်ထက်အောင် စာအုပ်များ

ဗုဒ္ဓဘာသာငါးမျိုးစာမူရေးသားပြီးချိန်ကစ၍ မိုးကုတ်မြို့ ဓမ္မရံသီရိပိသာ ကျောင်းသို့ စာရေးသူ မကြာခဏရောက်ဖြစ်နေပါတော့သည်။ ဆရာတော် နယ်လှည့်တရားပွဲများရှိနေလျှင်တော့ မတွေ့ရ။ တရားပွဲများ အားလပ်ချိန်မှာ ဆရာတော်အား ဖူးတွေ့ခွင့်ရပြီး စာအုပ်ကိစ္စ ပြောရပါသည်။ ဆရာတော် တာဝန်ပေးချက်အရ စာအုပ်ကိစ္စဆောင်ရွက်ဖို့သာမက တရားတော်တိတ်ခွေ နှင့် CD, VCD များ၏ ကာဗာပုံနှိပ်ရေးအတွက်ပါ ရန်ကုန်သို့ မကြာခဏဆင်း ၍ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။

တစ်ခေါက်မှာတော့ မိုးကုတ်ဓမ္မရံသီကျောင်းတိုက် ရောက်နေခိုက် ဆရာ တော်က VCD တစ်ချပ်ကို ကြည့်ခိုင်းပါသည်။ ကြည့်ရင်း ကြည့်ရင်း စာရေး သူအဖို့ အံ့သြခြင်း၊ ပီတိဖြစ်ခြင်း၊ အားကျကျေနပ်ခြင်း၊ ဓမ္မသံဝေဂရခြင်း

စသော စိတ်အစဉ်များ တစ်သီတစ်တန်းကြီး ဖြစ်ပေါ်ခံစားနေရပါတော့သည်။
ထို VCD မှာ သမီးလေးနန်းထက်ထက်အောင် ဈာပနနှင့် ဘဝမှတ်တမ်း
အခွေဖြစ်ပါ၏။

နန်းထက်ထက်အောင်အကြောင်း တော်တော်များများ သိရှိကြပါသည်။
စကားစပ်၍ အနည်းငယ်မျှ ပြောလိုပါသည်။ နန်းထက်ထက်အောင်ကို ရှမ်း
ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း ကျောက်မဲမြို့ ဦးဇော်နီ ဒေါ်နန်းရွှေအိမ်တို့မှ (၁၂.၄.
၁၉၉၂) တွင် ဖွားမြင်သည်။ ကျောင်းစာတော်၍ ဘက်စုံထူးချွန်သော စံပြ
ကျောင်းသူတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပို၍ထူးခြားတာက ကျောင်းသူဘဝမှာ
ပင် မိုးကုတ်ဝိပဿနာတရားစခန်းတွင် ဓမ္မရံသီဆရာတော်၊ ဆရာမကြီး ဒေါ်
နန်းသန်းပွင့်တို့၏ အနီးကပ်ကြည့်ရှုစောင့်မမှုဖြင့် မိုးကုတ်ဝိပဿနာ အလုပ်ပေး
တရားများကို မိခင်နှင့်အတူ သုံးနှစ်ဆက်တိုက် အားထုတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

နန်းထက်ထက်အောင်၏ အသိဉာဏ်ထက်မြက်မှု၊ ဇွဲလုံ့လကြီးမားမှုတို့
ကြောင့် တရားအားထုတ်ရာမှာ သာမန်သဘောပေါက်နားလည်ရုံမျှမဟုတ်ဘဲ
အဆင့်မြင့် ဝိပဿနာစခန်းအထိ ပေါက်ရောက်ခဲ့သည်။ နန်းထက်ထက်အောင်
ဆုံးတာ (၂၇.၈.၂၀၀) ဖြစ်၍ ၁၄ နှစ်သမီးသာ ရှိသေးသည်။ ရုတ်တရက်
ဝေဒနာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ခံစားရပြီး ဆုံးပါးသွားခြင်းဖြစ်သည်။ အသက်မဲ့
သမီးလေး၏ ခန္ဓာကိုယ်မှာ အရိုးအဆစ်တွေ ပျော့ပြောင်းနေ၏။ လက်ချောင်း
များ ခြေချောင်းများကွေး၍ ဆန့်၍ရသည်။ ကွယ်လွန်ပြီးသုံးရက်ကြာသည်
အထိ အသားအရည်များ မပျက်စီး မပုပ်သိုးဘဲ ပကတိအတိုင်း ရှိနေလေသည်။

စာရေးသူကြည့်ရတာ VCD ခွေမှာ အထက်ပါ နန်းထက်ထက်အောင်၏
ဈာပနအခွေပင် ဖြစ်ပါသည်။ သမီးလေးနန်းထက်ထက်အောင် ကွယ်လွန်ပြီး
ရှစ်လအကြာ (၂၇.၄.၂၀၀၆) နေ့တွင် ရှစ်လပြည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဓမ္မ
ရံသီဆရာတော်ဘုရား ဟောကြားခဲ့သောတရားတော်အသံနှင့် တွဲဖက်ထားပါ
သည်။ ဆရာတော်က နန်းထက်ထက်အောင်၏ ဖြစ်ရပ်ဆန်းမှာ တစ်ထောင်တွင်

တစ်ယောက်၊ တစ်သောင်းတွင် တစ်ယောက် တွေ့ရခဲ့သော အရာဖြစ်ကြောင်း၊ ဝိပဿနာ၏အကျိုးဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ဓမ္မဒိန္နာ စူဠသုဘဒ္ဒါတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကာ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဓမ္မရံသီဆရာတော်က ဤတရားတော်ကို “သူလို မိန်းမသား၊ ရှာမှ ရှား” ဟု အမည်ပေးထားပါသည်။ ဤတရားတော်ကိုလည်း ဆရာတော်၏ တာဝန်ပေးချက်အရ စာရေးသူစာအုပ်အဖြစ် ရေးသားထုတ်ဝေပြန်သည်။ VCD ခွေက မြန်မာပြည်အနှံ့ရောက်ရှိသွားပြီး သမီးလေးနန်းထက်ထက်အောင် အကြောင်း လူသိများ ထင်ရှားသွား၏။ တရားဟောပေးသော ဓမ္မရံသီ ဆရာတော်ဘုရားလည်း ယခင်ကထက် ပို၍ကျော်ကြားလာခဲ့ပါသည်။ တစ်ဆက်တည်းပင် စာရေးသူစီစဉ်ပေးခဲ့သော “သူလိုမိန်းမသား ရှာမှရှား” တရားစာအုပ်သည်လည်း အကြိမ်ကြိမ် ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ရသည်အထိ ပေါက်သွားပါတော့သည်။

စာရေးသူက တရားစာအုပ်ရေးပြီးတော့ အားရတင်းတိမ်မှု မရှိသေးသဖြင့် ဝတ္ထုစာအုပ်အသွင် ဖန်တီးတင်ဆက်ခဲ့ပြန်ပါသည်။ ဝတ္ထုစာအုပ်နာမည်က “တောင်ပြာတန်းမှာ ဝေတဲ့နင်း” ဖြစ်ပြီး နန်းထက်ထက်အောင်အကြောင်းကိုပင် ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းပုံစံ ခံစားရေးဖွဲ့လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစာအုပ်ထွက်တော့ ဘေးကမလိုသူတွေ စကားထိုးမှုကြောင့် နန်းထက်ထက်အောင် မိသားစုနှင့် စာရေးသူဖြေရှင်းလိုက်ရပါသေးသည်။ နောက်ဆုံးတော့ အဆင်ပြေသွားပါ၏။

ကျေးဇူးအလီလီ ဓမ္မရံသီ

စာရေးသူအပေါ် ဓမ္မရံသီဆရာတော်ဘုရား စောင့်ရှောက်ကြည့်ရှုခဲ့သော ကျေးဇူးတရားတွေများစွာ ရှိပါသည်။ အမှတ်ထင်ထင်ရှိနေသော ကျေးဇူးတရားမှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်က စာရေးသူအား ရန်ကုန်မိုးကုတ်ဝိပဿနာ အဖွဲ့ချုပ်သို့ ဝါတွင်းကာလသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ၏။

သင်တန်းသို့ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် တာဝန်ရှိလူကြီးများထံ အပ်နှံပေးခဲ့ပြီး လိုအပ်ရာရာ ပစ္စည်းဝတ္ထုများကို ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ပါသည်။

ထိုနှစ်က ဓမ္မရံသီဆရာတော်ဘုရား မိုးကုတ်ဝိပဿနာအဖွဲ့ချုပ်မှာ သင်တန်းများ ပို့ချပေးတော်မူသည်။ ရွှေဝါရောင်အရေးအခင်းကာလမှာ ကြိုးဖုန်းများ ပြတ်တောက်နေချိန်ဖြစ်၍ ဆယ်လူလာလက်ကိုင်ဖုံးတစ်လုံး စာရေးသူထံပေးပို့ခဲ့ပါသည်။ ဝါတွင်းသုံးလသင်တန်းအားလုံး အေးချမ်းစွာ ပြီးဆုံးအောင် မြင်အောင် ဆရာတော်က ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ပါသည်။ စခန်းဝင်ပြီး၍ စာရေးသူအမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံသို့ ပြန်ရောက်လာတော့လည်း လက်ပ်တော့ကွန်ပျူတာ၊ ဆက်စပ်ပစ္စည်း အစုံအလင်နှင့် GSM ဖုန်းတစ်လုံးပါ ထပ်၍ပေးပို့ခဲ့ပါသေးသည်။

ဆရာတော်၏ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုကို စာရေးသူတစ်ယောက်တည်းသာ ရရှိသည် မဟုတ်ပါ။ တပည့်သံဃာများ ဒကာ ဒကာမများကိုလည်း များစွာ ကူညီပေးခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင်ငယ်စဉ်က ဆင်းရဲနွမ်းပါးစွာ စာသင်လာခဲ့ရသော အတွေးအကြံများ ရှိထားသဖြင့် တပည့်သံဃာများ စာသင်တိုက်မှာ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အေးအေးချမ်းချမ်း သင်ကြားနိုင်အောင် ထောက်ပံ့ပေးပါသည်။ တရားဟောတရားပြဘက်မှာ လေ့လာလိုက်စားသော တပည့်သံဃာများကိုလည်း လိုအပ်သမျှ အကူအညီပေးလျက် မြှင့်တင်ပေးတော်မူပါသည်။ ငွေရေးကြေးရေး အခက်အခဲဖြစ်နေသော ဒကာ ဒကာမများကိုလည်း ကူညီဖြေရှင်းပေးပါသည်။

ဓမ္မရံသီဆရာတော်ဘုရားသည် မိမိခန္ဓာကိုယ်ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှုကို ငဲ့ကွက်တော်မမူဘဲ မြန်မာပြည်အနှံ့နှင့် နိုင်ငံရပ်ခြားသို့တိုင် ကြွရောက်ပြီး မနားမနေဟောကြားချီးမြှင့်ပေးတော်မူပါသည်။ ဆရာတော်ဟောကြားပေးသော တရားတော်ကို နာကြားရ၍ သဒ္ဓါရွှင်လန်းတက်ကြွစွာ လှူဒါန်းပူဇော်လာကြသော ဓမ္မပူဇာအလှူငွေများကိုလည်း တရားဟောကြွရာ ဒေသမှာ လိုအပ်နေသော ဌာနများအတွက် ပြန်လည်လှူဒါန်းချီးမြှင့်ခဲ့သည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်ကျေးဇူးကြောင့် ဒေသအသီးအသီးတွင် ကျောင်းဆောင်ကြီးများ ဓမ္မာရုံကြီးများ များစွာပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပါသည်။

ယောဂီဒကာ ဒကာမများ စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာဖြင့် တရားအား ထုတ်နိုင်ကြစေရန် စားဝတ်နေရေးပြည့်စုံအောင် ဆောင်ရွက်စီစဉ်ပေးတော်မူ ရုံမျှမကဘဲ အနာဂတ်သာသနာတော်အတွက် မျိုးဆက်သစ်များကို အင်အား ဖြည့်ပေးလျက် ပြုစုပျိုးထောင်၍ ပေးတော်မူခဲ့ပါသည်။ လူငယ်မောင်မယ် မျိုးဆက်သစ်များ ဘာသာသာသနာ လေးစားကြည်ညိုတက်ပြီး တိုးတက်ကြီး ပွားချမ်းသာစေလိုသော မေတ္တာစေတနာအပြည့်ဖြင့် သွန်သင်ဆုံးမဖေးမ ကူညီ လျက် လက်တွဲခေါ်ဆောင်တော်မူလေ့ ရှိပါသည်။

မိုးကုတ်မြို့နှင့်တကွ ကျောက်မဲ၊ မုံရွာ၊ အမရပူရ စသော ဒေသအသီး အသီးရှိ ဓမ္မရုံသီရိပိသာကျောင်းတိုက်ကြီးများ၏ ဦးစီးပဓာန နာယကဆရာ တော်ကြီးဖြစ်သော်လည်း မာန်မာနတရားထားတော်မမူပါ။ အစဉ်သဖြင့် နှိမ် ချလျက် ရိုးရိုးသားသား ဆက်ဆံပြောဆိုတော်မူလေ့ရှိပါသည်။ တပည့်သံဃာ ဒကာ ဒကာမအားလုံးအပေါ်မှာလည်း မေတ္တာကရုဏာကြီးစွာဖြင့် ကောင်းကျိုး လိုလား စေတနာထားလျက် စောင့်ရှောက်တော်မူပါသည်။

တရားဓမ္မဟောကြားရာတွင် ငါသိ ငါတတ် ငါပြောတာ နားထောင် စသော မာန်မာန လုံးဝမထားဘဲ ချိုအေးကြည်သာ မေတ္တာအပြည့်ဖြင့် ရှင်း လင်းပြောပြဟောပြောတတ်၍ တရားနာပရိသတ်အားလုံး ရွှင်လန်းအားရ ကြည်ညိုခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အရေးကြီး၍ လိုအပ်သော တရားစဉ်များ ကို ထပ်မံဟောကြားပေးခြင်းကလွဲလျှင် မလိုအပ်ဘဲနှင့် ဟောပြီးသားတရား ကို ပြန်လည်ဟောကြားခြင်းမရှိပါ။ အသစ်အသစ်သော တရားတော်များကိုသာ လေ့လာအားစိုက်ပြီး စိတ်ပါလက်ပါ ဟောကြားတော်မူလေ့ရှိသဖြင့် ရောက် လေရာ အရပ်ဒေသတိုင်းမှ တရားနာပရိသတ်များ စိတ်ဝင်စားစွာ မျှော်လင့် စောင့်ကြိုနာယူနေကြပါသည်။ ဆရာတော်ဟောကြားသော တရားတော်များကို

ကျမ်းစာအုပ်အသွင် စီစဉ်တင်ဆက်နေရသူဖြစ်၍ တရားမထပ်ကြောင်း စာရေးသူ အသိပင်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးဇူးတုံဆပ် ပူဇော်အပ်၏

ဓမ္မရံသီဆရာတော်ကြီးဟူသော ရွှေပင်ကြီးမှ ဓမ္မကထာဒေသနာတော်များ ရွှန်းလက်တောက်ပစ္စာ ပေါ်ထွက်လာနေပါသည်။ ရွှေပင်ကြီးမှာ နားခိုခွင့်ရပြီး ရွှေကျေးလေးများသဖွယ် အရောင်လင်းလက်ခွင့်ရသူများစွာထဲတွင် စာရေးသူလည်း တစ်ယောက်အပါအဝင်ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော်၏ မေတ္တာရိပ်စေတနာရိပ် အာဝါသကောင်းကို မှီခိုရသဖြင့် စာရေးသူအဖို့ ဘယ်နေရာသွားသွား အောက်တန်းမကျနေရာကောင်း ရရှိပါသည်။ ဘယ်သူနှင့်တွေ့တွေ့ မျက်နှာပွင့်လန်းလျက် ခေါ်ပြောနှုတ်ဆက် အလေးထားခံရပါသည်။ ဆရာတော်၏ ကျေးဇူးဂုဏ်စိုင့်မှာ ဆပ်လို့ကုန်နိုင်မည် မဟုတ်ပါလေ။

ကျေးဇူးကြီးမားလှသော ဓမ္မရံသီဆရာတော်ဘုရားအား စွမ်းနိုင်ရာမှ ကျေးဇူးတုံလှယ် အသိဓာတ်ကိန်းသောအနေအားဖြင့် မိမိတတ်ကျွမ်းသော စာပေရေးသားခြင်း အတတ်ပညာဖြင့် ဟောစဉ်တရားများကို ရေးကူးအချောသတ် စီစဉ်ပြီး ရေးသားထုတ်ဝေပူဇော်ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။

၁။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ငါးမျိုးနှင့် သစ္စာလေးပါးတရားတော်

၂။ သူလိုမိန်းမသား ရှာမှရှား

၃။ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် ဒိဋ္ဌိပျောက် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်

၄။ ကြီးပွားကြောင်းရာ မင်္ဂလာတရားတော်

၅။ ဗုဒ္ဓရည်မှန်း မြတ်ပဋ္ဌာန်းတရားတော်

၆။ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးနှင့် အခြေခံဝိပဿနာရှုပွားနည်း

ကျမ်းစာအုပ်ကြီးများနှင့် ဩစတေးလျနိုင်ငံ၊ ဆစ်ဒနီမြို့တွင် ဟောကြားခဲ့သော ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သင်တန်းစသော လက်ကမ်းအိတ်ဆောင် စာအုပ်ငယ်များစွာဖြင့် ရေးသားပူဇော် ကျေးဇူးဆပ်ခွင့်ရရှိခဲ့ပါ

သည်။ ထိုသို့ ကျေးဇူးတုံ့လှယ်ဆပ်ခွင့်ရရှိခြင်းအတွက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာကြည်နူးအမှတ်ရလျက် ကုသိုလ်ပွားရပါသည်။ ဆက်လက်၍လည်း ကျေးဇူးဆပ်ရေးသားကုသိုလ်ပွားပါဦးမည်။

ဆရာတော်ဘုရား သက်တော်ငါးဆယ်ပြည့် ဝိဇာတပူဇာ မင်္ဂလာအခါ သမယတွင် ဆရာတော်၏ ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာကို စုဆောင်းရှာဖွေ ရေးသားပူဇော်ခွင့်ရသည့်အတွက် များစွာဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်ရင်း ဆရာတော်ဘုရား၏ ကျေးဇူးအနန္တဂုဏ်ရည်ကို လေးမြတ်ရှိသေစွာ ရှိခိုးပူဇော်ကန်တော့အပ်ပါသည် ဘုရား။

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ။

မေတ္တာဖြင့် -

တပည့် အရှင်ဇောတိသာရ (စဉ်းကူး)

၁၃၇၆ ခု တန်ခူးလဆန်း ၁ ရက်နေ့။

ကျမ်းကိုး

- ၁။ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်၏
တစ်ဘဝသံသရာ ဦးဃောသီတ
- ၂။ မိုးကုတ်ဆရာတော်၏
တစ်ဘဝသံသရာ ဦးဃောသီတ
- ၃။ ရွှေစကားနှင့် ရွှေတရား
(ပ+ဒု+တ+စ+မ) အရှင်ဇောတိသာရ (စဉ့်ကူး)
- ၄။ မဃဒေဝလင်္ကာသစ် မန်လည်ဆရာတော်
- ၅။ ကမ္ဘာကသိတဲ့ ပတ္တမြားမြေ ကိုထွန်းဦး
- ၆။ ပပဉ္စတရားသုံးပါး(VCD) မိုးကုတ်ဆရာတော်
- ၇။ ကျေးဇူးကိုဆပ် သားမောင်မြတ်(VCD) ဓမ္မရုံသီ
- ၈။ ဥတုဘောဇနသင်္ဂဟကျမ်း
- ၉။ လောကဟိတရာသီကျမ်း
- ၁၀။ မဟာသုဗောဓာရုံဆရာတော်
သာသနာပုံရိပ်လွှာ အရှင်ဇောတိသာရ (စဉ့်ကူး)
- ၁၁။ အညိုတို့ ပတ္တမြားမြေ (ဦးလှဝင်း)

ဓမ္မရံသီ စာစဉ်များ

- ၁။ ဗုဒ္ဓဘာသာငါးမျိုးနှင့် သစ္စာလေးပါးတရားတော်
- ၂။ သူလိုမိန်းမသား ရှာမှရှား
- ၃။ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် ဒိဋ္ဌိပျောက်
(ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သင်တန်း)
- ၄။ ကြီးပွားကြောင်းရာ ၃၈ ဖြာ မင်္ဂလာ
- ၅။ ဗုဒ္ဓရည်မှန်း မြတ်ပဋ္ဌာန်း
- ၆။ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးရှုမှတ်ပွား
- ၇။ သြစတေးလျနိုင်ငံ ဆစ်ဒနီမြို့၌ ဟောကြားအပ်သော
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သင်တန်းတရားတော်များနှင့် အိတ်ဆောင်စာအုပ်ငယ်
များကို ရေးသားဖြန့်ချိလျက်ရှိပါသည်။

ထုတ်ဝေပြီးစာအုပ်များ

- ၁။ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီး၏ သက်တော်ရာပြည့်အထိမ်းအမှတ်ပွဲတွင်
အရှင်ဇောတိသာရ (စဉ့်ကူး) အမည်ဖြင့် “သက်တော် ၁၀၀၊ စာ
၁၀၀”
- ၂။ ရွှေစကားနှင့် ရွှေတရား ပထမတွဲ
- ၃။ ရွှေစကားနှင့် ရွှေတရား ဒုတိယတွဲ
- ၄။ ရွှေစကားနှင့် ရွှေတရား တတိယတွဲ
- ၅။ ရွှေစကားနှင့် ရွှေတရား စတုတ္ထတွဲ
- ၆။ ရွှေစကားနှင့် ရွှေတရား ပဉ္စမတွဲ
- ၇။ အောင်မြင်ကျော်ကြား ရွှေတရား
- ၈။ ဟောဖို့ ပြောဖို့ ကိုးကားဖို့ ပထမတွဲ
- ၉။ ဟောဖို့ ပြောဖို့ ကိုးကားဖို့ ဒုတိယတွဲ
- ၁၀။ မဟာဂန္ဓာရုံ ယောက်ကော်နှင့် နဂါးမောက်တောင်သမိုင်း
- ၁၁။ ကျောင်းထိုင်လက်ဆောင်
- ၁၂။ ဥပုသ်သည်လက်ဆောင်
- ၁၃။ စဉ့်ကူးမြို့က စံပြသဒ္ဒါရှင် (မရိုက်သေး)
- ၁၄။ မဟာသုဗောဓာရုံဆရာတော်၏ ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာ
- ၁၅။ သာသနဇောတာရုံ ဆရာတော်၏ ဘဝသာသနာပုံရိပ်လွှာ
- ၁၆။ သာသနာပျိုးခင်းလက်ဆောင် အိတ်ဆောင်
- ၁၇။ နေဝင်ခရီးသည်အတွက်
သုဂတိလက်ဆောင် အိတ်ဆောင်

- ၁၈။ မသေခင် ဘယ်လိုပြင်မလဲ အိတ်ဆောင်
- ၁၉။ သေရဦးမည် သတိထား အိတ်ဆောင်
- ၂၀။ သေခြင်းဆင်းရဲ အိတ်ဆောင်
- ၂၁။ သေခြင်းတရား ရှုမှတ်ပွား
တရားသံဝေယူတတ်စေ အိတ်ဆောင်
- ၂၂။ ရည်စူးမျှဝေ တာဝန်ကျေဖို့ အိတ်ဆောင်
- ၂၃။ လူတိုင်းတွက်တာ သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာ
မင်္ဂလာလက်ဆောင် အိတ်ဆောင်
- ၂၄။ ဗုဒ္ဓါဘိသေကမင်္ဂလာလက်ဆောင် အိတ်ဆောင်
- ၂၅။ အလှူဆိုသည်မှာ အိတ်ဆောင်
- ၂၆။ ဒါနဘာကြောင့်ပြုရတယ် အိတ်ဆောင်
- ၂၇။ ကောသလအိပ်မက် (၁၆) ချက် အိတ်ဆောင်
- ၂၈။ စူးထက်ကလောင်ဖြင့် ညီမလေးအတွက်
လက်ဆောင် (၁)
- ၂၉။ ညီမလေးအတွက်လက်ဆောင် (၂)
- ၃၀။ သမီးလေးအတွက် စကားလက်ဆောင် (၁)
- ၃၁။ သမီးလေးအတွက် စကားလက်ဆောင် (၂)
- ၃၂။ ချစ်သူအတွက် စကားလက်ဆောင်
- ၃၃။ ယောဂီအတွက် စကားလက်ဆောင် (၁)
- ၃၄။ ယောဂီအတွက် စကားလက်ဆောင် (၂)
- ၃၅။ မင်္ဂလာဦးအတွက် စကားလက်ဆောင်
- ၃၆။ ဈေးသည်အတွက် စကားလက်ဆောင်
- ၃၇။ မေမေမှာတမ်း အလွမ်းစာ
- ၃၈။ တောင်ပြာတန်းမှာဝေတဲ့နှင်း
- ၃၉။ ဓမ္မရုံသီဆရာတော်၏ ဘာဝသာသနာပုံရိပ်လွှာ
- ၄၀။ အံ့မခန်းပဋ္ဌာန်း ဂန္ထီရကျင့်စဉ်

မွေရံသီမော်ကွန်း

မိုးကုတ်ထေရ်ရှင်၊ တို့သခင်၏
သွန်သင်ဆုံးမ၊ မြတ်ဓမ္မကို
နေ့ညမကွာ၊ လှည့်လည်ပါ၍
ခန္ဓာအရှိ၊ ဉာဏ်အသိဖြင့်
ဖုံးဖိရုပ်နာမ်၊ ခန္ဓာဝန်ကို
တွန်းလှန်ပယ်ချ၊ စက်ဝိုင်းပြသည်
ဓမ္မအမြင်၊ ဉာဏ်သက်ဝင်လျက်
လေးအင်သစ္စာ၊ မင်္ဂလမ်းရှာပြီး
မြတ်စွာဗုဒ္ဓ၊ အလိုကျအောင်
ဓမ္မတရား၊ ဆင့်ဆင့်ပွားကာ
တို့များညီညာ၊ လက်တွဲပါ၍
သစ္စာလင်းရောင်၊ ဉာဏ်တန်ဆောင်ကို
မှိုက်မှောင်ပယ်ခွင်း၊ နိဗ္ဗာန်ချဉ်းဘို့
နေ့ချင်းမကြာ၊ ညှိတွန်းပါသည်
မွေရံသီ မော်ကွန်းတည်း။ ။